SIGILL : COLL : HARVARD : CANTAB : NOV : ANGL : 1650

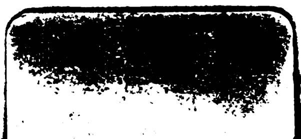
CHRISTO ET ECCLESIAE

The Gift of

Francis Vergnies, LLD, M.D.
of
Newburyport.

July 31. 1821.

N. Hurd Sc BOSTON

ACHII

TERES

CVM

IERVS

ERO

28

ΟΡΦΕΩΣ
ΑΠΑΝΤΑ

pseudon.

ORPHEI

ARGONAVTICA HYMNI LIBELLVS DE LAPIDIBVS ET FRAGMENTA

CVM NOTIS

H. STEPHANI ET ANDR. CHRIST. ESCHENBACHII

TEXTVM

AD CODD. MSS. ET EDITIONES VETERES

RECENSVIT

NOTAS SVAS ET INDICEM GRAECVM

ADIECIT

IO. MATTHIAS GESNERVS

CVRANTE

GE. CHRISTO. HAMBERGERO

LIPSIAE

SVMTIBVS CASPARI FRITSCH

MDCCLXIV

1764

VIRO
SVMME REVERENDO
ET CELEBERRIMO
IO. AVGVSTO ERNESTI
S. P. D
GE. CHRISTO. HAMBERGER

Tardius licet fidem Patrono obligatam liberare, et ad TE, VIR SVMME REVERENDE, *afferre munus, tanto gratius et carius* TIBI *futurum, quanto amantior* TV *eius eras, a quo proficiscitur. Scilicet Gesneri est, qui hoc suum Syntagma Orphicum* TIBI, *dum viueret, destinauerat, sed morte appropinquante in exequendo consilio turbatus, mihi id negotii dedit, vt illud* TVO *nomini inscriberetur. Hac vero re non solum honorem, quem in dedicando Homero ipsi habuisti, secundum illud Hesiodium, pari* TIBI *mensura reddere volebat, sed amicitiae, quae ipsi* TE*cum per triginta annos intercessit, memoriam firmo quodam monumento ad posteritatem vlti-*

mam extendere. Id quidem praeſtabit opus ho
quod TIBI *iam traditur, et aere et marmore pe*
ennius, quod non prius peribit, quam bonaru
literarum honos et gloria obliuione obruta et ſ
pulta erit. Amicitiae vero TVAE, VIR SV
ME REVERENDE, *quantum pretium ſt*
tuerit Geſnerus, tum hic ipſe liber loqu
tur, tum illi optime norunt, qui propius cu
illo verſabantur. Hac integra valetudine vſ
ſummopere delectabatur, eiusque recordatione
commemoratione fractas ab atroci morbo vire
reficiebat, animumque languore fatigatum paſce
bat, inter bona, quae a diuina prouidentia pluri
ma in ſe collata praedicabat, hoc non minimum
reputans, quod ERNESTIVM *amicum habuerit*
quod ipſum primum in lucem produxerit, et ſe
nex a numine inſtrumentum electus eſſet, ad vir
tutem eius ornandam, et amplificandam. Hoc ſenſ
amoris inflammatus, TIBI, VIR SVMME REVE
RENDE, *Geſnerus vltimos ſuos labores, hunc li*
brum, quem prae omnibus ſuis amabat, dat, le
gat. TV *eum cape, ſume, habe eadem, qua do*
natus eſt, affectione. Vale.

PRAE

PRAEFATIO GE. CHRISTO. HAMBERGERI

Per aliquot annos, auide a viris doctis expectatum opus, in lucem tandem prodit, cuius auctor immortalis, cum mors cita et dira calamum ipsi e manu excuteret, mihi praefandi prouinciam imposuit, et quibus subsidiis instructus ad hoc opus accesserit, explicare iussit. Hoc officio paucis fungi licet. Quod quidem ad auctorem operis, quod Gesneri studio iam cultius editur, attinet, de eo dicere opus non habeo, cum Gesnerus ipse de eo quid sibi videretur, de carminibus, quae nomine eius feruntur, et de vniuerso eorum argumento, in Prolegomenis Orphicis, quae post hanc praefationem leguntur, sententiam suam copiose, et accurate, vt solebat, exposuerit, eandemque etiam paucis in opere ipso dixerit, e. g. Argon. v. 310. Hymn. 1. Lap. 18. item Arg. v. 420. 856. Illud tantummodo monendum censeo, consilium habuisse Gesnerum, ex historiae Orphicae, et disciplinae variis periodis, et rationibus, dilucidius,

 quam

quam in Prolegomenis egit, declarare, qui factum sit, vt iam multa Orphei apud veteres mentio esset carmina tamen ipsa vix ac ne vix quidem vetere scriptis suis intexuerint, et multa praeclara, qu penitius sese in hanc rem penetrauerat, docturu videbatur; sed mors consilium interrupit.

De subsidiis, quibus in ornando, et politius li mando Orpheo vsus est Gesnerus, haec habeo. E ea quidem partim scripta sunt, partim impressa. In ter prioris generis primo loco commemoranda e Collatio codicis Vossiani in Bibliotheca Lugdun Bataua extantis. Haec beneficio Viri harum litera rum apud Anglos consultissimi, Ant. Askew, M D. qui illam a. 1745 instituerat, ad Gesnerum perue nit. De aetate Codicis, vt ad Arg. v. 50. pate Gesnero nihil constabat. Vitiis scribae inquinatissi mus est, apertissimis etiam, quae tamen cum ali minutiis editor, in Argonauticis hunc in finem la boriose enotare sustinuit, vt iis ipsis intelligeretu lectiones, quas hic Codex probabiles habet, non correctore esse, non critico ingenio deberi, sed anti quam scripturam seruare. Ex hoc Codice multi plex, et salutaris medicina carminibus Orphicis ad hibita est, vt quicunque librum euoluerit, facil deprehendet, tam quoad singulas voces, tam inte gros versus, qui inde auctori suo diu exulantes re stituti sunt, Arg. 51. et 1276. Idem Codex habe in margine lectiones quasdam adscriptas, quae notante Gesnero, plerumque lectionem Eschenba chianam exhibent, non tamen semper, easque de dit Gesnerus v. g. Arg. 396, 455, 476 etc. Quoties cumque igitur in varietate Marginis mentio occurrit

d

de eo intelligi debet: ipſe vero Codex ſigla *Voſſ.* indicatur. Caeterum hic codex carmen de lapidibus non habet. Idem carmen deeſt in altero codice ſcripto, quem doctiſſimus Anglus, cuius nomen ſupra poſuimus, e Graecia ſecum in Angliam deportauit, et vnus e trecentis variis codicibus eſt, quibus bibliothecam ſuam inſtruxit. Huius itidem lectiones cum Geſnero, vt erat eius valde ſtudioſus, communicauit. In epiſtola, qua ipſi eas offert, aetatem ſatis magnam, ſed non definitam, tribuit ſuo codici poſſeſſor, et nunquam collatum eſſe commemorat. Varietates tamen eius minus quam Voſſianae ad emendandum textum profuerunt. Sigla *Ask.* hunc codicem deſignat. Quem *Chiuaeanum* codicem vocat Geſnerus, exemplum eſt Aldinae editionis, quod ante aliquot annos ex auctione librorum Chiuaeana, apud Batauos habita, in bibliothecam noſtram academicam immigrauit. In eius margine, ab ignota manu, adſcriptae erant lectiones variae, quae modo cum Askeano codice, v. g. Arg. 24. 133. modo cum Voſſiano, Arg. 56 conſpirant. Probabilem lectionem propriam in contextum recepit Geſnerus, Arg. 226, aliam dignam vt recipiatur, in annotatione ad v. 193 laudat. Alia ſcripta ſubſidia non habuit Geſnerus. In procurandis quidem codicum Pariſienſium Mſſ. lectionibus operam ſuam obtulerat Geſnero Vir apud Argentinenſes Clariſſimus Elias Stoeberus, et rogauit etiam ille, deſcribi ſibi quinquaginta aut decem verſus de codice, qui N. 2678. et altero, qui N. 2764. in Catalogo Mſſ. regio habet, ſed in ſchedis, quae in manus meas venerunt, nullum veſtigium, neque

indicium deprehendi, perlatum esse eorum aliqui ad Gesnerum. Nec studuit Gesnerus valde mult habere, ne res longa fieret, et hanc ob causam n oblatis quidem per Ruhnkenium V. Cl. cuius ingenium et doctrinam quanti ipse fecerit, non vnus locus in his Orphicis declarat, vti voluit, potius su solius remigio rem gerere, forte etiam quod metuebat, ne sibi simile iterum accideret, quod i Scriptoribus rei rusticae factum est. Ruhnkenio tamen V. Cl. debentur Fragmenta inedita, et Collatio carminum Orphicorum cum Codd. Regiis Paris. 2763 2764 et 2765. quae in manibus Viri incomparabilis Ernesti erant, cuius suasu et consilio edition Gesnerianae adiectae sunt.

Ad editiones veniendum est. De primis quidem quid generatim statuendum sit, tum Henricus Stephanus ad Arg. 420. et Gesnerus ad v. 791. docet. Huic ad manus fuit e bibliotheca academica editio omnium prima, quam sigla P. in varietate lectionis designat, et forma quadrata, non vero, vt quidam tradunt, literis quadratis, excusa est. In fine legitur: *Anno ab incarnatione MCCCCC. die XIX Septembris. Impressum Florentiae impensa Philippi Iuntae bibliopolae. Si quos errores in hoc opere lector inuenies, qui properantes oculos nostros subterfugerint, eos pro iudicio tuo emendabis. vix fieri potest, vt non tales interueniant.* Quis curauerit hanc editionem, quae Argonautica et Hymnos habet, non constat; liber ipse omni praefatione destituitur, vnde forte aliquid liceret discere, quod huc faceret. Caeterum hanc primam editionem esse, et frustra iacta-

tam

tam a viris doctis editionem a Constantino Lascari curatam, probatum dedit b. Gesnerus in schedula, quae partem suae praefationis constituere debebat. En eam:

„Interim facere non possum, quin mentionem faciam illius opinionis, qua primum a Constantino Lascari edita esse Orphei certe Argonautica, cum viris doctis suspicatus sum. In Bibliothecae Taurinensis Catalogo p. 375 inter MSSos Graecos nr. CCLXI. f. 109 habetur titulus, Κωνςαντίνϐ τϐ Λασκάρεως προλεγόμενα τϐ σοφϐ Ὀρφέως, additurque ea edita esse in prima parte marmorum Taurinensium. Et habetur sane P. I n. X explicando marmori, Orphea a Bacchis discerptum repraesentanti, a p. 93-104 Constantini Lascaris libellus hoc titulo ex MS. editus, sed ita ipse leuis et Graeculae vanitatis plenus, ita porro negligenter et vitiose descriptus, vti talem quidem e Lascaris officina prodiisse, nullo modo sit probabile, neque dignus mihi visus sit, qui in hoc Syntagmate locum habeat, e quo alioquin etiam exclusi, quidquid non ad carmina, quae habemus, pertinet. Caeterum qui locus proprie cum quaestione nostra de primo editore coniunctus est, clausulam ipsius libelli huc ponere placuit, corrupte quidem et ipsam, sed vnde tamen illud, de quo hic agitur, confici videtur posse, si quis praesertim emendationes nostras recipiendas putaret. Sic ergo p. 104 Τὰ δὲ τϐ Ὀρφέως, (de Argonauticis in primis sermonem esse apparet) διὰ τὴν πολυετίαν, καὶ τὴν δυςυχίαν γένϐς (intelligit, credo, calamitates Graeciae a barbaris) τοσϐτον ἠφάνισαι, ὥςε μόλις εὑρίσκεται (f. εὑρίσκεσθαι)

θαι) ὀλίγα τινὰ, καὶ ταῦτα διεφθαρμένα καὶ ἀνέξητα (f. ἀνεξίτητα) Τὰ (f. Ταῦτα) γὰρ ἐν τῷ μόλις (f. τῇ πόλει) τῷ Μεδιολάνῳ εὗρον, ἔγραψά τε, καὶ τοῖς ἄλλοις κοινύσας (f. κοινωνήσας) καὶ διδάξας, οὐδὲ δύναμαι εὑρεῖν οἷς παρόντα διορθώσαιμι ἐν πολλοῖς ἀμφίβολα ὄντα. Apparet Lascarin hoc egisse, vt ederet Orphei Argonautica, h. e. praelegeret, explicaret, dictaret, et, si fieri posset, typis quoque expressa daret: deinde, inuenisse illum Mediolani exemplum, illud descripsisse, *docuisse* h. e. praelegisse, ita fere vt *docere fabulam* dicitur, qui in scenam profert; sed cum in multis dubiae esset lectionis, inuenire non potuisse, vnde illud emendaret. Haec sunt, quae dicit, nihil aliud. Vtrum voti postea compos factus mereri vltra de Orpheo potuerit, hinc non discimus. Sed ex his, quae Boernerus de doctis hominibus Graecis etc. diligenter exquisita posuit, constat, Mediolani fuisse Lascarin ab A. 1454-1460, quo tempore inuenisse ibi debet Argonautica: tum Florentiae aliquamdiu, post Neapoli, Messanae autem ab A. 1465: ibi discipulum habuisse Bembum 1492, et paullo post diem suum obiisse A. 1493 vel 1494. Iam Mediolani edita Argonautica vix fugere poterant doctiss. Argelatum, qui tamen nullam eius rei mentionem facit in Bibliotheca Mediolanensi; licet in MSS. Ambrosianae Bibliothecae referat in praemissa historia typographiae literaria p. CLXXVI, D: *In Prolegomena Orphei*, qui sine dubio libellus ipse est, de quo hic egimus. De raritate Codicum Orphei MSS. illud modo, quoniam hic sumus, adiicimus, in MSS. Bibliothecae S. Marci Venetae, qui memorantur omnes esse Saeculi XV.

Vtrum

Vtrum exſtet hodie, et prodeſſe futuris editoribus poſſit, non habeo dicere, ille quem in Bibl. Vindobon. Catal. Neſſel. P. IV c. CLIII p. 86 laudari video, *Codex membranaceus antiquus et optimae notae, in quarto, conſtatque foliis triginta, et ad Io. Sambuci Bibliothecam olim pertinuit, quo continentur Orphei Thracis, vnius ex Argonautis, Argonautica.* Sed haec praeter conſilium atque inſtitutum, qui illa ſolum commemorare praeſidia velim, quae mihi praeſto fuere."

Florentinam excipit editio, quae Venetiis in aedibus Aldi et Andreae ſoceri menſe Nouembri M. D. XVII. charta octies plicata prodiit. Praemiſſum eſt Muſaei carmen cum verſione latina. Orphica carmina exhibet omnia, et in hoc differt a Florentina, quae carmine de lapidibus deſtituitur. Preſſo fere pede ſequitur eius lectiones, vt a doctis viris obſeruatum eſt. Praefationis nihil ibi legitur, nec verſionem latinam habet. Poſt Aldinam editionem eadem opuſcula, ſed inſertis poſt hymnos Orphei, quatuor Procli, et adiectis in fine ſententiis ex variis poetis, et Homeri Batrachomyomachia, prodierunt Florentiae per haeredes Iuntae 1519. 8vo. Ponam de hac editione, quae Geſnerus in fronte libri ſui poſuit: *Aldi Ro. praefationem etiam paucis immutatis deſcribit Ant. Barchineus. Et videtur ad ſingulas literas haec ab Aldina expreſſa eſſe. Certe quae obſeruaui typographorum peccata, ea ſunt communia; niſi quod Argon. 18. proprium habet Iunt.* λυϱγὸν *cum recte Ald.* λυγϱὸν, *ſed talia poſſunt eſſe plura, et tamen verum quod poſui. Liber de lapidibus habet quaedam propria.* Conſ. quae ad v. 656 legun-

leguntur. Hanc editionem sigla I. indicat. Quarta editio, qua vsus est Gesnerus, hunc titulum habet: *Orphei poetarum vetustissimi Argonauticῶn opus Graecum, cum interpretatione latina incerti autoris, recens addita, et diligentius, quam hactenus emendata. Apud inclytam Germaniae Basileam anno domini 1523. In fine: Basileae in aedibus Andreae Cratandri mense Iunio a. d. 1523.* Haec editio per Illustrem Schoepflinum ad Gesnerum venit. Quis eam curauerit ignoramus. Ad primam Iuntinam vel Florentinam graeca expressa esse, communia vitia, apertissima etiam, declarant, sunt tamen quaedam emendata, et obseruauit Gesnerus, eam aliquoties secutam lectionem vulgata meliorem, ex codice, vt putat, potius, quam e coniectura. Versio latina ea est, quam adespoton cum suo Valerio Flacco ediderat Io. Baptista Pius, et dedit etiam cum suo Valerio Pet. Burmannus. Esse eam a Mediolanensium Cribellorum quodam factam, docet is, qui ad editionem Valerii Aldinam Venet. 1523. 8vo vulgatam praefatus est. Hunc Cribellum viri docti eum habent, qui Leodrisii nomen gerit, de quo videri potest Argelatus in Bibliotheca SS. Mediol. h. v. quamquam hic vir doctus in eo fallitur, cum ibi ad auctoritatem editionis prouocat, et scribit: *Leodrisio expresse adscribitur in eadem* (Aldina) *praefatione a me inspecta.* Certe non accurate inspexerit Argelatus, nisi alium librum habuerit, quam ego. In meo sane exemplo nullum vestigium Leodrisiani nominis video, quin negat auctor, se scire nomen. Ponam ipsa verba: *Adiunximus — Orpheum per Mediolanensium Cribellorum quendam* (nomen non habere

potui-

potuimus) *latinum factum.* Ante Argelatum de eodem nomine etiam Barthius, Stat. Theb. III, 352. ad auctoritatem Aldi prouocauerat. Variis his editionibus parum adiutus Orpheus, medicinam et salutem adhuc expectabat. Illam ipsi adhibuit de graecis literis omnium optime meritus Henricus Stephanus, qui licet codicum adiumento destitutus, suo tamen ingenio, quo gaudebat felicissimo, et exquisita doctrina, inopiam ita compensauit, vt eiectis priorum editionum vitiis, detersisque scribarum maculis, Orpheo fere integritatem suam redderet, et iure sospitator eius habeatur. Ita purgatum inter suos Poëtas graecos principes heroici carminis, a. 1566. sacrum poëtam edidit Stephanus, post cuius diligentiam a sequentibus duobus editoribus, Lectio, et iuuene Eschenbachio, quorum libros Gesnerus pariter consuluit, eius annotationes suae editioni inseruit, vix quicquam immutatum, vel praeclari aliquid in his carminibus praestitum est. Ad hanc Henrici editionem suam carminum Orphicorum recensionem instituit b. Gesnerus, ita vt suadentibus vel codicum auctoritatibus, vel aliis rationibus, meliorem lectionem coniecturasque felices vel suas vel aliorum virorum doctorum lectioni vulgatae, si opus videretur, substitueret. Sed quanta modestia, quanta timiditate hic rem gesserit Gesnerus, quam etiam in hoc auctore in partem cautiorem more suo peccare, et vulgatam lectionem retinere maluerit, quam temeritatis criticae incusari, et aliquid ponere, quod non res ipsa posceret, vel de quo non constaret, veteris scriptoris esse, satis apparet. Ipse in interpretatione auctoris, officium

edito-

editoris primarium collocabat, a quo interdum ſtudioſe refugere critici ipſi videbantur, vt impunius vrerent, ſecarent, interpolarent. Sed redeamus in viam. In hymnis vſus eſt Geſnerus etiam Lectionibus variantibus ad aliquot hymnos Orphei e codice Auguſtano, quas cum ζωροαςρειων τε και πλατωνικων δογματων συνκεφαλαιωσει τε πληθωνος edidit Valentin. Hermannus Thryllitius, Viteberg. 1719. 4°. Eas varietates ad vnam omnes ſtudioſe annotauit editor, et ex illa ſyluula etiam petita eſt, quae p. 182. v. 26. ſine auctore exhibetur lectio. Inter multas alias cogitationes videtur Geſnerus Siglam omiſiſſe, quod idem accidit Lap. p. 328. v. 96. vbi in varietate ἀλλωμενος, ex Eſch. et p. 338. v. 64. λαβεθρα συν ex Ald. et Iunt. editione eſt. In carmine de lapidibus praeſidii aliquid exſpectabat Geſnerus noſter a paraphraſi et ſcholiis Hannardi Gamerii, ſed vana ſpe lactatum eſſe docent, quae de hoc libro in ſchedulam coniecit, quam hic exhibemus.

„Quam B. Fabricius memorat Hannardi Gamerii Paraphraſin, cum eius Scholiis et D. Wendalini Cronobachii Medici animaduerſionibus vulgatam Leodii 1578. 8 non vidi. Sed communicatum eſt mecum de Bibliotheca Regia Hannouerana exemplum antiquioris editionis, cuius notitiam breuem dabo: Titulus ita habet, *Orpheus antiquiſſimus et optimus poëta, Philoſophus Triſmegiſtus, de Lapidibus, nunc demum Latio iure donatus*, M. Hännardo Gamerio *Poëta laureato interprete.* (Scholae Tungrenſis Rectorem ſe vocat) *Acceſſerunt eiusdem* Hannardi ſcholia,

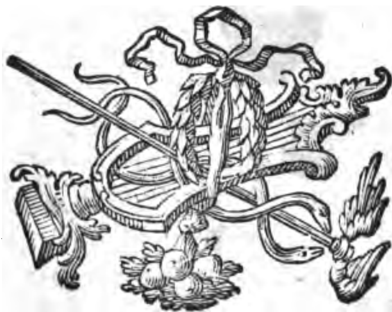
lia, *quae et rei medicae studiosis vtilia iucundaque futura sunt, et quae quibusdam locis obscurioribus plurimum lucis adferent.* (Neutrum ego praestiterim. Citantur loca veterum et recentiorum quaedam, vbi eadem nomina lapidum leguntur: quid lucis exspectari hic possit, mox specimine vel vno declarabitur) *Accessit praeterea argumentum in Orphei libellum* (Demetrii Moschi) Renato Perdrierio *interprete. Leodii ex officina Gualteri Morberii* 1576. 4. Iam de praefatione vnam alteramque notitiam ponam: „Comperi Argonau„tica felicissime latinitate donata, in quibus singuli „versus latini singulis graecis aptissime responderent. „Inueni quoque dicta Argonautica et Hymnos, cum „opusculo de lapidibus ad verbum in Latinum versa „Renato Perdrierio Parrhisiensi interprete, sed ne„quaquam pari felicitate cum ea, quam de Dei gra„tia et beneficio in Argonauticis, carmine Heroico „pulcherrimo redditis, quidam *Castellio* (*Cribellum* „voluit haud dubie, vacillante memoria) praestitit. „Huius enim in vertendo dexteritatem suspicio, il„lius vero solum conatum, beneuolentiam, diligen„tiamque collaudo.„ Haec eadem fere sunt, quae laudari in nostro Gamerio bona fide videntur posse. Equidem cupide cum inspicerem libellum, aliquamdiu desideratum, mox animaduerti, non esse quod poeniteret, non esse, quod deriuari in hoc Syntagma lectorum, quos mihi opto, interesset. Vnum specimen ponam, locum, in quo aliquid lucis inuenire optabam. Euoluat mihi aliquis de Lapp. Pro. v. 67-74 in quo quam laborem, in notis indicaui. Hunc bonus Gamerius ita transtulit:

At

At ſanos homines inſani ſaepe fatigant,
Et cogunt patrios miſeros ex vrbibus ire,
Mercurioque Deo paſſim conuicia dicunt:
Quod cum ſemideis olim verſatus, iniquum
Humano generi ſubito ſe praeſtitit hoſtem,
Difficilemque magum vulgato nomine fecit,
Quem penes et cultus et diuum oracla manerent.
Ipſe quidem fortis, multo certamine victor
Caedibus exultans claram Ioue praeſide lucem,
Et velut accenſo maiorem lumine reddit.
Sed genus hoc hominum etc.

Equidem hic, et in pluribus, quae inſpexi locis, plane quid ſibi vir voluerit, non intelligebam, relinquendumque ſtatuebam opuſculum his, qui de tota illa lapidum philoſophia quidquid vsquam eſſet, non nollent cognoſcere."

Haec ſunt, quae dicenda habuimus. Tu quisquis poſthac opera Geſneri vteris, viri de literis graecis et latinis optime meriti nomini et gloriae faue.

I. M.

I. M. GESNERI
PROLEGOMENA ORPHICA
IN SOC. SCIENTT. GOTTING. PRAELECTA
A. D. IX. IVN. 1759.

Cum de nauigationibus veterum extra columnas Herculis disputarem, non potui non de Argonautarum fabula, et quid in ea esset historicum, paullo quaerere diligentius. In ea autem re ne tolerabilis quidem futura erat disputatio, si non adhiberem illud aureolum carmen, quod Argonauticôn Orphei nomine circumfertur. Cum vero sic longo post interuallo ad scripta redirem, quae iuuenis cursim legeram, ne expers essem tanti nominis, tantae, quantam prae se fert, antiquitatis: videbar mihi plura, ac facilius aliquanto, quam olim intelligere, eaque ipsa re ad accuratius cognoscendum inuitari. Quid quaeritis AA. Sensi me paullatim ita, forte vetere quadam Orphei arte, demulceri Orphicarum rerum consideratione, vt statuerim otii quantum contingeret, vno alteroue anno illis impendere. Sed placuit eius diligentiae primitias quasdam vestro AA. submittere iudicio, vt eo vel confirmatus, vel ab ingrato labore reuocatus, in consilio deinde certo consistam. Ante omnia vero suis quibusdam finibus circumscripsimus operam nostram, ne nimis multa complexi, eo facilius destinatis excidamus. Difficile sane est pauca de Orpheo et in Orphea dicere, de quo viro, quo plura passim videmus commemorari, eo pauciora forte

sciuntur; nisi scire sit, sexcentas narrationes legisse, male inter se, vel cum aliis veri vbiuis terrarum fusi particulis cohaerentes, quae falsae non temere pos- sint esse omnes, omnes verae esse nequaquam possint.

Accidisse videmus in Orpheo, quod in Belo Ioue, Hercule, ceteris, quos facinorum magnorum et gentium insignium auctores vanitas illa generi hu- mano propria infinitum quantum multiplicauit, cum ad magna nomina referre origines suas vniuersi cu- piant. Sed cum illae genealogiae post aliquot sae- cula fidem et auctoritatem soleant amittere fundi- tus, contra ea illud studium ad Orphea referend- sententiarum suarum primordia a plurium saeculo- rum pene obliuione resuscitatum est, ad illius au- ctoritatem certamine velut inito prouocantibus hinc Iudaeis atque Christianis, hinc de noua Platoni- schola Philosophis, quorum facile princeps est Pro- clus Lycius. Sed hoc de studio Orphei in suas par- tes trahendi, deinde aliquid dicetur. Hic arctior- fine circumscripsi disputationem de Orpheo. Con- siderare placet illum cultus omnis humani et religio- num auctorem, qua parte relata est in scriptis, qua- nomen viri hodieque praeferunt, illius sapientia- vt si quis de Pythagorae non temporibus, non vita- non miraculis, non dogmatum systemate, sed d- aureis carminibus, et si qua alia illius fragmenta su- peresse dicantur, disputet. Igitur ante omnia, a- fuerit aliquis Orpheus, ad quem, quae exstant ho- die, carmina referri possint, quaerendum erit. N- opus quidem fuerit quaerere, si vsquequaque ver- apud Ciceronem (de N. D. I. c. 38), *Orpheum poëta- docet Aristoteles nunquam fuisse:* quo inducti erudi- homines plane nullum vixisse hoc nomine homine-

arb

arbitrati ſunt: Voſſius inprimis, qui (de Arte Poët. c. 13 p. 78) putat, *Triumuiros iſtos poëſeos, Orphea, Muſaeum, Linum, non fuiſſe, ſed eſſe nomina ab antiqua Phoenicum lingua, qua vſi Cadmus, et aliquamdiu poſteri.* Iunxerat tria iſta nomina etiam Celſus apud Orig. l. I. p. 14. Λῖνον, καὶ Μουσαῖον, καὶ Ὀρφέα, καὶ τὸν Φερεκύδην, καὶ τὸν Πέρσην Ζωροάστρην, καὶ Πυθαγόραν φήσας περὶ τῶνδε (de DIs et religionibus) διειληφέναι, καὶ ἐς βίβλους καταθέσθαι τὰ ἑαυτῶν δόγματα, καὶ πεφυλάχθαι αὐτὰ μέχρι δεῦρο. Quibus reſpondet Origenes p. 15. Καὶ τῶν μὲν σοφῶν τοῦ ποιητῶν ἔοικε μηδὲ τὰ βιβλία ἔτι σώζεσθαι, φυλαχθέντα ἂν, εἰ ὁ ἐντυγχάνων ἥσθετο ὠφελείας. Sed non negat noſter fuiſſe in hominibus Linum, Muſaeum, Orphea, Pherecyden, Zoroaſtrem, Pythagoram; an libri illorum ſuperſint, de eo dubitat. Conf. omnino L. 7. p. 367 et 368. Caeterum quid ſibi voluerit Ariſtoteles, ex ſcriptis viri, quae hodie ſuperſunt, non poteſt iudicari. Cicero quidem hoc dicit, niſi fallor, ſimulacra, εἴδωλα, ſpectra illa Epicureorum cogitari non poſſe, vbi de tali perſona ſermo ſit, de qua qui cogitant vel loquuntur, ipſi nihil certi et finiti habeant. Si enim non fuit Orpheus, idem Oeagri et Calliopes filius, idem poëta, idem Argonautarum ſocius, idem qui ſuam ab inferis reuocauit Eurydicen, idem ſcriptor carminum, quae hoc nomine veniunt; e quonam corpore velut deraſa atque euolantia illa εἴδωλα venient, ſine quibus nullam habemus, ſi fides Epicuro, rerum, quae extra nos ſunt, notionem? Non erat opus, pinguem iſtam Epicuri philoſophiam ſubtili argumento refellere. Sed conſtabit ſua vis argumento, etiam ſi fuit aliquis Orpheus, verum non

vnus, non talis, in quem ea, quae narrantur, omnia conueniant.*

Hoc sane videtur admittendum esse, nisi velimus dura et pene perfricta fronte omnem antiquitati fidem derogare, fuisse, quod modo dicebamus, vnum aliquem velut primigenium aut archetypum Orphea, sapientiae et vanitatis, veri ac fabularum, religionum atque superstitionum inter Graecos auctorem, ad quem deinde cum referrent vulgo inuenta sua et commenta posteri, monstrosa inde, ficticia certe persona exstitit, temporibus, locis, factis ita diffidens, vt vna esse non potuerit, hoc est, talis vt Orpheus esse non potuerit. Et ille quidem, quem modo archetypum et primigenium dicebam, Orpheus, quando, vbi vixerit? quid docuerit? nescio an liquido expediri possit hodie: sed hoc videre mihi videor, post impensam non ignauam operam conquirendis et excutiendis Orphicis omnibus, quae supersunt de Argonautarum illo socio fabulae et carmina, ea et inter se sic satis conuenire, et quam plurima habere intimioris doctrinae vestigia, quae mereantur obseruari, et vt nobilissima antiquae historiae particula in ea luce collocari, qua possint deinde etiam aliis doctrinae partibus prodesse. Hac ipsa vel opinione vel sententia commotus decreui, quae supersunt Orphica hodie, ea, quantum a me fieri poterit, emendata atque explicata edere. Ante omnia vero, quid de Orpheo ipso et de his reliquiis videatur,

tur,

*) Inter Cl. Hanouii Disquisitiones sunt etiam analecta quaedam de Orpheo, vbi varia tentat, ad ostendendum, non negatum ab Ari[illegible] fuisse Orphea. Nihil hic definiri posse puto, cum locus Aristotelis non prolatus sit: Aristotelem non negasse historiam ὁμολογουμένην, nouimus.

tur, proponere placet, ſi poſſim forte ea re quaſi audientiam facere patri poëſeos, et aditum ad hominum eruditorum notitiam parare.

Hoc igitur primum ſit et ὁμολογούμενον, fuiſſe omnino aliquem Orphea, magnum ſapientiae laude virum, Troianis temporibus paullo ſuperiorem, et propter longaeuitatem etiam excidio ſuperſtitem. Argonautarum quidem pars fuit: ſuperuixiſſe tamen cladi Troianae in libro de lapidibus ponitur: quae nec abſurda eſt fictio, cui centum aetatis anni ſufficiant. Aequalis fere, certe ſuppar Onomacrito, ad quem probabiliter vt videbimus referunt Argonautica. Pindarus (Pyth. Δ, 313) Argonautis adiunxit Orphea, et φορμικτὰν ἀοιδᾶν πατέρα appellat, h. e. auctorem carminum, ſ. verborum, quae cantantur. Ergo inſignis iam tum perſona Orpheus, nec potuit primum quaſi creatus eſſe, et in medium productus ab Onomacrito, qui vel aequalis, vt modo dicebam, vel haud multo maior fuiſſe poteſt Pindaro. Neque ſubito auctoritatem tales fabulae, cum primum vt fungi prodiere, ſolent nanciſci. Verbo, non laudaturus erat patrem carminum Pindarus, non daturus foras Onomacritus Orphei nomine carmina, niſi celebre iam tum Orphei, vt poëtae, nomen inter Graecos fuiſſet. Porro Orphica et Pythagorica inſtituta ſimilia Aegyptiis commemorat Herodotus (2, 81.) ὁμολογέουσι δὲ ταῦτα (inſtituta Aegyptia) τοῖσι Ὀρφικοῖσι καλεομένοισι καὶ Πυθαγορείοισι, niſi Orphea nobilem perſonam putaſſet, non minus quam Pythagoram, non ita dicturus. Niſi ita Athenienſes ſenſerunt, quid ſibi voluit Euripides, cum paſſim Orphei mentionem intexit Tragoediis ſuis, velut de carminis illius praeſtantia et miraculis Med. 543 et Iphig. in Aulide 1711: vel quod myſterio-

rum auctor esset (in Rheso 943 Μυσηρίων τῶν ἀπορρήτων Φάνας ἔδειξεν) atque Rhesi consobrinus: vel quod victum seueriorem et abstinentiam ab animalibus docuerit, cum facit (Hippol. 952) Thesea exprobrare suo Hippolyto filio ἄψυχον βορὰν, cibum inanimatum, h. e. abstinentiam ab animalibus, et quod Orphea sibi regem fecisset, eoque sanctitatis et abstinentiae obtentu nouercam stupro polluere ausus esset. Num videntur probari in scena potuisse talia, nisi tum putassent homines, fuisse virum magnum Orphea, cuius institutorum aemuli sanctitatem affectarent praeter caeteros; vt nemo dubitare hodie potest, fuisse aliquem S. Franciscum, Ordinis Minorum auctorem, licet quae in Libro Conformitatum de illo praedicantur, iis fidem minime habeat. Eadem est ratio, cum Aristophanes (Ran. 1064) ex persona Aeschyli Ὀρφεὺς μὲν γὰρ inquit τελετάς ἡμῖν κατέδειξε, φόνων τ' ἀπέχεσθαι, quem locum ita reddidisse videtur Horatius (A. P. 391): *Siluestres homines sacer interpresque Deorum Caedibus et victu foedo deterruit Orpheus.* Nescio an Aristophanes φόνων, et Horatius *foedi victus* nomine humanas victimas, ἀνθρωποθυσίας, intellexerint. Euripides quidem βουθυσίας ab Orpheo damnatas voluit, et omnem ἐμψύχων vsum: et sic Ὀρφικοὶ βίοι capiuntur apud Platonem (de Legib. 6 p. 626. A) ἀψύχων μὲν ἐχόμενοι πάντων, ἐμψύχων δὲ τοὐναντίον ἀπεχόμενοι πάντων. Probabile est carnibus animalium abstinuisse Orphicos, certe boum aratorum, quod sic agriculturae originem, Cereris Eleusinae beneficium, commendare ciuibus suis vellent. Hinc poetae signum aeneae aetatis, et fugae Astraeae caussam fecere βουθυσίαν, de quo dulcis locus

locus eſt Arati Phaenom. 132 πρῶτοι δὲ βοῶν πάσαντ' ἀροτήρων. Socrates in Apologia ſua (Plato. p. 369. A) gaudium ſe praecipere ait ex colloquiis apud inferos inſtituendis cum Orpheo, Muſaeo, Heſiodo et Homero. Profecto non facilius poteſt negari Orphea aliquem fuiſſe, quam Pythagoram aut S. Franciſcum. Obſeruemus et hoc, ſcripta monimenta ab Euripide tribui Orpheo. Canit Pheraeorum chorus (Alceſt. 968.) nihil eſſe, quod vincere neceſſitatem poſſit, ἐδέ τι φάρμακον Θρήσσαις ἐν σανίσι, τὰς Ὀρφεία κατέγραψε γῆρυς. Scena fabulae eſt ex ipſa aetate, qua Orpheus ſenior, iunior Hercules, Alceſtis Peliae filia, ponitur; negat chorus, remedium contra neceſſitatem Thraciis patriae ſuae tabulis ſcribendum dictaſſe Orphea. Fuerunt ergo, cum iſta in ſcenam ferret Euripides, carmina, quae Orphei eſſe dicerentur: et potuit forte Euripides puer ſenem videre Onomacritum eum, quem carminum Orphicorum ſcriptorem faciunt fere antiqui Chriſtianae religionis apologetae, et Piſiſtratidarum temporibus aſſignant. Recte Herod. 7, 6. Qui Xerxem inuitabant ad bellum Graeciae inferendum Piſiſtratidae, habebant ſibi adiunctum Onomacritum, ἄνδρα Ἀθηναῖον χρησμολόγον τε καὶ διαθέτην χρησμῶν τῶ Μεσαίε. Placandus autem erat Onomacritus; ἐξηλάθη γὰρ ὑπὸ Ἱππάρχε τε Πεισιςράτε ὁ Ὀνομάκριτος ἐξ Ἀθηναίων, ἐπ' αὐτοφόρῳ ἁλὲς — ἐμποιέων εἰς τὰ Μεσαίε χρησμὸν κ. τ. λ. Hac arte ſua recitandi tantum bona Xerxi, omittendi contraria, vt apud Regem vteretur Onomacritus, perfecerunt Piſiſtratidae. Non ita remotus erat Herodotus ab hac aetate, vt falli potuerit, aut voluerit fallere. Non carmina

pauca, sed aceruum librorum, βίβλων ὅμαδον Orphei, Platonis aetate proferebant homines quidam, Orpheotelestae, ex quibus sacra expiatoria peragerent (vid. de Rep. 2 p. 424. D). De aetate Orphei plane non disputat Plat. de LL. 3. pr. s. p. 585. E. χίλια ἀφ' ὃ γέγονε, ἢ δὶς τοσαῦτα ἔτη, τὰ μὲν Δαιδάλῳ καταφανῆ γέγονε, τὰ δὲ Ὀρφεῖ, τὰ δὲ Παλαμήδει κ. τ. λ.

Alterum, quod vniuersim in hoc velut Orphicorum prooemio post aliquam considerationem non nimis defunctoriam pronunciare mihi posse videor, illud est: Quae hodie exstant sub Orphei nomine opuscula, Argonautica, Hymnos, de Lapidibus, ea idem habere consilium ac propositum videri, commendare scilicet cerimonias et mysteria, facere Orphea Deorum amicum et interpretem, qui ab his edoctus et morborum remedia, et expiatoria omnium praue factorum sacra, et depulsoria periculorum, et portentosa in rerum omnium desperatione auxilia, vel depromserit in ipso actu, vel vnde petenda essent etiam posteris ostenderit. Posset hoc per singula argumenta eundo facile planum fieri. Sed commodius fiet tum, vbi licebit ad singula nouae quam molior editionis prouocando in rem praesentem lectores deducere. Interea fidem ea in re haberi mihi postulare videor posse, vt et in illo, quod confirmo, nihil dum esse in his libellis a me animaduersum, quod repugnet illis temporibus, quibus fuisse dicitur Thracius ille Orpheus, qui in omnibus tanquam e sua persona loquens introducitur; non vrbium, non hominum nomina, non inuentorum, aut cuiuscunque rei denique mentionem, quam recentiorem esse Troianis temporibus, demonstrari queat. Sic μεγάλες σωτῆρας

τῆρας in εὐχῇ 21. esse Castora et Pollucem pulchre ostendit Hemsterh. quem ibi citaui: verba omnia vel Homerica, vel ea moneta percussa, quam in Homeri et vetustorum oraculorum verbis deprehendimus. Modeste hic agendum esse A A. sentio. Quis enim, ne de me dicam, cuius forte nec sentientis conuellere memoriam senectus incipit, quis integrae homo aetatis ita valet ista reminiscendi facultate, vt nihil illum in his tot minutis rebus queat fallere? quis ita intentum semper animum habere, ita semper vigilacem velut praestare attentionem potest, vti dormitet nunquam vel oculos deiiciat? Hoc quidem possum confirmare, ea me mente legisse Orphica, vt integrum me seruarem, quin vt in lucro ponere vellem, si quid se offerret, in quo deprehendi posset carminum nouitas. Nunc asseueratius possum agere, postquam ita saepe legi, tantamque familiaritatem contraxi cum his libellis. Et dabo auctorem, si quis alius, memoriosum, qui certe de Argonauticis idem affirmet, Dau. Ruhnkenium Ep. Crit. 2. p. 69, 15, „qui Argonautica Orpheo subiecit, siue Onomacritus fuerit, siue alius, scriptor certe meo iudicio est vetustissimus. Nam ne vllum quidem recentioris „aetatis vestigium, quamuis diligenter animum attendas, per totum poema reperias; contra plura „egregia, et quae priscum aeuum sapiant. Dictio „fere est Homerica." etc.

Sed quid? si ipsa oratio et dialectus repugnat antiquo alicui Orpheo? Colligere quis tale quid possit ex Iamblicho (de vita Pythag. c. 34. p. 169 Kust.) qui in Pythagorica Doricae dialecti commendatione plerosque historicos ait tradidisse, κεχρῆσθαι

τῇ

τῇ Δωρικῇ διαλέκτῳ καὶ Ὀρφέα, πρεσβύτερον ὄντα τῶν ποιητῶν, Orpheum Thracem, poëtis (nobilibus Homero, Hesiodo ceteris) antiquiorem, etiam antiquissima dialecto Dorica, vsum esse, cuius in Orphicis nostris vestigium ostendere difficile fuerit. Sed salua res est. Historici isti apud Iamblichum loquuntur de istis, quas Θρήσσας σανίδας ab Euripida vocari, modo vidimus, de his quae ab ipso Orpheo in literas relata esse dicebantur. Haec porro quae nunc exstant, ab Atheniensi Onomacrito Pisistratidarum et Xerxis aetate literis ac libris mandata esse, communis plurium antiquorum sententia est, vt modo indicauimus. Hic Onomacritus potest vel conseruatis sententiis omnibus, et bona verborum parte, dialectum modo mutasse, Homerice et, vt sic loquar, Solonice loqui antiquum Orphea docuisse: vel pro suo arbitrio quae viderentur, addidisse, demsisse, quam illius circa oracula artem refert Herodotus (7, 6). Mihi quidem non fit probabile, simpliciter confingere omnia ausum esse, vel opus habuisse, vel potuisse adeo, Onomacritum. Debet iam magna in opinione fuisse Orpheus, debent iam circumlata tum esse varia eius carmina, ad quorum exemplum plura effingere ingenioso homini non difficile fuerit. Dorica quidem certe dialectus non magis debet valere ad impugnandam Orphicorum, quae supersunt, antiquitatem, quam Pelasgicae literae, quibus vsum Orphea, est apud Siculum Diodorum (3, 66 p. 236, 67)

Denique illud quoque ad vniuersam de Orphicis disputationem pertinet, et hic velut praestruendum est. Non mirabor ego, si quaerat aliquis, Si antiqua sunt, quae habemus Orphei carmina, si ac

Ono

Onomacriti certe aetatem aſſurgunt: quî non frequentior illorum apud antiquos fit mentio? Hic illud cogitemus, primo laudari tamen vnum alterumque verſum a Platone (Cratylo p. 265, A), vbi philoſophiam Heracliticam et Orphicam inter ſe comparat, et quidem non ita, vt Ὀρφικοὶ vel τὰ Ὀρφικὰ memorentur: ſed diſerte, λέγει δέ πȣ καὶ Ὀρφεὺς, laudari a Diodoro Siculo (1, 11. it. 12) qui certe et Chriſtianis omnibus, et recentioris ſcholae Platonicis antiquior eſt.

De fide noſtrorum Apologetarum, Clementis Alexandrini praeſertim, hic non diſputamus; qui vel primum Iliados verſum eſſe leuiter inflexum ex Orphico carmine (cf. Fragm. XVIII), vel Pythagoram ſuppoſuiſſe verſus ſuos, (Strom. 1. p. 397, 14. vid. Potter.) ex ſcriptoribus, qui tum exſtitiſſe debent, memorant: quale quid in mentem venire non potuit his, qui non iidem ante Pythagoram et Homerum exſtitiſſe verſus Orphei putarent. Sed ratio eſt in promtu, cur multa quidem debuerit eſſe Orphei apud poſteros mentio: carmina ipſa ab initio homines vix ac ne vix quidem ſcriptis ſuis intexuerint. Myſtica enim fuerunt pleraque omnia, pars religionum, orgiorum, myſteriorum, ſub ſancti ſilentii ſacramento commendata myſtis, quae diuulgari et referri ſalua pietate non poſſent. Itaque de Orpheo, vt inuentore omnium myſteriorum et cerimoniarum ac religionum auctore praedicare ſolent, a verbis vt religione conſecratis, fere abſtinent (Herod. 2, 81. Pauſ. Boeot. 30. Celſus ap. Orig. 7 p. 367). Exorta Euangelii lux diſcuſſit illas tenebras, cum ſoluti prauis religionibus noſtri nihil dubitarunt ἐξορχεῖσθαι (magnum crimen apud

anti-

antiquos illos, et ipſi Alcibiadi funeſtum) et quae age rentur in myſteriis, vulgare: quo in genere Iuſtinu Martyr et Alexandrinus Clemens primi videntur. Ce terum via ſemel aperta, nec alieni a noſtra perſuaſion dubitarunt publicare, quae latere diutius non poſſe vi derent, et hoc modo agere, vt quae ad ignominiam impietatem, turpitudinem traherent Chriſtiani, ea ve ad rerum naturam declarandam, vel ad interiorem ali quam theologiam, ſeu metaphyſicam dicere malis, re ferenda eſſe, perſuadere hominibus ſtuderent.

Operae autem pretium cum putarem, haec no ita modo vniuerſim, poſt perluſtratas curſim Orphica reliquias, pronunciare, ſed ſingula etiam ſeorſin conſiderare fragmenta; non contentus H. Stephan Eſchenbachiique collectionibus, diligenter ex omni ſcriptorum genere, quaecunque reperire potui, Or phica verba collegi (qua in re mirum in modum Indi cibus me Fabricianae Bibliothecae inſertis adiutum, in grati eſſet diſſimulare) et meis in ſchedis, non modc a quibus ea auctoribus, ſed quo libro et loco libri ea conſeruata ſint, annotaui, vt iam in procliui ſit reperi re, quis ſcriptor, quibus verbis, quo conſilio quemque locum protulerit. Quae res cum laboris non nihil ha buerit, hoc viciſſim commodi feret, vti appareat, quantum veri ac ſolidi ſit in illa virorum doctorum Cudworthi (Syſtem. intell. p. 247) et Moshemii (ad eum locum n. 37) ſuſpicione, a Iudaeis et Chriſtianis ſimilem hic fraudem admiſſam eius, de qua circa Sibyllinos libros verſata nemo temere hodie dubitat. Atque hunc fructum laboris non nullius noſtri, quem ſi abſoluere liceat, vltimam fore humanarum occupationum mearum non ſine cauſa ſuſpicor, tum demum proferre integrum erit, cum Orphica omnia vno volumine comprehenſa ac diſpoſita commode exhibere continget: quo facto, quod nunc nimis impeditum ac ſpiſſum eſt, nullo pene labore, ipſo velut oculorum coniectu arbitrari, qui volent, poterunt.

ΟΡΦΕ

ΟΡΦΕΩΣ
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ.

INTERPRETATIO
LATINA
IO. MATTH. GESNERI.

ΟΡΦΕΩΣ ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ.

Ωναξ Πυθῶνος μεδέων, ἑκατηβόλε, μάντι,
Ὃς λάχες ἠλιβάτȣ κορυφῆς Παρνασσίδα πέτρην,
Σὴν ἀρετὴν ὑμνῶ· σὺ δέ μοι κλέος ἐσθλὸν ὀπάσσαις·
Πέμ-

O Rex Pythonis potens, longe iaculator, idem vates, Qui ſortitus aprici ſemper (*tibi ſoli ſemper acceſſi*) verticis rupem Parnaſſiam, Tuam virtutem cano: tu viciſſim bonam

1. Ἄναξ Aſ. 2. παρνασίδα Aſ.

3. Κλέος ἐσθλὸν ὀπάσσαις.] Haec verba ita haſtenus interpretati ſunt, ac ſi poeta proprii ſui nominis famam extendi ab Apolline petat. Sed praeter hunc, longe alius horum verborum eſſe poteſt ſenſus. Nimirum in hac inuocatione duo potiſſimum ab Apolline petit poeta: Primo, vt ſibi vniuerſam ſequentis hiſtoriae ſeriem vere et ex ordine enarrare liceat, adiuuante et inſpirante Deo; quemadmodum Virgilius: *Muſa mihi cauſſas memora* etc. quam partem abſoluit his duobus verſibus:

Σὴν ἀρετὴν ὑμνῶ, σὺ δέ μοι κλέος ἐσθλὸν ὀπάσσαις,
Πέμπε δ᾽ ἐπὶ πραπίδεσσιν ἐμαῖς ἐτυμηγόρον αὐδήν.

Deinde, vt eandem hiſtoriam dulcibus modulis et ſonoro carmine pertraſtare poſſit, quam partem itidem duobus ſequentibus verſibus abſoluit:

Ὄφρα πολυσπερέεσσι βροτοῖς λιγύφωνον ἀοιδὴν
Ἠπύσω, μȣ́σης ἐφετμαῖς ἠδὲ πηκτίδι πυκνῇ.

Τὸ igitur κλέος ὀπάσσαις, optime, mea quidem ſententia, exponi hoc ſenſu poſſet per διαδεδομένην φήμην διήγησον, ita vt plane reſpondeat illi adduſto Virgiliano: *Muſa mihi cauſſas memora.* Quodſi tamen quis in priori ſenſu accipere velit haec verba, huic quidem non repugnabo, modo non cum vulgatis interpretibus haec verba a ſequentibus ſeiungat, ſed in ſequenti verſu τὸ δὲ pro copulatiua, (quod ſaepe ita apud hunc poetam occurrit) habeat; ita vt ſenſus ſit: Tu mihi hanc gloriam largire, vt late disperſis hominibus etc. Τὸ κλέος τῶν μέσων eſſe, omnibus notum. Quemadmodum etiam *clarus* apud Salluſtium accipitur: *Apud ſocios clari magis quam honeſti.* Ὀπάζειν Heſychius

Πέμπε δ' ἐπὶ πραπίδεσσιν ἐμαῖς ἐτυμηγόρον αὐδὴν,
Ὄφρα πολυσπερέεσσι βροτοῖς λιγύφωνον ἀοιδὴν
Ἠπύσω, Μούσης ἐφετμαῖς, καὶ πηκτίδι πυκνῇ.
Νῦν γάρ σοι, λυροεργὲ, φίλον μέλος ἀείδοντα
Θυμὸς ἐποτρύνει λέξαι, τάπερ οὔποτε πρόσθεν
Ἔφρασ', ὅταν Βάκχοιο καὶ Ἀπόλλωνος ἄνακτος
Κέντρῳ ἐλαυνόμενος, φρικώδεα κῆλ' ἐπίφασκον,
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἄκη· μετὰ δ' ὄργια μύσταις·
Ἀρχαίου μὲν πρῶτα χάους ἀμέγαρτον ἀνάγκην,

Καὶ

4. πραπίδεσιν Pr. P. A. I. ἐτημ. Af.

ſychius exponit χαρίζεσθαι, Ὤπασεν, ἐχαρίζετο. Sic Prometheus apud Aeſchylum: Πῦρ ἐγὼ σφιν ὤπασα, quod Horatius: *Intulit.*

Audax Iapeti genus
Ignem fraude mala gentibus intulit.

Alibi etiam ὤπασε exponitur ἐτύπωσε, vt apud eundem Aeſchylum: ἑπτὰ ἐπὶ Θήβ. verſ. 498. Non equidem ignoro, inferius τὸ κλέος ἐσθλὸν ὀπάζειν occurrere alio ſenſu, ſed ibi τὸ ὀπάζειν refertur ad κλέος, et interpretandum per verbum *ſequi;* hic vero refertur ad σύ.

ESCHENB.

6. Ἠπύσω.] Vt hic ἐφετμαῖς correpta media, ſic ἐρετμοῖς, v. 67. Ἢ καὶ ὑπ' εἰλατίνοις ἐρετμοῖς ἁλιμυρέα βένθη: ſic et alia multa ap. hunc poetam. H. STEPH.

6. Μούσης ἐφετμαῖς.] i. e. *carmine.* ἐφετμαῖς, nonnunquam pro ἁρμοῖ vel ἁρμοζόντως. et ita intelligunt interpretes Callimachum εἰς Δῆλον:

Ἀλλὰ φίλη, δύνασαι γὰρ, ἀμύνειν πότνια δούλοις
Ὑμετέροις, οἳ σεῖο πέδον πατέουσιν ἐφετμῇ.

Vbi τὸ ἐφετμῇ reddunt etiam *legitime.* Sed vt dicam quod res eſt, in hoc Callimachi loco non videtur recte verti *legitime* τὸ ἐφετμῇ, ſed σεῖο ἐφετμῇ coniungitur, tuo iuſſu terram peragrant. Iris nimirum et Mars, vt perſequantur Latonam, quemadmodum in Hymno Panis, qui Orpheo tribuitur.

Βαίνει γὰρ τάδε θεῖα πολύκριτα σαῖσιν ἐφετμαῖς.

Mediam in ἐφετμαῖς hic auctor corripit, vt et infra in ἐρετμοῖς et alibi ſaepe, quod tamen Henricus Stephanus iam obſeruauit. ESCH.

Πηκτίδι πυκνῇ.] τῶν πηκτίδων mentionem facit Ariſtoteles lib. VIII. c. VI. Politic. Athenaeus lib. IV. et XIV. Scaliger in Hiſtorico cap. XLVIII. haec refert; *Erat et πηκτὶς duobus tantum neruis. Pulſabant autem radiolo altera manu quod plectrum a percuſſione appellarunt: altera premebant neruos certis interuallis etc.* πυκνῇ, nimi[rum] craſſe reddunt: *lyram craſſam.* πυκνὸς a πύκα eſt, hoc autem ἀντὶ τοῦ ἐπισημόνως παραλαμβάνεται teſte Aeſchyli Schol. ad ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις verſ. 151. vnde εὖ πυκάζει exponit: ἐντέχνως καὶ ἐπισημόνως ἔντεινε τὸ τόξον. Quin ipſum verbum πυκάζω ornatus quandam et elegantiae ſignificationem habere videtur in verſibus illis Archeſtrati qui citantur ap. Athenaeum lib. [...]

Ἀ

bonam mihi gloriam praesta, tu immitte vocem praecordiis veridicam, vt dispersis late hominibus subtile carmen (5) Musae instinctu, argutaque cithara, insonem. Iam enim tibi, Lyricen, (*Musaee*) gratum carmen dicere mens iubet, et canere, quae nunquam prius elocutus sum, quum Bacchi Apollinisque Regis stimulis agitatus, horrenda (*eorum in gigantas*) tela enarraui: (10) *itemque* mortalibus aegris remedia, magnas religiones initiatis *enarraui*. *Nempe* antiqui primum chaus superiorem inuidia (*inuictam*) necessitatem,

11. ἄκη μεγάλ', ὄργια Piers. V. Not. 12. Φάεs Voss.

'Αλλ' δὲ στεφάνοισι κάρα παραδοῦντα πυκάζει
Παντοδαποῖς, οἷς ἄν γαίας πέδον ὄλβιον ἀνθοῖ.

Quid sit νοῦς πυκνὸς, et ἀνὴρ πυκνὸς, notum est. ESCHENB.

7. Λυροεργέ.] Nescio cur hic interpretes λυροεργὲ maluerint exponere per *Lyrae inuentorem aut patrem*, quam simpliciter per *Lyristam*, cum tamen ipsum vocabulum graecum et fabula etiam hoc potius requirant. Mercurio enim huius instrumenti inueptio tribuitur, quod ab inuentore acceptum Apollo, ad fistulae modulos, lineis, quibus ante erat instructum chordis exemtis, atque nerueis intentis, adaptasse tantum legitur. vid. Scaliger loco superius adducto. Et aperte Horatius l. I. Od. X. Mercurium vocat *curuae lyrae parentem*. ESCHENB.

7. Recte Eschenbachius, quod *Lyristen* hic potius quam lyrae inuentorem intelligit: sic enim γεωργο-, ἱερουργὸς, θεουργὸς, κρεουργὸς, e. i. g. a. non sunt, qui terram, lanam, deos, carnes inueniunt; sed qui tractant: sed hoc male, quod refert ad Apollinem, cuius mox v. 9 in tertia persona fit mentio. Breuiter, Musaeum suum alloquitur, ad quem directum totum carmen, satis ostendit v. 1344. (conf. 856. 884. 1189.) Canit Orpheus, quae discat Musaeus, quibus lyrae sonos accommodet. GESN.

8. Θυμὸς ἐποτρύνει λέξαι.] Pindaricum hoc est, ita enim Ol. 3. ἐς γαῖαν πορεύειν θυμὸς ὥρμαιν. et paulo post: 'Εμὲ δ' ὦν πα θυμὸς ὀτρύνει φάμεν. Claudianus: *Mens congesta iubet*, et: *totum spirant praecordia Phoebum*. ESCH.

9—45. Hunc locum merito Bibliothecae graecae inseruit Fabricius 1, 29, 3.

11. Io. Pierson. Verif. 1, 9. p. 103. coniicit pro μετὰ δὲ legendum esse μεγάλα, idque iungit cum ἄκη, sicut v. 38. μέγ' ὄνειαρ, et 467. μέγα ὀφέλσιμον, v. v. Mihi magis placerent μεγάλ' ὄργια, quae Φοινιτὰ θεοῖς, ἄῤῥητα βροτοῖσιν, vt v. 465. vocantur. Suspicor, tria hic velut capita carminum Orphicorum constitui, κῆλα Φρικώδεα Tela Deorum missa in Pythonem illum Parnassi possessorem, in Titanes, deinde curationes morborum, denique mysteria varia et ritus occultos, quod vltimum genus, vt suum proprium opus, latius explicat.

12. 'Αρχαίη μὲν πρῶτα χάους ἀμέγαρτον ἀνάγκην.] Per ἀνάγκην hic illa intelligitur necessitas, quam caussam omnium rerum multi statue-

Καὶ Κρόνον, ὃς ἐλόχευσεν ἀπειρεσίοισιν ὑφ᾽ ὁλκοῖς
Αἰθέρα, καὶ διφυῆ, περιωπέα, κυδρὸν Ἔρωτα,
Νυκτὸς

13. ὡς — ὑπ᾽ ὁλκ. Ας. ἐλόχη ἀπειρεσίῃσιν Voss.

tuebant Philosophi, vt Democritus et alii. Ideoque et Chao et terrae apponebant necessitatem. Et Pythagoras τὴν ἀνάγκην τῷ κόσμῳ περικεῖσθαι dicebat, vt auctor est Iamblichus in vita Pythagorae, quamobrem ἀνάγκη, ἡ πάντα κρατοῦσα, et, sec. Aristotelem οὐκ ἄλλο τι λέγεται πλὴν ὁ θεὸς, ἀκίνητον οὐσίαν ὤν. Eam tamen submittit Dei consiliis Hesiodus ἔργ. v. 15.

Οὔτις τήν γε φιλεῖ βροτὸς, ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἀνάγκης
Ἀθανάτων βουλῇσιν ἔριν τιμῶσι βαρεῖαν.

Hanc de necessitate doctrinam recoxit nuper Spinosa, qui sentit omnia semper fuisse et esse necessaria. Ἀμέγαρτον, Hesychius ἀφθόνητον, ἀζήλωτον, ἢ πολὺ, ἢ μέγα· ὡς τὸ ἀμέγαρτε συβῶτα, ᾧ οὐκ ἄν τις φθονήσειεν. Cuius magnitudo tanta est, vt inuidiam exuperet, quod Horatius lib. II. od. XX. dixerit *inuidia maior*. Catullus in eundem fere sensum:

Aut ne quis malus inuidere possit,
Cum tantum sciat esse basiorum.

Quemadmodum etiam in contrarium idem vocabulum accipitur de eo, quod ne quidem inuidiam meretur. Sic apud Aeschylum in Supplic. v. 650. αἰδοῦνται δ᾽ ἱκέτας Διὸς, ποίμναν, τάνδ᾽ ἀμέγαρτον. ad quae Scholia: Τὴν ὑμῶν σύστασιν ἀφθόνητον, διὰ τὸ ἀτελές. ita fortassis ἀμέγαρτον πόνον dixit Homerus Iliad. β. v. 420.

Ἀλλ᾽ ὅγε δέκτο μὲν ἱρὰ, πόνον δ᾽ ἀμέγαρτον ὄφελλεν.

Aeschyl. Prometh. Τὸ τῆς ἀνάγκης ἔστ᾽ ἀδήριτον σθένος. Sed alio sensu.

ESCHENB.

13. Ἀπειρεσίοισιν ὑφ᾽ ὁλκοῖς.] Ambo interpretes latini, ignoti nominis ἔμμετρος, et Renatus Perdrierius, hic legisse videntur: ἀπειρεσίοισιν ὑπ᾽ ἀλκαῖς, forte non adeo male. Magis tamen arridet haec lectio, quippe quam omnia quae habui exemplaria excusa seruant. Ὁλκος, ab ἕλκω, propriissima et proxima significatione est *extensio*, seu extractio, vt ita dicam, *in longum*. Vnde Scholiastes Nicandri ad illa ex Alexipharmacis:

— ἀμφὶ δὲ ὁλκὸς
Τέτρηχε γλώσσης νέατος ὑποκάρφεται ἰθμός.

Ὁλκος, inquit, περιφραστικῶς τὸ μῆκος καὶ ἡ παράτασις τῆς γλώσσης. Latinum Tractus commodissime huic graeco respondet: *Tractus* enim, (quod et Giphanio ad Lucretium obseruatum est) fere est longa rerum extensio, vt: *Tractus longi flammarum*, apud eundem Lucretium, quos Graeci alias διαῤῥοίας, minus tamen feliciter, et Aratus ῥυμὰς dicunt. Ita etiam Virgil. 1. Georg.

Flammarum longos a tergo albescere tractus.

Vnde Manilius speciem cometarum facit, quos *Tractos* ob extensionem caudae appellat. *Trahere vitam, tempus, aeuum*, non minus notae quam elegantes locutionis formae. Neque etiam infrequens ipsius verbi ἕλκω in Aethereis et coelestibus describendis apud auctores vsus est: Aratus in Phoenom. de naue. ὡς ἥγε πρύμνηθεν ἰησοῦς ἕλκεται ἀργώ. Vbi Scholiastes τὸ ἕλκεται simpliciter exponit per τὸ φέρεται. Cicero vertit:

At

tem, et Saturnum, qui immensis tractibus (*nixibus*) progenerauit Aethera, et geminum, conspicuum, nobilem Amorem,

ὑπ' ὀλ. etiam Pr. AIC. V. N.

At canis ad caudam serpens prolabitur Argo,
Conuersam prae se portans cum lumine puppim.

Idem statim ab initio Phaenom.

Οἱ μὲν ὁμῶς πολέες τε, καὶ ἄλλυδις ἄλλοι ἐόντες
Οὐρανῷ ἕλκονται πάντ' ἤματα συνεχὲς αἰεί.

Vbi rursus Scholia. Οὐρανῷ δὲ ἕλκονται, ἀντὶ τοῦ σὺν τῷ οὐρανῷ φέρονται. et Cicero lib. II. de Nat. Deor. reddit:

Caetera labuntur celeri coelestia motu.
Cum coelo simul noctesque diesque feruntur.

ESCHENB.

13. Vix dubito, quin vera huius loci lectio seruata sit a Steucho de perenni Philos. 7, 10. p. 431. pr. ἀπειρεσίοις ὑπὸ κόλποις. Suadet hoc illa aspirationis absentia, quam in V. L. indicauimus: suadet illud, quod κόλποι ad λοχείαν, generationem, sunt sine dubio accommodatiores ὁλκοῖς, aut ὁλκαῖς adeo. Κόλποι βρυβοῦς Fr. 16, 3 quid sint, dubitari non potest. Ita Fragm. 6, 9 Ζηνὸς ἐν γαστέρι omnia nata sunt, et v. 36 ἱερὰ νηδὺς commemoratur. Add. Fr. 8, 4 et 8 it. 19: praesertim Fr. 22. Αὐτὰρ Ἔρωτα Ζεὺς καὶ πνεύματα πάντα τέκνωσε, vbi τέκνωσε plane respondet τῷ ἐλόχευσεν. Apud Aristoph. Auib. 695. Ἐρέβους ἐν ἀπείροσι κόλποις τίκτει Νύξ.

GESN.

14. Mihi videtur, διφυῆ referri ad communionem vtriusque sexus, quam Dis tribuebant (vid. F. 6, 11); idque inductione probari posse locorum, quae Index s. Lexicon Orphicum ostendit. Res ipsa, de duplici sexu, plane Orphica. Sic Fr. 6, 11 Ζεὺς ἄρσην γένετο, Ζεὺς ἄμβροτος ἔπλετο νύμφη. De Luna H. 8, 4 θῆλύς τε καὶ ἄρσην, quam διφυῆ dixerat v. 1. De Minerua H. 31, 10. Ἄρσην μὲν καὶ θῆλυς ἔφυς. H. 41, 5 Misen vocat Ἄρσενα καὶ θῆλυν, διφυῆ. Ceterum, hic ἔρως idem est quem πρωτογόνον διφυῆ vocat H. 5, 1. GESN.

14. Καὶ διφυῆ περιωπέα κυδρὸν ἔρωτα.] Τὸ διφυῆ, amori etiam tribuitur in Hymnis qui vulgo Orpheo adscribuntur, vbi in ἔρωτος θυμιάματι, v. 4. εὐπάλαμον, διφυῆ, πάντων κληΐδας ἔχοντα. Scaliger reddit: *Caute, gemelle puer, qui cunctorum aedituus es.* L. Seneca in Hippolyto:

Diua, non miti generata ponto,
Quam vocat matrem geminus cupido.

Nil notius in Socratica schola quam διφυὴς hic amor, qui modo dicitur διπλοῦς θεὸς, vt apud Lucianum in Amoribus, pag. editionis nouae 899. modo δύο κάλλη, vt apud Achillem Tatium lib. II. de Clitoph. et Leucipp. Amor. et aliter aliis. Nam amorem alterum dicebant οὐράνιον, alterum πάνδημον, de quorum contraria inter se natura, vide praeter citatos auctores Platonem, Xenophontem in Sympos. Lucianum in Encomio Demosthenis, Apuleium et alios. Illum οὐράνιον Orpheus in hymnis vocat πρωτόγονον et ibidem etiam διφυῆ. per πρωτόγονον enim intelligitur ἔρως. Nam amorem omnium Deorum vetustissimum credebant Theologi, et illo tempore natum, quo nondum coe-

Νυκτὸς ἀειγνήτης πατέρα κλυτόν· ὅν ῥα Φάνητα
Ὁπλότεροι καλέουσι βροτοί· πρῶτος γὰρ ἐφάνθη.
Βριμοῦς τ' εὐδυνάτοιο γονὰς, ἠδ' ἔργ' ἀΐδηλα
Γηγενέων, οἳ λυγρὸν ἀπ' οὐρανοῦ ἐστάξαντο

Σπέρ-

16. κικλήσκουσι As. Voss. PAI. 17. βριμοῦς τε — ἔργα Voss. ἔργ' As.

coelum ac dii erant, de quo vid. Hesiod. Theogon. et Platonem in Conuiuio. ESCH.

15. De Phanete plura hic non addimus. Orphica loca prodit volentibus Index in Φάνης et ἠρικαπαῖος. GESN.

15. Ὅν ῥα Φάνητα.] Insignis locus apud Lactantium lib. I. de falsa religione cap. V. de hoc numine. *Orpheus*, inquit, *qui est vetustissimus poetarum, et aequalis ipsorum deorum, (siquidem traditur inter Argonautas cum Tyndaridis et Hercule nauigasse) Deum verum et magnum πρωτόγονον, primogenitum appellat, quod ante ipsum nihil sit genitum; sed ab ipso sunt cuncta generata: eundem etiam Φάνητα nominat, quod cum adhuc nihil esset, primus ex infinito apparuerit, cuius originem atque naturam quia concipere animo non poterat, ex aere immenso natum esse dixit.*

Πρωτόγονος Φαέθων περιμήκεος ἠέρος υἱός.

Similem locum habemus in πρωτογόνου θυμιάματι, vbi praeter alia, quae apprime his conueniunt, illum πρωτόγονον suum Φάνητα etiam vocat et πρίηπον ἄνακτα. Vnde miror Scioppium, optime alias de Priapo meritum, hoc tamen Priapi nomen non aduertisse, maxime cum Nonnus in explicatione historiarum, quarum meminit Nazianzenus, tam luculenter hoc numen describat: ἐν τοῖς ὀρφικοῖς ποιήμασι, inquit, συνεστήχθη τὰ δύο ταῦτα ὀνόματα, μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν, ὧν τὸν Φάνητα εἰσφέρει αἰδοῖον ἔχοντα ὀπίσω περὶ τὴν πυγὴν, λέγει δ' αὐτὸν ἔφορον τῆς ζωογόνου δυνάμεως. ESCHENB.

16. Probe antiquus Φάνης, si Noctis pater, e qua orta fere reliqua, docent Theogoniae v. g. Hesiodea 124. Atque haec quidem v. 120 antiquiorem facit Amorem: sed Aristophanica Auib. 697 Noctis filium et Erebi praedicat. Verum hanc abyssum non ingredimur. Ceterum hunc locum ex memoria laudauit auctor Etymol. M. obseruante Cl. Ruhnkenio Ep. crit. 2. p. 69 in haec verba, τὸν δὲ καλέουσι Φάνητα, ὅτι πρῶτος ἐν αἰθέρι φαντὸς ἐγένετο.

17. Βριμὼ esse Hecaten non est dubium: sed eandem esse ex alia mythologia, alia relatione Cererem h. e. terram frugiferam, aeque constat. Apud Clem. Alex. Cohort. p. 13, 21 Potteri, memorantur Δηοῦς μυστήρια, καὶ Διὸς πρὸς μητέρα Δήμητραν ἀφροδίσιοι συμπλοκαὶ, καὶ Μῆνις — ἧς δὴ χάριν Βριμὼ προσαγορευθῆναι λέγεται. Totam fabulam, cuius certe cortices valde foedi sunt, ex ipso Clementis loco, vt videtur, repetit Arnobius adu. Gentes 5. p. 170. Breuiter, *Iupiter fit ex Deo taurus, — agit incestius res suas, — cognitus euolat: ardescit furiis atque indignationibus mater, — nec fremitum continere irarum volens, ex continua passione* Brimo *deinceps vt appelletur, assumsit* etc. Haec est

rem, (15) aeternae Noctis inclitum parentem, quem Phaneta Luciferum iuniores homines vocant: primus etenim in lucem ipse prodiit. Tum *cecini* Brimus potentis natales, et noxia Gigantum facinora, qui *vulnerati a DIs* triste

18. Γιγάντων vulg. Τιτάνων coni. Pierf. V. N. λυγρὸν fphal. Iunt. ἐνε. fphal. AIC.

est μῆνις θεᾶς, quam cecinit Orpheus, vid. Fr. 18, 7. GESN.

17. Βριμοῦς.] i. e. Hecates. Apollon. Argon. III. v. 859.

Ἑπτὰ μὲν ἀενάοισι λοεσσαμένη ὑδάτεσσιν,
Ἑπτάκι δὲ Βριμὼ κουροτρόφον ἀγκαλέσασα,
Βριμὼ νυκτιπόλον, χθονίην, ἐνέροισιν ἄνασσαν
Λυγαίῃ ἐνὶ νυκτὶ σὺν ὀρφναίοις φαρέεσσι.

Et ibid. verf. 1210.

Βριμὼ κικλήσκων Ἑκάτην.

Lycophron Caffandr. v. 1175.

Περσέως δὲ παρθένος
Βριμὼ τρίμορφος θήσεταί σ' ἐπωπίδα.

Dicitur autem Βριμὼ, διὰ τὸ φοβερὸν καὶ καταπληκτικὸν τῆς δαίμονος, καὶ φάσματα ἐπιπέμπειν τὰ καλούμενα ἐκαταῖα. καὶ πολλάκις αὐτὰ μεταβάλλειν τὸ εἶδος, διὰ τὸ ἔμπουσαν καλεῖσθαι. Ἢ παρὰ τὸν Βρόμον, τὸν τοῦ πυρὸς ψόφον. Ἡ γὰρ θεὸς λαμπαδοῦχος etc. vid. Apollon. Schol. ad lib. III. v. 859. Hic tamen potius per Βριμὼ terram intelligendam esse arbitror. Quemadmodum etiam infra verf. 427. fed, fateor, nunquam terram hoc nomine appellatam legisse me memini. ESCHENB.

18. Γιγάντων locum habere non posse, pulchre vidit Pierfonus. Blanda etiam emendatio quam propofuit, Verif. 1, 9 p. 103. Quam facile Γ & Τ confundantur, apparet vel ex dictis ad v. 11. Sed cum Vossiani Codicis lectio fit aeque certe probabilis, quam non ab ingenio correctoris profectam, fuadent tot vitia, quae ob id ipsum non dissimulamus, vt hoc intelligatur; eam praeferendam duxi. De re ipsa dubitari non poteft vel folius auctoritate Callimachi Lau. Pall. 8. Τεύχεα τῶν ἀδίκων ἦνθ' ἀπὸ γηγενέων, Schol. τῶν γιγάντων. Plura dabunt ad Hefych. VV. DD. Conf. infra v. 427. GESN.

18. Fraudi fuit hominibus ignoratio fabulae non abftrufae, quam Ouidii verbis ponemus Met. 1, 157. *Perfusam multo natorum sanguine Terram Immaduisse ferunt, calidumque animasse cruorem: Et ne nulla ferae stirpis monimenta manerent, In faciem vertisse hominum* etc. Sanguinem dixit generalius Nafo, quod hic fcriptor σπέρμα γονῆς. Fabulam fimilem de Coelo, Saturni patre vid. Lap. 18. de Haematite. GESN.

18. Οἳ λυγρὸν ἀπ' οὐρανοῦ ἐστάξαντο σπέρμα γονῆς τὸ πρόσθεν.] Non capio hic interpretes nugas nobis vendentes. Perdrierius vertit: *qui exitium aduersus coelum struxerunt, semen generationis praecedens.* Primo τὸ λυγρὸν ad σπέρμα refpicere quis non videt? et quis dixit ἀπ' οὐρανοῦ in hac fignificatione? et quid illud femen generationis praecedens? fane fine fenfu verba. Interpres ἔμμετρος nihilo felicior Perdrierio, reddit: *qui in superos aciem struxere nefandam.* Sed quid multis? nihil aliud vult dicere poeta, quam hos

Σπέρμα γονῆς τοπρόσθεν, ὅθεν γένος ἐξεγένοντο
Θνητῶν, οἳ κατὰ γαῖαν ἀπείριτον αἰὲν ἔασι·
Θητείαν τε Ζηνὸς, ὀρεσσιδρόμου τε λατρείαν
Μητρὸς, ἅτ᾽ ἐν Κυβέλοις ὄρεσιν μητίσατο κούρην
Φερσεφόνην πέρι πατρὸς ἀμαιμακέτου Κρονίωνος·
Μήχου καὶ Ἡρακλῆος περίφημον ἄμυξιν·

Ὄρκια

20. ἔασι alii puto omnes. Homericam, puto, rationem recte seruauit Steph. 22. ὄρεσι — μητίατο Ας.

Gigantes ortos esse ex a Saturno recisorum testiculorum patris Coeli sanguine, qua de re Hesiodus prolixe in Theogonia. Ordo verborum hic est: οἱ ἀπ᾽ ἐρανῦ ἐςάξαντο, (quasi guttatim delapsi sunt) σπέρμα λυγρὸν γονῆς τὸ πρόσθεν. editio Basileensis Andreae Cratandri pro ἐςάξαντο, legit ἐνςάξαντο. ESCHENB.

21. Θητείαν Ζηνὸς nondum inueni, nec memini quidquam de illo narrari simile Apollinis illi apud Admetum seruituti, quam tangit noster v.174. Quid si Θητείαν interpretemur, non quam Iupiter praestet alii, sed quae ipsi exhibeatur, ministerium adeo et cultum religiosum? Certe λατρείαν matris Deorum sic intelligendam nemo negarit.

22. Quod in ὄρεσι ν ἐφελκυστικὸν omissum est in MS. illud non simpliciter negligentiae tribuendum esse, docent passim Ernestinae ad Homerum obseruationes. Certe versum satis hic vel caesura fulcit vel sequens liquida. Sed nec omissum σ in μητίατο temere. Fuit, credo, μητίετο, vt μήτιον 1330. GESN.

22. Ἐν Κυβέλοις ὄρεσιν.] Adi doctissimi Holstenii notas ad Stephanum, voce κυβέλεια, vnde et doctior et ditior redibis. ESCH. Sed nihil ad h. l. GESN.

23. Leue est, sed ad intelligentiam et lucem loci facit, quod πέρι retracto accentu scribi iussi, vt intelligatur esse praepositionem casui suo postpositam; πατρὸς autem esse genitiuum, qui ad κούρην refertur.

24. De priori hemistichio haereo. Nec Μήχου quo pertinere possit, aut quid significare queat, video: nec quid Μήλωνος epitheton, a Polluce 1, 31 praesertim declaratum, hic sibi velit, assequor. Sed Herculis περίφημον ἄμυξιν non dubito referri ad illam lacerationem a Deianirae munere, peplo sanguine Nessi centauri infecto, ortam, furoris et mortis adeo illius caussam, descriptam breuiter Apollodoro 2 p. 136, argumentum Trachiniarum Sophoclis, et Herculis Oetei, quae Senecae adscribitur. Personatus Pandulfus Collenutius, Eschenbachii contra Io. Clericum patronus, de quo in praefatione aliquid dico, p. 44 omnes labores atque aerumnas eo nomine comprehendi, sat fidenter pronunciat, certe non improbabiliter. GESN.

24. Μήχου καὶ Ἡρακλῆος.] Exemplar Basileense legit hic μήχου τε καὶ ἡρακλῆος. R. Perdrierius vertit *Meius*, ligatus interpres, *Maelus*. Nihil horum. Locus corruptus est. Lege igitur, sis,

Μήλωνός τ᾽ Ἡρακλῆος περίφημον ἄμυξιν.

Hesy-

ſte ſemen antiquum generationis (*genitale*) de caelo ſtillarunt, vnde genus mortalium exortum eſt, qui ſemper per immenſum terrarum orbem viuunt. (20) Seruitutemque Iouis, montiuagaeque cultum Matris, quae in Cybelis montibus ſolicita cogitauit de puella Proſerpina patris inexpugnabilis Saturnii, Meliique Herculis famoſam laceratio-

23. περὶ omnes. 24. Μήλȣ Aſ. et Chiv. εὖ Μήλȣ et in marg. Μήχȣ Voſſ. Μήχȣ τε καὶ P. AIC. ἱραι. C.

Heſychius: Μήλων, Ἡρακλῆς, ὀνομασθῆναί φασὶ τὸν θεὸν ȣ̃τως διὰ τὸ μὴ ἱερεῖα θύειν αὐτῷ τȣ̀ς μελιτεῖς ἀλλὰ τὸν καρπὸν τὰ μῆλα. Confer Suidam voce Μήλιος Ἡρακλῆς, et Pollucem. Quamquam forte etiam legi poſſet

Μηλάȣ τ' Ἡρακλῆος περίφημον ἄμυξιν.

Sumto nomine a Malino caudice, apud quem Hercules Draconem Heſperidum hortos cuſtodientem interemit. Occaſionem huius coniecturae ſuppeditauit nobis Apollonius IV. Argon. v. 1400. vbi haec legimus:

Δή τότε γ' ἤδη κεῖνος, (nempe *χθόνιος ὄφις*) *ὑφ' Ἡρακλῆι δαϊχθεὶς,*
Μήλειον βέβλητο ποτὶ ςύπος etc.

Per ἄμυξιν autem hanc nihil aliud intelligo, quam auxilium quod tulit Hercules Ioui, cum Titanes coelum vi aggreſſi eſſent. Cum enim in Phlegra Dii cum Titanibus ancipiti praelio diu decertaſſent, aiunt terram Ioui dixiſſe, non aliter deos Titanibus ſuperiores futuros, niſi duos ſemideos ſibi belli ſocios et adiutores adiungerent. Ita Bacchus et Hercules accerſiti ſunt: quorum opera et virtute dii immortales victoria ſunt potiti. Sed et alias in fabulis ſaepe Bacchus et Hercules coniunguntur. Communicauit mecum Traiecti ad Rhenum nummum antiquum aereum Vir Clariſſimus, Engelberth van Engelen, ſi quisquam alius, reconditae antiquitatis et imprimis nummariae rei ſcrutator diligentiſſimus, in cuius nummi altera facie Bacchus hedera coronatus conſpicitur, altera Hercules cum claua et leonina pelle, cum inſcriptione: ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΘΑΣΙΩΝ. Eundem nummum, ſed argenteum et optime conſeruatum liberaliſſima manu communicauit etiam mecum VIR quidam non minus ſumma ac recondita eruditione, quam generis ſplendore ac dignitate ILLVSTRIS, cui pro ſummo, quo me ſemper fouit hodieque fouet patrocinio, publicas quidem grates debeo, ſed quod eas nondum perſoluerim, pudor et reuerentia in cauſa fuit, ne infacundia mea illius gloriae officerem potius, quam dignis illam praeconiis celebrarem. Huius nummi figuram ex optimo illo exemplo deſcriptam hic exhibemus.

Cuius

Ὄργιά τ' Ἰδαίων, Κορυβάντων τ' ἄπλετον ἰσχὺν·
Δήμητρός τε πλάνην, καὶ Φερσεφόνης μέγα πένθος
Θεσμοφόρος θ' ὡς ἦν· ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα Καβείρων·
Χρησμοὺς τ' ἀῤῥήτους νυκτὸς περὶ Βάκχου ἄνακτος·
Λῆμνόν τε ζαθέην ἠδ' εἰναλίην Σαμοθρᾴκην,

Αἰπε

27. Θεσμοφόρου δ' ὁσίην coni. Pierf. p. 104.

Cuius nummi explicationem, licet huc non multum faciat, tamen subiungere placet. Herculem inter maiores suos referebant Θάσιοι, decem generationibus distantem Thaso, conditore eorum. Quod patet ex Stephani Byzantini loco, a clariss. Holstenio emendato, voce Θάσσος, seu melius Θάσος. Δέκα δὲ, inquit, Γενεαῖς Ἡρακλέους ἦν Θάσος παλαιότερος, εἴπερ ἀπὸ Ἀγήνορος, Προῖτος ἦν, Ἀγήνορος δὲ, Βῆλος ἀδελφὸς ἦν, Βήλου δ' Αἴγυπτος, τοῦ Λυγκεὺς, τοῦ Ἄβας, τοῦ Δανάη, ἧς Περσεὺς, τοῦ Ἀλκαῖος, τοῦ Ἀμφιτρύων, τοῦ Ἡρακλῆς. i. e. *Decem vero generationibus Hercule erat Thasus antiquior, siquidem ab Agenore Proetus erat, Agenoris vero Belus frater, Beli vero filius Aegyptus, cuius Lynceus; cuius Abas; cuius Danaë; cuius Perseus; cuius Alcaeus; cuius Amphitryon; cuius Hercules.* Vnde non mirum, si Thasii Herculem, vnum ex maioribus suis, et hunc praecipuum, et hunc deum, maxime coluerint tanquam tutelarem deum; quamobrem etiam templum ipsi exstruxerunt magnificum, cuius mentio apud Eustathium. Qui tamen ex Arriano refert, templum istud Herculis apud Thasios conditum fuisse a Phoenicibus, qui Cadmo duce, quos inter et Thasus fuit, ad Europam quaerendam fuerant missi: quod tamen, si Stephano credimus, falsum erit. cum enim Thasus inter Phoenices istos fuerit, quos hoc templum exstruxisse refert Arrianus, qui potuit nondum nato Herculi, tot saeculis antiquior, templum consecrare? Ideo clariss. Holstenius arbitratur, non aliam ob causam Stephanum hoc loco decem hasce generationes, quibus Hercules a Thaso distabat, enumerasse, quam vt Arrianum falsi accusaret. Ad Bacchi vero effigiem quod attinet, cui non innotuit vinum Thasium? cui hederam hic suspendere nolo. ESCH.

25. Ὀρ

tionem, et sacra inrata Idaeorum, Corybantumque immensum robur, (25) Cererisque errorem, et de Proserpina magnum luctum: vtque Legifera fuerit; atque splendida Cabirorum dona, oraculaque silenda Noctis de Baccho rege, Lemnonque diuinam, atque marinam Samothracen, altam-

25. Ὄρκια τ' Ἰδαίων.] Ambo interpretes hic legisse videntur ὄργια, quod non improbo. Alter Orpheus in ὕμνῳ Κουρήτων:

Μητρὸς ὀρεομανεῖς συνοπάονες, ὀργιοφάνται.

ESCHENB.

25. Ὄρκια et ὅρκοι adeo magnam cognationem habent cum ὀργίοις et τελεταῖς, vid. hic v. 465 ὅρκια φρικτά, et Fr. 5: quo minus illa hic damnare, vel in suspicionem adeo adducere meum est. Sed nec argumentum ipsum, et, res quae hic indicantur, explicari aliquis vltra postulet, quam ad versus ipsos intelligendos opus est. Ita de Idaeis hoc solum obseruamus, quod est apud Diod. Sic. 5, 64 ex Ephoro et aliis, ὑπάρξαντας γόητας ἐπιτηδεῦσαι τάς τε ἐπῳδὰς καὶ τελετὰς, καὶ μυστήρια — καὶ τὸν Ὀρφέα, φύσει διαφόρῳ κεχορηγημένον πρὸς ποίησιν καὶ μελῳδίαν, μαθητὴν γενέσθαι τούτων, καὶ πρῶτον εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξενεγκεῖν τελετάς τε καὶ μυστήρια. GESN.

26. Luctus non Proserpinae ipsius, sed ob eam raptam a Cerere susceptus.

27. Ἀγλαὰ δῶρα Καβείρων.] Hos et sequentes versus optime explicauit Strabo lib. X. et Apollonii Schol. ad lib. I. vers. 916. 917.

ESCHENB.

27. Sanus mihi videtur hic versus. Cecinerat Orpheus, quomodo Ceres fuerit in illo ipso errore suo legifera, cum sine eo frugifera esse non posset. Hanc duorum munerum Cereris coniunctionem esse inter argumenta Eleusiniorum sacrorum, satis constat. GESN.

28. Νυκτός.] Fortassis scripserit auctor Νυσίου περὶ Βάκχου ἄνακτος, adhibita συνεκφωνήσει in voce Νυσίου, figura alias quoque poetae nostro valde familiari. Νύσιος vero ἄναξ Bacchus etiam dicitur ab Oppiano lib. IV. Cyneg. v. 306. vnde etiam apud Suidam νυσήϊον ὄρος ἐστὶ Διονύσου. νυσίαι ὀρχήσεις, αἱ διονυσιακαί. Sed nihil definio. Tu, lector, iudica. ESCH.

28. Nihil mutandum. Νὺξ, eadem Μαῖα, Iouis consiliaria, de qua Fr. 10, consilium et oracula videtur dedisse etiam in Bacchi a Titanibus lacerati restitutione, quod argumentum ab Orpheo tractatum, indicat Clemens Alex. et Arnobius laudati ad Fr. 17. Illos porro χρησμοὺς ἀῤῥήτους vocat, quod essent pars mysteriorumBacchicorum. Denique ne miremur, χρησμοὺς Nocti tribui, cogitemus, quid scripserit antiquus auctor argumenti Pythiorum Pindari, medio: vbi de Apolline, εἶτα, inquit, ἔρχεται ἐπὶ τὸ μαντεῖον, ἐν ᾧ πρώτη Νὺξ ἐχρησμῴδησεν, εἶτα Θέμις. Πυθῶνος δὲ τότε κυριεύσαντος τοῦ προφητικοῦ τρίποδος, ἐν ᾧ πρῶτος ὁ Διόνυσος ἐθεμίστευσε κ. τ. λ. GESN.

29. In Lemno appulisse Argonautas, et a mulieribus ibi detentos, narratur hic 469. sq. Sed eadem forte occasione hic instituit Orpheus

Αἰπεινήν τε Κύπρον, καὶ Ἀδωναίην Ἀφροδίτην,
Ὄργια πραξιδίκης, καὶ ἀρείνης νυκτὸς Ἀθήνης,
Θρήνους τ' Αἰγυπτίων, καὶ Ὀσίριδος ἱερὰ χύτλα.
Ἀμφὶ δὲ μαντείης ἐδάης πολυπείρονας οἴμους
Θηρῶν οἰωνῶν τε, καὶ ἣ σπλάγχνων θέσις ἐστίν·
Ἠ

31. μητρὸς Voss. quid si νύκτας? F. ἀραίης V. N.

pheus sacra Cabirorum, qui Vulcani filii dicebantur, antiqui Lemniorum dei. De his itaque, etiam in quantum ad Lemnum pertinent, copiose Gutberlethus de mysteriis deor. Cabir. c. 12. Nobis sufficiet hic Hesychii locus, Κάβειροι — πάνυ τιμῶνται ἐν Λήμνῳ ὡς θεοί, λέγονται δὲ εἶναι Ἡφαίστου παῖδες· Et Athenagorae Legat. c. 5. Διαγόρᾳ εἰκότως ἀθεότητα ἐνεκάλουν Ἀθηναῖοι, μὴ μόνον τὸν Ὀρφικὸν εἰς μέσον κατατιθέντι λόγον, καὶ τὰ ἐν Ἐλευσῖνι, καὶ τὰ τῶν Καβείρων δημεύοντι μυστήρια. Cic. de N. D. 1, 42 ex veteri poeta, *Omitto Eleusinam — Samothraciam, eaque, quae Lemni Nocturno aditu occulta coluntur* etc. De Samothrace peruulgata omnia, et diligenter insuper collecta a laudato Gutberletho. Hic satis est inspexisse hoc ipsum poema v. 464 sq. et H. 37, 4.

30. Cyprum plenam religionibus, Veneris praesertim fuisse constat. *Festa piae Cereris celebrabant annua matres* etc. Ouid. Met. 10, 431. Vid. Steph. Byz. V. Ἀμαθοῦς. De Cinyra auctore colendae Veneris passim nostri apologetae, v. g. Clem. Cohort. p. 12, 24 Pott. Quod autem Cypriorum Aegyptiorumque sacra etiam hic commemorantur, illud cum eo congruit, quod passim historici narrant, illum, quae ab Aegyptiis aliisque didicerat, ad Graecos transtulisse.

vid. v. g. Diod. Sic. 1, 23. et 96. e hic v. 43. GESN.

30. Αἰπεινήν τε Κύπρον etc.] Al ter Orpheus ὕμνῳ εἰς Ἀφροδίτην.

Εἴτ' ἐν Κύπρῳ ἄνασσα τροφῷ σῃ
ἔνθα καλαί σε
Παρθένοι ἀμῆται νύμφαι τ' ἀν
πάντ' ἐνιαυτὸν
Ὑμνοῦσί σε μάκαιρα καὶ ἄμβρ
τον ἁγνὸν Ἄδωνιν.

Vid. Lucianum de Dea Syria. ESCH.

31. Ὄργια πραξιδίκης.] Suidas πραξιδίκη, θεὸς ἧς κεφαλὴν μόνη ἱδρύοντο. Hesychius: Πραξιδίκη δαίμονά τινά φασι, τὴν ὥσπερ τέ λος ἐπιτεθεῖσαν τοῖς τε λεγομένοι καὶ πραττομένοις. Conf. Pausaniam in Boeoticis et Laconicis, Scaligerum ad Festum, et imprimis Meursium in libro de Regibus Atticis, vbi copiose de hac Dea agit et ostendit, Alalcomeniam Ogygi filiam, Mineruae nutricem potissimum intelligendam esse. ESCH.

Καὶ ἀρείνης νυκτὸς ἀθήνης.] Quid sit ἀρείνη ἀθήνη, non capio, licet omnes editiones hanc lectionem fideliter seruent. ἀρείης melius legi nemo dubitabit, qui Pausaniam euoluerit in Atticis, vbi de ἀρεί Minerua eiusque templo agit. Quae vero est illa nox Mineruae Ariae de qua hic auctor? Valde mihi verosimile videtur, respicere auctorem ad Sacra Eleusinia passim auctoribus celebrata, et de quibus Iustinus lib. II. cap. VI. his verbis *Per ordinem deinde successionis regnum ad Erechtheum descendit*

su

tamque Cypron, et deditam Adoni Venerem, (30) Areaeque Mineruae noctes, luctusque Aegyptiorum, et sacras Osiridis inferias: ac de diuinandi arte multiplices didicisti vias *ex motibus* ferarum auiumque, et qui extorum situs sit: Et quaecunque diuinant somniorum interpretandorum

33. ἰδάην — ὅρμας omnes.

sub quo frumenti satio apud Eleusin a Triptolemo reperta est, in cuius muneris honorem Noctes *initiorum sacrae.* Neque vero me mouet quod in Cereris honorem celebrata fuerint haec mysteria, ipsa enim Ceres seu Isis apud Apuleium omne dubium eximit, dum de se ipsa sic loquitur: *Me primigenii Phryges Pessinuntiam nominant* DEVM MATREM, *hinc Autochthones Attici Cecropiam* MINERVAM, *Eleusinii vetustam deam* CEREREM etc. Neque etiam quemquam mouere debet, quod ἀρέην hic ἀθήνην dicat potius quam Ἐλευσινίην, non magis quam verba Cereris Eleusiniae apud Apuleium, quibus se Mineruam Cecropiam, i.e. Atticam, dici ait. Nihil igitur hic aliud intelligo per ὄργια νυκτὸς ἀρέης ἀθήνης, quam ὄργια νύχια Atticae seu Cecropiae Mineruae seu Cereris Eleusiniae; quae nihil aliud sunt, quam Mysteria Cereris, et, vt Iustinus ea vocat, Eleusinia sacra. De noctibus vero, quibus celebrata fuerint haec sacra, vide ea, quae ex Scaligero annotauit ad Iustini lib. II. cap. VIII. ὁ πάνυ Graeuius. Denique de iisdem sacris Eleusiniis intelligo ego Crassum ap. Ciceronem lib. III. de Orat. vbi, *Athenis,* inquit, *diutius essem moratus, nisi Atheniensibus, quod mysteria non referrent, succensuissem.* ESCH.

32. Θρήνους τ' Αἰγυπτίων.] De his vide Lucian. de Dea Syria, pag. editionis nouae 658, itemque Iulium Firmicum libro de errore profanae religionis. Quid sint χύτλα, exponit Hesychius. Et magis accommodate ad hunc locum Apollon. Schol. l. I. v. 1075. ESCH. vid. Ind.

33. Πολυπείρονας ὅρμας.] per ὅρμας hic *vocem* aut aliud quid simile intelligi credo, sed, fateor, in tali significatione hoc vocabulum me legisse non memini. ESCH.

33. In hoc versu ausus sum primo ἰδάην, quod adhuc editum est, auctoritate Vossiani codicis mutare in ἰδ.ης· cum proprie non enarret hic Orpheus, quid ipse didicerit, sed quid se docente cognouerit Musaeus. Sic Fr. 37, 1 Πάντ' ἰδάης, Μουσαῖε, et hic v. 46 δεδάηκας. Deinde pro ὅρμας, quod merito viris doctis displicuit, ex eodem codice οἴμας reposui, quod Synonymum est ἀταρποῖς v. 35. Hoc tanto fidentius admisi, quod vidi illud tanquam coniecturam in mentem venisse felicis ingenii viro Ruhnkenio epist. crit. 1 p. 19. qui etiam οἶμον illustrat ex Pottero ad Lycophr. 10. et totum h. l. ex Aeschyli Prom. 483. sq. et Spanh. ad Callim. in Lauacr. Pall. 123. Nempe Prometheus fatidicae omnis superstitionis auctor perhibebatur primus: cuius forte se inuenta publicare gloriabatur Orpheus. Video etiam placuisse vtramque emendationem Cl. Bernardo ad Demetr. Pepagom. p. [illegible] GESN.

35. Οἰω-

Ἠδ᾽ ὅσα θεσπίζουσιν ὀνειροπόλοισιν ἀταρποῖς
Ψυχαὶ ἐφημερίων, ὕπνῳ βεβολημέναι ἦτορ·
Σημείων τεράτων τε λύσεις, ἄστρων τε πορείας·
Ἁγνοπόλον τε καθαρμὸν, ἐπιχθονίοις μέγ᾽ ὄνειαρ·
Ἱλασμούς τε θεῶν, φθιμένων τ᾽ ἐπινήχυτα δῶρα.
Ἄλλα δέ σοι κατέλεξ᾽, ἅπερ εἴσιδον ἠδ᾽ ἐνόησα,
Ταίναρον ἡνίκ᾽ ἔβην σκοτίην ὁδὸν, ἄϊδος εἴσω,
Ἡμετέρῃ πίσυνος κιθάρῃ, δι᾽ ἔρωτ᾽ ἀλόχοιο·
Ἠδ᾽ ὅσον Αἰγυπτίων ἱερὸν λόγον ἐξελόχευσα,
Μέμφιν ἐς ἠγαθέην πελάσας, ἱερὰς τε πόληας

Ἀπι-

35. ἀτυποῖς Af. 41. Quid si Ταινάρῳ?

35. Ὀνειροπόλοισιν ἀταρποῖς.] Quid sit ὀνειροπολεῖν, ostendit Scholiast. Aristoph. ad Nephel. Act. 1. Sc. 1. vbi differentiam ostendit inter ὀνειροπολεῖν et ὀνειρώττειν. Eustathius: ὀνειροπόλος, ὁ περὶ τοὺς ὀνείρους πολούμενος, καὶ ἢ ἐξ ὧν αὐτὸς βλέπει, ἢ ἐξ ὧν ἄλλοι, κρίνων. vnde, ni fallor, noster ὀνειροπόλοισιν ἀταρποῖς dixit, ad iudicii illius certitudinem indicandam. ESCH.

36. Ψυχαὶ ἐφημερίων.] Ἐφημέριοι appellantur alias homines per contemtum, ἐφήμερον enim est animal quoddam vnum solum diem viuens, teste Hesychio. Euripid. Orest. πανδάκρυτ᾽ ἐφαμέρων ἔθνη. Aeschyl. Προμ.

Ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε, καὶ θεῶν γέρα
Συλῶν, ἐφημέροισι προστίθει·

Hippocrates lib. περὶ ἀρχῶν ait hominis vitam esse ἑπταήμερον, vt qui non diutius viuat alimento carens. ESCH.

36. Hoc nomine ἐφημέρους vel ἐφήμερος (vtrumque enim rectum) compellari homines fingunt poetae ab immortalibus, vt ab Aeschyli Prometheo, a Sileno Pindari, quem cum oris similitudine referret Socrates, Aristophan[illegible]nducit illum hac appellatione vtentem Nub. 221 auctore antiquo Scholiaste. GESN.

37. Σημείων τεράτων τε.] Σημεῖα proprie sunt ἃ παρὰ τόπον, ἢ παρὰ τὸ ὡς ἐπὶ πολὺ γίνεται· τέρας vero, τὸ παρὰ φύσιν γινόμενον παράπλασμα, τὸ παρὰ φύσιν τεχθέν. vnde non accurate Bisetus ad Θεσμοφοριαζούσας Aristophanis τὸ τέρας per τὸ σημεῖον explicat. Etymologicon ineditum Bibliothecae Vltraiectinae: Σημεῖον τέρατος διαφέρει: Σημεῖον ἐστὶ τὸ ἐπὶ γῆς γινόμενον, τέρας τὸ ἐν τῷ ἀέρι. Sed melius in voce Τέρας. Τέρας, inquit, θαῦμα παρὰ φύσιν, παρὰ τὸ εἴρω τὸ λέγω, ὁ μέλλων, ἐρῶ, ἔρας καὶ τέρας. οἱ γὰρ μάντεις διὰ σημείων καὶ τεράτων τὰ μέλλοντα ἔλεγον· διαφέρει τέρας σημείῳ, τέρας λέγεται τὸ παρὰ φύσιν γινόμε[νον] πρᾶγμα, σημεῖον δὲ τὸ κατ[ὰ] τὴν κοινὴν συνήθειαν γενόμενον τέρ[ας]. Similia habes apud Eustathium a[d] Iliad. β. vbi res exemplis decl[a]ratur. ESCHENB.

37. Ad hoc genus σημείων et τ[ε]ράτων forte referendi fuerint ve[r]sus LXVI. περὶ σεισμῶν, qui An[]thologiae Graecorum epigramm[a]tum subiiciuntur. Astronomiae O[]

phic

ım viis Animae hominum somno pectus percussae: porro signorum ostentorumque interpretationes; strorumque meatus; et castam expiationem, magnam mortalibus felicitatem; pacisque deorum impetrandae rationes, mortuorumque larga donaria: aliaque tibi enarraui, quae visu et cogitatione percepi Taenari uum tenebricosam viam ingressus sum intro ad inferos, nostra fretus cithara, per amorem coniugis: deine quantum examen sacrum Aegyptiorum produxerim Memphin ad diuinam delatus, sacrasque vrbes Apidis, quas

43. ἐξελόχευσα Voss. 44. περάσας Voss.

hicae specimen habemus Fr. 9 Μήσατο δ' ἄλλην γαῖαν κ. τ. λ. GESN.

38. Καθαρμῶν exempla, ipsum hoc carmen Argonauticum suppeditat. Vid. 552. 1231.

39. Ἐπινήχυτα δῶρα.] Frequentia. vt infra v. 310.

— ἐν δ' ἄρ' ὕπερθε
Πέλλῃ παρκατέθηκα θεοῖς ἐπινήχυτα δῶρα.

Νήχυτος, vt vult Apoll. Schol. ad lib. III. v. 530. est πολύχυτος. ESCHENB.

39. Ἱλασμοὶ sunt bona pars hymnorum: dona mortuorum, inferiae, quales hic 543 sq. GESN.

41. Ταίναρον ἠνίκ' ἔβην.] De Taenaro vid. Stephan. de vrbibus, itemque Suidam. Ea vero quae auctor hic dicit, confirmat locus Virgilii Georg. IV. v. 467.

Taenarias etiam fauces, alta ostia Ditis,
Et caligantem nigra formidine lucum
Ingressus, manesque adiit, regemque tremendum,
Nesciaque humanis precibus mansuescere corda.

Confer Senec. in Hercul. Fur. ESCHENB.

42. Ἠερίην πίσυνος κιθάρῃ.] Ita Aeschyl. Pers.

Πίσυνοι λεπτοδόμοις πείσμασι, λαοπόροις τε μηχαναῖς. ESCH.

43. Ἠδ' ὅσον Αἰγυπτίων ἱερὸν λόχον ἐξελόχευσα.] Respicit ad sacra et sacerdotia, quae in Aegypto se introduxisse et hic et inferius refert vers. 100. Quamuis Orpheum sacra et sacerdotia in Aegypto instituisse nemo veterum dixerit, sed potius sacra Aegyptiorum didicisse et in Graeciam deportasse. vid. Diodor. Sicul. lib. I. Marsham. in canone Chronolog. Scholiast. Aristoph. ad Acharn. λόχος, ἔνιοι μὲν τὸ ἐξ ἀνδρῶν ὀκτὼ σύστημα, οἱ δὲ τὸ ἐξ ἀνδρῶν δώδεκα, οἱ δὲ τὸ ἀπὸ ἑκκαίδεκα ἀνδρῶν πλῆθος, ὃ καὶ τέλειόν φασι καὶ σύμμετρον. Elegans hic vsus verbi λοχεύω. Illorum enim sacerdotum, aut illius ἱεροῦ λόχου quasi parentem se dicit. ESCHENB.

44. Non dubito, rectum esse περάσας, et dictioni huius poematis conuenientius, vt v. 650 Νηὸς ἔσω περάαν ingredi nauem, et L. 15, 72. Ἢ περάᾳ ἅλα δῖαν, ingreditur. Sed peccare malui in partem cautiorem.

Ἄπιδος, ἃς πέρι Νεῖλος ἀγάῤῥοος ἐστεφάνωται·
Πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀπ' ἐμῶν στέρνων δεδάηκας
Νῦν δ' ἐπεὶ ἀερόφοιτος ἀπέπτατο δήιος οἶστρος
Ἡμέτερον δέμας ἐκπρολιπὼν, εἰς οὐρανὸν εὐρὺν,
Πεύσῃ ἀφ' ἡμετέρης ἐνοπῆς, ἃ πρὶν ἔκευθον.
Ὥς ποτε Πιερίην Λειβήθρων τ' ἄκρα κάρηνα
[Ἡρώων * τε καὶ ἡμιθέων πρόμος ἐξεπέρησε]
Λισσόμενός μ' ἐπίκουρον ἑοῦ νόστοιο γενέσθαι,
Ποντοπόρῳ σὺν νηῒ πρὸς ἄξενα φῦλ' ἀνθρώπων,
Ἔθνος ἐς ἀφνειὸν καὶ ἀτάσθαλον, ᾧ ἐνὶ κραῖνεν
Αἰήτης, υἱὸς Φαεσιμβρότου ἠελίοιο.
Θέσφατα γὰρ Πελίας δειδίσσετο, μή οἱ ὄπισθ
Χειρ

49. Forte πρόν σε ἐκ.

45. Non puto, aliud hic quaerendum esse, quam quod vnicuique in mentem statim venit, vrbes Apidis s. Osiridis cultum professas, verbo Aegyptias.

47. Νῦν δ' ἐπεί.] Quod apud hunc poetam de ἐκστάσει, seu ἐνθουσιασμῷ poetico dicitur, idem tribuit Apollonius menti multis magnisque affectibus distentae, nam Lib. III. v. 1150. Medeae Ψυχὴ γὰρ νεφέεσσι μεταχθονίη πεπότητο. Nostri huic affine est illud poetae:

Iam furor humanos nostro de pectore sensus
Expulit, et totum spirant praecordia Phoebum.

ESCHENB.

47. Δήϊον οἶστρον intelligebam aliquando de enthusiasmo s. furore poetico propheticoque, quo agitatum se dicat Orpheus cetera, quae adhuc enarrata sunt, protulisse adque effudisse: nunc sedatiore animo velle narrare expeditionem Argonautarum. Nec deerat auctoritas nominis ita adhibiti Stat. Theb. 1, 32. quin ipsius nostri poetae κέντρον Βάκχοιο καὶ Ἀπόλλωνος v. 11. Sed in alia omnia me induxit tu vsus vocis apud nostrum, tum lud, quod δήϊον vocat, inimicu hostilem; praesertim vero, qu v. 101 dicit, se a matre seruatu ex ἀλητείης καὶ ἐξ οἴστρου, ex vit superioris oberrationibus exili que, in quae tanquam ab oest quodam incitatus et actus fuer nunc amare quietem. Nempe ha ipsa oestri s. asili vis est, vt vel stimulis quibusdam agat anim neque patiatur quiescere: qua Virgilius Ge. 3, 152 furiosos ill lûs errores ab hoc insecto deriu *Hoc quondam monstro horribiles ercuit iras Inachiae Iuno pesti meditata iuuencae.* Graecam pl lologiam hic copiose dederunt V lens Germanus Guellius et La C da. Nihil accommodatius, qua oestro comparare illud studium tot incommoda et pericula per gandi orbem terrarum, quale fui in priscis illis et primis sapienti heroibus, constat. GESN.

50. Ὥς ποτε.] Inter hunc v sum et sequentem vnus desider videtur. H. STEPH.

50.

quas multi fluminis Nilus cingit. Haec verissime meo de pectore didicisti omnia. Iam vero quando per aëra flagrans ille instinctus, relicto hoc corpore, in amplum caelum euolauit, audies a nostra voce, quae prius occultabam, vt quondam in Pieriam, et altos Libethrorum vertices *Semideorum venerit et Heroum primus Iason*, rogans me, vt auxiliator suae expeditionis vellem fieri pontigrada cum naui ad inhospitales hominum nationes, ad gentem diuitem et nocentem, in qua Aeetes imperaret Solis lucem ministrantis mortalibus filius. Oracula metuebat enim Pelias, ne quando ipsi Aeso-

* Versum inclusum solus habet Voss. 55. ὅπωσθεν PAI.

50. Ὥς ποτε πιερίην.] Apollonii Schol. ad lib. I. v. 31. Πιερία ὄρος Θρᾴκης, ἐν ᾧ διέτριβεν ὀρφεύς. Quae bene conueniunt cum Epitomatore Strabonis, licet hic paulo distinctius locum istum, in quo versatus olim Orpheus fuerit, nominet in Epitom. lib. VII. Ἔχει δ' ἡ πόλις, inquit, τὸ δῖον, κώμην πλησίον, πίμπλειαν, ἔνθα ὀρφεὺς διέτριβεν. Et paulo post: μετὰ τὸ δῖον, πόλιν, ὁ ἁλιάκμων ποταμός ἐστι, ἐκβάλλων εἰς τὸν θερμαῖον κόλπον, καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ἡ πρὸς βοῤῥᾶν τοῦ κόλπου παραλία, πιερία καλεῖται· Vid. Apollonium ipsum lib. I. v. 25. ESCH.

Λαβήθρων τ' ἄκρα κάρηνα.] Hos montes Thraciae coniungit Strabo lib. IX. ἐνταῦθα δ' ἐστὶ (de Helicone loquitur) τό τε τῶν μουσῶν ἱερὸν, καὶ ἡ ἵππου κρήνη, καὶ τὸ τῶν λειβηθρίδων νυμφῶν ἄντρον· ἐξ οὗ τεκμαίροιτ' ἄν τις, Θρᾷκας εἶναι τοὺς τὸν ἑλικῶνα ταῖς μούσαις καθιερώσαντας· οἳ καὶ τὴν πιερίαν, καὶ τὸ λείβηθρον, καὶ τὴν πίμπλειαν ταῖς αὐταῖς θεαῖς ἀνέδειξαν. Ceterum, post hunc versum vnum desiderari, et suadet sensus, et Renatus Perdrierius interpres huius poetae; egoque nullus dubito, quin ita sonuerit desideratus versus:

Ἡμιθέων ἦκε, καὶ ἡρώων πρῶτος ἰήσων.

Hocque colligo ex ipsa Perdrierii versione, vtpote quae in omnibus tam pueriliter adhaeret vocabulis graecis, vt nec significationis, nec constructionis latinae habita ratione, verba graeca plane vt ante oculos iacent, ex triuialibus lexicis interpretetur. Is igitur post quinquagesimum versum hunc habet: *Semideorum venit et Heroum primus Iason.* ex quo nos Graecum hunc desumsimus. ESCH.

50. Etiam Cribellus hic inserit versum, *Semideûm, pariterque Heroum primus Iason*, qui videtur in suo codice habuisse, quem ex Vossiano hic restituimus, nondum tamen plane aequo et indiscreto iure, cum de aetate illius tanquam assertoris nondum nobis constet. GESN.

52. Ἄξεινα φῦλα alludit ad pontum ἄξεινον (v. mox v. 84) quem εὔξει-

Χειρὸς ὑπ' Αἰσονίδα καθέλῃ βασιλήϊον ἀρχήν.
Καί οἱ ὑπὸ πραπίδεσσι δόλῳ τρίβον ἠπερόπευε·
Τάσσε γὰρ ἐκ Κόλχων χρύσειον κῶας ἐνεῖκαι
Θεσσαλίην εὔπωλον. ὁ δ' ὡς κλύεν ἔννομον αὐδὴν,
Χεῖρας ἐπαντείνας ἐπεκέκλετο πότνιαν Ἥρην·
Τήνδε γὰρ ἐκ μακάρων περιώσια κυδαίνεσκεν.
Ἡ δὲ παρ' εὐχωλῇσιν ἐφέσπετο κηδομένη περ·
Ἔξοχα γὰρ μερόπων ἠγάζετο καὶ φιλέεσκεν
Δεινοβίην ἥρωα περικλυτὸν Αἴσονος υἷα,
Καί ῥα καλεσσαμένη ἐπετέλλετο Τριτογενείῃ.
Καί οἱ Φηγινέην πρῶτον τεκτήνατο νῆα,
Ἣ καὶ ὑπ' εἰλατίνοις ἐρετμοῖς ἁλιμυρέα βένθη
Πρώτη ὑπεξεπέρησε, τρίβους δ' ἤνυσσε θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ συνάγειρεν ἀγακλειτοὺς βασιλῆας,
Θρήκην εἰς εὔπωλον ἐπείγετο δῖος Ἰήσων,
Καί μ' ἔκιχεν κιθάρην πολυδαίδαλον ἐντύνοντα,
Ὄφρα κέ τοι μέλπων προχέω μελίγηρυν ἀοιδὴν,
Κηλήσω δέ τε θῆρας ἰδ' ἑρπετὰ καὶ πετεηνά.

Ἡνίκ

56. ἐπ' omnes. 57. ὑπερό. Voff. 62. ἐφέσπ. καὶ φιλέεσκε Voff. marg. 67. ὑπὸ Voff. 68. τρίβον Voff. ἤνυσε Afk. PAIC.

εὔξεινον, εὔξεινον, Euxinum, fecerunt Argonautae et aliae Graecorum coloniae.

56. Aufus etiam hic fum Vofliani codicis et Chiueani auctoritate ἐπ' in ὑπ' mutare. Solet ἡ ὑπὸ apud noftrum inftrumentum defignare, vel cum Genitiuo vt Lap. II, 5 μαχανίης ὑπὸ τέχνης, vel cum Datiuo, vt mox v. 67 ὑπ' ἐρετμοῖς. Αἰσονίδα Nominatiuo cafu nihil habet infolitum. Fabula de oraculo, vt Pelias fibi caueret a μονοπεδίλῳ, late enarratur ab Apollonio 1, 5 fqq.

57. Δόλῳ τρίβον.] Hebraifmi fpeciem habere videatur, fed tamen alii quoque ita locuti funt: Oppianus II. Halieutic. v. 117.

— τότ' ἔπειτα δόλῳ πετάσασα θύρετρα

Vbi δόλῳ pro δολερὰ, et alibi ε κεν ὀλέθρῳ, pro ὀλέθριον. Ita l δόλῳ τρίβον, pro δολερόν. ESC

62. Εὐχωλῇσιν ἐφέσπετο.] Que admodum Iliad. β. ἕσπεσθαι θά τον eft fponte et minime relucta do mortem fequi, ita hic ἐφέσ θαι aut παρεφέσπεσθαι εὐχωλ eft promte et cum gaudio pre exaudire, quod interpres ἔμ τρος per: *Illa fauens iuftis pr bus*, longe melius interpretatus quam alter ille, qui fatis puerili per *orationes fequi*. ESCH

63. Ἠγάζετο.] Ambo interp tes legiffe videntur ἠγάπετο· τὸ ἠγάζετο non fine ratione pr ferimus. ESCH.

68. Πρώτη ὑπεξεπέρησε.] Sc liaftes Apollonii: ταύτην δὲ Φ

Aesonis filii manu regium imperium eriperet, et *ideo* ipsi intra pectus doli *atque interitus* viam fraudulenter machinatus est. Iniunxit enim, vt e Colchis aureum vellus adferret in equestrem Thessaliam. At ille vbi iniustam vocem audiit, sublatis manibus venerandam Iunonem inuocauit, (60) quam Diis ex omnibus colebat sanctissime. Haec vero illius precibus, ac solicita quidem obsecuta est: maxime enim admirabatur atque amabat metuendum viribus heroa, inclutum Aesonis filium, atque ob eam rem vocatae ad se Tritogeniae (65) iniunxit, vt primam illi fagineam nauim fabricaretur, quae etiam abiegnis remis salsa profunda prima traiecit, marisque peregit vias. Cum vero coëgisset reges inclitos, equestrem in Threcen perrexit nobilis Iason, (70) meque inuenit occupatum intendendae artificiosae citharae, qua canens dulce carmen funderem, demulceremque feras, et serpentia volucria. Cum autem in iniucundum

69. ἀγκυλύ. Voss. 70. ἐπήγ. Voss. 71. ἐκίχανε Af. PAIC. καί με ἐκίχανεν Voss. 72. κέ ἴσι Voss. 73. κηλώσω Voss. ἠδ' omnes.

πρώτην ναῦν γενέσθαι μακράν· ἄλλοι ἐλέγχουσι, Δαναὸν διωκόμενον ὑπὸ Αἰγύπτου, πρῶτον κατασκευάσαι, ὅθεν καὶ Δαναῒς ἐκλήθη. Cum nostro facit Valerius Flaccus:

Prima Deûm magnis canimus freta peruia natis.

Sed inferius sibi ipsi contradicere videtur auctor, vbi de Phaeacibus v. 1292. dicit, quod fuerint

Ἴδριες εἰρεσίης καὶ ἁλιπλάγκτοιο πορείης

Si hoc, certe Phaeaces priores Argonautis nauigarunt, illam enim dexteritatem et peritiam nauigandi ab Argonautis discere non poterant, quos nunquam antea viderant. Quin statim de ipsis Colchis subiicit:

Ἐν δ' ἄρ ὑπηρεσίῃσιν ἐπαγόμενοι φορέοντο

Νηυσὶν ἀπειρεσίαις βριαρὸς λόχος αἰήταο.

Qui certe numerus nauium tam exiguo tempore, quod Argonautae in hoc itinere consumserunt, aedificari non potuit: si igitur ante aedificatae hae naues, in quem vsum? ESCHENB.

68. Non ita parum memorem fuisse putem poetam nostrum, vti diceret repugnantia simpliciter his, quae habet v. 1292 et 1297, vbi aliquid de ea re dicemus. GESN.

71. Κιθάρην πολυδαίδαλον.] Pindarus Ol. IV. ποικιλοφόρμιγγος mentionem facit, et φόρμιγγα ποικιλόγηρυν alibi nominat. *Cithara variata*; Perdrierii somnia. ESCH.

73. Paruum est, et ideo tanto facilius forte neglectum, quod ἠδ' haesit

Ἡνίκα δ' εἰς ἄντρον πολυήρατον εἰσεπέρησε,
Μείλιχον ἐκ λασίων στέρνων ἀνενείκατο φωνήν,
„Ὀρφεῦ, Καλλιόπης τε καὶ Οἰάγρε φίλε κῦρε,
„Βιστονίῃ Κικόνεσσι πολυῤῥήνοισιν ἀνάσσων,
„Χαῖρ', ἐπεὶ Αἱμονίες ὀχέας πρώτιστον ἱκάνω,
„Στρυμονίες τε ῥοὰς, Ῥοδόπης τ' αἰπεινὰ πρὸς ἄγκ
„Εἰμὶ δ' ἐγὼ Μινύαισι πανέξοχον αἷμα λελογχὼς
„Θεσσαλὸς Αἰσονίδης· ξεῖνος δέ σοι εὔχομαι εἶναι.
„Ἀλλὰ φίλος, πρόφρων μ' ὑποδέχνυσο, καὶ κλύε μῦθο
„Μειλιχίαις ἀκοαῖς, καὶ λισσομένῳ ὑπάκεσον,
„Ἀξείνε Πόντοιο μυχὲς καὶ Φᾶσιν ἐρυμνὸν
„Νηὶ σὺν Ἀργώῃ πελάσαι, δεῖξαί τε θαλάσσης
„Παρθενίης ἀτραπὲς, ἐπιήρατον Ἡρώεσσιν,
„Οἵ ῥα τεὴν μίμνεσι χέλυν καὶ θέσκελον ὀμφὴν,
„Ἐλπόμενοι ξυνὸν πελάγει ἐπαρηγόνα μόχθων.
„Οὐ γὰρ δὴ πλῶσαι πρὸς βάρβαρα φῦλα μέδοντα
„Νόσφ

78. Κχῖρ' P. καί ῥ' AIC. 79. αἰπυνὰ Voss. 81. δέ τοι Voss. 83. ὑπακέοις Voss. 85. Vid. leg. περάσαι. Θέλξαι τε

haesit in h. l. pro altero ἰδ' quod non minus Orphicum est atque Homericum.

77. Βιστονίῃ κικόνισσι.] vid. praeter Stephanum Apollonii Scholiast. ad lib. II. v. 706. Tzetzem ad Lycophronem, Herodotum lib. VII. et alios. ESCH.

78. Χαῖρ'.] H. Stephani est haec emendatio, pro χαῖρ' quod Aldus substituit pro Χαῖρ' et omnino recipienda. ESCH.

84. Ἀξείνε πόντοιο.] Strabo lib. VII. hoc mare ἄξεινον dictum scribit, διὰ τὸ δυσχείμερον καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν περιοικέντων ἐθνῶν, καὶ μάλιστα τῶν Σκυθῶν ξενοθυτέντων, καὶ σαρκοφαγέντων, καὶ τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρωμένων· ὕστερον δ' εὔξεινον κεκλῆσθαι, τῶν Ἰώνων ἐν τῇ παραλίᾳ πόλεις κτισάντων.

Μυχὲς.] Ita hac voce vtitur Aristoph. in Θεσμοφορ.

Σύ τε πόντιε σεμνὲ Πόσειδον
Ἁλιμέδον, προλιπὼν
Μυχὸν ἰχθυόεντ' οἰστροδίνητον.

Etymologicon graecum elegantiss mum Bibliothecae Vltraiectinae ir editum: Μυχὸς σημαίνει δύο, τ ἐνδότατον τόπον, καὶ γράφεται δ τὸ υ. γίνεται δὲ παρὰ τὸ νὺξ, χὸς, καὶ κατὰ τροπὴν τε ἀμετα λε εἰς ἀμετάβολον μυχὸς, οἰον ἐνδότατος καὶ σκοτεινὸς τόπος, ρὰ τὸ μεμυκέναι. ἢ νύχιός τις οἱονεὶ σκοτεινὸς, ἢ ἐκ τε μύω, κεμμύω, ὃ τὰ ἐνδότερα φωτὸς ρηται. ESCH.

84. Pro ἐρυμνὸν malit Heri Obss. 10 p. 79 ἐραννὸν, quo epit to mactatur Phasis v. 788. Sed que ἐρυμνὸν non potest defe munitum, altis ripis suis. GE

85. Placeret mihi περάσαι modo, quod πελάσαι potius te casu iungitur quam quarto:

dum antrum introiſſet, placidam forti de pectore vocem hanc retulit: Orpheu Calliopae et Oeagri care Fili, Ciconibus in Biſtonia pecoroſis imperitans, Salue, quando Haemonios ad ſaltus nunc primum aduenio, fluentaque Strymonia, praeruptasque conualles Rhodopae. Sum ego praeſtantiſſimum inter Minyas ſortitus ſanguinem, Theſſalus, Aeſonis Filius, atque hoſpes tibi eſſe cupio: tu vero amicus, propitius me recipe, et placidis auribus ſermonem meum accipe, ſupplicique obtempera. Inhoſpitalis Ponti receſſus, et Phaſin munitum naui cum Argoa vt adeas, oſtendasque maris Parthenii vias, rem Heroibus optabilem, qui ideo tuam expectant teſtudinem ac diuinam vocem, ſperantes commune hoc in pelago laborum ſuorum auxilium. Neque enim nauigare ad barbaras nationes ſine te curant. Et-

Pierſ. Veriſ. p. 104. 86. *ἀνταρκὲς* PAIC. *ἐπιήρανον* Pierſ. l. c. 87. Οἳ *ῥὰ* Aſ. *θέσφατον* Voſſ. 88. Ἑλδόμ. *ξυνῶν πελάσαι* Ruhnk. 89. Πλεῦσαι Voſſ.

rum etiam quod *περάσαι* plus eſt. Non volebant accedere tantum mare, ſed tranſire. Pierſoni *θέλξαι* probarem, ſi iungeretur cum mari ipſo, quatenus tumultuoſum, procelloſum eſt. Verum via maris non mulcetur, ſed demonſtratur.

86. Omnino *ἐπιήρανον* reponi vult et *adiutorem* reddi, Pierſonus Veriſ. p. 105, vſus praeſertim auctoritate Heſychii, Ἐπιήρανα. ἐπικουρητικὰ τῆς ψυχῆς, ἢ ποδῶν, vbi manifeſte declarat verba Vlyſſis, Od. τ, 343 Οὐδέ τί μοι ποδόνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ Γίγνεται, negat ſe valde amare pedum lotionem. Euſtathius p. 699, 14 ἐπιήρανα dicit legendum, non ἐπὶ ἦρ' ἀνὰ θυμῷ, et primitiuum, πρωτότυπον, eſſe vocis itidem Homericae ἐπίηρα, quae per apocopen inde facta ſit. Heſychii ἐπικουρητικὰ fortaſſe ita accipiendum, vt apud Latinos *iuuare* dicuntur, quae delectant. Itaque ſi legeretur etiam *ἐπιήρανον*, non tribuerem illi tamen hic certe aliam vim ab ea, quam habet illud frequentatum Homero *ἐπιήρατον*, cui gemina *εὐήρατον*, *μεγήρατον*, *πολυήρατον*, quae rem ob vtilitatem ſuam, vel quacunque alia de cauſa amabilem et expetendam ſignificant. Rogat Iaſon Orphea, *ὑπάκουσον πελάσαι* κ. τ. λ. obſequere mihi vt venias, viam oſtendas, quod optabile eſt Heroibus: ſecundum Pierſonum; vt venias — adiutor et dux Heroibus: nam hoc ſignificare *ἤρανον* et *ἐπιήρανον* Heſychius docuit. Hanc notionem poeta noſter ſtatim v. 88 expreſſit per *ἐπαρηγόνα μόχθων*. cf. ad 821.

88. Ingenioſae coniecturae Ruhnkenianae Epiſt. 2 p. 70. quae verſum hunc forte cultiorem politioremque red-

„Νόσφι σέθεν· καὶ γάρ ῥα ποτὶ ζόφον ἠερόεντα,
„Νείατον εἰς κευθμῶνα, λιτῆς εἰς πυθμένα γαίης,
„Μοῦνον ἀπ' ἀνθρώπων πελάσαι, καὶ νόστον ἀνευρεῖν·
„Ὧν ἕνεκεν ξυνήν τε δύην Μινύαισιν ἀρέσθαι.
Τὸν μὲν ἐγὼ μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
„Αἰσονίδη, τί με ταῦτα παραιφάμενος ἐρεείνεις,
„Ὄφρα κεν ἐς Κόλχους Μινύαις ἐπιήρανος ἔλθω,
„Νηΐ σὺν εὐσέλμῳ πλεύσας ἐπὶ οἴνοπα πόντον;
„Ἤδη γάρ μοι ἅλις καμάτων, ἅλις ἔπλετο μόχθων,
„Ὧν ἱκόμην ἐπὶ γαῖαν ἀπείριτον ἠδὲ πόληας,
„Αἰγύπτῳ Λιβύῃ τε βροτοῖς ἀνὰ θέσφατα φαίνων.
„Καί με ἀλητείης τε καὶ ἐξ οἴστρου ἐσάωσε
„Μήτηρ ἡμετέρη, καί ῥ' εἰς δόμον ἤγαγεν ἄλλον·
„Ὄφρα τέλος θανάτοιο κίχω μετὰ γήραϊ λυγρῷ.
„Ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι, ἃ δὴ πεπρωμένα κεῖται.
„Μοιρῶν ἐννεσίῃσιν ἐπείγομαι. οὐ γὰρ ἄτιμοι
„Ἱκεσίου Ζηνὸς κοῦραι Λιταί. ἵξομαι ἤδη

Ὁπλο-

90. γὰρ ῥὰ PAIC. 92. Malim πέλασας — ἀνεῦρες. 93. ἕνεκα Voss. quod placet. 99. ἰδὲ Voss. 100. ἀναθέσφ. Voss. PAIC.

reddant: sed nihil habent necessitatis, et vnam alteramque Venerem excaecant.

92. Μοῦνον ἀπ' ἀνθρώπων.] Interpres ἔμμετρος vertit: *de tot mortalibus vnus*, quod non verum est. Nam et Hercules et Theseus eo descenderunt. μοῦνος ἀπ' ἀνθρώπων hoc loco est *solus, sine comite.* quod quidem leue dixerit is, cui non graue est contra veritatem loqui. ESCHENB.

92. Quam proposui coniecturam de hoc versu emendando, vt video, non possum mihi vindicare. Nam Eschenbachiana versio plane ita habet: in qua etiam ille infinitiuus ἀρέσθαι recte imperatiuo modo expressus est figura plane Homerica. Vt autem κῦδος ἀρέσθαι Homero frequenter admodum significat parare et capere sibi gloriam: ita δύην ἀρέσθαι est suscipere et subire aerumnam. GESN.

96. Hic ἐπιήρανος quodammodo anceps et dubium videtur, vtrum ad ἐπιήρατον v. 86, an ad ἐπαρηγόνα v. 88 referatur. Sunt quidem natura sua haec inter se connexa et coniuncta: sed tamen magis ad auxilium hic respicitur.

97. Νηΐ σὺν εὐσέλμῳ.] Scholiastes Apollon. ad lib. I. v. 528. Τὰς τῶν ἐρετῶν καθέδρας, τὰ σελιδώματα, καθόλου δὲ τὸ πλατὺ ξύλον σέλμα λέγεται καὶ σελίδωμα. Ὅθεν καὶ τὰς σελίδας τῶν ῥαψῳδιῶν διὰ τὸ πλάτος φαμέν. ESCH.

97. Σὺν in significando instrumento plane vt Od. Ξ, 242 ἔβημεν Οἴκαδε σὺν νήεσσι. GESN.

99. Ὧν consueta syntaxi casum accom

Etenim iam aliquando ad caliginem obſcuram, extremas in latebras, ſimplicis in abyſſum terrae, ſolus ab hominibus perueniſti, atque inueniſti reditum. Quarum rerum cauſa et hunc communem cum Minyis laborem capeſſere *te rogo.* Huic ego his verbis reſpondi: Aeſonide, quid me his adhortationibus rogas, vt ad Colchos Minyis adiutor veniam, naui bene tabulata nigrum pontum nauigans? Satis mihi iam laborum, aerumnarum ſatis euenit, quibus immenſam terram et vrbes obii, cum in Aegypto Libyaque oracula hominibus et myſteria promerem, dum ex illa me oberratione et furioſo inſtinctu ſeruauit mater noſtra, atque in domum *inde* aliam deduxit, mortis vbi finem cum triſti ſenectute inueniam: at ſubterfugere, quae fataliter decreta poſitaque ſunt, non licet. Parcarum imperiis vrgeor, nec enim adſpernandae *ſunt* ſupplicis Iouis filiae, Deprecationes. Veniam ſtatim, iunioribus regibus et ſemideis

101. *ἀλητ.* Voſſ. 104. *οὐκ ἔθ'* Voſſ. 105. *ἐπαγόμενοι* Voſſ. *ἄτιμοι* Id. 106. *Ἱκετ. — ἐξ.* Voſſ.

accommodauit ad praecedens *μόχθων*· ceterum requiritur *εἰς* vel *σὺν τοῖς.*

100. *Αἰγύπτῳ Λιβύῃ τε.*] Vide, an non melius *Αἰγύπτου Λιβύης τε.* ESCHENB.

100. Certe nihil inſoliti eſſe, in regionum etiam nominibus praepoſitionem omitti, conſtat: et docuit huius ipſius loci cauſa Schrader. ad Muſaeum c. 16 p. 275 ſq. GESN.

101. *Ἐξ οἴστρου.*] Interpretes Ariſtoph. *Οἶστρος, ἐρεθισμὸς, ἔκκαυσις, πύρωσις ἐμμανής. Καὶ οἶστρον καλοῦσι πᾶσαν κίνησιν. Καὶ οἶστρος, ἐρεθισμὸς, ὁ λεγόμενος μύωψ, μανία ἀφροδισίων, λύσσα, φόβος, καὶ εἶδος πτηνοῦ, ὑφ' οὗ αἱ βοῦς κεντριζόμεναι σκιρτῶσιν, ὃ μύωψ καλεῖται.* ESCHENB.

101. *Ἀλητεία* eſt vitae genus, quale Vlyſſi pluribus Odyſſeae locis tribuitur, et toto pene opere deſcribitur. De illo oeſtro vid. ad v. 47. GESN.

104. *Ἀλλ' οὐκ ἔθ' ὑπαλύξαι.*] Euripid. Ione:

Ἀνακτέον τόδ' ἐστὶ καὶ τολμητέον.
Τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐδ' ὑπερβαίη ποτ' ἄν. ESCH.

105. *Μοιρῶν ἐννεσίῃσιν.*] *Ἐννεσία* eſt, cum vel Deus aliquis imperat menti, vel mens animo. Prior modus hic regnat, et frequens eſt apud auctores. De poſteriore vide Hoelzlinum ad Apollon. lib. I. v. 7. ESCH.

Οὐ γὰρ ἄτιμοι.] Nam Vlyſſes apud Homer. Odyſſ. N.

Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὅστε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους ἐφορᾷ καὶ τίνυται, ὅστις ἁμάρτῃ

„Ὁπλοτέροις βασιλεῦσι καὶ ἡμιθέοις ἐνάριθμος.
Καὶ τότε δὴ λίπον ἄντρον ἐπήρατον, ἠδ᾽ ἐπέρησα
Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, καὶ εἰς Μινύας ἀφίκανον
Λαιψηροῖσι πόδεσσιν, ὑπὲρ Παγασηΐδας ἀκτάς.
Ἔνθα δ᾽ ἀριστήων Μινυῶν λόχος ἠγερέθοντο
Στεινὸν δὴ ψαμάθου ὁμάδῳ, ῥηγμῖνά τ᾽ Ἀναύρου.
Ἀλλ᾽ ὅτε δή μ᾽ ἐνόησαν ἀταρπιτὸν ἐξανύοντα,
Ἀσπασίως ἤγερθεν· ἐγήθεε δ᾽ ἦτορ ἑκάστῳ.
Αὐτὰρ ἐμυθεόμην, ἐρεείνων ἄνδρας ἀρίστους.
Πρῶτα δὲ εἶδα βίην Ἡρακλῆος θείοιο,
Ὅν τέκεν Ἀλκμήνη Ζηνὶ Κρονίωνι μιγεῖσα,
Ἦμος ὅτε τρισσὴν μὲν ἐλείπετο Σείριος αἴγλην
Ἥλιος, δολιχὴ δ᾽ ἐπεμαίετο πάντοθεν ὄρφνη.
Τίφυν τ᾽ Ἀγνιάδην, δολιχῆς ἰθύντορα νηὸς·
Θεσπιέων δ᾽ ὅγε τῆμος ἐφ᾽ ὕδασι, Τελμισσοῖο

Ἀγχ᾽

107. ἐν ἀριθμοῖς Voſſ. vnde coni. — θεοῖσιν ἀριθμός.
109. ἐς Voſſ. 112. Vid. leg. ἐπὶ ψ. ὅμαδον.

Heſiodus ἔργ.
Ἶσον δ᾽, ὅς θ᾽ ἱκέτην, ὅς τε ξεῖνον κακὸν ἔρξει. ESCH.

108. Reſpicit illud antrum Mercurii vere ἐπήρατον et πολυήρατον quod deſcribitur de Lap. Prooem. 18 ſqq.

110. Ὑπὲρ Παγασηΐδας ἀκτάς.] Vnanimiter omnes, qui Argonautarum hiſtoriam deſcribunt, hoc in loco conueniſſe eos fatentur. Παγασαὶ autem ἀκρωτήριον Μαγνησίας. Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ πεπῆχθαι τὴν ἀργώ, ἢ ἀπὸ τοῦ πηγαῖς περιβλύζεσθαι τοὺς τόπους. Confer Strabonem lib. IX. ESCH.

112. Ῥηγμῖνά τ᾽ ἀναύρου.] Non προσηγορικῶς, ſed κυρίως hoc loco interpretandus eſt Ἄναυρος. Vide Hoelzlinum ad Apollonii lib. I. v. 9. et de voce ῥηγμῖν ad lib. II. v. 348. ESCHENB.

115. Infra v. 298 πεντήκοντ᾽ ἐρέτας videmus indicari. Hic enarrantur octo et quadraginta. Addemus iis Iaſonem ipſum et Orphea, et plenus exactusque erit ille numerus. Caeterum de ſingulis heroibus diſputare, genera eorum perſequi, diuerſas Apollodori et Valerii Flacci narrationes referre, aliorum Argonautarum nomina aliunde quaerere, noſtri inſtituti non eſt: et habent ſtudioſi Burmannianum Catalogum, magnum editionis Valerii Flacci ornamentum, et totius Argonauticae fabulae praeſidium.

118. Non ſatis proprie loquitur: vno tantum ſplendore defecit ſol, vnius diei luce caruit, vbi fierent tres noctes continuae, quam ob cauſam τρίεσπερον λέοντα dixit Herculem Lycophron v. 33, vbi diuerſas ea de re poetarum formulas collegit Meurſius. Τρισσὸν vel τρισσὰς pro τρεῖς nec a noſtri poetae vſu nec a Romanorum conſuetudine abhorret V. mox v. 130.

mideis accensendus. Et tunc iam relicto antro amabili, ipsa cum testudine profectus, ad Mînyas celeri pede per litora Pagaseia perueni. Ibi principum Minyarum cohors congregabatur in angusto arenae tumulo et ripa Anauri. Hic cum intelligerent, recta me ad ipsos pergere, in complexum surgunt meum, pectus vniuscuiusque pertentat gaudium. Post collocutus sum, inquirens viros praestantissimos. Primum vero vidi robur diuini Herculis, quem Alcmena Ioui Saturnio mista peperit tum, quando *tres dies* Sirius sol deseruit, longaque vndique nox imminuit: Tiphynque Agniaden longae rectorem nauis Thespesiorum ille tum ad aquas Teumessi prope montem populis traiicien-

117. ξηνὶ PAIC. 119. pro ἔρφνη, αὔγλη Voss. 121. Θεσπεσιέων omnes. Θεσπιέων Voss. τελμισσοῖο As. PAIC. τευμησ. coni. Esch. V. N.

120. Ἀγνιάδην.] Falso Hoelzlinus ad Apollon. lib. I. v. 105. τὸ ἀγνιάδης derivat ab Ἀγνεὺς, verius tamen ab ἄγνιος, quamquam ne hoc quidem, quum, si Apollodoro credimus, Ἅγνιος, vel Ἁγνίης pater fuit Tiphi, non ἀγνεὺς, vel ἄγνιος, vnde etiam et apud hunc et apud Apollonium scribendum potius ἁγνιάδην et ἁγνιάδης, spiritu aspero, quod vel ex Flacco discere potuissent, qui semper Hagniades, nunquam Agniades. Codex Palatinus Apollodori, qui pro Ἁγνία legit Ἀγρία, corruptus est. ESCH.

120. Cum omnes, quos consulere potui, non modo spiritum lenem appingant nomini, sed praecedentem τ' seruent, quae in θ mutanda erat: nihil mutandum puto. Quanta sit in Latinis codicibus circa adspirationem turba, nemini ignotum est. GESN.

121. Θεσπεσιέων.] Α Θέσπεια fit Patronymicon Θεσπιεὺς, Θεσπιακὸς et Θεσπικὸς, vnde mendum apparet, nempe Θεσπεσιέων perperam pro Θεσπιέων. Et, ne dubites, audi Apollonium lib. I, v. 106. de eodem Tiphy:

Τῖφυς δ' ἁγνιάδης Σιφαέα καλλιπε δῆμον
Θεσπιέων.

ESCH. Viderat Holst. et Steph. GES.

Τελμισσοῖο.] Τελμισσὸς, πόλις Καρίας, ὡς δὲ Φίλων καὶ Στράβων, Λυκίας, inquit Stephanus. Sed quid Cariae cum Boeotia? igitur et hic mendum subest, neque dubito, quin legendum sit τευμησσοῖο. τευμησσὸς enim, ὄρος Βοιωτίας et ἄστυ, vid. etiam Strabonem lib. IX. neque apud nostrum tantum hac scriptura peccatur, sed etiam apud Suidam Τελμίσια et Τελμισσὸς legitur corrupte pro Τευμησία et Τευμησσός. ESCH.

121. Τευμησὸν vel Τευμησσὸν Boeo-

Ἄγχ᾽ ὄρος, λαοῖς Σιφάεσι ῥεῖθρον ἄμειβεν·
Ὅς περὶ μὲν βύκταισι καὶ ἀργήεσσιν ἀέλλαις
Νῆα κατιθύνειν δέδαεν πολυμήτιδι τέχνῃ.
Κάστορά θ᾽ ἱππόδαμον Πολυδεύκεά τ᾽ εἰσενόησα,
Καὶ Μόψον Τιταρῆθεν, ὃν Ἄμπυκι νυμφευθεῖσα
Χαονίην ὑπὸ φηγὸν Ἀρηγονὶς ἐξελόχευσε·
Πηλέα τ᾽ Αἰακίδην, Αἰγίνης ἀγλαὸν υἱόν,
Ὃς Δολόπεσσιν ἄνασσεν ἐνὶ Φθίῃ ἐριβώλῳ.
Τρισσὴν δ᾽ Ἑρμείαο κλυτὴν εἰσέδρακα γένναν,
Αἰθαλίδην, ὃν ἔτικτε περικλυτὴ Εὐπολέμεια,
Μυρμιδόνος θυγάτηρ, Ἀλόπῃ ἐνὶ πετρηέσσῃ.

Ἠδ

122. Ἄγχερος λαοῖσι Φαεσσίῤῥεθρον Vulg. 124. δέκαεν PAIC.

Boeotiae montem eſſe, et huc pertinere, dubio caret. Vid. Steph. Byz. et Sch. ad Eurip. Phoeniſſ. 1107. Sed cum in eo Euripidae loco non minus quam hic ſatis frequenter libri pro T primae Syllabae Λ et I in altera pro H habeant, idemque factum etiam apud Pauſa. Boeot. ſ. 9, 19 et Strabonem 9 p. 284, 13 videam: placet ſummi viri Valckenarii modeſtia, qui antiquitus corruptum vel variatum id nomen ſuſpicatur. GESN.

122. Φαεσσίῤῥεθρον.] Quid ſit, non capio, ſed et hic anguem in herba latere arbitror. Quid ſi ſcripſiſſet Orpheus: ἄγχερος λαοῖς σιφαῖον ῥέεθρον ἄμειβεν; Ita enim Apollonius loco paulo ante adducto (1, 106):

Τῖφυς δ᾽ ἁγνιάδης Σιφαέα κάλλιπε δῆμον
Θεσπιέων.

Stephanus: Σίφαι, ἐπίνειον τῆς Θεσπιακῆς etc. Ita igitur duos hos verſus lego et interpungo:

Θεσπιέων δ᾽ ὅγε τῆμος ἐφ᾽ ὕδασι (τευμησσοῖο
Ἄγχερος λαοῖς) σιφαῖον ῥεῖθρον ἄμειβεν.

Nec dubito quin ita ſcripſerit Auctor. ESCH.

122. Io. Pierſonus Veriſ. 1, 9 p. 107, probatis aliis Eſchenbachii cogitatis, legendum putat λαοῖς σιφάεσι. Ego amplius ita, vti ſupra poſui, legendum arbitror, ac totum locum ita interpretor, Tiphys tum ad aquas fluuiorum ac maris Theſpienſium, prope montem et promontorium Teumeſſi, Siphaënſibus (quorum vrbs ἐπίνειον τῆς Θεσπιακῆς Stephano) traiiciendi, transuehendique operam dabat. Nempe ῥεῖθρον ἀμείβειν vniuerſim ſignificare puto flumen, fretum, aquam quamcunque traiicere, et viciſſim ab vno litore ad alterum tranſire. Hic didicit nauigandi artem, vt poſtea maiora auderet. Si cui dura videatur ellipſis ἄγχι (πρὸς) ὄρος, ille poterit ſuſpicari ἄγχ᾽ ὄρευς, Homerica plane conſtructione, et emendatione blandiſſima. Porro in ipſum contextum recepi emendationes eas, quae cum neceſſariae ſunt, tum plane nihil mutant in ipſis literis, niſi quod ſibilantem altera geminat, altera caninam male geminatam ſemel tantum ponit: quo in genere quam frequentia peccata ſint, quam facilis mutanti aliquid venia, ἴσασιν οἱ μεμυημένοι. De interpunctione

ciendis dabat operam: qui quidem mugientibus ac fulgentibus procellis nauim dirigere curi[illegible] arte sciebat: Castoraque equorum domitorem, Pollucemque cognoui, (125) et Mopsum Titarensem, quem Ampyci nupta Chaonia sub fago Aregonis peperit, et Aeacidem Pelea, illustrem Aeginae filium, qui Dolopibus in glebosa Phthia imperitabat. Trinam vero etiam vidi nobilem Mercurii progeniem, (130) Aethaliden, quem inclita Eupoleme peperit Myrmidonis F. petrosa in Alope;

127. Φυγὸν sph. Esch. 131. ὃν ῥ' ἔτ. Voss.

stione causam dicere nihil attinet: *Telmissum* reliqui ob rationem indicatam, quamuis *Teumissum* vsitatiorem esse scio. GESN.

126. Ὃν Ἄμπυκι νυμφευθεῖσα.] Quis non miretur hoc loco stupiditatem interpretum, inprimis Perdrierii, qui haec verba reddit: *quem reticulo nupta*. ridicule sane. nec tamen felicior alter interpres, nisi ignorantiam suam carmine celare conetur, sed frustra, hic vertit:

Et te Mopse adii Titaresie, splendida cultu
Chaoniam peperit quem subter Aregonis alnum.

nugae! Μόψος Ἀμπύκου υἱὸς τοῦ Τιταρώνος. ita dicunt omnes. videndum igitur, an non hic in Ἄμπυκι vitium lateat, quod tamen non arbitror. Saepe enim a reliquis noster recedit in Nominibus Propriis. Etiam Flaccus aliquoties *Ampycides* pro *Mopso*. ESCH.

127. Ἀρηγονὶς.] Hoc in loco gratiae a me referendae sunt τῷ πάνυ Graeuio; quum enim τὸ ἀρηγονὶς Patronymicon esse pro certo ego haberem, et tamen Primitiuum, vt vocant, nullum inuenire possem, rescripsit mihi Vir Clarissimus: Hic nihil aliud cogitandum, quam, quam alii Chlorida dicunt, Orpheo vocari Ἀρηγονίδα, vt solent in multis fabulis veteres sibi non constare. Sic patriam eius alii Oechaliam, alii Titaronem vrbem esse dicunt. Sic Chloridis patrem alii Amphionem, alii Orchomenum dicunt fuisse. In matre igitur Mopsi ab aliorum sententia hic discedit Orpheus. In sequenti versu vides eandem sententiarum discrepantiam. Non mihi igitur Ἀρηγονὶς videtur esse Patronymicon, non magis ac Chloris. ESCHENB.

128. Αἰγίνης ἀγλαὸν υἱόν.] Apollodorus lib. III. Endeiden, Chironis filiam, matrem Pelei et Telamonis facit. Aeginam vero Asopi, Aeaci ex Ioue matrem. ESCH.

129. Ἐνὶ Φθίῃ ἐριβώλῳ.] Huc enim confugerat ob caedem fratris Phoci. Apollon. lib. I. v. 94. ESCHENB.

131. Apollo. 1, 54 de Aethalide, καὶ τὸν μὲν ἐπ' Ἀμφρύσσοιο ῥοῇσιν Μυρμιδόνος κούρη Φθιὰς τέκεν Εὐπολέμεια, vnde hoc certe colligas, Alopen ad Amphryssum sitam fuisse.

133.

Ἠδ' Ἔρυτον, καὶ καλὸν Ἐχίονα, τὲς ποτε Νύμφη
Λαοθόη Μερετοῖο παρευνηθεὶς ἐλόχευσε
Κυλλήνης μεδέων χρυσόῤῥαπις Ἀργειφόντης.
Αὐτίκα δ' Ἀκτορίδης καὶ Βεφάγος ἦλθε Κόρωνος.
Ἴφικλος αὖ Φυλάκε δῖον γένος ἀντεπόρησε·
Βέτης τ' Αἰνειάδης, ἴκελος χρυσάορι Φοίβῳ.
Κάνθος δ' Εὐβοίηθεν Ἀβαντιάδης ἐπέρησεν,
Ὃν δὴ μοῖρ' ἐδάμασσε, τέλος δ' ἐπέθηκεν ἀνάγκη
Φθίσθαι ὑπὲρ Λιβύης, νόσον δ' οἴκοιο λαθέσθαι.
Ἄλκωνος δὲ Φάληρος ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων
Ἤλυθεν, ὃς Γύρτωνος ἁλιστεφὲς ἔκτισεν ἄστυ.
Ἴφιτος αὖ μετὰ τοῖσιν ἐφέσπετο Ναυβόλε υἱὸς,
Φωκίδος ὃς ῥ' ἤνασσε καὶ εὐπύργοιο Ταναγρης.
Λαοδόκος, Ταλαὸς, καὶ Ἀρήιος, υἱοὶ ἀμώμοι
Ἦλθον

133. εὔρυτον — ἐγχίονα Af. et Chiv. ἔρρυτον Voff. 137. ἀντεπόρησεν Voff. et Afk.

133. Pofui etiam hic varietatem manifefto falfam, vel ob hoc, vt ea fidem faciat, bonas lectiones non ingenio librarii deberi, fed exemplari, quo ille vfus eft. Similem ob caufam moneo, in exemplo varietatis e codice Voffiano excerptae, quod beneficio Cl. Afkew apud me eft, adfcriptum effe, *leg. ἔρυτον*. Ceterum de hoc nomine et homine etiam accuratiffime egit in Catalogo Burmannus.

134. Λαοθόη Μερετοῖο.] Apollonius Antianiram, Meneti filiam, matrem horum dicit lib. I. Laethoe alias Herculis et Chryfeidis, Thefei filia. Apollodor. lib. II.

ESCHENB.

136. Βεφάγος ἦλθε Κόρωνος.] Ecce fupinam interpretum rurfus ignorantiam. Perdrierius: *et Buphagus venit Coroni filius*, alter: *Buphage nate Corono*. Βεφάγος Herculis alias Epitheton, ad robur eius et ftrenuitatem indicandam. idem Epitheton hic ob eandem caufam Corono tribuitur, ob quam etiam Apollonio laudatur, lib. I. v. 57. feqq. quem cum Scholiafta vide.

ESCHENB.

137. Ἴφικλος αὖ Φυλάκε.] Confentiunt circa hanc genealogiam omnes, quos noui, auctores, excepto folo Apollodoro, qui hunc Iphiclum Theftii filium dicit. Obiter hic obferuandum, de Iphiclo hoc interpretandum effe illud fragmentum Hefiodi, quod exftat apud Euftathium:

Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέεν,
ἐδὲ κατέκλα.
Ἀλλ' ἐπὶ πυραμίνων ἀθέρων δρομάεσκε πόδεσσι.

Index eft Apollonii Scholiaft. qui, Ἴφικλος, inquit, υἱὸς ἦν Φυλάκε καὶ Κλυμένης τῆς Μινύε· τῦτον Ἡσίοδος ἐπὶ πυρίνων ἀθέρων τρέχειν φησί. In quo fragmento vocem πυραμίνων fruftra ex lexicis interpretari conaberis. Non autem de folo Iphiclo hoc dicitur, fed eandem celeritatem *Erichthonii equabus* tribuit Homerus

pe; tum Erytum et pulchrum Echiona, quos olim Nymphae Laothoae Mereti F. concumbens genuit Cyllenae dominus, aurea virga insignis Argicida. Tum Actorides et voracissimus venit Coronus. Porro Iphiclus, nobile Phylaci genus, obuiam venit, et Butes Aeneades, aureo Phoebo similis, et Abantis F. Canthus ex Euboea traiecit, quem quidem fatum subegit, et finem *viro* imposuit necessitas, in Libya vt periret, domuitionisque obliuisceretur. Phalerus Alconis F. ab Aesepi fluentis venit, qui mari cinctam Gyrtonis vrbem condidit. Hos secutus Iphitus Nauboli F. Phocidi qui imperitabat et turribus munitae Tanagrae. Laodocus, Talausque et Areius venerunt illu-

144. *ναβόλε* ante Eschenb. Sed *ναυβ.* etiam Voss. et Ask.
146. Sic AIC. sed *τ' ἀλαὸς* P. St. Lect. Esch.

merus Iliad. *υ.* Talis etiam apud Apollonium in 1. Argon. *Polyphemus.* Apud Virgil. in VII. Aen. *Camilla* fingitur. Apud Nonnum lib. 28. Dionysiac. *Damneus* quidam. Apud Ouidium Metamorph. X. tales sunt *Hippomenes et Atalanta.* Apud Q. Smyrn. l. 8. *equi Achillis.* ESCH.

137. Quod ex Askaeano et Vossiano attulimus *ἀντετόρησεν*, illud forte in mentem venit antiquo librario ex Iλ. E, 337 quod ibi *perforauit* est, sed a V. Schol. explicatur per *διῆλθε.* Mihi neque hoc placet neque vulgatum, sed legam *ἀντεπλέρησεν*, cuius simplice, et compositis aliis, perpetuo noster vtitur. Vid. *ἐπιρ.* *εἰσεπ.* et *ἐξεπ.* in Indice. GESN.

138. *Βούτης τ' αἰνεάδης.*] Omnes, excepto hoc, Buten Teleontis filium faciunt. ESCH.

143. *Ὃς γύρτωνος.*] Dissentit hic a reliquis auctor noster, qui vrbem hanc conditam volunt vel *ἀπὸ γύρτωνος, τοῦ Φλεγύου ἀδελφοῦ*, vt Stephanus, vel *ἀπὸ γυρτώνης τῆς Φλεγύου*, vt Apollon. Schol. ad lib. I. v. 57. ESCH.

144. *Ἴφιτος.*] Ita omnes. Corrigendus tamen Apollodorus lib. I. pag. editionis Tanaquill. Fabri 55. vbi legitur *ἔριτος Ναυβόλου*, pro *ἴφιτος.* ESCH.

146. *Λαοδόκος τ' ἀλαὸς.*] Manifestum mendum, quod tamen stupiditas interpretum non assecuta est, quin nec ipse H. Stephanus, vtut lynceus sit, hoc obseruauit. *Ταλαὸς* Laodoci et Areii frater. Valer. Flaccus:

- - - *Hinc Talaus, fratrisque Laodocus urget*
Remo terga sui.

Apollonius plane cum nostro:

Ἀργόθεν αὖ Ταλαὸς καὶ Ἀρήιος, υἷε Βίαντος
Ἤλυθον, ἴφθιμός τε Λεωδόκος,
οὓς τέκε πηρώ.

Ast *υἱοὶ ἀμύμονι*, scilicet *βίαντος*· *ἀβαντιάδαι* enim quod sequitur, non est

Ἦλθον Ἀβαντιάδαι περιώνυμοι, ὃς τέκε Πηρώ.
Ἰφιδάμας δ᾽ Ἀλέȣ παῖς ἤλυθε· πέμψε γὰρ αὐτὸν
Ἴφθιμος γενέτης, Τεγέης ὄρια προλιπόντα.
Ἤλυθε δ᾽ Ἐργῖνος, Βράγχȣ πολύπυρον ἄρȣραν
Ἐκπρολιπὼν, καὶ τύρσιν ἐρυμνῆς Μιλήτοιο,
Ἔνθα ῥοαὶ κλύζȣσι πολυπλανέος Μαιάνδρȣ.
Ἐν δὲ Περικλύμενος Νηλήϊος εἰσαφίκανεν,
Ἀγχόθι Πελλήνης τε καὶ εὐύδροιο Λιπέζȣ
Ἄςυ λιπὼν ἀφνειὸν, ὀρεινόμȣς τε Κολώνας.
Ἐκ δὲ λιπὼν Καλυδῶνα θοὸς Μελέαγρος ἔβαινεν,
Οἰνεὺς τόν ῥ᾽ ἐλόχευσε καὶ Ἀλθαίη ῥοδόπηχυς.
Ἴφικλος αὖτ᾽ ἐπέρησε λιπὼν Ἀτρακηΐδα λίμνην,
Σύγγονος Ἀλθαίης· περὶ δ᾽ αὖ τίεν ἔξοχα πάντων
Εὐειδῆ Μελέαγρον, ἰδ᾽ ἀγλαὰ ἔργ᾽ ἐδίδασκεν.

Ἀςε-

147. Voſſ. marg. Τηρώ.

148. Vid. leg. Ἀμφιδάμας.

eſt Patronymicon, ſed Gentile. ESCH. V: Burm. Cat. *Ardo.* GESN.

146. Quin rectum ſit Talaus, non poteſt dubitari: ſed antiquum tamen eſſe mendum oportet: quod etiam in collatione Mſſ. qua vtimur, ad Eſchenbachianum exemplum inſtituta, nulla alterius lectionis mentio. GESN.

148. Ἰφιδάμας δ᾽ ἀλέȣ.] Omnes vnanimiter hunc Ἀμφιδάμαντα vocant, repone igitur audacter Ἀμφιδάμας. Sed et apud Apollodorum lib. II. interpretes Ἀμφιδάμαντα vertunt Iphidamantem, quod miror Tanaquill. Fabrum praeteriiſſe. ESCH.

148. Valde etiam mihi credibile eſt, eſſe ab auctore Ἀμφιδάμας. Mutare tamen non ſum auſus, quia poteſt eſſe cauſa huius diſſenſionis alia, quam ego ignorem. GESN.

150. Ἐργῖνος Βράγχȣ.] Non pugnat noſter cum reliquis, qui Erginum Neptuni filium dicunt, eſt enim ἀπόγονος Neptuni ſec. Schol. Apollonii, qui tamen Κλυμένȣ τȣ̃ πρέσβωνος καὶ Βȣζύγης τῆς Λύκȣ filium dicit. ESCH.

150. Non eſt cauſa, cur Erginus Branchi filius intelligatur; ſed Βράγχȣ ἄρȣρα eſt periphraſis Mileti. GESN.

151. Manifeſtus error librariorum ex vicinia ſoni ortus. Ἐρεμνὸς plane aliud eſſe, quam ἐρυμνὸς, vel Index noſter docere poteſt. Sic apud Heſychium poſt recte explicatum ἐρυμνὸν per ἰσχυρὸν, μέγα, ὑψηλὸν καὶ ὀχυρὸν, ȣ̓ ταχέως ἐδάς ἐπιβαίνειν ſimili errore ſubiungitur, ἢ σκοτεινὸν, quod ad ἐρεμνὸν pertinet. Ceterum ἐρυμνὸν fuiſſe tempore Magni Alexandri Miletum, patet ex Arriani 1, 18. Et video ἐρυμνῆ iam reponi voluiſſe τὸν πάνυ Weſſelingium Obſ. 1, 23 p. 90, qui citat ſimilem vſum Callim. in Del. v. 23. Cl. etiam Duker. ad Thucyd. p. 74.

no

illuſtres Abantiadae, filii praeclari, quos Pero peperit. Iphidamas item Alei F. venit: miſerat enim illum fortis pater, Tegeae linquentem fines. Venit Erginus quoque, terram Branchi tritici feracem (150) relinquens, et propugnaculum munitae Mileti, vbi vagi fluenta Maeandri exundant. Vna vero Neleius Periclymenus aduenit procul a Pallene et Lipaxo irrigua, Aphneum vrbem relinquens, montanasque Colonas. (155) Calydone relicta velox Meleager acceſſerat, quem Oeneus genuit et roſeis vlnis Althaea. Porro Iphiclus relicta patride Atraceide huc ſe contulerat Althaeae cognatus, qui praeter omnes formoſum Meleagrum coluit, praeclaraque illum docuit opera. (160) Aſterion quoque illu-

151. ἐρεμνῆς omnes. 153. Σὺν δὲ coni. Pierſ. Veriſ. p. 107. 154. Παλλήνης alii. Λιπάξα Aſ. Λιπαάξα Voſſ. 155. ἐλειονόμας Voſſ.

m *tenebricoſi* vertit, *ſed verendi* ropter *minas murorum.*

153. Pro Ἐν δὲ, Σὺν δὲ non dubito hic et 208 melius ſtare: ſed odum tamen mutare ſcriptionem iuerſorum auſus ſum, ſaepe nimis expertus, quam facile nos poſt aliquid fugere. Certe ἐν δὲ idem ſignificare debet quod σὺν δὲ v. g. Apollo. 1, 156. Analogia forte adam dixit noſter ἐν δὲ (τέτοις) t ἄii σὺν δὲ (τέτοις) *in his erat,* *cum his erat.*

154. Ἀγχόθι πελλήνης.] Repone Παλλήνης, vid. Steph. et pro λιπάξε, lege λιπαάξα. Ita enim vocatur ab Herodoto lib. VII. (123) t vicinas Pallenae vrbes recent. Apollon. Schol. Παλλήνη δ' ι Θράκης καὶ πόλις, ὅθεν ἦν ντεὺς κανάςρα δὲ, ἀκρωτήριον τῆς λήνης. ESCH.

154. Apud noſtrum hic et aliis s ſemper α eſt in prima ſyllaba uo librorum conſenſu. Sed παλλήνης et λιπαάξα reponi etiam vult Holſten. ad Steph. Λίπαξ. GESN.

155. *Colonas*, quae hic memorantur, an Geographus alius memoret, non dixerim. Tanto minus iudicare auſim, vtrum epitheton ſit conuenientius ὀρεσινόμας an ἐλειονόμας; illud poſitionem montanam indicat, hoc paluſtrem, certe iniquam, quod Nympharum attributum eſt Apollo. 2, 823: graminis autem hic 1052. Periclymenus hic Neſtoris frater, quem in Argonautis ipſum quoque recenſet Valerius Flaccus. De vtroque fratre diligenter egit Burmannus. Sed nihilo mihi obſcurius, vtrum Ἀφνειὸν hic ſit proprium vrbis? quae ſint Colonae? quod epitheton ſitui illius aptius?

159. Σύγγονος Ἀλθαίης.] Ἀλθαία καὶ Ἴφικλος ἀδελφοὶ ἐκ Δηϊδαμείας τῆς περιήρες. Schol. Apoll. vnde etiam Iphiclus Meleagri μήτρως dicitur ab Apollonio. ESCH.

Ἀστερίων δ' ἐπέρησε πάϊς κλεινοῖο Κομήτου,
Πειρεσίην ὃς ἔναιεν ἐπ' Ἀπιδανοῖο ῥεέθροις·
Πηνειὸς μίσγων ξυνὸν ῥόον εἰς ἅλα πέμπει.
Εὐρυδάμας δ' ἐπόρευσε λιπὼν Βοιβηΐδα λίμνην,
Ἀγχόθι Πηνειοῖο καὶ εὐλαγέος Μελιβοίης.
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐλάτοιο πάϊς Πολύφημος ἵκανεν,
Ὅσφιν ἐν ἠνορέῃσι μετέπρεπεν Ἡρώεσσιν.
Ἠνειὸς Καινῆος ἀφίκετο, τὸν ῥά τε φασὶ
Μισγόμενον Λαπίθαις ὑπὸ Κενταύροισι δαμῆναι
Θεινόμενον πεύκαισι τανυφλοίοις τ' ἐλάτῃσι,
Καί οἱ ἀνατλῆναι καὶ ἀκαμπέα γούνατ' ἐρεῖσαι,
Z

162. Παρ. ὃς ῥ' ἐν. Voss. 163. F. πηνειῷ ὅς. V.N. ῥόον ἅλα AS.

161. Ἀστερίων.] Aut errat Apollodorus, aut libri corrigendi sunt in eo loco, vbi Argonautas recenset. Ἀστήριος Κομήτου dicit, falso. Ἀστερίων κομήτου legendum, nam Ἀστέριος δὲ καὶ ἀμφίων ὑπερασίου υἱεῖς. teste Apollonio l. I. v. 176. quo in loco neque Scholiasta verus est, nam eodem libro vers. 35. iam Auctor dixerat:

Ἤλυθε δ' ἀστερίων αὐτοσχεδόν· ὅν ῥα κομήτης
Γείνατο. etc. ESCH.

162. Πειρεσίην.] Vide Doctissimi Holstenii Notas ad Stephanum voce Ἀστέριον. vbi tamen non assentior ei circa locum paulo ante ex Apollodoro adductum, quin ipsum Stephanum de Asterio conditore huius vrbis dubitanter loqui, satis clarum est. ESCH.

163. Add. Holsten. ad Apollod. p. 363 Hoelzli. Caeterum post hunc versum quin vnus perierit, negat dubium esse Piersonus Verif. 2, 5 p. 194. Et non cohaerere orationem, etiam mihi liquet. Et potest fieri, vt desit versus in elogio Apidani forte consumtus: sed necesse non est. Quid enim si dedit auctor Πηνειῷ ὃς μίσγων κ. τ. λ. De re ipsa, Apidanum miscere aquas [illegible] Peneo, non est dubium, et os[illegible] dit charta Cellariana. Sed ne[illegible] repugnat consuetudini nostri poe[illegible] Πηνειῷ facere Dactylum: vt prior in τοίην corripuit v. 841 et [illegible] diam in δίκαιον H. 63, 6. Et [illegible] Μήδει' ἐνὶ στέρνοις incipit versum [illegible] 1020 αἶψα δ' αἰήτης illum clau[illegible] Add. H. 28, 12 Χαίρουσα πνοιῇσιν. F[illegible] 2. Sed etiam Od. Π, 442 editur, Ἡ[illegible] τέρῳ ἐπεὶ καὶ ἐμὲ κ. τ. λ. ne[illegible] repugnante. Denique ξυνὸν ῥ[illegible] ad praecedens μίσγων et ad seq[illegible] πέμπει referri, aut μίσγων po[illegible] ciproca s. media significatione [illegible] hil noui est.

165. Displicet Cl. Ruhnkeni[illegible] erit. 2, 71 epitheton εὐλαγέος, [illegible] nesciat, an Meliboea leporibus [illegible] darit, et an Grammaticis p[illegible] tur forma εὐλαγής. Reponit, [illegible] intercedat Ernestus noster [illegible] enim nos quoque hic Phoebu[illegible] malim ego omnes mihi emen[illegible] nes meas, quam meum Erne[illegible] eripi) εὐθαλέος, verbum bon[illegible] aptum: sed quod necessariu[illegible] nego. Primo enim, quidni d[illegible] εὐλαγὶς Meliboea vrbs ad r[illegible] Ossae sita, leporibusque oppo[illegible]

illuſtris Cometae F. venerat, qui Pireſien ad Apidani fluenta habitabat, qui Peneo ſe miſcens communem fluuium in mare mittit, Eurydamasque Boebeide palude relicta iuxta Peneum et abundantem leporibus Meliboeam. Deinde venit Polyphemus Elati F. qui virtute inter Heroas exſplendeſcebat. Eneus quoque Caenei F. aduenerat, quem aiunt Lapithis immixtum a Centauris eſſe interfectum, Taedis percuſſum et extento cortice abietibus. Ipſum tamen ſuſtinuiſſe haec, et genibus non flexis contra eſſe nixum, ſicque viuum

164. F. ἐπέρησε. Φοιβ. Aſ. 165. εὐπελαγέος Aſ. εὐθαλέος coni. Ruhnk. 171. F. Καί ἑ ἀνατλ.

non minus quam Εὔβοια, εὔιππος, εὔμηλος, εὔπωλος· quod vltimum eſt ipſius noſtri v. 59 vt Laguſſae inſulae, de quibus Euſtath. ad Ιλ. B, 625 p. 231, 35 καὶ νῆσοι Λαγοῦσσαι ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἐκεῖ λαγωῶν· ὡς ἀπὸ τοῦ λαγὸς τοῦ γραφομένου διὰ τοῦ ο μικροῦ. Fuerit igitur εὔλαγις, ἑος vel ἕως, vt νῆσις, εος, vel εως. Verum non diſſimulanda eſt Aſkaeani codicis lectio εὐπελάγεος, quae quam pulchre conueniat Meliboeae, Strabonem audiamus 9 extr. ſ. p. 305, 36. Τραχὺς δέ ἐστι ὁ παράπλους πᾶς ὁ τοῦ Πηνειοῦ, ὅσον σταδίων ὀγδοήκοντα· τοσοῦτος δὲ καὶ τοιοῦτος καὶ ὁ τῆς Ὄσσης. Μεταξὺ δὲ κόλπος πλειόνων ἢ διακοσίων σταδίων, ἐν ᾧ ἡ Μελίβοια. Inter litora aſpera nauibus eſt ſinus, in eoque ob id ipſum tranquillitas, opportunitas. Ad hunc ſita Meliboea, quidni dicatur εὐπελαγής. Synizeſis in terminatione neminem, qui non nimium ſit hoſpes, offendet.

167. Ὁ hic praepoſitiuum articulum accipio relatiue poſitum pro ὅς, niſi mauis legendum etiam eſſe οἷ σφιν, quod certe neceſſarium non eſt. Deinde σφιν relatiue poſitum pro αὐτοῖς vt Ιλ. A, 114 ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων, pro αὐτῆς. Porro ipſum quoque αὐτοῖς hic abundaret. Sed plura talia in hoc carmine ſunt, in quibus reciprocum pronomen redundare videtur more Orientalium ſuffixorum, aut illius Romani, *Hunc ſuo* ſibi *gladio iugulo*, aut cum quidam noſtrorum, *Sie hat ihres Mannes* ſeinen *Hut aufgeſezt*. Inſpiciat, qui voluerit, Indicem noſtrum Orphicum in ἑ, οἱ, σφίν, σφῆσιν.

168. Τὸν ῥά τε φασί.] Hiſtoriam ſeu Fabulam potius vide ap. Apollonium lib. I. v. 59. ſeqq. ESCH.

171. Oſtendi, mihi videri pro οἱ legendum ἑ, quae ſententia in interpretatione expreſſa eſt. Si quis vero omnino retinere literas omnes velit, ἀνατλῆναι referat ad γένατα, h. m. Genua illa vigida et inflexilia *ipſi* Caeneo ſuffeciſſe aduerſus Centauros, et contra nixa eſſe. Non poſſum vero facere, quin duo certe Apollonii verſus huic loco adſcribam, quos cum Orphicis ſtatim componere ſtudioſi poſſint, nempe 62 et 63 Οὔτε μὶν ἐγκλῖναι προτέρω σθένον, οὔτε δαΐξαι· Ἀλλ' ἄρρηκτος, ἄκαμπτος, ἐδύσετο νειόθι γαίης Θεινόμενος.

Ζωόν τ' ἐν φθιμένοισι μολεῖν ὑπὸ κεύθεα γαίης.
Ἄδμητος δ' ἀφίκανε Φεραιόθεν, ᾧ ποτε Παιὰν
Θητεύων ὑπόεικε· Διὸς δ' ἠλεύατο μῆνιν,
Οὕνεκά τοι Κύκλωπας ἀμαιμακέτοισιν οἰςοῖς
Ἐν φθιτοῖσιν ἔτευξ', Ἀσκληπιοῖο εἵνεκα λώβης.
Ἤλυθε δ' Ἀκτορίων Ἶλυ παῖς Ἀκτορίωνος,
Τρηχείην Ὀπόεντα λιπών· σὺν δ' ἤλυθεν Ἴδας,
Λυγκεύς θ', ὃς τήλιςα δι' αἰθέρος ἠδὲ θαλάσσης
Βένθεα, καὶ Πλυτῆος ὑποχθονίοιο βέρεθρα
Μῦνος ἀπ' ἀνθρώπων δεινοῖσιν ὀπώπεεν ὄσσοις.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Τελαμὼν συνεφέσπετο, τόν ῥ' ἐλόχευσε
Αἰακῷ ἀτρύτῳ κούρη κλυτοῦ Ἀσωποῖο
Αἴγιν' ἐν κροκάλησιν ἁλιςεφέος Σαλαμῖνος.
Δὴ τότ' Ἄβαντος παῖς νόθος ἤλυθε καρτερὸς Ἴδμων
Τόν ῥ' ὑποκυσσαμένη τέκεν Ἀπόλλωνι ἄνακτι
Ἀμβρόσιον παρὰ χεῦμα Φερητιὰς Ἀντιάνειρα.
Τῷ καὶ μαντοσύνην ἔπορε καὶ θέσφατον ὀμφὴν
Φοῖβος, ἵν' ἀνθρώποισιν ἀρηρότα μυθίζοιτο.
Ἤλυθε δ' αὖ μετὰ τοῖσι Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος,
Σύγχορτος Μινύαις· ἐπὶ δ' ἤλυθε δῖος Ὀϊλεύς.

Φλία

172. φθιτοῖσι coni. Pierſ. V. Not. 176. φθιμένοις coni. Pierſ. V. N. 177. εὐρυτίων ἶρυ coni. Burm. V. N. 179. Λιγγεὺς Voſſ.

173. ᾧ ποτε παιάν.] Hiſtoria nota eſt. vid. tamen Apollodo. lib. III. (c. 10. p. 199) ESCH.

176. Metrum poſtulat, ait Pierſonus Veriſ. p. 108, vt ſcribamus ἐν φθιμένοισιν, vt paullo ante v. 172. Sed cum videam diſputari ad Od. Λ, 329 καὶ νὺξ φθῖτ' ἄμβροτος num legendum ſit, an φθᾶτ'? cum ἀποφθίμην penultima longa edatur Od. K, 51. liceat hic etiam retinere φθιτοῖς, aut ſi omnino medicina opus ſit, legere φθατοῖς vt ἀποφθάμην quidam apud Homerum.

177. Ἤλυθε δ' ἀκτορίων ἶλυ παῖς.] Scribe ἶρυ παῖς· ἄκτορος δὲ υἱοὶ μενοίτιος καὶ ἶρος. ESCH.

177. Metuo ne profundius h locus vulnus habeat. Burmann in Catalogo Argonautarum, que vno velut tenore, et collatis int ſe auctoribus, contexuit, ita p tat legendum, Ἤλυθε δ' Εὐρυτί Ἶρυ παῖς Ἀκτορίωνος. Eurytione in Argonautis habent alii Iri F. q Irus Actorides fuit ſ. Actorion, Ac ris F. GESN.

182. De vſu τῆς ἐπεὶ pro ἔπει vid. ad v. 675.

185. Νόθος.] Οὐ μὲν ὅγ' ἄβαντος ἐτήτυμον· ἀλλά μιν αὐτ Γείνατο κυδαλίμοις ἐναρίθμιον αἰο δησιν Λητοΐδης. Apollon. (1, 142 ESCHENB.

1(

viuum inter mortuos ſub telluris caua iſſe. Admetus autem Pheris aduenerat, cui quondam Paean ſeruiens ſe ſubmiſerat, cum Iouis iram fugeret, propterea quod inuictis ſagittis *ſuis* Cyclopas morti dederat ob iniuriam Aeſculapio *Iouis iuſſu* ab iis illatam. Venerat etiam Actorion Ili Actorionis F. aſpera Opunte relicta, et cum eo Idas Lynceusque, qui longiſſime per aetheris ac maris profunda, perque inferi Plutonis barathra ſolus hominum acribus oculis proſpiciebat. Deinde vero Telamon ſecutus eſt, quem inuicto Aeaco pepererat Aegina, incliti Aſopi filia, in litoribus cinctae mari Salaminis. Iam tum venerat nothus Abantis filius Idmon, quem ex illo ſuſceptum regi Apollini Amphryſi ad fluuium Antianira Pheretis F. peperit, cui et diuinationem et vocem fatidicam dedit Phoebus, vti conuenientia hominibus eloqueretur. Cum his venerat etiam Menoetius Opuntius conterminus Minyis, et inſuper nobilis Oileus, itemque Phlias incli-

180. ὑποχϑ. ῥέεϑρα Voſſ. 182. ἐλόχευσε Voſſ. 184. κροκάλοισιν Voſſ. ἀλιστρεφ. ſphal. Eſch. 186. ὑποκυσα. Voſſ. et edd. ante Steph. 187. Ἀμφρύσῳ felix coni. Heringae Obſ. 10 pag. 84. Φερετ. ſph. Eſchenb. 191. Σύγχωρος Voſſ. σύμφορτος coni. Steph.

191. Σύγχορτος.] Videnum σύμφορτος. q. d. Acceſſit onus naui vna cum Minyis; vel ſarcina: qua voce vtitur hac etiam in re Ouidius, vt, Accedam profugae ſarcina parua rati, Triſt. 1. El. 3. Sic et in Epiſt. Briſeidis ad Achillem, Non ego ſum claſſi ſarcina magna tuae. Qui autem hoc opus carmine reddidit, (quem videmus foedissima pleraque menda aut non animaduertiſſe, aut ad ea conniuere voluiſſe) vertit Vicinus, legens fortaſſe σύγχωρος, et iungens cum ἐπὶ δ' ἤλυϑε δῖος Ὀϊλεύς· ita enim reddit, Vicinus Minyis venit ipoque diuus Oileus. H. STEPH.

191. Σύγχορτος] Stephanus legi vult σύμφορτος. Interpretes legere σύγχωρος. Ego Stephani lectionem praeferrem. ESCHENB.

191. Nihil mutandum. Modo opus eſt, vt intelligamus, qui ſint σύγχορτοι. Paulo curioſius hoc agamus. Χόρτος αὐλῆς Ἰλ. Λ, 773 et Ω, 640 eſt conſeptum aulae. Ad priorem locum Euſtathius p. 835, 49 οἱ μὲν περιορισμόν φασι καὶ τὴν περιοχὴν, οἱ δὲ τὸ χώρημα τῆς αὐλῆς, ὃ καὶ μέσαυλον ἀλλαχοῦ εἶπε. Ad poſteriorem minor Schol. περιφράγματα τῆς αὐλῆς vocat. Ex Etymol. M. Phauori. Χόρτος αὐλῆς ὁ τῆς αὐλῆς ὅρος. Eſt igitur χόρτος *Chors* vel

Φλίας δ' ἐξίκανε περικλυτὸς, ὅν ποτε Βάκχῳ
Νύμφη ὑποκλινθεῖσα παρ' Αἰσήποιο ῥοῇσι
Τίκτεν, ἄμωμον ἔχοντα δέμας καὶ ἐπίφρονα μῆτιν.
Κηφεύς τ' Ἀρκαδίηθε μεθ' Ἡρώεσσι πελάσθη.
Ἀγκαῖον δ' αὖ ὅμιλον ἀπ' Ἀρκαδίης πολυμήλου
Πέμψε πατὴρ γηραιὸς ἐπὶ πλόον Ἀξείνοιο·
Οὗτος δ' ὄυποτε χλαῖναν ἐπὶ στιβαροῖς βάλεν ὤμοις,
Ἀλλ' ἄρκτου λάσιον στέρνοις ἀμπίσχετο δέρμα.
Ναύπλιος αὖθ' ἵκανεν, Ἀμυμώνης φίλος υἱὸς,
Ὃν τέκεν εὐνηθεῖσα περικλυτῷ ἐννοσιγαίῳ,
Ἀγλαὸν ἠνορέην, δέμας εἴκελον ἀθανάτοισι.
Ταιναριεὺς δ' Εὔφημος ἔβη, Μελεάτιδος ἄκρης
Ἐκπρολιπὼν αὐλῶνας, ἁλικλύστους τε Θεράπνας.
Ἀγκαῖός τ' ἔμολε Πλευρώνιος, ὅς ῥα πορείας
Οὐρανίας ἄστρων ἐδάη, κύκλους τε πλανήτας.
Δίζετο γὰρ τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμεν' ἀνθρώποισιν.
Ἐν δὲ Παλαιμόνιος Λέρνου νόθος ἤλυθεν υἱὸς·
Σίνετο δὲ σφυρὰ δισσὰ, πόδας δ' οὐκ ἦεν ἀρηρώς·
Τοὔνεκεν Ἡφαίστοιο γόνον καλέεσκον ἅπαντες.
Ἤλυθε δ' Ἀλφειοῖο λιπὼν Πισάτιδας ὄχθας
Αὐγείη

192. ἐξαφίκανε coni. Her. ποτε νύμφη Βάκχῳ Voss. 193. Ἀσώποιο Chiu. it. coni. Esch. 202. ἴκελον a correctore Voss.

vel *Cohors* Romanorum, et idem antiqua ratione *Hortus.* Iam Euripidea Andromache v. 17 *Φθίας δὲ τῆσδε, καὶ πόλεως Φαρσαλίας Σύγχορτα ναίω πεδί' ἵν' ἡ θαλασσία Πηλεῖ ξυνῴκει - Θέτις.* Aperte *vicinos* campos dicit: et *σύγχορτα τὰ ὅμορα* interpretatur Schol. Eadem ratione adhibet Euripides Herc. fur. 371. Ad vtrumque autem locum copiosus est Barnesius. Verbo, dubium nullum est, quin *σύγχορτος* sit conterminus et finitimus. Iam Opuntios Orchomeniis Minyis conterminos fuisse, et ipsum vel coniectu oculi in Cellarianam chartam patet. *Σύγχωρος* forte ex Glossa est, certe a Critico. GESN.

192. Non attulit rationem C Heringa Obs. 10 p. 84 cur malit h legi *ἐξαφίκανε*, nec causam mu tandi ego video. Vsum verbi doc Index noster, prima verbi simpl cis vocalis producitur augmenti loc

193. *Αἰσήποιο ῥοῇσι.*] Lege *Ἀσω ποῖο*, ita Apollonius et alii, q etiam *Φλέας*, non *Φλίας* scrib *Αἴσηπος* inferius occurrit v. 486. ibi locum habet. Sed et circa ha scripturam alibi quoque peccat v. g. in versibus Antimachi lib. I Epigr. Gr. *βωμὸν δέ οἱ εἴσατο πρ τος Ἄδρηστος ποταμοῖο παραὶ ῥ αἰσωποῖο.* pro *Ἀσώποιο.* ESC

193. Immani terrarum et m riu

inclitus, quem quondam Baccho ſuccumbens Nympha ad Aeſepi fluenta pepererat, corpus habentem labis omnis expers et prudens conſilium. Cepheus quoque ex Arcadia ad Heroas acceſſit *ſponte;* ſed Ancaeum ad illam cateruam ex pecoroſa Arcadia ad expeditionem in Axinum ſenex pater miſerat. Nunquam ille chlaenan robuſtis iniiciebat humeris, ſed hirſutam vrſi pellem pectori induebat. Nauplius poſt venit Amymones F. quem ex concubitu cum inclito terrae concuſſore pepererat, virtute inſignem, corpus ſimilem immortalibus. Tum Taenarienſis Euphemus aderat Malcatici promuntorii relictis aulonibus (*conuallibus*) allutisque mari Therapnis, Ancaeusque Pleuronius, qui meatus aſtrorum caeleſtes didicerat, errantesque orbes: *ſic* enim inquirebat in praeſentia pariter et quae *poſt* euentura eſſent hominibus. In his Palaemonius quoque venerat, nothus Lerni filius. Is vtrisque captus malleolis pedibus non valebat, qua de cauſa Vulcani filium omnes vocabant. Veneratque Piſatidibus ab Alphei ripis Augeas ignei Solis F. Verum

203. μαλεάτ. a correctore Voſſ. Et ſic Holſt. ad Steph. Byz. 204. θεραπεύσας Voſſ. 208. Σὺν δὲ coni. Pierſ. Veriſ. p. 107. Vid. ad 153. 211. πισιδάτιδας omnes.

tium interuallo diſtant Aſopus Boeotiae fluuius, Bacchi patriae, et Aeſepus ille Myſiae, Homero celebratus. Nec dubito illum huic loco conuenire melius, Aeſepum vero librario vel Critico antiquo notiorem, in illius locum huc irrepſiſſe. Sed contra omnes libros diſputare hic malo, quam in repraeſentando contexto illis repugnare. Chiuaeano exemplo adſcriptum Ἀσώποιο, ſi certus fuiſſem, eſſe e Mſ. recepturus fueram ſine haeſitatione. GESN.

200. Ναύπλιος.] Vide Apollon. I. v. 133. ESCH.

203. Μελεάτιδος.] Reſcribe Μαλεάτιδος. ESCH. iubente etiam Holſt. ad Steph. h. v. GESN.

211. Πισάτιδας ὄχθας.] Πίσα, πόλις καὶ κρήνη τῆς Ὀλυμπίας, τὸ ἐθνικὸν, Πισάται, inquit Stephanus. Apparet igitur hoc in loco pro Πισιδάτιδας legendum eſſe Πισάτιδας. ESCHENB.

211. Hic vero dubitare non licuit, quin nimis aperte vitioſam et repugnantem ſibimet lectionem omnium librorum permutarem cum vnice neceſſaria. Steph. Byz. Πίσα τὸ ἐθνικὸν Πισάται· τὸ θηλυκὸν Πισάτις. Vbi etiam h. l. emendari iuſſit Holſtenius. Apud Pind. Ol. 4, 20 eſt ἐλαίᾳ στεφανωθεὶς Πισάτιδι.

Αὐγείης υἱὸς πυριφεγγέος ἠελίοιο.
Καὶ μὴν καὶ δισσοὶ ὄρπηκες ἀμύμονες ἧκον,
Ἀμφίων κλυτόφημος ἰδ' Ἀςέριος μενεχάρμης,
Πελλήνην προλιπόντ' ἠδ' ἤθεα πατρίδος αὐῆς.
Δισσὸν δ' αὖ Βορέου καλὸν ςάχυν εἰσενόησα,
Οὓς τέκ' Ἐρεχθῆος θεὶου κλυτὴ Ὠρείθυια,
Ἰλισσοῦ παρὰ χεῦμα, θεοῦ φιλότητι μιγεῖσα·
Οἳ δὴ καὶ ταρσοῖσιν ὑπουατίοις πεπότηντο,
Ζήτης καὶ Κάλαϊς, δέμας εἴκελοι ἀθανάτοισιν.
Αὐτὰρ δὴ Πελίαο Φεραιόθεν ἦλυθ' ἄνακτος

Ἀγχι-

212. Αὐγίνης Chiu. 213. Ναὶ μὴν Voss. 215. προλιπόντες Voss. ἰδ' ἤθεα PAC. προλιπόντ' δ' ἰήθεα Iunt. F. προλιπόντες ἰδ' ἤθεα.

Pisidatidas somniandi occasionem librario dederunt Pisidae, barbari Ciliciae vicini. GESN.

213. *Καὶ μὴν καὶ δισσοὶ ὄρπηκες.*] Ita Aristophanes in Θεσμοφορ.

- - - Θηροφόνε παῖ
Λατοῦς χρυσώπιδος ἔρνος.

Vide Bisetum ad illum locum. Oppianus lib. I. Κυνηγ. Αὐσονίη Ζηνὸς γλυκερὸν θάλος Ἀντωνῖνε. vbi non exscribo ea, quae ad hunc locum obseruauit illustre Academiae Noricae, dum viveret, decus, Rittershusius, sed lectorem potius ad eius commentarios in Oppianum remitto. ESCH.

216. *Δισσὸν δ' αὖ Βορέου.*] De his vide, sis, Apollonii Schol. ad lib. I. v. 211. ESCH.

219. Mirum est, quas tenebras versionum auctoribus vel emendatoribus obiecerit mala diuisio vocis compositae, quae tamen nihil insolens haberet: quis enim ὑποχόνδρια non nouit et ὑπογάστριον? Quis non vidit capita Mercurii, Romaeque alata in numis? Merito castigauit illos ὁ πάνυ Wesselingius Probab. 9 p. 78 vbi etiam Barthianam emendationem reiicit, Καὶ ταρσοῖσι καὶ εὐταρσίοις vel ἰκατίοις, et laudat numum de Selectis Wildianis Tab. 7, 39 quo Calais videtur cum capite alato repraesentari. Nempe totam poeticorum ingeniorum luxuriem de fratrum horum alis ibi persequitur.

221. Acasti mentionem Pelei F. hic esse necessariam, apparet. Itaque ἄνακτος in ἄκαςος mutant viri docti a G. Cantero inde Nouar. lectt. 5, 5, et Ger. Vossio ad Val. Fl. 1, 485. Tum etiam integrum versum librarii culpa abesse iudicat Pierson. Verisr. 2, 5 p. 194, quem, vt alios nostri et aliorum versus, diuinatione non infelici explet in hunc modum, vt post 221 ponat Κοῦρος ἐὼν ἔτ' Ἄκαςος, Ἰήσονος Αἰσονίδαο Ἀγχιςεὺς κ. τ. λ. Ita ἀγχιςεὺς retinet significationem iuris Attici, qua consanguineum notare volunt, non filium, pro qua pugnat in primis Valckenarius V. C. ad Ammon. 1, 1 p. 5 seq. Ac nomen ἄνακτος quidem auferri Peliae sine causa, et ego nolim, quod ille imperio Iasonem ad expeditionem suscipiendam adegit, et, vt ait

Pier-

Verum etiam geminae subolees labis expertes aderant, inclitus fama Amphion, pugnisque gaudens Asterius, Pallene relicta, et patriae terrae sedibus. Geminam quoque Boreae praeclaram subolem cognoui, quos Orithyia inclita diuini Erechthei F. peperit, quum Ilissi ad vndas Deo amore mista fuisset, quique alis sub aures enatis volabant, Zeten *dico* et Calain, similes corpus immortalibus. Verum et Peliae ex Pheris venit Acastus proximus (*filius*), naui enim Argoa gaudebat

217. κλυτῦ Voss. 218. Εἰλισσῦ Voss. F. θεῷ φιλ.
219. ὑπ' ἐατίοις omnes. 221. F. ἤλυθ' ἄκαστος V. Not.

Piersonus, κατ' ἐξοχὴν hic rex est. Verum cedat tamen nomini ipsius Argonautae, cuius maior videtur necessitas: legamus, Φεραιόθεν ἤλθεν Ἄκαστος. At illud durius, pro Αὐτὰρ δὴ Πελίαο legere cum Valckenario Αὐτὰρ δ' Αἰσονίδαο φ. η. Ἄκαστος, vt Acastus non a patre describatur, sed a fratre patrueli et patruo, quo nomini ἀγχιστεὺς sua seruetur legitima significatio. Aut valde fallor ego, aut ἀγχιστεὺς est hic filii cum δεινότητι quadam appellatio, quod pulchre etiam monuit in Catalogo Burmannus. Est enim profecto ἀγχιστεὺς *proximus:* quis autem propior filio? Vera sunt et exquisita, quae de illa legitima significatione docuit Valckenarius. Sed hoc calidius, quod filium patris ἀγχιστέα nulla ratione dici potuisse pronunciat. Quidni enim iure suo poeta naturali primaque nominis vtatur significatione, quam plerumque etymologia ostendit? Est praeterea locus Aristophanis Ορν. 1660 huc, nisi fallor, accommodatus, vbi Pisthetaerus rabula Herculi controuersiam mouet de Iouis patris sui hereditate, atque Ἐρῶ δὲ δή, inquit, καὶ τὸν Σόλωνός σοι νόμον, Νόθῳ δὲ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν, παίδων ὄντων γνησίων. Ἐὰν δὲ παῖδες μὴ ὦσι γνήσιοι, τοῖς ἐγγυτάτω τῦ γένους μετεῖναι τῶν χρημάτων. Ergo nothus, h. e. ex matre non ciue Attica natus, patris sui, si is ex ciue natos liberos non habeat, ἀγχιστείαν habet, s. est patris sui ἀγχιστεύς. Sicut igitur nihil dubitant Theologi, apud Zachariam Prophetam 13, 7. גבר עמיתי quod coniunctum, πλησίον, necessarium, notat, interpretari de filio Dei: ita non video, cur poeta non potuerit Acastum, qui clanculum inuito patre se Iasoni, quem iste volebat perdere, adiunxerat (Val. Fl. 1, 163 et 484) δεινότητος cuiusdam causa ἀγχιστέα vocare? Sic poterat Saulus conqueri de Ionathane, ἀγχιστεία se suum Dauidi coniunxisse. Quis neget Ebraeorum iure Goëlem etiam vel maxime esse posse filium? (v. Selden. de I. N. e. G. 4, 1 extr.) Sed οἱ ὁ semper, nec nunquam Philo ἀγχιστέας et ἀγχιστεύοντας nomine in ea re vtuntur. Ne nimis in vno loco haeream, Ger. Horrei viri docti conatus, animadu. 1, 13 propositos examinandos aliis sciens ac lubens relinquo.

Ἀγχιςεύς. νηὸς γὰρ ἐπ᾽ Ἀργώας γεγένητο
Ἄξεινον ποτὶ Φᾶσιν ἅμ᾽ ἡρώεσσιν ἐλάσσαι.
Σὺν δέ οἱ ἦλθ᾽ ἕταρος Ἡρακλέεος θείοιο
Καλὸς Ὕλας· τὸν δ᾽ ὅπω ὑπὲρ δροσεροῖο γενείȣ
Ἀργεννῆς ἐρύθηνε παρηΐδος ἄβρὸς ἴȣλος,
Ἀλλ᾽ ἔτι κȣ̃ρος ἔην, πολὺ δ᾽ ἥνδανεν Ἡρακλῆϊ.
Οὗτοι μὲν ποτὶ νῆα καὶ ἐς λόχον ἠγερέθοντο.
Καί ῥά οἱ ἄλλοθεν ἄλλος ἐκέκλετο, ἠδ᾽ ἀγόρευε,
Δεῖπνα δ᾽ ἐπορσύνοντο πολυξείνοιο τραπέζης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο ποτȣ̃ θ᾽ ἅλις ἔπλετο θυμὸς,
Ἥμενοι ἑξείης πόθεεν μέγα ἔργον ἕκαςος.
Ἀνςάντες δ᾽ ἅμα πάντες ἀπὸ ψαμάθοιο βαθείης
Ἤϊεν, ἔνθα τ᾽ ἔμιμνεν ὑπὲρ ψαμάθȣ ἁλίη ναῦς,

Τὴν

222. F. λελίητο V. N. 223. F. ἡρώεσσι πελάσσαι V. N. 224. ἕταρως Voss. 226. Sic Chiu. Ἀργεννῆς ἐρύθην παρ-

222. Verbum *γεγένητο* non sine caussa suspectum est Cl. Valckenaerio. Quae enim haec constructio, *ἦλυθε· γεγένητο γάρ· venit* in nauem: *fuerat enim in naui?* Huic duplicem medicinam circumspicit l. c. Clarissimus Valckenaerius, *ἐγεγήθει*, vel *λελίητο*, puchre aptam vtramque huic loco, Homericam vtramque: sed quarum posteriorem praetulerim, cum propius ad formam literarum accedat.

223. *Πελάσσαι* pro *ἐλάσσαι* reponit Valck. de qua emendatione Cl. Piersonus pronunciat, Neminem sanum esse, qui dubitet. Edictum hoc amori atque admirationi praeceptoris, et viri, cui merito assurgunt, qui studia haec amant, facile condono: puto tamen, non male me de studiosis, et ipso ante omnes Clarissimo Viro meriturum, si rationem tarditatis meae in recipienda etiam probabili correctione reddam, cuius me vix vnquam, celeritatis autem saepe, poenituit. Fateor igitur speciosum mihi videri, ac facile, Orphicum, illud *πελάσσαι*· sed nec *ἐλάσσαι* hoc scriptore et hoc loco indignum. Nondum obseruaui, fateor, *ἐλάσαι* simpliciter, vel apud nostrum de itinere quocunque, vel apud alium de accessu nautico dictum. De equitantibus, currum agentibus, ducentibus exercitum, frequens est. Sed forte multa sunt huius generis, ideo non damnanda, quod ego non obseruaui, vel ipse adeo Valckenaerius. Deinde sunt tamen quae persuadeant, nauigationi non magis repugnare hoc verbum, quam *πελάσαι*. Primum omnium verbo *ἐλαύνειν* et coniugatis locum esse ac domicilium in nauigatione, ipsum *ἐλάτης* nomen suadere videtur, quod cum remum significet haud dubie, obscurum certe est, vtrum a materie sua Remus dictus sit *ἐλάτη*, an Abies arbor nomen suum ab hoc vsu acceperit. Eustathius certe ad illud Ιλ. Η, 5 *ἐπεί κε κάμωσιν ἐϋξέςῃς᾽ ἐλάτῃσι Πόντον ἐλαύνοντες*, inuenit et obseruat *ἐτυμολογίαν ἐν*

τῷ

bat inhospitalem ad Caucasum ire cum heroibus. Cum illo venit amicus diuini Herculis pulcher Hylas, quem nondum supra mentum roscidum (225) tenera genae candidae lanugo rubefecerat; sed, puer adhuc, valde placebat Herculi. Atque hi quidem ad nauem in caternam vnam colligebantur, et aliunde adueniens alius compellabat alium atque alloquebatur, conuiuiaque hospitalis mensae sibi inuicem praebebant. (230) Sed postquam cibi potusque satur fuit animus, deinceps sedentes magnum opus *suum aggredi* vnusquisque cupiebat. Quumque de profunda simul omnes arena surrexissent, ibant, vbi super arenam marina nauis colloca-ta

νῆθεν V. N. 229. ἔγκέκλ. Ald. Iunt. ἐνέκλ. Cr. et Esch.
ἀγόρευεν Voss. 232. ἐξῆας sphalma commune.

τῷ ἐλάτης ἐλαύνοντες. Et qui πόντον ἐλαύνει, nonne eadem etiam ἐλαύνει νῆα? Deinde vnde nisi ab hoc verbo ducta sunt κωπηλάτης, κωπηλατεῖν, κωπηλασία; quid sibi vult νεηλάτης apud Hesychium? ipse quidem interpretatur ὁ ἰθύνων καὶ ἐλαύνων τὸ πλοῖον. Pollux I, 123 coniungit ἐξορμᾶν, πλεῖν, ἐκπλεῖν, περιπλεῖν, διεκπλεῖν, ἀπελάσαι τὴν ναῦν. Denique Pindarus Isth. E, 48 musam suam cum excitet, ἔλα νῦν μοι πεδόθεν, vetus Scholiastes κατὰ μεταφορὰν, inquit, ἀπὸ τῶν νεῶν, πρόαγε εἰς τοὔμπροσθεν.

226. Ἀργεννεὴς] Si nihil nos diuinare vetat in ita desperatis locis (quid enim quaeso vetet?) dixerim hic legendum, Ἀργεννὰς ἐρύθαινε παρηΐδας ἁβρὸς ἴουλος, pro Ἀργεννεὴς ἐρύθην παρηΐδος ἁβρὸς ἴουλος. Sed ita legendo, vellem in proxime praecedente versu τὸν mutari in τῷ. Verum parum fidei huic meae diuinationi, seu coniecturae ipsemet adhibeo. H. STEPH.

226. Ἀργεννεὴς etc.] Locum corruptum esse, certum est, nec quo melius restitui possit, quam H. Stephanus eum restituit, video. ita ergo cum Stephano legendum.

- - - - Τῷ δ' ἔπω ὑπὲρ δροσεροῖο γενείου
Ἀργεννὰς ἐρύθαινε παρηΐδας ἁβρὸς ἴουλος. ESCH.

226. Iam ita constituendum notaueram hunc versum, cum commodum Chiueani libri auctoritas dubitationem mihi sustulit. GESN.

231. Αὐτὰρ.] Non dubito quin suspectus sit multis hic locus, sicut et mihi fuit, credenti potius legendum θυμῷ: sed eodem modo et infra scriptum habemus, v. 404. Ἀλλ' ὅτε δὴ δόρποιο ποτοῦ θ' ἅλις ἔπλετο θυμός. H. STEPH.

231. Rescribendum etiam mihi videbatur θυμῷ. Sed eadem, qua Stephanus, ratione manum continui. GESN.

232. Ἥμενοι ἐξάης.] Ita lege, non ἐξῆας cum Stephano. ESCH.

234. Ἤιον.] Ita legunt editiones et interpretes, qui postremi reddunt: *Viaticum illic exspectauit super arenam marina nauis.* Sed quis

Τὴν ῥά ποτ᾽ εἰσορόωντες ἐθάμβεον· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἄργος ἐφημοσύναισι νόυ πόρσυνεν ὀχλίζειν,
Δυρατέαισι φάλαγξι καὶ εὐστρέπτοισι κάλωσι
Πρυμνόθεν ἀρτήσας. κάλεεν δ᾽ ἐπὶ μόχθον ἱκάνειν
Πάντας, κυδαίνων. οἱ δ᾽ ἐσσυμένως ὑπάκουσαν·
Τεύχεα δ᾽ ἐκδύνοντο, περὶ στέρνοισι δ᾽ ἀνῆπτον
Σειραίην μήρινθον. ἐπέβριθεν δὲ ἕκαστος,
Αἶψα θοὸν ποτὶ κῦμα κατειρύσαι εὔλαλον Ἀργώ.
Ἡ δέ οἱ ἐγχριφθεῖσα ποτὶ ψαμάθῳ βεβάρητο,
Αὐαλέοις φυκέεσσιν ἐρυκομένη ποτὶ χέρσῳ,
Ἡρώων παλάμῃσιν ὑπὸ στιβαρῇσιν ἀπειθής.
Παχνώθη δ᾽ αὖ θυμὸς Ἰάσονος· αὐτὰρ ἔμοιγε
Νεῦσεν ὀπιπτεύων, ἵνα οἱ θάρσος τε βίην τε
Μολπῇ ὑφ᾽ ἡμετέρῃ κεκμηκόσιν αἰὲν ὀρίνω.
Αὐτὰρ ἐγὼ φόρμιγγα τιτηνάμενος μετὰ χερσὶ,
Μητρὸς ἐμῆς ἐκέρασσ᾽ εὐτερπέα κόσμον ἀοιδῆς,
Καὶ οἱ ἀπὸ στηθέων ὄπα λείριον ἐξελόχευσα,
„Ἔξοχον Ἡρώων Μινυήϊον αἷμα γενέθλης,

„Εἰδ᾽

236. ἐφ — ησι Voss. 237. Δυρατέεσσι Voss. 241. δ᾽ ἄρ᾽ ἐκ. Voss. 243. Οἱ δέ οἱ sph. PAL. ἐγχριμφθ. Voss.

quis non aduertit puerilem sententiolam? mallem ego ἤϊον. Notum enim est, veterum nauigia extra vsum et in hyeme non in aqua detenta fuisse, vt cum nostris hodie fit, sed extracta et in sicco collocata tantisper, donec vsus posceret, vt vndis redderentur, quod cum ex aliis, tum vero ex nostro passim videre est. ESCH.

234. Scrupulus hic aut difficultas obiici non potest, nisi Homericum ἤϊον, *ibant*, ignoranti aut oblito. Equidem malui emendare quantum licuit interpretationem Latinam, h. e. scribere, quasi nondum esset alia, quam annotationes de vitiis interpretum scribere. GESN.

237. Δυρατέαισι φάλαγξι.] Hesychius: φάλαγγες, πολεμικοὶ τάξεις, ἀπὸ τοῦ πέλας ἀλλήλων εἶναι, καὶ τὰ τῶν δακτύλων ἄρθρα, καὶ νεῶν ὑπεράσματα. ESCH.

Κάλωσι.] Funes nauticos recenset Apollonii Scholiasta ad lib. I. v. 566. quem, si lubet, vide. ESCH.

242. De loquela, Argo naui adtributa, dicam aliquid ad 264. Loca nostri vbi loquens introducitur, indicat Index V. Ἀργώ.

243. Ἡ δέ οἱ ἐγχριφθεῖσα.] Lege ἐγχριμφθεῖσα. ESCH.

243. Illud ἐγχριφθεῖσα non est simpliciter ab errore librarii: sed, nisi fallor, ab acumine Grammatici, qui vellet indicare, illud μ ante φ, ex ν ortum, esse pleonasticum modo, et melius abesse. Eustathius ad Ιλ. Α, 46 p. 30, 20 ἀμβροσίαν, χρίμπταν, ῥίμφα, κόμπος, κομψὸς

ta erat, cuius ſane adſpectu obſtupuere: ſed mox animi ſui inſtinctu Argus mouendae illius rationem ſuppeditauit ligneis palangis et bene tortis funibus, quos e puppi alligauerat, iuſſitque ad laborem accedere omnes gloria oſtendenda: illi effuſe obtemperant, armisque exutis circa pectus ſibi alligant catenae inſtar funem, vrget vnusquisque celeriter rapidam in vndam vt traherent loquacem Argo. At illa inhaereſcens in arenam pondere deprimitur, aridis algis prope terram implicita, ſub fortibus Heroum manibus non obſequens. Diriguit rurſum Iaſonis animus, ac mihi adſpectu innuit, vt robur viresque meo cantu ſubinde fatigatis excitarem. At ego lyram intendens manibus, delectabile decus carminis matris meae admiſcui, dulcemque *hanc* e pectore vocem protuli: Heroum inſignis Minyae propaginis ſanguis, eia age, nunc

244. *Φυκίεσσι — κίρσον* Voſſ. 246. *αὐτὰρ ἔπειτα* et mar. *ἔμοιγε* Voſſ. 249. *περὶ χερσὶ* et mar. *μετὰ* Voſſ. 251. *χάριον* ante Steph. *λάριον* Chiu. 252. *μειήϊον* Voſſ.

ψὸς, πίμπλασθαι, κατασπιμπρᾶν πλεονασμὸν ἔπαθον τῆ ν διὰ σεμνότητα φωνῆς. Hoc facilius admittam illa etymologia, quam ponit ad Δ, 237 p. 356, 18. *ἐν χρῷ πελάζειν.* Quod eſt de illo *οἱ*, *ἡ δέ οἱ ἐγχριμφθᾶσα*, puto illud abundare quidem, ſed relationem tamen habere ad *ψαμμάθῳ*. Vid. diſſertatiunculae de hac vocula *οἱ*, Indici ſuo loco intexta n. 3. GESN.

244. *Αὐαλέοις φυκίεσσιν.*] Vide Plinium lib. XIII. cap. XXV. ESCHENB.

Multa ibi de fuci ſ. algae generibus. Sed ego cupiebam mihi monſtrari tantam illius copiam, quae nauem irretiret. GESN.

247. Hic illud redundans *οἱ* eſt *ſibi* h. e. in ſui gratiam: vt noſtri, *Gib mir doch dem Kerl ein paar Ohrfeigen.* V. Diſſ. modo cit. n. 1. Sic ſtatim ponitur v. 251.

251. *Καί οἱ ἀπὸ.*] Vulg. editiones *χείριον* habent: ſed *λείριον* reponere non dubitaui, ne non religioni id, ſed ſuperſtitioni tribueretur. Fateor tamen, non meminiſſe me lectum mihi alibi eſſe *ὄπα λείριον* pro eo, quod Homerus dicit *ὄπα λειριόεσσαν*, Il. γ. v. 150. — *Ἀλλ' ἀγορηταὶ ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, ὅτε καθ' ὕλην Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι.* H. STEPH.

251. *Ὄπα λείριον.*] *Λείριον* Stephanus repoſuit pro *χείριον*, optime. Nec eſt, quod huic ſuae coniecturae diffidat. Licet enim Homerus non ita loquatur, loquitur tamen ita

„Εἶδ᾽ ἄγε νῦν ϛεῤῥοῖσιν ὑπὸ ϛέρνοισι κάλωας
„Βρίσαθ᾽ ὁμοῤῥοθέοντες, ἐρείσατε δ᾽ ἴχνια γαίῃ,
„Ταρσοῖσιν ποδὸς ἄκρον ὑπερβλήδην τανύσαντες·
„Καὶ χαροπὸν ποτὶ χεῦμα γεγηθότες ἕλξατε νῆα.
„Ἀργὼ, πεύκῃσίν τ᾽ ἰδὲ δρυσὶν γομφωθεῖσα,
„Αἴ᾽ ἐμῆς ἐνοπῆς, καὶ γὰρ πάρος ἔκλυες ἤδη,
„Ἡνίκα δένδρε᾽ ἔθελγον ἐν ὑλήεντι κολώνῃ,
„Πέτρας τ᾽ ἠλιβάτους, καί μοι κατὰ Πόντον ἔβαινες
„Οὔρη ἀποπρολιποῦσα, ἐπίσπεο δ᾽ αὖτε θαλάσσης
„Παρθενίης ἀτραποὺς· σπέρχου δ᾽ ἐπὶ Φᾶσιν ἀμείβειν,
„Ἡμετέρῃ πίσυνος κιθάρῃ καὶ θεσκέλῳ ὀμφῇ.
Δὴ τότ᾽ ἐπιβρομέουσα Τομαριὰς ἔκλυε φηγὸς,

Ἡν

254. ομοροθ. Voſſ. 257. γομφωθεῖσαν omnes. V. Not.
258. Αἰὲν omnes. 259. F. κολωνῷ. 260. ἔβαινον Voſſ. παράκομικος

ita Apollonius lib. IV. v. 903. ἵεσαν ἐκ ϛομάτων ὄπα λείριον.

ESCHENB.

253. Εἶδ᾽ ἄγε Homerica formula excitandi. Euſtath. ad Ιλ. Π. 667 κελευσματικῶς, ἀντὶ τοῦ εἶα δὴ ἄγε ῥηθὲν μᾶλλον, ἤπερ ἐνδοιαϛικῶς, ἀντὶ τοῦ, εἰ δὲ βούλει ἄγε. Hanc tamen poſteriorem interpretationem interdum locum habere fatetur idem ad Ιλ. Ψ, 579 p. 1435, 41. Ἄγε apud Homerum etiam ad plures dici, conſtat. v. g. Ιλ. Ζ, 376 vbi idem monet Clarckius. Hic quidem ſimpliciter incitandi vim habet. Ceterum his quinque verſibus non puto perfectius quidquam ab ipſo Homero factum eſſe.

254. Ὁμοῤῥοθέοντες.] Scholiaſt. Ariſtoph. ad ὀρνιθ. ὁμοῤῥοθῶ. συνθέλω· ὁμοῤῥοθεῖν, κυρίως, τὸ ἅμα καὶ συμφώνως ἐρέσσειν. Adhortatur igitur auctor hoc loco Argonautas, vt ſimul omnes nauem e littore in fluctus impellant, quippe qui mox ſimul omnes ὁμοῤῥοθέοντες erunt. ESCHENB.

257. Et illud Orpheo, h. e. diuini ſpiritus poeta, dignum, quod ſubito ad ipſam nauem oratio conuertitur, quam pulcherrimam apoſtrophen corruperant librarii, illo importuno ad verbum γομφωθεῖσα adiecto: quod cum pridem delere auſus fuerim, tanto minus id facere dubito, cum Pierſono idem in mentem veniſſe, eumque laudatum eo nomine a Ruhnkenio videam Epiſt. 2 p. 72. cum denique Voſſiani libri auctoritas acceſſerit. Quod in hac allocutione mentionem facit poeta materiae nauis et modi, quo compacta ſit, pertinet ad augendum miraculum.

258. Αἰὲν ἐμῆς ἐνοπῆς.] Nauem ipſam nunc alloquitur Poeta.

ESCHENB.

258. Adeo neceſſaria, et vnica, et blanda tamen atque facilis viſa emendatio Cl. Heringae, Obſ. 10 p. 78 propoſita, et ſuo merito probata Ruhnkenio Ep. 2 p. 73, vt circumſpectis omnibus illam in ipſum contextum auctoris recipere ſuſtinuerim. Neque adeo opus eſt, vt rationem facti reddam apud intelligentes. Modo illud meminerimus, ſermonem hic eſſe de obſequio Argus

nunc firmis sub praecordiis funes vrgete impetu simul facto, plantis imprimite terrae vestigia, extrema pedum vltra modum extendentes, (255) et feros in fluctus laeti trahite nauem. Tuque Argo, piceis quercubusque compacta, audi vocem meam, etenim prius iam audisti, quando arbores in siluoso vertice demulcebam, et Soli tantum accessas petras; atque ad Pontum mihi descendisti (260) relictis montibus: sequere vero nunc etiam maris Parthenii vias: festina ad Phasin transire nostrae obsecuta citharae ac diuinae voci. Tum infremens Tomaria fagus audiit, quam pro carina Argus nigrae

ἔβ. coni. Ruhnk. 261. Οὔρηα προλ. editt. omn. Οὔρεα προλείπασαι — ἐπέσπεο Voss. 262. ἐπὶ πᾶσιν omn. sed Φᾶσιν poscit ratio, Voss. Heringa, Bernard. ad Demetr. Pepag. p. 85. ἀμύνειν Voss.

gus cum confieret et existeret. Hic materiem de siluoso colle mulcendo ad pontum h. e. in litus, vbi aedificanda erat, deduxit Orpheus, vt materiem muri Thebani Amphion etc. GESN.

259. Malim κολωνῷ, neque tamen mutare ausus sum, si forte etiam ὁ κολώνης dixerint.

260. Ingeniose, vt solet, coniecit Ruhnkenius Ep. 2 p. 73 μοι παράπομπος ἔβαινες, et interpretatur, *mecum tanquam comes iuisti, me deduxisti montibus relictis.* Sed ne causam quidem, nedum necessitatem mutandi me videre, fateor.

261. Hic feliciorem puto fuisse Ruhnkenium, qui reponit ἄρε' ἀποπρολιποῦσα. Seruare tamen malui η, quod est in omnibus libris. Duplicationem ἀποπρο esse Orphicam, Index docet. Οὔρηα προλιποῦσα, quod est impressorum typis librorum, reliquissem, si formae huius exempla mihi in promtu essent. Sed quis τάχηα, ἔτηα meminit?

264. Τομαριάς.] Hoc Τομαριάς nescio an vsquam inueniatur, et si inueniatur, a τέμνω forte deducendum erit, sed quid ad locum hunc? ego vix dubito quin legi debeat Τομάρια, vatidica a τομαρὸς vates, ὁ τὸ μὴ ὂν μαντικῶς ὁρῶν, sec. Eustath. ad Odyss. π. versum ergo sic lego:

Δὴ τότ' ἐπιβρομέουσα τομάρια
ἔκλυε φηγός. ESCH.

264. Τομαριὰς sine dubio patronymicum nomen a Tomaro monte, cui Dodonaei Iouis templum adiacet. Strabo 7 p. 227 Τὸ ὄρος ὁ Τόμαρος ἢ Τμάρος, ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται, ὑφ' ᾧ κεῖται τὸ ἱερόν. De hac fago (*siluae filia nobilis* Hor. Od. 1, 14, 12) Apollod. Bibl. 1, 9, 16 p. 49 κατὰ δὲ τὴν πρῶραν ἐνήρμοσεν Ἀθηνᾶ φωνῆεν (sic leg. pro φωνῇ) φηγοῦ τῆς Δωδωνίδος ξύλον. De hac Claudia. de B. Get. s. 7, 18 dicit Mineruam *Caeso Tmarii Iouis augure luco Arbore praesaga tabulas animasse loquaces.* Add. Apollo. 1, 525 sq. it. 4, 582, et ipse noster hic, et v. 1154. Val. Fl. 1, 304. Tzetz. ad Lycophr. 1019. Quae de τομάροις apud Eustathium memorat Eschenbachius, ea habentur ad Ιλ. Π p. 1074, 37 et ad Od. Ξ p. 545,

Ἥν οἱ ὑποτροπίην Ἄργος θέτο νηῒ μελαίνῃ
Παλλάδος ἐννεσίῃσιν· ἀνηέρθη δὲ μάλ' ὦκα,
Δέρατ' ἐλαφρίζουσα, θοὴ δ' ὠλίσθανε Πόντῳ·
Καί οἱ ἐπειγομένη θαμινὰς ἐκέδασσε φάλαγγας,
Αἵ οἱ ὑπὸ τρόπι κεῖντο μιᾶς σχοίνοιο ταθεῖσαι.
Ἐν δ' ἄρ' ἔβη, λιμένος χαροπὸν δ' ἀνεχάσσατο κῦμα·
Θῖνες δ' ἀμφέκλυθεν· ἐγήθει δὲ φρέν' Ἰήσων,
Ἆλτο δ' ἔσω νεὸς Ἄργος, ἐφέσπετο δ' ἀγχόθι Τῖφυς·
Καί οἱ ἐπ' ἄρτια θῆκαν ἀρηρότα πορσύνοντες,
Ἱστόν τ' ἠδ' ὀθόνας· ἐπὶ δ' αὐτ' οἴηκας ἔδησαν,
Πρυμνόθεν ἀρτήσαντες, ἐπεσφίγξαντο δ' ἱμᾶσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ θ' ἑκάτερθεν ἐρετμοὺς ἡπλώσαντο,
Εἰσβαίνειν δ' ἐκέλευον ἐπειγομένους Μινύας·
Τοῖσι δ' Αἰσονίδης ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
„Κέκλυτέ μευ βασιλῆες ἀμύμονες, οὐ γὰρ ἔμοιγε
„Ἁνδάνει ἐν πραπίδεσσιν ἀρειοτέροισιν ἀνάσσειν.
„Ὑμεῖς δ', ὅντιν' ἄρα κραδίη θυμός τε μενοινᾷ,
„Ἡγε-

266. ἀνηγέρθη Voff. gloffa. 268. θαμεινὰς ἐκέδασε Voff. 269. τροπιϊ Voff. Αἵ οἱ ὑποτρόπι κεῖντο μιᾶς χοίνοιοτα θεῖσαι PAIC. 270. ἀνεχασσ. Voff. 271. φρένας Afk. PAIC.

p. 545, 4, atque audiri poffent, fi non omnes libri haberent Τομαρικός.

Quod ἐπιβρομέουσα ἔκλυε φηγὸς, hoc, arbitror, fignificare voluit poeta, illam fremitu indicaffe fe audire, et parere contumacius, qui mos illius erat, quod cognofcet, qui infpicere velit locos, quos dedimus in Indice, vbi Argo locuta eft.

GESN.

265. Pronomen οἱ iungendum cum νηῒ, vt monui in Ind. h. v. n. 3. Parum refert poetae et mendacis nunc ὑποτροπίην fagum dicere, adiunctam carinae, nunc τρόπιν, h. e. ipfam carinam λάλον, vt v. 707, nunc toti naui fermonem tribuere; nunc Mineruam nominare auctorem, nunc architectum Argum, nunc ἐργοδιώκτην operis Orphea. Tales diuerfitates ne hiftoriam quidem vitiant, nedum fabulam.

268. Οἱ ἐπειγομένη eft fibi inftans, fe vrgens: Argos enim hic animata eft: verfu autem proximo relationem loci notat. V. Ind. h. v. nr. 1. Porro ad intelligentiam horum verfuum cogitare oportet nauim, impofitam pluribus palangis h. e. cylindris, quos carina ad angulos rectos decuffet. Illae palangae vt aequabiliter pondus nauis fuftineant, ope lineae f. funis extenti, qui omnium fummos arcus tangat, aequatae funt. Iam vt quamque palangam relinquit progreffu nauis, ita illa pondere liberata, vel fuo vel foli elatere mouetur, refilit: fic fparguntur omnes et directionem ordinemque amittunt. Illud de fune extenfo aequandis palangarum fafti-

nigrae naui Palladis imperio subiecerat, celeriterque se tollens ligna (*quibus innixa fuerat*) eleuat, celerisque in Pontum *dum* labitur, frequentes dispergit palangas, quae carinae suppositae ad vnam tensae lineam positae fuerant, sicque ingressa est portum, ferusque fluctus *viam illi faciens* recessit. Arenarum vtrinque fluctuant cumuli, gaudet suo pectore Iason. Insilit intra nauim Argus, proximus Tiphys insequitur. Tum imposuerunt idonea *et* conuenientia, quae parauerant, malum et vela, alligaruntque gubernacula, de puppi appensa, et adstricta loris. Cum deinde remos vtrinque protendissent, ingredique iussissent festinantes Minyas, Aesonides illos talibus allocutus est. Audite me, reges strenui, Non placet mihi apud animum meum imperare melioribus. Vos vero, quemcunque cor et animus vester agitat, illum du-

272. ἀντόθι Voss. 273. Καί οἱ ἐπιάρτια Steph. et seqq.
276. ἔπειτ' ante Stephan. 277. τ' Esch. ἐκεῖνον PAI.
281. ὅττινα οἱ κρ. Voss.

vestigiis etiam in hodiernis architectorum naualium rationibus obtinere, obseruo in Philos. Transact. vol. 5 p. 288.

269. Ὑπὸ τρόπι.] Ita bene corrigit Stephanus pro ὑποτρόπι, quod, licet manifesto nihil esset, tamen seduxit interpretes. Scholia ad Aristoph. Ἱππεῖς: ὅ ἐστι συνεκτικώτατον τῆς νεὼς, ἥτις ἐστὶ τρόπις, ὑπὸ δὲ ἄλλων μήτρα καλεῖται. ESCH.

271. Θῖνες.] In vulg. edit. - - γήθει δὲ φρένας ἰήσων. cuiusmodi error habetur et infra v. 445. — κηλήθη δὲ φρένας ἀχιλλεύς, posito vtrobique φρένας pro φρέν'. H. STEPH.

273. Nescio quid mouerit doctissimum virum H. Stephanum, vt mutaret lectionem praecedentium editionum, quam habet etiam Askaeanus liber, quae sola sententiam praestat commodam. Quid enim est θῆκαν ἐπιάρτια τῇ νηΐ; sed ἐπέθηκαν ἄρτια τῇ νηΐ quid sit, nemo temere potest dubitare, nec male, spero, in interpretatione expressum est. Ὅπλα τε πάντα ἐνθέμενοι est Apollo. 1, 357.

274. Οἰήκας ἔδησαν.] Apollonius: Τῖφυν ἐϋσκάρθμης οἰήϊα νηὸς ἔρυσθαι. ad quae verba Scholiast. Οἰήϊα, τὰ πηδάλια, οἷον οἰήσια, ἐπειδὴ οἰήσεως χρεία τῷ κυβερνήτῃ, οἱ δὲ γλωσσογράφοι τοὺς οἴακας. ESCH.

281. Θυμός τε μενοινᾷ.] Ita Homerus Odyss. β. νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ. ESCH.

281. Varietas Vossiani codicis non simpliciter aberratio videtur, sed eius, qui illud Orphicum οἱ etiam hic vellet inculcare, de quo vid. Ind. n. I. GESN.

„Ἡγεμόνα ϛήσαϑε· καὶ ᾧ περὶ πάντα μελήσει
„Σημαινέειν ὅ, τι κεν ῥέξαι ἔπος ἠδὲ καὶ ἔργον,
„Πόντον ἐπιπλώουσιν, ἀφιξομένοις τ' ἐπὶ γαῖαν,
„Εἴτε καὶ ἐς Κόλχους καὶ ἐς ἀλλοδαποὺς ἀνθρώπους
„Καὶ γὰρ δὴ μούνῳ σὺν ἐμοὶ πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ,
„Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτου ῥίζης γένος εὐχετάασθε,
„Ξυνὸν ἀνηρείψασθε πόνων κλέος, ὄφρ' ἂν ἄρησθε.
„Ἀλλ' οὐ δὴ κάρτιϛον ἀρειότερόν τε γενέσθαι
„Ἡρακλῆος ἄνακτος οἴομαι· ἴϛε καὶ αὐτοί.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον. ἐν δ' ἄρα φωνὴ
Λαὸς ἐπερρόθεεν, Μινύαις ἔπι κοίρανον εἶναι
Ἀλκείδην, ὃς πᾶσι μέγ' ἔξοχος ἦεν ἑταίροις.
Ἀλλ' οὐ πεῖθον ἄνακτα πεπνυμένον, ὅς ῥά οἱ ἤδη
Ἥρης ἐννεσίῃσι τετιμένον Αἴσονος υἱὸν,
Ὣς δή οἱ κλέος ἐσθλὸν ἐπ' ἐσσομένοισιν ὄπαζεν·
Ὥς ὅγε κ' αὐτὸς ἔνισπεν, Ἰήσονα κοίρανον εἶναι

Πε

282. σήσαϑε sph. Eſch. 284. επιπλωσσ. Voſſ. 286. μενον Aſ. μενοι Voſſ. μῶνοι Pri. μῶνοι rell. 287. Totum Verſum om. Voſſ. 288. πόνων, κλέος coni. Ruhnk. Ep. 2 p. 71. πονον

286. Πολέες τε καὶ ἐσθλοί.] Quos Theocritus ἄωτον ἡρώων vocaret. ἐσθλὸς vero hic uſurpatur, quemadmodum apud Heſiodum Ἔργ. v. 214. vbi Plutarchus exponit τὸ ἐσθλὸς, ὁ τῇ τύχῃ καὶ τῇ δυνάμει προέχων. ESCHENB.

286. Cum facile nimis ſit, in veteri praeſertim ſcriptura, ῳ in οι tranſire, auſus ſum hic etiam mutare lectionem librorum, qui mihi patuere, vt darem, quod intelligere mihi et interpretari poſſe viderer. GESN.

288. Non improbabilis eſt Cl. Ruhnkenii emendatio, certe naturam negotii declarat. Arripiunt ac depoſcunt homines laborem, vt gloriam inde auferant. Sed magis poeticum tamen eſt, vt puto, Inuadunt gloriam laborum, vt eam ſibi auferant. Rapiunt, rapere ſtudent, inuadunt labores et pericul non quatenus hoc ſunt, ſed quat nus trahunt comitem gloriam.

289. Κράτιϛον ἀρειότερον.] Not Superlatiuum poni pro Compara uo et expreſſe comparare. Cur ig tur Sanctius negat vllum Superl tiuum comparare? ESCH.

292. Non puto nomen eſſe ἐπ κοίρανον, vt nec ἐπικύριον, vel ἐπ τύραννον. Sed κοίρανον ἐπὶ Μινύα in Minyis vel inter Minyas. V ad 296.

294. Ἀλλ' οὐ πεῖθον ἄνακτα.] Co traria his habet Ariſtoteles lib. I de Rep. c. 13. de Hercule. vbi dix Herculem minime voluiſſe pare Iaſoni, vt longo interuallo omn caeteros Argonautas ſuperans, ob hanc cauſſam Argonautas eu reliquiſſe. Verba eius ſunt: μυϑ λογοῦνται δὲ καὶ τοὺς Ἀργοναύτας τ

Ἡ

ducem vobis constituite, cui curae sint omnia, qui edicat, quod dictum, quod opus nobis, *vel* Pontum nauigaturis perficiendum sit, vel in terram appulsis, siue ad Colchos, siue ad homines alios. Etenim mecum *cui* vni *hunc honorem destinastis*, multi estis ac boni, qui et ipsi stirpis immortalis genus esse gloriamini. Communem appetiuistis laborum gloriam, vt auferatis. Neque vero ego meliorem, praestantioremque Hercule rege esse arbitror, idque nostis et ipsi. Dixit: illi laudare omnes, voceque multitudo adfremere, Minyis rex vt esset Alcides, qui omnibus longe praestantior sociis esset. Sed non persuaserunt sapienti Heroi, qui iam sciret, Iunonis instinctu honore praelatum esse Aesonis filium, vt bonam illi gloriam etiam ad post futuros procuratum iret. Itaque ipse tum pronunciauit

etiam Voss. 289. ἢ οἱ κρατ. Voss. 292. ἐπικοίρ. omnes. 294. ᾔδει Voss. 296. Ὡς ῥά οἱ Voss. ἐπισσό. omnes. 297. Ὅς ῥά οἱ αὐτ. Voss. ὅς τότε γ' αὐτ. edd.

Ἡρακλέα καταλιπεῖν διὰ τοιαύτην αἰτίαν. οὐ γὰρ ἤθελεν αὐτὸν ἄγειν τὴν Ἀργὼ μετὰ τῶν ἄλλων, ὡς ὑπερβάλλοντα πολὺ τῶν πλωτήρων.

ESCHENB.

294. Merito hic *πεπνυμένον* vocat Herculem, cuius alias non valde laudatur sapientia. Nouerat ille, quid a nouerca sibi exspectandum esset, si suum amicum Iasona honore exueret. Illud *οἱ ἤδη* non simpliciter *πλεονάζει*, *sibi*, suo bono, sciebat. Licet etiam hoc obseruare, decorum esse Herculi, non dicere, non habere orationem, sed facere.

GESN.

296. Potest quidem *ἐπισσόμενος* voce duplicata intelligi vt *ἐπιγενόμενος*, vt *ἐπίγονοι* illi Tragicorum. Sed cum nondum alias inuentum sit, cum liberum esse debeat iungere literas et syllabas, prouti sententia postulat, feci, quod video etiam doctissimo Heringae Obs. 2 p. 14 placuisse, diuisi praepositionem hic, vt olim factum est 608, vt faciam 625.

297. Ἰήσονα κοίρανον ἄναι.] Et hoc valde appetiit Iason, dubio procul. Adeo enim indomitam in eo fuisse animi magnitudinem scribit Aristoteles lib. III. de Rep. c. IV. *vt esurire sese diceret, quando non imperaret:* Ἰάσων ἔφη πεινῆν, ὅτε μὴ τυραννοῖ. ESCH. Modo non hic de Pheraeorum tyranno multum iuniore sermo sit. GESN.

297. Audacior iusto hic non videbor, spero, his, qui considerabunt formas literarum, et recordabuntur, quam parum illos adspirationum et apostrophorum apices curauerint librarii, denique salua sententia orationem sic multo melius

Πεντήκοντ᾽ ἐρέτῃσιν, ἀνὰ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν.
Καὶ τότε δὴ μάλα πάντες ἐπήνεον, ὡς ἐκέλευεν
Ἡρακλέης, καὶ θῆκαν Ἰήσονα κοίρανον εἶναι.
Ἦμος δ᾽ ἠέλιος τὸν ἀπείριτον αἰθέρα τέμνων,
Ἵπποις ὠκυπόδεσσι κελαινὴν ἔντυε νύκτα,
Τῆμος ἐνὶ πραπίδεσσιν ἐμήτιεν Αἴσονος υἱὸς
Πίστιν ἐφ᾽ Ἡρώεσσι καὶ ὅρκια συνθεσιάων
Θέσθαι, ὄφρ᾽ ἔμπεδα πάντα φυλασσόμενοι πεπίθοιντ
Καὶ τότε τοι, Μουσαῖε, φίλον τέκος Ἀντιοφήμου,
Πορσύναι μ᾽ ἐκέλευε θοῶς ἱερήια καλά.
Αὐτὰρ ἐγὼ ψαφαρῇσιν ἐπ᾽ ἠιόνεσσιν ἐνῆκα
Κᾶλα, τά τ᾽ ἐκ δρυὸς ἔσκε φερέσβιου· ἐν δ᾽ ἄρ᾽ ὕπερ
Πέπλῳ παρκατέθηκα θεοῖς ἐπινήχυτα δῶρα.

Κ

298. ἐρετμοῖσιν Voss. 303. πραπίδεσσιν Af. 307. Κοράσαι

lius et magis poetice conuinctam esse. GESN.

298. Πεντήκοντ᾽ ἐρέτῃσιν.] Apollonius quatuor et quinquaginta recenset. Flaccus vnum et quinquaginta. Apollodorus quadraginta et quinque. ESCH. v. Index Voc. Ἀργοναῦται. GESN.

Τραφερήν τε.] τραφερὴ hic terram significat, versus plane similis illi:

Ὑγρὰς καὶ τραφερὰς βασιλεὺς
Ἄγις μ᾽ ἀνέθηκεν.

Oppianus lib. I. Κυνηγ. Δῶκεν ἔχειν πᾶσαν τραφερὴν, πᾶσαν δὲ καὶ ὑγρήν. et saepissime alibi. Nonnunquam etiam adiectiue τραφερὰν γαῖαν· παρὰ τὸ τρέφειν, ὅτι πάντα τρέφει τὰ ζῶα. ESCH.

305. Ὄφρ᾽ ἔμπεδα.] τὸ ἔμπεδα hic sumitur, quemadmodum apud Homerum Iliad. N. (141) et alibi passim τὸ ἔμπεδον. ὁ δ᾽ ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον. i. e. *firmiter, constanter*, aduerbialiter, quod non mouissem, nisi interpretes et in talibus leuibus peccarent. infra v. 345. τὸ ἔμπεδον, et passim vtrumque in tali significatione occurrit. ESCH.

306. Ἀντιφήμου υἱὸν Musaeum v
cat Suidas, τοῦ εὐφήμου, τοῦ ἐκφ
του, τοῦ κηρυκῶνος. Itaque certe i
cisum post τέκος recte sustulimu
sed in hoc genus genealogias ἀπερα
τους non descendimus. Vid. Fab
B. G. 1, 16, 3.

307. Ἱερήια καλὰ sunt, quib
litatur, καλλιερᾶται.

308. Res ipsa et v. 327 indica
sermonem esse de strue lignoru
quae accensa hostiam consumer
πυρκαϊᾷ. Placeret ergo valde, p
ἐνῆκα si legeretur ἔθηκα. Sed n
ἐνῆκα damnare ausim, cum vel si
pliciter *imponere* significare pos
vt Od. M, 401 de naui, ἐνήκαμ
εὐρέϊ πόντῳ· vel hoc notare, structu
et sic immissum, implexumque e
rogum.

310. Ἐπινήχυτα δῶρα.] Int
pres ἔμμετρος vertit: *Dis con
nientia dona.* Perdrierius m
suo pueriliter; *fluitantia.* Tu
hil aliud intellige, quam *multa, f
quentia.* Νήχυτον enim sec. He
chium, πολύ. proprie de aqua
citur. vt apud Musaeum vers. 2

ciauit, regem eſſe Iaſonem quinquaginta remigibus terra marique. Ac tum maxime laudarunt omnes, vti iuſſerat Hercules, ſtatueruntque ducem eſſe Iaſonem. Quum vero Sol immenſum ſecans aethera equis velocibus nigram *rebus* noctem intenderet, conſilia in praecordiis agitabat Aeſonis F. vt fidem Heroibus et ſederale iusiurandum imponeret, quo firma omnia ſeruantes fidem ſibi haberent. Ac tunc tibi, Muſaee care, Antiophemi fili, parare celeriter iuſſit litantia ſacrificia. Atque ego ſiccis in litoribus conſtruxi, lignaque ex quercu victum *olim hominibus* praeſtante, ſupraque peplo inuoluta impoſui copioſa *alia* deorum munera. Ac

Voſſ. gloſſa eſt. 308. F. ἔθηκα. 309. ου διος εςι — υπερθεν Voſſ. 310. Πολλα παραπ. Voſſ.

Λάζεο πῦρ κραδίη, μὴ δάϊδιθι νήχυτον ὕδωρ. ESCH.

310. Iuuat hic peplum Orphicum aliquantum illuſtrare. Poteſt de eo dici, quod vniuerſim obſeruat Pollux 7, 50 ἔθημά ἐςι διπλῦν τὴν χρόαν, ὡς ἐνδῦναι τε καὶ ἐπιβάλλεσθαι. Eſt indumentum Aeetae 810, Horarum H. 42, 6. De hoc genere copioſiſſimus eſt Spanh. ad Iul. Caeſſ. p. 459 ſqq. Sed ἐπίβλημα potius eſt, cum Nocti tribuitur, vt H. 6, 10: in primis vero in ſacris, vbi non tantum eſt hominum ea ineuntium ἐπίβλημα, vt L. 18, 97: ſed etiam aliarum rerum. Decus enim et maieſtatem quandam addere ſe putabant rebus, quas ita tegerent inuoluerentue. Euſtath. ad Iλ. E, 194 p. 407, 50 vbi de curribus poeta, ἀμφὶ δὲ πέπλοι πέπτανται, 'Ο πέπλος, inquit, ὕφασμά τι σινδονοειδὲς καταπεπταννύμενον κ. τ. λ. Et ad Od. H, 96 p. 272, 30 πέπλως ὕφασμά τι λαμπρὸν καὶ ἐπιπρέπον. Verum inprimis locum habet Peplus in ſacris ceremoniis, et rebus a profanorum conſpectu tegendis. Huc forte reſpiciens Philoſtratus de Vita Ap. 1, 25, p. 34, 1 Babylonios ait ποικίλματα πέπλων debere Orpheo. Sic noſter 955 ἱερὰ πλάσματα facit ὑπὸ πέπλοις, quod tentorii quoddam inſtar intelligo; et hic ſuper ſtruem ligni Peplo inuoluta ponit ἐπινήχυτα δῶρα. Tegere ſacra Peplis Aegyptium eſt, a quibus forte accepit Orpheus. Clem. Alex. Paed. 3, 2 pr. Τὰ δὲ ἄδυτα χρυσοπάςοις ἐπισκιάζεται πέπλοις — παςοφόρος δὲ — ὀλίγον ἐπαναςείλας τῦ καταπετάσματος, ὡς δείξων τὸν θεὸν etc. Vtrum, et quatenus his ſimilia ſint Ebraeorum σκηνώματα, περιπετάσματα, et inuolucrorum genera varia, non diſputo. Sed eſt hic aliquid, niſi fallor, vnde ornari poſſit Spenceriana de his rebus opinio, propoſita in Tr. de origine tabernaculi ſ. operis de LL. Ebraeor. ritual. 3, 3, 1. Caeterum hic locus, qui ſub manu eſt, et ille alter 955 eo nobis prodeſſe poſſunt, vt intelligamus, partem Orphicorum myſteriorum ac τελετῶν fuiſſe illa θυμιάματα atque

Καὶ τότε δὴ κραντῆρα βοῶν περιμυκέα ταῦρον
Σφάζον, ἀνακλίνας κεφαλὴν εἰς αἰθέρα δῖαν,
Ζωοτάμνων· περὶ δ' αἷμα πυρὶ χέον ἔνθα καὶ ἔνθα
Αὐτὰρ ἐπὶ κραδίην θραύσας ποπάνοισιν ἔθηκα,
Λεῖψας ὑγρὸν ἔλαιον, ἐπ' αὐτῷ δὲ γλάγος ἀμνῆς.
Ἥρωας δ' ἐκέλευσα περισταδὸν ἀμφιχυθέντας
Δέρατ' ἐπαμπήξασθαι ἰδ' ἄορα κωπήεντα,
Βύρσῃ τε σπλάγχνοισι τ' ἐρειδομέναις παλάμῃσι.
Θῆκα δ' ἄρ' ἐν μέσσῳ τεῦχος κυκεῶνος ἐρείσας
Ὀστράκεον· τῷ πάντα περιφραδέως ἐμέμικτο,
Δήμητρος μὲν πρῶτα φερέσβιος ἄλφιτα ἀκτή,
Αἷμα δ' ἐπὶ ταύροιο, θαλάσσης θ' ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Στέψασθαι δ' ἐκέλευσα κύκλους ἐρόεντας ἐλαίης·
Καὶ τότε χρυσείην φιάλην χείρεσσιν ἐμαῖσιν
Ἀμπλήσας κυκεῶνος, ἐφεξείης ἐπένειμον,

Γεύει

311. F. περιμηκ. quod est in Voss. vel ἐριμυκ. 313. Ζωοταμον Voss. 314. ἐπεὶ omnes. 317. αμπηξ. Voss. ἄρα PAIC.

que ἀρώματα, de quibus in Hymnorum titulis mentio, tum vniuersum de Lapidibus s. gemmis opusculum: nec mirum adeo esse, illa tamdiu potuisse delitescere. GESN.

311. Κραντῆρα βοῶν.] Κραντὴρ hoc loco idem est quod κράντωρ, κράντωρ autem βασιλεύς. Tauri enim sunt quasi reges armenti; quemadm. Virgil. III. Georg. v. 125. *Quem legere ducem et pecori dixere maritum.* ESCH.

311 Περιμήκεα emendabat Cl. Hering. Obs. 10 p. 82, quod etiam mihi in mentem venerat, cum nondum de Vossiano libro quidquam scirem. Itaque iam recepturus in contextum eram. Verum cum Homericum quidem illud esse viderem, at non taurorum, sed virgarum, contorumque epitheton, cogitabam forte hic legendum esse ἐριμύκεα, valde mugientem. At Homerus solenni elogio tauros non ἐριμύκεας sed ἐριμύκας vocat. Quai nihil melius puto, quam Orphe suam forte vocem relinquere, cu terminatio etiam haec sit inter v tatissimas, et περι in tali compo tione, non minus quam ερι, a gendae vehementer significatior vim habeat. GESN.

312. Ἀνακλίνας κεφαλὴν εἰς αἰθ ρα.] Notissimum est inferis di sacra facta esse effossa terra, et victimatione capitibus victimaru in terram repressis, quale sacri cium ad viuum depictum hab apud Senecam in Oedipo Act. I Superis vero exstructis aris et c pitibus victimarum in altum ele tis, et ideo dicit poeta noste ἀνακλίνας κεφαλὴν εἰς αἰθέρα.

ESCHENB.

313. Duas caussas potuit habe auctor lectionis Vossianae, α priore Syllaba verbi simplicis, eandem Syllabam breuem. S neu

Ac tum ducem boum ingentem taurum iugulaui reclinato in diuinum aëra capite, viuum diffecans ignique sanguinem hinc et hinc circumfudi. Postea cor fractis imposui placentis, libans liquidum oleum, et super illo lac agnae, Heroas vero iussi circumstando fusos hastas *in hostia* et manubriatos figere gladios, in pellem ac viscera nitentibus manibus. Posuique in medio fultum vas cyceonis testaceum, in quo curiose mixta erant omnia, Cereris quidem primum alibile munus farinae, sanguisque supra tauri, et salsa maris aqua, coronarique *socios* iussi coronis amabilibus oliuae, tum auream meis manibus phialam implens cyceone, ordine distribui, vt gustaret vir vnusquisque

318. *Βύρσῃ καὶ* Esch. *σπλάγχνοισιν* omn. 322. *δ' ἅλμ.* Esch. 323. *ἐλαίνης* PAIC. 325. *ἐπήνοιμον* AIC. F. *ἐπίναμα* vel *ἐπηνύμον*.

neutra hic aliquid valet: cum *τέμνω* sit Homericum, et *μν* non faciat necessario positionem. Itaque nihil mutaui.

314. Diffidere mihi videar lectoribus, si multis doceam, cur *ἐπεὶ* in *ἐπὶ* mutarim. Nondum assueti poeticae dictioni modo cogitent, sensum esse hunc *ἐπέθηκα καρδίην ποπάνοις, θραύσας ποπάνας*. Frangit liba et placentas, frustis illarum imponit cor victimae.

317. *Δάρατ'.*] Pro *ἄρα κωπήεντα*, quod legitur in vulg. edit. reposui *ἄορα κωπήεντα*, quae mea emendatio nunc firmiore testimonio nititur, quam tum, quum eam huic loco adhibui; reperi enim postea haec ipsa verba in eodem auctore in iisdem editionibus. H. STEPH.

317. *Δάρατ' ἐπαμπήξασθαι.*] Nugantur interpretes, quin plus quam nugantur. verte: *arma induere et enses manubriatos.* *δόρυ* enim *ὅπλον*. Hesych. et *ἄρα* mendose legitur pro *ἄορα*. ESCHENB.

318. *Βύρσῃ τε.*] *ἐρειδομένοις παλάμῃσι*, est, *manibus figentibus* *Βύρσῃ καὶ σπλάγχνοις*, *in pellem et viscera.* Et ne quis forte alia hic cogitet, quia de Orpheo paulo antea dicebatur, quod taurum *ζώταμνε*, notandum est, aliud esse *ζωοτομεῖν*, quod Latinis est *prosecare* et *praesecare*, quod pertinebat ad sacrificium, sacerdotisque erat, aliud esse *infigere arma pelli et visceribus*, quod pertinebat ad foederis ritus. ESCH.

318. Ritus sacri federis ex ipsa natura negotii haustus: per sacrificium veniunt in communionem, et velut conuictum primo ipsius Dei, deinde inter se ipsos. Argonautae iungunt hic arma et manus, easque carnium et pellis hostiae federalis tactu ac prehensione consociant. GESN.

319. *Κυκεῶνος.*] Hesychius: Κυκεῖ,

Γεύειν ἄνδρα ἕκαςον ἐρισθενέων βασιλήων.
Πυρκαιῇ δ' ἐκέλευον Ἰήσονα λαμπάδα θέσθαι
Πεύκης ἀζαλέης· ὑπὸ δ' ἔδραμε θεσπεσίη φλόξ.
Δὴ τότ' ἐγὼ πρὸς χεῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Χεῖρας ἐπαντείνας, τάδ' ἀπὸ γλώσσης ἀγόρευσα,
„Ὠκεανῦ μεδέοντες ἁλικλύςοιό τε πόντυ
„Ἐμβύθιοι μάκαρες, καὶ ὅσοι ψαμαθώδεας ἀκτὰς
„Ναίεθ' ἁλικροκάλυς, καὶ Τηθύος ἔσχατον ὕδωρ,
„Νηρέα μὲν πρώτιςα καλῶ πρέσβυςον ἁπάντων,
„Ἄμμιγα πεντήκοντα κόραις πάσαισιν ἐραννοῖς·
„Γλαυκὴν δ' ἰχθυόεσσαν, ἀπείριτον Ἀμφιτρίτην,
„Πρωτέα καὶ Φόρκυνα, καὶ εὐρυβίην Τρίτωνα,
„Λαιψηρύς τ' ἀνέμυς, Αὔραις μέγα χρυσεοταρσοις
„Ἄςρά τε τηλεσίφαντα, καὶ ἀχλύα νυκτὸς ἐρεμνῆς
„Αὐγήν τ' ἠελίοιο ποδῶν προποδηγέτιν ἵππων,
„Δαίμονας εἰναλίυς τε μεγαζομένυς Ἥρωσιν,
„Ἀκταίυς τε θεύς, ποταμῶν θ' ἁλιμυρέα ῥεῖθρα
„Αὐτόν τε Κρονίδην σεισίχθονα κυανοχαίτην,
„Κύματος ἐκπροθορόντα μολεῖν ἐπιτάῤῥοθον ὅρκων
„Τόφρα μὲν ὖν ἐπίκυροι Ἰάσονος ἔμπεδον αἰεὶ
„Μίμνωμεν προφρόνως ξυνῶν ἐπαρηγόνες ἄθλων,
„Ζωοὶ νοςήσωμεν ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαςος·

„Ὁς

328. Πέτρης Voss. 332. ψαμμώδ. Voss. 335. πάσαισιν PAL.

κεῶ, κυκεῶνα, ἐξ οἴνυ καὶ μέλιτος καὶ ὕδατος καὶ ἀλφίτων ἀναμεμιγμένον πόμα. Hic vero longe aliter praeparatur. ESCH.

331. In hoc iuris iurandi et sanciendi federis carmine marinos Deos aduocant, vt testes atque vltores praesentes nauigantibus.

335. De Nereo et L illius filiabus H. 22 et 23. Nomina illarum dabit volenti Hesiodus Theog. 240 sqq. e quo etiam reliqua nomina Deorum, quae hic memorantur, illustrari facile possent. Sed hodie nihil opus est, quae ita communia sunt antiquis scriptoribus, singulatim apud vnumquemque illustrare. Si quid de nominibus opus esse videretur, in Indice nostro fere posuimus. Itaque tantum ponemus quae proprie ad h. l. pertinent. Glaucen et Amphitriten de Nereidibus singulatim nominat: illi tribuit epitheton, quod etiam nomen continet; est enim *glaucus* piscium color: hanc vocat *ἀπείριτον*, quia frequenter, et ex notatione sua mare vniuersum significat.

340. *Augen* hic personam facit poeta, vt reliqua Phaenomena

Ani

que regum potentum: rogoque iussi Iasonem subiicere lampada taedae aridae, celerique motu diuina flamma subiit. Hic ego ad litus vndosi maris sublatis manibus haec lingua nuncupaui: Oceani potentes et fluctibus agitati ponti, profunda tenentes beati, et quotquot arenosa litora habitatis marinis calculis aspera, et extrema Tethyos vnda! Nerea quidem primum inuoco vetustissimum omnium, cum quinquaginta puellis amabilibus omnibus, Glaucen in primis pisculentam, immensam Amphitriten, Proteaque et Phorcyna, et potentem late Tritona, celeresque Animas, cum habentibus aurea talaria Auris. Stellasque procul lucentes, et obscurae Noctis Caliginem, Augenque Solis velocium praecursorem equorum, marinosque deos permistos Heroibus, et litorales fluuiorumque vndas mari se immiscentes: ipsumque adeo Saturnium, terrae motorem, caerulea coma, vt vnda prosiliens iurisiurandi adiutor veniat: *Vti Iasonis socii firmi semper mansérimus propitio animo laborum adiutores, sic viui redeamus suam vnusquisque in domum! Quisquis vero pactum*

338. χρυσεοταρσοις Voss. 340. F. ἠελ. θεῶν. 345. μὲν Voss.
347. νοςήσαιμεν Voss.

Animas, Auras, Stellas, Caliginem: sic enim placuit conuertere, vt similiora fierent propriis nominibus. De Auge hoc monendum, esse illam alias quoque proprium nomen mulieris Alei F. quae ex Hercule Telephum peperit.

Porro ποδῶν in hoc versu mihi ita importunum videbatur, vt expungendum esse plane non dubitarem; θεῶν autem illi non alio auctore, quam me ipso, substituere verecundarer. Interim ita conuerti.

343. Αὐτόν τε κρονίδην] Non ipsum Saturnum, sed eius filium Neptunum intelligit, quod vel pueri vident, nihilominus tamen interpretes errant. ESCH.

345. Τόφρα] Huius πέντε σημασίας numerant. Τὸ Εὐθέως, τὸ ἕως, τὸ ἡνίκα, τὸ ὄφρα, τὸ ἐν τοσούτῳ. *Tertia* huic loco maxime idonea est. ESCH.

345. Hic ipsa iuris iurandi vis ac velut spiritus continetur, vt quisque nostrum Iasoni coniunctus et fidelis fuerit, ita felix illi contingat reditus etc. GESN.

„Ὃς δέ κε συνθεσίης δηλήσεται ἐκ ἀλεγίζων
„Ὅρκον ὑπερβάσιον, τέτε δ᾽ ἐπιμάρτυροι ἐςὸν
„Ἰθύντειρα Δίκη καὶ Ἐριννύες αἰνοδότειραι.
Ὣς ἐφάμην. οἱ δ᾽ αὖτις ὁμοφροσύνῃ κατένευσαν,
Ὅρκια δειμαίνοντες, ἐσημήναντο δὲ χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
Δὴ τότε νηὸς ἑῆς κοῖλον κύτος εἰσεπέρησαν
Πάντες ἐφεξείης, ὑπὸ δὲ ζυγὰ τεύχε᾽ ἔθεντο,
Χεῖρας ἐρετμώσαντες. ἐκέκλετο δ᾽ αὐτόθι Τῖφυς
Ἐκταδίοις ὅπλοις δῆσαι πάρα κλίμακα μακρὴν,
Ἱςία δ᾽ ἁπλῶσαι, λιμένος δ᾽ ἐκ πείσματα θέσθαι.
Καὶ τότε δὴ λιγὺν ἐρον ἐπιπροέηκε νέεσθαι
Ἥρη Ζηνὸς ἄκοιτις, ἐπείγετο δ᾽ ἐς πλόον Ἀργώ.
Οἱ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ εἰρεσίην ἔπεχον χεῖράς τε νόον τε
Ἄκμητοι βασιλῆες, ἐτέτμετο δ᾽ ἄσπετος ἅλμη,
Ἀφρῦ ἅμ᾽ οἰδαίνοντος ὑπὸ τρόπιν ἔνθα καὶ ἔνθα.
Τῆμος δ᾽ ἱερὸς ὄρθρος ἀπ᾽ Ὠκεανοῖο ῥοάων
Ἀντολίας ἤνοιγεν, ἐπέσπετο δ᾽ ἠριγένεια
Ἡδὺ φάος θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φέρυσα·
Καὶ τότε δὴ σκοπιαί τε καὶ ἠνεμόεσσαι κολῶναι
Πηλίυ ὑλήεντος ἀπ᾽ ἠϊόνος κατέφαινε.
Τῖφυς δ᾽ ἀμπαύσας δισσῆς οἰήϊα χειρὸς
Τυτθὸν ὑπειρεσίῃσιν ἐκέκλετο κῦμα χαράσσειν·
Καί ῥα θοῶς ἀκτῆσιν ὑπέδραμον· ἐκ δ᾽ ἄρα νηὸς
Κλίμακα δερατέην λιμένων ἔντοσθε χάλασσαν.
Ἐκ δ᾽ ἔβαν Ἥρωες Μινύαι, παύσαντο δὲ μόχθυ.

Τοῖσι

349. F. ὑπερβασίῃ. ἐςων Voss. 350. F. αἰνολέτ. 352. ἐδημ. Voss.

348. Interpretatus sum, ac si legeretur et ordinaretur locus ita, ὃς δέ κε, ἐκ ἀλεγίζων συνθεσίης, δηλήσεται ὅρκον ὑπερβασίῃ. Ceterum de verbo ἐςὸν an ἔςων, non facile est certum statuere. Illud significat, testes estis, hoc, testes estote, vtrumque duali numero: quem pro plurali eo pronius fuit hic poni, quod sunt velut duae personae, altera Δίκης, Iustitiae, altera Collegii Furiarum. Pro αἰνοδότειραι ponere αἰνολέτειραι cum Cl. Ruhnk. Ep. Crit. 1 p. 60 non multum dubitem, cum αἰνολέτης Κρόνος hic sit v. 424, et videatur probare in thesauro H. Stephanus. Sed nec receptum damnare ausim, bona certe moneta percussum.

358. Probabilis admodum coniectura est Cl. Piersoni Verisf. 1, 9 qui pulchre confert v. 553 πείσματα δ᾽ ἀρά-

pactum hoc non curans laeserit iurisiurandi transgressione, in illum testes estote, rectrix Iustitia, et Erinnyes male malos perdere solitae. Sic praeibam: at illi vno animo annuerunt iura iurata perhorrescentes, significationemque dederunt manibus. At cum iurassent, ac iusiurandum peregissent, nauis suae cauum in ventrem ingressi sunt deinceps omnes, armaque sub transtris posuere manibus remigantes. Ibi iussit Tiphys funibus alligare scalam longam, oramque a portu tollere. Tum stridulum ventum secundum ad nauigandum immisit Iuno Iouis coniux, vrgebatque se ad cursum ipsa Argo. Reges igitur manusque animosque ad remigandum admouerunt indefessi: sulcabatur immensum mare, spuma simul ad carinam hinc et hinc intumescente. Cum vero sacrum diluculum ex Oceani fluentis Ortus aperuit, auroraque subsequeretur, iucundam mortalibus immortalibusque lucem adferens: tum speculaeque et ventosum iugum siluosi Pelii a litore apparuit, Tiphys vero vtraque manu ad quietem redigens gubernacula, paululum vndam secare iussit. Et sic celeriter ad litus appulerunt, et ex naui scalam ligneam intra portum demisere, exscenderuntque Heroës Minyae, atque a labore cessarunt. Illos congregatim eques

354. *κοῖτος* Voss. 358. F. *πάσμιν' ἀρέσθαι.* 360. *εφεσκετο* Voss. et in marg. *επαγ.* 365. *εφεσπ.* Voss. ab altera manu *π.* 369. *διὰ γῆς οἰήια* Voss.

δ' ἀράμενοι· nec intelligitur, quid sit *ἐκθέσθαι πείσματα λιμένων.* Itaque sic certe interpretatus sum. Plane mutare lectionem non audebam, metuens, ne forte *ἐκθέσθαι* possit sententiam loco et rei conuenientem admittere.

360. Verbo *ἐπάγετο* nauim velut animat et sensum illi atque affectum tribuit., incitabat, vrgebat se. Nec mirum, cum loquendi etiam facultatem Argo habuerit.

363. *Οἰδαίνοντος*] Verbum *οἰδαίνω* proprie dicitur *περὶ τῆς θαλάσσης, ὅταν ἄρξηται μετεωρίζεσθαι.* vt volunt Grammatici, vnde eleganti metaphora dixit Apollonius: *μέθυ θαρσαλέον κῆρ οἰδαίνεσκεν ἐν στήθεσσι.* lib. I. ESCH.

374. *ἱππότα* Peleus videtur vocari etiam propter amorem et cognatio-

Τοῖσι δὲ μῦθον ἦρχεν ὁμιλαδὸν ἱππότα Πηλεύς,
„Ὦ φίλοι, ἀθρεῖτε σκοπιῆς προὔχοντα κολωνὸν,
„Μέσσῳ ἐνὶ πρηῶνι κατάσκιον, ἔνθάδε Χείρων
„Ναίει ἐνὶ σπήλυγγι, δικαιότατος Κενταύρων,
„Οἳ τράφεν ἐν Φολόῃ, Πίνδȣ τ' αἰπεινὰ κάρηνα,
„Ὅς ῥα δικασπολίῃ μέλεται καὶ ἀκεύμασι νȣ́σων·
„Ἄλλοτε δ' αὖ Φοίβȣ κιθάρην μετὰ χερσὶν ἀράσσων,
„Ἢ λιγυρὴν φόρμιγγα χελυκλόνον Ἑρμάωνος,
„Πᾶσι περικτιόνεσσι δικασπολίας ἀναφαίνει.
„Τόφρα καὶ ἡμέτερον κȣ̃ρον Θέτις ἀργυρόπεζα,
„Νήπιον, ἀρτιγένεθλον, ἐν ἀγκαλίδεσσι λαβȣ̃σα,
„Πήλιον εἰνοσίφυλλον ἔβη, Χείρωνί τ' ἔδωκεν
„Εὖ μὲν ἐπιςαμένως ἀγαπαζέμεν ἠδ' ἀτιτάλλειν.
„Ὃν δή μοι πόθος ἐςὶ περὶ φρένα θηήσασθαι.
„Ἀλλὰ, φίλοι, πελάσωμεν ἐπὶ σπέος, ὄφρα ἴδωμεν
„Ἕξιν παιδὸς ἐμοῖο, καὶ ἤθεσιν οἷσι κέκαςαι.
Ὣς εἰπὼν ἐξῆκεν ἀταρπιτόν· οἳ δ' ἑπόμεσθα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐλὴν εἰσήλθομεν ἠεροειδῆ,
Καὶ προκεκλιμένος μὲν ἐπ' ȣ̓δαίοιο χαμεύνης
Κεῖτο μέγας Κένταυρος, ἀπηρήρειςο δὲ πέτρῃ,
Ἱππείαισιν ὁπλαῖσι τανυσσάμενος θοὰ κῶλα.

Ἀγχȣ̃

375. ἀτρεῖτε Voss. 378. τράφον omn. praet. Voss. 379. δικασπολιην Voss. F. ἀκέσμασι. 382. περικτονεσσι Voss.

gnationem Neptuni Equestris. Vid. infra 1257.

377. Δικαιότατος κενταύρων] Vid. Scholiast. Apollon. ad lib. I. v. 554. ESCH.

378. Οἳ τράφεν, h. e. τράφησαν, vt certius praetuli: forte tamen nec τράφον non conuenit, media significatione acceptum. Alterum Hemistichium, quod priori quodammodo discrepat, sic emendat Ruhnk. Ep. 2 p. 79 Πίνδȣ δ' ἄνα δῖα κάρηνα, quod nec improbo, nec audeo recipere.

379. Καὶ ἀκειίμασι νȣ́σων] Circa disciplinam huius Centauri cum nostro consentit Apollon. Schol. l. c. Alii tamen, quorum in numero Pindarus et Xenophon, Chironis disciplinam autumant ἐπιμέλειαν τῶν κυνῶν καὶ κυνηγεσιῶν καὶ τῆς ἄλλης παιδείας. ESCH.

379. Ἀκέσμασι magis placeret, quod nomen Hesychius annotauit, Pindaro vsurpatum et Aeschylo, ostendit Abreschius. GESN.

380. Hic locus ostendit discrimen inter citharam Apollinis et inter Mercurii lyram, testudinem, chelyn, φόρμιγγα. Phoebi cithara simplicior fila modo habet inter duo cornua intenta: Phorminx

Mer-

eques Peleus allocutus est, Videtis, amici, speculae eminentem illum collem (375) medio in iugo, vmbrosum? Ibi Chiron in spelunca habitat Centaurorum iustissimus, qui in Pholoë vixerunt, et per altos Pindi vertices. Is iustitiae dat operam et morborum sanationibus, alias Phoebi citharam manibus percutiens, (380) aut argutam phorminga testudine resonantem Mercurii, vicinis omnibus promit iudicia. Ideo etiam puerum nostrum Thetis, argenteis pedibus conspicua, infantem recens natum, vlnis gestans Pelium frondosum ascendit, Chironique tradidit (385) bene prudenterque amandum et educandum. Hunc videndi desiderium mihi in animo est. Age socii, appropinquemus ad speluncam, vt habitum pueri mei, et, quibus moribus ornatus sit, videamus. Sic fatus viam ingressus est, nos illum secuti (390) in aulam intrauimus obscuram. Hic recumbens in strato humili iacebat magnus Centaurus, acclinatus ad petram, equinis vngulis celeres pedes extendens. Prope adstans autem Thetidis Peleique filius

385. ἔδωκε Voss. 386. ἀτιτταλλεν As. 388. ἰδωμαι Voss.
390. οἵδ' PAIC. οἱ δ' St. Esch. 391. ἐπ' εἰς omnes.
392. Καὶ οἱ κεκλ. Voss. F. προσκεκλ. 393. πέτρῃν Voss.

Mercurii soni augendi causa adiunctum habet scutum testudinis, cui pellis intenta est. Recte ergo Philostr. Icon. 1, 10 p. 777 Olear. Τὴν λύραν πρῶτος Ἑρμῆς πήξασθαι λέγεται κεράτοιν δυοῖν, καὶ ζυγοῦ καὶ χέλυος. Discrimen manifestum : sed quod non prohibuit, quo minus his nominibus promiscue optimi quique poetae vterentur.

384. Νήπιον ἀρτιγένεθλον] Perdrierius hoc loco crisin ostendit, et pro ἀρτιγένεθλον rescribit ἀρτιγένηθλον· νήπιος profecto Perdrierius.

ESCHENB.

390. Cogitabam aliquando, legendumne esset εἰσῖκεν. Sed solet noster alias quoque hoc verbo ita vti, non ille quidem vt ἐκ ponat pro εἰς, sed vt in aduentu signando mentionem egressus s. discessus includat.

391. Emendationem huius versus ego imputare studiosis non possum, cum proposita iam sit in Cl. Heringae Obs. 2 p. 15.

392. Non modo Syllabae προ modulus reclamat verbo προκεκλιμένος, sed ipsa quoque significatio. Intus, intra speluncam accubuisse Chironem, res loquitur, acclinatus erat ad petram, quae latus speluncae efficie-

Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος Θέτιδος καὶ Πηλέος υἱὸς
Χερσὶ λύραν ἤρασσε, φρένας δ' ἐπετέρπετο Χείρων.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄθρησεν ἀγακλειτοὺς βασιλῆας,
Ἀσπασίως ἀνόρουσε, κύσεν δ' ἄρα φῶτα ἕκαστον·
Δαῖτά τ' ἐπόρσυνεν· μέθυ δ' ἀμφιφορεῦσι κόμισσεν,
Ῥωγαλέαις τ' ἔστρωσεν ὑπὸ στιβάδεσσι πέτηλα·
Κλινθῆναι δ' ἐκέλευσεν, ἀδαιδάλτοις δ' ὑπὸ πλαγκταῖς
Κρεῖα χύδην προὔθηκε συῶν ἐλάφων τε ταχειῶν·
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπένειμε ποτὸν μελιηδέος οἴνου.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δόρποιο ποτοῦ θ' ἅλις ἔπλετο θυμὸς,
Χερσὶν ἐπικροτέοντες ὁμόκλεον, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Δηρίσω Χείρωνι διωλύγιον κιθαρίζων.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην· περὶ γάρ με ἐπήλυθεν αἰδὼς,
Ὁπλότερον γεγαῶτα γεραιτέρῳ ἰσοφαρίζειν·
Μέσφ' αὐτὸς Χείρων ἐλιλαίετο, καί μ' ἀέκοντα
Ἠνώγει ἄδων ἐριδαινέμεν εἵνεκα μολπῆς.
Πρῶτος δ' αὖ Κένταυρος ἀείρατο πηκτίδα καλὴν,
Ἥν ῥα τότ' ἐν χείρεσσι φέρων ὤρεξεν Ἀχιλλεύς.
Ὃς δ' ἄρ' ἄειδε μάχην Κενταύρων ὀμβριμοθύμων,
Οὓς Λαπίθαι κατέπεφνον ἀτασθαλίης ἕνεκα σφῶν,
Ἠδ' ὡς Ἡρακλῆϊ καταντία μαιμώοντες,

Ἐν

396. ἐπετρέπετο Voss. mar. δ' ἐπετερ. Steph. δ' ἐτέρ. PAIC. Esch.

efficiebat. Iungenda igitur συνωνύμως videntur προσκεκλιμένος et ἀπηρήρειστο τῇ πέτρῃ.

399. Ἀμφιφορεῦσι] Hoc vas a Grammaticis explicatur ἀγγεῖον κεραμεοῦν ἀμφοτέρωθεν φερόμενον, ὃ καὶ δίωτον. Vnde Horatius:

Deprome quadrimum Sabina
O Thaliarche merum diota.

Festus dicit Latinos hoc vas appellare *quadrantal*, quod octo et quadraginta sextarios capit. ESCH.

401. Quid narratio hic postulet, facile intelligitur, instrumentum mensarium non pretiosum, non arte politum, sed simplicitate nobili conspicuum. Mihi autem difficile fuit aliquid inuenire, quod a scriptura vulgata non nimium recedat, et hoc quod dixi significet. Nam ἀδαιδάλτοισι τραπέζαις vel πίναξι, vel ἀδαιδάλτοις ἐπὶ πλαξὶ, nescio cur aliquis antiquus criticus mutandum ita vehementer censere potuerit. Rursus an πλαγκτὴ mensae genus significare possit? non habeo dicere.

403. Vid. dicta ad v. 232.

406. Διωλύγιον quid esset, disputant ad Hesych. Qui apud illum pro ἠχεῖν ἐπὶ πολὺ volebant ἦχον i. διῆκον ε. π. hos reuocare poterat hic noster locus, ad quem respicere videtur Glossa Hesychii. Rem vi-

dit

filius manibus pulſabat lyram, animo interea oblectabatur Chiron. Qui cum primum conſpiceret reges inclitos, ſalutandi cauſa adſurrexit, virum oſculatus vnumquemque, epulasque praebuit, vinumque miniſtrauit amphoris, lacerisque folia ſubſtrauit ſtragulis, et accumbere iuſſit *hoſpites*, impolitisque in lancibus carnes affatim appoſuit aprorum ceruorumque velocium; poſtea potum dulcis vini diſtribuit. Verum quum cibi potusque ſatiatus eſſet animus, manibus ſimul plaudentes hortati ſunt, vti ego certarem cum Chirone aliquid late ſonans canens cithara. At ego non obſequebar, quem pudor obrueret, ne minor natu ſeniori me aequipararem, donec ipſe Chiron hoc ſe ſignificaret velle, meque, dum ipſe canit, certare cantu inuitum cogeret. Nempe prior Centaurus pulchram capit pectida, quam commodum manibus tenens Achilles porrigit, ac primo canit Centaurorum animoſorum pugnam, quos Lapithae ſuae improbitatis cauſa interfecerunt; et quomodo obnixe valde contra Her-

397. ἀγακλῦτ. Voſſ. 399. Δαῖτα δ' — κομίσσας Voſſ. μέθη PAIC. 401. ἐκέλευσεν Voſſ. 410. ἕνεκα PAIC.

dit Cl. Alberti, quam hic locus dubitatione liberat.

408. Ἰσοφαρίζειν] Perdrierius vult, vt legas ἰσοφορίζειν. Tu caue facias. ESCH.

410. Suſpicabar aliquando legendum ἄδοντ', i. ἄδοντα· concinniore, vt videbatur, conſtructione. Sed ἄδων refertur ad rationem prouocandi: incipit Chiron, ventilat quaſi arma, vult vt Orpheus ſe imitetur.

411. Quam hic πηκτίδα vocat poeta, haec v. 417 φόρμιγξ eſt; actus autem eam tractandi κιθαρίζειν v. 406.

413. Sapiens vir Chiron canit ſuae gentis infelices pugnas, ad moderationem vt reuocet ipſos atque Achillem. Centaurorum illa cum Lapithis pugna in Pirithoi nuptiis orta, vino, quo Venerem accenderat Eurytion, tribuunt poetae ab Homero inde Od. Φ, 295 ad Ouid. Met. 12, 219.

414. Ἕνεκα σφῶν] Perdrierius legit ἄνεκα, ſed neſcit metiri verſum. ESCH.

415. Herculi inter Argonautas praeſenti blanditur Chiron. Fabulam de illius pugna cum Centauris narrat Apollod. 2, 4, 4 p. 104, vnde defendi poteſt antiqua interpretatio huius loci quae μένος οἶνα vertit *iram*

Ἐν Φολόῃ δήρισαν· ἐπεὶ μένος οἴνȣ ἔγειρεν.
Αὐτὰρ ἔγωγε μετ' αὐτὸν ἑλὼν φόρμιγγα λίγειαν,
Ἐκ ςόματος μελίγηρυν ἱεὶς ἀνέπεμπον ἀοιδήν.
Πρῶτα μὲν ἀρχαίȣ Χάεος μελανήφατον ὕμνον,
Ὡς ἐπάμειψε φύσεις, ὥς τ' ȣ̓ρανὸς ἐς πέρας ἦλθε·
Γῆς

416. Φολοῇ Ask. 418. ἀνέμελπον coni. Perſ.

iram propter ſurreptum vinum. Pulchre probauit bonorum poetarum auctoritatibus Cl. Weſſeling. Obſ. 2, 14 p. 201 ſqq. *μένος οἴνȣ, πυρὸς, ὀδμῆς, χιόνος* etc. pro vi naturali poni: et negari non poteſt, hanc rationem valde accommodatam eſſe ad illam Centaurorum cum Lapithis pugnam. Sed audiamus tamen etiam Apollodorum, patrocinantem, vt mihi quidem videtur, interpreti: Hercules ad aprum Erymanthi vaſtatorem pergens, *διερχόμενος Φολόην, ἐπιξενȣ̃ται Κενταύρῳ Φόλῳ — αἰτȣ̃ντος δὲ οἶνον Ἡρακλέος*, dixit Pholus, *δεδοικέναι τὸν κοινὸν τῶν Κενταύρων ἀνοῖξαι πίθον· θαῤῥεῖν δὲ παρακελευσάμενος Ἡρακλῆς, αὐτὸν* (f. *αὐτὸς*) *ἤνοιξε· καὶ μετ' ȣ̓ πολὺ διὰ τῆς ὀσμῆς αἰσθόμενοι παρῆσαν οἱ Κένταυροι κ. τ. λ.* Hic quidem non a vino ſumto calefacti ſunt ad pugnam Centauri, ſed ſicci ipſi raptorem vini ſui vltum eunt.

416. Μένος οἴνȣ] Tu tuto receptam lectionem ſerua. *οἶνος* Galli, vappa eſt. ESCH.

418. Quas hinc ad 423 propoſui coniecturas Cl. Pierſoni, de his vniuerſim audeo dicere, probabiles eſſe hactenus, vt ingenium auctoris et doctrinam ibi agnoſcam: quid de ſingulis exiſtimem, ſingulatim indicabo. Igitur hoc verſu pulchre ſibi reſpondent *ἱεὶς* et *ἀνέπεμπον*, vtrumque honeſta metaphora refertur ad *ἀοιδήν*.

419. Quidni *μελανήφατος ὕμνος* ſit, qui antiquum Chaos canit, tenebricoſum illud, ex Erebo natum.

420. Ὡς ἐπάμ.] In Flor. et Ald. aliisque vulg. omnibus editionibus, quas nanciſci potui, legitur *ἐσπέρας*, pro *ἐς πέρας*. Ac ne quis miretur, quomodo Aldus, qui ſecundus hunc librum edidit, non animaduerterit tale primae editionis erratum, aut non animaduerſum ſit in vlla editionum, quae Aldina etiam poſteriores fuerunt, alia multo maioris et probe incredibilis ſiue incuriae ſiue ſocordiae typographica exempla proferam. v. 124. huius operis, prima editio *δέκαεν* habebat pro *δέδαεν*, ita ſcribens, Νῆα κατιθύνειν δέκαεν πολυμήτιδι τέχνῃ. Quid hic Aldina editio? nimirum *δέκαεν* fideliter ſeruauit, ſeruarunt poſt Aldinam et aliae editiones. Sic verſum 269. prima editio ita ſcriptum protulit, Αἵ οἱ *ὑποτρόπι κεῖντο μιᾶς χοίνιοτα θῆσαι*, quum ita legendum eſſet, (ſine vlla quidem vel vnius literae mutatione, et cum magna tamen loci prima fronte alioqui obſcuriſſimi illuſtratione, et corruptiſſimi reſtitutione) Αἵ *οἱ ὑπὸ τρόπι κεῖντο μιᾶς χοίνοιο ταθεῖσαι*. Quid igitur hic Aldina editio? nimirum ſua illa fidelitate hic quoque vſa eſt, veram illius deprauationis imaginem ad viuum repraeſentans. Ab ea vero caeterae diſſentire nequaquam voluerunt. Sic et v. 440. quum in prima editione eſſet Τῖφυς δ' εἰσ-

Herculem in Pholoë pugnarunt, vini calore excitati. Deinde ego poſt illum capta arguta teſtudine dulciloquum ex ore emiſi carmen, primum obſcurum antiqui Chaûs hymnum, quomodo naturas, *elementa*, alternauerit, et vt caelum ad extrema peruenerit, Tellu-

419. *μεγαλήφ*. coni. Pierſ. 420. *ἰσπείρας* Voſſ.

δ' ἀσπεκέρησεν ἕως ἄπο, pro Τῖφυς *δ' ἀσεπέρησε νεὼς ἄπο*, hic quoque Aldina et caeterae deprauatam lectionem fideliter retinuerunt. Sic et v. 512. *οἵ ῥ' ἀνέμοντο*, habet editio prima (pro *οἵ ῥα νέμοντο*, vt cuiuis perſpicuum eſſe poteſt) at ne hic quidem Aldina editio infideliter illam expreſſit. Verſus item 572. in illa prima editione ſic legitur, Ὕδατί τ' ἠδὲ γάλακτι, *μελισσορύτων ἄπονας μῶς*: Aldina quoque in ſua illa fidelitate ſibi conſtans, eodem modo *ἄπονας μῶς*, quum tamen *ἀπὸ νασμῶν* legendum eſſe ſine vllius literae mutatione (ſicut nec in praecedentibus exemplis) vel coeco, quod aiunt, appareat. Qui autem multa huiusmodi vel infinita potius tam fidelis negligentiae teſtimonia reperire volet, noſtram hanc Orphei editionem cum illa prima diligenter et eadem opera cum Aldina conferat; quid enim ab ea editione expectandum eſt, quae ne *ζηνὶ* quidem pro *ζηνὶ* poſitum, v. 117. emendauit? ſicut et ipſa Andreae Cratandri editio emendatum id retinuit. Sed quid de illa Aldinae editionis fidelitate dicam, quae tanta fuit, vt etiam verſum totum ſomnolentia primi Typographi iteratum ipſa quoque iterauerit? Ita enim legitur in prima editione, verſu 508. *φίλετο δ' ὃ παρεόντας ὁμηλικίης ἕνεκα σφῆς. καί ῥα πανημερίοισιν ἐν ἑλαπίνῃσιν ὅμαρτεν, καί ῥα πανημερίοισιν ἐν ἑλαπίνῃσιν ὅμαρτεν.* Ἀλλ' ὅτε *γ' ὠκεανοῖο* etc. Quid editio Aldina? hunc et ipſa verſum (ne quid ſibi deeſſet) iterauit: adeo fideliter in imitando illo ſibi propoſito exemplari ſe geſſit. Sed vtinam tamen (ſi ex duobus malis minus eligendum eſt) Aldina editio aliaeque omnes talem fidelitatem ſeruare vbique in repraeſentandis nobis praecedentium editionum mendis, quam ſub nouis et ſuis vetera et aliena occultare maluiſſent. Quod a me dictum eſt, exemplo patefaciam. Apud hunc eundem poetam legitur in edit. prima v. 78. Καῖρ', ἐπεὶ αἱμονίας ὀχέας πρώτιστον ἱκάνω, vbi primi verbi et deprauatio et emendatio eodem fere intuitu perſpici poteſt; quis enim non videt, mutata tenui in aſpiratam, *χαῖρε* ſcribendum eſſe? At edit. Ald. hoc vetus erratum, cuius caſtigatio ob oculos poſita eſt, ſuo nouo errato (in quod ſtudio caſtigationis incidit) nobis occultat, et tanquam veſtigia, quae nos ad verae lectionis notitiam alioqui deducerent, procul ab oculis remouet. Legit enim illa *καί ῥ' ἐπεὶ* etc. quaſi fuiſſet *καῖρ'* in illa prima editione poſitum pro *καί ῥα*. Huius autem poſterioris mali illo priore grauioris exempla ex omnibus propemodum autoribus Graecis pariter Latinisque hodie poſſe peti norunt, qui editiones typographicas veteres cum recentioribus et cum antiquis quoque codicibus contulerunt. Sed quorſum

Γῆς τ' εὐρυςέρνε γένεσιν, πυθμένα τε θαλάσσης·
Πρεσβύτατόν τε καὶ αὐτοτελῆ πολύμητιν Ἔρωτα,
Ὅσσά τ' ἔφυσεν ἅπαντα, διέκρινε δ' ἄλλον ἀπ' ἄλλε
Καὶ Κρόνον αἰνολέτην, ὥστ' ἐς Δία τερπικέραυνον
Ἤλυθεν ἀθανάτων μακάρων βασιλήιος ἀρχή.
Μέλπον θ' ὁπλοτέρων μακάρων γένεσίν τε κρίσιν τε
Καὶ Βριμε͂ς, Βάκχοιο, Γιγάντων τ' ἔργ' ἀίδηλα,
Ἀνθρώπων τ' ὀλιγοδρανέων πολυεθνέα φύτλην
Ἤειδον· σεινὸν δὲ διὰ σπέος ἤλυθεν αὐδὴ,
Ἡμετέρης χέλυος μελιχρὴν ὄπα γηρυέσης.
Ἔσευτο δ' ἄκρα κάρηνα καὶ ἄγκεα δενδρήεντα
Πηλί

421. καὶ πυθμένα ἅλμης coni. Steph. γένεσις, πυθμὴν coni. Pierſ. 423. Ὣς ῥα coni. Pierſ. διεκρίθεν Voſſ. PAIC.

ego de illis Orphei editionibus tam multa? Certe ex ſuperiore vnius libri editione propemodum dicere auſim diſci poſſe omnes: (de poetis Graecis potiſſimum nunc loquor) ideoque quo diligentius meam cum illis ſtudioſi lectores contulerint, vt eo ſe aequiores ipſi praebeant, aequum eſſe iudico. H. STEPH.

420. Ἐς πέρας] Excuſandus hoc loco Perdrierius, qui vertit: *et quomodo coelum veſpere venit*, nam in omnibus exemplaribus excuſis, quae Stephani editionem antecedunt, legebatur ἑσπέρας. Non tamen excuſanda Perdrierii ſtupiditas, quae mendum non animaduertit. alter melius vertit: *Polusque apparuit horrens.* Πέρας hic idem fere eſſe arbitror quod περάτη alias, et λέγεται κυρίως ἡ ἀνατολή. πέρας γὰρ αὕτη τῆς τε͂ ἐρανε͂ κινήσεως. ἐκεῖθεν γὰρ [illegible]ἔρχεται, καὶ εἰς αὐτὴν τελευτᾷ, inquit Scholiaſtes ad Apollon. L. I. v. 1281. ESCH.

420. Chaos illud ex antiquiſſimorum philoſophorum doctrina in alias ſubinde formas mutatur per illam, quam viam τὴν κάτω et τὴν ἄνω vocant: quae philoſophemat Orpheo debere Heraclitum, et no ſtri Apologetae, et Proclus docen Vid. e. g. Clem. Alex. Strom. p. 746, 12 Pott. Sed philoſophar ſi vnquam, vel maxime in his Or phicis placet, ſi omnino abſtine non liceat, paucis. Si quem lect rum noſtrorum copioſior hauſtus d lectet, illum iuuare poſſunt fort quae paſſim ad fragmenta indic mus, praeſertim ad 10 et 1 Vnum hic addo, ſi forte in h aetate deſtituere Orpheum, et e puriori fonte haurire coſmogenia mihi contingat, videri mihi, qu hodie ſuperſunt Orphica, ea, ſi inconſultis quorundam Iudaeoru Chriſtianorum commentis diſc ſeris, ſic ſatis inter ſe conuenire GESN.

421. Γῆς τ' εὐρυς.] Nullo mo verſum hunc poſſe ferri video: ſ quum errorem aut in πυθμένα, a in θαλάσσης latere credibile ſit, e θαλάσσης potius ſuſpectum hab vt quod in alicuius ſynonymi loc irrepſerit. Quid ſi igitur ſcript fuiſſe ab Orpheo Γῆς τ' εὐρυς γέν

Telluris mammosae generationem, fundumque maris: antiquissimumque et perfectorem pimarium multique consilii Amorem, et quaecunque generauit, alterumque ab altero distinxit; Saturnumque perniciosum; vtque in gaudentem fulmine Iouem venit immortalium beatorum regale imperium. (425) Canebam etiam iuniorum beatorum generationem pariter et separationem, et Brimûs, Bacchi, Gigantumque perniciosa facta. Hominum quoque parum efficacium sparsam per multas nationes originem cecini. Transiit per angustum antrum sonus testudinis nostrae dulcem sonantis vocem (430): audierunt eam summi vertices ac valles siluosae Pelii, altasque

429. στενὸν PAIC. 431. ἔστατο Voss. F. πεύθετο V. N.

γένεσιν καὶ πυθμένα ἅλμης, deinde θαλάσσης, quod erat expositum ἅλμης, huius locum occupasse dicamus. H. STEPH.

421. Γῆς τ' εὐρυστέρνα] Versus manifeste vitiosus est, quem tamen nemo melius sanauit Stephano, qui ita legendum censet: Γῆς τ' εὐρυστέρνου γένεσιν καὶ πυθμένα ἅλμης. nihil verius. ESCH.

421. Hic rationem desidero, cur accusatiuos pendentes ab ἀνέπεμπον v. 418. in nominatiuos mutauit Cl. Piersonus, nisi si forte offensus sit modulo vocis πῠθμένᾱ τε, quod tamen Homericis exemplis defenditur. Caeterum H. Stephani medicina multo blandior. GESN.

422. Ἔρωτα Orphicum qui penitius nosse voluerit, ab Indice nostro petere potest praesidia. Terrae epitheton εὐρύστερνος illam vt Matrem mammosam describit.

423. Neque hic necessariam puto mutationem, licet fatear ὥς ῥα lignum poeta videri.

426. Κρίσιν Deorum intelligo antiqua illa primorum poetarum et philosophorum notione, vnde illa altera iudicandi ducta, qua separare significat. DI Orphici hic sunt elementa, horum γένεσις est κρίσις.

427. De Brimo dictum ad v. 17. Hic ad furores, quos immittit, vnde Δημητριακοὶ, Cerriti, respicitur: quo nomine etiam cum Baccho illi societas est.

429. Spelunca ipsa angusto et incuruo aditu suo instar tubae fuit, quae sonum citharae augeret.

431. Ἔστευτο] Deprauatam esse hanc vocem negari non potest: sed quid pro ea reponi debeat, multum certe diuque dubitare sagacissimus etiam quispiam possit. Ego initio ἔσσυτο reponendum putabam: cum quo staret quidem versus, sed eius significatio huic loco non satis congruere visa est. Quid si πεύθετο legamus? sequitur enim — ὑψηλάς τε μετὰ δρύας ἤλυθε γῆρυς. Qui carmine reddidit, vertit (diuinans et ipse, vt opinor) Obstupuere apices montisque et vallis opaca Pelionis. Ita enim Andreae Cratandri editio habet. H. STEPH.

431. Ἔστευτο δ' ἄκρα κάρηνα] Varie tentaui hunc locum, antequam

Πηλίυ, ὑψηλάς τε μετὰ δρύας ἤλυθε γῆρυς.
Καί ῥ' αἱ μὲν πρόῤῥιζοι ἐπ' αὔλιον ἐθρώσκοντο,
Πέτραι τ' ἐσμαράγευν, θῆρες δ' αἴοντες ἀοιδῆς,
Σπήλυγγος προπάροιθεν ἀλυσκάζοντες ἔμιμνον·
Οἰωνοί τ' ἐκυκλεῦντο βοαύλια Κενταύροιο,
Ταρσοῖς κεκμηῶσιν, ἑῆς δ' ἐλάθοντο καλιῆς.
Αὐτὰρ ὁρῶν Κένταυρος ἐθάμβεε, χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
Πυκνὸν ἐπισσείων· οὖδας δ' ἤρασσεν ὁπλῇσι.
Τῖφυς δ' εἰσεπέρησε νεὼς ἄπο, καί ῥ' ἐκέλευσεν
Ὦκα περᾷν Μινύαισιν· ἐγὼ δ' ἄμπαυον ἀοιδῆς,
Οἱ δὲ θοῶς ἤγερθεν, ἔδυνε δὲ τεύχε' ἕκαστος.
Παῖδα δ' ἐν ἀγκαλίδεσσιν ἐνίσχανεν ἱππότα Πηλεὺς
Καί ῥ' ἔκυσεν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
Δακρυόεν γελόων· κηλήθη δὲ φρέν' Ἀχιλλεύς.
Αὐτὰρ ἐμοὶ Κένταυρος ἑῇ γέρας ὤπασε χειρὶ,
Νεβρὴν παρδαλέην, ξεινήϊον ὄφρα φέροιμι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σπήλυγγος ἄπο προθορόντες ἔβημεν
Ἄκρης ἐκ σκοπιῆς ὁ γέρων ἀνὰ χεῖρας ἀείρων
Φιλλυρίδης ἠρᾶτο, θεοὺς δ' ἐπεκέκλετο πάντας,

Νόστο

435. ὑποκλάζοντες coni. Ruhnk. 437. κεκμηῶσιν Voss. 439. ἐπισσείων Voss. 440. εἰσεπέρησεν ἕως As. PAIC. eas

quam Stephani editionem vidi, modo ἔσπετο succurrebat, modo σπεύδετο, modo ἔσσυτο. Tertius ab hoc versus ansam dedit

Καί ῥ' αἱ μὲν πρόῤῥιζοι ἐπ' αὔ-
λιον ἐθρώσκοντο.

Et Philostratus in Imaginibus: νενεύκεται δέ τι καὶ μεῖζον ὁ ζωγράφος. δένδρα γὰρ ἀνασπάσας τῶν ῥιζῶν, ἀκροατὰς ἄγει ταῦτα τῷ Ὀρφεῖ, καὶ περιΐστησιν αὐτῷ etc. Sed postea deprehendi Stephani κεύθετο optimum esse. hoc enim, versu proxime sequente, clarius exprimit auctor, ὑψηλάς τε μετὰ δρύας ἤλυθε γῆρυς. vnde et Horatius *auritas* vocat has quercus lib. I. Od. XII.

Vnde vocalem temere insecuta
Orphea syluae,
Arte materna rapidos mo-
rantem
Fluminum lapsus, celeresq
ventos,
Blandum et auritas fidib
canoris
Ducere quercus. ESCI

431. Necessariam esse emendati nem, video. Stephanianum ... θετο coniecturis reliquis longe ... tepono. Obiter moneo etiam Λ, 21 κεύθετο non passiue redd dum esse. Audierat Cinyras ... mam belli Troiani. Hoc alius ... meri vsus postulat. Hic moneo Stephanianae emendationi f obliciatur. GESN.

que ad quercus vox penetrauit. Et hae quidem euulsae radicibus ad aulam *Chironis* properarunt, resonuerunt rupes: ferae audientes cantum ante speluncam fugitiuae licet restiterunt: (435) auesque circumdedere Centauri stabula, *quasi* defessae alis, suique quaeque nidi oblitae. Obstupescit videns haec Centaurus, manum crebro manui complodens, terram feriens vngulis. Hic Tiphys de naui *speluncam* ingressus iussit (440) celeriter intrare *nauem* Minyas: sic ego canendi finem feci. Ipsi surgunt celeriter induuntque vnusquisque arma: *interea* puerum vlnis complexus eques Peleus, caput osculatur et pulchra ambo lumina, lacrimosum ridens; delenitur mentem Achilles. (445) Ceterum Centaurus sua mihi manu dedit pardi pellem, hospitale munus ferendum. Sed vt de spelunca prosilientes summa de specula processimus, manibus in altum sublatis senex Phillyrides precatus est, deosque inuocauit omnes, (450) reditum vt

συναρήρειν ἕως Voss. 441. Ὦκα πυρὶ omn. 442. ἔντυνε omnes edd. ἐκίντυε Voss. 443. ἐνιόχευεν vel ἀνιόχευεν Voss. 444. ἔκυσε Voss. 445. φρένας Af. Voss. PAIC. 447. νευρῇ Voss. 450. Φυλλυρ. Voss.

435. Laudo et hic ingenium Ruhnkenii, qui docte h. l. tractat Ep. 2 p. 79, et verbum ὑποκλάζειν illustrat. Ac potest sane pro poetico haberi. Sed primo ὀκλάζειν iam est in genua se submittere: ὑποκλάζειν auctorem non habet. Deinde vero in hoc ipso vim Lyrae Orphicae spectandam proponi puto, quod canent et auscultant non temere, oberrantes et pascentes otiose ferae, sed ἀλυσκάζοντες, in fuga constitutae.

437. Non hoc vult, vere fuisse fatigatas auium alas, sed indicat, speciem fatigatarum praebuisse illum ducem a suauitate cantus languorem.

438. Obseruemus obstupescere Chironem non ob vocem riualis sui, sed ob plausum: cuius hic ipse actus graphice describitur.

439. Vt Horatianus ille plausor A. P. 430 *Tundet pede terram.*

441. Hunc locum felicissime emendauit Pierson. Verif. 1, 9 p. 111. Vid. infra v. 649. Et de ἔδυνε 517. Res ita aperta, vt verbis non indigeat.

445. Nescio an optimus poeta melius describere patris affectum potuerit, quam hic duobus verbis factum, *lacrimosum ridens.* Hoc intelligere non possunt nisi patres.

450. Φιλλυρίδης ἠρᾶτο] i. e. Chiron. *ἐγένετο δὲ καὶ* Κρόνῳ *καὶ* Φιλύρας Χείρων *διφυὴς κένταυρος*, inquit Apollodorus lib. I. Et Apollon.

Νόϛον μὲν Μινύαισιν, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἀρέσθαι
Ὁπλοτέροις βασιλεῦσι καὶ ἐσσομένοις μερόπεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεί τ' ἐπὶ θῖνα καὶ ἐς νέα πάντες ἔβησαν,
Ἐν προτέροις θώκοισι καθίζανον· ἐν δ' ἄρ' ἐρετμοῖς
Χεῖρας ἐφαπλώσαντες, ἐπί ῥ' ἅλα τύπτον ἕκαϛος,
Πήλιον ἐκνεύσαντες· ὑπὲρ μέγα λαῖτμά τε πόντου
Ἀφρὸς ἐπιζείων χαροπὴν λεύκαινε θάλασσαν.
Πισσαίη δ' ἀπέκρυφθεν ἄκρη καὶ Σηπιὰς ἀκτὴ,
Φάνθη δὲ Σκίαθος, Δόλοπός τ' ἀνεφαίνετο σῆμα,
Ἀγχίαλός θ' Ὁμόλη, ῥεῖθρον θ' Ἁλιμυρὲς ἐναύλου,
Ὃς διὰ πολλὴν γαῖαν ἱεῖ μεγαλόβρομον ὕδωρ.
Οὐλύμπου δὲ βαθυσκοπέλου πρηῶνας ἐρυμνοὺς
Εἰσέδρακον Μινύαι, καὶ Ἄθω δενδρώδεα κάμψαν,
Πελ-

452. F. *βασιλεῦσιν ἐπ' ἐσσομ.* V. ad 296. 454. *θώκοισι* AIC.
455. *ἐρετμώσαντες ὑπεὶρ* Voff. *ἐφαπλ. ἐπέ ῥ — τύπτεν* Marg.
458. *Πεισσ.* PAIC. 460. *ὁμαλὴ* omnes. *δ' ὁμαλὴ — ἐν αὔλου*

lon. Scholiaft. ad lib. I. v. 554. (vbi ipfe Apollonius *χείρονα Φιλυρίδην* vocat) dicit: *ὅτι ὁ τὴν γιγαντομαχίαν ποιήσας, φησὶν, ὅτι κρόνος μεταμορφωθεὶς εἰς ἵππον ἐμίγη Φιλύρᾳ τῇ ὠκεανοῦ, διόπερ καὶ ἱπποκένταυρος ἐγεννήθη ὁ χείρων.* ESCH

455. *Τύπτον ἕκαϛος*] Non opus, vt *τύπτον* cum Perdrierio in *τύπτεν* mutes. ESCH.

458. *Πισσαίη*] Omnino hic refcribendum *τισαίη*. *τίσαιον γὰρ, ἀκρωτήριον θεσσαλίας*, inquit Apollonii Scholiaft. quin ipfe Apollonius ab hoc loco iter Argonautarum inchoat:

Τισαίην εὔκηλοι ὑπὲρ δολιχὴν
θέον ἄκρην. ESCH.

458. Locus Apollonii eft 1, 568 vbi *Τισαίην ἄκρην* memorat, cultamque ibi Dianam. Ex eo loco noftrum effe corrigendum, putabat ipfe etiam Heinfius ad Val. Fl. 2, 7 vbi in hac ipfa nauigatione *Templa Tifaeae Dianae* ponuntur. Sed haud paullo magis placet Lucae Holftenii diligentia ad Steph. Byz. V. *Πισαίον* p. 255 vbi poft collatas Polybii etiam auctoritates ita conclu-dit, *E quibus apparet, vocabulum hoc inter διττογραφέμενα* reponen-dum. *Promuntorium Sepias* e[ft] etiam Plin. 4, 9 et illuftrat Har-duinus n. 13. GESN.

460. *Ἀγχίαλός θ' ὁμαλή*] E[t] hic refcribendum *ὁμόλη*, duce Apol-lonio, (et Holft. ad Steph. Byz. h. v. et *ὁμόλη, ὄρος θεσσαλίας, οὕτω κα-λούμενον.* Interpretes male: *An-chialosque plana.* Sed non folu[m] hoc loco deceptus Perdrierius, de-ceptus etiam Hermolaus Barbaru[s] et ab hoc Ortelius, qui ambo Ar-chialum faciunt locum circa finu[m] Pelafgicum. ESCH.

460. Non dubitaui hanc vnius ap[i]cis immutationem admittere, qu[ae] firmatur etiam ex his, quae a[d]fcripfit Harduinus ad Homoli[um] Plinii 4, 9 no. 19. GESN.

Ἐναύλου] Non intelligo h[ic] doctiffimum Holftenium, qui [...] ordi-

vt Minyis et magnam gloriam parent iunioribus regibus apud futuros homines. Poſtquam ad litus et in nauem deſcenderunt omnes, in prioribus, *quae prius occuparant*, ſedilibus conſident, inde remis intendentes manus, vndas pro ſe quisque verberant (455) diſcedentes a Pelio. Super magnum maris aequor ſpuma effferueſcens ferum albefacit mare. Piſſaeum occultatur promuntorium, et Sepias ripa, apparet Sciathus, Dolopis ſepulcrum in conſpectum venit, maritimaque Homole, fluentumque torrentis Amyri, (460) qui per magna terrae ſpatia mittit ſtrepentes aquas. Olympi etiam ob altos ſcopulos inacceſſa cacumina proſpexerunt Minyae, et ſiluoſum Atho circumuecti, Pallenenque ampl in,

Voſſ. F. ἀμύροιο ἐναύλε V. N. 461. πολὴν PAIC. ἴα Aſ. 463. εἰσέδραμον edd. εἰσέβρ. ſph. Eſch. ἄθωδεν δρῶθαι PAIC. καμνον Voſſ.

ordine itineris, quem Apollonius ſeruat, nobis reſtituere vult ἀναύρου. Quin, ſi Apollonium ſequi velimus, Ἀμύρου reſcribendum eſſet, niſi modulus ſyllabae mediae repugnaret. Et certe nihil aliud noſter intelligit quam Amyrum, quem hoc modo circumſcribit, ῥεῖθρόν θ' ἁλιμυρὲς ἐναύλου. nam quemadmodum ἄναυρος, ſi προσηγορικῶς accipiatur, *torrentem* ſignificat, ita etiam ἔναυλος nihil aliud quam *torrens* eſt. Vix tamen dubito quin ſit legendum ῥεῖθρόν τ' ἀμύροιο ἐναύλου. ESCH.

460. In loco, qui huic reſpondet, Apollonii 1, 596 ſunt ἀμύροιο ῥέεθρα, de quo fluuio et vrbe cognomine multa ſunt apud Stephanum Byz. et Holſt. Itaque valde propendet animus ad recipiendam emendationem ab Eſchenbachio propoſitam. Sed ſcrupulum mouet hoc, ſi forte noſter voluerit alludere ad notationem nominis proprii, et illud interpretari quaſi ἁλιμυρές. Interea verſionem ita informaui, vt ἐναύλε redderem *torrentis* nomine, cui reſpondere ἔναυλον, inductio Homerica, et quae ſunt ab Heſychio, et ad illum obſeruata, me docuere. Holſt. ad Steph. V. Ὁμόλη vult legi, ῥεῖθρόν θ' ἁλιμυρὲς ἀναύρε. GESN.

463. Εἰσέδραμον] Inconditum ſenſum hoc verbum ibi gignit, ego non dubito, quin auctor ſcripſerit εἰσέδρακον, et hoc potiſſimum coniicio ex Apollonio, qui de eodem loco in eadem re idem vocabulum adhibet. Sed et in innumeris locis hi duo auctores ita inter ſe concordant, vt iisdem plane verbis nonnunquam eandem ſententiam efferant, quod manifeſtum erit illi, qui ambos cum ſtudio legerit et inter ſe contulerit. ESCH.

463. Locus Apollonii eſt 1, 597 Κεῖθεν δ' εὐρυμένας τε πολυκλύςυς τε φάραγγας Ὄσσης τ' Οὐλύμποιό τ' ἐσέδρακον. Res ita manifeſta dubitationi locum non relinquit.

 Ita-

Πελλήνην τ' εὐρεῖαν· ἰδὲ ζαθέην Σαμοθρήκην,
Ἔνθα καὶ ὄργια φρικτὰ θεῶν, ἄῤῥηκτα βροτοῖσιν,
Ἀσμενοι εἰσεπέρησαν ἐμῆς ὑποθημοσύνῃσιν
Ἥρωες· μέγα γάρ σφιν ὀφέλσιμον ἀνθρώποισι
Τῆσδε θυηπολίης, ἄμοτον πλωτῆρσιν ἑκάστοις.
Σιντιακαῖς δ' ὀφρῦσιν ἐκέλσαμεν ὠκύαλον ναῦν
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ. τόθι περ κακὰ ἔργα μεμήλει
Θηλυτέραις· αἳ γάρ κεν αἰστώσαντο σύνευνες
Σφῆσιν ἀταθαλίῃσι. καὶ ἡ κλυτὴ Ὑψιπύλεια
Ἐλδομέναις κραίνεσκε, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη.
Ἀλλὰ τί σοι περὶ τῶνδε πολὺν λόγον ἀμφαδὸν εἰπεῖν,
Ὅσσον ἐφ' ἵμερον ὦρσεν ἀγαυαῖς Λημνιάδεσσι
Κύπρις ἐρωτοτρόφος, Μινύαις εἰς λέκτρα μιγῆναι;
Φίλτροις Ὑψιπύλην ἐρατοῖς ἐδάμασσεν Ἰήσων·
Ἄλλῃ δ' ἄλλος ἔμικτο· καὶ ἐκλελάθοντο πορείης,

Ἐ

464. Παλ. melius. 465. ἀῤῥ. δὲ βρ. PAIC. ἀῤῥητα Af. 467. μέγα γαρ Voff. μετὰ edd. μέγα etiam coni. Pierf.

Itaque probat etiam Cl. Weffel. Obf. 1, 22 p. 9. Verbum ipfum noftro familiare effe, docet Index. GESN.

464. Πελλήνην τ' εὐρεῖαν] Repone ex Apollonio (1, 599) παλλήνην· (Schol.) παλλήνη δ' ὄρος Θρᾴκης καὶ πόλις, ὅθεν ἦν πρωτεύς. Vide etiam Stephanum voce παλλήνη. ESCHENB.

464. Non dubito quin α in prima Syllaba huius nominis vnice verum fit, cum praefertim a Pellene Achaica fic diftinguendam doceat Euftathius ad Ιλ. Β, 574 p. 220, 50. Omnia dedit Holften. ad Steph. Sed cum tribus locis apud noftrum in omnibus libris fcribatur per ε, ad διττογραφέμενα etiam hoc referre, vel certe in tutiorem partem peccare malui. GESN.

465. Ἀῤῥηκτα βροτοῖσιν] Prurigo eft, quae impulit Perdrierium, vt hic pofuerit ἀῤῥητα. ESCH.

465. Etiam Apollo. 1, 917 Ἀῤ-ῥήτους ἀγανῇσι τελεσφορίῃσι θέ-μιστας haec ipfa Samothracum myfteria appellat. Verum nec ἀῤῥητα fenfus refugit, quod de Myfteriis fermo eft; et fic effe in Mf. docet V. L. GESN.

467. Μετὰ γάρ σφιν] Vid Schol. Apollon. lib. I. ad verf. 917 et rationem noftrae interpretationi habebis. Legendum autem pr ἕκαστος, ἑκάστοις. Et de eadem r Orpheus in Θυμιάματι Κυρήτω (H. 37.)

Οἵτε Σαμοθρῄκην ἱερὴν χθόν ναιετάοντες
Κινδύνες θνητῶν ἀπερύκετε πον τοπλανήτων. ESCH

467. Ita habebat verfio h. l. i editione Efchenbachii, *Deincep enim valde vtilis eft hominibus Ha facrorum fitis nauigantibus omni bus.* Scholiaftes, ad quem prouo cat, inter alia multum profuiffe i

per

amplam, ac diuinam Samothracen. Hic etiam sacra deorum tremenda, non temeranda hominibus, cupide adierunt meo consilio Heroës: magna enim vtilitas hominibus *quidem omnibus*, horum sacrorum, immensa vero nauigantibus singulis. Inde ad Sintiaca supercilia in diuina Lemno celerem nauem appulimus. Ibi mala tum facinora curae fuerant mulieribus: suos quippe maritos interemerant suis sceleribus, et inclita Hypsipyle volentibus *nunc* imperabat, mulierum formosissima. Verum quid tibi *Musaee*, de hisce longam narrationem diserte habere *attinet?* quantum nobilibus in Lemniadibus desiderium excitauerit Cypris amorum nutrix Minyarum concubitus, *vt* illecebris amatoriis Hypsipylen domuerit Iason, vt aliae aliis mistae sint, et obliti fuissent expeditionis, nisi reuocatoriis voci-

468. *ἕκαστος* edd. *ἑκάστοις* coni. Esch. 475. *ἤμερον* PAIC. *ἀγαυαῖς* Voss. 476. *ἐπὶ λεκ.* Voss. sed marg. *ἐς.*

periculis ait Agamemnoni et Vlyssi, quod initiati fuissent. Docti lectores existimabunt, an mea interpretatio satis tum verbis poetae, vt a me constituta sunt (in voce *μέγα* occupauerat Pierso. Veris. 1, 9 p. 103, vt supra v. 11) tum sensui communi, quo ille profecto non caruit, respondeat. Tenebras interpretantibus obiecit, quod non viderunt, duas hic esse propositiones, priorem, Sacra Samothracia vtilia sunt hominibus, qui iis initiantur omnibus: alteram, Immensum autem iuuant nauigantes singulos. De *σφιν*, quod hic ad *ἀνθρώποισι* relatum abundat, itemque de v. *ἄμοτον* vid. Index. GESN.

469. *Σιντιακοῖς δ' ὀφρύσιν*] Vide omnino Holstenium ad Stephanum voce *Σιντία*. Dormiunt sane interpretes, qui *compositos oculos* in somniis vident. ESCH.

477. *Φίλτροις*] Varie haec vox vsurpatur ab auctoribus. Communissime quidem pro *Pharmaco, amoris conciliandi causa alicui dato*, vt ap. Ouid. II. Amor.

Philtra nocent animis, vimque furoris habent.

et passim alibi. Deinde vero significat *στοργὴν φυσικὴν πρὸς τὰ τέκνα.* vt apud Nazianz.

Φίλτρῳ γὰρ συνέδησε φύσις τοκέας τε γόνους τε.

Menander apud Stobaeum · *Ὦ παῖδες, οἷον φίλτρον ἀνθρώποιο φρενές.* Tertio de *amore coniugali* dicitur, vt ap. Apollonidem Anthol. I. *μὴ σπείσαις δεύτερα φίλτρα γάμου*, quem fere in sensum hic etiam apud nostrum vsurpatur, nisi quidem blanditias potius et mellita verba, quibus iuuenes miseras puellas ad concubitum inuitare solent, intelligas, quod suadere videtur versus sequens, dum de reliquis auctor dicit: *ἄλλῃ δ' ἄλλος ἔμικτο.* ESCH.

Εἰ μὴ ἀποτροπίοις ἐνοπαῖς θελξίφρονι θυμῷ
Ἡμετέρῳ θελχθέντες ἔβαν ποτὶ νῆα μέλαιναν,
Εἰρεσίην ποθέοντες, ἐπεμνήσαντο δὲ μόχθου.
Ἔνθεν ἐς Ἑλλήσποντον ἅμ' ἠῶος φέρεν οὖρος
Ἀκραὴς Ζέφυρος, στεινῆς ἀπάτερθεν Ἀβύδου,
Ἴλιον Δαρδανίην, Πιτύην ἐπιδέξι' ἔχοντας,
Οὗ καὶ Ἀβαρνιάδας Περκώτης τ' εὔσταχυν αἶαν
Ἀργυρέαις Αἴσηπος ἐπικλύζει προχοῆσιν.
Αἶψα δ' ἐπιθρώσκουσα θέεν πολυηγόρος Ἀργώ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ψαμάθοισιν ἐκέλσαμεν, ἐν δ' ἄρα Τῖφυς
Ἰθύντωρ ἀκάτοιο, καὶ ἀγλαὸς Αἴσονος υἱὸς,
Σύν τ' ἄλλοι Μινύαι, γλαυκώπιδι Τριτογενείῃ

Θῆκαν

479. ἀποτροπίης Voss. θ' ὕμνῳ coni. Eschenb. 481. νόθου Voss. μόχθους Chiu. 482. Ἔλθεν PAL. Ἦλθεν Cr.

479. Θελξίφρονι θυμῷ] Melius legerem hic θελξίφρονι θ' ὕμνῳ. Sed nihil definio. ESCH.

479. Est sane elegans coniectura. Vellem dedisset poeta nobis carmen, quo a voluptate ad laborem potenter Minyas reuocare Orpheus potuit, simili illi quod est supra 252. Sed non ausim tamen tale carmen ὕμνον vocare: neque iam vacat operose, post diligentiam praesertim accuratam amici mei Kriesii, quaerere, cuius de Hymnis veterum dissertatio sub oculis meis nata est. GESN.

481. Verbum ἐπεμνήσαντο videbatur mihi aliquando hic poni cum allusione ad illum vsum, qui ad rem vxoriam et nuptiarum ambitionem pertinet, vnde μνηστεύειν, et μνηστῆρες dicuntur e. i. g. a. Placebat haec notio quod cogitarem, auocandos hic fuisse Argonautas a nuptiis Lemniadum ad amorem suae nauis et laboris et gloriae. Fauebat illud, quod in Chiueano exemplo μόχθους habetur, quarto casu, quem adsciscit in hac significatione verbum μνᾶσθαι. Sed metuo, vt aliquid solidi hic sit, cum hoc verbum, more Orientis in vniuersum sit grauidum, vt loquuntur Grammatici, et meminisse dicantur, qui faciunt quod debent vel solent. Vid. v. g. mox 553 μνώεσθε πλόοιο.

482. Illud ἅμ' ἠῶος idem sibi velle puto, ac si dixisset poeta ἅμ' ἠοῖ. Vt si Latine diceres: simul matutinos eduxit suos, i. simul ac mane esset, simul cum ortu solis.

484. Ἴλιον Δαρδανίην] Difficile est hunc versum metiri aliter, quam vt vel ι interdum consonantis vicem subire fatearis: vel ν et δ non efficere veram positionem, quae praecedentem vocalem breuem necessario producat. Exempla quidem Homerica similium versuum vel nitebantur corruptis exemplaribus, vel tenui mutatione sunt reducta ad regulam. Hic forte plus laboris fuerit. Et est non absimilis versus Lap. Pr. 62 vbi κρέσβυν ante δαημοσύνην posteriorem corripere videtur. Sed vtrique huic loco σαφὸς

Φάρ-

vocibus a flexanimi mente, *facultate*, nostra deleniti ad nigram nauim descendissent, remigationemque cupientes depoposcissent sibi laborem. Inde in Hellespontum matutinos statim ventus secundus, validus Zephyrus tulit, angustam praeter Abydon, Dardanium Ilion, Pityam ad dextram habentes, vbi etiam Abarniados Percotesque frugiferam terram argenteis Aesepus vndis alluit: statimque subsultans loquax cucurrit Argo: vbi cum ad arenas appulissemus, ibi Tiphys gubernator nauis et praeclarus Aesonis filius, vnaque Minyae alii, glaucae Mineruae erexerunt graue saxum, (vbi

484. ἐπιδέξιον Af. πιτυην ἐπειδέξιον ἔχ. PAI. ἐπὶ δε δεξιὸν ἔχ. Cr.
485. ἀκορνιαδ. Voff. ἀβορ. et περ. ἔςαχην Af. ἀβορ. etiam P.
488. ἐπὶ — ευ δ' αρα Voff.

φάρμακον inueniri cupio, an inueniri possit, dubito.

484. Πιτύην] Scholiastes Apollonii ad lib. I. v. 933. Ἡ λάμψακος τὸ πρότερον Πιτύεια προσηγορεύετο. Ἣν τινὲς Πιτύαν ὀνομάζουσιν· τινὲς δέ φασιν, ὅτι Φρίξος γενόμενος ἐνταῦθα θησαυρὸν ἔθηκεν, καὶ ἀπὸ τούτου ἡ πόλις ὠνομάσθη· Θρᾷκες γὰρ θησαυρὸν Πιτύην λέγουσι· vnde Cl. Holstenius Πιτύην hoc loco Argon dictam esse vult. Ego nihil definio. ESCH.

484. Πιτύην] Festinabat aut dormitabat vir doctus, cum ista chartis illuderet. Res sic habet. Holstenius ad Steph. Πιτύεια, quod antiquum Lampsaci nomen fuisse, ibi docetur, addit, Orpheus Argon. 484 Πιτύην vocat. Nihil aliud. GESN.

485. Ἀβαρνιάδας] Bene hic Cl. Holstenius (ad Steph. Byz.) Ἀβαρνιάδας mutat in Ἀβαρνιάδος. ESCH.

485. Puto melius ἀβαρνιάδος. Sed nihil mutaui, cum praestare nobis possit nemo, annon *Abarniadas* noster dixerit nymphas quacunque de causa. Est enim, vt ait Stephanus, ἄβαρνος vrbis et regionis nomen. GESN.

490. Σύν τ' ἄλλοι Μινύαι] Commentarii vicem fungi potest Apollonius lib. I. v. 936. seqq. ESCH.

490. Ego vero non commentarium in h. l. inueni apud Apollonium, sed non nihil potius in conciliando vtroque poeta difficultatis. Apollonius ita a v. 955 Κεῖσε καὶ εὐναίης ὀλίγον λίθον ἐκλύσαντες Τίφυος ἐννεσίῃσιν ὑπὸ κρήνῃ ἐλίποντο, Κρήνῃ ὑπ' Ἀρτακίῃ· ἕτερον δ' ἕλον, ὅστις ἀρήρει Βριθὺς κ. τ. λ. Ad haec cum nostro concilianda ponam hic non dissertationem, quam animo conceperam, de antiquissimo genere ancorarum: sed obseruationes modo aliquot ex huius rei et loci vtriusque consideratione mihi natas.

1) Ex Apollonii narratione illud colligere mihi videor, cum in Portum Cyzici venissent Argonautae, illos Tiphys monitu lapidem εὐναίης, (relinquamus interea in incerto, quid in re nautica fuerit εὐναία vel εὐναί) quod nimis paruus esset, detraxisse, et ad fontem Arta-

Θῆκαν ἀείραντες βριθὺν λίθον· ἔνθα δὲ νύμφαι
Κρήνῃ ὑπ᾽ Ἀρτακίῃ καλὰ νάματα πλημμύρουσιν,
Οὕνεκά οἱ πλώουσιν ἀνὰ πλατὺν Ἑλλήσποντον
Εὔδιος ἀντεβόλησε μυχοῦ ἔντοθε γαλήνη,
Οὐδ᾽ εἰς γαῖαν ἔριψαν ἐϋγνάμπτους ἀγκύρας,
Κύμασι θεινόμενοι ὑπὸ χειμερίοισιν ἀήταις.
Ἐνθάδε πορσύνοντες ἐπὶ κροκάλαις προχέουσαις
Δεῖπνά τε καὶ κλισίην, δόρπου μεμνήμεθ᾽ ἕκαστοι.

Δὴ

492. πλημμύρουσι Voss. 494. μυχον Voss.

Artacium collocasse, (credo, quod perforatus esset, et ad transmittendum aquae radium accommodatus) in illius autem locum aptiorem et grauiorem electum reposuisse. Porro Scholiasta dicit, hunc lapidem fuisse ἀντ᾽ εὐναίας καὶ ἀγκύρας.

2) Homerus, in tam frequenti occasione, ἀγκύρας nomen non habet: sed εὐνῶν, quasi tu dicas cubilium, ita mentionem facit, vt appareat, eas, quidquid fuerint, ancorarum certe vsum praestitisse. Sic Ἰλ. Α, 436 atque Od. Ο, 497 Ἐν δ᾽ εὐνὰς ἔβαλον. Priori loco f. p. 98, 46 Eustathius Εὐναὶ, inquit, αἱ τὴν ναῦν εὐνάζουσαι ἄγκυραι. Sic Od. Ι, 136 Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν᾽ οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν, Οὔτ᾽ εὐνὰς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι᾽ ἀνάψαι. Ἰλ. Ξ, 77 iubet Agamemnon nauem deduci, si subita fugae necessitas ingrueret, Νῆα — Ὕψι ἐπ᾽ εὐνάων ὁρμίσσομεν. Non audiendus hic est Eustathius, p. 953, 36 certe non de hoc loco intelligendus, cum dicit, τὰς εὐνὰς εἰκὸς μὴ μόνον ἀγκύρας νοεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑποκείμενα ταῖς ναυσὶν ἕρματα. Nimis repugnat illud ὕψι, et quod deduci nauem de litore iusserat. Illud conficitur, εὐνὰς apud Homerum de naui in mare proiici, vt quiescere et immota seruari nauis possit. Ceterum credamus Eustathio, εὐνὰς etiam esse palangas, in quibus siccae in terra stare naues possunt.

3) Sed de ancora e lapide perforato quid censebimus, quem apud Apollonium viderunt viri docti, in quo numero Schefferus ipse est de Mil. Nau. 2, 5 p. 147. quin Plinius quoque 36, 14 f. 23 *Eodem in oppido, Cyzici, est lapis, fugitiuus appellatus. Argonautae eo pro ancora vsi, ibi reliquerant.* Ipse Arrianus in Periplo Ponti Euxini p. 120 Blancardi, ad Phasis Ostia καὶ ἡ ἄγκυρα, ait, δείκνυται τῆς Ἀργοῦς. Καὶ ἡ μὲν σιδηρᾶ οὐκ ἔδοξέ μοι εἶναι παλαιὰ (forte ob id ipsum quoque, quod ferrea esset, non aerea) — λιθίνης δέ τινος ἄλλης θραύσματα ἐδείκνυτο παλαιὰ, ὡς ταῦτα μᾶλλον εἰκάσαι ἐκεῖνα εἶναι τὰ λείψανα τῆς ἀγκύρας τῆς Ἀργοῦς.

4) Cum de lapideis ancoris in vniuersum facile credam suis auctoribus apud Schefferum l. c. tum dubitari videtur posse, λείψανα illa Apollonii et Arriani fuerintne ancorarum proprie dictarum, h. e. molium grauium, quae funibus e naui in fundum maris demissae illam contra vim ventorum aut fluctuum immotam tenerent, fragmenta? Certe nec locus Apollonii hoc postulat necessario, si illum ita interpretemur, vt modo ostendi: et nihil

(vbi nymphae fonte sub Artacio pulchras aquas exundare faciunt) quoniam sibi per latum Hellespontum nauigantibus serena occurrit intra ipsum recessum tranquillitas, neque iacere in terram aduncas ancoras coacti sunt (495) vndis percussi ab hibernis flatibus. Illic parantes in litoribus eminentibus coenam atque accubitum, epulis operam dedimus omnes. Accumbentibus superuenit

496. ἀήταις Voss. 497. πρωΐν. PAIC. et Esch.

nihil est apud Homerum in tam frequenti τῶν εὐνῶν mentione, quod lapideas indicet. Sed est contra aliquid Od. N, 77 hic ad lucem Argonauticae fabulae breuiter declarandum. Soluunt Phaeaces cum Vlysse versus Ithacam: Πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο. Habemus hic lapidem perforatum; sed non quem pro ancora demittant in mare, verum *a quo soluunt oram* nautae: vti nunc in illis crepidinibus, ad quas appellunt, vnde soluunt naues, sunt immissi saxis annuli ferrei, ad quos religantur. Ne supersit dubitandi locus, audiamus V. Schol. Πεῖσμα τὸ ἀπόγαιον χοινίον — αὐθαυτα ἐπὶ τῶν λιμένων τρυπῶν τοὺς λίθους. Eustath. p. 504, 49 Ἡ ἀπολυθεῖσα τοῦ ἔξω δεσμοῦ ναῦς. Placebam mihi aliquantulum hac obseruatione. Sed occupatam video ab A. Berkelio ad Steph. Byz. V. Ἀγκύραι. πόλις Αἰγύπτου — ὠνόμασται δὲ οὕτως, ἐπειδὴ λιθίνους ἐκεῖ ἔτεμνον, οἷς κατεχρῶντο, ἀγκύρας ἐκ τῆς παρακειμένης λατομίας. Adscripsi locum integrum, quod sententiam de ancoris lapideis Grammaticorum ostendit, qui similia de ipsa Gallograecorum Ancyra narrant apud Stephanum.

5) Denique illud obseruamus, quod ἀγκύρας nomen non habet Homerus, sed habet illas carmen Orphicum, inde forte efficias, inter Homeri et illius aetatem illud nomen esse vel inuentum, vel celebratum in Graecia. Nam εὐνὰς Homericas habuisse certe vim et vsum ancorarum, non potest negari. De Argonautis Pind. Pyth. Δ, 342 Ἐπεὶ δ' ἐμβόλου κρέμασαν ἀγκύρας ὕπερθεν. Finiamus in loco Pausaniae Att. C. 1, 4 Ἄγκυρα, ἣν ὁ Μίδας ἀνεῦρεν, ἣν ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐν ἱερῷ Διός. De Ancyra Phrygiae a Gallis occupata loquitur, et de rege illius conditore, cuius ipsa aurea fabula Homero videtur iunior.

GESN.

491. Auctor huius carminis hic profecto nihil de ancora cogitauit: sed magnum lapidem Mineruae erectum narrat simpliciter. Plane conueniet cum Apollonio, si λίθα interpretemur *per hunc*.

495. Epitheton hoc ἐϋγνάμπτας indicat, de recuruis ancoris ex metallo aeris vel ferri sermonem esse: et videtur ipsa illa flexura nomini originem dedisse, quam et ἀγκὼν et ἀγκάλη, et ἀγκύλος et ἄγκιστρον etc. ostendunt.

496. Χειμερίοισιν ἀήταις] Cur hic interpretes vertunt, *sub septentrionalibus ventis?* qui certe contrarii fuissent nautis nostris. Forte legerunt ἄρκτοις? Sed non solliciti simus

Δὴ τότε κεκλιμένοισιν ἐπήλυθε Κύζικος ἥρως,
Ὃς Δολόπων ἤνασσε περικτιόνων ἀνθρώπων,
Αἰνῆος φίλος υἱὸς, ὅν οἱ τέκε δῖα γυναικῶν,
Εὐδώρου θυγάτηρ Αἰνίππη καλλιπάρηος·
Ὅς ῥα φιλοξενίῃ Μινύας ἐγέρηρεν ἅπαντας,
Σφάζων πῖά τε μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
Ἀγροτέρους τε σύας· δῶκεν δ' ἔπι οἶνον ἐρυθρὸν,
Σῖτον δ' ἄφθονον ἧκεν ἀποπλώουσι φέρεσθαι,
Χλαίνας τ' ἠδὲ τάπητας, ἐϋννήτους τε χιτῶνας.
Φίλετο δ' αὖ παρεόντας ὁμηλικίης ἕνεκα σφῆς·
Καί ῥα πανημερίοισιν ἐν εἰλαπίναισιν ὅμαρτεν.
Ἀλλ' ὅτε γ' Ὠκεανοῖο ῥόον βαπτίζετο Τιτὰν,
Μήνη δ' ἀστροχίτων ἔπαγεν μελαναυγέα ὄρφνην,
Τῆμος ἀρηΐφατοι κίον ἀνέρες, οἵ ῥα νέμοντο
Ἀρκτώοις ἐν ὄρεσσι, τεθηπότες εἴκελα θηρσὶ,
Τιτᾶσι βριαροῖς τ' ἐναλίγκιοι ἠδὲ Γίγασιν·
Ἓξ γὰρ χεῖρες ἑκάστῳ ἀπ' ὤμων ἀΐσσοντο.
Οὓς τότ' ἐσαθρήσαντες ἀμαιμάκετοι βασιλῆες,
Ἐς μόθον ὁρμαίνοντες ἀρήϊα τεύχε' ἔδυνον.
Καί ῥ' οἱ μὲν πεύκῃσιν ἀμύνοντ', οἱ δ' ἐλάτῃσιν·
Ἐν δ' ἔπεσαν Μινύαισι κατὰ σκοτόεσσαν ὁμίχλην.
Οὕς τοι ἐπειγομένους κτεῖνεν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς,

Τόξῳ

500. περικτυό. Voss. 502. Vid. leg. Εὐσώρου — αἰνήτη V.N.
505. ἄπο οἶν. Voss. 506. ἄφθονον PAC. 507. εὐνητοὺς Voss.

simus de falsa lectione, cum veram habeamus. ESCH.

500. Ὃς Δολόπων] Contra Homeri, Apollonii et omnium veterum auctoritatem noster Δόλοπας hic nominat, quos reliqui Δολίονας. ESCHENB.

500. Qui hic Dolopes vocantur, Doliones sunt Apollonio 1, 952 sqq. quod constat etiam ex Stephano Byz. quaeque ibi Holstenius. Cum videam Eustathium ad Ιλ. I, 480, vbi Dolopum rex, δολόπεσσιν ἀνάσσων, dicitur Phoenix, p. 673, 10 studiose admodum Dolopes et Doliones distinguere, Δόλοπες ἔθνος θεσσαλικὸν — Δολίονες μέντοι οἱ περὶ Κύζικον κ. τ. λ. quod indicium est illos interdum confundi: cogitabam, potuisse poetam nostrum eo facilius Dolopas hic substituere, quod et hi ἄποικοι θεσσαλῶν, vt ait Schol. ad Apollo. 1, 962. GESN.

502. Εὐδώρου θυγάτηρ αἰνίππη] Duplici vitio laborat hic versus, quem ex Apollon. (1,949) facile sanare poteris; rescribendo pro εὐδώρου

εὐσω

nit Heros Cyzicus, Dolopibus circumhabitantibus imperitans Aenei F. quem nobilissima mulier peperit Eusori filia, Aenete pulchris genis decora, qui sua hospitalitate Minyas honorauit omnes, mactans pingues oues et flexipedes camuros boues, ferosque sues, deditque praeterea vinum rubrum, frumentumque copiosum misit nauigantibus auferendum, sagaque et tapetes et tunicas bene sutas. Amplectebatur ille praesentes hospites, quod aequales sibi aetate essent, et per integrum illos diem epulis prosequebatur. Sed cum Oceani se fluctibus Titan immergeret, Lunaque stellatam induta tunicam nigri splendoris caliginem induceret: Martii venerunt viri, qui habitarent arctois in montibus, stupidi, ferarum instar, ceterum Titanibus validis similes gigantibusque. Sex enim vnicuique manus erumpebant ex humeris. Hos tunc adspicientes inuicti reges in pugnam ruunt arma induti Martia. Isti partim taedis pugnabant, partim abietibus, impetumque fecerant in Minyas per tenebricosam caliginem: irrumpentes vero interfecit fortis Iouis filius

508. F. φίλατο V. N. ὁμιλα. Voss. 509. πα — ησιν Voss. Totum versum auctum vitiis repetunt PAI. 511. ἔπαγε Voss. 512. οἶρ' ἀνέμ. PAIC. 517. ὀρίνοντες Voss. Vid. leg. ὁρμαίνοντας. 519. ὁμίκλην PAIC.

εὐσώρα, et pro Αἰνίκη, Αἰνήτη. Ita enim ille:

Κύζικος, ὃν κούρη δῖα τέκεν Εὐσώροιο
Αἰνήτη

(V. ad Val. Fl. 3, 4.) ESCH.

504. Ἕλικας βοῦς] Vertimus *Camuros*. Hesychius: Ἕλικας, ἑλικοκεράτας, ἐπικαμπῆ τὰ κέρατα ἔχοντας, et hi dicebantur Latinis *Camuri*. Philargyrus ad Virgil. III. Georg. v. 55:

Et camuris hirtae sub cornibus aures.

Camuri boum sunt, qui conuersa introrsum cornua habent: laeui, quorum cornua terram spectant. His contrarii Licini, qui sursum versum cornua habent. ESCH.

504. Sic Ιλ. I, 462 πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς ἔσφαζον. GESN.

508. Φίλατο postulat ratio metrica, aoristo I. Vid. Clarck. ad Ιλ. Τ, 304. Idem obseruandum ad 709.

513. Ἀρκτῴοις] Vide Apollonium lib. I. v. 942. ESCH.

521.

Τόξῳ οἰστεύων. σὺν δ' αὖ νέον ὤλεσε παῖδα
Κύζικον, οὔτι ἑκὼν, ἀλλ' ἀφραδίῃσι πεδηθείς·
Τῷ δ' ἄρα μόρσιμον ἦεν ὑφ' Ἡρακλῆϊ δαμῆναι.
Αἶψα δὲ οἱ Μινύαι κοίλης ἔντοσθεν ἔβησαν
Νηὸς τευχήεις, ποτὶ δὲ ζυγὸν ἶζον ἕκαστος.
Τῖφυς δὲ πρύμνηθεν ἐπήπυεν, ἠδ' ἐκέλευε
Κλίμακα νηὸς ἔσω ἐρύσαι, καὶ πείσματα λῦσαι.
Ἀλλ' οὐ γὰρ λύοντο κάλοι, δεσμοῖσι δ' ἀφύκτοις
Ὠκείης στροφάλιγγος ἀρηρότες ἐσφίγγοντο,
Νῆα κατείργοντες. θάμβησε δὲ Τῖφυς ἀμύμων,
Ἄφθογγος δὲ προῆκε χερῶν οἰήϊα νηὸς
Ἀργώης· οὐ γάρ γε ἐέλπετο κῦμα περῆσαι.
Ῥείη γὰρ κοτέεσκε δεδουπότος εἵνεκα λαοῦ.
Ἀλλ' ὅτε πρὸς μέσατον νυκτὸς προὔβαινεν ἀταρπὸς,
Ἄστρα τε τηλεφανῆ δῦνεν ῥόον Ὠκεανοῖο,
Ὅσσε κυβερνήτῃ προσεπέστιχε νήδυμος ὕπνος.
Τῷ δὲ βαθὺ κνώσσοντι θεὰ μενέδουπος Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη παρ' ἐτήτυμα σήματ' ἔφαινεν·

Ὧδε

521. Vid. leg. δ' αἰνέος ὤλ. V. N. 526. ἐκέλευεν Voss. 527. ἔσσω -- λύειν Voss. 528. οὐ οἱ Voss. 530. ἐθάμβησε Voss. 531. δέ οἱ

521. Σὺν δ' αὖ νέον ὤλεσε παῖδα Κύζικον] Cyzicum non ab Hercule, ſed ab Iaſone interfectum fuiſſe, narrat Apollonius, qui etiam in ipſa hiſtoriae enarratione multum differt ab Orpheo. ESCH.

521. Nempe hic etiam morem ſuum vterque poeta ſeruat. Diuerticula, amoenitates, quaerit Apollonius, origines rituum perſequitur. Hic noſter ſumma capita attingit, in iis moratur, vbi Orpheo tanquam Deo quodam ex machina opus fuit. Apollonius facta ex naturâ rerum explicare ſtudet: noſter quaerit locum miraculis Orphei. Ille doctior Grammaticus, hic poeta magis μυθολογῶν. Ceterum pulchre Pierſonus Veriſ. 1, 9 p. 112. pro αὖ νέον conſicit Αἰνέος. Cyzicus v. 500 Αἰνῆος φίλος υἱὸς vocatur. Aeque mihi diſplicet, ac Pierſono, παῖδα νέον vocari, qui maritus ſit: cum νέα nomen ad παῖδα adiectum plane inferiorem puerorum aetatem indicare videatur. GESN.

529. Non puto hoc dicere poetam, ipſam nauem procella circumactam, et ita implicitos funes. Sed oſtentum hoc diuinitus obiicitur Argonautis, vt ſentiant, ſe manu Deae retineri.

531. Ἄφθογγος δὲ προῆκε] Somniat Perdrierius, qui pro ἄφθογγος, quod rectum eſt, legi vult ἄφθονον. ESCHENB.

531. Rectum ſine dubio eſt, h. e. narrationi et linguae rationibus accommodatum, προῆκε. Sed tamen

lius (520) arcu sagittas mittens, simul vero occidit filium Aenei Cyzicum, non ille quidem volens, sed imprudentia irretitus. Huic nempe fatum fuerat occidi ab Hercule. Statim vero Minyae cauam intra nauim se contulere armati, atque ad transtra consederunt vnusquisque. (525) Tiphys a puppi inclamans iubet scalam intra nauim trahere, ac soluere oras. Verum solui funes non poterant, sed nodis inexplicabilibus quasi celeri vertigine constricti aptique tenebantur nauim retinentes. Obstupuit Tiphys, vir fortis, (530) et obmutescens dimisit e manibus nauis Argoae gubernacula, neque enim sperabat fluctus se transiturum. Scilicet Rhea irata *Minyis* erat, ob caesum populum. Cum vero ad medium processisset noctis via, astraque longe lucentia subissent fluenta Oceani, (535) oculos gubernatoris profundus incessit somnus, eique altum dormienti horrisona dea Minerua prope adstans vera imperia declarauit, et

ἧκε Ask. δέ οἱ ἧκε Voss. 534. πρᾶβεν. As. 536. Ὄσσοις — ἔοικε Voss. 538. παρετήτ. editi. πανετήτυμα coni. Doruil. ad Charit. p. 212. σύματ' PAI.

...en potest auctor dedisse οἱ, quod ...st in Mss., relatum ad nauem Argo, ...ermisit naui, quae ipsa se impli...uisse videbatur, gubernacula. Vid. ...nd. n. 1. Idem dicendum de v. 587. ...xspectabam hic, vt aliquam ra...ionem adferret suae suspicionis vir ...n Graecis libris versatissimus, hanc ...raesertim, esse similitudinem in...er notam, qua οἱ signabant Graeci ...alligraphi, et eam, qua πρὸ ex...rimerent. Sed cum altera οἱ ipse ...n suis libris et hoc ipso opere vta...r, de πρὸ nec apud ipsum nec ...ias quidquam huc vsque depre...ndi. GESN.

532. Κῦμα non fluctum tempe...tis, quae tum vrgeret, intelligo, ...d vniuersim, mare.

533. Hinc demum intelligimus, non solum Cyzicum sagitta Herculis cecidisse, sed plures illius socios. Nempe series rei ita ex Apollonio potest suppleri. Gigantibus pulsis (1, 989 — 1012) soluunt Minyae. Sed a procella reiiciuntur in litus Dolionum (1015) quod nec agnoscunt, nec ipsi ab illis agnoscuntur, sed Pelasgicos putant (1024). Hinc pugna etc. De Rhea sepulturam iniungente V. 545.

536. Illud ὄσσοις substituisse videtur aliquis corrector, poeticae dimensionis pariter et constructionis ignarus.

538. Παρετήτυμον nescio an vel auctoritate alia defendi vel ratione possit. Coniectura Doruiliana auctore suo digna. Sed verum puto παρ' — ἔφαινεν, tmesi consuetissima distra-

Ὧδε δ' ὁμοκλήσασα θεηγόρον ἔννεπε μῦθον·
„Εὕδεις Ἀγνιάδη γλυκερῷ βεβολημένος ὕπνῳ,
„Κῶμα περὶ βλεφάροισι βαλών· ἀλλ' ἔγρεο Τῖφ
„Κέκλεο δ' Ἡρώεσσι μολεῖν ἐπὶ νήνεμον ἀκτὴν,
„Νηὸς ἄπο προθορόντας, ὅθι ξένος ἐν ψαμάθοι
„Κεῖται ἀποφθίμενος· τῷ οἱ κτέρεα κτερεΐξαι
„Παμμήτειρα Ῥέη κέλεται γέρα, ἠδέ τε λοιβὰς
„Δεῦναι ὑποχθονίοισι, καὶ δάκρυα λειβέμεν ὄσσω
„Αἰδομένους θέμιν ἀγνοτελῆ ξενίην τε τράπεζαν·
„Ὃν ῥ' ἀέκων ἔκτεινε βαλὼν διὰ νύκτερον ὀρφνη
„Ἡρακλέης, θυμὸν δὲ θεᾶς ἐχολώσατο Ῥείης.
„Ἀλλ' ὁπόταν θεσμοῖς ξεῖνον σεβάσησθε θανόντα,
„Δίνδυμον αὐτίκ' ἔπειτα Ῥέης ἕδος εἰσαναβάντες,
„Ἱλασμοῖς ἱεροῖς γαίης ἀρέσασθε θύγατρα,
„Πείσματα δ' ἀράμενοι, τότε δὴ μνώεσθε πλόοιο.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ πάλιν ἐτράπετ', ἶσον ὀϊστῷ
Οὐρανὸν ἐσσυμένη. τοῦ δ' αὐτίκα κῶμ' ἐκεδάσθη,
Πρύμνης δ' ἄλτο θοῶς· ἀνέγειρε δὲ λαὸν ἀϋτῇ,
Τοίχων ἔνθα καὶ ἔνθα παρακλιδὸν ὑπνώοντας,
Ψυχῇ ὑποτρομέων· ἄφαρ ἡρώεσσι δ' ὀνείρου
Φάσματα πᾶσιν ἔνισπεν, ἐπιδρομάδην ἀγορεύων.
Οἱ δὲ θοῶς ἤγερθεν, ἐπ' ἠόνα δ' ἄλτο ἕκαστος.
Ἡ δὲ κατ' ὀρφναίοιο πόλου χρυσήνιος ἠὼς

Ἀν

545. ἠδὲ τι Voss. 547. Αδομ. Voss. PAIC. ξενίην τραπ. PAIC. 548. ἔκτανε PAIC. 549. ἐχολώσατε Voss.

distractum, et a librariis spiritus et interpunctiones addentibus neglectum.

545. Terra mater suos filios post mortem complecti amat. Inter prima humanitatis ciuilitatisque praecepta merito refertur illa mortuorum reuerentia, et cura sepulturae, quam ideo religione deuinciendam iudicarunt, quod nimium quantum refert, scire, quis, et quomodo quisque mortuus sit, et non temere abiici hominum cadauera, et spem illa cura ali reditus in vitam, etc. Inter optima Orphei instituta referendum.

546. Καὶ δάκρυα λειβέμεν ὄσ Et hoc est γέρας mortuis debi Achilles apud Homerum Ὀδυ Πάτροκλον κλαίωμεν, ὃ γὰρ ἐστὶ θανόντων. Horat. Od. VI. l

— Vbi tu calentem
Debita sparges lacrym
uillam
Vatis amici.

547. Ἀγνοτελῆ θέμιν quod illud videtur indicare summa stimoniam cerimoniamque in

et ſic increpans diuinum dixit verbum: Dormis Agniade dulci percuſſus ſomno, (540) ſopore inuoluens palpebras? Quin ſurge, Tiphy, iube redire Heroas ad tranquillum litus, exſilientes naui, vbi hoſpes in arenis iacet occiſus, vt inferias illi perſoluant. Iubet omniparens Rhea, honorem et libamina (545) dare inferis, et lacrimas libare oculorum, fas pium reuerentes et hoſpitalem menſam. Hunc hoſpitem imprudens interemit iaculans per nocturnam caliginem Hercules: animum vero deae *ſic* in iram concitaſtis Rheae. Sed cum iuſtis honoraueritis hoſpitem mortuum, (550) ſtatim deinde Dindymon Rheae ſedem aſcendentes expiationibus ſacris *hanc* Terrae filiam placate, ac tum demum ſublatis oris nauigationem tentate. Sic fata dea, retro abiit ſagittae inſtar, in caelum emicans. Huius vero ſtatim diſſipatus eſt ſopor, (555) itaque puppi deſilit celeriter, et clamore populum (*ſocios*) excitat, lateribus hinc atque hinc acclines dormientes, animo tremens aliquantum, ſtatimque Heroibus ſomni viſa omnibus indicauit, curſim ea enarrans. Illi celeriter excitati, in litus pro ſe quisque deſiliunt. (560) Aurora interea aureis vtens habenis per obſcurum polum ortum

551. *Δινδιμ.* Voſſ. 552. *ἀρέσδε* PAIC. 555. *κῶμα κεδάσθη* Voſſ. 556. *αὔτμη* Voſſ. *ἀνεγεγαρε* PAI. 559. *πασι ἔειπεν* Voſſ. 560. *ἠιόνα* PAIC. Pro *δ' ἄλτο* lacuna Voſſ.

legibus obſeruandis. Violata hic erat per ignorantiam lex amicitiae, et ius hoſpitalitatis.

549. Non ſimpliciter damnauerim lectionem Voſſiani libri, *ἐχολώσατε*. Neque enim ſolus Hercules, certe non priuato nomine deliquerat. Itaque Minyae vniuerſi irritarunt Rheam. Etiam hoc nomine praeferendum videtur, quia plurali genere hic opus eſt, non medio, quod diſcrimen in hoc verbo diligenter ſeruat Homerus.

551. Strabo L. 12 p. 396 pr. ad Cyzicum Dindymum ponit, *ὄρος μονοφυὲς* (vno cacumine) *ἱερὸν ἔχον τῆς Δινδυμήνης μητρὸς τῶν θεῶν, ἵδρυμα τῶν Ἀργοναυτῶν.* V. ad v. 600 it. 635.

552. Hic Rhea terrae filia eſt: alias mater H. 13, 9. Nempe in quantum Saturni vxor, *τοπικὸν* numen, et perſona eſt, communem agnoſcit matrem Terram. Sed interdum ipſius Terrae rationes, principia, attributa complectitur. Cf. H. 25.

Ἀντολίην ἤνοιγεν, ἐδέχνυτο δ᾽ οὐρανὸς ὄρθρον·
Καὶ τότ᾽ ἀριστῆες Μινύαι νέκυν εἰσενόησαν
Αἵματι καὶ κονίῃ πεπαλαγμένον· ἀμφὶ γὰρ ἄλλοι
Δήϊοι ἀμφὶς ἔκειντο πελώρια σώματα θηρῶν.
Ἀλλ᾽ οἱ μὲν βασιλῆα περισταδὸν ἀμφιχυθέντες
Κύζικον εὐξέστοισιν ὑπὸ πλακέεσσιν ἔθηκαν,
Ἂν δ᾽ ἄρα τύμβον ἔχευαν, ἐδωμήσαντο δὲ σῆμα.
Φιτρὰς δ᾽ αἶψα κόμιζον, ἰδ᾽ ἔντομα πορσύνοντες
Παμμέλαν᾽ ἐν βόθροις κατεκαίαθον. αὐτὰρ ἔγωγε
Ψυχὴν ἱλασάμην, σπένδων μειλίγματα χύτλων,
Ὕδατί τ᾽ ἠδὲ γάλακτι, μελισσορύτων ἄπο νασμῶν,

Λοι-

562. Ἀντολίας Voſſ. 564. ἀμφὶ ἑταῖροι Voſſ. 565. ἄμμιγ᾽ ἔκειντο coni. Pierſ. Veriſ. 1, 2 p. 19. 567. πλατέεσσιν Voſſ. Aſ. 568. ἔθηκαν — δῶμα Voſſ. 570. βότροις μετ-

564. Neque hic contemnenda lectio Voſſiana, cuius indicio totum locum ita conſtituam, ἀμφὶς ἑταῖροι, Δήϊοι ἀμφὶς ἔκειντο, et hoc interpretatus ſum. Θῆρες reſpicit ad v. 513 Εἴκελα θηρσί.

567. Πλακέεσσιν poetica epentheſi excuſari forte poteſt, pro πλάκεσσιν. Sed forte etiam πλατὺν vel πλατὺ ſubſtantiue, eadem ſignificatione dixerunt, qua πλάκα. Quidquid ſit de forma, intelligo tabulas ſiue ligneas ſiue marmoreas, e quibus ſex minimum loculus compoſitus eſt.

569. Ἔντομα πορσύνοντες] Egregie his verſibus auctor noſter depingit inferiarum ritus, quod non capiunt interpretes. Apollonius, vbi parentalia Argonautarum circa Dolopis buſtum deſcribit lib. I. v. 587. haec habet:

Καί μιν κυδαίνοντες ὑπὸ κνέφας ἔντομα μήλων
Κῆαν.

ad quae Scholia: ἔντομα τὰ σφάγια, κυρίως τὰ τοῖς νεκροῖς ἐναγιζόμενα, διὰ τὸ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν ἀποτέμνεσθαι τὰς κεφαλάς· οὕτω γὰρ θύουσι τοῖς χθονίοις· τοῖς δὲ οὐρανίοις ἄνω ἀναστρέφοντες τὸν τράχηλον σφάζουσιν. ESCH.

570. Παμμέλαν᾽ ἐν βόθροις] Nigras τοῖς χθονίοις pecudes mactatas, et ſacra in ſcrobibus facta probatur ex hoc loco. Vide ſumm[i] Theologi et Philologi B. Iohanni[s] Sauberti, Viri, dum viueret, d[e] ſtudiis noſtris optime meriti, Tracta[t]um de Sacrificiis, vbi prolixe hae[c] exſequitur. ESCH.

570. Inſtar omnium fuerit com[parare] Od. K, 517 coll. Λ, 25 Βό[θ]ρον ὀρύξαι κ. τ. λ. Ceterum no[n] monuit Eſchenbachius, vnde ha[beat] ſuum ſolius κατεκαίαθον, quo[d] bene ſubſtituit vulgato ad eum die[m] κατεκίαθον, neque ad ſenſum apt[o] neque ad numeros. Ἐκίαθεν eni[m] ἐπορεύετο eſt apud Heſych. et hab[et] ſyllabam κι breuem. Recte cont[ra] ea Cl. Pierſonus ex h. l. auxit ca[ta]logum verborum Atticorum i[n] -άθω ad Moerid. V. διωκάθω p. 1[..] GESN.

572. Ὕδατί τ᾽] Graue me[n]dum, quod huic verſui inerat, [le]uioris obliuionem adduxit; qu[ia] eni[m]

tum aperit, recipitque caelum diluculum. Hic proceres Minyae mortuum agnoſcunt ſanguine foedatum ac puluere: circa eum alii ſocii, hoſtes item circa illum iacebant, portentoſa ferorum corpora. Sed hi regem Cyzicum vndique circumfuſi bene raſis ſub tabulis poſuere, tumulumque exaggerarunt, aedificaruntque monimentum. Tum ſtipites celeriter comportarunt, et inferias parantes nigras combuſſerunt in ſcrobibus. Ego vero animam placaui, placamenta pinguium humorum libans, aqua et lacte mellifluis absque liquoribus *tanquam* libationibus *corpus* adſpergens, meis-

εκαι. Voſſ. et mar. *κατεκαί*. Rell. *κατεκί*. 571. *ἱλασκόμην — μύθων*. 572. *ὕδατι δ'* Aſ. *ἄπονας μῶς* PAI. *— ῥύτοις ἅμα νασμοῖς* Aſ.

enim pro *ἄπονας μῶς*, (vt edit. Flor. et Ald. habent) repoſuiſſem *ἀπὸ νασμῶν*, oblitus ſum et *μελισσοῤῥύτων* pro *μελισσορύτων* reponere. Quamquam ſecundum quosdam haec lectio defendi poteſt, ſicut et ſimiles. H. STEH.

572. *Νασμῶν*] Forte *ναστῶν*. *ναστὸς* enim fuit inter panes, qui in ſacrificiis olim Diis proferebantur, fere ex melle et vuis paſſis conficiebatur aliisque aromatis. Qui tamen pauperiores erant, ex oleo tantum faciebant. *Ναστὸς*, inquit Suidas, *ἀρσενικῶς, πλακοῦς, ἢ θερμὸς ἄρτος μετ' ἐλαίου*. Euſtathius. *Ναστὸς ἄρτος ἐπιθετικῶς, ὁ πυκνὸς, καὶ πεπιλημένος, καὶ ναστὸς προσηγορικῶς εἶδος ἄρτου πεπιλημένου, καὶ ναστὸς, πλακοῦς, ἔχων ἔνδον καρύας, παρὰ τὸ νάσσω, τὸ συμπιλῶ*. ESCHENB.

572. Habet impeditum quiddam vulgata lectio, cui parum aberat, quin ſubſtituerem, *Ὕδατί τ' ἠδὲ γάλακτι μελισσορύτοις ἅμα νασμοῖς*. Certe ita conueniret propius cum Vratislaeano codice, et vniformis eſſet conſtructio. Si vulgata *ἄπο νασμῶν* (deformata in primis editionibus, non tamen abolita) verior eſt, excluſum ab his inferiis mel eſt, quod apud Homerum adhibetur Od. Κ, 516 et Λ, 27 *Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ. Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι*. Operoſius forte ſacrum fuit, quo euocarentur ad colloquium manes, quam quo conderentur. Vtrum vero noſter *μελισσορύτων νασμῶν* nomine ſimpliciter mel intelligat, an *μελίκρητον* Homeri, dubitari poteſt. Audiamus de hoc Euſt. ad Od. Κ, 518 p. 411, 12 *Μελίκρατον οἱ παλαιοὶ μίγμα φασὶ μέλιτος καὶ γάλακτος ἐνταῦθα. Οἱ μέντοι μεθ' Ὅμηρον μέχρι καὶ ἐσάρτι κρᾶμα μέλιτος καὶ ὕδατος τὸ μελίκρατον οἴδασι*. Parua Schol. *Μελικρήτῳ, τῷ μετὰ γάλακτος μέλιτι*. Sed neutrum horum poſſe intelligi, ſeparata lactis et aquae mentio oſtendit. Supereſt *μελικράτου* genus tertium e vino, quod *mulſum* Latini vocant. Gloſſ. Philox. *Μελίκρατον, mulſum*. Quod ſi admittas, habebis in hoc verſu trigam nobilium liquorum aquae additam. Vid. Eurip. Oreſte v. 115, et quos

Λοιβαῖς συμπροχέων, καὶ ἐμοῖς ὕμνοισι γεραίρων.
Αὐτὸς δ' Αἰσονίδης προὔθήκατο πᾶσιν ἄεθλον,
Τυμβιδίȣ ἐπ' ἀγῶνος ἑταίροις ἔμμεν' ἄεθλα,
Δῶρα τά οἱ πόρεν Ὑψιπύλη Λήμνοιο φέρεσθαι.
Ἀγκαίῳ μὲν δῶκε πάλης γέρας ἀμφικύπελλον
Χρύσειον πολυχανδὲς ἔχειν· Πηλῆϊ δ' ἔδωκε
Θάσσοντι ςαδίοισι, ποδωκείης ἕνεκα σφῆς,
Χλαῖναν φοινικέην, πολυδαίδαλον ἔργον Ἀθήνης.
Αὐτὰρ παγκρατίοιο δόκεν γέρας Ἡρακλῆϊ,
Ἀργύρεον κρητῆρα πανάιολον· ἱππασίης δὲ,
Κάςορι, χρυσείων φαλάρων πολυτεχνέα κόσμον
Πυγμαχίης δὲ τάπητα λιανθέα δῶκε φέρεσθαι
Ἀθλοφόρῳ Πολυδεύκει· ὃ γὰρ κλυτὸν ἤρατο νῖκο
Αὐτὸς δ' εὐκαμπὲς τόξον λάβεν ἠδ' ἄρ' ὀϊςȣ̃ς,
Τεινόμενος δέ οἱ [illegible]ε βέλος, τὸ δ' ἀπέπτατο τηλȣ̃·
Δῶκε δ' ἄρ' Αἰσονίδῃ Μινύης λόχος εἵνεκα τιμῆς
Πλέξας εὐανθῆ ςέφανον τανυφύλλȣ ἐλαίης.
Αὐτὰρ ἐμοὶ μολπῆς γέρας ὤπασε δῖος Ἰήσων,

Ἐμβ

577. δῶκε πάλης Voſſ. πάγης edd. 579. Θάσσοντ' ἐν coni. Pierſ. Veriſ. p. 113. 581. F. Παγ — ȣ̓ δῶκεν vel δόσκεν. π — οιο

quos laudat Dan. Heinſ. ad Sil. 13, 434 *Fundunt mella ſuper Bacchique et lactis honorem.* Ita illud ἄπο penacutum ſimul vinum et mel, gaudia duo hominum, ab his inferiis excludet: ſi vero ἅμα verius eſt, vtraque illis admiſcebit. Sed ſupereſt ea ratio, quam ad finem reſeruaui, quia ceteris illam praefero. Legendum puto vna literula addita μελισσορύτων τ' ἀπὸ νασμῶν λοιβαῖς, quae mellis Paraphraſis eſt. Sic habebimus inferias plenas, aquam, lac, et mel, νηφαλίων θυσίαν, de qua mox aliquid dicemus ad v. 601. Si proximum etiam tentare verſum liceat, totum locum ita conſtituam, Ὕδατι δ', ἠδὲ γάλακτι, μελισσορύτων τ' ἀπὸ νασμῶν Λοιβαῖσιν προχέων. Vix ab attentis hominibus et Graece non indoctis, Graecis praeſertim rec tioribus ſatis diſtinguuntur ling et aure haec duo Λοιβαῖς συμπ χέων et Λοιβαῖσιν προχέων. Ef gere ita liceret verbum nond obſeruatum συμπροχέειν. Ver de hoc, ac de toto adeo hoc gen coniecturali non contenderim.

GESN.

574. Illa funebria certamina que ludi, in quibus ab Hom inde ingenia oſtenderunt poetae dentur originem hanc habere crudelitatem barbaram hom mactandi ad ſepulcra et rogos, latim mitigarent.

577. Πάλης pro πάγης vel libri auctoritate auſus eſſem in textum recipere.

579. Θάσσοντι dari non curſus praemium, h. e. ſe

meisque honorans hymnis. Ipse Aesonides ludos proponit omnibus, vt de funebri certamine essent sociis omnibus praemia, *nempe* dona, quae Lemno auferenda illi dederat Hypsipyle. Atque Ancaeo quidem palaestrae praemium dedit poculum duplex, aureum, capax valde, sibi habendum: Pelei autem stadio velociori, pedum velocitatis causa sagulum purpureum, multae artis opus Mineruae. Pancratii praemium tribuit Herculi argenteum cratera, vndique figuris asperum: equestris certaminis Castori, aurearum phalerarum artificiosum monile: pugilatus tapetem floridum ferendum dedit victori Polluci, is enim celebrem retulit victoriam. Ipse *Iason* flexilem arcum capit et sagittas. Intentus ille expellit iaculum, quod longe euolauit. Dedit ergo Aesonidi honoris causa Minyae caterua textam floridam coronam longe ramos extendentis oliuae. Mihi denique carminis praemium diuus Iason

πόρεν coni. Piers. l. c. 582. ἱππ. τε Voss. 583. Ἀθηνης χρυσ. Voss. 584. διανθ. coni. Ruhnken. 585. νεῖκος Voss. 586. λάβε τόξον Voss. 587. προῆκε coni. Steph.

quae consueta verbi vis est v. g. Eurip. Hec. 36. Proxime verum itaque Piersonus collineauit, θάσσονι ἐν σταδίοισι. Ac de θάσσονι plane dubitare non possum, nisi quis ostendat, comparatiuum declinari posse, vt Participium per οντος. Praepositionis ἐν certe necessitas non apparet. Interim versionem accommodaui ad θάσσονι.

581. Facilis esset emendatio proposita rarioris verbi δόκεν. Sed ob id ipsum, quod poetae nimis facile in mentem potuit venire sic euitare verbum insolitum, credibile est illum voluisse δόκεν. Ac video in hanc sententiam iam disputatum a Casaub. ad Pollio. XXX. Tyr. 10 p. 279 vbi sic excusat, quod est in Vet. Epigrammate, ἐνδίδοσι.

584. Λιανθέα tueri non ausim nec auctoritate nec analogia: διανθέα explicaui in Ind. Λ et Δ quam facile confundantur, satis ipsa figura indicat.

586. Ἠδ᾽ ἄρ᾽ οἱ ταὶ cum dicitur, non vacat aut explet modo versum ἄρα· sed consecutionem naturalem notat. Arcum sumit, et, quod consequens est, sagittas. Ita mox 588 Δῶκε δ᾽ ἄρ᾽ Αἰσονίδῃ.

587. Τανόμενος] Pro οἱ ἧκε reponendum censeo προῆκε, sic enim et versu 531. pro Ἄφθογγος δὲ προῆκε χερῶν legitur in quibusdam editionibus Ἄφθογγος δὲ οἱ ἧκε χερῶν. H. STEPH.

587. Τανόμενος] Pro οἱ ἧκε, cum Stephano repone προῆκε. ESCH. Vid. ad v. 531 GESN.

Ἐμβάδα χρυσείην γε τιταινομένην πτερύγεσσι.
Αὐτὸ δ' ἀγὼν, φήμη δὲ διέπτατο δώματος εἴσω
Κυζίκου οἰχομένου· τοῦ δ' ὡς κλύε σύγγαμος αἰνὴ,
Στήθεα δρυπτομένη λίγ' ἐκώκυεν· ἀμφὶ δὲ δειρῆς
Ἁψαμένη μήρινθα, βρόχῳ ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσε.
Γῆ δ' ὑποδεξαμένη πλακὶ δάκρυα, πίδακος ἧκε
Βλύζουσ' ἀργυροειδὲς ὕδωρ κρήνης ἀπὸ μέσσης,
Ἀέναον· Κλείτην δὲ περικτίονες καλέουσι.
Καὶ τότε δὴ βασιλῆες ὀνειροπόλον διὰ πύστιν,
Κνημὸν ἐπὶ ζάθεον, καὶ Δίνδυμον ἀκρώρειαν,
Ὄφρα κε μειλίξαιντο ἐυοινίστοις ἐπὶ λοιβαῖς

Ῥείην

594. Vid. leg. δειρῇ. 598. κλαινὴν edd. περικτύ. Voss.

591. Ἐμβάδας calceorum genus in Tragicorum apparatu ponit Pollux 4, 115. Idem 7, 85 εὐτελὲς μὲν, ait, ὑπόδημα, Θρᾴκιον δὲ τὸ εὕρημα, τὴν δὲ ἰδέαν κοθόρνοις ταπεινοῖς ἔοικε. Πτέρυγας possumus quidem forte intelligere partes quasdam calceorum lateribus assutas, corrigias: quarum tamen mentionem aliam nondum obseruaui. Sed pronius est, talaria intelligi, Mercurii gestamen. Vid. hic H. 27, 4 et χρύσεια πέδιλα Ιλ. Ω, 341. Mercurialem virum (Hor. Od. 2, 17, 29.) Mercurii instar fidibus et voce canentem sic honorant Minyae. Quid aliud facit Orpheus, quam *facundus nepos Atlantis* (Hor. Od. 1, 10.) et *curuae lyrae parens*, *Qui feros cultus hominum recentum voce formauit* etc. Τιταινομένην ad ἐμβάδα relatum potest et ad intentionem corrigiarum referri, et quatenus talaribus assutis ipsi cothurni extensi et maiores videntur.

594. Στήθεα] Non dubium est quin legi debeat δειρῇ, non δειρῆς, nec δειρῆς. H. STEPH.

594. Δειρῆς] Vtique hic legendum est δειρῇ pro δειρῆς vel δειρῆς. ESCHENB.

596. Apollonius 1, 1063 etiam nympharum vicinarum lacrimas adhibet ad fontem hunc *Clitae* efficiendum. *Clitae*, inquam, Κλείτης, vt ter est apud Apollonium v. 976, 1063 et 1069, repetitum vbique a Scholiaste, vt adeo non ita facile corrumpi, vt apud nostrum, potuerit. Apud Val. Fl. 3, 11 et 314 *Clyten* reliquit Burmannus, cum tamen *Cliten* iam dedissent quidam editores, et laudasset locum Apollonii Carrion.

598. Κλαινὴν] Κλείτην scribe, non κλαινὴν, Κλείτη enim Vxor erat Cyzici, a qua fons nomen duxit,

ἣν καλέουσι
Κλείτην, δυστήνοιο περικλεὲς οὔνομα νύμφης. ESCH.

599. Ὀνειροπόλον διὰ πύστιν] Respicit ad ea, quae superius v. 534. seqq. de visione nocturna gubernatoris narrauit, ad quae recurre. ESCHENB.

599. Πύστις ὀνειροπόλος, illud ipsum, quod per quietem in somnio auditum est, oraculum somnii, de quo 551 sq.

600. Κνημὸν ἐπὶ ζάθεον] Sensus paululum obscurus est propter

Elli

Iason dedit, (590) cothurnum aureum alis (*corrigiis*) intendendum. Sic soluti ludi, fama vero *interea* volauerat intra domum Cyzici interemti: quod vt audiuit infelix coniux, pectus lanians acutum plorauit, nexoque circa collum fune, laqueo animam perdidit. (595) Terra autem aequore accipiens lacrimas, fontis aquam argento similem lacu ex medio emisit perennem, Cliten appellant vicini. Tum reges propter ea, quae per quietem audierant, collem in diuinum et Dindymum cacumen (600) *pergunt*, vt libationibus vino abundantibus

600. δύνδιμ. Voss.

Ellipsin verbi. Sed fortassis deest versus? ESCH.

600. Deest verbum *iuerunt*, *ascenderunt* vel simile. Vnde Wesselingius Prob. 9 p. 79 coniiciebat pro ἀκρωρείαν legendum, ἄκρον ἔρεσαν. Sed pulchre vidit Vir summus, posse etiam omitti verbum. Et videtur sane praepositionis ἐπὶ aliarumque haec vis esse, vt verbum ἔναι vel ἰέναι interdum includant. Non ita facilis Piersonus, Veris. 1, 9 p. 113 versum excidisse putat inter 599 et 600 qui scilicet periphrasin huius verbi omissi vel exegesin adeo haberet. Mihi plane nihil obscuritatis ellipsis illa habere videtur, non magis quam illa Cic. Acad. 2, 1 *Deinde absens factus aedilis, continuo praetor post in Africam: inde ad consulatum*: neque adeo tam vehementi medicina (qualis est illa Tagliacotiana curtorum chirurgia) indigere. Est aliud in hoc versu non indignum obseruatione, Κνημὸν singulari numero poni, quo pluraliter vti solet Homerus. Forte non sine respectu ipsius formae huius montis hoc dictum, de qua ad v. 551. GESN.

601. Mihi non est dubium, quin maluerit auctor carminis cum apostropho dicere μειλίξαιντ' quam primam in εὐαινίστοις corripere, quod cum moneret Doruilius Van. Crit. p. 378, simul ostendit, etiam alioqui displicere sibi totum illud nomen. Hinc in mentem venit Piersono Veris. p. 114 mutare illud in εὐαγνίστοις, simile illi ἀνάγνιστος quod habetur 1229, et synonymum pene nomini εὐαγὲς Apollo. 1, 1140 et 2, 717. Ego cogitabam aliquando, legendum esse μειλίξαντο ἀοινίστοις, et intelligebam eandem rem, quam vocat Aeschylus Eumen. 107 χοὰς ἀοίνους, νηφάλια μειλίγματα. De similitudine in quibusdam libris pene indiscreta literae α et diphthongi εὐ constat. Iam fuisse frequentes admodum eas, quas νηφαλίους θυσίας vocant, vini expertes, docet copiose admodum Vet. Schol. Sophocl. Oedip. in Col. v. 101, qui locus etiam in Suidae collectaneis habetur V. Νηφάλιος θυσία. Cum vero haec sacra Rheae facta, nihil iam ad χοὰς s. inferias Cyzico debitas pertineant, nec inter eas Deas Rhea l. c. memoretur, cui ἄοινα sacra fiant, nihil ausim mutare. Nec vero offendit me alterutrum

Πείσματα δ᾽ ἡπλώθη· κραιπνὸν δ᾽ ἀπὸ Δινδύμου ἄκρης
Ἴκμενον οὖρον ἀφῆκε Ῥέη λιπαροκρήδεμνος.
Ἡμεῖς δ᾽ αὖτ᾽ ἐπὶ νηὶ γεράσμια πέμπομεν ἱρὰ,
Βωμὸν ἐπιστέψαντες ἐπ᾽ ἐσσομένοισι πυθέσθαι
Πεισματίην, τόθι πείσμαθ᾽ ἐεργομένης λύθεν Ἀργοῦς.
Αὐτὰρ ἐπεί γ᾽ ὀθόνας ἀκάτου πλήρωσεν ἀήτης,
Θεῖνε διαπρήσσουσ᾽ ἁλιμυρέα κύματα πόντου,
Μύσια δὲ σχεδόθεν παραμείβετο πείρατα γαίης·
Αἶψα δὲ Ῥυνδακίους προχοὰς ἤμειψε θέουσα,
Καλούς τ᾽ ἐς λιμένας ψαμαθώδεας εἰσεπέρησε,
Κέλσε δ᾽ ἐπ᾽ αἰγιαλῷ. προτόνοις δ᾽ ἐπὶ χεῖρα βαλόντες,
Ἱστία μηρύσαντο καὶ ἀμφ᾽ ἱμᾶσιν ἔδησαν.
Κλίμακα δ᾽ ἐξώκειλαν ἐπὶ χθονὸς, ἐκ δ᾽ ἔβαν αὐτοὶ

Σίτου

622. Ἱστία coni. Pierſ. δινδίμου Voſſ. 624. ἐπὶ θοῇ coni. Pierſ.
625. ἐπισκήψ. vid. leg. πιθέσθαι Voſſ. 626. Πει — ης Voſſ.

622. Ἁπλοῦσθαι ſcriptori noſtro ſignificat extendi, quod Index docet. Rudentes, quatenus iis deligatur nauis, infleƈtuntur, ſtringuntur in nodum: nodus vt ſoluatur, extendi in reƈtum debet funis. Velorum deinde fit mentio v. 627. Hic poeta hoc agit, vt arae πεισματίης rationem reddat.

624. Quid hoc ἐπὶ νηί; an in naui ara eſt ad ſacrificandum? Poteſt fieri: hodie certe focos ſat luculentos in nauibus eſſe nouimus. Sed nihil opus eſt, vt fuerit in Argo. Sed in naui, cum iamiam ſoluit, de prora vel de puppi nauis, porrici exta in mare, libari Neptuno vinum, moris eſt. Liu. 29, 27 *Scipio* a Sicilia ſoluens in Africam, *e praetoria naui, Dii Deaeque, inquit* etc. et *ſecundum eas preces cruda exta viƈtimae, vti mos eſt, in mare porricit.* Virg. Aen. 5, 775 Aeneas, cum iam *ſolui funem iuſſiſſet, Stans procul in prora pateram tenet, extaque ſalſos Porricit in fluƈtus, ac vina liquentia fundit.* Sed quid opus eſt alienis? De ipſa Argo Pindarus primum ab Iolco ſoluente (Pyth. Δ, 341) Ἐπεὶ δ᾽ ἐμβόλου Κρέμασαν ἀγκύρας ὕπερθεν· Χρυσέαν χείρεσσι λαβὼν φιάλαν Ἀρχὸς ἐν πρύμνᾳ precatur Iouem, et bono omine accepto nauigat. Verbo, ſublatis iam ancoris ſolemnem in puppi libationem peragit Iaſon. Sic in hoc loco γεράσμια ἱερὰ πέμπειν eſt exta porricere, libare vinum in mare.

625. Sed quomodo in naui coronant aram? Non opus eſt vt ara in naui fuerit: ſed forte ex ipſa naui viridia verſus eam proiecere. Quin ſtilo Pindarico id ipſum erat ἐπιστέψαι, στεφανῶσαι, quod praeconio illam honorarunt, quod iuſſerunt Πεισματίαν vel θεᾶς Πεισματίας aram vocari a poſteris. Verum nec diſſimulandum eſt, quid mihi maxime placeat. Legamus ἐπισκήψαντες, et ſimul abruptae et hiulcae aliquantum conſtruƈtioni medea-

tur funes, atque orae explicantur, fubitoque de fumma Dindymo fecundum ventum immittit Rhea *turrito* capitis ornatu fplendida. Nos rurfus in ipfa naui honorifica porricimus exta, aram Deae in templo Dindymeno factam iubentes apud pofteros vocari (625) Pifmatiae *Rheae f. orariae*. Tum *denique* orae Argus *adhuc* retentae *plane* folutae funt. Poftquam vela nauis impleuit ventus, verberauit ea perrumpendo falfos ponti fluctus, Myfiae fines terrae prope praeteriuit, ftatimque Rhyndacia oftia curfu tranfit, (630) Pulchrosque Portus arenofos intrat, appellitque ad litus. Tum rudentibus iniicientes manus, conuoluunt vela et loris alligant, fcalisque in terram eiectis, exfcendunt ipfi cibum

627. *ἔκα ῥ' ὀθό*. Voff. 628. *Θυνε* Voff. Vid. Not. 629. *Μυσεω* Voff. 633. *μηρυσσαντο* Voff. *ἱμᾶσσιν* Af. PAIC.

medeamur. Certe ita interpretatus fum. Si quis auctoritatem verbi defideret, in Aiace Sophoclea v. 567 et 763 fic vfurpatum videbit, vt iniungere et commendare et velut inculcare fignificet.

626. *Πασματίη* vtrum arae ipfius in cafu recto epitheton hic effe voluerit poeta, an Rheae, an Mineruae denique, obfcurum eft. Mihi placebat legere ex Voffiano libro *πασματίης* et Rheae intelligere hoc nomen attributum. Cum fit *ἅπαξ λεγομένη* fabula, quod inuenire potuerim: tanto minus affeuerare quidquam licet. Quod fequitur, *τόθι λύθεν*, ad plenum denique actum folutae nauis refertur. Verfu 621 initium modo narratur. Nunc poftquam facra omnia fecere, poftquam arae nomen dedere, impleta demum conditio, qua expeditionem nauis Mineruа impetratum iri praedixerat. Totum hoc interpretando expreffiffe mihi videor. Calidior aliquis cogitauerit, quin frigidus ego fenex re nondum fatis perpenfa cogitabam, legendum forte pro *τόθι* effe *ὅτι* fenfu *αἰτιολογικῷ* · fed nihil opus effe, cum feries rei ipfa oftendat, fuadet etiam illud, quod non folent librarii voci ita confuetae et aptae, abftrufiorem et prima fpecie repugnantem fubftituere.

628. Si mutandum fit *θῦνε*, quod videtur Pierfono Verif. 2, 5 p. 193 malim auctoritate Voffiani libri in *θῦνε* mutare, quo vtitur nofter 1367: quam in *θεῖε* pro *ἔθει*. Sed nihil mutato opus eft. Vt enim nauis pulfari a maris fluctibus dicitur, de quo vid. Ind. ita nauis pulfat vrgetque remis ac toto corpore fuo vndas, cui fententiae conuenit etiam illud *διαπρήσσουσα*.

632. *Προτόνοις*] Hefychius. *Προτόνοι, οἱ ἑκατέρωθεν τοῦ ἱστοῦ σχοῖνοι ἐκτεταμένοι εἰς τὴν πρώραν καὶ πρύμναν ἔμπροσθεν*, et: *Προτόνοισι, τοῖς τὸν ἱστὸν συνέχουσι σχοινίοις ἐξ ἑκατέρου μέρους, καὶ τοῖς ἐν τῷ ὑφαντικῷ*

Σῖτε καὶ πόσιος λελιημένοι· ἀμφὶ δὲ κναμὸς
Ἀργάνθε κατέφαινε, βαθυσκόπελοί τε κολῶναι.
Ἡρακλέης δ' ἠπέιγετ' ἀν' ὑλήεντας ἐναύλες,
Τόξον ἔχων παλάμαις ἰδὲ τριγλώχινας ὀϊςὲς,
Ὄφρά κε θηρήσαιτο, πόροι δ' ἐπὶ δόρπον ἑταίροις,
Ἢ σύας, ἢ πόρτιν κεραὴν, ἢ ἄγριον αἶγα.
Τε δ' ἀφαμαρτήσαντος Ὕλας ἐξήκετο νηὸς,
Λάθρα ἐπισπόμενος· σκολιῆς δ' ἀλίτησεν ἀταρπε,
Ὕλῃ ἔνι πλαγχθεὶς, ἐν δὲ σπέος ἤλυθε Νυμφῶν
Λιμνακίδων· αἱ δέ σφιν ἐσαθρήσασαι ἰόντα
Κεῦρον ἔτ', ἀντίθεον, κατερύκακον, ὄφρα σὺν αὐταῖς
Ἀθάνατός τε πέλῃ καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ὅτε πρὸς μεσάτην ἠῶ φέρεν ὠκέας ἵππες
Ἥλιος, κραιπνὸς δ' ἐξ ὄρεος ἔπνεεν ὖρος,
Ἐν δ' ἔπεσ' ἀργενναῖς ὀθόναις. Τῖφυς δ' ἐγεγώνει
Νηὸς ἔσω περάαν, θινὸς δ' ἐκ πείσματα λύειν·
Οἱ δὲ κυβερνητῆρος ἐφημοσύναις ἐπίθοντο.
Εἰλατίδης δ' ἀνὰ πρῶνα θοῶς Πολύφημος ἔβαινεν,
Ὄφρά κεν Ἡρακλῆα θοῶς ἐπὶ νῆα καλέσσοι.
Ἀλλ' ὔ οἱ ξύμβλητο· μολεῖν γάρ οἱ ἔτι πέπρωτο
Φᾶσιν

638. παράμαις PAI. ἠδὲ Voss. 639. θηράσ. Voss. 641. ἀφομαρ. — ἐξίκ. Voss. 642. Λάθρῃ Voss. 643. ἐνιπλαγ-

χθεὶς ἰσῷ. Conf. Schol. Apollon. ad lib. I. v. 564. ESCH.

635. Vid. 551 et 600. Licet κνήμη tibiam, rigidam partem pedis, proprie ſignet; κνημὸς tamen ſ. κναμὸς non tam rigorem, et jugum perpetuum montis exprimere videtur, quam ſinum quendam, aut angulum adeo inter duo iuga, duos rigores interceptum, plane vt ἀγκὼν, de quo pulchre Camerar. de Part. Corp. hum. p. 246. qui de κνημῷ vel κναμῷ ibid. p. 399. Nempe, quod obſeruat vir doctiſſimus, Homerus plurium numero κνημὲς ſolet appellare, qui faciunt et ipſi ſinus angulosque: et κνήμη cum μηρῷ angulum facere poteſt quemcunque, vt brachium cum lacerto.

640. Πόρτιν etiam de fero animali intelligendam arbitror bubuli generis: epitheto κεραὴν videtur indicare poeta, ſe non vitulum recentem, ſubrumen, quae alias πόρτις eſt, ſed iam adultiorem, velle dicere. De hac aberratione Herculis vid. ad 1241.

643. Neminem, ſpero, offendet ſeiuncta a Participio πλαγχθεὶς Praepoſitio. Si ſit verbum Graecum ἐμπλάζεσθαι, aliud, puto, ſignificat, vt inerro. Silueſtris regio in cauſa fuit, cur aberraret Hylas, et Herculis veſtigia amitteret.

645

bum et potum desiderantes. Circum collis flexus (635) Arganthi se aperit, excelsisque scopulis vertices. Hic Hercules festinat ad siluosos recessus arcum gerens manibus, sagittasque tricuspides, vt venaretur epulasque praeberet sociis, aut apros, aut iuuencam cornutam, aut siluestrem capram. (640) Illo autem deuiante, Hylas clam naue egressus sequitur, flexuosa vero et ipse aberrat via, in silua vagans, sic in speluncam deuenit Nympharum palustrium, quae dum conspiciunt euntem adolescentulum adhuc, deo similem, intercipiunt, vti secum (645) immortalisque sit et senii expers in omne aeuum. Sed cum medium ad diem celeres equos sol egisset, subitus de monte spirauit ventus secundus, albisque velis incidit. Signum dat Tiphys redeundi in nauim, et litore oras soluendi. (650) Hi gubernatoris hortationi obtemperant. Polyphemus Elati F. eminens cacumen montis ascendit celeriter, Herculem celeriter in nauim vocaturus. Sed non occurrit illi, neque enim fato decretum erat ad pulchre fluentem Phasin venire forte

χθὲς al. 645. κ — κεινον Voss. 646. κηγηρως Voss. 649. ἀργενναῖς PAL. 651. ἐφ — οἱ εἰ κίθοντο Voss. 653. καλέσσαι Esch. solus.

645. Languere videbatur Dorvillio Animadu. in Charit. 7, 5 p. 624 epitheton ἀντίθεον, cui ἀρτίγενυν substituit ex ingenio, pulchrum nomen aetati illi signandae, quod illustrat ex Eurip. Bacch. 1183. Monuit, credo, virum doctum illud, quod particulam ἔτι referret non modo ad κοῦρον, sed ad ἀντίθεον etiam, quod nihil necesse est. Sunt duo attributa Hylae, est κοῦρος ἔτι, deinde est ἀντίθεος, Deo pulchritudinis causa comparandus, Apollini, Baccho etc. In hoc magis laudandus videtur vir doctus, quod rationem additi ἀγήραος deriuat ab illo Tithoni fato, quem sua Aurora frustra immortalem praestitit, senectutis incommoda oblita excipere: idque similibus poetarum dictis illustrat.

647. Obseruatum iam olim Grammaticis, vt Hesychio, Eustathio praesertim ad Od. Β, 1 p. 74, 14, ἠὼ etiam pro die simpliciter poni. Hic locus in primis notabilis, vbi non, vt alias in Synecdoche totum ostenditur ab ea parte, qua illam ostendi interest: sed μεσάτη ἠὼς pro meridie ponitur, ad quod tempus exspectasse videntur Herculem.

649. Ἀργενναῖς ὀθόναις appellandis occasionem dedisse videntur sereni et sicci dies. Madida enim vela vix ita voces.

656.

Φᾶσιν καλλίρροον μένος ὄβριμον Ἡρακλῆος.
Αὐτὰρ ἐπ' ἠῷοι λυγρὴν ἐπεραάσσαμεν αἶαν,
Ἔνθ' Ἄμυκος Βεβρύκεσσιν ὑπερφιάλοισιν ἄνασσεν·
Ὅστε Πανομφαίου Ζηνὸς θέμιν οὐκ ἀλεγίζων,
Ἆθλον ἐπὶ ξείνοισι περικτιόνων ἀνθρώπων,
Ὅστις ἐπὶ σταθμοὺς ἠδ' ἀστεμφῆ δόμον ἵξῃ,
Θήκατο, πυγμαχίης ὑπερόπλου πειρηθῆναι.
Τὸν μὲν ἄρ' ἠΐστωσε βίῃ κρατερὸς Πολυδεύκης,
Τύψας ἀπροφάτως κεφαλὴν σκληροῖσιν ἱμᾶσι.
Λαοὺς δ' αὖ Βεβρύκων Μινύαι χαλκῷ κατένηραν.
Ἐνθάδ' ἀφορμηθέντες, ὑπ' εἰρεσίῃ δὲ καμόντες,
Βιθυνῶν μέγα ἄστυ πλατείῃ κέλσαμεν ἀκτῇ,
Σπεύδοντες προχοαῖς ἠδ' ἐν νιφάργεσιν ὕλαις,
Ἕσπεροι αὐλισθέντες ἐφοπλισσάμεθα δόρπον.
Ἔνθα τότ' αἰνόγαμος Φινεὺς ὑπερήνορι θυμῷ
Δοιοὺς ἐξαλάωσε γόνους, προβλῆσί τε πέτραις
Θηρσὶν ἑλὼν προὔθηκε γυναικῶν εἵνεκα φίλτρων·
Τοὺς

655. Φᾶσιν Af. 656. ἠῶι Iunt. ἐπεραάσσομ. Af. Voff. 657. Βεβρύκ. PAI. 659. περικτυ. Voff. 662. ἠΐστω σεβίῃ PAI.

656. Poterat alicui in mentem venire, ἐπ' ἠῶι esse studio positum vt sit, *cum aurora* proxima, altero mane. Verum ab Iuntinae editionis auctoribus vel operis nihil exspectari potest, quam seruilis imitatio aut aberratio humana ab exemplo. Illud ἐπ' referendum ad ἐπεραάσσαμεν.

657. Ὑπερφιάλοισιν] Τὸ ὑπερφίαλος τῶν μέσων esse, annotat Suidas. Ποτὲ μὲν ψόγου, οἷον ἐκ ἔνσπονδος· ἀλλ' ὑπερβαίνων τὰς τῶν ὅρκων ἱερὰς φιάλας· et sic h. l. a nostro accipitur, quemadmodum etiam a Theocrito ὑπερφίαλόν περ ἐόντα et alibi saepe, quos ita describit Oppianus ἁλιευ. α. σπονδάς τ' ἀθανάτων καὶ ὁμοφροσύνην ἀλίτοντες· in aliis δὲ accipitur ἐπ' ἐγκωμίῳ. ESCHENB.

658. Ὅστε πανομφαίου Ζηνὸς] Vide Hesychium voce πανομφαῖον et πανομφαίῳ. pro ἀλεγίζων C. Rittershusius videtur legisse ἀλέγιζεν Commentar. ad Oppian. lib. II. v. 20. quem, si lubet, vide. ESCHENB.

658. Ad Ιλ. Θ, 250 Scholia vetera: Πανομφαίῳ, πάσης φήμης καὶ κληδόνος αἰτίῳ καὶ δοτῆρι. Ὀμφὴ γὰρ ἡ θεία κληδών. Ouid. Met. II, 198. *Ara Panomphaeo vetus est sacrata Tonanti.* GESN.

659. Περικτιόνων ἀνθρώπων]. Non *terrestrium hominum*, sed *vicinorum*. Ita Apollonius de eodem Amyco: πολέας δὲ περικτιόνων ἐδάϊξε. ESCH.

661. Θήκατο media voce, quia sibi etiam legem certaminis posuit, secum pugnare iussit hospites.

665. Ἐνθάδ' ἀφ.] Modo ὑπ' εἰρεσίῃ, modo ὑπειρεσίῃ coniunctim scri-

orte robur Herculis. (655) Proximo mane ad funelam deferimur terram, vbi Amycus Bebrycibus impiis mperitabat, qui Panomphaei Iouis legem non curans ertamen hospitibus circumhabitantium hominum, quisunque ad stabula sua et stabilem domum veniret, (660) roposuerat, pugilatu acerrimo vti secum experirentur. Hunc igitur confecit robustus Pollux, percutiens subita i (*fulminis instar*) caput duris caestibus. Turbam veo Bebrycum Minyae aere (*aereis armis*) deleuerunt. nde cum soluissemus, remigando fatigati (665) ad magnam Bithynorum vrbem lato appulimus litore propeantes per ostia fluminis, et in niuosis siluis vespertini astra nocturna metati coenam parauimus, vbi tum inelix coniuge Phineus furenti ira duos excaecauerat fiios, prominentibusque in petris (670) praedam feris nuliebria propter delinimenta exposuerat. Hos vero inco-

663. ἱμᾶσσι Ask. 665. αὐοσίῃ Voss. 666. Βιϑ. τὸ μ. α. βαϑέῃ Voss. 668. ἰφωπλ. Voss. 669. Ενϑα ποτ' Voss. 671. Χερσὶν Voss. mar. ϑηρ.

criptum habent superiores editiones: sic et in Plurali. H. STEPH.

665. Ὑπ' αἰρεσίῃ] Iam Stephanus monuit, modo ὑπ' αἰρεσίῃ, modo παρεσίῃ scribi apud nostrum. ESCHENB.

667. Σπεύδοντες] Vt minus mihi suspecta sit vox νιφάργεσιν, facit, quod scribitur ab Hesychio, νίφαργον, ψάδι λελευκασμένον (ita enim apud eum legendum puto, non ψάδιν) licet alioqui non satis placeat tale epithetum tribui ὕλαις: Mutandus saltem fuerit accentus, scribendo νιφαργέσιν, a νιφαργής pro νίφαργος, si retinenda videatur illa vox. H. STEPH.

670. Δοιοὺς ἐξαλάωσε γόνας] Aliam Phinei supplicii caussam affert Apollonius, quam apud ipsum vide. Noster vero cum Sophocle facit aliquo modo, Ὃς πηρωϑῆναι αὐτόν φησι, ὅτι τοὺς ἐκ Κλεοπάτρας υἱοὺς ἐτύφλωσεν, ὄρνιϑον καὶ κράμβην, παϑεὶς διαβολαῖς δίας τῆς αὐτῶν μητρυιᾶς. ESCHENB.

670. Magnam vim fabularum de Phineo hic congessit V. Schol. ad Apollo. 2, 178. Est Phineus suis cum Harpyiis non magna modo pars Argonauticae fabulae, de quo Val. Fl. 4, 425 sqq. sed Troianae etiam ap. Virg. Aen. 3, 212 vbi multa Lacerda, praesertim insignem locum Eustathii ad Od. M, 61 p. 474, 36. Ad Orphea illud modo pertinet, αἰνόγαμον dici, quod induxit filiis, ex Cleopatra Boreae filia susceptis, nouercam, eiusque furioso odio condonauit filios. Sed vlciscuntur sororem, sanant illius filios, Boreadae Calais et Zetes. Illud αἰνόγαμος conuenit cum πικρόγαμος

Τὺς δὲ καὶ ἀσκηθεῖς καὶ ὀπωπότας αὖθις ἔτευξα
Παῖδε κλυτῶ Βορέω· Φινεῖ δ' ἄρα ὤπασαν ἄτην
Ἀργαλέοιο κότου, φωτὸς δ' ἀπενόσφισαν αὐγάς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ζαμενὴς Βορέης ϛροφάδεσσιν ἀέλλαις
Ἁρπάξας ἐκύλινδεν ὑπὸ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλας
Βιςονίης, ἵνα κῆρ' ὀλοὴν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Φινῆος Ἀγηνορίδαο λιπόντες
Αὖλιν, ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης ἐξικόμεσθα
Ἀγχοῦ Κυανέαις πέτραις, ἅς μοι ποτὲ μήτηρ
Ἡμετέρη κατέλεξε περίφρων Καλλιόπεια.
Οὐ γάρ οἱ ἐξυπάλυξις ὀϊζυροῖο πόνοιο,
Ἀλλὰ κατειρυμέναι ἀνέμων ἀργῆσιν ἀέλλαις
Ξυμβλῆτες πίπτουσιν ἐπ' ἀλλήλαισιν ἰοῦσαι·
Δοῦπός τ' ἀμπέλαγός τε καὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανεν
Ῥηγνυμένοιο κλύδωνος ὀρινομένης τε θαλάσσης,
Κύματι παφλάζοντι· περιβρέμει ἄσπετος ἅλμη.
Ἀλλ' ἐγὼ Ἀγνιάδῃ τάδ' ἀπὸ γλώσσης ἀγόρευσα
Πρύμναν ἔπειθ' ὁρόειν ἔφρ' ἂν πεφυλαγμένος εἴη.

T

672. ἀσινεῖς Voff. ἀσκ. ὀπώπ. PAIC. 673. Φι. δὲ οἱ ὠπασσασαν Voff. 675. Αυτ. επι Voff. ἔπειτα PAIC. 676. ἐκυ-

γαμος Ὀδ. A, 266. Medeae alias pene folemne epitheton.

673. Illud ἄρα, licet in locum eius Latine loquens aliquis recte fubftituat aduerfatiuam *vero*, retinet vim fuam, vt confequentiam, et nexum caufarum fignificet. Vt plene reftituant Calais ac Zetes filios Phinei, vt iis fatisfaciant, excaecant patrem. Voffianam lectionem, quatenus illud οἱ inculcat (nam in verbo ὠπάσσασαν manifefte vitiofa eft) referam ad illum pleonafmum f. redundantiam, de qua in Ind. n. 1.

675. Αὐτὰρ ἐπεὶ] In Flor. et Ald. ἔπειτα legitur, quod ferre non poteft verfus: et quo tamen fententia ipfa opus habet, quae alioqui pendens et imperfecta relinqueretur. Sed quid fi dicamus ἐπεὶ pro ἔπειτα accipi? Hoc quide plerisque mirum vifum iri fcio: m hi certe mirum videri, fed non ef tamen nouum profiteor. Sic eni et fupra, v. 182. Αὐτὰρ ἐπεὶ τ λαμῶν συνεφέσπετο, τόν ῥ' ἐλόχε σεν Αἰακῷ etc. Nam hic ἐπεὶ p ἔπειτα accipiamus neceffe eft, quu δή τότ' quod tertio abhinc ver habetur, illi ἐπεὶ non reddatı (quod aliquis prima fronte exif met) fed dicatur ἀπ' ἄλλης ἀρχ vt loquuntur Graeci Grammati Porro et apud Thucydidem, veterem alium fcriptorem Graecu talem vfum huius particulae ἐ inueniffe mihi videor in loco, qu fufpectum eo nomine habebam.

H. STEPH.

675. Αὐτὰρ ἐπεὶ] Ἐπεὶ hic ἔπει

incolumes et videntes rurſus praeſtiterunt incliti duo Boreae filii, et Phineo viciſſim noxam difficilis irae intulerunt, lucisque abſtulerunt ſplendores. Verum poſtea vehemens Boreas verticoſis procellis abreptum euoluit, in querceta denſa ac ſiluas Biſtoniae, vbi ſortem pernicioſam et fatum aſſequeretur. Tum Agenoridae Phinei relicta habitatione ſuper magnum maris aequor euaſimus prope ad ſaxa Cyanea, quae mater mihi quondam noſtra narrauerat, prudens Calliope. Nempe nullum illis ſuffugium aerumnoſi laboris; ſed ſpumoſis ventorum procellis impulſa, comploſa ruunt in ſe inuicem euntia: fragor per pelagusque et ſpacioſum caelum tranſit ruptorum fluctuum et concitati maris, adeo feruente fluctu immenſum mare perſtrepit. Haec ego Agniadae *Tiphyi* lingua praedixeram, puppim vt reſpiciat, vt ſibi caueat. Illius haec audien-

λωδε διὰ δριμα Voſſ. 677. Βιςονιον Voſſ. 678. Αυταρ επει Φ. λιπονες Voſſ. ἔπειτα edd. V. N. ad 675. ἀγινορ. PAIC. 685. ιωανε Voſſ. 687. περιβρέμεις PAIC. 689. πεΦ — νον Voſſ.

...ιστα poni, recte obſeruat Stephanus, quem vide. ESCH.

675. Ἐπεὶ poteſtate τῆς ἔπειτα ...ſitum hic et 678 a poeta, non ...bito, ἔπειτα autem vtroque loco ...ſe e gloſſa. In poſteriore quidem ...o poterat aliquis σοφὸν φάρμακ...ν putare, ſi dicamus priorem in ...ινὸς eſſe correptam. Sed repu...at perpetuus, in hoc ipſo quoque loco (v. 669. 673), vſus poetarum Graecorum pariter et Latinorum. GESN.

680. Non dixerim vtrum πέτραις ...gatur ab ἀγχῶ, an ab ἐξικόμε...ι. Sed ſimpliciter dicam πέτραις ...em eſſe ac πρὸς vel παρὰ ταῖς ...αις.

687. Κύματι] Legendum crediderim περὶ δὲ βρέμεν ἄσπετος ἅλμη. H. STEPH.

687. Περιβρέμει] Stephanus mauult legere περὶ δὲ βρέμεν ἄσπετος ἅλμη. ſed non aduertit verſum, quem ſic metiri non poſſumus, ergo, ſi quid mutare velis, ita ſcribe:

Κύματι παφλάζοντι, περὶ δὲ
βρέμ' ἄσπετος ἅλμη.

ESCHENB.

687. Quidni vero ἀσυνδέτως aliquando canere poeta potuerit? GESN.

689. Vetat Orpheus Tiphyn a periculo dimouere vel deiicere oculos, vetat illum reſpicere ad puppim: ſed ſemper intentum eſſe concurrentibus et diſcedentibus per vices petris. Ἔπειτα habere mihi hanc

Τῦ δὲ καὶ εἰσαΐοντος ἐπαχνώθη φίλον ἦτορ,
Ἐν ςέρνοισι δὲ κεῦθεν, ἅ οἱ τελέεσθαι ἔμελλεν,
Μῦνος ἀφ' Ἡρώων· ἀλλὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἥρης ἐννεσίῃσιν ἐρωδιὸν ἧκε φέρεσθαι
Ἄκρην ἰςοκεραίαν· ὁ δ' ἀσχαλόων πεπότητο,
Πέτραις δ' ἐν μυχάτοισιν ὑπὸ πτερύγεσσιν ἀερθε
Δινήθη· ταὶ δ' αἶψα κραδαινόμεναι ἑκάτερθεν
Σύμπεσον ἀλλήλαισι, καὶ ἐρῆς ἄκρον ἔκερσαν
Ὄρνιθος· περὶ δὲ σφιν ἐτώσιον ἠρείσαντο.
Τῖφυς δ' ἐκπρολιπόντος ἐρωδιῦ αἰπὺν ὄλεθρον,
Σῖγα μὲν Ἡρώεσσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἀΐοντες,
Ἱέμενοι θοὰ κύματ' ὑπειρεσίῃσι χάρασσον.
Αὐτὰρ ἐγὼ μολπῇσι παρήπαφον ἡμετέρῃσι
Πέτρας ἠλιβάτυς· αἱ δ' ἀλλήλων ἀπόρυσαν.
Κῦμα δ' ἀνερρόχθησε· βυθὸς δ' ὑποείκαθε νηΐ,
Ἡμετέρῃ πίσυνος κιθάρῃ, διὰ θέσκελον αὐδήν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πορθμοῖο κατὰ ςόμα καὶ διὰ πέτρας
Κυανέας ἤμειψε λάλος τρόπις, αὐτίκ' ἄρ' αἵ γε
Βυσσόθεν ἐῤῥιζῶντο, καὶ ἔμπεδον αἰὲν ἔμιμνον.
Οὕτω γὰρ Μοῖραι τάδ' ἐπεκλώσαντο βαρεῖαι.
Καὶ τότε δὴ προφυγόντες ἀδευκέα πήματ' ὀλέθρ
Ῥηβανῦ προχοαῖσι μέλαιν' ἐξικόμεθ' ἀκτήν,
Νῆσον ὑπὲρ δολιχὴν Θυνηΐδα, τῆς ἀπάτερθεν

Τέ

691. ἔμελλε Voss. 692. F. Μῦνος. 695. μυχάτοισιν Voss.
696. Δινεῦνται superscr. το As. Δινεῖτο -- ἑκάτερθε Voss. Δι-

hanc vim videtur, quasi diceret, ab hoc inde momento.

692. Poteſt quidem μῦνος ſic intelligi, vt cum κεῦθεν conſtruatur, *ſolus ſibi futura celauit.* Sed concinnius tamen, puto, iungitur cum οἱ, *ſoli ſibi perficienda et euentura.*

693. Ἐρωδιὸν] Vide Meurſium ad Lycophr. p. 238. 240. 241. Apoll. *columbam* dicit. Pindar. ἴυγγα. ESCH.

694. Puto omiſſam eſſe κατὰ. Iuſſa eſt ardea volare ea regione aëris et via, qua ſumma antenna e malo Argus ſuſpenſa debebat transire. Nondum inueni nomen co poſitum ἰσοκεραία alias: format puto diſtinctionis cauſa, cum ραία etiam de aliis rebus dicat vt ſunt κεραῖαι δρεπανηφόροι ap Diod. Sic. 17, 44. Triſtis et m leſte ferens imperium volat ard ob periculum: hoc puto expri participio ἀσχαλόων.

702. Rogauit Orpheus rup vti velint diſcedere, et viam d tranſituris Argonautis.

705. Doctiſſimus Pierſonus V riſ. 1, 9 p. 117 aut πισύνῳ vult l

audientis animus obstupuerat, (690) sed occultauit in pectore, quae sibi essent perficienda inter Heroas. At Minerua caesia Iunonis instinctu ardeam misit, vt ferretur ad summam antennam. Volabat illa *propter periculum* grauatim: inter ipsas vero penitissimas *qua sibi proximae erant* petras alis sublata (695) circumagitur; quae celeriter hinc atque illinc coruscantes in se inuicem irruunt, et caudae extremum detondent auis, ceterum frustra sibi inuicem illiduntur. Tiphys vero, cum sic praeceps exitium effugisset ardea, silentio (*signis*) heroas adhortatur. Intelligentes illi (700) immissi et incitati vndas sulcant remigiis. At ego cantibus induxi nostris petras*excelsas: recesserunt illae a se inuicem: fluctus cum sonitu irruit: fundus concessit *viam dedit* naui, nostrae obsecutus citharae propter diuinum cantum. (705) Cum iam per fauces freti et petras Cyaneas euasisset loquens carina; statim illae in ipso fundo velut radicatae firme semper ita permanserunt, ita enim graues Parcae ista neuerant. Sic elapsi ex amaris leti exitiis (710) Rhebantis per ostia in nigrum litus euasimus, insulam in longam Thyneida, iuxta quam piscu-

νευνται P. Δινεῦται AIC. 699. F. ἐκπροφυγ. 703. ηλιβαθεες Voss. 705. ὀμφὴν Voss. 708. καὶ ἔτι ἔμπεδον Voss. ἔμμεναι Pr. 711. Vid. leg. μέλαιναν ἐς ἰκόμ. 712. ἀπατερθε. Voss.

vt ad *νιν* referatur, aut totum versum eiici, vt inepte repetitum ex 663. Fugit illum, *πίσυνον* nostro non modo esse fretum, confisum, sed etiam obsequentem. Si ineptum est repetere versus eosdem, nihil Homero ineptius, cum quo ineptire maluit noster, quam saeculi non sibi seruire iudicio. Reliqua ex interpretatione, spero, apparebunt.

709. Βαρέεχι accipio hac ratione, qua apud Romanos etiam graue est, quod moueri mutariue non potest.

711. Ῥηβαντ] Omnino hic legendum arbitror ῥήβαντος, vel ῥήβαιε· quo vtroque nomine hoc fluentum insignit Apollonius, quod tamen alii aliter nominant. ESCH. V. Holst. ad Steph. h. v.

711. Ῥήβαν ὠκυρόην ποταμὸν ἀκτὴν δὲ μέλαιναν Apollo. 2, 549. Prius hemistichium repetit v. 652 Quam emendationem proposui in Var. Lect. necessariam puto. Requiritur enim profecto ad ἀκτὴν non μέλαιν' h. e. μέλαινα, sed μέλαιναν, et post μέλαιναν syllaba breuis: et veniunt Argonautae *in actam.*

 Quam

Τέμβριος ἰχθυόεις θαλεραῖς πλημμύρεται ὄχθαις,
Σαγγάριός θ', ὃς κύματ' ἐπιτρέχει Εὐξείνοιο.
Ἀλλ' ὅτ' ἐπ' αἰγιαλῶν ἐπενεισάμεθ' εἰρεσίῃσιν,
Ἀμφὶ Λύκοιο ῥέεθρον ἐκέλσαμεν, ᾧ ἔπι λαοῖς
Κραῖνε Λύκος ποταμοῖο φερώνυμος, ὅς ῥ' ὑπέδεκτο
Ἥρωας Μινύας, ξενίῃ δ' ὑπέδεκτο τραπέζῃ,
Φίλετο δ' αὖ νύκτας τε καὶ ἤματα συννεχὲς αἰεί.
Ἔνθα καὶ αἶσα παρέσχε καταφθίσθαι δύο φῶτας,
Ἀμπυκίδην Ἴδμωνα, κυβερνητῆρά τε Τῖφυν.
Τοῦ μὲν δὴ κατὰ σῶμα λυγρὴ ἠρείσατο νοῦσος,
Τὸν δ' ἔκτεινεν θὴρ σῦς ἄγριος· αὐτὰρ ὁ τοῖς γε
Τύμβους χευάμενοι πολιὴν ἐπένησαν θαλλήν,
Ἀγκαίῳ

715. αἰγιαλον ἐπενισσαμεθ' Voss. 716. λύκοιος PAIC. ἔκελα οἷς PAI. 718. ἐγέρηρε coni. Pierso. 719. Vid. leg.

Quam facile in maiusculis literis Σ et Ξ confundantur, notum. GESN.

714. Innatare, credo, dicit Sangarii aquas vt leuiores, grauioribus Ponti, qualia de aliis etiam passim narrantur: Pontum vero an ipse poeta hic Euxinum, εὔξεινον, vocarit, dubitare fas est, qui alias semper ἄξεινον, inhospitalem, veteri nomine appellare soleat. Quam facile in veteribus libris quibusdam εὐ et ἀ misceantur, monui ad εὐαινέτας an ἀοινέτας λοιβὰς v. 601.

718. Cl. Piersonus Verif. 2, 7 p. 225 alterum ὑπέδεκτο librariis putat deberi: poeta dignum et forte verum ἐγέρηρε. Mihi suauitatem poeticam habere videbatur repetitio. Et video Cl. Schraderum in exemplis talium repetitionum posuisse hunc locum Anim. ad Mus. c. 13 p. 233.

723. Caesuram, qua caret hic versus, ei conciliaturus Cl. Lennepius Anim. ad Coluth. 1, 1 p. 3 Τὸν δ' ἔκταν' ἕτερον σῦς ἄγρ. Vt non reprehenderem versum, si in libris esset: ita illum quem habent libri, hac quidem parte, ob ipsam illam et numerorum asperitatem et exaggerationem nominum praefero. GESN.

723. Αὐτὰρ ὁ τοῖς γε] Hunc et sequentem versum turpissime corruptos esse, quiuis videre potest quomodo autem restituendi sint non facile vel sagacissimus etiam Henr. Stephanus ob articulum ὁ integrum sequentem versum aliter legit, ita:

Τύμβους χευάμενος πολιὴν ἐπενήσατο ἄχην.

Sed, si ita legimus, nullus erit sensus, quis enim ille sit τύμβους χευάμενος, neque Lynceus videri poterit; quod si Lycum dixeris nego. Is enim non cum Argonautis nauigauit; quod, puto, aduertens Stephanus, versum inter hunc et sequentem deesse arbitratur. Ego secus sentio, et primarium vitium in αὐτὰρ ὁ latere arbitror, quamquam neque θαλλὴν rectum sit. Si in tam desperato loco coniectura locus relictus sit, arbitrarer potius legendum esse

— Αὐτ

pisculentus Tembrius viridantibus exundat ripis, Sangariusque, qui super Euxini fluctus innatat. Sed cum ad litora nauigassemus remigiis, (715) ad Lyci fluuium appulimus, ad quem populis imperitabat Lycus fluuio cognominis, qui excipiebat Heroas Minyas hospitali mensa, amiceque illos tractabat dies noctesque continuas. Ibi sors tulit mori duo viros, (720) Idmonem Ampyci F. et gubernatorem Tiphyn. Alterius quidem in corpus tristis morbus incubuit, alterum fera sus agrestis interfecit. His tumulos cum struxissemus, canum nauigauimus mare Ancaeo confisi, illum enim peritum naui-

Φίλατο vt 508. συνεχὲς om. praet. Steph. 722. Τῷ Chiu. 723. ἔκταvεν As. ἔκτανε Voss. Vid. leg. αὖ τ' ἄρα τοῖς γε V. N. 724. ἐπένησαν θῖνα Voss. ἐπεννησάμεθ' ἄλμην V. N.

— Αὖτ' ἄρα τοῖς γε
Τύμβους χευάμενοι, πολλὴν ἐπενήσαμεν ἄχνην. ESCH.

724. Τύμβους χευ.] Primum, quum praecedens versus habeat ὁ, non οἱ, legendum puto χευάμενος non χευάμενοι: deinde quod ad duo postrema vocabula huius versus attinet, pro ἐπένησαν quidem non dubito quin ἐπενήσατο reponendum sit, quod conueniat cum ὁ χευάμενος: sed pro θαλίην quid reponi debeat, hoc vero mihi dubium est. ἄχνην quidem certe mihi in mentem iam tum, quum ille locus excuderetur, venerat, sed vereor ne nouus iste mos esse comperiatur. τοῦ ἐπινῆσαι ἄχνην: quare ἐπέχω. Verum hoc quoque addo, mihi videri deesse vnum versum, aut plures inter hunc et proxime sequentem. H. STEPH.

723. et 724. Αὐτὰρ ὁ τοῖς γε] Hic locus etiam pars fuit acrioris iusto contentionis de Diphthongis αι et οι, an illae in fine vocis positae, proxima voce a consona incipiente, corripi possint. Egi de ista re in Ind. sit. αι et οι finales. Iam hunc nostrum locum ita emendabat Casaub. Lectt. Theocritt. c. 18 p. 126 αὐτὰρ οἱ τοῖς γε Τύμβον χευάμενοι πολλὴν θαλίην ἐπένησαν. Intellexit, credo, θαλίην epulas inferiarum. Sed nullam rationem habuisse videtur versus, qui sequitur, qui sic plane non cohaeret, nisi dicere velis, (ad quod festinare solet Piersonus) versum excidisse. Mihi placere Eschenbachianam coniecturam αὖ τ' ἄρα τοῖς γε, iam indicaui in Var. Lect. Bentleius ad Callim. H. in Iou. 87, n. 13 p. 461 ita, αὐτὰρ ἑταῖροι Τ. χευάμενοι πολλὴν ἐπενήνεον ὕλην. Iens. Lectt. Luc. 2, 6 p. 175, illud οἱ Casaubonianum in medio relinquens, legit πολλὴν ἐπεννησάμεθ' (vel ἐπενησάμεθ') ἄλμην, in quo me habet plane consentientem, videoque illud etiam placere Schradero Anim. ad Mus. 17 p. 306, et Lennepio Anim. ad Coluthum 1, 1 p. 3. Malui tamen hic etiam retinere adhuc vulgatam lectionem et peccare more meo in partem cautiorem. GESN.

Ἀγκαίῳ πίσυνοι· τὸν γὰρ Φάσαν ἴδριν ἅπαντες
Ναυτιλίης, σφετέρῃσι δαημοσύνῃσι κεκάσθαι.
Αὐτὰρ πηδαλίων οἰήϊα λάζετο χειρὶ,
Νῆα κατιθύνων ἐπὶ Παρθενίοιο ῥέεθρα,
Ὃν δὴ Καλλίχορόν μιν ἐπώνυμόν οἱ καλέουσιν,
Ὃν τοι ἐγὼ μύθοισιν ἐπὶ προτέροισιν ἔλεξα.
Ἔνθεν ἄκραν προβλῆτα παραπλώσαντες ἔβημε
Γῆν ἐπὶ Παφλαγόνων, τὴν δὴ παράμειψε θέουσα
Ἀργὼ ὑπὲρ μέγα λαῖτμα· Καραμβιακὴν δ' ἵκετ' ἄκρην
Ἧι ἐνὶ Θερμώδων κεῖται, Ἅλυός τε ῥέεθρον,
Βάλλον ἐπ' αἰγιαλὸν δίνας ἁλιμυρέας ἕλκον.
Νέρθε δ' ὑποθρώσκουσι βορειάδος ἀντίον ἄρκτου
Μακρὰ Θεμισκύρης Βοιαντίδος ἄψεα κεῖται.
Ἀγχι δ' Ἀμαζονίδων δαμνίππων ἄστεα κεῖται,
Καὶ Χάλυβες, Τιβαρηνά τ' ἔθνη, λαοί τ' ἐπίχειρε
Μίγδη

725. ἴδρυν Voff. 726. κεχᾶσθαι PAIC. 727. οἰκία PAIC. χερσὶ Voff. 730. μύθ. ἐνὶ vid. leg. ἔρεξα Voff. 732. τὴν οἱ παραμ. Voff. 733. καραμ-

725. Ancaeo, competitori muneris, praelatum ipsius fatidicae Argus iudicio Erginum, narrat Val. Fl. 5, 65. et sunt sane multae antiquorum de his personis, locis, rebus, dissensiones, quas non ex ipsa modo scriptorum, qui supersunt, Argonauticorum collatione colligere multas liceret, si quis hoc ageret, et fragmentis aliorum ab Apollonii scholiaste conseruatis: sed etiam ex omni aliorum Graeciae et Latii scriptorum numero: vnde tamen tantum abest vt recte argumenteris conficta esse omnia, vt potius tanquam fundum aliquem, veram subesse historiam, inde conficiatur.

729. Ὃν δὴ καλλίχορον] Rursus turpiter se dant hoc loco interpretes. Καλλίχορος, *fluuius est* Paphlagoniae, de quo vide Apollonii Schol. lib. II. vers. 906.

ESCHENB.

729. Dupliciter poeta in vn versu pronominibus abusus es primo quod plane Orientis more a relatiuum ὃν adiunxit μιν: deind quod illud οἱ suum etiam hic in culcauit, de quo in Indice h. v. nr. Nisi frequentius esset illud Pleo nasmi genus, quam vt corruptio nis temere posset argui, non diffi cile esset hunc versum vtroque li berare, hoc modo, ὃν δὴ καλλ κατ' ἐπωνυμίην καλέουσι. Idem flu men esse Parthenium et Callicho rum, constat.

GESN.

730. Fuit forte peculiaris caus poetae, cur hoc Parthenii nome ita diligenter inculcaret. Respic ad v. 86 et 262.

733. Καραμβιάκην] Promonto rium hoc Straboni lib. VII. e Apollonio dicitur Κάραμβις. E vero παφλαγόνων ἀκρωτήριον ἡ Κ ραμβις, τὸ διαιρῶν εἰς πελάγη δ τὸν εὔξεινον πόντον, τῷ ἑκατέρωθ
σφη

nauigationis dicebant omnes ſuis his artibus ornatum eſſe. Hic gubernaculorum clauos cepit manu, gubernans nauim ad fluenta Parthenii, quem Callichorum cognomine vocant, cuius tibi, Muſaee, ſermonibus in ſuperioribus mentionem feci. Inde extremum promuntorium praeternauigantes ad Paphlagonum terram acceſſimus. Hanc curſu praeteriit Argo per magnum Pontum, ad Carambicamque peruenit oram, in qua Thermodon ſitus eſt, et flumen Halyos, fluctus ſalſos ad litus ingens trahens. Inferius paulo nauigantibus e regione borealis arcti magna Themiſcyrae Doeantidis membra iacent; prope Amazonum equeſtrium vrbes adiacent, et Chalybes Tibarenaeque gentes, vicinique populi permixti Moſynis regionem circum-

βάιν Voſſ. 734. ῥεῖται coni. Eſch. ἅλές τε ſph. Eſch. 735. Vid. leg. Πολλόν. 736. Νερθεν ὑπο--βαριαδος Voſſ. 737. Μακρὰ δὲ μιν σκύρης Voſſ. 739. συβάρ. Voſſ. PAIC.

σφιγγόμενον πορθμῷ. inquit Strabo. l. c. ESCH.

734. Ἄλυος] Scribe ἅλυος, ita enim ab aliis appellatur; et pro κεῖται, mallem ῥεῖται. vid. Apollon. lib. II. v. 72. ESCH.

735. Obſcurant verſum participia duo contrarios motus ſignificantia, βάλλον et ἕλκον, ad vnum ῥέεθρον relata: ſine coniunctione. Poſſunt tamen intelligi de aeſtu maris cum Halye communicato, quatenus nunc in ripas impingit fluctus, nunc ab illis trahit ac ſorbet. Sed nec diſplicet Cl. Weſſelingii coniectura Obſeruatt. 1, 22 propoſita, et vſu Apollonii 2, 365 ac 946 confirmata Πολὺν ἐπ᾽ αἰγιαλὸν, vel vt propius a βάλλον abſit, Πολλὸν, et hoc interpretando ſecutus ſum. Quin etiam noſtro v. 746 πολὺς λειμὼν eſt ingens pratum.

737. Μακρὰ θεμισκύρης βοιαντίδος] Δοιαντίδος legendum, non βοιαντίδος, ex Scholiis ad Apollon. lib. II. v. 373. Δοίας, inquit, καὶ Ἄκμων ἀδελφοί. τίνος δὲ πατρὸς, οὐ φέρεται, ὥς φησι Φερεκύδης. Πλησίον δέ φησι τοῦ Δοίαντος πεδίου εἰσὶ τρεῖς πόλεις, ἔνθα κατῴκουν αἱ Ἀμάζονες, Λυκαστία, Θεμισκύρα καὶ Χαλυβία. ESCH. Add. 2, 990.

737. Δοιαντίδος etiam reſtitui vult Holſtenius ad Steph. Byz. h. v. GESN.

739. Καὶ χάλ.] Pro ἐπίχειρες vide an reponi poſſit βέχειρες, (quorum mentio fit a Dionyſio in deſcriptione ſitus orbis) vt ſit λαοί τε βέχειρες. H. STEPH.

739. Καὶ Χάλυβες, Τιβαρηνά τε ἔθνη] Omnino ita legendum eſt, non συβάρηνα, vt ſuperiores editiones habent. Nam Τιβαρηνοὶ, ἔθνος σκυθίας. Cum in hoc verſu circa vocem ἐπίχειρες aliquamdiu ambigerem, neque tamen Stephani correctio, quae hanc vocem mu-

Μίγδην ἐν Μοσύνοισι πέδον περιναιετάουσι.
Λαιὰ δ᾽ ἐπιπλώσαντες ἐκέλσαμεν αἰγιαλοῖσι,
Ἧχί τε Μαῦροι ἔσαν Μαριανδύνοισιν ὅμηροι.
Νέρθε δέ τοι Ἑλίκης δολιχὸς παρακέκλιται αὐχὴν·
Ἔνθα δ᾽ ὑπωρείῃσιν ἐπὶ προβλῆσι κυκλοῦνται
Τηλεφανεῖς αὐλῶνες ὑπὲρ μυχὸν εὐρέα κόλπου·
Οὗ Σύμης ὄρος ἐστὶ, πολύς τ᾽ εὐθαλὴς λειμών·
Ἐνθάδ᾽ Ἀράξου ῥεῦμα μεγαβρεμέτου ποταμοῖο,
Ἐξ οὗ Θερμώδων, Φᾶσις Τάναΐς τε ῥέουσιν,
Οὗ Κόλχων κλυτὰ φῦλα καὶ Ἡνιόχων καὶ Ἀραξῶν.
Ὃν παραμειβόμενοι, μυχάτοις ἐπεπλώομεν ὅρμοις
Οὔρων

740. Μίγδην μνημοσύνης Voſſ. 741. Λαιὸν Voſſ. 742. μαριανδήν. Voſſ. V. N. 743. Νέρθεν δὲ Voſſ. 744. Ἔνθ᾽ ὑπωρ. Voſſ.

tat in Βέχειρες, admodum placeret, commodum rurſus auxilium tulit Clariſſ. Graeuius, qui ita ad me: Nihil muta. ἐπίχειρες etiam hoc loco ſunt vicini, qui quaſi ad manum ſunt; deſcribit enim Moſynoecos, qui ſemper coniunguntur cum Tibarenis et Chalybibus. vid. Mel. lib. I. cap. vltimo. Stephanum in Τιβαρηνία. Strabonem et alios. ἐπίχειρ eſt apud Polluc. II. 4. p. 105.

ESCHENB.

740. Μίγδην ἐν μοσύνοισι] Hi ab aliis dicuntur μοσσύνοικοι, qui

— ὄρεα ναιετάουσι
Μέσσηνας, καὶ δ᾽ αὐτοὶ ἐπώνυμοι ἔνθεν ἔασιν.

ESCHENB.

742. ἧχί τε Μαῦροι] Omni nos labore circa huno verſum liberauit Doctiſſimus Holſtenius: cum enim et nos aliquoties pro Μαῦροι Μάκρωνες ſubſtituere voluiſſemus, commode incidimus in eius notas in Stephanum, vbi optime eum hunc locum reſtituiſſe deprehendimus. Tuto igitur cum celeberrimo viro hunc verſum inpoſterum ita lege:

Ἧχί τε Ταῦροι ἔσαν Μαριανδύνοισι ὅμηροι.

Μαριανδύνοισι legendum eſſe, pro μαριανδέροισιν, manifeſtum eſt vel ex ſolo vaticinio Phinei apud Apollonium (2, 352) ESCH.

742. Laudat Holſtenius de Mariandynis Schol. Apollo. 2, 140. De Μαύροις autem vitioſum dicit. Verum addit, „niſi quis pro Ταῦ„ροι, quomodo reſcripſi, malit „Μάκρωνες, ſed tum maior mu„tatio facienda, vt verſus conſtet.„ Nempe facile eſſet Ἧχί τε Μάκρωνες, Μαριανδύνοισιν ὅμηροι. Haec in V. Μαριανδυνία. Sed poſt in Ταυρικὴ rem plane conficit, et ſcribi iubet Ἧχι καὶ Ταῦροι ἔσαν Μαριανδύνοισιν ὅμηροι. GESN.

743. Νέρθε δέ τοι ἑλίκης] Taurorum Cherſonneſum intelligit, quae longa ceruice a Septentrione in Auſtrum procurrit. ἑλίκη autem hic Septentrio eſt, non Helice oppidum, quod hic ſomniant interpretes.

ESCHENB.

743. Male tamen me habet in illa Holſteniana ſententia, quam ornat V. Ταυρικὴ, quod Cherſonneſi Tauricae incolae quomodo ὁμη-

cumhabitant. Tum ſiniſtrorſus nauigantes litoribus appulimus, vbi Mauri ſunt Maryanduris contermini. Inferius ſub Helice longa ceruix protenditur. Illic etiam iugis procurrentibus circumdantur longe ſplendentes conualles ſupra latum ſinus receſſum, vbi Symes mons eſt, ingensque et viride pratum. Hic Araxis fluentum, magno ſtrepitu ruentis fluuii, e quo Thermodon, Phaſis, Tanaisque fluunt, ad quem nobiles Colchorum nationes, et Heniochorum et Araxorum, quem emetientes portus intimos adnauigauimus Vro-

745. εὐρέα πόντα Voſſ. 746. ὄρ. αἰπὺ -- εὐθαλέα Voſſ. 748. ῥέχοι Voſſ. 750. ἐνεπλέομεν Aſ. ἐπεπλεί. Voſſ. ἐπεπλέο. PAIC.

ὅμηροι confines Mariandynorum vocari poſſint, vix aſſequor: et Macrones ad Thermodontem et Parthenium collocati Herodoto 2, 104. Sed nunquam ad liquidum perducetur Geographia Orphica, et vniuerſim antiqua, vt non multa maneant tenebricoſa. GESN.

745. Cum αὐλῶνες ſint conualles, et ob id ipſum vmbroſae, quaeri poteſt, rectene τηλεφανεῖς dicantur, epitheto montibus aptiori? Nempe non tam hoc ſpectauit poeta, quo e longinquo poſſint conſpici, ſed quod longe lateque celebrantur, atque e longo inuitant alliciuntque homines ob pulchritudinem ſuam aulones. Quin ipſi montes certe qui complectuntur aulonem, illum et ipſum faciunt τηλεφανῆ. Eſt de aulone in vniuerſum, et inprimis Palaeſtinae praeclara Diſſertatio Io. Ge. Waltheri inter obſeruationes ipſius hiſtoricas et criticas, Weiſſenfelſae 1748 editas. Vltima vox ſiue πόντα legatur, ſiue κόλπα, non mutabitur ſententia. Poteſt enim hic vel totius maris nomen locum habere vel partis.

746. Verſus Heroicus: penultimam in εὐθαλὴς productam video etiam H. 67, 7.

747. Ἔνθάδ' Ἀράξε ῥεῦμα] Vide ad hunc et ſequentes verſus Plinium lib. VI. c. IX. et Apollon. lib. 4. ESCH.

747. Non magis miror Araxen, e quo Thermodon, Phaſis, ac Tanais funduntur, quam Iſtrum totam Europam percurrentem Herodoti 4, 48 ſq. Haec ignorantiae, literarum paucitati, et miraculorum amori priſcae aetatis condonantur. Talis eſt confluens Eridani et Rhodani apud Apollonium 4, 627. Et, quod magis huc pertinet, 4, 132 παρὰ προχόοισι Λύκοιο, ὅς τ' ἀποκιδνάμενος ποταμοῦ κελάδοντος Ἀράξεω Φάσιδι συμφέρεται ἱερὸν ῥόον, οἱ δὲ σὺν ἄμφω Καυκασίην ἅλα δ' εἰς ἓν ἐλαυνόμενοι προχέουσιν. Add. Thermodontis deſcriptio 2, 971 ſqq. In Araxe etiam minus mirum monſtroſam obſeruari Geographiae confuſionem, cum videatur illud nomen appellatiuum fluminibus cum ſono quodam et fragore ruentibus tributum: ad quam

Οὔρων, Χιδναίων τε, Χαρανδαίων, Σολύμων τε,
Ἀσσυρίων τελέων. τρηχὺν δ᾽ ἀγκῶνα Σινώπης,
Καὶ Φιλύρας ναέτας τε, καὶ ἄστεα πυκνὰ Σαπείρων·
Βύζηράς τ᾽ ἐπὶ τοῖσιν, ἰδ᾽ ἄξενα φῦλα Σιγύμνων.
Ἵκτο δ᾽ ὑπὸ πνοιῆς ἀνέμου πλησίστιος Ἀργὼ
Ὄρθριον, ἐρχομένης ἠοῦς ἐπ᾽ ἀπείρονα κόσμον,
Ἔσπερ᾽ ἐπ᾽ Ἀξείνου, Φᾶσιν κατὰ καλλιρέεθρον.
Ἀγκαῖος δ᾽ ἤνωγε παραιφάμενος ἐπέεσσι,
Λαίφεά τε στέλλειν, καὶ ἐπίκριον αὖθι χαλάσσαι,
Ἱστὸν

751. χινδαίων Voff. 752. Vid. leg. Ἀσσυρίων τε λεῶν.

quam ipfam etymologiam μεγαβρεμέτα epitheton hic alludit.

GESN.

751. Οὔρων, Χιδναίων τε etc.] Verfus plane defperatus, quem vix fine manufcriptorum ope reftitui poffe arbitror. Holftenii correctio medelam quidem afferre poffet, fi credi poffet Argonautas nauim fuam humeris per longiffimum terrarum fpacium portaffe, et infanis erroribus delectatos fuiffe; tum etiam a vulgari fcriptura nimis recedit. Ita autem ille:

Σύρων Χαλδαίων τε Χαρανδαίων,
Σολύμων τε.

Eadem opera ad Indiae oras eos tranfportare quis poffet, et pauciffimis mutatis legere

Οὔρων Χιανναίων τε Χαρανδραίων,
Σολύμων τε.

Omnium enim horum populorum meminit Plinius lib. VI. Sed neutrum ferri poffe, fcio, quamobrem ego ἀπέχω, et doctioribus hunc locum relinquo. ESCH.

751. Tanto liberius in doctiffimum Holftenium lufit non indoctus tum iuuenis, quod ille ad Steph. Byzant. V. χαλδαῖοι nullam rationem coniecturae fuae reddidit. Poterat autem illam ornare, fi libuiffet, aut non immortuus effet imperfecto operi, illis ipfis traditionibus, quae diligenter praefertim et ingeniofe a Magno Bocharto 4, 31 collectae expofitaeque funt de Colchicarum Aegyptiarumque rerum conuenientia. Forte altius etiam afcendere, et Phoenices appellare licebat. Syrorum quidem et Chaldaeorum, Solymorumque nomina apud Colchos inuenta non plus habent admirationis apud remotioris antiquitatis confultos, quam ipfa circumcifio. Quis ignorat morem colonorum nomina fuae patriae antiquae imponendi fluminibus, montibus, vrbibus nouis? Sed haec obiter breuiterque tractari non poffunt. Infpicere hic fatis fuerit Herodotum 2, 10, et ibi Colchos Aegyptiorum colonos fine dubitatione poni, Syrios autem ad Thermodontem et Parthenium fluuios collocari, animaduertere.

GESN.

752. Vid. dicta ad 635 de κνημῷ f. κναμῷ.

752. Vix dubito, quin legendum fit Ἀσσυρίων τε λεῶν, cum praefertim ab Atticorum illa ratione non abhorrere noftrum appareat v. 821. Cogitabam, an forte ad hos Affyrios pertineat, quod eft apud Stephanum h. v. Εἰσὶ καὶ ἕτεροι παρὰ τοὺς

Vrorum, Chidnaeorumque, et Charandaeorum, Solymorumque, Assyriorumque populorum, asperumque cubitum, *flexum*, Sinopes, et Philyrae incolas, et crebra Sapirorum oppida, et praeter hos Byzeras, et inhospitales Sigymnorum nationes. Perlata autem plenis a flatu venti velis Argo (755) mane, oriente immenso mundo aurora, ad occidentales partes Axini (*inhospitalis*) iuxta pulchre fluentem Phasin. Iubet Ancaeus *pluribus* verbis eos adhortatus, contrahere vela et antennas

759. ἐπ' ἰκρίον edd. ἰκρίων PAIC.

τὰς Σύρας. Iungit hos populos etiam Val. Fl. 5, 110. *Assyrios complexa sinus stat opima Sinope.* Sunt nempe iidem Leucosyri, Cappadoces etc.

754. Σιγύμνων] Scribe Σιγύννων, quemadmodum Apollonius lib. IV. v. 320. ESCH.

754. Credo ad hos pertinere, quod ex Ctesiae primo Periplorum ponit Stephanus: Σίγυνοι πόλις Αἰγυπτίων, nempe colonia, quales ad Pontum et apud Colchos plures. Non comminiscor, quomodo in Holstenii notas irrepere potuerit indigna ipso et Ryckio obseruatio: „Quid igitur hoc loco est Αἰγυπτίων; An *planos* intelligit, quos „vulgo *Aegyptios* dicimus?„ Germanicae originis esse miram hanc coniecturam, facile video, cum *Zigeuner* appellari soleant a nostris errones illi, quos *Aegyptios*, bona pars Europae appellat. GESN.

757. Cl. Wesselingius obseruatt. 1, 22 p. 82 coniicit, ἔσχατ' ἐπ' ἀξένα, vt Apollo. 2, 1264 ἵκοντο Φᾶσίν τ' εὐρυρέοντα καὶ ἔσχατα πείρατα πόντου. Hos vocat noster ἀξένου πόντοιο μυχοὺς v. 84. Sed Heringa Obs. 10 p. 80 totum locum ita constituit: Ἶκτο — Ἀργὼ Ὄρθριος (ἐρχομένης ἠοῦς ἐπ' ἀπείρονα κόσμον) Ἐς πέρατ' ἀξένα, quod magis placebat. Nisi forte ἑσπέρα ἀξένα licet interpretari litus occidenti soli oppositum. Nec video, quid impediat, quo minus ita accipiamus. Pontum quidem pro regione, quam Pontus alluit, solemni appellatione poni, constat: quidni ἄξενος etiam, quod non tam maris quam accolarum esse epitheton, res ipsa loquitur. Igitur ita verti.

759. Ἐπ' ἰκρίον αὖθι χαλάσσαι] Schol. Apollon. loco iam saepius citato: Ἴκριον, οἱ μὲν μέρος τοῦ ἱστοῦ λέγουσι. βέλτιον δὲ νοεῖν ἴκριον τὴν καλουμένην κεραίαν, ἧς τὰ ἄκρα ἀκρότερα λέγονται. λέγεται δὲ ἴκρια καὶ τὰ σανιδώματα, οἷς οἱ πάσσαλοι πρόσκεινται. Arbitror tamen ego, commodius hic legi ἐπίκριον, vna voce. ESCH.

759. Non potui dubitare, quin ἐπίκριον vna voce scribendum esset. Diligens est in nomine ἴκριον declarando Eustathius ad Ἰλ. Ο, 676 p. 1046, 21 et ad Ὀδ. Γ, 353 p. 133, 35. De priore loco adscribam, quod maxime huc pertinet: Τὰ ἴκρια — καὶ ἐπὶ ἱστοῦ — ὅθεν καὶ ἐπίκριον τὸ κέρας τοῦ ἱστοῦ, ὃ κοινότερον (lingua ῥωμαϊκῇ recentium Graecorum) κερατάριον καλεῖται. Iubet Ancaeus primo vela contrahi et conuolui,

Ἰςὸν ἀνακλίναντας, ὑπ᾽ εἰρεσίῃ δὲ νέεσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο διὰ ςόμα πρηῢ ῥέοντος
Ἱκόμεθ᾽, αὐτίκ᾽ ἄρα ςέφανον καὶ τεῖχος ἐρυμνὸν
Αἰήτε κατέφαινε καὶ ἄλσεα· τοῖς ἐπὶ κῶας
Χρύσεον ἠώρητο χαλαζαίῃ ἐπὶ φηγῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ ἕκαςα πονήατο· αὐτὰρ Ἰήσων
Αὐτίκα μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
Ξυνὴν μὲν Μινύαισιν ἄδην ἀνενείκατο φωνὴν,
Ἠέ γ᾽ ἐπ᾽ Αἰήταο μόλῃ δόμον οἶος ἀπ᾽ ἄλλων,
Μειλιχίοις ςέρξῃ τε παραιφάμενος ἐπέεσσιν·
Ἠὲ μεθ᾽ Ἡρώεσσι, καὶ ἐς μόθον αὐτίκα λεύσοι.
Ἀλλ᾽ ἐ γὰρ Μινύαισιν ἐπήνδανε πᾶσι νέεσθαι·
Δεῖμα δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἀμβολίην θ᾽, ἵνα δὴ τελέσῃ, τάπερ αἶσα γενέσθαι.
Ὦκα δ᾽ ἄρ᾽ ἔλον ὄνειρον ἀπ᾽ ἐρανε ἧκε φέρεσθαι
Εἰς δόμον Αἰήταο. ςυθεὶς δ᾽ ὅγε δεῖμα πέλωρον
Ἔσκηψεν βασιλῆα περὶ φρένας, ὅς νιν ἔδοξε

Παρ-

760. *εἰρεσιην δε* Voſſ. 762. *αὐτικα οἱ ςεφανος* Voſſ. 763. *τοῖς δ᾽ ἔνι* vid. leg. 764. Χρυσειον — *ὑπι* Voſſ. *ἠώρ*. Aſ. 765. *πονειατον* Voſſ. 766. *μερμηρι* PAI. *μερμήρε* C. 768. Ἦ ὄγ᾽

uolui, ʻtum ʼ antennam deligatam ad malum ſolui, denique ipſum malum in *ἱςοδόκην* ſuam reponi, vt Ιλ. Α, 434: cum iam velificatione nihil opus eſſet, ſed remigio ſolo in Phaſide res gerenda. GESN.

762. Cl. Weſſeling. Obſſ. 1, 22 p. 69 conieciſſe ſe ait, *αὐτίκ᾽ ἄρ᾽ ἄςυ φανὸν*, vrbs illuſtris, quia de *ςέφανον*, neutrius generis non conſtet, *φανὸς* autem *λαμπρὸς* ſit apud Heſychium. Sed mox praefert *ςεφάνη* vel *ςεφάναι*, quae ſunt Heſychio *τείχεα ἐπάλξεις καὶ πύργων*. Forte rectum eſt Voſſianum *ςέφανος*. Certe v. 895 *ἑπτὰ ςεφάνοισι κυκλέμενον* ſic dixit noſter. Et videntur indiſcretim *ςεφάνην* dixiſſe ac *ςέφανον*. Ιλ. Σ, 597 *ςεφάνας καλὰς* habent virgines: et Ιλ. Ν, 736 *ςέφανος πολέμοιο* eſt corona hoſtium hoſtem circumdans. Putabam aliquando *ςέφανον* eſſe accuſatiuum pendentem a *κατέφαινε*, *Oſtendit* Tiphys *muros*. Sed ſolet noſter hoc verbo intranſitiue vti, *apparuit*, quod Index noſter demonſtrat. Itaque nihil adſeuero.

763. *Τοῖς ἐπὶ κῶας*] Pro *ἐπί*, mallem legere *ἐνί*. ESCH.

764. Fateor, me nec auctorem laudare alium poſſe *χαλαζαίης φηγε*, neque quid ſibi velit, aliter, quam coniectando aſſequi, nempe grandinoſam, ita fertilem, vt leuiter concuſſa tanquam grandinem ſuae glandis fundat. *Glandineam fagum* dixit in ſua interpretatione Cribellus: modo non *Grandineam* ipſe ad verbum reddiderit. Cl.

Ber-

nas demittere, maloque reclinato remis nauigare. (760) Postquam ostia fluminis placide euntis intrauimus, statim moenia et murum firmum Aeetae ostendit *Ancaeus*, et lucos, in quibus vellus aureum suspensum erat in fago grandinante. Sic illi quidem peregerunt singula: ceterum statim Iason in mente et in animo volutauit, (765) communemque ad Minyas quaestionem diserte retulit, vtrum ipse ad Aeetae domum iret solus ab aliis, lenibusque illum verbis alloquens placaret, an cum Heroibus iret, et ad pugnam spectaret statim? (770) Non placuit Minyis omnibus ire, metum illorum mentibus dea candidis decora vlnis cum iniecisset et cunctationem, vti perficeret *interim*, quae fas erat fieri. Celeriter vero perniciosum somnium caelo iussit ferri in Aeetae domum. Illud concitatum horrendum timorem (775) regis incussit praecordiis, qui sibi

ἐκ. vid. leg. Ἦμιν ἐπ' — αἰδοῖ ἄσω Voss. 769. στέρξατε — ἐπεστεῖσαι Voss. 770. λεύσσοι Voss. recte. 771. Ἀλλ' ἐ οἱ μιν. Voss. 773. ἵνα οἱ τελ. Voss.

Bernardus ad Synes. de Febr. p. 13 ἀζαλέῃ coniicit. Sed non indicat, cur arida fagus viridi hac in re praeferri debuerit. Caeterum Apollonius quoque 2, 406 ἐπ' ἄκρης φηγοῖο ponit vellus; sed 2, 1149 et 1274 ἐπὶ δρυὸς ἀκρεμόνεσσιν.

769. Suspicatur Cl. Ruhnk. Ep. 1 p. 6 pro στέρξαι legendum θέλξαι, bona sine dubio sententia: nec difficilis nimium vtriusque verbi permutatio. Sed tamen nihil opus est mutatione, si admittamus στέρξαι positum esse (velut in Ebraeorum coniugatione Hiphil) non vt contentum esse, acquiescere, significet, sed placare alterum, facere vt contentus sit, et acquiescat. Videor mihi hunc verbi vsum obseruasse, verum adnotare certe suo loco neglexi. Certe cum στέργειν amare sit, στέργειν ἐπέεσσι erit verbis amorem et beniuolentiam testari, vt φιλεῖν στόματι osculari.

770. Suspicabar legendum αὐτίκ' ἐλεύσοι, cum ἐλεύθω etiam terminatione actiua agnoscant Grammatici, et futurum optatiui non careat exemplis, ἐς μόθον ἐλθεῖν autem sit ad arma venire sine dubio: ἐς μόθον αὐτίκα ἔλθοι rectum et ipsum esset. Verum postquam deprehendi illud λεύσσοι in Vossiano: putare coepi, vsurpatum illud esse eo modo, vt Latini dicunt *spectare pugnam* i. comparare se ad pugnam.

774. Οὖλον ὄνειρον perniciosum somnium significare hic et Ιλ. Β princ. credendum est Grammaticis. Sed

Παρθένου, ἣν ἀτίταλλεν ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι,
Μηδείας κόλποισιν ἐν ἱμερτοῖσι συθῆναι
Ἀστέρα παμφανόωντα δι' ἠερίοιο πορείης.
Ἡ δ' ἐπεὶ ἐν πέπλοισι λάβεν κεχαρηότι θυμῷ,
Ἦκε φέρουσ' εἰς χεῦμα ἐϋῤῥύτου ποταμοῖο
Φάσιδος· ἀστέρα δ' αἰὲν ἀναρπάξαντα ῥέεθρον
Οἴχεσθαι πόντοιο δι' Ἀξείνοιο φέροντα.
Ταῦτα δ' ἐσαθρήσας δολίου ἐξέσσυτο ὕπνου
Ἀπροφανές, στυγερὸν δὲ περὶ φρένας εἵλκετο δεῖμα·
Ἆλτο δ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς· δμωσὶ δὲ οἱ οὐκ ἐπέτελλεν
Ἵππους ἐντύνειν, ὑπὸ δὲ ζεύξασθαι ἀπήνην,
Ὄφρα κε μειλίξαιτο κιὼν ἐπὶ ῥεῖθρον ἐραννὸν
Φᾶσιν δινήεντα, σὺν ἐνδαπίης μέγα νύμφαις,
Ψυχάς θ' Ἡρώων, ὅσσαι τ' ἐπὶ ῥεῖθρον ἄμειβον.
Θυγατέρας δ' ἔκληζε θυώδεος ἐκ θαλάμοιο,
Χαλκιόπην σὺν παισὶν ἀποφθιμένου Φρίξοιο,
Ἠδ' ἁπαλὴν Μήδειαν ἀριπρεπὲς εἶδος ἔχουσαν,
Παρθένον αἰδοίην, ὄφρ' ἂν συνέποιντο κιόντι.
Ἄψυρτος δ' ἀπάνευθε δόμους ναίεσκε πόληος·
Ἅρμα

777. παρθενον Voss. 778. τόξοισιν Voss. συνθ. sph. Esch.
780. λάβεκε χαρ PAI. 781. εὐῤῥείτου Voss. ἐϋρύτου PAIC.
782. F. ἀστέρα δαί ἐ αἰναρ. Sed δή μιν ἀφαρπ. ῥεέθρου Cl. Ruhnk.

Sed de hoc nomine vid. ad 955. in vniuersum.

782. Quid sibi velit in hac narratione αἰὲν, equidem comminisci non possum; neque indicatur, quid rapuerit stella, et per Pontum abstulerit. Suspicor dedisse poetam, ἀστέρα δαί ἐ αἰναρπ. Qua ratione plane nihil de antiqua scriptura mutatur, nisi quod vltima de αἰὲν tollitur: quae nempe tum demum adiecta videatur, cum male praecedentes literae diuisae et coniunctae sunt: cui malae dispositioni occasionem forte dedit non valde frequens vsus τῆς δαί, de qua inter antiquissimos Grammaticos non constitisse nouimus. Vid. VV. DD. ad Hesych. post Δαῖροι, vbi est σύνδεσμος ἴσος τῷ δὲ συμπλεκτικῷ. De illo vsu Homerico et Atticorum, Euripidae praesertim et Aristophanis, in interrogationibus hic nihil dicimus. Vtamur modo illo Apollonii Argon. 1, 267 Δμώεσσι δ' ἀρήϊα τεύχε' ἀείρειν Πέφραδεν, οἱ δαί σῖγα κατηφέες ἠείροντο, vbi simpliciter, vt hic, συμπλεκτικὸν est, h. e. narrationis partes connectit. Reliqua, spero, ex interpretatione apparent. Οἴχεσθαι ῥέεθρον sine praepositione dici, Homeri familiarem non offendet.

785. Illud εἵλκετο, quantum mea ope impedire possum, eripi poetae non patiar. Videtur allusionem habe-

ibi videretur videre in virginis, quam domi suae edu-abat, desiderabili sinu moueri (*scintillare*) astrum prae-ulgens vt solet aetherium per meatum, quod illa cum eplo susceptum laeto animo, ferret in pulchri luminis vndam Phasidis, astrum in fluuium eam ra-iens abire, et per Axinum pontum eam ferre. Hoc iso doloso excitatus est repente, horrendusque illi cir-a praecordia timor tractus est. Profilit stratis, amulosque celeriter equos sibi iussit parare, rhedaeque ubiungere, vti placaret, ad amabile illius fluentum de-itus, verticosum Phasin vna cum Nymphis indigenis, nimasque heroum, quotquot ad fluuium oberrarent. Tum filias odorato ex thalamo euocauit, Chalciopen um Phrixi interfecti filiis, ac teneram Medeam excel-enti forma praeditam, pudicam virginem, euntem *se* t comitarentur. Absyrtus seorsim ab vrbe aedes habi-tabat.

Ep. 2 p. 80. 785. Ἀπροφανῆ Voss. φρένας ἵκετο Ruhnk. p. 81. 788. μαλίξαντο Voss. 789. μίγα Ast. PAIC. ενδαπιοι μεγα Voss. et marg. μίγμα. μέγα est a Steph. 790. ὅσσαι ἐπὶ Voss. 791. θηώδ. PAIC. θαλαμοις Voss. ἔκλυζε omn. 795. τοκῆος coni. Ruhnk. l. c.

...bere ad ἕλκος, quod ἀπὸ τῦ ...λκαν deriuant Grammatici, quod ...rs sincera *trahitur* ab vlcere.

788. Videtur hoc indicare poeta, ...mnii expiandi causa hanc ad Pha-...n profectionem institutam esse. Ne ...asis sibi raperet filiam, rex me-...ebat.

789. Ἐνδαπίῃς μέγα νύμφαις] ...lgares editiones legunt μίγα, ...assis neque sic male. ESCH.

789. Cum, quid μέγα hic sibi ...lit, plane non intelligam, suspi-...r esse errorem Stephanianae a po-...rioribus, vt solet, repetitum. ...erunt, non dubito, vt συνάμα, ...etiam συμμίγα, quod hic poe-...a tmesi dissolutum est. GESN.

791. Sexcenta exempla sunt, vbi primae editionis errores repetunt reliquae ad Stephanum vsque. Neque post Stephanianam temere quidquam mutatum est. Non est igitur mirum, cum semel eruditos Stephani oculos fefellit illud incongruum ἔκλυζε, illud neque a duobus successoribus esse emendatum.

795. Rationem parenthesi huius versus reddere puto Poetam, cur Absyrtus non vna cum patre profectus sit. Habitabat separatim extra vrbem, vt longum fuerit festinanti Aeetae illum arcessere ad cerimoniam, in qua non valde opus illo erat. Apollonius in eo loco, qui fundus est Ruhnkenianae emen-

῞Αρμα δ' ἐπὶ χρύσειον ἔβη μέγα θυγατέρεσσιν
Αἰήτης. τὸν δ' αἶψα δι' ἐκ πεδίου φέρον ἵπποι
Χεῖλος ὑπὲρ ποταμοῦ δονακώδεος, ἔνθα περ αἰεὶ
Εὐχωλὰς ῥείθροισι καὶ ἱερὰ καλ' ἐκόμιζον.
Κείναισι δ' ὄχθαισιν ὑπόδρομος ἤλυθεν Ἀργώ.
Καί ῥα τότ' Αἰήτης εἰσέδρακεν, ἐν δ' ἄρα πολλοὺς
Ἑξείης Ἥρωας ὁμιλαδὸν ἑδριόωντας,
Ἀθανάτοις ἰκέλους· περὶ γάρ ῥά ἑ τεύχεα λάμπ
Τοῖσι δ' ἄρ' ἐν πάντεσσι μετέπρεπε δῖος Ἰήσων·
Ἥρη γὰρ περὶ πάμπαν ἐτίετο, καί οἱ ἔδωκε
Κάλλος τε μέγεθός τε καὶ ἠνορέην ὑπέροπλον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ὄντες ἐπ' ἀλλήλοις βάλον ὄσσ
Αἰήτης Μινύαι τε περὶ φρένα παχνώθησαν.
Πρόσθε γὰρ Αἰήτης μὲν ἐφ' ἅρματος ἠέλιος ὣς
Λάμπετο μαρμαρυγαῖσι πέρι χρυσέων ἀπὸ πέπλω
Ἀμφὶ δέ οἱ στεφάνην κεφαλὴ ἔχε θυσσανόεσσαν
Ἀκτῖσιν φλογέαις· σκῆπτρον δ' ἐν χερσὶν ἐνώμα
Ἀστεροπαῖς ἴκελον· δοιὼ δ' ἑκάτερθεν ἔστον
Θυγατέρες· τὰς γάρ κεν ἀγαλλόμενος πεφόρη
Σμερδνὸν ὑπ' ὀφθαλμοῖσι δ' ἐσέδρακε νηῒ πελασθε
Καί οἱ ἀπὸ στηθέων βριαρὴν ἀνενείκατο φωνὴν,
Δεινὸν ὁμοκλήσας· μέγα δ' ἀντιάχων ἐγεγώνει·
„Φράζετον, οἵτινες ἐστὲ, τί δὲ χρέος ὔμμας ἱκάν
„Ε

796. θυγατέρασσι Voss. 798. ποταμοιο Voss. 801. εισεδρακεν Voss. — δρακ. al. F. ἐδ' ἄρα. 806. Κάλλος καὶ Voss.

emendationis, 3, 239 in descriptione vrbis Colchorum, atque adeo non in ea parte fabulae, quam hic tractamus, memorat domum Absyrti e regione regiae Aeetae positam. Si sermo esset de historia eadem, eaque vera, haec vrbana domus non repugnaret villae ab vrbe remotiori: nedum vt poetae narratio vnius sit ad alterius fidem exigenda et mutanda. Si quis vetera ad laudatum modo Apollonii locum scholia inspicere velit, videre poterit quinque diuersas matres Absyrto a nobilibus totid scriptoribus assignari.

801. Cum ad manifestam ra nem, iam a Cl. Wesselingio O 1, 22 p. 90 propositam, etiam V siani libri auctoritas accederet, debuit diutius corrupta manif lectio hic tolerari. Sic feci supra 463. Pro ἐν δ' ἄρα, h. e αὐτῇ εἰσέδρακεν, verti, quasi e ἐδ' ἄρα. Illa lectio hiulca b supplementis indiget; in hac n abundat.

ıabat. (795) Currum deinde aureum cum filiabus conſcendit Aeetes, quem celeriter per campum tulerunt ꝫqui per arundinoſi ripas fluminis, vbi ſemper vota fluentis et litantia ferebant ſacra. Illas ipſas ripas ſubiens venit Argo, (800) adſpicit Aeetes, videtque multos deinceps Heroas vna ſedentes immortalibus ſimiles, ta circa illos lucebant arma. Inter omnes autem deꝫore nobilis Iaſon eminebat: adeo illum in omnibus ıonorabat Iuno, dederatque illi (805) formam, ſtaturam, virtutem praeſtantiſſimam. Sed cum iam ex propinquo coniicerent in ſe inuicem oculos, Aeetes pariter et Minyae circa praecordia obriguerunt. Primo nim obtutu Aeetes ſuo in curru ſolis inſtar circumlucebat ſplendoribus a peplis aureis; (810) caput illi cinctum erat corona fimbriata radiis ardentibus, ſceptrum manibus librabat fulguribus ſimile. Ambae ab vtroque ıtere ſedebant filiae, quibus laetus et gloriabundus ferebatur. Sic appropinquans naui terribile oculis tuetur, (815) vocemque de pectore fremebundam emittit, orrendum minitans grauiterque reboans inſonuit, Dicite, qui eſtis, aut quae vobis neceſſitas venit, et vnde, vt

808. περι χρέια Voſſ. 810. περϊζ χρυσ. Voſſ. F. πέριξ vera lectio. 811. θυσανο Voſſ. 812. Ακτισι φλ. Voſſ. 813. F. leg. ἔνδον. 815. Σμερδὸν P. 818. Φράζετε Voſſ. ἑσὸν id. F. χρέος ὔμμιν.

809. Toto ornatu patria Solis inſignia oſtentat Aeetes V. ad 870.

811. Ἀμφὶ δέ οἱ] Legendum ediderim — στεφάνη κεφαλὴν ἔχε θυσανόεσσα. H. STEPH.

811. Ἀμφὶ δέ οἱ] Stephanus ꝫt: στεφάνη κεφαλὴν ἔχε θυσσανόεσσα. ESCH.

818. Clarckiana illa ſententia, a negat vnquam dualem pro pluli poni, nimis Geometrica et abſtta eſt, quod pulchre vidit ad A, 566 Erneſtus, et pluribus l ipſius Homeri exemplis poteſt oſtendi. Sed hoc loco vti non lubet, ob Voſſianam lectionem φράζετε· quamquam quod vna manu dare videtur hic codex Clarckio, id altera idem adimit: ἑσὸν enim duale eſt. Sed verſui non congruit, et forte ortum ab homine, qui indicare vellet, ad φράζετον referendum fuiſſe ἑσόν. Cf. 843. 1089. it. de Lapp. Pr. 77. Sed difficilius eſt videre, quomodo cohaereant, quae abrupta et regia breuitate ſequuntur. Concedamus, formam pronominis ὑμὰς recte ſe habere; demus

„ Ἔκ ποθεν ἐλδομένοισι Κυτηΐδα γαῖαν ἀμεῖψαι.
„ Οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἐμὴν ἀλέγοντες ἀνακτορίην πεφόβησθε,
„ Οὐδὲ λεὼν σκήπτροισιν ἐπήρανον ἡμετέροισι
„ Κόλχων, οἵ κεν Ἄρηϊ δορυσσόῳ εἰσὶν ἀτειρεῖς,
„ Ἐς μόθον ἱεμένοις εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Αἰσονίδῃ δ᾽ ἄρα θάρσος ἐνὶ πραπίδεσσιν ὄπασσεν
Ἥρη πρέσβα θεά· μέγα δ᾽ ἀντιάχων ἐγεγώνει,
„ Οὔτέ νυ ληϊστῆρες ἱκάνομεν, οὔτέ τιν᾽ ἄλλην
„ Γαῖαν ἐπιστρωφῶντες, ἐγείρομεν ὕβριος αἴσῃ
„ Ἔργ᾽ ἄδικ᾽ ἀνθρώποισιν, ἃ δὴ πολέες μεμάασι
„ Τέτλαμεν ἐν βιοτῇ κέρδους ἕνεκεν σφετέροιο.
„ Ἀλλά μοι ἆθλον ἔταξε Ποσειδῶνος φίλος υἱὸς
„ Πατροκασίγνητος Πελίας, χρύσεον ποτὶ κῶας
„ Λαζομένους ἀφικέσθαι ἐϋκτιμένην ἐς Ἰωλκόν.
„ Οὐδέ τι δὴ νώνυμοι ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι·
„ Οἱ μὲν γὰρ μακάρων, οἱ δ᾽ Ἡρώων γένος ἐσμέν.
„ Οὐδέ τι μὴν πολέμων ἀδαήμονες οὐδὲ μόθοιο,
„ Ξεῖνοι δ᾽ εὐχόμεθ᾽ εἶναι ἐφέστιοι, ὡς γὰρ ἄμεινον.
Ὣς φάτο. τοῦ δ᾽ ἄρα θυμὸς ὀρίνετο ἶσος ἀέλλῃ
Αἰήτεω, καὶ σμερδνὸν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
Φρικτὸν ἐφ᾽ Ἡρώεσσι δόλον καὶ μῆτιν ὑφαίνων·
Ὀψὲ δὲ δὴ Μινύαισι τοίην ἀνενείκατο φωνήν·

„ E

821. κεατσκ. Voſſ. ἐπίρανον PAIC. 822. δορησσόο ἰ ασιν (ἰασιν I) ἀτηρᾶς PAIC. δορυσσόοι alii. ἀτηρᾶς etiam Aſ. et Voſſ.

demus ἱκάνει με χρέος ſignificare, *inuadit me neceſſitas*, vel *venit mihi vſus*: quid ſibi vult Datiuus proximi verſus ἐλδομένοισι? Sublata erit difficultas ſi legamus pro ὑμᾶς, conſueta Doribus forma Datiui ὔμμιν. Sic ſententia orietur, quam interpretatus ſum. Ἔκ πόθεν inculcatum velut parentheſi peculiarem quaeſtionem continet de patria, vel loco vnde veniant.

819. Κυτηΐδα γαῖαν] Tzetzes ad Lycophronem Κύταια, πόλις Κολχίδος, ὅθεν αὐτὴν (Μήδειαν) Κυταϊκὴν ἔφη. Confer Apollon. Scho ad lib. II. v. 401. Stephanum Byzantin. de vrbibus etc. ESCH.

821. Ἐπήρανον] Perdrierius pr ἐπήρανον, ἐπήρατον ſubſtituit, ſed ni hil opus eſt hac correctione. ESCH

821. Cl. Pierſo. Veriſ. 1, 9 p. 10 malit σκήπτροις ἐπήρανον, tuetu que illam adiutoris vel auxiliator ſignificationem, de qua dictum a v. 86. Hanc notionem facile equ dem hic admiſerim: quamuis am bilitati fauet illa praeclara Cy morientis vox apud Xenoph. C

10

vt velletis in Cytaidem terram transire? Meum igitur nihil curantes imperium non extimuistis? neque populum sceptris adiutorem nostris Colchorum, qui vel ipsi Marti hasta impetuoso sunt inuiolabiles, *contra se* euntibus in pugnam fortiter pugnare docti? Sic fatur, at illi ne hiant quidem silentio. Igitur Aesonidi audaciam dedit in praecordiis Iuno veneranda dea, qui magnum contra fremens insonuit: Neque vt latrones venimus, neque alienam terram vagabundi obeuntes per contumeliam facta iniuria in homines suscipimus, qualia conantur multi audere in vita sui emolumenti causa: verum mihi laborem iniunxit Neptuni filius, *meus* patruus Pelias, vt *non nisi* aurea pelle capta redeamus in bene conditam Iolcum. Neque ignobiles sunt cari mihi socii. Alii deorum, Heroum alii genus sumus, neque bellorum imperiti neque pugnae. Hospites autem tui potius domestici optamus esse. Sic enim melius est. Sic dixit. Animus vero Aeetae procellae instar commotus est, et horrendum obtutus oculis terribilem contra heroas dolum et consilium texens. Post longum vero internallum talem

823. Ἐς omissum PAIC. 824. σιωπᾷ PAI. 826. θεῶν Voss. 827. Ουτε τι Voss. 828. Αιαν Voss. 829. μεμάασσι As. PAIC. 830. ἕνεκα Voss. 834. Οὐδέ κοι δὴ sph. Esch. οἱ γωνυμοι Voss. 836. οἱ πολε. Voss.

p. 8, 7 οἱ πολλοὶ φίλοι σκήπτρων βασιλεῦσιν ἀληθέστατοι· sceptris fauens populus magnum regni praesidium. Sed puto ἐπήρανον et ἐπίρανον eandem vim habere: hoc omissum apostrophum poetice figuratum quodam modo. GESN.

822. Δορυσσόῳ legendum praeire monuit Pierso. l. c. Talia peccata in libros irrepserunt occasione mutatae antiquae scripturae, et introductum longum O.

828. Ὕβριος εἵσῃ nihil aliud significat, quam per iniuriam. Est enim saepe simpliciter ratio vel conditio, vt apud Pindarum Pyth. Γ, 108. Ol. ς, 175 etc.

831. Genealogia ab ipso Homero prodita Ὀδ. Λ, 253 et 258 Tyro Salmonei F. ex Cretheo, cui nupta erat, Aesonem peperit Iasonis patrem, ex Neptuno vero Peliam. Hunc igitur πατροκασίγνητον, vterinum fratrem sui patris, vocat h. l. Iason.

841. Posterius hemistichion τοίην ἀντιάχουσα φωνὴν est etiam Moschi Id. 2, 130.

„Εἰ μὲν δὴ Κόλχοισιν ἀρηϊφάτοισιν ἐσάντα
„Μαρναμένοις ἐπιθῆθον, ἀποφθίσειν μένος ἄνδρας
„Ἔλπεσθ', ὡς κεν ἀδήριτον γέρας ἔσσετ' ἐν ὑμῖν,
„Κῶας ἀειρομένους ἰέναι πρὸς πατρίδα γαῖαν·
„Εἰ δέ γε παῦροι ἐόντες ὑποκλίνητε φάλαγγι
„Ἡμετέρῃ, τότε νῆα καταφθιμένοισι κεάξαι.
„Εἰ δὲ κέ μοι πείθησθε, τὸ καὶ πολὺ κέρδιόν ἐστιν,
„Κρίναντες τιν' ἄριστον, ἢ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν,
„Ὄφρά κε πειρηθεὶς ἀέθλων, οὓς αὐτὸς ἐνίσπω,
„Κῶας ἕλῃ χρύσειον· ὃ καὶ γέρας ἔσσεται ὑμῖν.
Ὣς εἰπὼν ἵπποισιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἄρ' ὀπίσσω
Βῆσαν ἀμειβόμενοι, Μινύαις δ' ἄχος ἔπλετο θυμῷ
Καί ῥα τόθ' Ἡρακλῆος ἔχον πόθον, οὐ γὰρ ἔμιμνο[ν]
Ἔθνος ἀμαιμάκετον Κόλχων καὶ θήριον Ἄρην.
Νῦν δέ σοι, ὦ Μουσαῖε, παραδρομάδην ἀγορεύσω
Οἷά περ αἰνόμοροι Μινύαι πάθον, ἠδ' ὅσ' ἔρεξαν·
Ὥς τ' ἀψόρρος ὄρουσ' ἐκ δώματος Αἰήταο
Ἄργος ἐϋμμελίης Φρίξου παῖς, ὅν ῥα ἔτικτε
Χαλκιόπη (τῷ γὰρ παρελέξατο, πατρὸς ἐνιπῇ,
Ἡνίχ' ὑπὲρ νώτῳ κριοῦ Κόλχοισι πελάσθη)
Ἀγγέλλων Μινύαισιν, ἃ δὴ τελέεσθαι ἔμελλε
Σφῆσιν ἀτασθαλίῃσι πολυφθόρου Αἰήταο·

Ἠ

843. επιθεαθον Voss. ἀνδρῶν Af. et Voss. 844. F. ἔσσεται ὑμῖν.
846. Ει δε νυ π. Voss. ἐνόντες AIC. 847. Ἡμέτεροι PAIC.

843. Ἐπιθῆθον Dualis pro Plur. vid. ad 818.

847. Minae similes Iouialibus illis Οδ. M, 388 Τῶν δ' ἐγὼ — νῆα — κεραυνῷ — κεάσαιμι. Saepe illo verbo futuri aut infiniti temporis in findendi, frangendique significatione vtitur Homerus, sed nunquam aliter quam per σ aut σσ. Sed ideo mutatione nihil opus est. Abruptam orationem, qualis est merito minarum regiarum, in lectorum, qui frigidi haec cognoscunt, gratiam expleui.

851. Apodosis orationis Aeët[ae] inest in verbis ὃ καὶ γέρας ἔσσετ[αι] ὑμῖν. Nempe obseruarunt ol[im] Grammatici, nominatim Hesychi[us] h. v. ὃ etiam poni pro δὲ ὃ vel [...] Monuerunt antiqui interpretes [...] primis ad Οδ. Ψ, 220 quos mirab[...] nisi audit Ernestus meus (hoc i[...] forte, quo scribimus ista, temp[...] occupatus in illo loco considerand[...] prae Daceria et Barnesio, et Cl[...]ckio filio.

856. Consilium huius libri, q[u]iam monuimus, non fuit omn[...]

fa

lem Minyis sermonem retulit. Si quidem Colchos bellicosos ex aduerso pugnantes inuaseritis, *et* conficere virtutem virorum speratis, sic sine controuersia praemium vestrum erit, vt sublato vellere in patriam terram redeatis: (845) sin vero pauci qui estis phalangi nostrae cesseritis, tum *hoc praemium erit*, vt nauim vestram vobis pereuntibus diffindam. Si autem mihi obtemperaueritis, quod multo est vtilius, vt eligatis praestantissimum inter vos et regno dignissimum, qui expertus labores, quos ipse dictabo, (850) auferat vellus aureum: illud etiam vobis erit praemium. Sic fatus equos hortatur, qui retro abeunt. Minyis vero dolor animos occupat. Tum sane Herculis illos desiderium subiit: neque enim sustinere se sperabant posse gentem Colchorum inuictam, et impetuosum Martem. (855) Iam vero tibi, o Musaee, cursim enarrabo, quae graui fato pressi Minyae passi sunt, et quae fecerunt: vt retro currens venerit e domo Aeetae Argus, bellicosus Phrixi F. quem Chalciope peperit, (cum hoc enim patris imperio coniugium inierat, (860) cum in dorso arietis Colchos venisset) nuncians Minyis, quaecunque peragenda *contra illos* essent sceleribus perniciosi

851. εσσετε. Post 858 Ἠδ' ὡς παρθενίοις αὐτῇ φίλτροις ἐδαμάσθη hic inserit Voss. 860. πατρος ἐν οἴκῳ Voss.

fabulam Argonauticae expeditionis enarrare; sed ea maxime, in quibus Orphei partes insigniores fuerunt. Hinc multa tantum attinguntur in transcursu, et raptim indicantur potius, quam explicantur. Commode introducta est ad eam rem Musaei persona, cui se enarrasse alias vel enarraturum dicit, quae hic modo attinguntur.

858. Versus, quem hic inserit Vossianus liber, debetur nomini αἰήταο, quod praecedentem versum claudit, in quod exit etiam versus

863. Animaduertit mox errorem suum librarius: sed cum litura deformare codicem suum nollet, perrexit scribere.

859. Ἄργος ἐϋμμελίης] Si metri rationem sciuisset Perdrierius, non certe ἐϋμμελίης mutasset in εὐμελίης. ESCH.

863. Illud σφῆσιν molestum est: aut plane παρέλκειν dicam more nostrorum hominum durch des Aeetes seine Bosheiten, de quo ad v. 167: aut, quod multo malim, legendum σφῖσιν (pro αὐτοῖς) producta licenter penultima, vel ob

spiri-

Ἠδ᾽ ὡς παρθενίοις αὐτȣ̃ φίλτροις ἐδαμάσθη
Αἰνόγαμος Μήδεια, θεᾶς Ἥρης διὰ βȣλάς.
Ἐν γάρ οἱ ἵμερον ὦρσεν ἐρωτοτρόφη Κυθέρεια,
Ἧκε δ᾽ ἄρ᾽ ἰὸν ὑπὸ σπλάγχνοις δασπλῆτις Ἐριννύς.
Ὥς τε βόας ζεύγλαισι δαμάσσατο πυρὶ πνέοντας,
Τετράγυον θέμενος σπόρον αὔλακι, τόν ῥ᾽ ἐκόμισσε
Φρίξος ἐϋμμελίης, ὅτ᾽ ἔβη δόμον Αἰήταο,
Ἕδνον Ἐνυάλιόν τε δρακοντείων ἀπ᾽ ὀδόντων·
Ἠδ᾽ ὡς δυσμενέων σπαρτῶν ςάχυν ἐξενάριξεν
Αὐτοφόνῳ παλάμῃ, πῶς δ᾽ ἀγλαὸν ἤρατο κῦδος
Αἰσονίδης· ὥς τ᾽ ἦλθε δι᾽ ἐκ μεγάρων λελαθȣ̃σα,
Λῖτι καλυψαμένη ἑανῷ διὰ νύκτερον ὄρφνην,
Παρθένος αἰνολεχής· (περὶ γὰρ ῥά ἑ τεῖρον ἔρωτες
Νηὸς ἐπ᾽ Ἀργῴας πελάσαι, καὶ πότνι᾽ ἀνάγκη)
Οὔτιν᾽ ὀπιζομένη πατρὸς χόλον, ȣ̓κ ἀλέγȣσα.
Ἠδ᾽ ὡς ἀμφιπλακεῖσα περιπτύξασά τε μορφάς,
Στέρ-

866. ἐρωτοτρόφηος κυθ. Voss. F. ἐρωτοτρόφος. 867. εριvις Voss. 868. πυριπνε. Voss. 870. εὐμελίης PAIC. 871. εννιαλιον Voss.

ſpiritum vehementem in φ, vel ob ſibilantem quae ſtatim ſequitur, vel denique vt fiat verſus ἀκέφαλος. Haec quidem ſunt σοφὰ φάρμακα Grammaticorum, quibus etiam in pluſculis Homeri verſibus Clarckius vtitur. Σφῶϊν etiam penultima producta legunt Iλ. B, 206, qui legunt Σκῆπτρον ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφῖσιν βασιλεύῃ. Sed verſus ille controuerſus eſt. Porro autem videtur aliquis, qui apud noſtrum τὸ σφίσιν incommode verſum incipere putaret, σφῇσιν ſubſtituiſſe feſtinanter, quod cum ἀταλῇσιν iungeretur.

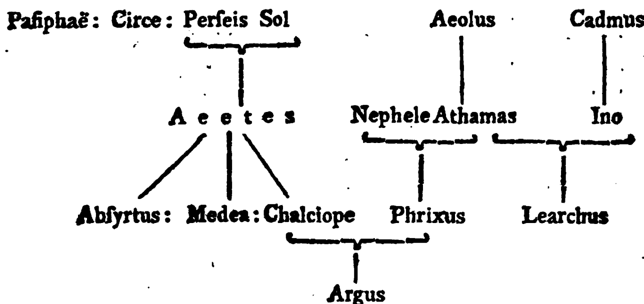
864. Illud αὐτȣ̃ principem perſonam notat, vt αὐτὸς ἔφα etc.

868. Cum durum ſit priorem in πυρὶ produci, blanda remedia proponuntur a Doruillio ad Charitonem p. 773, et Schradero ad Muſae. v. 4[1] πῦρ πνέοντας, vel vno verbo πυρι-πνέοντας, vt prima ſyllaba neceſſitate quadam in trium breuium concurſu poſſit corripi.

870. Phrixum Athamantis filium faciunt ex Nephele. Hic nouercae ſuae Inûs Cadmi F. furorem fugiens, de draconis iſtius dentibus vnde Sparti ſ. Cadmei fratres orti fuerant, quos Ino dotales in domum Athamantis intulerat, aliquo ad Colchos et ſocerum Aeëten attuliſſe, hic dicitur. Aliter vt multi alia ſcilicet Apollo. 3, 1175 ſqq.

ciosi Aeetae: et vt virgineis illius *Iasonis* illecebris vi-cta fuerit infelix coniugii Medea, Iunonis deae consilio: (865) desiderium enim in illa mater amorum Cytherea excitauit, misitque in viscera illius sagittam atrox Erinnys: tum, vti boues sub iugum igniuomos miserit *Iason enarrabo*, quatuor iugerum semen sulco depo-nens, quod apportarat secum pugnax Phrixus, cum in Aeetae domum veniret, (870) dotem Martiam de Draconis dentibus: et quomodo inimicorum Spartorum segetem occiderit, ipsorum in mutuas caedes grassante manu, splendidamque vt gloriam retulerit Aesonides: et vt clanculum domo venerit, linteo tecta peplo propter nocturnam caliginem, (875) virgo infausta coniugio. Adegerant illam amores et domina necessitas, ad Argoam nauim vt accederet, nullam patris iram respiciens neque curans. Et quem ad modum amplexa membrisque circumfusa Iasonis, pectora cum impetu irruens

872. *ἐξενηρίξαι* Voss. 873. *Αὐτοφύνῳ* PAIC. *γυδες* Voss.
874. *ἤλθεθε δί'* Voss. 877. *ἀργύνης* Voss.

Illud *τε* ad *ἐνυάλιον* adiectum facilius concoquebam, cum compararem cum illa Romanorum ratione, *Dotem, eamque* Martiam.

873. Plenius ista enarrata videre licet ab Apollo. 3, 1373 sq.

875. Secundum ea, quae disputat Clarck. ad Ιλ. Γ, 38 *Λῖτι* (al. *λιτὶ*) adiectiuum est, subtile s. tenue significans, *ἑανῷ* autem, penultima correpta, peplum notat. Eschenbachius hic citauit Hesych. voc. *Λῖτι*.

879. *Μορφὰς* hic potius vniuersim membra, quam faciem siue vultum notare, res ipsa satis loquitur: contra Eustath. ad Οδ. Π, 181 p. 601, 25 *Ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς ἐπὶ προσώ-*

Στέρνα τε μαιμώωσα κύσεν χαρίεν τε πρόσωπον,
Δάκρυσι πλημμύρουσα γενειάδας· οὐδέ τιν' αἰδῶ
Ἔχε πόθων Ἥρωος, ἐλαυνομένη δ' ὑπὸ φίλτρων,
Παρθενίην ἔῤῥιψε, γάμων τ' εὐήνορα θυμόν.
Ἄλλα τ' αὖ πολλὰ καὶ ἐσύστερον αὖθις ἀκοῦσαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Μήδεια λίπεν δόμον Αἰήταο
Λαθριδίη, καὶ νηὸς ἐφ' ἡμετέρης ἐπελάσθη,
Δή τοτ' ἄρα κατὰ θυμὸν ἐμηδόμεθ', ὄφρα μολόντες
Ἀμφ' ἱερῆς φηγοῖο δέρας χρύσειον ἕλωμεν.
Ῥᾶστα περὶ φρεσὶ δ' ἦσι δοκεύομεν, οὐδέ τις ἡμῶν
Ἔγνω μόχθον ἄελπτον· ἐφέσπετο γὰρ μέγα ἔργον
Πᾶσιν ἐφ' Ἡρώεσσι, κακῶν δ' ἀνεφαίνετο πυθμήν.
Πρόσθε γὰρ Αἰήταο δόμων ποταμοῖό τ' ἐρυμνοῦ
Ἐννέ' ἐπ' ὀργυιῶν ἕρκος περιμήκετον ἄντην
Φρουρεῖται πύργοισι καὶ εὐξέστοισι μύδροισιν,
Ἑπτὰ περὶ στεφάνοισι κυκλούμενον. ἐν δ' ἄρα τρισσαὶ
Χαλκήρεις πύλαι εἰσὶ πελώριοι· ἐν δ' ἄρα ταῖσι
Τεῖχος ἐπιθρώσκει, περὶ δ' αὖ χρύσειαι ἐπάλξεις.
Αὐτὰρ ἐπὶ σταθμοῖο πυλῶν τηλῶπις ἄνασσα
Ἵστανεν αἰθύουσα πυρὸς σέλας, ἥν κέ νυ Κόλχοι

Ἀρτε-

880. κυσε χαρ. Voss. 881. πλημμύρ. Voss. 882. ἥρωας PAIC. ἐλυνν. P. 884. ἀκοῦσῃ Voss. vid. leg. ἀκέσῃ. 887. Δη τοτε οἱ κατα Voss. 888. δέρος Voss. 889. ἡμεων Voss. 892. προ-

προσώπου τιθέναι τὴν μορφήν· διὸ καὶ φασὶν, ὅτι εὐειδὴς μὲν ὁ τοῦ εἴδους εὖ ἔχων, ἤγουν ἅπαν τὸ σῶμα καλὸς· εὔμορφος δὲ ὁ μορφῆς εὖ ἔχων, οἷον εὐπρόσωπος.

883. Παρθενίην non esse illam conditionem intacti corporis, quam vulgo virginitatem vocamus, ex totius fabulae tenore notum: sed statum illum conclusae et custoditae intra thalamum, nutricis praesentia, mitraque adeo, integritatis etc. Εὐήνωρ θυμὸς, talis animus, qui placere honesto viro, et illum allicere potest. Quo minus pudorem tuentur puellae, eo magis spei nuptiarum officiunt.

884. Luxatum esse hunc versum, et numeris suis excussum, apparet. Nec sanare difficile fuerit, V. G. sic, Ταῦτα δὲ καὶ πόλλ' ἄλλα ἐς ὕσ. α. α. Sed an ita dederit auctor, non dixerim: illud vero asseuerare ausim, suffragante praesertim Vossiano, legendum esse ἀκέσῃ, et sic interpretatus sum.

885. Redit ad directam narrationem et ea, in quibus Orphei ministerio opus erat, praecipue.

888. Ἀμφὶ non referendum ad ἕλωμεν, sed significat locum et situm velleris, quem adhuc habuerit.

892.

ens osculata fuerit venustamque faciem, (880) lacrimis inundans genas, nec vllum pudorem habuerit desiderii Herois, sed delinimentis acta amatoriis virginitatem abiecerit, nuptiarumque honestam cupiditatem. Alia etiam multa in posterum audies. Iam posteaquam Aeetae domum clanculum reliquit *Medea*, (885) et in nauim nostram peruenit, tum sane apud animum deliberauimus, quomodo accedentes de sacra fago auream pellem auferremus. Facillime hoc de illius pectore exspectabamus: neque enim nostrum quisquam ne norat quidem desperatum laborem: ingens enim facinus sequebatur, *vrgebat cogitatione* (890) *et premebat* Heroas omnes, malorumque se illis vorago aperiebat. Namque ante domum Aeetae et munitum flumen, septum nouem altum passibus oppositum turribus defenditur et politis molibus, idque septenis insuper moenibus cingitur. (895) Inde triplices ex aere portae sunt ingentes, inter quas murus procurrit, et circum hunc pinnae aureae. Verum in ipso portarum limine longe prospiciens regina stabat ignis fulgorem motu spargens, quam Colchi

θεν Voss. 893. *ἐνέκ'* Af. *ὀρ. μῆκος* Voss. 895. *τρισσαὶ* PAIC. 898. *τηλῶπες* Voss. 899. F. *αἰθύσσουσα* V. N. *δεινὸν κολχοι* Voss.

892. *Ἐρυμνὸν ποταμὸν* intelligo munitum altis litoribus, forte etiam operibus manu factis.

893. Difficilia superatu haec munimenta etiam interpreti. Facilius intelligam, si legatur pro *ἐννέ' ἐπ' ὀργυιῶν*, *ἔτ'* s. *ἔτι*, insuper: praeter fluuium, domus Aeetae habet alia etiam munimenta, quae describuntur.

894. Epitheton facit, vt saxa manu caesa et quadrata malim intelligere, quam ferreas ingentes massas, quas alioquin creare poetae non difficile futurum erat.

899. Pro *αἰθύχουσα*, quod aliunde nondum obseruatum est, *αἰθύσσουσα* substituit Cl. Wessel. ad Diod. Sic. 2, 53 p. 166, verbum per *σείειν*, *ῥιπίζειν* explicatum apud Hesychium, cuius compositis adhuc citatis addi possunt *διααιθύσσουσιν* Pind. Ol. Ζ. extr. et *παραιθύξει* Ol. Ι, 89 et *παραιθύξας* Apollo. 2, 1257. Veniebat etiam mihi statim in mentem vtriusque verbi affinitas. Sed, vt sum vniuersim ad mutandum tardior, ita cogitabam, posse *αἰθύω* et *αἰθύσσω* idem significare, vt sunt multa apud Graecos verba terminatione et formatione abundantia. Cf. ad 967.

900.

Ὅρμιόν τε καὶ ἐρύσιμον, κύκλαμίς τε θεουδής,
Στοιχὰς, παιονίη τε, κάτερνές τε πολύκνημον·
Μανδραγόρης, πόλιόν τ', ἐπὶ δὲ ψαφαρὸν δίκταμον·
Εὔοδμός τε κρόκος, ἰδὲ κάρδαμον· ἐν δ' ἄρα κῆμος,
Σμίλαξ, ἠδὲ χαμαίμηλον, μήκων τε μέλαινα,
Ἄλκυα, καὶ πάνακες, καὶ κάπασον, ἠδ' ἀκόνιτον,
Ἄλλά τε δηλήεντα κατὰ χθόνα πολλὰ πεφύκει.
Μέσσον δ' ἠερόμηκες ἐπὶ ςύπος ἄλσεϊ πολλῷ
Ἥπλωται φηγοῖο πέριξ κλαδεῶσιν ἐρυμνόν.
Ἐν δ' ἄρα οἱ χρύσειον ἐπεκρέματ' ἔνθα καὶ ἔνθα
Ὀρπῆκος ταναοῖο δέρας, τὸ κεν αἶψα δοκεύει
Δεινὸς ὄφις, θνητοῖς ὀλοὸν τέρας, οὐ φατὸν εἰπεῖν.
Χρυσαῖς γὰρ φολίδεσσιν ἐθείρεται, ἐν δ' ἄρα πρέμνον
Ἀπλάτοις ὁλκοῖσι φορεύμενος ἀμφιπολεύει,
Σῆμα χαμαιζήλοιο Διὸς, ποτὶ κῶας ἀμείβων·
Φρουραῖς ἀδμήτοις δ' ἐπιμαίεται ἄμμορος ὕπνου,
Γλαυκοῖς ἀμφ' ὄσσοισιν ἀναιδέα κανθὸν ἑλίσσων.
Αὐτὰρ

915. *κυκλαμεις τε θεοειδης* Voss. 917. Omitt. Ас. 918. *κρόκος ἠδὲ* Voss. 920. *κάλπασον* Voss. 922. *Μέσον* PAIC. *ςιπος* Voss.

915. *Ὅρμιόν τε καὶ*] Scribe *ὅρμινον*. Ita Dioscorides lib. III. c. 145. Plinius Horminum. *Κυκλαμὶς*, Dioscoridi et Hesychio dicitur *κυκλάμινος*. ESCH.

916. *Στοιχὰς*] Dioscorides scribit *ςιχὰς* lib. III. c. 31. sed ostendit Saracenus ex Plinii lib. III. c. 5. perinde esse, siue *ςιχὰς* siue *ςοιχὰς* scribas, quem vide. ESCH.

916. *Κάτερνες* non bene versum fuerat, *depressos ramos habens*: est epitheton potius synonymicum, in quo *κατὰ* multiplicandi vim habet, vt in *κατάδενδρος*, *κατείδωλος* (Act. Apost. 17, 16) et similibus. Polycnemon ad verbum multorum geniculorum herba, eadem *κάτερνες* ramis obsita, quia fere quot genicula tot rami. GESN.

917. *Μανδραγόρης*] Hesychio et aliis est *μανδραγόρας*. ESCH.

918. *Κῆμος*] De hac herba vide Plinium lib. XXVII. c. 8. et ad eum Dalechampium, videtur scribendum esse *κημός*. ESCH.

919. *Χαμαίμηλον*] Vide rursus Plinium lib. XXII. c. 21. ESCH.

920. *Ἄλκυα*] De hac herba nihil me apud alios legisse memini, *ἀλκυόνιον* intelligi vix crediderim. Sed vide an non legendum sit *ἀλκέα*, de qua Dioscorides lib. III. c. 164. ESCH.

921. *Ἄλλα τε δηλήεντα* modo cum Aconito videtur coniungendum, nisi forte etiam *κάπασον* sit herba venenata, nomen mihi quidem adhuc ignorabile.

924. *Ἔνθα καὶ ἔνθα* ita intelligo, non vno tantum extremo appensum fuisse vellus; verum ramo velut inequitasse, vt speciem praeberet insidentis arietis.

925.

Colchi Dianam ianitricem et curſu ſtrepentem placant, terribilem viſu hominibus, terribilemque auditu, niſi quis ſacras cerimonias admoueat et purgatiouum piamina, quae quidem piamina ſacerdos myſteriorum perita occultat infelix coniugii Medea Cyteides inter puellas. Neque quisquam mortalium vel indigena vel hoſpes intra illam viam ſuperato limine penetrauerat, adeo vndique terribilis praeſes Dea arcebat, rabiem inſpirans placidis alioqui canibus. In intimo conſepti receſſu lucus excipit virentibus arboribus opacus, in quo inſunt multae lauri et corni, proceraeque platani, et herbae, quae radices humiles protegunt, aſphodelus, clymenus, et formoſa adiantus, et thryon et cyperus, et ariſtereon infirma, hominumque

Aſ. PAIC. 909. κυμάτῳ Aſ. Voſſ. 911. ἠδ᾽ εὐμ. Voſſ. 913. εὐώδεις Voſſ.

busdam aliis locis abundare, h. e. vim mihi adhuc incognitam habere, in Indice faſſus ſum. Quid ſi referri dicamus ad ἕρκος et illius partes, et ἀμείβειν hic idem eſſe quod excipere? Certe quae *alternant* vices, ea ſe inuicem excipiunt. De hac vi verbi, credo, non dubitabunt, qui vſum noſtri poetae conſiderauerint.

911. Qui hanc arborum ſtirpiumque enumerationem conſiderauerit, videbit in hoc etiam ſibi conſtare hunc ſcriptorem, vt vbique nomenclaturam et cognitionem rerum naturalium inculcet. A nobis nemo declarationem et comparationem horum nominum philologiamque adeo botanicam exſpectet. Satis hic ſaeculo feciſſe pro meis rationibus mihi videor, ſi occaſionem praebeam Orphicarum ſtirpium texendi catalogi: in quo certe, vt ſempe in aliis quoque partibus operum horum, nondum quidquam deprehendi, quod antiquum non eſſe, appareat.

912. Κατηρεφὲς non tam eſſe tectum, inumbratum, quam quód tegat, inumbret, etiam Homericus vſus declarat, apud quem σπέος κατηρεφὲς dicitur, in quantum tegit et occultat alia. Hoc indicat etiam Schol. Οδ. N, 349 vbi interpretatur κατηρεφὲς σπέος per κατακαλύπτον, καταστέγον, et Οδ. E, 367 vbi κῦμα κατηρεφὲς recte declaratur κατακαλύψαν.

913. Κλύμενος] Haec herba a Dioſcoride vocatur κλύμενον lib. IV. c. XIII. Plinio Clymenos lib. XXV. c. VII. quamquam eamdem alibi cum *Periclimeno* confundat. Sed et ἀδίαντον Dioſcoridi dicitur lib. IV. cap. CXXXVI. non ἀδίαντος.

ESCHENB.

914. Ἀριστερεὼν] Vid. Heſychium in hac voce, vbi tamen lege φυτῶν τῶν. ESCH.

915.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κλύομεν τόδ' ἐτήτυμον ὡς ἐτέτυκτο,
Ἀμφί γε Μουνυχίης Ἑκάτης φρουρῆς τε δράκοντος,
Πάνθ' ὅσα οἱ κατέλεξεν ἀριφραδέως Μήδεια,
Διζόμεθ' ἡμὲν ἄελπτον ὀϊζυροῖο πόνοιο,
Ὥς κέ νιν ἀγροτέρην μειλιξάμενοι πεπίθοιμεν,
Ἠδ' ὡς θῆρα πέλωρον ἱκοίμεθα, τόφρ' ἀνελόντες
Δέρμ' ἀπονοστήσωμεν ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Καὶ τότε δὴ μετὰ πᾶσιν ὁμόκλεεν Ἡρώεσσι
Μόψος (ὁ γάρ τ' ἐδάη σφῆσιν τάδε μαντοσύνῃσιν)
Ὄφρ' ἐμὲ γουνάσωνται, ἐπιστείβωσι δὲ ἔργον,
Ἄρτεμιν ἱλάσθαι, θέλξαι δ' ὑπερήνορα θῆρα:
Ὡς οἱ μὲν λίσσοντο περισταδόν· αὐτὰρ ἔγωγε
Αἰσονίδην ἐκέλευσα δύω δὴ φῶτε κραταιὼ
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
Μόψον τ' Ἀμπυκίδην ἰέναι πρὸς τέρματα μόχθου.
Αὐτὰρ ἐμοὶ Μήδεια συνέσπετο μούνη ἀπ' ἄλλων.
Ἡνίκα δ' εἰς σηκοὺς ἱκόμην ζάθεόν τε θεράπνην,

Χώρῳ

933. μουνιχ. PAIC. 935. Διζ. οἱ μεν Voss. F. οἶμον.

negligi in thesauro Stephani potuerit, cum repetierit illud Phauorinus. Et profecto, qui ferramenta, quibus rotae vinciuntur, τὰ ἐπίσσωτρα, κανθοὺς vocarunt, illi non angulum aliquem, sed circuitum, circulum, orbem, intellexere. Vt paruus Scholiastes et Eustathius ad Ιλ. Ε, 724 τὰ ἐκείνω τῶν τροχῶν σιδηρᾶ, ἃ καὶ κανθοὶ καλοῦνται· ὁ ἔξωθεν τὸν τροχὸν κατέχων σίδηρος· οἱ σιδηροῖ ἢ χαλκοὶ κύκλοι τῶν τροχῶν. Poteramus Hesychii auctoritate contenti esse: sed scrupulum mouebat illud, quod barbarum nomen esse dicit *Canthum* Quinctil. 1, 5, 8 pro ferro, *quo rotae vinciuntur*, et accusat Persium, qui eo *tanquam recepto* vsus sit. Sed non ignotum fuisse veteri Graeciae κανθὸν eo sensu, quo hic nobis opus est, euincit fragmentum Callimachi seruatum in Etymologico M. inter Bentleiana n. 150 Πολλάκι καὶ κανθῶν ἤλασα ὦρον ἄπο, *saepe et ab oculis somnum excussi:* cui comparat Sapphûs locum, Ὀφθαλμοῖς δὲ μέλας χύτ' ἄωρος. Probare vult Etymologus, ὦρος et ἄωρος idem esse, et significare somnum.

935. Editum ἡμὲν ἄελπτον. Videtur necessarium esse substantiuum nomen, cuius attributum sit ἄελπτον. Cum sit in Voss. οἱ μὲν, putabam, modestam esse coniecturam, si legamus οἶμον, viam, decursum, exitumque adeo aerumnabilis laboris. Atque ita certe interpretatus sum.

936. Ἀγροτέρην Dianam signat non venatricem modo, sed feram, ferocem: illud νιν pro αὐτὴν relatiuo et demonstratiuo adeo positum. Est enim ipsa Hecate Munychia, vt

appel-

tem ipſam, vti ſe haberet, de Munychia Hecate et draconis cuſtodia, quaecunque ipſi (*Iaſoni*) curioſe Medea declarauerat, quaerimus viam inſperatam aerumnoſi laboris *perficiendi*, (935) vt immiti Diana placata poſſimus confidere, aut feram portentoſam placare queamus, et tum ſublata pelle redeamus in ſuam quisque patriam. Et tum quidem inter Heroas omnes hortatus eſt Mopſus, ipſe enim ſua vaticinandi arte haec ſciebat, (940) mihi vt ſupplicarent, et ſic opus vrgerent Dianam placandi ac demulcendi immanem feram. Sic illi me circumſtantes orant. At ego Aeſonidem iuſſi viros fortes duo, Caſtora equitem et Pollucem pugilem, (945) Mopſumque Ampyci F. ablegare ad laboris noſtri locum. Me quidem Medea ſecuta eſt de omnibus ſola. Poſteaquam ad cellas veni, et diuinum locum

936. *ως κεν αγρ.* Voſſ. 940. *φῆσι* Aſ. *σφῆσι* PAIC. *φῆσιν* ſph. Eſchenb. 946. *ἱέναι πατρὸς τέρ.* PAIC.

appellatur 933, ipſa Diana *ἐμπυλίη*, de qua a verſu inde 900.

937. *Ἱκέσθαι* ea notione ponitur, vnde *ἱκέτης* et *ἱκετεύειν* eſt: ſupplicare enim ſignificat, quod vno alteroque loco Sophoclis firmabimus. Ille igitur Aiace 589 *Καί σε πρὸς τοῦ σοῦ τέκνου, καὶ θεῶν, ἱκνοῦμαι.* Et Oed. in Colo. 279 *Ἀνθ' ὧν ἱκνοῦμαι πρὸς θεῶν ὑμᾶς, ξένοι.* Plane vt *ἄντομαι* quod eſt occurrere, obuiam ire, in eadem fabula v. 247 ponitur, *ὦ πατρὸς ὑπὲρ τοὐμοῦ ἄντομαι.* Nempe terribilis hic Draco non vincendus, ſed ſupplicatione mitigandus erat. Huc pertinet verbum *θέλξαι* 942.

946. Notabilem emendationem, vt multas alias, H. Stephanus Orpheo hic attulit, nec imputauit. *Πατρὸς* illud ortum inde, quod ſaepe illis quatuor literis *πρὸς* notari ſolet.

948. *Ζάθεόν τε Θεράπνην*] Non tam miror hic inſcitiam interpretum, quam incuriam Henrici Stephani, qui omnes nobis *κύριον Θεράπνην* faciunt, cum tamen conſtet *Θεράπνην* fuiſſe locum circa Spartam. Scholiaſtes Pindari ad Iſthm. Od. I. verba illa:

Τυνδαρίδαις δ' ἐν Ἀχαιοῖς ὑ-
ψίπεδον Θεράπνας οἰκέων ἕδος

Τιτέςι, inquit, *Σπαρτιάτης ὤν. ἡ γὰρ Θεράπνη τῆς Σπάρτης.* et paulo poſt *ἰστέον, ὅτι τῆς Λακωνικῆς ἐν Θεράπναις τὸ ἱερὸν ἐςὶ Διοσκούρων.* et Harpocration *τόπος ἐςὶν ἐν Λακεδαίμονι Θεράπναι, οὗ μνημονεύει καὶ Ἀλκμὰν ἐν πρώτῃ.* Nihil igitur magis abſurdum eſſe poteſt, quam excogitare *Θεράπνας* in Colchis. *Θεράπνη* hic idem fere quod antecedens *σηκὸς*, et interprete Heſychio: *Θεράπναι, αὐλῶνες, σταθμοί.*

ESCHENB.

Χώρῳ ἐπὶ πλακόεντι βόθρον τρίστοιχον ὄρυξα,
Φιτροὺς τ' ἀρκευθοιο καὶ ἀζαλέης ἀπὸ κέδρου,
Ῥάμνου τ' ὀξυτέροιο, πολυκλαύτων τ' αἰγείρων,
Ὦκα φέρων, ἤνυσα πυρὴν ἔμπροσθε βόθροιο.
Πολλὰ δέ μοι φέρε πάμπαν ἐπισταμένη Μήδεια,
Φαρμακμοῦ ἀνελοῦσα θυώδεος ἐξ ἀδύτοιο.
Αὐτίκα δ' οὖλα πλάσμαθ' ὑπὸ πέπλους ἐπονεύμην,
Ἂν δὲ πυρὴν ἐπέβαλλον, ἰδ' ἔντομα θύματ' ἔρεξον,
Σκύμνους παμμέλανας σκυλάκων τρισσοὺς ἱερεύσας.
Αἵματι δ' αὖ χάλκανθον ἰδὲ στρούθιον ἔμιξα,

Κνῆ-

949. πλακώεντι PAIC. 952. ηνησα Voss. ἔνησα PAI. V. N.
954. Φαρμακμῶν Voss. 955. ἐλαιοπλάσ. Ας. ἐ λαιοπλ. Voss. ἐ-

949. Βόθρον ad aram habemus etiam 570. Quod autem τρίστοιχον fieri iubet, illud forte trium pedum, aut triplicem adeo, significat. Certe 957 etiam σκύμνους τρισσοὺς *tres catulos* facrificat.

951. Epitheton πολυκλαύτων ad Phaëthontis et fororum illius, electra plorantium, lacrimas pertinere, non eft dubium. Cum apud Aratum v. 360 Eridanus vocetur πολύκλαυτος, poterat alicui in mentem venire, etiam hic ita legendum effe: fed variatur ab ipfis, credo, auctoribus orthographia verbalium a κλαίω.

952. Ante Stephanum ἔνησα cum editum fit, et Voff. habeat ἤνησα, vix dubito hanc effe veram lectionem: et ἤνυσα deberi coniecturae vel fphalmati Stephaniano. Verbum νέω et productum νηνέω cum compofitis pene fedem ac domicilium habere in tumultuaria πυρᾶς conftructione, ipfius Stephani thefaurus docere poteft. Ponam vnum Plutarchi locum non recte ibi laudatum. Eft non in Caefaris vita, in quo memoria fumma virum fefellit, fed in Bruti, p. 393, C οἱ δὲ ἀπὸ τῶν ἐργαστηρίων τὰ βάθρα καὶ τὰς τραπέζας — συγκομίζαντες — παμμεγέθη πυρὰν ἔνησαν. Sic ἤνησα poteft accipi pofitum pro ἔνησα, augmento Syllabico temporaliter aucto, vt loquuntur Grammatici. Verum cum fit Homericum νηέω vel νηνέω in hac ratione, quo ter vn[…] velut fpiritu vtitur Ἰλ. Ψ, 139. 163. 168 cum praecedens φέρων vltima fu[…] litera primam verbi haufiffe potuerit: placeret mihi νήησα, vel νήησα adeo. Ne longior fim, ponam de verbi huius varietate verba modo Euftathii p. 1402, 29 Ὅτι ἐ[…] μὲν Ὀδυσσείᾳ (Α, 148 et Π, 51) ἐπ[…] τῶν ἄρτων κεῖται τὸ ἐνήνεον, τ[…] στιν ἐσώρευον. ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ ὕλης τ[…] κατὰ ξύλα. — Δῆλον δὲ, ὅτι τ[…] αὐτὸ καὶ νηεῖν λέγεται· ὡς δηλο[…] μετ' ὀλίγα τὸ (Ἰλ. Ψ, 168) ἐπὶ δ[…] δρατὰ σώματα νήει, ὅ ἐστιν ἐσώρευ[…] καὶ ἀλλαχοῦ (Ἰλ. Ι, 279) τὸ νῆα ν[…] σασθαι. Πότερον δὲ πρωτότυπον, [...] νηῶ ἢ τὸ νηνῶ, οὐκ εὔδηλον. Mi[hi] quidem hic εὔδηλον, non ve[…] ἀνύω, fed τῷ νέω, νηέω, vel νη[…] in aceruandi et ftruendi fignific[a]tione locum effe.

954. Θυώδεος ἐξ ἀδύτοιο] Θυώ[…] proprie eft *fuffitum redolens*, […] θύος, quod exponitur θυμία[μα] *odoramentum, odores*, qui [...]

locum, campo in plano foueam depreſſi triplicem, truncoſque iuniperi et arida de cedro, (950) rhamnique acuti, lacrimoſarumque nigrarum populorum, celeriter ferens ſtruxi pyram ad foſſam. Multa vero mihi attulit etiam perita omnium Medea, de ciſta depromta, odoro ex adyto. Statim vero ego figmenta quaedam valida ſub peplo elaboraui (955) ſuperque pyram inieci, et hoſtias mactaui inferias, catulos nigros canum ternos ſacrificans. Sanguini autem chalcanthum et ſtru-

λα σπλ. PAIC. F. πέπλοις. 957. τριοὺς P. τρηγὰς AIC. 958. στρυθειον Voſſ.

adolentur; vnde etiam θύειν proprie eſſe *odoramenta accendere*, egregie docet Celeberrimus Graeuius Lect. Heſiod. cap. IX. ESCH.

955. Difficile eſt dicere, quid proprie ἶλος ſignificet, cum tot diuerſos, quin repugnantes ei notiones tribuant Grammatici. Dicam breuiter, quid lectis, quae apud Heſychium, Euſtathium, Suidam reperiuntur, mihi probabile viſum ſit. Ionica vox ἶλος reſpondebat τῷ ὅλος, et integrum ſanumque ſignificabat. Hinc ἶλαι κριθαὶ in ſacrificiis et ἀλόχυται integris granis, non contuſis, hordea: hinc ἶλε ſalutandi verbum, ſalue: hinc οὐλή cicatrix, vulnus ſanatum, cutis in integrum reſtituta: hinc ἴλειν, ὑγιαίνειν Euſtath. ad Ιλ. A. p. 24, 52 et ἶλον, τὸν ὑγιῆ ad Ιλ. B. p. 124, 40. hinc ἐλομελίη apud Hippocratem eſt membrorum integra compages ſimul conſiderata: hinc ἶλον κεκλήγοντες ſturni et mox iuuenes Ιλ. P, 756 et 759, iuuenile quid clangentes h. e. vehementer, totis viribus, vti ſolent iuuenes: iidem ſunt criſpi natura vel cultu: iidem alio reſpectu teneri et molles: hinc molliculae carnes, quibus dentes continentur, τὰ ἶλα. Sed quatenus ἶλος eſt vehemens, potens, efficax, poteſt etiam potentem ad nocendum notare, vt *praeſens venenum* et *praeſens medicamentum* in vtramque partem dicitur. Ita potuit ἶλος ὄνειρος idem ὀλέθριος (ad Ιλ. B, 8) a Scholiaſte vocari, quatenus vim ſuam ad nocendum hic exercuit. Poterant iſta, ſi diſſertationem ſcribere placeret, facile explicari latius, locisque Homeri, Hippocratis, Grammaticorum confirmari. Sed hoc agamus. Ea, quae elaborat hic ſub Peplis (de quibus ad 310) Orpheus ἶλα πλάσματα, ſunt, niſi fallor, puppae quaedam ſiue imagunculae cereae, πλαγγόνες, νύμφαι, ludus alias puellarum (vid. Spanh. ad Callim. H. Cer. 92 p. 711) hic vero pars ſacri magici, vt in Theocriti Virgiliique Pharmaceutriis. *Planguncvlas* Ciceroniana voce licet dicere, quam illi reſtituerunt VV. DD. Att. 6, 1.

958. Αἵματι δ' αὖ χάλκανθον] De hoc vid. Dioſcor. lib. V. c. 114. et de Struthio, lib. II. c. 193. ESCHENB.

959.

Κνηκόν τε σχιστὴν, ἐπί τε ψύλλιον ἀειδὲς,
Ἄγχουσάν τ᾽ ἐρυθρὴν, ἰδὲ χάλκιμον. αὐτὰρ ἔπειτα
Νηδύας ἐμπλήσας σκυλάκων, φιτροῖσιν ἔθηκα·
Ὕδατι μὶξ δ᾽ ὠμὰς χολάδας χεόμην περὶ βόθρον,
Ὀρφνινά θ᾽ ἑσσάμενος φάρη, καὶ ἀπεχθέα χαλκὸν
Κρούων ἐλλισάμην. αἱ δ᾽ ὀτραλέως ἐπάκουσαν,
Ῥήξασαι κενεῶνας ἀμειδήτοιο βερέθρου,
Τισιφόνη τε καὶ Ἀληκτὼ καὶ δῖα Μέγαιρα,
Πεύκαις ἀζαλέαις φόνιον σέλας αἴσσουσαι.
Καίετο δ᾽ αὐτίκα βόθρος, ἐσμαράγει δ᾽ ὀλοὸν πῦρ·
Λιγνὺς δ᾽ αἰθαλόεσσα χύθη περιμήκετα καπνόν.
Αὐτίκα δ᾽ ἐξ αἴδαο διὰ φλογὸς ἠγέρθησαν
Δειναὶ, θαμβήτειραι, ἀπηνέες, ἀπροσόρατοι.
Ἡ μὲν γὰρ δέμας ἔχε σιδήρεον, ἣν καλέουσι
Πανδώρην χθόνιοι· σὺν δ᾽ αἰολόμορφος ἵκανε,

Τρισ-

959. Κνεκον Voff. σχιστὴν τε Chiu. F. ἀνηδὲς. 961. Νη. σκυ. ἐμπλ. Voff. 963. Ὕδ᾽ δ᾽ αὖ μίξας χολ. Voff. ὕδατι ἰξ δ᾽ αὔμας χολ. PAI. ὕδ. ἰξ δ᾽ αὔμας χολ. Crat. V. N. 964. Κέρον — ὑπ-

959. Κνηκόν τε σχιστὴν] Diofcoridi fcribitur Κνίκος. ESCH.

959. Epitheton cneci vel cnici puto σχιστὴν, quod et calycem et petala in tenues admodum fibras fciffa habet: nifi quis malit abfolute dici σχιστὴν intellecto λίθον, alumen fiffile. Non enim folas hic herbas memorari, vel folum chalcanthum fatis indicat. Malle me ψύλλιον ἀνηδὲς, in V. L. indicaui. Sed poteft etiam ἀειδὲς vocari, quod *pulicis* fimilitudinem femen habet, vnde nomen *pulicariae*. Quamquam naturae ftudiofo nihil hic deforme. GESN.

961. Vocem ἐμπλήσας lubens diuidam, vt praepofitio ἐν ad ἔθηκα referatur. Sed ipfum quoque durum eft.

962. Non aufim damnare emendationem G. Canteri Nou. Lectt. 5, 5 Ὕδατι δ᾽ αὖ μίξας, cui faueat Voffianus liber. Sed nec mutare ceterarum lectionem fuftineo, in qua nihil fit, quod quem offendat, nifi forte illud μὶξ, quod nondum aliunde obferuatum reperio. Sed notiffimum eft et Homericum ἐπιμὶξ, cuius fimplex ita, vt alias μίγα, hic videtur poni. Ὠμὰς χολάδας ponit, crudas, in ignem non coniectas, aqua infuper perfufas, vt maiori deinde 968 miraculo in ipfa foffa comburerentur, in quo poffis imitationem quandam facrificii deuotorii ab Elia inftituti (1 Reg. 18, 34) cogitare.

967. Ἀΐσσειν cum nusquam neque fimplex tranfitiua f. actiua fignificatione vfurpatum obferuem, neque compofitum: non poffum non plaudere emendationi elegantiffimi Ruhnkenii Ep. 1 p. 21 αἰθύσσουσαι de quo verbo dictum ad 899.

968. Confragofus verfus, vel fi mauis languens caefurae defectu: d

qu

ſtruthion admiſcui, cnecumque fiſſilem et inſuaue pſyllium, anchuſamque rubram, et chalcimum. Poſtea vero (960) ventres catulorum *his rebus* impletos lignis impoſui, et inteſtina cruda admixta *inſuper* aqua in foueam, quae circa erat, effudi. Tum nigram indutus pallam, et iniunicum aes (*arma*) pulſans ſupplicaui. Celeriter audiunt, perruptisque inanibus tetrici barathri (965) *adſunt* Tiſiphoneque, Alectoque et Megaera diua, taedis aridis homicidiale iubar quatientes. Exardeſcit ſtatim fouea, repitum dat conſumens omnia ignis, fuliginoſus vapor in immenſum fumum funditur, ſtatimque ab inferis ope huius flammae excitantur (970) terribiles, horrendae, ſaeuae, inuiſae *deae*. Vna corpus habebat ferreum, quam Pandoram vocant inferi. Cum illa varios vultus habens venit triceps ſpecie, pernicioſum monſtrum, quod

ἄιχσσον Voſſ. 966. *ἀλληκτὼ* PAIC. 967. F. *αἰθύσσεσαι* V. N. 968. *ετμαραγη* Voſſ. 969. *λιγνες* Voſſ. *περιμήκεα* manus docta ad ex. Aldi.

quo etiam emendando aliquando cogitabam, praeſertim ob poſteriorem nominis *βόθροι* paullo inſolentius productam. Sed nihil mutandum. Litera ſibilans producit ſyllabam.

969. Duplex occurrebat emendandi atque interpretandi verſus huius ratio, vel ita, *χύθη* fudit (paſſiuo actiue, ſ. ad modum deponentis poſito) *περιμήκεα κάπνον*, *Vapor fuliginoſus fudit* (effuſus eſt in) *fumum altiſſimum*. Vel *περιμήκετα* aduerbialiter ſumam, et legam *καπνῷ*, *Vapor fuſus eſt altiſſime a vel cum fumo*.

970. Proxime ab hoc verſu vnum excidiſſe arbitratur Cl. Ruhnk. Ep. 1 p. 21, qui haberet mentionem (aut deſcriptionem adeo) Erinnyum. Breuiorem medicinam ſuaſerat Cl. Bernard. ad Dem. Pepag. p. 85 vt pro *Δειναὶ* v. 71 legatur *Ποιναί*. Modeſta ſane coniectura, et cui fauere videtur, quod v. 980 expreſſa eſt Poenarum ſ. Erinnyum mentio. Sed mihi diligenter hoc agenti viſum eſt, locum emendatione non egere, ſed interprete. Verſus 971 habet Epitheta ſ. Praedicata communia perſonarum, quae deinde ſeparatim enarrantur, nempe Pandorae 972, Hecatae 973 — 979, et Furiarum 980. Nemini in mentem veniſſet, credo, dubitare, ſi placuiſſet poetae commune nomen ſubſtantiuum adiicere, vt *θεαὶ δειναὶ*, vel tale quid. Illud ipſum *ἡ μὲν γὰρ*, a quo incipit v. 972 apertiſſime indicat, incipere ibi exegeſin eorum, quae vniuerſim propoſita modo fuere.

973. Pandoram hanc haud dubie intelligit Tellurem, quam *πανδώτειραν* alias vocat. Vid. Ind.

Τρισσοκέφαλος ἰδεῖν, ὀλοὸν τέρας, οὔτι δαητόν,
Ταρταρόπαις Ἑκάτη· λαιοῦ δ' ἄρ' ἐπέσσυθεν ὤμου
Ἵππος χαιτήεις· κατὰ δεξιὰ δ' ἦεν ἀθρῆσαι
Λυσσῶπις σκυλάκη· μέσση δ' ἔφυ ἀγριόμορφος,
Χερσὶν δ' ἀμφοτέραις ἔχεν ἄορα κωπήεντα.
Ἐγκύκλιαι δινεῦντο περὶ βόθρον ἔνθα καὶ ἔνθα
Πανδώρη Ἑκάτη τε· συνεσσεύοντο δὲ Ποιναί.
Ἐκ δ' ἄφαρ Ἀρτέμιδος φρουρὸν δέμας ἧκε χαμᾶζε
Πεύκας ἐκ χειρῶν, ἐς δ' οὐρανὸν ἤραρεν ὄσσε.
Σαῖνον δὲ σκύλακες πρόπολοι, λύοντο δ' ὀχῆες
Κλείθρων ἀργυρέων, ἀνὰ δ' ἔπτατο καλὰ θύρετρα
Τείχεος εὐρυμενοῦς, ὑπεφαίνετο δ' ἄλσος ἐρυμνόν.
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἔβην· τῆμος δέ τε κούρη
Αἰήτεω Μήδεια, καὶ Αἴσονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Τυνδαρίδαι τ' ἤπειγον ὁμοῦ, σὺν δ' ἔσπετο Μόψος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδόθεν κατεφαίνετο φηγὸς ἐραννὴ,
Κρηπίς τε ξενίοιο Διὸς καὶ βώμιος ἕδρη,
Ἔνθα δράκων ὁλκοῖσιν ὑπὸ πλατέεσσιν ἑλιχθεὶς,

Δινεύων

974. *δαικτον* Voss. 975. F. *ἀπ' ἔσσ.* V. N. 977. *ἔφη* Ad. P.
978. *Χερσι δ'* Voss. 979. *Εγκ. δὲ δεν.* omn. exc. Vossiano.

974. Vid. ad 926. Retinendum puto *δαητὸν*, nomen bona moneta percussum, et rite formatum ab eodem themate, vnde Homerica *δεδάηκα* et *δεδαημένος*. *Τέρας οὐ δαητὸν* quod nosse nemo velit, sine horrore cognoscere nemo potest.

975. Legendum puto *ἄπ' ἔσσυθεν* pro *ἀπὸ λαιοῦ ὤμου ἐσσύθη*. Forma haec, quam Aeolicam dicunt, forte tueri potest illud Pindaricum Ol. Θ, 88 *Μίχθε*, quod pro *μίχθη* librorum reposuit Schmidius, et receperunt Oxonienses, in dubium autem vocauit Pauwius.

977. Quid sibi vellet *ἀγριόμορφος*, in Indice posui. Hic admoneo lectores etiam apud Virgilium esse Aen. 4, 511 *Tergeminamque Hecaten, tria virginis ora Dianae.* Nondum obseruaui apud ipsum Proclum L. 2 in Timaeum locum, quem inde citat Eschenb. Epig. p. 77, qui hunc nostrum illustrat: *Τοιαῦτα καὶ Ὀρφεὺς ἐνδείκνυται περὶ τοῦ Φάνητος θεολογῶν. πρῶτον γοῦν ὁ θεὸς παρ' αὐτῷ ζώων κεφαλὰς φέρει πολλὰς Κριοῦ, ταυρέως* (f. *ταυρείους*) *ὄφιας*, (*ὄφεος*) *χαροποῦ δὲ λέοντος.* Ex Aegypto forte ab ipso Orpheo allata est illa ratio animalium figuris Dei aut naturae facultates atque attributa vtcunque sensibus et memoriae hominum commendandi.

979. Cum prima in *δινεῦντο* si perpetuo vsu bonorum, et nostri adeo longa; nec Aoristus 2 *δίνοντο* auctoritatem habeat: recepi Vossianam lectionem, quae *δὲ* omittit.

98

quod tu nec nosse velis, Tartarea Hecate, de cuius sinistro humero erumpebat iubatus equus: in dextris autem videre erat rabiosa ad speciem canis: medium caput ferinam *Leonis* formam habebat. Vtraque manu tenebat gladium manubriatum. In orbem mouentur circa foueam hinc et hinc Pandora et Hecate, vna bacchantur etiam Furiae. Hinc Dianae custodis simulacrum humi demittit de manibus faces, oculosque ad caelum vertit: adulantur canes illius comites, soluuntur vectes claustrorum argenteorum, pulchrae portae lati muri patescunt, in conspectum venit lucus ille munitus: limen transgredior. Tum etiam Medea Aeëtae F. et inclitus Aesonis F., Tyndaridaeque simul vrgent, consequitur vero Mopsus. Cum iam ex proximo conspicitur fagus amabilis, et inferi crepido Iouis et altaris sedes, ibi draco latis se voluens flexibus circumagensque se caput tollit et horrendas

981. *εν δ' αφ.* Voss. Quid si *ἐνθ' ἄφαρ*; 984. *ῥέεθρα* Voss.
985. *Τείχεος* Al. *ευρημενοι* Voss. 986. *δὲ τό τε κάρη* Voss.
988. *Τυνδ.* sph. Esch. 990. F. *χθονίοιο* V. N.

981. Haec est illa Diana s. *ἐμπυλίη Ἄρτεμις* de qua v. 900 et 942, vnde apparet, cur hic *φεκρὸν δέμας* vocetur: quo nomine *δέμας* indicatur, ipsum signi vel statuae corpus moueri visum, et facem, quam tollit illustrandi caussa quasi cum languore demisisse, contra oculos tutelae velleris intentos inde auersos direxisse in caelum. De canibus illius v. 908.

983. Nescio an prima in *λύοντο* produci vllo modo possit. Facilis esset medicina, si legas *ἐλύοντο* vel *λελύοντο*.

988. Tyndaridae intersunt his mysteriis vt Iouis filii, vt inferos deos superosque videre assueti: Orpheus, Medea, et Mopsus vt mystae et mystagogi adeo. Iason ipse hic initiatur.

989. Apollo. 4, 124 vocat *φηγὸν ἀπειρεσίην, ᾗ ἔπι κῶας Βέβλητο.*

990. Si conferas h. l. vt conferendus est, cum v. 929 vbi *σῆμα χειμοιζήλοιο Διὸς* vocatur, non improbabile forte videbitur, quod ego valde verisimile puto, non *ξενίοιο* hic legendum esse, sed *χθονίοιο*.

991. Cl. Piersonus Verisi. 2, 5 p. 107 languidam et frigidiusculam putat vulgarem huius versus lectionem, et substitui vult *ὁλκοῖσιν ὑπ' ἀπλάτοισιν*. Noster sane hoc verbo vsus supra v. 928, et attulit Piersonus etiam auctoritatem Eurip. Herc. Fur. 419. Et est Hesiodeum verbum *ἄπλατος, ἄπλαστος, ἄπλητος*, cui plerumque forte recte accommoda

Δινεύων ἀνάειρε κάρα βλοσυρόν τε γένειον,
Ἂν δ' ὀλοὸν σύριγξ' ἐπὶ δ' ἔβραχεν ἄσπετος αἰθήρ.
Δένδρεα δ' ἐσμαράγησε κραδαινόμεν' ἔνθα καὶ ἔνθα
Κρημνόθεν ἐκ ῥίζης' ἰάχησε δὲ σύσκιον ἄλσος.
Αὐτὰρ ἐμ' ἠδ' ἑτάρους τρόμος ἔλλαβε· νόσφι δὲ μούνη
Μήδει' ἐνὶ στέρνοις ἀκαμπέα θυμὸν ἐνώμα·
Δρέψατο γὰρ παλάμησι λυγρῶν ἀποθρίσματα ῥιζῶν.
Καὶ τότ' ἐγὼ φόρμιγγος ἐφήρμοσα θέσκελον ὀμφὴν,
Κλάγξα δ' ἄρ' ἐξ ὑπάτης χέλυος βαρυηχέα φωνὴν,
Σιγαλέως ἄφθεγκτον ἐμοῖς ὑπὸ χείλεσι πέμπων.
Κλῆξα γὰρ ὕπνον ἄνακτα θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων,
Ὄφρα μολὼν θέλξειε μένος βριαροῖο δράκοντος.
Ῥίμφα δέ μοι ὑπάκουσε, Κυτηΐδα δ' ἦκ' ἐπὶ γαῖαν.
Κοιμίσσας δ' ὅγε φῦλα πανημερίων ἀνθρώπων,
Καὶ ζαμενεῖς ἀνέμων πνοιὰς, καὶ κύματα πόντου,
Πηγάς τ' ἀενάων ὑδάτων, ποταμῶν τε ῥέεθρα,
Θῆράς τ' οἰωνούς τε, τά τε ζώει τε καὶ ἕρπει,
Εὐνάζων ἄμειψεν ὑπὸ χρυσέαις πτερύγεσσιν.
Ἷξε δ' ὑπὸ στυφελῶν Κόλχων εὐανθέα χῶρον·

Κῶμα

992. καρη Voss. 993. σύριξ. Voss. 995. Πρυμνόθεν Voss. 996. ἔλλαμε P. 997. Μηδεια ενι Voss. Μηδ' εἰνὶ P. 1000. κλάγξας δ' ἄρ' Voss. PAIC. χέλους sph. Esch. καρυηχ. omnes exc.

modaueris etymon πέλας vel πελάζειν, vt sit terribile ad quod accedere timeas, Cui tu per mediam nolis occurrere noctem. Mutare tamen contra libros nihil ausim, cum praesertim fieri possit, vt sint, quibus πλατεῖς ὁλκοὶ recte dici videantur. Equidem damnare nolim.

995. Κρημνόθεν ἐκ ῥίζης interpretabar ἀσυνδέτως dictum, vt in ἄνω κάτω et similibus, cum in κρημνῷ non minus capitis (κάρα, κάρη, κρὴ) notionem, quam in Latinorum *praecipiti* inesse putem. Mouebantur arbores a summo fastigio et a radicibus. Sed nec ingeniosam et probabilem nego Cl. Ruhnkenii (Ep. 2 p. 82) coniecturam πρυμνόθεν, quam firmat ex Apollo. 4, 1686. Poterat laudare etiam Spanh. ad Call. H. in Del. 35 p. 351.

997. Versum laborantem, ob productam primam in ἀκαμπέα, facile fulcias legendo στέρνοισιν.

1000. Ὑπάτην h. e. summam chordam esse grauissimi soni, satis constat, et docuere v. g. interpretes ad Horatii Sat. 1, 2 pr. Hoc maxime oculis apparet in illa Lyra, quae inter Herculanenses picturas nuper publicata, triangularis est, et ita tractatur, vt longissima chorda et basi trianguli proxima, h. e. quae grauissimum sonum edit, sit in summo; breuissima, illi ad ipsum trianguli verticem parallela, in imo. Nescio, qui factum sit

rendas malas, exitiosumque sibilat, *vnde* immensus aether infremit, arboresque resonant vibratae hinc et hinc e vertice et radicibus: reboat vmbrosum nemus. Me vero ac socios tremor occupat: sola pro se Medea intrepidum in pectore animum gubernat. Decerpserat enim manibus funestarum fibras radicum. Tum vero ego testudinis adapto diuinum cantum, insonoque suprema de chorda grauiter sonantem vocem, submisse non satis articulatum quiddam intra labia cantillans. Aduocaui autem somnum deorum regem omnium umque hominum, vt veniens vim leniat immanis draconis. Confestim ille mihi obsecutus in Cyteidem terram aduenit, sopiens *obiter* nationes hominum diurno labore fatigatorum, et vehementes ventorum flatus, et fluctus ponti, fontesque perpetuarum aquarum fluminumque lapsus, ferasque auesque, quaeque viuunt et serpunt, *haec inquam omnia* peruasit sopiens sub aureis alis. Sic delatus est ad floridam asperorum Colcho-

Vossiano et Piersono. 1001. *σιγαλέοι* superscr. *σιγαλέη* Voss. *πέμπον* As. 1004. *κυτηίδα* As. *ἦκτ᾽ ἐπὶ* Voss. 1005. *κοιμίσας* Voss. 1007. *αεννάων* Voss. 1009. *ἤμειψ.* Voss. 1010. *συφελῶν* Voss. *συφελὸν al.*

fit vt tam diu per omnes editiones durare potuerit *καρυαχέα*, cuius dubito an ratio, etiam non valde probabilis, queat reddi. *Βαρυαχέα* ex coniectura dedit Cl. Piers. Veris. 1, 9 p. 110. qui de hac voce laudat Obs. Miscell. Vol. 4 p. 216: et ausus fuissem ego sine vllo alio auctore eam hic reponere. Sed *μέλπων* pro *πέμπων*, quod viro docto placet, non aeque facile receperim. Ceterum miram mihi suauitatem habere hic versus videtur ex eo, quod verbis omnibus ostendit et exprimit neniam somni conciliatricem: huic conueniunt non acuti et clamosi soni, sed graues et murmuri propiores; deinde canit *σιγαλέως*, tacite, certe submisse, et voce non expressa, sed *ἀφθέγκτῳ*. Denique non *ἐκ χειλέων* profundit suam vocem, sed *ὑπὸ χείλεσι*, pressis velut labiis, vel *πέμπει*, vel, si placeat Piersoni coniectura, *μέλπει*.

1002. Conf. Hym. 84, 1.

1005. Vt *παννύχιος* qui per totam noctem vigilat vel dormit: sic *πανημέριος* hic videtur, qui totius diei laborem sustinuit. Vid. Ind.

1009. Non praeteruidendum est poeticae suauitatis obseruatori illud *ὑπὸ πτερύγεσσιν*. Inumbrat somnus, vt volucris horribiliter magnus, explicatu alarum suarum, inuoluitque omnia.

1010. Cl. Pierso. Veris. 2, 5 p. 188 recte

Κῶμα δ' ἄφαρ κατέμαρψε πελωρίου ὄσσε δράκοντος,
Ἰσοπαλὲς θανάτῳ· δολιχὴν δ' ἀμφ' αὐχένι δειρὴν
Θῆκε καρηβαρέων φολίσιν. θάμβησε δ' ἰδοῦσα
Αἰνόποτμος Μήδεια· καὶ Αἴσονος ἀγλαὸν υἱὰ
Ἧκ' ἐπιθαρσύνουσα θοῶς πρέμνοιο λαβέσθαι
Κῶας χρυσεόμαλλον. ὁ δ' οὐκ ἀπίθησεν ἀθρήσας·
Αὐτὰρ ἀειράμενος δέρας ἄπλετον, ἷκτ' ἐπὶ νῆα.
Ἥρωες Μινύαι μέγ' ἐγήθεον, ἂν δ' ἄρα χεῖρας
Ἀθανάτοις ἤειραν, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ κῶας ὀπώπεον· αἶψα δ' Αἰήτης
Ἀμφιπόλων ἤκουσεν ἀποιχομένην Μήδειαν.
Ὦκα δ' ἄρ' Ἀψύρτῳ ἐπετέλλετο λαὸν ἀγείρειν,
Μαστεύειν δ' ἄρα παῖδα κασιγνήτην καὶ ὄπατρον·
Ἀλλά ἑ ὠκὺς ἔπειγε παρὰ προχοαῖς ποταμοῖο
Εἰς λόχον Ἡρώων, ἔκιχεν δ' ἄρα παρθένον αἰνήν.
Νὺξ δὲ τότ' ἀστροχίτων μέσσην παράμειβε πορείαν.
Ἐκ δ' ἐτελεῖτο δόλος στυγερὸς καὶ κῆρες ἀΐδναι
Μηδείης ὑπ' ἔρωτος, ἐρικλυτοῦ Ἀψύρτοιο,
Ὃν ῥα κατακτείναντες, ἐπὶ προχοαῖς μεθέηκαν
Ὀρνυμένου ποταμοῖο· φέρεν δ' ὅγε πνεύματι κραιπνῷ·
Θεινόμενος δὲ δίναις εἰς κῦμ' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Κέλσεν ὑπὲρ νήσων, Ἀψυρτίδας ἃς καλέουσιν,

Ἀλλ'

1016. ἀκέσας As. Voss. 1021. ἄκουσεν Voss. 1022. ἀγέραι Voss. 1024. Ἀλλά οἱ Voss. Ἀλλὰ ὅς AIC.

recte vidit legendum esse στυφελῶν, vt sit Colchorum epitheton, quod etiam absque Vossiani codicis monitu faciendum erat. Quod autem ἐπὶ substitui vult pro ὑπό, ingeniose more suo coniicit, necessitatem nondum persuadet, cum ὑπὸ etiam locum habere possit, vt in Homerico ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε.

1012. Cl. Ruhnk. Ep. 2 p. 83 suspicatur ἀνταυγέα legendum pro ἀμφ' αὐχένι, et verba ita ordinanda, καρηβαρέων δὲ θῆκε δειρὴν δολιχὴν ἀνταυγέα φολίσι. Mihi in hac descriptione obdormiscentis draconis splendoris repercussi mentio non valde opportuna videtur. Simplicius et nisi fallor verius fuerit ἅμα αὐχένι. Αὐχὴν proprie ipsa ceruix, a tergo spectata praesertim, iuncturas colli et vertebras continens: δειρὴ s. δειρὰ collum totum a facie spectatum, in quo guttur, arteria etc. Draco somno grauatum caput, et cum ceruice collum deponit in squamas iam non erectas et horrentes, sed iacentes et corpori applicitas.

1016. Placet illud ἀκέσας, nec dubitassem recipere, nisi scrupulum

chorum regionem. (1010) Grauis vero ſomnus extemplo occupauit portentoſi draconis oculos mortis inſtar: isque longum cum ceruice collum impoſuit capite grauato in ſquamas. Obſtupeſcit haec videns infauſta Medea, Aeſonisque filium inclitum impellit incitanda illius audacia, celeriter de arbore vt capiat (1015) pellem aurei velleris: nec ille negat obſequium, ſed ſublata ingenti pelle, ad nauim venit. Vehementer gaudent Minyae heroes, manusque tollunt ad immortales latum caelum habentes. Sic illi contemplantur pellem. At mox Aeëtes (1020) e famulis audit abiſſe Medeam. Continuo iniungit Abſyrto conuocare populum, et quaerere puellam ſororem eamque germanam. Ille velox feſtinat ad ripas fluminis, ad Heroum cateruam, deprehenditque ibi diram virginem. (1025) Nox tum ſtellato peplo mediam viam perfecerat, cum peracta eſt fraus inuiſa ac fatalis caedes incliti Abſyrti ob fatalem Medeae amorem, quo illa proſequebatur Iaſona. Illum ergo occiſum ad ripas et oſtia proiecerunt ruentis fluminis, isque valido vento (1030) pulſatus fluctibus ad vndam maris ſterilis, appulſus eſt ad inſulas, quas *ab eo* vocant Abſyrtides. At haec non fugerunt Iouem inſpe-

1026. Νὺξ δὲ οἱ ἀστροχ. Voſſ. *μέσην* Aſ. 1030. Ὀρινομένυ P. ὅγε κύματι Voſſ.

lum mihi illud iniiceret, quod non apparet, cur aut quo genere erroris aliquis ἀκέσας in ἀθρήσας mutarit: deinde, peraguntur haec ſacra, quibus ſopitur draco, per amica ſilentia. Forte illa adhortatio Medeae, qua animum Iaſoni addidit, non fuit vocalis, aut concepta verbis; ſed nutu modo, vultu, manus motu peracta, quam videns, et ipſum draconis ſomnum, illi paruit.

1024. Reliqui lectionem Stephanianam Ἀλλὰ ἑ, quia nondum obſeruatum mihi exemplum, vbi ἐπάγειν ponatur pro medio ἐπάγομαι, *feſtino* q. d. vrgeo me. Ceterum longe commodior orietur ſententia; ſi ſumamus ἔπαγε poſitum pro ἐπάγετο, et cum antiquis exemplaribus legamus Ἀλλὰ ὅς, ea ſententia, quam in verſione poſui.

1031. Legendum videtur Θεινόμενος δίναις, ne prior huius nominis ſyllaba contra perpetuam conſuetudinem etiam noſtri poetae corripiatur.

1032. Quomodo Abſyrti corpus e Phaſidis oſtiis in ſinum Adriaticum ad Abſyrtidas inſulas ferri flucti-

Ἀλλ' ἄρα ἔτι λάθον Δι' ἐπόψιον ἠδὲ θέμιςας.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νηὸς μὲν ἔσω κίον, ἐκ δ' ἑκάτερθεν
Ὄχθης πείσματ' ἔκοψαν, ὑπ' εἰρεσίης δὲ θοῇσι
Πλεῖον ἐπειγόμενοι ποταμοῦ τάμον, ὄτι κατευθὺ
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα διὰ ςόμα Φάσιδος εὐρὺ
Ἵεμεθ'· ἀμπλακίῃ δ' ἐφορεύμεθα, πολλὸν ὀπίσσω
Αἰὲν ἀναπλείοντες· ἐλείπετο δ' ἄςεα Κόλχων
Ἀφραδέσι Μινύαις, σκοτερὴ δέ τε ἄμφεχεν ὄρφνη.
Αὐτὰρ ἐπειγόμενοι θέομεν ῥόον ἀφραδίῃσι,
Μεσσάτιοι πεδίοιο· βροτοὶ δέ μιν ἀμφινέμονται
Γυμνοὶ Βουνόμαι τε, καὶ Ἄρκυες ἀγροιῶται,
Κερκετικόν τ' ἀνδρῶν φῦλον, Σιντῶν τ' ἀγερώχων·
Οἱ μήσαντο μεσηγὺ Χαρανδαίων τ' αὐλώνων,
Καυκάσιον παρὰ πρῶνα, διὰ ςεινῆς Ἐρυθείας.
Ἀλλ' ὅτ' ἀπ' ἀντολίης ἐφάνη τερψίμβροτος ἠὼς,
Ποιανθεῖ νήσῳ προσεκέλσαμεν· ἔνθα δὲ δισσοὶ
Χεύμασιν ἀπλώτοισι περιχίζουσι ῥέεθρα
Φᾶσις τ' εὐρυμενὴς ἀκαλαῤῥείτης τε Σαράγγης·
Τὸν

1033. Ἀλλ' οἳ ἔτι — ἠδὲ θέμ. Voſſ. 1034. κίον, ἠδ' ἑκατ. Voſſ. 1035. Ἐχθης — εἰρεσίαις θοαῖσι Voſſ. 1036. τόμον, Voſſ. 1038. δὲ φορεύμ. Voſſ. 1040. Ἀφραδέσιν μιν. Voſſ. σκοτερὴ

fluctibus potuerit, ad illa γεωγραφέμενα argonautica pertinet, de quibus ſententiam vno loco dicere eſt commodius.

1033. Θέμιςας redditum eſt per Nemeſin in Eſchenbachiana. Ad ſententiam bene. Sed non inuenio, vbi perſonae ſint θέμιςες, niſi forte Οδ. Π, 403 Εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιςες. Verum hic etiam lectio variat et interpretum ſententiae. Hic quidem locus indicat, θέμιςας non de iudicibus modo humanis dici, ſed etiam de aeterna lege iuſtitiae, quam Fas dicere ſolent.

1034. Illud ἑκάτερθεν ſignificat ab vtraque ripa, dextra et ſiniſtra, deligatam fuiſſe nauim: neque adeo latum valde ibi fuiſſe flumen: niſi dicamus, ἑκάτερθεν ad nauis duo latera pertinere, vnde aptae orae ad vnam modo ripam alligatae ſint. Porro illam oportet fuiſſe magnam ἀμπλακίην, quod non ſenſerunt ſe aduerſo flumine remigare. Nempe haec prima et maxima poena ſcelerum atque impietatis apud priſcos, quod bonam mentem ſcelerati amittunt. Itaque ἀφραδέας appellat Minyas v. 1040. Caeterum ab hoc praeſertim inde loco conferre qui voluerit, quae diſputantur in praelectione I de nauigationibus Phoenicum etc. §. 3 et hanc partem melius intelliget, et de toto poemate iudicabit rectius.

1044. Σιντῶν τ' ἀγερώχων] Σίνδων

inſpectorem et Fas. Verum cum intra nauem ſe recepiſſent, et vtrinque de ripa abſcidiſſent oras, celerique remigio (1035) vrgentes plus ſubinde fluminis ſecuiſſent, nequaquam tamen recta via ad piſcoſum Pontum per latum os Phaſidis delati, ſed ablati errore ſumus, multum retro ſemper nauigantes. Relictae erant Colchorum vrbes imprudentibus Minyis, tenebricoſa illos caligine circumdante, (1040) ſed vrgentes *remos* per fluuium currimus imprudentes, mediis campis. Homines vero vtrinque habitant Gymni, Buonomae, et agreſtes Arcyes, Cercetiorumque virorum natio, Sintorumque ferocium, qui ſedes ſibi conſtituere medias Charandaeorum conualles, (1045) Caucaſium iuxta promuntorium, per anguſtam Erythiam. Sed cum ab ortu apparuit grata mortalibus aurora, ad herbidam appulimus inſulam. Ibi duo vndis innauigabilibus circumfindunt fluenta ſua *fluuii*, Phaſis latus, et placide fluens Saran-

ſph. Eſchenb. 1044. Κερκετικῶν Voſſ. 1045. Οἱ *κάσαντο* Voſſ. F. *νήσαντο* V. No. 1046. Καυσάκιον PAI. 1048. Ποιανθᾶ Aſ. Voſſ. PAIC. *ποιάνθη* Steph. et ſecuti. 1050. *σαράγγους* ſph. Eſch.

δαν omnino ſcribendum cum Strabone lib. XI. et Plinio. ESCH.

1044. Σιντὰς etiam aperte in regione Pontica collocat Dion. v. 1089. Nolui tamen lectionem mutare, cum poſſit eſſe *διττογραφία*. GESN.

1045. Non dubito quin dederit auctor *νήσαντο* ex illo themate, de quo ad 952 dictum eſt: *νέω*, *νηέω*, *νηνέω*, congerendo ſtruere ſignificat: hinc *ναὸς* et *ναίω* et *ναιετάω*. Hinc illud Heſiodeum Ἔργ. 639 *Νάσσατο δ' ἄγχ' Ἑλικῶνος*, *Struxerat ſibi* h. e. habitabat prope Heliconem.

1046. An ab hac dicti Erythini illi, de quibus Apollo. 2, 943 *Σήσαμον, αἰπεινούς τε παρεξενέοντ' Ἐρυθίνους*· Add. quae dicentur ad 1054.

1048. *Ποιάνθη*] Vide Holſtenium ad Stephanum voce *Φᾶσις*. ESCHENB.

1048. Hanc inſulam, cuius non nomen proprium, ſed epitheton videtur *ποιανθής*, herbis florida, efficiunt duo fluuii Phaſis et Saranges, qui findunt circa illam, diuiduntque ſuos fluctus. Phaſin autem hunc ita deſcribit noſter, vt ſit in regione mediterranea coniunctus et continuus cum illo Colchico. Retro enim aduerſo illo primario Phaſide Argonautae remigantes per plures populos, tandem per hunc alterum in Maeotin paludem enauigant. Cf. 1051. GESN.

1050. *Ἀκαλαῤῥείτης τε σαράγγους*] Legebatur alias *σαράγγης*, ſed

Τόν ῥα πλημμύρεσα διὰ χθονὸς εἰς ἅλα πέμπει
Μαιῶτις καναχηδὸν, ἐλειονόμε διὰ ποίης.
Καὶ τόθ' ὑπ' εἰρεσίῃ πλέομεν διὰ νύκτα καὶ ἦμαρ·
Δισσαῖς δ' ἐν τριμόροισι Βοὸς πόρον ἐξικόμεσθα,
Λίμνης ὄντα μεσηγὺ, Βοοκλόπος ὅ ποτε Τιτὰν
Ταύρῳ ἐφεζόμενος βριαρῷ πόρον ἔχισε λίμνης.
Καὶ ῥα πανημερίῃσι πονεύμενοι εἰρεσίῃσι,
Μαιώτας, πρῶτ' εἰσαφικάνομεν· ἀβροχίτωνας·
Ἠδὲ Γελωνὸν ἔθνος, βαθυχαίτων τ' ἄπλετα φῦλα,
Σαυρομάτας τε, Γέτας, καὶ Γυμναίες, Κέκρυφάς τε,
Ἀρσωπάς τ' Ἀριμάσθας, ἔθνη πολυπήμονα λαῶν,

Ὦν

1054. ἐξικόμεσθα Voss. 1055. Λιμνησσὸν Voss. Λίμνης ὄντε -- ἔκποτε Alii omnes. 1058. πρώτας ἀφικάν. Af. πρώτες ἀφικά. ἀκροκί. Voss. πρώτες etiam PAIC. 1059. γελωνῶν -- βαθυάγρ.

fed H. Stephanus mutauit, forte non adeo neceſſaria correctione. vid. Plin. lib. VI. c. XVI. ESCH.

1050. Neſcio quid viderit Eſchenbachius. Editum fuit, vt a reliquis, ita ab H. Stephano σαράγγης. GESN.

1051. Hinc demum intelligere mihi videor quae modo dicta ſunt ad v. 1048. Secundum hanc poetae deſcriptionem Saranges e palude Maeotica in terram infunditur: intus iungitur cum Phaſide, et illius vndis mixtus exit in Pontum Euxinum. Vtrum hoc hodie etiam verum ſit, vtrum aliunde etiam conſtet, iam non habeo dicere: ſed hanc verſuum, quos tractamus, ſententiam eſſe, non dubito.

1054. Multum de hoc loco laboraui, fateor: vtrum aliquid effecerim, videre lectoris eſt. Primo, quae eſſent δισσαὶ τρίμοροι, non caret difficultate. Sed ſi recte Budaeus de aſſe p. 17 quem ſolum adhuc laudare auctorem poſſum, τρίμορον ſ. τρίμοιρον eſt dodrans $\frac{3}{4}$, vti δίμοιρον (De quo etiam Sa. Tennulius ad Iamblich. in Nicomachi Arithmet. p. 101 et al.) bes, $\frac{2}{3}$. Fuerint igitur δισσαὶ τρίμοροι ἡμέραι duo dodrantes diei ſ. dies integer cum dimidio. Porro βοὸς πόρον hic eſſe Boſporum Cimmerium, non eſt dubium. Hic Boſporus medius eſt inter Maeotida paludem et Pontum Euxinum, quos commercio aquarum iungit. Iam rationem adfert Poeta, vnde illud fretum Boſpori nomen habeat. Fidit ibi aperuitque πόρον, tranſitum paludis in mare Euxinum, boui robuſto inſidens, Titan βοοκλόπος. Sed hic quis eſt? Herculem, et Geryonae boues huc aduocare non licet. Titan quidem vocatur ille ab ipſo noſtro Hym. 11, 1: verum κλέπτειν non ſolet Hercules, furari illum pudet: rapit potius. Βουκλόπος θεὸς Porphyrii de antro Nymph. p. 119 Barn. ὁ τὴν γένεσιν λεληθότως ἀκέων (ſ. ἀνύων) plane huc nihil facit. Inter Titanas proprie dictos, Gigantes certe Terrae filios eſt Alcyoneus: de quo Apollod. Bibl. 1, 6 p. 16 Οὗτος τὰς Ἡλίου βόας ἐξ Ἐρυθίας ἤλασε. Verum boues

Saranges, (1050) quem exundans in mare mittit cum sonitu Maeotis per palustres herbas. Tum remigando nauigauimus noctem et diem, et duobus dodrantibus (*horis XXXVI*) peruenimus ad Bosporum, Paludem inter *et Pontum qui est* medius, vbi quondam abactor boum Titan (1055) tauro robusto insidens transitum paludis findendo aperuit. Hic totius diei remigatione fatigati ad Maeotas primum deuenimus molliter vestitos, et Gelonam gentem, et comatorum populosas nationes, Sauromatasque, Getasque, et Gymnaeos Cecryphasque, (1060) Arsopasque, Arimaspas, gentes populorum peco-

Voss. 1060. γένυς τε καὶ As. Voss. γένυας τε και PAIC. 1061. ἀριμάδας As. ἀριμασπὰς Voss.

boues Solis stabulabantur in Erythia insula Gadibus vicina? Stabulabantur etiam in Sicilia (vid. Bochart. Phal. 1, 27 p. 570). Quis vero in his fabulis antiquissimis consensum et constantiam requirit? Noster quidem certe Erythian in hac ipsa regione agnoscit v. 1046 et Erythinos habet Apollo. Argon. 2, 943. Ab Erythia illa Hispanica Hercules Geryonae boues abduxit: quamquam in hoc etiam variatur. Vid. Eustath. ad Dionys. v. 558. Maneat, dum quis adferat certius, Cimmerius Bosporus de poetae nostri sententia nomen et ortum debet Titani, boue per illum inuecto, quem Alcyonea gigantem vocat Apollodorus. Plura disputata sunt in praelect. cit. §. 3 quae vel ideo reponi, qualia erant, placuit, vt appareat certe, me hoc egisse, vt loco obscuro lucem vndecunque quaererem.

1058. Cum totus remotioris antiquitatis tenor, ita tum forte etiam haec appellatio ἀβροχιτώνων indicat, antiquissimos, quos Graeci norant, harum regionum homines, non fuisse ab omni cultu molliori et humaniori (indifferenter enim vtimur his nominibus) remotos. Sed nec negauerim, posse ἀστεϊσμὸν fuisse in tali appellatione: illud modo monendi interdum videntur lectores, vt cogitent, non in fera barbarie, sed in culta olim Phoenicum, Aegyptiorum, Graecorum commerciis et coloniis, regione, ac felici sub caelo, se versari.

1059. Βαθυχαίτων proprium gentis nomen esse debet, quod non magis miror quam Galliam *comatam* aut braccatam, aut Langobardos e. i. g. a. sed alias nondum obseruaui. Forte erit tempus, cum regiones, nimium hodie vel neglectas eruditis peregrinatoribus, vel inaccessas, monumenta e profundo eruta illustrabunt.

1061. Ἄρσωπ.] Pro ἀριμάδας sunt qui ἀριμάσπας reponendum putant: (licet ἀριμασποὶ potius vocentur) sed ego multa hic et alia nomina populorum deprauata esse existimo, sicut et paulo post.

H. STEPH.

1061. Ἀριμάδας] Ἀριμάσπας hoc

Ὧν περιναιετάει ἐν γῇ Μαιώτιδα λίμνην.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἐν τοῖσι δύην ἀμέγαρτον ἔθηκαν
Ἀθάνατοι, πύματον δὲ βυθοῦ διαμείψαμεν ὕδωρ,
Ὄχθῃσι χθαμαλῇσιν ἀποβλύει αἰπὺν ὄλεθρον,
Ῥοίζῳ ἐλαυνομένη· καναχεῖ δέ τοι ἄσπετος ὕλη,
Ἀρκτώοις περάτεσσιν ἐπέρχεται Ὠκεανόνδε.
Τῶρα τόθ' ἀρπαχθεῖσα διὰ στόματος κίεν Ἀργώ.
Ἐννέα μὲν νύκτας τε καὶ ἤματα μοχθίζοντες,
Λείπομεν ἔνθα καὶ ἔνθα βροτῶν ἀπηνέα φῦλα,
Πακτῶν Ἀρκτείων τε γένος, Λελίων τ' ἀγερώχων,
Τοξοφόρους τε Σκύθας, Ἄρεος πιστοὺς θεράποντας·
Ταύρους τ' ἀνδροφόνους, οἳ ἀμειδέα θύσθλα φέρουσι
Μουν-

1062. F. περιν. γενεὴ V. N. 1063. κέντοισι Ast. et PAIC. ἐπεὶ μὲν τοῖσι Voss. 1066. ἐλαυμένη Ast. 1068. τότ' — κῖεν Ast.

hoc loco reponendum esse, nullum est dubium. Sed et pleraque in hoc auctore, quae ad Geographiam spectant, adeo sunt obscura, adeo forte etiam corrupta, vt impossibile sit ea loca vel explicare feliciter, vel corrigere sine Manuscriptorum codicum ope. Quamobrem Tuam, Lector, circa talia nonnulla veniam petere et plane ἀπέχειν satius esse duco, quam me non optime fundatis coniecturis cauillatorum petulantiae exponere. Hoc tantum hic monendum ratus sum, me cum Holstenio (in Ἀριμάσποι) ἄρσωπας in hoc versu non agnoscere nomen gentis, quod facit H. Stephanus, sed arbitrari Epitheton esse Arimasparum *monoculorum* et *torue tuentium*. ESCH.

1061. Πολυπήμονα non valde hic placet. In Hymno in Mercurium Homerico v. 37 πολυπήμων est damnis atque iniuriis obnoxius: sed apud ipsum Homerum Δ, 433 ἀνὴρ πολυπάμμων, πολυθρέμμων diues gregibus etc. GESN.

1062. Placet coniectura Cl. Piersoni Verisl. p. 188 ὧν περιναιετάει γενεή. Emendatione quidem aperte indiget locus, licet illud aliquantum videatur insolens, γενεῆς nomen hic comprehendere ἔθνη λαῶν.

1068. Mirum, et forte falsum atque fictum est, certe hodie non amplius verum, quod hic dicitur, et mox 1076 explicatius declaratur, paludis Maeotidos partem versus septentrionem effundi in Oceanum illum s. Cronium, s. Hyperboreum s. mortuum adeo, quemadmodum ad meridiem per ipsum Cimmerium Bosporum exit in Pontum Euxinum. Potuit tamen hactenus certe vera esse haec commemoratio, vt via partim nauigabilis, partim expeditis et robustis nauicularum suarum baiulis non insuperabilis, ad illud mare patuerit. Potuit de Tanai a septentrionibus cum Maeotide palude se miscente audisse noster. Hic vniuersim illud ostium septentrionale Maeotidis, quodcunque fuerit, indicat, statim rediturus v. 1069 ad nauigationem per Bosporum, mihi quidem minime expe-

pecoris diuites, quorum genus Maeotida paludem circumhabitat. Verum quum hic etiam molestiam immensam obiecissent immortales, extremamque gurgitis aquam traiecissemus, *eo delati sumus*, *vbi* ripis humilibus praecipitem eructat perniciem (1065) *palus* cum strepitu impulsa, vnde ingens silua resonat, arctoisque finibus Oceanum ingreditur, in quem tum etiam abrepta per ostium Argo perrexit. Nouem noctes et dies totidem laborantes, reliquimus hinc et hinc immanes mortalium nationes, (1070) Pactorum Arcteorumque genus, Leliorumque superborum, sagittariosque Scythas, fideles Martis famulos, Taurosque homicidas, qui tristia sacra

1070. *ἀγνῶτα* Voss. 1071. *Πακταίων ἀρκτῴων* Voss. *ἀρχτ.* marg. Voss. *ἀρκτέωντε* P. 1073. *ἀνδρομοίγυς* Voss.

expeditam, quam cum Periplis antiquis et aliis Geographis vel Argonauticis conciliare nullo modo possim. Sed nec illos inter se, nec vllum illorum cum facie hodierna conciliare possum, nec hanc cum monimentis lapidum vel numorum, si qua forte per vastam tot saeculorum barbariem conseruata sint. Poscit ea res, et, nisi fallor, meretur regiam liberalitatem, vel regis alicuius, vel aliquot locupletium priuatorum, vt metallorum instar, quaecunque offerantur bonae et Graecae antiquitatis venas persequantur. Ad liquidum sic perluci omnia si quis speret, ille nimis leuis animi et parum in hac parte historiae literarum versatus mihi videatur: sed rursus quin multa delitescant in isto Periplo monimenta Graeca, nullus dubito.

1072. *Τοξοφόρας* forte posuit auctor tanquam interpretationem nominis, quam hodie etiam suos habere assertores nouimus. Homeri aetate hoc nomen nondum in usu fuisse probabile putant, qui incolas harum regionum *ἀβίων* et *γλακτοφάγων* et *ἱππημολγῶν* appellationibus signasse videatur. Vid. Reimmanni Ilias post Homerum p. 271 sq. Sed, vt verum fatear, ex Ιλ. N, 5 sq., quo solo loco nomina ista habentur, illud non collegerim. Dicit Iouem interim auertisse oculos a Graecorum Troianorumque certaminibus, et defixisse in illis gentibus, quibus simplicitatis et iustitiae laudem impertit, cum forte iam tum a Graecis eas ipsas ob virtutes, quibus adiuncta paupertas esse solet, contemnerentur. Breuiter, hic Homeri locus non facit, vt *Scytharum* illi nomen inauditum putem. Multo minus hinc argumentum petere licet ad arguendam poetae nostri nouitatem.

1073. At Tauros et Dianam Tauricam et Chersonnesum Tauricam extra Maeotida paludem ponunt et pingunt omnes. Consideretur v. g. Iphigeniae in Tauris Euripideae scena. Sed iam fassus sum, in talibus me haerere. Nondum vero adducor, vt ideo damnem scriptorem,

Μινυχίη, βροτέῳ δ' ἐπιδεύεται αἵματι κρητήρ·
Ἂν δ' ἄρ' Ὑπερβορέους, Νομάδας, καὶ Κάσπιον ἔθνος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δεκάτη ἐφάνη φαεσίμβροτος ἠώς,
Ῥιπαίους αὐλῶνας ἐκέλσαμεν, ἐκ δ' ἄφαρ Ἀργὼ
Ἆγεν ἐπιπροθέουσα διὰ στεινοῖο ῥεέθρου·
Ἔμπεσε δ' Ὠκεανῷ, Κρόνιον δέ ἑ κικλήσκουσι,
Πόντον Ὑπερβορέην μέροπες, νεκρήν τε θάλασσαν.
Οὐκέτι δὲ προφυγεῖν ἐδοκεῦμεν λυγρὸν ὄλεθρον·
Εἰ μὴ ἄρ' ὁρμαίνουσαν ὑπὸ κρατερῇφι βίῃφι
Νῆα μολεῖν ἰθὺν ἐπὶ δεξιὸν αἰγιαλοῖο
Ἀγκαῖος, ξεστοῖσι πιθήσας πηδαλίοισιν.
Ἡ δ' ἔθορεν δισσαῖσι βιησαμένη παλάμῃσιν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μογεροῖσιν ἐδαμνάμεθ' εἰρεσίῃσι,
Χεῖρες δ' οὐκέτ' ἔμιμνον, ἀκηχέμενοι δὲ φίλον κῆρ
Πήχεας ἀμπλέξαντες, ἐνηρείσαντο μέτωπα,
Ἱδρῷ ἀναψύχοντε· κέαρ δ' ἐπετείρετο λιμῷ.
Ἀγκαῖος δ' ἐξᾶλτο, καὶ ἄλλους πάντας ὄτρυνεν
Ἥρωας, μαλακοῖσι παραιφάμενος ἐπέεσσιν.
Οἳ δ' ἐπεὶ οὖν τένοντάς τε πολυστρέπτοισι κάλωσι

Βάν

1081. ἐκοῦν Voss. 1087. ἀκεχέμ. Voss. et ἀκηχεχέ. mar.

rem, qui videam, Homeri Geographiam esse praeclaram, quatenus intra Graeciam versatur, cum eam egreditur, monstrosam.

1075. Vid. Prael. 2 c. 2 de Hyperboreis §. 3.

1078. Elegans et digna illo ingenio coniectura Ruhnkenii, qui Ep. 2 p. 83 legi vult Αἶψ' ἐπιπροθέουσα, vt Apollo. Rhod. 1, 528 Αἶψ' ἐπιπροθέοντες· sed cui repugnare videtur illud ἐκ, quod sic non habebit, quo referatur. Malim igitur iungere ἐκ et ἆγεν, et intransitiue verbum accipere, vt in παράγω, προάγω, ὑπάγω. *Argo praecurrens exiit* etc.

1079. Ad hunc quidem certe locum referri non potest, quod est apud Schol. Apollo. 4, 327 Κρονίην ἅλα esse mare Adriaticum: lice alioquin, qui Saturniam vocarun Italiam, iidem etiam κρονίας ἀλ appellationem Adriatico mari potue rint tribuere.

1085. Peculiari ratione poni hi videtur participium medium. Cu rit, animalis instar Argo, et vi via sibi facit, per mare, sed δισσαῖ παλάμῃσι, vtraque manu Anca ipsa quoque impulsa. Itaque dupl cem habere vim videtur τὸ βια σαμένη, consuetam illam, qua ruere et irrumpere notat, tum pa siuam, quae indicatur illo dati instrumenti.

1088. Videor hic mihi vide picturam desperantis tristitiae. M nus labore fessas non iam ad rem applicant, sed sinistra dextrum pr he

ſacra offerunt Munychiae, humano autem ſanguine rigatur crater. Sic per Hyperboreos, Nomadas et gentes Caſpias *perreximus*. Sed poſtquam decima orta eſt lucem ferens mortalibus aurora, Rhipaeas ad conualles appulimus, hinc agit ſe ſubſultim Argo procurrens per anguſtum fretum, inciditque in Oceanum, Cronium pontum vocant homines, Hyperboreum, et mare mortuum. Nec iam effugere nos poſſe credebamus triſtem interitum, niſi maximo impetu ruentem nauim direxiſſet, vt iret ad dextrum litoris, Ancaeus, politis nixus gubernaculis. Haec vero procurrit ambabus impulſa ruens manibus. Sed poſtquam laborioſa remigatione defatigatis manus non iam manerent *in officio*, et corde contriſtati cubito manu prehenſo fulſere capita, ſudorem refrigerare cupientes, cor interim fame conſumebatur. Hic exſiluit Ancaeus, et alios omnes excitauit Heroas, lenibus eos verbis allocutus. Tum hi in tumulum quendam vorticoſi

1088. *ἐν ἀρασ.* Voſſ. *ἐναρίσ.* PAIC. 1089. *ἀποψυχ. ἑτάρ.* Voſſ. 1092. V. N.

hendunt cubitum, hoc autem caput fulciunt.

1089. Non dubito, quin recte Voſſianus *ἀποψύχοντε*. Sic plane Ιλ. X, 2 Ἱδρῶ *ἀπεψύχοντο*. Dualem hic pro plurali poni, manifeſtum eſt. Vid. ad 818. *Cor fame conſumitur* antiquiſſima Orientis formula, *fulcitur cibo* etc.

1092. *Τέναγος* quid eſſet, pulchre docet Suidas: *Τενάγη διάβροχοι κάθυγροι τόποι, πηλώδη πελάγη, ἢ ἰλὺς ἐπιπολάζοντος ὕδατος οὐ πολλοῦ, καὶ βοτάνης ἐπιφαινομένης τῷ ὕδατι·* vtiturque ad eam rem declarandam loco Polybii L. 2 c. 75 f. p. 76, A. Wechel. vbi docet ſcriptor prudentiſſimus, quam callide tali loco, certis temporibus ſiccari ſolito, ad transducendas velut per pontem copias vſus ſit Hamilcar. Eſt igitur noſtro *τέναγος* aliquid Syrtium ſimile: locus maritimus interdum ita ſiccus et ſolidus, vt modo foſſas velut aquae et canales habeat, ceterum veſtigia humana in ripis foſſarum accipiat. Eſt vero hic mihi locus in tantum certe deſperatus diu viſus, vt veram certamque illi lectionem reddere non auderem: ſed tentabo. Niſi fallor, vlcus maxime haeret in verbis *πολυστρέπτοισι κάλωσι*, quae bis ita proxime ab auctore poſita, ſine vel neceſſitate, vel vi, vel Venere, non poſſum putare. Sed v. 1094 loco ea poſita, et neceſſaria arbitror. Supereſt, vt hic male inculcata putem, vel ſimplici errore librarii, oculos in tertium ab eo verſum, in quo

Βάντες ὑπὲρ τοίχων ἅλαδε σφυρὰ κῦφα βάλοντο,
Ὦκα δ᾽ ἄρ᾽ ἀρτήσαντο πολυςρέπτοισι κάλωσι,
Πρύμνης ἐξ ὑπάτης δολιχὴν μήρινθα βαλόντες
Ἄργος τ᾽ Ἀγκαῖός τε, καὶ ἀρχὰς δῶκαν ἑλέσθαι
Ἡρώων. τοὶ δ᾽ αἶψα δι᾽ αἰγιαλοῖο θέοντες,
Σῦρον ἐπειγόμενοι· σὺν δ᾽ ἕσπετο ποντοπόρος νηῦς,
Τέμνουσ᾽ ὑγρὰ κέλευθα παρὰ ξυςοῖς κροκάλοισιν.
Οὐ γάρ ἑ λιγὺς οὖρος ὑπὸ πνοιῇσιν ὄρινε
Βυκτάων ἀνέμων κλεινὴν ἅλα· κωφὰ δὲ πόντος
Κεῖθ᾽, ὑπέρ θ᾽ Ἑλίκης καὶ Τηθύος ἔχατον ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἕκτη φαεσίμβροτος ἤλυθεν ἠώς,
Ἔθνος ἐς ἀφνειὸν καὶ πλούσιον ἐξικόμεσθα
Μακροβίων, οἳ δὴ πολέας ζώουσ᾽ ἐνιαυτοὺς,
Δώδεκα χιλιάδας μηνῶν ἑκατονταετήρων
Πληθούσης μήνης, χαλεπῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων·
Αὐτὰρ ἐπεὶ μηνὸς τὸ πεπρωμένον ἐξανύσωσιν,
Ὕπνῳ ὑπὸ γλυκερῷ θανάτου μάρπτουσι τελευτήν.
Οὐ δ᾽ ἄρα τοῖσι μέλει βίοτος καὶ ἔργ᾽ ἀνθρώπων,
Ποίαις δ᾽ ἐν μεσάταις μελιηδέα φερβὰ νέμονται,
Ἕρσῃ

1095. μήρινθα Voss. 1097. F. Ἥρωσιν. 1098. ἔσπετο Ask. 1099. ξεστῆς Voss. 1100. Οὐ γάρ οἱ λιγ. Voss. 1101. κά-

quo versabatur, coniicientis, et animaduersum mox errorem corrigere, ne librum deformaret, cunctantis: vel, quod magis placet, inuitante insuper similitudine. Verbo, pro πολυςρέπτοισι κάλωσι in hoc versu fuisse suspicor, πολυςροίβοιο θαλάσσης· et legendum οἱ δ᾽ ἐπὶ ἐν τέναγός τι πολ. θαλ. Non opus est longiore disputatione. Qui possunt ad tale iudicium admitti, eos considerata hac ipsa adnotatione, et interpretatione nostra, hoc certe pronunciaturos arbitror, dictum a nobis esse, quod et intelligi possit, et cum reliqua ratione huius carminis conueniat. Rarius nomen πολυςροίβοιο, et literis paucis ab altero diuersum, cedere illi coactum est. Legitur vero apud Nicandrum Alexiphar. v. 6, vbi ille amicum suum Cyzici habitare dicit ἄγχι πολυςροίβοιο θαλάσσης· quod vetus Schol. interpretatur, τῆς πολυταράχου, παρὰ τὸ ςροβεῖν τὰς ναῦς, ὅ ἐςι ταράσσειν. Potest etiam de ipsa maris perturbatione intelligi, qua colliguntur descripta modo τενάγη.

1093. Cf. ad v. 620. Hic modo indicatur festinatio non exspectantium κλίμακα, vt 634, sed saltu iactantium corpora in terram.

1097. Ἡρώων quomodo hic tueri locum possit, non intelligo. Formam τοῦ ω etiam talem esse, quae facile in οι mutari potuerit, vnicuique hodie facile est ad videndum

cosi maris progressi super nauis parietes talos (*pedes*) celeres misere, statimque contortis eam funibus alligantes, longum rudentem de summa puppi deiectum (1095) Argusque Ancaeusque extremis prehendendum dederunt Heroibus, qui statim ad litus decurrentes trahebant connixi, consequente illos naui pontigrada: sicque secant liquidas vias iuxta politum litus: neque enim aura flatibus concitabat (1100) mugientium ventorum illud mare: tacite ibi iacet pontus, vbi Helice est, et vltima Tethyos vnda. Cum sexta veniret lucem ferens mortalibus aurora, ad beatam gentem ac diuitem peruenimus Macrobiorum, qui multos sane viuunt annos, (1105) duodecim chiliadas mensium centenis annis constantium, dum impleatur luna, extra molestias omnes. Sed postquam numerum fatalem mensium peregerunt, dulcem per somnum mortis finem capiunt. Interea illis curae non est victus hominum et opera *rustica*. (1110) Herbis in mediis mellita depascuntur.

γην Piers. Veris. p. 20. 1102. ὑπερ ἑλικης τε κε Voss. 1105. πολλέας PAIC. 1108. Αὐτὰρ μηνος Ask. 1111. Φορβα Voss.

dum, qui etiam vsum non multum MSStorum librorum habuerit.

1099. Τέμνεσ'] Aut potius ξυνῆς κροκάλησιν. H. STEPH.

1099. Ξυνοῖς κροκάλοισιν] Fortassis non improbanda H. Stephani coniectura, ξυνῆς κροκάλησιν legentis. ESCH.

1100. Ἑ ad κλεινὴν (vel, quod magis placebat Piersono, κείνην) ἅλα refero, pronomine relatiuo Orientalium more redundante. Sic 1192. Ipsum ἑ porro producitur ob liquidam sequentem, quae pronunciando et scandendo duplicatur.

1106. Quod hic describitur vitae tempus, est aeternitas. Felicitatem alterius vitae, quam Insulis beatorum adscribunt alii, depingere poeta voluit, imaginibus ad eam rem vsus, quas putaret efficacissimas.

1111. Vtrum hanc particulam imaginis suorum Macrobiorum poeta modo ex ingenio, h. e. naturae ipsius consideratione hauserit, quae valde commendare dulcia pueris et senibus solet: an ex obseruatione gentium, aut gentis certe antiquae: an denique de Mosaicis libris, non dixerim. Notabilis certe est de Nabataeis locus Diodori Siculi 19, 94 ad quem πάντα περὶ πάντων dedit Wesselingius, De melle siluestri ex arboribus stillante. Mentio τῆς ἔρσης et *herbae* suadet, vt de Mosaica narratione aliquid ad illum peruenisse, mihi probabile videatur.

Ἕρσῃ ὑπ᾽ ἀμβροσίῃ θεῖον ποτὸν ἐξαρύοντες,
Πάντες ὁμῶς ςίλβοντες ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
Μειλιχίη δέ τοι αἰὲν ἐπ᾽ ὀφρύσι νεῦσε γαλήνη
Παίδεσιν ἠδὲ τοκεῦσιν, ἐπὶ φρεσὶν, ἠδὲ νόοιο,
Αἴσιμά τε ῥέζειν πεπνυμένα τ᾽ ἐξαγορεύειν.
Καὶ τὲς μὲν ῥ᾽ ἀθρόες παραμείβομεν, αἰγιαλόνδε
Ποσσὶν ἐπιςείβοντες. ἔπειτα δὲ Κιμμερίοισι
Νῆα θοὴν ἐπάγοντες ἱκάνομεν, οἵ ῥά τε μῦνοι
Αἴγλης ἄμμοροί εἰσι πυριβρόμε ἠελίοιο.
Ἐν μὲν γὰρ Ῥίπαιον ὄρος καὶ Κάλπιος αὐχὴν
Ἀντολίας εἴργεσ᾽· ἐπικέκλιται δὲ πελώρη
Ἄσσον ἐπισκιάεσα μεσημβρινὸν ἠέρα Φλέγρη·
Δείελον αὖ κρύπτεσι φάος τανυηκέες Ἄλπεις
Κείνοισι μερόπεσσιν, ἀχλὺς δ᾽ ἐπικέκλιται αἰεί.
Ἐνθάδ᾽ ἀφορμηθέντες ἐπειγομένοισι πόδεσσιν
Ἵξαμεν ἀγκῶνα ςυφελὸν καὶ νήνεμον ἀκτὴν,
Ἔνθα περ ἀμβλύζων ποταμὸς δίναισι βαθείαις
Θείει χρυσορόας Ἀχέρων κρυερῦ διὰ χώρε,
Ἀργυροειδὲς ὕδος προρέων, λίμνη τε κελαινὴ
Ἀνδέχεται· παταγεῖ δὲ παρ᾽ ὄχθαισιν ποταμοῖο
Δέν-

1113. ἐρατεινήν P. 1115. F. νόοισι. 1118. ἐπιςυβοντες Voss. 1120. πυριβόμε PAIC. 1121. αὐχὴν Voss. 1122. Αιτολ. sph. Esch. Vid. leg. ἀποκέκλεισται. 1123. ἐπισκιάεσα Ask.

1120. A tenui forte principio orta absurda et plane ἀγεωγράφητος traditio de perpetuis tenebris: quae interim totum pene dixerim genus scriptorum occupauit, ab Astrologis, qui idem Geometrae essent, apud Graecos si discesseris. Vid. Huet. Dem. Euang. 4, 8, 14 et Huetian. c. 94 p. 236. Sed ipsa poetae descriptio superuacuam facit omnem vel excusandi vel refellendi operam. Caeterum non dubito, quin recte coniecerit Cl. Ruhnk. Ep. 1, 34 πυριδρόμε, quod epitheton etiam habetur H. 6, 9 et 7, 11. Non tamen ausus sum mutare lectionem, cum potuerit poeta sic exprimere stridorem illum Solis in mare descendentis, quem audire se putabant homines, de quo vid. Strabo 3, p. 95, 21 sq. et VV. DD. ad Flor. 2, 17, 2. Strabonis verba, Δύνειν τὸν ἥλιον μετὰ ψόφε ὡσανεὶ σίζοντος τῦ πελάγες κατὰ σβέσιν αὐτῦ διὰ τὸ ἐμπίπτειν εἰς τὸν βυθόν. Non ita ignorauit rerum naturam hymnographus Orpheus: sed hic versamur in regno fabularum.

1121. Ἐν μὲν γὰρ etc.] Si hoc non errare est, nescio quid fit error. Dicit auctor *Rhipaeos* montes, *Calpen*, qui est mons ad Gadita-

tur pascua, ab Ambrosio rore diuinum potum haurientes, omnes simul amabili aequaeuitate splendentes: tranquilla semper in oculis illorum innuit serenitas, filiis ac parentibus in mente atque animo est iusta facere, prudentia eloqui. Ac per hos quidem confertos transiuimus, litus vrgentes pedibus. Deinde ad Cimmerios, nauem celerem impellentes peruenimus, qui soli exsortes sunt splendoris solis ab igne suo stridentis. Rhipaeus enim mons et vertex Calpius ortus ab illis arcent, excluditque ingens, ex propinquo dum obumbrat, meridianum aëra Phlegra: vespertinam denique lucem extentae in longum Alpes istis hominibus auferunt, caligoque semper illis incumbit. Hinc cum soluissemus vrgentes *nauem* pedibus venimus ad asperum promuntorium, et vento carentem ripam, vbi ebulliens fluuius profundis vorticibus percurrit, Chrysorhoas Acheron, per regionem frigidam, argentei splendoris aquam voluens, palusque nigra eum recipit, strepuntque ad ripas fluuii arbores in proximo viren-

ἐπισκιάζ. al. omnes. 1124. *τανυηκέες* Voss. 1126. *ἐπειγόμενοι δὲ ποδ.* Voss. 1127. *Ἵξομεν* om. 1128. *δαίνουσι* PAIC. 1129. *χρυσοῤῥόας* PAIC. 1130. *εἶδος* PAIC. *προβάλον* Voss. 1131. *ἀνδέχεται* P. *πανταχῇ -- ὄχθαισι* Voss.

ditanum fretum, *Phlegram* et *Alpes* Cimmeriorum terram circumcludere, et solis lumine priuare. Sed vides *ἀγεωγραφησίαν* veterum. Quamobrem valde vereor, ne in multis talis noster, quod non parum auget difficultatem restituendi pleraque circa Geographiam in hoc auctore, quam ego cur non desperatam dico? ESCH.

1121. *Κάλπις* fluuii nomen apud Apollo. 2, 661. GESN.

1122. *Ἐπικέκλυσται* hoc improuide repetitum mihi videtur ex v. 1025. *ἐπικέκλεισται* vero, vt multa eius generis, accipiendum actiue, ita vt interpretando expressum est.

1123. *Φλέγρην* hic Thraciam esse, Macedoniae vicinam et confusam, campum illum antiquae cum Gigantibus pugnae, in qua re etiam Pallenen appellare solent, dubium non est. Egi de hac significatione nuper ad Claudia. VI Consul. Hon. f. 27, 20.

1126. Meminerimus, nauim trahi ab Argonautis in litore currentibus. Eadem hic sententia, quae 1118. 1127. Ita manifesto necessariam puto hanc emendationem, vt nec reddenda sit illius ratio.

Δένδρεα τηλεθάοντα ποτὶ σχεδὸν, οἷσί τε καρπὸς
Βέβριθε νύκτας τε καὶ ἤματα συννεχὲς αἰεί.
Ἀμφὶ δέ οἱ χθαμαλή τε καὶ εὔβοτος Ἑρμιονία
Τείχεσιν ἠρήρεισαι ἐϋκτιμέναις ἐπ᾽ ἀγυιαῖς.
Ἐν δὲ γένη ζώουσι δικαιοτάτων ἀνθρώπων,
Οἷσιν ἀποφθιμένοισιν ἅλις ναῦς ἴσα τέτυκται.
Καὶ δ᾽ αὖ αἱ ψυχαὶ μετεκίαθον εἰς Ἀχέροντα
Πορθμίδος ἐκ γλαφυρῆς· σχεδόθεν δέ οἱ εἰσὶ πόληες,
Ἄῤῥηκτοί τ᾽ ἀΐδαο πύλαι, καὶ δῆμος ὀνείρων.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ καὶ τῶνδε πόλιν καὶ ἤθεα λαῶν
Σφῇ ἄτῃ βαρὺν οἶτον ἀναπλώσαντες ἔβημεν,
Δή ῥα τότ᾽ Ἀγκαῖος νηὸς κίεν· αἶψα δὲ πάντας
Εἰσβαίνειν ἐκέλευσε κεκμηκότας ἄμμιγ᾽ ἑταίρους.
Τοὺς ὅγε καὶ μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι·
„Τλῆτε φίλοι τὸν μόχθον· ἐπεί νύ τοι οὔτι χέρειον
„Ἔλπομαι ἀντήσεσθαι· ἐπιφρίσσοντα γὰρ ἤδη
„Ἀκραῆ ζέφυρον καταδέρκομαι· οὐδ᾽ ἀτέκμαρτον
„Ὕδωρ Ὠκεανοῦ κελαρύζεται ἐν ψαμάθοισιν.
„Ἀλλὰ θοῶς ἱστὸν μὲν ἀναστήσασθε μεσόδμῃ,

„Λύσα

1132. οἷσι καρπὸς Voff. PAIC. 1133. Βέβριθεν Voff. συνεχὲς P. et Eschenb. 1134. Ἔνθα Voff. 1135. ἠρήρησαι PAIC.

1133. Hunc verfum lubens caftrarem, adeo mihi abfurda quadam futela confarcinatus videtur: audirem fi pro νύκτας καὶ ἤματα effet ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, vel tale quiddam.

1134. Hermioniam (quae Ἑρμιόνη eft Ιλ. Β, 560, et Eurip. Her. fur. 615 Ἑρμιών, incolae autem Ἑρμιονεῖς Paufa. Cor. f. 2, 34, et regio ἑρμιονὶς apud eund. et Stephanum, quod etiam nauis nomen Thucyd. 1, 128) Argolidis vrbem, cultu Cereris, Proferpinae et Iunonis virginis celebrem, hic non poffe intelligi, dubio caret. Sed his, qui amant veteres perfequi memorias, tamen obferuatione dignum videatur, poni hic in remoto feptentrione nomen vrbis Graecae, no Dearum modo magicarum cult celebris, fed quod ibi facilis a inferos defcenfus effet. Lauda Euftathius ad Ιλ. l. c. p. 217, verba Strabonis 8 p. 257, 39 Πα Ἑρμιονεῦσι τεθρύλληται τὴν εἰς ᾅδ κατάβασιν σύντομον εἶναι· διόπε οὐκ ἐντιθέασιν ἐνταῦθα τοῖς νεκρο ναῦλον. Sic Acheronta Chryfo rhoan vidimus modo 1129, in qu forte etiam ethicus mythos ef auri flumen etiam luctus vehere Taceo, quae alias de Graecis c loniis vltra Maeotida paludem d ductis leguntur. Certe etiam h. Orphei perfonam pulchre aucto quisquis eft, fuftinet. Ad H drlani tempora quanta vis fupe

ftit

virentes, quas fructus grauant noctesque et dies continuos semper. Iuxta illum humilis et pascua Hermionia moenibus fundata est circa bene aedificatos vicos. (1135) In ea habitant iustissimorum hominum gentes, quibus post mortem *transuehendis* nauis vna sufficit: animae enim statim ex polita naui in Acheronta transeunt. Prope hanc sunt ciuitates, inuictae inferorum portae, et populus somniorum. (1140) Sed postquam et vrbes et sedes nostro infortunio grauem perniciem passi transiuimus: iam Ancaeus nauim ingressus est, statimque omnes vna ingredi iussit fessos labore socios: quos deinde verbis etiam blandis allocutus est: (1145) Tolerate, amici, hunc laborem, quoniam peiorem non spero nobis oriturum. Nam inhorrescere iam surgentem Zephyrum video: neque sine argumento aqua Oceani arenas perstrepit. Sed celeriter malum erigite in modio, (1150) soluiteque a rudentibus vela, funi-

1139. λαφυρῆς Ask. V. N. 1142. ἀναπλήσ. Voss. 1143. Vid. leg. νῆ' ἐς κίεν. 1144. κεκμηότας Voss. κεκμικ. PAI. 1145. Τὰς ὅτε Voss. 1147. ἀναστήσ. Voss. 1148. ἀτέκμαρτον P. 1150. ἀναστήσασθαι Voss. ἀναστύ. P.

flitiosarum narrationum in hisce locis durauerit, cognosci pulchre potest ex vltima parte missi ad illum ab Arriano Peripli.

1137. Allusio manifesta ad illam animarum transuectionem, quam Aegyptiis, Britannisque, non minus quam Graecis placuisse, constat.

1139. Non placent hic post Piersonum Ruhnkenio Epist. 2 p. 82 Πύλησι· itaque mallet ὀχῆες, vectes, qua voce noster etiam vtitur v. 983, et res ipsa nemini puto peregrina, qui inferos poetarum nouit. Sed ego nec πύλησι damnare, aut loco quem possident mouere ausim. Quidni enim, vbi ἤθεα λαῶν sunt, ibi etiam πόλεις agnoscamus? Et quid faciamus versui 1141? Qui forte a Poeta talis fluxit, Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ τῶνδε πόλεις, non πόλιν. Versum 1140 esse ex Οδ. Ω, 12 expressum, credibile est, vbi Mercurius ducit animas παρ' ἠελίοιο πύλας, καὶ δῆμον ὀνείρων.

1143. Huc vsque traxerunt e litore nauim per palustria Argonautae. Nunc ingreditur Ancaeus nauim, et socios iubet ingredi. An hoc possit expressum esse per νηὸς κίεν, viderint, qui tueri vulgatam lectionem velint. Mihi videbatur res expediri posse, si legas νῆ' ἐς κίεν postposita, vt frequenter, praepositione, vel simpliciter vt Οδ. Φ, 391 ἐς δ' ἤϊεν αὐτός, aut Φ, 244 ἐς δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἴτην.

„Λύσατε δὲ προτόνων ὀθόνας· ἐκ δ᾽ ὅπλα χέοντες,
„Σφίγξατ᾽ ἐπισταμένως, τοίχων ἑκάτερθε βαλόντες.
Ὣς οἱ μὲν τὰ ἕκαστα πονείατο· ἐκ δ᾽ ἄρα κοίλης
Νηὸς ἐπιβρομέουσα Τομαριὰς ἔκλαγε φηγὸς,
Ἥν ποθ᾽ ὑπ᾽ Ἀργώαισι τομαῖς ἡρμόσσατο Παλλάς.
Ὧδε δ᾽ ἔφη, (θάμβος δὲ περὶ φρένας ἵκετο πάντας)
„Ὤιμοι ἐγὼν, ὄφελόν με διαῤῥαισθεῖσαν ὀλέσθαι
„Κυανέαις πέτραισιν ἐν ἀξείνῳ τε κλύδωνι·
„Οὔ κεν νῦν ἀνάπυστον ἀιδρείῃ βασιλήων
„Νώνυμνον φορέεσκον. ἐπεὶ νῦν αἰεὶ Ἐριννὺς
„Αἵματος ἐμφυλίοιο δεδουπότος Ἀψύρτοιο
„Ὑστερόπους ἕπεται· στέργει δέ τοι ἄτη ἐπ᾽ ἄτην.
„Νῦν γὰρ δὴ λυγρῆς τε καὶ ἀργεννῆς κακότητος
„Ἵξομαι, εἰ νήεσσιν ἐριννύσιν ἄσσον ἵκωμαι.

Ei

1153. *πονέατον* Voss. F. *πονήατο* V. N. 1155. *ἡρμόσατο* Voss. 1157. *ἀγὼν* P. *διαῤῥεθ.* PAIC. 1158. *κύδωνι* PAIC. 1159. H

1153. *Πονήατο* est 765 et probat analogia: est enim ex *πεπόνηντο*.

1159. *Ἀνάπυστον* quid esset, dubium fecere Grammatici. Satis, nisi valde fallor, fuerat dicere, retinere illud significationem verbi *ἀναπυνθάνομαι*, et significare rem celebrem, de qua requirant omnes et audiant. Recte Suidas, *Ἀνάπυστα, ἔκπυστα, δῆλα.* Et ponit exemplum, quod ex Nic. Damasceno sumtum, Kusterus admonuit, (Vid. Exc. Vales. p. 441) *Θάνατος Σθενοβοίας ἀνάπυστος ἐγένετο, ἀντὶ τοῦ φανερός.* Sed addit *ἀνάπυστον τὸ ἀνήκοον.* Nisi tamen hic legere malimus, Kustero auctore, *ἄπυστον*· quae breuis sane foret ratio conciliandi sibi Suidam; item disputationes Grammaticorum de Od. Λ, 273, vbi vidit apud inferos Vlysses matrem Oedipi, *Ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀϊδρείῃσι νόοιο, Γημαμένη ᾧ υἷι· ὁ δ᾽ ὃν πατέρ᾽ ἐξεναρίξας Γῆμεν. ἄφαρ δ᾽ ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.* Recte V. Schol. *ἀνάπυστα, ἀνὰ στόμα πᾶσι λέγεσθαι καὶ πυνθάνεσθαι· ἢ φανερά.* Similia Eustathius, sed qui deinde ad alia omnia delabitur, et torquet nomen, vt non iam *nota, manifesta* omnibus significet, verum *occulta, inaudita.* Antiquam esse hanc interpretationem, constat ex Pausa. Boeot. s. 9, 4 p. 721 vbi recitatis Homeri versibus addit, *Πῶς ἂν ἐποίησαν ἀνάπυστα ἄφαρ, εἰ δὴ τέσσαρες ἐξ Ἰοκάστης ἐγένοντο παῖδες τῷ Οἰδίποδι;* Sic argumentatur, Si Polynices, Eteocles, Ismene et Antigone essent nati ex incesto Oedipi coniugio cum Iocaste, poeta non posset dicere a Ioue statim abolitam eius esse notitiam et memoriam: ponitque adeo *ἀνάπυστον* esse, de quo non auditur. Et sunt contrariae interpretationes apud Hesychium quoque, quibus superfessuros puto fuisse Grammaticos, nisi diuersa fuisset de matre liberorum quatuor Oedipi, quos diximus, traditio. Homerus quidem profecto

hoc

unibusque depromtis constringite scienter, ab vtroque nauis latere iniectos. Ita illi in singulis elaborabant: at ex ventre nauis infremens Tomaria fagus insonuit, quam quondam Argois trabibus Pallas intexuit. (1155) Ita vero dixit, stupore mentes omnium inuadente: Hei mihi, vtinam elisa perissem a Cyaneis petris in inhospitali fluctu, neque nunc diuulgatum regum imprudentia probrum ferrem. Quandoquidem nunc semper Poena (1160) familiaris sanguinis occisi Absyrti a tergo nos prosequitur, aerumnaque aerumnam vrget. Illos sane iam funesti ac tristis facinoris causa vlciscar, cum primum ad Hibernias insulas veniam propius|

καὶ νῦν — ἀϊδρείης Voss. *Ἢ καὶ νῦν* PAIC. 1160. *Νώνυμνον* PAIC. *ἐριννὺς* Ask. 1162. *σπέρχει* V.N. 1163. F. *Νὶν* V.N. *ἀργεννῆς* PAI. *ἀλγεινῆς* V. N. 1164. Leg. *Τίσομαι— νήσοισιν ἱερνίσιν* V. N.

hoc voluit, Deorum prouidentia in lucem mox prolatam esse illam familiae Cadmeae maculam. Nec aliud sibi vult loquax Carina Argûs, quam se nobilitari flagitiis Medeae et Iasonis. Nec multo aliter interpretor illud 1307 *ἀνάπυστα δὲ ἔργα γένηται*, quod recte conuertisse me puto, *exempla in se edantur.* Exemplum enim vel maxime debet ad omnium notitiam venire etc. Quod *ἀϊδρείην* appellat, h. e. inscitiam, ignorantiam, illud Homeri et omnis priscae sapientiae more atque instituto facit. *Νώνυμον* autem, siue *νώνυμνον* (fluctuat enim lectio hic non minus, quam in locis Homericis) hic auctor posuit substantiue, vt probrum et ignominiam notet scelere contractam: etymologia quidem cum *ignominia* conueniat.

1162. Ingeniose, et, nisi fallor, vere Cl. Ruhnk. Ep. 1, 61 pro *σπέρχε*, quod hic locum nescio quomodo tueri possit, reponit *σπέρχει*, festinat, vrget. Nec alterum improbare possum *ἀλγεινῆς κακότητος* pro *ἀργεννῆς*· nisi si quis forte ostendere possit, *ἀργεννὸν* esse manifestarium, in ipsa luce perpetratum etc.

1164. Primum hoc dubio apud me, hominem minime confidentem, caret, legendum esse, quod iam vidit Schottus Obss. Hum. 2, 20, pro *νήεσσιν ἐριννύσιν*, *νήσοισιν ἱερνίσιν*. Hoc ingerere et cogere videtur ipse noster 1179, vbi est harum minarum euentus. Sed quid sibi vult *ἴξομαι εἰ ἵκωμαι*. Non multum argumentabor: sed locum, vt emendandus et legendus sit, vno tenore proponam: quam sententiam illi tribuam, ostendit interpretatio. *Νὶν γὰρ δὴ λυγρῆς τε καὶ ἀλγεινῆς κακότητος Τίσομαι, εἰ νήσοισιν ἱερνίσιν ἄσσον ἵκωμαι.* Phrasis similis illi Ιλ. Γ, 366 *Ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος.*

1165.

„Εἰ μὴ γάρ μ' ἱερῆσιν ἐπιγνάμψαντες ἄκρησι
„Κόλπον ἔσω γαίης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης
„Ἔξεσθ', ἀμπέλαγος Ἀτλαντικὸν ἐκτὸς ἵκωμαι.
Ὣς εἰποῦσ' αὐδὴν κατερήτυεν· ἐν δ' ἄρα θυμὸς
Πυκνώθη Μινύαισι διαμπερὲς, εἶτ' ἄρ' ἔμελλον
Σχήσειν λυγρὸν ὄλεθρον, Ἰάσονος εἵνεκα φίλτρων.
Πολλὰ δὲ μερμήριζον ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
Ἢ μὲν ἀποφθίσωσι καὶ ἰχθύσι κύρμα βάλωσιν
Αἰνολεχῆ Μήδειαν, ἀποστρέψωσι δ' Ἐριννύν.
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε περικλυτὸς Αἴσονος υἱὸς,
Καὶ τότε λισσόμενος θυμὸν κατερήτυ' ἑκάστου.
Αὐτὰρ ἐπεί τ' Ἀργοῦς ἐτυμηγόρον ἔκλυον ὀμφὴν,
Ἧντο παρὰ σκαλμοῖσι θοῶς, λάζοντο δ' ἐρετμά.
Ἀγκαῖος δ' οἴακας ἐπισταμένως ἐτίταινε·
Πὰρ δ' ἄρα νῆσον ἄμειβεν Ἱερνίδα· καί οἱ ὄπιθεν
Ἵκτο καταιγίδην δνοφερὴ τρομέουσα θύελλα,
Ἐν δ' ὀθόνας κόλπωσε· θέεν δ' ἄφαρ ὑγρὸν ἐπ' οἶδμα
Νηῦς.

1165. Εἰ μή τ' ἄρ Voss. 1166. ἔσσω Voss. 1167. Ἴξεσθ' Voss. F. Ἄξεσθ' V. N. 1169. πακνώθη Voss. V. N. ἦτ' ἄρ' Voss.

1165. Est illud sacrum Promuntorium Geographis celebratum, vnde descriptionem Europae et nominatim Hispaniae orditur Strabo L. 3 pr. *δυτικώτατον οὐ τῆς Εὐρώπης μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκουμένης πάσης σημεῖον.* Dionyso s. Baccho sacrum fuisse ait noster deinde 1242, de quo nescio, an aliud testimonium habeamus. Illud manifestum, poetam nostrum hic illud indicare, nisi flectatur ad hoc promuntorium nauis in sinistram, et legatur litus Lusitanicum, facile esse in pelagus Atlanticum vltra spem reditus excidere: quod cum antiquorum de hac re opinionibus et narratione, quae sequitur, oppido conuenit. Porro eo ipso quod conantur hunc cursum tenere, etiam ad Circes habitationem perueniunt, a qua expiandi sceleris in Absyrto commissi rationem debebant accipere. Ad Circen etiam ablegantur voce Argûs apud Apollo. 4, 585. Sed hoc nemo ex me postulet discere, cur in Hispania hic ponatur Circe, quae in hac Argonautarum fabula apud Apollo. 3, 311 iam *ἀκτὴν ἠπείρου Τυρσηνίδος*, Tyrrhenum litus, habitat: apud Val. Fl. 7, 232 *Ausonii coniux regia Pici et Tusci Domina maris* est: non magis equidem hoc docere possum, quam de Baccho Sacri Promuntorii domino, vt modo fassus sum. Interim non dubito, quin historicum quid hic etiam subsit; licet, quid illud sit, nondum inuenerim.

1166. *Κόλπον γαίης καὶ θαλάσσης* intelligo mare mediterraneum, ipsumque adeo fretum Herculeum. Intra hunc sinum nisi habeant contineantque Argo sui nautae, minatur

pius. Nisi enim me ad Sacra Promuntoria flectentes intra sinum terrae et sterilis nauis direxeritis, in Atlanticum pelagus excurram. Sic fata vocem compressit. In Minyis autem penitus mens obstupuit, siquidem tristem adeo interitum amorum Iasonis causa habituri essent, multaque amarulentis animis cogitabant, occiderentne et praedam piscibus proiicerent infaustam coniugii Medeam, *et sic* Poenam auerterent? *Et fecissent*, nisi celeriter intellexisset inclitus Aesonis F. et tum supplicando animum sedasset vniuscuiusque. Ceterum veridica Argûs voce audita assident ad scalmos celeriter, remosque capiunt: gubernacula Ancaeus scienter tenet, praeteruehiturque Hiberniam insulam, ipsumque a tergo cum impetu prosequitur obscura fremensque procella, vela sinuans, curritque celeriter per liquidos fluctus nauis,

1170. *ἰάσσενος* As. 1172. *ἦ μιν* As. Voss. 1173. *Αἰνολέχην* Voss. PAIC. *ἐριννὴν* Voss. 1176. *αὐδὴν* Voss. 1177. *ἐπισαμένος* PAIC. 1180. *θύελλαν* As. *καταῖγεην δνοφερὰν* — *θύελλαι* Voss. *δυσφερὴν* — *θύελλαν* PAIC.

natur se extra in ipsum mare Atlanticum elapsuram, vnde nulla illos reuocare aut seruare salus possit. Id quomodo cauerit Ancaeus, deinde v. 1203 narratur. Pertinet hoc ad illas extra Herculis columnas nauigationes veterum, de quibus praelectiones nostrae huic syntagmati Orphico adiectae sunt.

1167. Explicari potest *ἕξεθε*, vt vidimus: sed erat tamen, cum commodius mihi videretur *ἄξεθε*, agetis.

1169. Tanto probabilior est Cl. Ruhnkenii coniectura Ep. 1 p. 74 *παχνώθη*, quod vsu nostri firmatur, quem ostendit Index, et Vossiana lectione, licet et ipsa corrupta. *Πυκνὸς*, *πυκνῶσαι* in tali re potius ad copiam et frequentiam consiliorum, quantum memini, pertinet, quam ad rigidum stuporem.

1172. Placet Vossiana lectio, *Ἦ μιν*· est enim velut coniurationis formula, *se profecto illam* etc. Illud *πολλὰ μερμήριζον* non pertinet ad quaestionem an interfecturi essent? Haec rata erat. Sed de tempore, modoque deliberabant. Hoc ex v. 1274 videtur posse colligi.

1179. *Νῆσον ἄμειβεν ἱερνίδα*] *Hiberniam* poetam intelligere, patet ex Byzantino Stephano et Aristotele libello de Mundo. Confer Andr. Schottum lib. II. Obs. c. XX.

ESCHENB.

1180. Placet *βρομέουσα θύελλα* Cl. Ruhnkenii Ep. 1, 33, sic tamen, vti nec *τρομέουσαν* damnare ausim, cogitatione potissimum earum tempestatum, quae tremorem quendam terrae et maris adiunctum habent.

1181. *Ἐν δ' ὀθόνας κόλπωσε*] Non dubito haec ad *θύελλαν* referenda esse;

Νηῦς. ἐ δή τις ἐσαῦθις ἀναπλεύσεσθαι ὀλέθρε
Ἤλπετο· δωδεκάτη γὰρ ἐπήϊεν ἠριγένεια.
Οὐδέ τις ἔγνω ἧσιν ἐνὶ φρεσὶν, ἐ ποθ᾽ ἄρ᾽ ἐσμὲν,
Εἰ μὴ ἐσχατιαῖς ἀκαλαῤῥόε Ὠκεανοῖο
Λυγκεὺς εἰσενόησεν· ὁ γὰρ τηλωπὸν ὄπωπε
Νῆσον πευκήεσσαν, ἰδ᾽ εὐρέα δώματ᾽ ἀνάσσης
Δήμητρος· περὶ δ᾽ αὖτε μέγα νέφος ἐστεφάνωται.
Ὧν πέρι μῦθον ἅπαντ᾽ ἔκλυες, Μεσαῖε δαΐφρο[ν]
Ὥς ποτε Φερσεφόνην τέρεν᾽ ἄνθεα χερσὶ δρέπεσα[ν]
Ἐξάπαφον συνόμαιμοι ἀν᾽ εὐρύ τε καὶ μέγα ἄλσο[ς]
Αὐτὰρ ἐπειθ᾽ ὥς μιν Πλετεὺς, κυανότριχας ἵππε[ς]
Ζευξάμενος, κέρην ἐπεβήσατο δαίμονος αἴσῃ,
Ἁρπάξας δ᾽· ἔφερεν διὰ κύματος ἀτρυγέτοιο.
Δὴ τότ᾽ ἐγὼ ἀπόειπον ἐπιπλώοντα νέεσθαι
Νήσε ἐπὶ ῥηγμῖνα καὶ αἰγλήεντα τέρεμνα,
Ἔνθ᾽ ἔτις σὺν νηΐ παρὰ μερόπων ἀνθρώπων.
Οὐ γάρ οἱ ἐστὶ λίμνη νηῶν ὀχὸς ἀμφιελισσῶν,
Ἀλλά γε ἠλίβατος πέτρη περὶ πάντα πέφυκεν
Ὑψηλή· τά τε καλὰ φύει μενοεικέα δῶρα.
Καὶ τότ᾽ ἄρ᾽ ἐκ ἀπίθησε νεὸς κυανοπρώροιο

Ἰθύν

1182. ἐ δέ τις Voss. ἀναπνεύσ. Voss. 1184. φρεσσὶν, ἔ ποτ᾽ As. Voss. P. ὅπο τ᾽ ἄρ AI. οὔ ποτ᾽ ἄρ᾽ Cr. ὁππόθ᾽ ἄρ᾽ Steph. et rel. 1185. ἀκαλαρπε Voss. 1186. λιγκεὺς Voss. 1188. μέλαν coni. Piers. Veris. p. 189. 1189. δαΐφρων Voss. 1191. ἐξ-

esse; quamuis interpretes ad Ancaeum potius respiciant, sed tum interpretandum esset: *Ast ille vela paululum contraxit.* hoc enim esset ὀθόνας κολπόεν· ne scilicet ventus totis viribus in vela omnino expansa irruere, et nauem euertere valeat. Quo elegantissime respexit diuinus Horatius lib. II. od. X. *Sapienter idem Contrahes vento nimium secundo turgida vela.* Θύελλα enim καταΐγδην τρομέεσα, venti aliquando nimium secundi dici possunt. Sed, vt dixi, ego ad θύελλαν, τὸ κόλπωσε ὀθόνας refero.

ESCHENB.

1185. Vossiana lectio forte ori[-]ginem habet ex vetustiori Εἰ μ[ὴ] ἐσχατίαισιν ἀκάρπε ὠκ. Sed ama[t] noster Homerica, cuius est ἀκα[-]λαῤῥείτης, quod exponunt lenite[r] et sine strepitu fluens.

1189 — 1194. Suo more poet[a] sub hac figura praetereundo potius indicat, quae aliis in libris plenius enarrauerat. Hic raptum Proser[-]pinae ponit in occidentali litore Hispaniae, vbi mox 1214 etiam Circam collocat.

1190. Plenum velut commenta[-]rium in hunc locum habemus, qu[i] inexplicabilis forte aliunde est, Clau[-]dian

uis, neque iam quisquam ex interitu renauigaturum se sperat: duodecima enim iam aurora aduenerat, neque quisquam nostrum certo sciebat apud animum suum, vbi essemus, nisi extrema tranquille fluentis Oceani (1185) Lynceus agnouisset. Is enim e longinquo conspexit insulam piceis obsitam, amplasque domos reginae Cereris nigra nube circumdatas, de quibus fabulam omnem, Musaee prudens, audiuisti, vt quondam Proserpinam teneros manibus flores carpentem (1190) per amplum magnumque nemus sorores pellexerint: quemadmodum vero Plutus nigris equis iunctis puellam dei iure aggressus sit, raptamque per steriles fluctus tulerit. Tum sane ego spem abieci adnauigandi (1195) ad litus insulae et splendentes domos, vbi nunquam quisquam hominum cum naui adfuit. Neque enim portus illi est, qui naues contineat in vtramque partem versabiles, sed excelsa petra cingit omnia sublimis, fertque praeclara, iucunda *Cereris* munera. (1200) Neque vero mihi non fidem habuit nauis nigrae gubernator Ancaeus, sed statim

ἄπυνον ου συνομ. Voss. 1192. κυνότρ. Ask. πλωτεὺς Voss. 1195. ἐγὼν Voss. ἐπιπλώον ταυέεσθαι PAI. ἐπιπλώων ταυέεσθαι Crat. 1196. τέρεμνα Ask. V. N. 1197. πάρα P. V. N. 1198. λίμνην Voss. V. N. 1199. Ἀλλά οἱ Voss. 1200. φέει Voss. 1201. ναὶς Voss.

diani de R. P. 1, 212 sqq. vbi Venus, ad decipiendam facilius Proserpinam, comites sibi sorores adsumit consanguineas, Mineruam ac Dianam.

1192. Iunge μιν — κάρην pleonasmo, de quo ad 1100.

1193. Δαίμονος αἴσῃ, iure, quod se vt Deum, vt Iouis fratrem habere putaret, quod ab ipso Ioue concessum esset. Multus est in ea ἐπαινέσει Claudianus ab initio operis de raptu Proserpinae.

1196. Τέρεμνα vel τέραμνα esse tecta, domos etiam splendidas, ex vsu Euripidae constat. Vid. Barnes. ad Hippol. 418, vbi hoc ipsum firmat. Τέρημνα vitium puto Eschenbachianae.

1197. De hoc et proximo versu bene meritus Cl. Heringa Obss. 10 p. 83. Monet enim hic legendum vel περᾷ, vel πάρα h. e. πάρεστι aut παρῆν, quod posterius magis probo, cum videam esse in Vossiano. Deinde pro λίμνη legit λιμὴν, quod rectum esse, vix dubitari potest: et recipiendum erat simpliciter, nisi res ipsa tantam cognationem haberet, vt λίμνη eadem λιμὴν esse possit.

1202.

Ἰθύντωρ Ἀγκαῖος, ἀνέτρεχε δ' αἶψ' ἀνορέων,
Σκαιὸν ὑπεγκλίνας οἰήϊον· ἐν δ' ἄρ' ἔπειθε
Μή τι κατευθὺ περᾶν, ἐπιδέξια δ' ἦγε θέουσαν.
Ἤματι δὲ τριτάτῳ Κίρκης δόμον ἐξικόμεσθα,
Λυκαῖον ποτὶ χέρσον ἁλιστεφέας τε θεράπνας·
Καὶ τότ' ἄρ' αἰγιαλοῖσιν ἐκέλσαμεν ἀχνύμενοι κῆρ,
Πείσματα δ' ἐν πέτρῃσιν ἐδήσαμεν. ἐκ δ' ἄρ' Ἰήσων
Νηὸς ἀποπροέηκε μολεῖν ἐρίηρας ἑταίρους,
Διζόμενος, τίς ἄρ' ἀνθρώπων ἀν' ἀπείρονα γαῖαν
Ναιετάει, γνῷεν δὲ πόλιν καὶ ἤθεα λαῶν.
Τοῖς δ' ἄφαρ ὡμάρτησε καταντίον ἐρχομένοισι
Κούρη ὁμογνήτη μεγαλόφρονος Αἰήταο,
Ἠελίου θυγάτηρ· (Κίρκην δέ ἑ κικλήσκουσι
Μήτηρ Ἀστερόπη καὶ τηλεφανὴς Ὑπερίων)
Ἣ ῥα θοῶς ἐπὶ νῆα κατήλυθεν· ἐκ δ' ἄρα πάντες
Θάμβεον εἰσορόωντες· ἀπὸ κρατὸς γὰρ ἔθειραι
Πυρσαῖς ἀκτίνεσσιν ἀλίγκιοι ἠώρηντο·
Στίλβε δὲ καλὰ πρόσωπα, φλογὸς δ' ἀπέλαμπεν ἀϋ-
Αὐτὰρ ἐπεὶ Μήδειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι (τμή.
Αἶψ' ἄρα καλυπτομένην, ἑανῷ δ' ἀμφέσχε παρειὰς
Αἰδομένη· χλωρὸν γὰρ ὑπὸ στέρνοις ἀκάχητο.
Ἣν τότ' ἐποικτείρουσα προσηύδανε καὶ φάτο Κίρκη,
„ Ὦ δειλή, τίνα σοι Κύπρις ὤπασε μοῖραν;

Οὐ

1202. ἀνέτρεψε Voss. ἀνορώων Voss. et P. 1203. F. ἔνθ' ἄρ' 1204. περᾶν — δ' ἄργε Voss. 1205. ἐξικόμεσθαι Voss. 1206. Λιγυαῖον Voss. 1207. Καὶ ῥα οἱ αἰγ. Voss. 1208. -- μετ. αὐτὰρ

1202. Ἀνατρέχειν habet vim mutandi cursus emendandique, si quid in eo peccatum sit. Hoc in primis ex vsu verbi metaphorico apparet. Polyb. 2, 17 ἀνατρέχειν ἐπειρῶντο κατὰ δύναμιν, quod prius peccatum erat, emendare. Plut. de educatione: Τὴν τῆς φύσεως ἐλάττωσιν εἰς τἀνδεχόμενον ἀναδραμεῖν, emendare vitia naturae. Itaque verba Lucia. adu. indoct. 4 T. 3 p. 102 Ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μόνῳ πάντα ἐκεῖνα ἀναδραμεῖσθαι νῦν ἐλπίζεις, cui video in versione Latina respondere vel mea vel librarii culpa, *te illa iam emensurum speras*, pro *emendaturum*.

1206. Vid. ad 1189.

1210. Poterat alicui in mentem venire, legendum, διζόμενοι. Sed aeque commode refertur ad ipsum Iasonem. Verum quod sequitur γνῷεν, illud ad socios dimissos pertinet, mutata manifesto constru-

m mutato cursu retro egit, sinistrum inclinans cla. um: sic adegit, ne recta via pergeret, sed dextrorsus git currentem. Tertio die ad Circae domum perue- imus Lycaeam ad terram marique cinctas illius abitationes, litorique tristes animo appulimus: oras etris reuinximus. Iason autem ex naui dimisit vt irent ilectos socios, inquisiturus, qui homines per magnam lam terram habitarent? *vtque* cognoscerent vr- em sedesque populorum. His subito obuiam processit enientibus virgo soror magnanimi Aeëtae, Solis filia, quam Circam vocant ipsius Asterope mater, et *pater* onge fulgens Hyperion) quae celeriter ad na- em descendit. Obstupescunt ad illius conspectum o- nes. A capite enim illius comae igneis radiis similes spensae *volabant:* relucebant pulchri vultus, flammae ura reluxit. Haec Medeam oculis vbi adspexit allae se inuoluentem, (velo autem genas prae pudore btexerat, ad pallorem vsque cor illi cum doleret) vi- em illius miserata, eam alloquitur his verbis: *Ah in- lix, infelix, quodnam fatum tibi obiecit Cypris? Ne-*

que

1210. *Διζήμενος, ἄ τις σφε βροτῶ ἐπ' ἀπέ.* Voss. *Διζ. ἄ τις* P. *Διζ. τις ἄρ'* AI. 1214. *ἐπικλησ.* Voss. 1217. *ἔθειραν* Voss. marg. 1218. *αἴλυγκ* Voss. 1219. *ἀμπέλαμεν* Voss. m. 1221. *δὲ σχέθε* Voss. 1222. *Χλωρὸν ὑπὸ* Af. 1223. *προσκύδ.* Voss. *προσηύδα* D'Oru. ad Charit. p. 749. 1224. *τίνυτοι* (marg. *τανυσοι*) *τοίην* Κύ. Voss. *τίνυσοι* etiam P.

ructione, et omissa coniunctio- e *ἵνα.*

1215. Insititium putat hunc ver- m Cl. Ruhnk. Ep. 1, 12. Sed t sumus homines, in talibus etiam diciis, et gustu quodam pulchri- dinis diuersi) mihi antiquae sua- tatis poeticae videtur, hoc modo plicare genealogiam, vt dicas, i parentes sic appellant filium um. Non lubet modo quaerere, alius quoque *Ἀστερόπην* matrem Circae dederit. Sed quis ignorat, has genealogias esse fere *ἀπεράντας*;

1218. *Πυρσοῖς* hoc illustrauit D'Or- uillius ad Charito. p. 748.

1224. Versui laboranti duplici ra- tione subuenire licet, primum ex Vossiano et prima editione sic: *Ὦ δειλὴ, τί νύ τοι τοίην Κύπρις* etc. vel cum anaphora *σχετλιαστικῇ*, ex coniectura D'Oruill. ad Charit. p. 749 *Ὦ δειλὴ, δειλὴ, τίνυ σοι κ. τ. λ.*

„Οὐ γάρ τοι λελάθεσθε, ἅπερ ῥέξαντες ἵκεσθε
„Νῆσον ἐφ' ἡμετέρην πανεπώσιοι εἵνεκα πατρὸς
„Γηραιῦ, κάσιός τε, τὸν ἐκπάγλως ὀλέσατε.
„Οὐδὲ γὰρ ὔμμε πάτρῃσιν ὀίομαι ἄσσον ἱκέσθαι,
„Εἴ ἐν ἀναγνίςοισιν ἀλιτροσύναις ἀκέοντες,
„Μέσφ' ὅταν ἐκνίψησθε μύσος θείοισι καθαρμοῖς,
„Ὀρφέως ἰδμοσύνῃσι, παρὰ κρηκάλοισι Μαλείης
„Οὐδὲ γὰρ ἡμετέροιο δόμε θέμις ἐςὶν ἱκέσθαι
„Προστροπίες· τοίῳ γε λύθρῳ πεπαλαγμένοι ἐςὶ
„Ἀλλά μιν αὐτίκ' ἐγὼ πρόφρων ξυνήια πέμψω
„Σῖτον καὶ μέθυ λαρὸν ἔχειν, σὺν δὲ κρέα πολλά.
Ὡς εἰπῦσ', ἀψορρὸς ἀπέπτατο· νηὶ δὲ μέσσῃ
Δαιτός τ' ἠδὲ ποτοῖο τετυγμένα τεύχε' ἔκειτο.
Ἂν δ' ἄρ' ἐπειγομένοισι θέεν λιγὺς ἦρος ἀήτης·
Καὶ τότε λυσάμενοι κείνης ἄπο πείσματα νήσε,
Κῦμα διαπρήσσοντες ἀνὰ ςόμα Τερνησσοῖο
Ἱκόμεθα, ςήλαισι δ' ἐκέλσαμεν Ἡρακλεῆος.
Ἄκραις δ' ἀμφ' ἱεραῖσι Διωνύσοιο ἄνακτος·

Μίμν

1225. ἱκνεῖσθε Af. ἱκεῖσθε Voff. Chiu. P. 1228. ὔμμε πρίσιν Voff. 1230. μῖσος Voff. 1233. τοίῳ κεν λύρῳ Voff. λύθρῳ Chiu. et Doru. V. N. λύγρῳ al. 1234. V. N. ξυνήσ. Voff. 1235. καὶ

1226. Πανεπώσιοι verbum nimis molle videri poteſt, quam vt tanto ſceleri conueniat: ἐπώσιος quidem vanum, inutilemque potius ſignificat quam ſceleratum. Forte Graeci ita vſi ſunt, vt *temeritatis* nomine Romani.

1229. Cum Homericum illud ἀκέων habeat formam participii praeſentis, poterat alicui in mentem venire, hic fuiſſe ἀκέοιτε. Verum multo probabilius eſt poetam vſum illa perpetua Orientis ratione, qua participia ponit pro verbis etc.

1231. Infamis olim Malea naufragiis. Hic ſuperſtitioni locus.

1232. Forte pro ἐςὶν legas ἔσω, et cum nomine δόμε iungas προστροπίες, quod aliis eſt προστρόπαιος, et notat expiationis indige tem ob caedem, de quo in Th Stephanus.

1233. Cum ad auctores cete accederet etiam liber Doruill. qu is laudat ad Charito. p. 749, 1: p tinacis potius quam cauti hom videbatur, non cedere, in v vſurpata noſtro etiam L. 50, 50 et

1234. Sententia poſtulat nece rio *vobis*: vtrum μιν hoc ſign care poſſit, vel vsquam ſignifi valde mihi dubium eſt. Puto ſu Ἀλλ' ὑμῖν. Res mihi videtur quida.

1240. Ἀνὰ ςόμα τερνησσοῖο] T τησσοῖο ſcribendum. Pauſanias l. Ταρτησσὸν δὲ εἶναι ποταμὸν ἐν ῥῷ τῇ ἰβήρων λέγουσι. ςόμασ θάλ

que enim nos fugit, quibus patratis huc veniatis nostram in insulam, conscelerati propter patrem senem, et fratrem, quem stupendo exemplo interfecistis. Neque vero ego arbitror ad patrias vos vestras redituros, si in non-expiatis sceleribus illis fueritis taciti (dissimulatores), *donec scelus diuinis expiationibus Orphei sapientia, circa Maleae litora elueritis. Neque enim nostram domum* (sacris magicis aptissimam alioqui) *intrare fas est supplices: tanto contaminati estis scelere! Interea ego statim beneuole xenia vobis mittam, panem, et merum dulce, vnaque carnes multas.* Sic fata volat retro: media vero in naui cibi et potus parata vasa posita erant: nobis cursum hinc ferre festinantibus ortus est secundus ventus vehemens sonorus. Tum oris ab illa insula solutis, vndam traiicientes per ostia Tartessi venimus, atque ad columnas appulimus Herculis, circaque promuntoria sacra Bacchi regis

δὲ κ. Voss. 1236. *αφορον* Voss. *ἄφορος* PAIC. 1237. *Δαιτὸς ἠδὲ* Voss. 1238. *ἐπειγομένοισοι* P. 1239. *λυσσά.* Af. *κάνως* Voss. 1240. *διαπρήσον.* — *τερμησοιο* Voss. 1242. *ἄκροις* Af. *διωνύσσειο* Voss. PAIC.

θάλασσαν κατερχόμενον δυσὶν, καὶ ὁμώνυμον αὐτῷ πόλιν ἐν μέσῳ τῦ ποταμῦ τῶν ἐκβολῶν κειμένην. Vid. Salmasium ad Solinum. ESCH.

1240. Conf. Praelect. 1 §. 3 extr. GESN.

1241. Veniunt ergo Argonautae Hibernia superata, lectis Hispaniae litoribus occidentalibus, ad columnas Herculis, quae fuisse antiquissima traditio videtur, nec nihil historicae veritatis habere, vti alias ostendimus. Quod hic *columnae Herculis* memorantur, quae pars fuisse expeditionis dicitur, illud hanc vim videtur habere, vt lector hic aliquid exspectare debeat de appellationis causa. Exspectare poterat ab Apollonio, Grammatico, et origines rerum persequente, a nostro non item, qui soli sibi, h. e. suo Orphei intentus est, et Herculem oeconomia quadam mature, dum Hylam suum sequitur, ab Argonautis reliquis remouet v. 637 sqq. qua ratione et alia ex anachronismis incommoda euitauit.

1242. Hae sunt *ἱεραὶ ἄκραι*, de quibus 1165. Ceterum obseruo, esse hic immanem lacunam, male consutam, nisi forte casu accidit, vt extrema, et velut labia magni vulneris vtcunque videantur cohaerere. Quis vero putet a poeta non insano, sacrum Promuntorium, et columnas Herculis, ita connecti cum Sardoo mari et Latinorum finibus potuisse. Nisi fallor, illa lacuna

Μίμνομεν ἑσπέριοι· δαιτὸς γὰρ ἐδεύετο θυμός.
Τῆμος δ' ἀντολίαισιν ἐγείρετο φωσφόρος αἴγλη,
Ὄρθριοι εἰρεσίης γλαυκὴν ἐχαράξαμεν ἅλμην,
Σαρδῷον δ' ἱκόμεσθα βυθὸν, κόλπους τε Λατίνων,
Νήσους τ' Αὐσονίας, Τυῤῥηνὰς δ' ἱκόμεθ' ἀκτάς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Λιλύβαιον ἐπέχομεν ἠχέτα πορθμὸν,
Τριγλώχινά τε νῆσον ἐπέχομεν, Ἐγκελάδοιο
Αἰτναίη φλὸξ σφιν ἄρ' ἐρητύει μεμαῶτας,
Δὴ τόθ' ὑπὲρ πρώρης ὀλοὸν περιέζεεν ὕδωρ
Νειόθεν, ἐκ μυχάτου δὲ βυθοῦ ῥοίβδησε χάρυβδις
Κύματι καχλάζοντι, καὶ ἱστίον ἄκρον ἵκανε.
Νῆα δ' ἄρ' αὐτόθι οἱ κατέχεν ῥόος, οὐδέ μιν εἴα
Προπροθέειν, οὐδ' αὐτίκ' ἀναδύσεσθαι ὀπίσσω,
Κοίλῳ ἐπὶ λυγρῷ δὲ περιστροφάδην ἀλάλητο.
Ἦ τάχα καὶ δύσεθ' Ἀργὼ κατὰ βένθε' ἔμελλεν,
Εἰ μὴ πρέσβιστ θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος
Εὐρυβίη Πηλῆα πόσιν λελίητο ἰδέσθαι,
Μειλιχίη δ' ἐκδῦτο βυθοῦ, καὶ ῥύσσατ' ὀλέθρου
Ἀργώαν ἄκατον, καὶ ὑπ' ἴλυος ἐξεσάωσε.
Δὴ τότε οἱ πλώοντες ἐπέχομεν οὐ μάλα τηλοῦ

Προ-

1243. δαιτὸς δ' ἐν — ἀντολιαισιν ἐδεύετο. mar. ἐγείρετο Voss. 1244. Τῆμος γὰρ τολίαισιν PAIC., πολίαισιν Chiu. 1245. Ὄρθριον — ἐχαράσσομεν Voss. ἅλμηνον P. 1246. ἱκόμεθα Voss. ἐξόμεθ' PAIC. 1247. δ' ἐξικόμεθα Voss. ἐξικόμεθα mar.

cuna, quam forte sanare aliquis vellet, occasionem dedit illi perturbationi et corruptelae Codicis Vossiani v. 1243 quam notauimus: itemque primarum editionum 1244.

1246. Κόλποι Λατίνων nihil obstare debent antiquitati huius carminis. Quae proferuntur loca veterum a Cluuerio Ital. L. 3 p. 797 sq. quaeque ad Aur. Victorem de Origine gentis Ro. ponuntur, in his nihil est, quod me dimoueat a coniectura, nescio an alias quoque proposita, a) Aboriginum nomen non esse proprium gentis, sed significare αὐτόχθονας: b) Latinum non esse proprium regis vnius, sed gentis. Hoc certe nemo dubitat, Latinum nomen a temporibus inde Troianis vsitatum. Dixit, vt video, iam Th. Ryckius de primis Italiae coloni[s] p. 400 s. c. 1, 9.

1248. Similem accusatiuum habemus Lap. 10, ὁ Πολέμιστα σίδηρον, vbi vid.

1250. De hoc vsu τῆς σφίν V. Ind. Caeterum hic versus est ex illo genere, qui auribus rem pingere vi[]dentur. Quis enim non sentit omnibus velut pedibus impeditum cum labore denique eluctari? Similis est in Charybdi pingenda 1252.

125[4]

gis noctem transegimus, cum cibo indigeret animus.

* * *

Cum vero ab oriente surrexisset aurora lucifera, matutini remigiis glaucum mare sulcauimus, Sardoumque in pelagus peruenimus, sinusque Latinorum, insulasque Ausoniaque delati sumus litora. Posteaquam vero Lilybaeum tenuimus sonans fretum, Trinacriamque insulam appulimus, Aetnaea Enceladi flamma nos retinuit vltra conantes. Hic super proram perniciosa efferbuit vnda ex imo, ex intimo quippe fundo sorbens cum stridore charybdis, vndis aestuantibus malum supremum attigit. Nauem autem vnda *sibi inuicem contraria* eodem loco retinuit, neque procurrere illam passa, neque retrorsus recedere, *itaque* circa fatalem gurgitem vortiginoso impetu oberrabat. Et iam in eo erat, vt in profunda Argo submergeretur, nisi maxima natu filia marini senis late potens, *Thetis*, Pelea maritum suum videre cupiens placide emersisset e fundo, et interitu liberasset Argoam nauem, et e turbato mari seruasset. Tum inter nauigandum obser-

1248. *ἐκεὶ* Voss. *λιλύβαιον* PAIC. *ἀντεχόμενοι ἠχ.* Voss. 1250. *Αιτναίον — ἐρύτης* Voss. 1252. *ῥίβδησε* Voss. 1254. *αὐτόθι οἱ κάτ.* Voss. Al. *οἱ* omittunt. 1255. *ἀναβρώσασθαι* Voss. 1256. *ἀλάληκτο* PAIC. 1259. *Εὐρυβίην* Voss.

1254. Νῆα δ' ἄρ'] Pro *κατέσχεν* suspicatur Fr. Portus legendum *κάρτ' ἔσχεν*. H. STEPH.

1254. Κατέσχεν] Non video quid opus sit, vt hoc loco pro *κατέσχεν* cum Fr. Porto legamus *κάρτ' ἔσχεν*, quamquam et hoc ferri possit. ESCHENB.

1254. Minime negligendum puaui *οἱ* codicis Vossiani, qua particula hic non versus modo fulcitur, sed sententia etiam vim quandam videtur accipere, quam interpretando, nisi fallor, expressi. GESN.

1255. Προτροθέειν insolens videri potest ob geminatam praepositionem: sed est plane simile illi Ιλ. X, 221 Προτροχυλινδόμενος, vbi locum Dionysii laudauit Clarckius, hoc genus componendi probantis.

1256. Eo minus mirum est, *κοῖλον* substantiue pro gurgite maris poni, quod noster v. 1303 etiam adiectiue *κοῖλον λιμένα* appellat.

1259. De nomine Εὐρυβίη vid. Ind. De simili suorum cura Thetidis noster v. 383.

1262. Placeret hic rescribere Δὴ τότε δή. Verum commode, nisi fallor, articulus esse potest *οἱ* ad *πλώοντες* relatus.

Προβλῆτα σκόπελον· πέτρη δ' ἐφύπερθεν ἀποῤῥὼξ
Λισσοῖς χηραμόνεσσιν ἐπιθρώσκουσα βιᾶται
Πόντον ἔσω, χαροπὸν δ' ἄρ' ὑποβρέμει ἔνδοθι κῦμα.
Ἔνθα δ' ἐφεζόμεναι λιγυρὴν ὄπα γηρύουσι
Κοῦραι, ἀνοστήτους δὲ βροτῶν θέλγουσιν ἀκουάς.
Δὴ τότε δὴ Μινύαισιν ἐφήνδανε πύστις ἀοιδῆς
Σειρήνων· οὐδέ σφι παραπλώεσθαι ἔμελλον
Φθογγὴν οὐλομένην, (χειρῶν δέ οἱ ἧκαν ἐρετμά·
Ἀγκαῖος δ' ἴθυνεν ἐπὶ προβλῆτα κολωνόν·)
Εἰ μὴ ἐγὼ φόρμιγγα τιταινόμενος παλάμῃσι,
Μητρὸς ἐμῆς ἐκέρασσ' εὐτερπέα κόσμον ἀοιδῆς.
Ἤειδον δὲ λιγὺ κλάζων διὰ θέσκελον ὕμνον,
Ὡς ποτέ οἱ δήρισσαν ἀελλοπόδων ὑπὲρ ἵππων
[Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, καὶ πόντιος ἐννοσίγαιος]
Αὐτὰρ κυανοχαῖτα χολωσάμενος Διῒ πατρὶ
Τύψεν Λυκτονίην γαίην χρυσῆνι τριαίνῃ,
Καί ῥ' αἴγδην διεσκέδασεν κατ' ἀπείρονα πόντον,
Νήσους εἰναλίας ἔμεναι· τάς ῥ' ἐξονόμηναν

Σαρ-

1264. χαραμ. Voff. 1267. ἀκοῦ Af. ἀκουά Voff. 1269. Συρήν. PAI. σφιν παραπλώσεσθαι Voff. 1271. προβῆτα Voff. 1272. τιταινόμ. Voff. 1273. ἐκέρασ' Voff. P. 1274. γλυκὺ

1264. Λισσοῖς] Ita editiones. Perdrierius tamen vult δισσοῖς, et ita vertit etiam, qua necessitate, Tuum, Lector, esto iudicium. ESCHENB.

1265. Πόντον ἔσω] Post hunc versum vnum deesse, suadere vult interpres ἔμμετρος. Ita enim vertit hos tres versus:

Haud procul hinc vecti scopulo succedimus altum
In mare porrecto, geminis hinc inde recurrens
Vnda, repercusso resonant per littora saxo.

Sequitur quartus versus, qualem editiones Graecae ignorant:

Fluctibus et gratae veniunt a cautibus aurae.

Sed fortassis hic quartus versus interpreti natus est ex voce ὑποβρέμει. ESCHENB.

1265. Post hunc versum habuisse in libro suo videtur Cribellus vnum, cuius hanc reddit sententiam: *Fluctibus et gratae veniunt a cautibus aurae*, i. e. a fluctibus et cautibus. Vid. quae mox dicentur ad 1275. GESN.

1275. Οἵ δήρισσαν] Ille articulus οἱ quoque suadet genuinum esse versum, quem ex Vossiano libro et Latino interprete (*Iupiter astrorum Deus, et Neptunus aquarum*) hic reponendum curauimus. Iungendus enim videtur articulus οἱ, siue pronomen demonstratiuum vocat malis, cum nominibus Ζεὺς et Ἐν-

voσ-

obseruamus non valde e longinquo prominentem scopulum. Nempe petra a summo praerupta exesis cauernis procurrens vim ponti intra se recipit, ferique reboant intus fluctus. (1265) Huic insidentes argutam vocem modulantur puellae, reditusque oblitas demulcent hominum aures. Hic Minyis voluptati fuit auditus cantus Sirenum: neque praeternauigaturi erant vocem perniciosam, iamque e manibus remos deiecerant, (1270) petebatque Ancaeus prominentem collem: nisi ego lyram intendens manibus, matris meae adtemperassem delectabile decus cantus. Canebam vero argutum quid pulsans *cithara* ad diuinum *vocis* cantum, vt quondam de equis velocissimis cum contenderent (1275) [*Iupiter altitonans et marinus terrae quassator*] *Neptunus* ille caeruleis comis iratus Ioui patri Lycaoniam terram aureo tridente ferierit, et percussu dissipauerit per immensum pontum, vt *non iam continens*, *sed* marinae essent insulae, quas

θέσκ. αὐδὴν Voss. 1275. *ἵππων* [*Ζεὺς ὑψιβρεμέτης — ἐννοσίγ.*] Solus Voss. 1277. *Τύψε — χρυσέῃ* Voss. 1278. *Καί ῥ᾽ ἄλυδιν κέδασσε* Voss. 1279. *τάς ῥ᾽ ὀνομ.* Voss.

παίγασος, vt 1330 *οἱ μήτιον ἄγαντες*. Hi equi porro, de quibus contentio inter fratres deos fuit, videntur non alii, quam illud *πτηνὸν ἅρμα* Platonici Iouis, aut equi tonantes Orientalium pariter atque Graecorum Latinorumque poetarum, de quibus est erudita praelectio Cl. Michaelis in Commentt. Soc. Scientt. Gotting. To. 2. in quo etiam physicum quiddam spectasse potuit poeta, vtrum mare an terra plus materiae ventis, tempestatibus, tonitribus praebeat?

1277. *Λυκτονίαν* s. *Lyctoniam terram* nemo, reor, vidit neque videbit. Ab hac tenui discrimine distat *Λυκαονία*, quod hic non proprium nomen Asiaticae regionis, sed totius generis accipio, *Lycaonia terra*, quae et qualis fuit tota tellus regnante Lycaone, cuius viri et gentis impietatem diluuio Deucalioneo vltus est Iupiter. Hoc ipso diluuio forte insulae factae sunt, quae continentis partes fuerant, de quarum originibus multa sunt in Strabonis primo et secundo Plinii, praesertim c. 87 sqq. *Auellit* natura *Siciliam Italiae*, *Cyprum Syriae*, *Euboeam Boeotiae* etc. Eleganter haec et *συμβολικῶς* noster enarrat his versibus.

1278. Cum *ῥαίγδην* (quod a *ῥήσσω* deriuari possit et reddi, ruptim, abruptim, rumpendo) nondum alias inuentum sit: *ἄλυδιν* vero habeat auctorem etiam Apollo. 1, .. Ἤλασε *μηρὸν*

Σαρδώ τ', Εὔβοιάν τ', ἐπὶ δὲ Κύπρον ἠνεμόεσσαν.
Δὴ τότε φορμίζοντος, ἀπὸ σκοπέλε νιφόεντος
Σειρῆνες θάμβησαν, ἑὴν δ' ἄμπαυσαν ἀοιδήν.
Καί ῥ' ἡ μὲν λωτὲς, ἡ δ' αὖ χέλυν ἔκβαλε χειρῶν.
Δεινὰ δ' ἀνεστονάχησαν, ἐπεὶ πότμος ἤϊε λυγρὸς
Μοιρίδἰε θανάτοιο· σφέας δ' ἀπὸ ῥωγάδος ἄκρης
Ἐς βυθὸν δίσκευσαν ἁλιρρόθιοιο θαλάσσης,
Πέτραις δ' ἠλλάξαντο δέμας μορφήν θ' ὑπέροπλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τόνδε πότμον παράμειψε θέεσα
Ἀργὼ, κῦμα δὲ πόντε καὶ κόλπον ἵκανε,
Λαιψηροῖς πλήθεσα κατὰ προτόνων ἀνέμοισι,
Κέρκυραν ζαθέην ἐξίκετο, τήν σφιν ἔναιον
Ἴδριες εἰρεσίης καὶ ἀλιπλάγκτοιο πορείης
Φαίηκες· τοῖσιν δ' ἄρ' ἐφημοσύναισι θέμιστας
Ἀλκίνοος κραίνεσκε δικαιότατος βασιλήων.
Πείσματα δ' ἁψάμενοι πορσύναμεν ἱερὰ θέσθαι
Ζηνὶ Πανομφαίῳ καὶ ἐπακτίῳ Ἀπόλλωνι.
Ἐν δ' ἄρ' ὑπειρεσίῃσιν ἐπειγόμενοι φορέοντο
Νηυσὶν ἀπειρεσίαις βριαρὸς λόχος Αἰήταο,
Κόλχων Ἐρραύων τε, Χαρανδαίων, Σολύμων τε·
Διζόμενοι Μινύας, τόφρ' ἂν Μήδειαν ἄγοιντο
Ὄψιν ἐς Αἰήταο πατρὸς, τίσειε δ' ἀμοιβὰς
Σφῇσιν ἀταθαλίῃσιν ἀδελφειε̃ κταμένοιο.

Ἀλλ

1287. μομφὴν Voss. 1289. Vid. leg. Κῦμα διὰ π. 1290. πλήτεσα P. 1291. βαθ. ἐξικόμεθα Voss. 1293. τοῖσι — ἐφημομηρὸν αἴγδην, impetuose, cum impetu: nihil dubitaui illud praeferre. Quin ipse noster v. 1180 Ἶκτο καταΐγδην. Hic videtur per συναίρεσιν vocem dissyllabam facere voluisse. Lap. 14, 11 Ἧτε καταΐγδην trisyllabum est. Potest facile ad illam rationem reuocari hic quoque locus, si legas, καί ῥά ἑ αἴγδην.

1289. Vix dubito, legendum, vt monui, κῦμα διὰ πόντε. Posteriorem enim in διὰ et caesura, et ob sequentem π posse produci, tralaticium est.

1290. Πρότονοι sunt rudentes, quibus malus a summo ad puppim deligatus est, ne ventis a puppi venientibus in proram possit deiici. Nam ne versus puppim et in latera possit cadere, ipsa reliqua constructione τε̃ ἱσοδόκε cautum est. Haec certe Homerica et antiquissima ratio videtur. Qui curatius post Scheffer. 2, 5 p. 145 quaerere voluerit, conferat Hesych. h. v. Scholmi

quas nominarunt Sardiniam, Euboeamque, Cyprumque ventosam. Haec me ad citharam canente, de niuoso scopulo suo Sirenes obstupuere, suumque suppressere cantum, et haec quidem tibias, illa chelyn manibus proiecere, grauiterque ingemuerunt, quoniam sors tristis venerat fatalis leti. Se vero de summo abrupto in fundum irrequieti maris praecipitarunt, inque saxa *quantum ad* corpora et excellentem formam mutatae sunt. Posteaquam etiam hoc fatum euasit citata Argo, per fluctus ponti sinusque celeribus impleta, et contra protonos *puppimque spirantibus*, ventis Corcyram ad diuinam appulit, quam sibi habitant periti remigiorum et mariuagi itineris Phaeaces. His suis imperiis leges ferebat Alcinous regum iustissimus. Oris igitur alligatis paramus sacra constituere Ioui Panomphaeo et litorali Apollini. Huc vero remigio festinantes feruntur nauibus innumerabilibus valida classis Aeëtae, Colchorum, Erranorumque, Charandaeorum, Solymorumque, quaesituri Minyas, vt Medeam ducerent in conspectum Aeëtae patris, quo poenas lueret interfecti suis sceleribus fratris. Sed cum ca-

uj

γύνησι Voss. 1294. *δικ. κενταύρων βιασ.* Voss. 1295. *ἀνα-φυόμενοι* Voss. 1297. Vid. leg. Ἔνθ' ἄρ' 1299. Κόλ. *ἐρεμ-νων τε* Voss. V. N. 1300. *Διζόμενος* Voss. 1302. *κατα-μένοιο* Voss.

min. et Eust. ad Ιλ. Α, 434 et Οδ. Β, 425. Coll. Οδ. Μ, 409.

1292. Si Phaeaces ita fuerunt rerum nauticarum periti: si, quod statim dicitur, cum magna classe, *νηυσὶν ἀπειρεσίαις*, Minyas persecuti sunt Colchici: qui potest Argo prima nauis esse, quod dixit noster v. 66? Adde illam Apollonii 4, 280 narrationem de Aegyptiorum expeditione in Septentrionem, et illis *κύρβεσι*, quae vt tabularum Geographicarum quaedam rudimenta describuntur. Breuiter dicam. Licuit poetis simpliciter primam vocare nauim, quae sui generis, vel suae patriae, vel quocunque alio respectu prima fuit: licuit Troianis rebus prope admouere fabulam, quae illis forte fuit aliquot aetatibus antiquior.

1299. Κόλχων, *ἐῤῥαιών τε*] Pro *ἐῤῥαύων* etiam hoc loco Holstenius *χαλδαίων* reponi vult, sed quam longe haec lectio a vulgari recedat, quis est qui non videt? Ego, vt dixi, *ἀπέχω*. ESCH.

1299. L. Holstenius ad Steph. Byzant.

Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλȣ λιμένος μυχῷ ἄσσον ἵκοντο,
Αἶψα δ' ἄρ' Ἀλκινόοιο δόμον κήρυκες ἔβαινον,
Μηδείης λυτὸ γȣ̃να, δέος δ' ὤχρειε παρειὰς,
Μή οἱ ἑλὼν αἰκȣ̃σαν ἑὸν πέμψειε δόμονδε
Φαιήκων βασιλεὺς, ἀνάπυςά τε ἔργα γένηται.
Ἀλλ' ȣ̓ οἱ τάδε μοῖρα τελεσσίνοος κατένευσε,
Πρὶν δή τοι Πελίαο δόμοις ἐπὶ λυγρὸν ὄλεθρον
Αυτῷ τε κρείοντι φέροι κακὸν οἶτον Ἰήσων.
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀπηνέος ἔκλυεν αὐδὴν
Ἀρήτη ῥοδόπηχυς, ἰδ' Ἀλκίνοος θεοειδὴς,
Ἀλκίνοος μέν ῥ' ὠκ' ἐπετέλλετο κηρύκεσσι,
Κȣ́ρην ἀμφήριςον ἄγειν ἀπὸ νηὸς ἐρυμνῆς,
Πατρί θ' ἑῷ τίσεσθαι δίκην ἀλιτημοσυνάων.
Ἀρήτη δ' ᾤκτειρεν ἀγακλειτὴ βασίλεια,
Μείλιχα παρφαμένη δὲ τὸν ὃν πόσιν, ὧδ' ἀγόρευεν,
„Οὐ μὲν δὴ φίλον ἐςὶν ἀποῤῥώσασθαι ὅμιλον,
„Λέκτρα τε ςορέσαι, λῦσαί τ' ἐκ πυρσὸν ἔρωτος.
„Θυμαίνει μάλα γάρ σφι Διωναίη Ἀφροδίτη
„Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν, ὅστις τάδε μήσεται ἔργα.
„Ἀλλ' εἰ μὲν κȣ́ρη πέλεται καὶ ἄχραντος ἱκάνει,
„Οἰχέσθω πατρός τε δόμον καὶ ἐς ἤθεα Κόλχων·
„Εἰ δέ κε νυμφιδίοις ὀάροις λέκτρῳ τε κλιθεῖσα
„Παρθενίην ἤσχυνεν, ἕως πόσις ἄμμιν ἀγέσθω.
Ὣς ἔφατ'. Ἀλκινόῳ δὲ περὶ φρένας ἤλυθε μῦθος·
Καί ῥ' ȣ̓́τω τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν.
Ἀλλ' ȣ̓ οἱ βȣλὴ Μινύας λάθεν· αἶψα γὰρ Ἥρη

Δμωῇ

1304. ἀλκινόνοιο Aſ. 1305. Μήδειας Voſſ. 1307. ἔργα τέτυκται Voſſ. 1310. κρέοντι Aſ. Voſſ. PAIC. 1313. μὲν ὠκ' Voſſ. 1314. ἐρυμνὴν Voſſ. 1315. πατρι τ' ἑκα σεσθαι Voſſ. 1316. ἀγα-

Byzant. V. Χαλδαῖοι, ſuſpicatur legendum Κόλχων Χαλδαίων τε. Vid. quae dicta ſunt ad 751. GESN.

1306. Οἱ hic vim habere τῆς ἕ, puto. V. Ind. V. οἱ n. 2.

1307. De ἀνάπυςα vid. diſputata ad 1159.

1319. Weſſ. Obſeruat. 2, 14 p. 204 eum oſtendit λέκτρα ςορέσαι eſſe contrarium; coniicit λέκτρα τε vel λέκτρων τε ςερέσαι, vt Eurip. Androm. 371 Λέχȣς ςερέσθαι.

1321. Relinquendum, nec tamen ſine nota relinquendum putaui, quod eſt in omnibus libris ὅςις, licet adfirmare non auſim, eſſe a poeta ὅτις. Satis frequens hoc eſſe in libris, docent Grammatici qui

ad

ii portus ad recessum prope venissent, statim praecones ad Alcinoi domum processerunt, Medeae metu solvuntur genua, metus pallore genas inficit, ne se capiens inuitam in domum suam remittat Phaeacum rex, et exempla in se edantur. Verum haec ei nondum suo nutu destinarat Parca efficax, priusquam Peliae domui tristem interitum, ipsique regi malam mortem intulisset Iason. Sed cum regis crudelis *Aeëtae* mandata audissent Arete roseis vlnis decora, et Alcinous deo similis: Alcinous quidem statim permiserat, puellam vt controuersam de armata naui abducerent, vtque illa patri suo impie factorum poenam lueret. Arete vero miserata inclita regina, blande suum maritum ita allocuta est: *Non placet sane abrumpere coniugium, lectumque genialem disturbare, facemque amoris exstinguere. Irascitur vehementer his Dionaea Venus viris vel feminis, quisquis talia conatur. Verum si virgo est Medea, et intacta huc venit, abeat in patris domum et ad Colchorum sedes. Quod si vero maritali consuetudine et lecti communione virginitatem aspernata est, suus illam maritus abducat.* Sic illa. Alcinous vero in animum orationem hanc demittit: et hoc modo omnia illa erant perficienda. At non fugit hoc consilium Minyas: statim enim Iuno famulae

mulae

κλύτη Voss. 1318. αὐτὸ ῥ ὤσαιδαι Voss. 1319. Vid. leg. στερέσαι. 1320. σφιν Af. Voss. 1321. Leg. ὅτις. 1324. λέτρῳ Af. 1325. ἤχευνεν PAI. 1327. ἔμμυιδλον P. 1328. Vid. leg. Ἀλλ' ὁ ἡ

ad Homerica etiam exempla prouocant, recte, fortasse mutata plerumque a posterioribus editoribus. V. G. Ὀδ. Θ, 32 Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται. Sic Ὀδ. A, 47 et X, 315. Classicus est in hoc argumento, vt ostendat ς et st a Graecis et Romanis interdum ita poni (nominatim etiam in ὅτις) vt vocalem praecedentem non producat, Christi. Wasius in Senario c. 2, cuius titulus *Sibili elisio*, praesertim p. 12 sqq.

1328. Hic mihi placeret legere Ἀλλ' ὁ ἡ βουλὴ, cum articulus videatur pene necessarius. A librario Iotacista οἱ et ἡ facile confundi, dubitationem non habet.

1331.

Δμῶαι δέμας εἰκυῖαι, θοῶς φάτο καὶ κατένευσε,
Νηὸς ἐπὶ προθορεῦσαι, τά οἱ μήτιον ἄνακτες.
Δὴ τότε Μηδείῃ θαλάμων πορσύνετο λέκτρον
Πρύμνῃ ἐπ' ἀκροτάτῃ, περὶ δ' ἐςορέσαντο χαμεύνας
Ἀμφ' αὐτῇ χρύσειον ἐφαπλώσαντες ἄωτον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δοράτεσσιν ἐπαρτήσαντο βοείας,
Τεύχεά τε, κρύπτον τε γάμων αἰδήσιμον ἔργον,
Καὶ τότε παρθενίης νοσφίζετο κέριον ἄνθος
Αἰνόγαμος Μήδεια δυσαινήτοις ὑμεναίοις.
Αὐτὰρ ἐπεὶ βασιλῆος ἀμύμονος ὄψιν ἵκοντο
Κόλχοι καὶ Μινύαι, καὶ ἐμυθήσαντο ἕκαςοι,
Ἐκ δ' ἔλαχ' Αἰσονίδης ἄλοχον Μήδειαν ἄγεσθαι
Ἀλκινόυ, τοὶ δ' ὦκα λύοντ' ἐκ πείσματα νηὸς,
Δὴ τόθ' ὑπ' εἰρεσίῃσι θέεν πολυηγόρος Ἀργὼ,
Ἀμπρακίυ κόλποιο διαπρήσσυσα κέλευθα.
Ἔνθα τί τοι, Μυσαῖε θεηγενὲς, ἐξαγορεύσω,
Ὅσσ' ἔπαθον Μινύαισιν ὁμῦ ποτὶ Σύρτιν ἀήταις,
Ἢ πῶς ἐξεσάωθεν ἀλιπλάγκτοιο πορείης·
Ὅσσά τ' ἄρ' ἐν Κρήτῃ πάθον ἄλγεα τετληῶτες,
Χάλκειον τριγίγαντα δοκεύμενοι, ὄφρ' ἱκόμεσθα·

Ὅς

1329. εἰκαι Voss. 1332. πρύμνη 'π ἀκοτ. P. 1333. ἐπιπλεύσαντες Voss. 1334. ἐπατρήσαντο Voss. 1335. κρύπτοντες

1331. Operosius splendidiusque thalamus Medeae instruitur Apoll. 4, 1141.

1335. Γάμων αἰδήσ. ἔργον, Apollo. l. c. Ὄφρα πέλοιτο Τιμήεις τε γάμος καὶ ἀοίδιμος.

1337. Δυσαίνητος an alias inueniatur, haud dixerim. Ceterum aptum valde huic rei epitheton videtur, quod plane cum *illaudati Busiridis ara* (Virg. Ge. 3, 5) comparem. Est ea nota percussum nomen, qua δυτίμερος, δυσχάριςος, δύσχρηςος, et habet hanc vim, has nuptias nullo modo laudari posse aut debere. Quod in penultima η habet, pro consuetiori ε, quis in poeta miretur? Δυσάντητος ingeniosi viri Ruhnk. Epist. 2 p. 84 ferrem, si hominis aut animalis esset attributum, cui tu non modo per mediam nolis occurrere noctem, sed cuius matutinus etiam occursus inauspicatus et mali ominis est, de quo genere est Luciani libellus περὶ τῆς ἀποφράδος.

1339. Κόλχοι] Malim ἐμυθήσαντο ἕκαςα. H. STEPH.

1339. Ἐμυθήσαντο ἕκαςοι] Stephanus mauult ἕκαςα, cui subscribo. ESCHENB.

1341. Λύοντ' ἐκ πείσματα νηὸς malebat Piersonus Verif. p. 116 vt supra 1239. Nihil mutaui, quod

νηὸς

nulae assimilata corpus, atque in nauim delapsa, celeriter illa retulit, quae in illam consuluissent reges, et *quid facto opus esset* innuit. (1330) Tum iam thalamorum lectum parat Medea in summa puppi. Sternunt storeas: circum ipsam aureum intendunt tapetem, deinde hastis suspendunt pelles bubulas armaque, *scuta*, sicque occultarunt verecundum nuptiarum opus. (1335) Tum virginitatis puellari flore priuata est infausta coniugii Medea illaudatis hymenaeis. Verum postquam in conspectum optimi regis venerunt Colchi et Minyae, et *causam* dixerunt vtrique, sententiamque accepit ab Alcinoo Aesonides, vt vxorem secum abduceret Medeam, (1340) statim illi oras nauis soluerunt: atque ita remigio procurrit multi sermonis Argo, Ambracii sinus vias sulcans. Hic quid tibi, Musaee, Dea genite, enarrem, quae vna cum Minyis circa Syrtim a procellis passus sum, (1345) et vt seruati tandem sunt a pontiuago itinere: quaeque in Creta aduersa sustinuimus, cum aeneum gigantem eo delati conspiceremus, qui

γάμων αἰδέσσιμον Voss. αἰδέσ. PAIC. 1341. F. πείσ. νῆσα V.N. 1344. τί σοι Voss. 1345. Ὅσσα παθόν Voss. 1347. Ὅσσα δ' Voss. 1348. τριγίσαντα Voss.

ῃὸς proprie tamen sunt πείσματα, quae soluuntur, secantur ab his, qui in naui sunt.

1343. Ἀμπρακίας] Ἀμβρακίας legendum esse vel ex sola collatione nostri cum Apollonio deprehendimus. ESCH.

1343. Ἀμβρακίας etc. etiam Steph. Byz. Sed paria pene in libris ura esse literae tenuis, quae meliae, extra dubium constituit Cellarius: nominatim apud Thucydidem semper Ἀμπρ. GESN.

1344. Hic etiam more suo poeta, quae omittere vult, transitione quadam et apostrophe ad Musaeum complectitur, et v. g. v. 1345 docet a Phaeacia s. Corcyra tempestate ad Syrtes Libyae esse reiectos Argonautas. Conf. praef. 1 §. 4 ad fin.

1348. Χάλκεον τριγίγαντα] Talum intelligit, de quo vide Apollonium lib. IV. et ea quae Muretus ad Catulli epigramma ad Camerium commentatus est, itemque Virum Illustrem, Isaacum Vossium, ad Melam. ESCH.

1348. Τριγίγαντα appellat Talum illum, Cretae impositum custodem, τρὶς, vt est apud Apollo. 4, 1638, περὶ χαλκέοις κρήτην ποσὶ δινεύοντα, qui quomodo astu Medeae interfectus sit, copiose enarrat. GESN.

Ὅς ῥά οἱ οὐκ εἴα λιμένων ἔντοσθεν ἱκέσθαι.
Ἤδ' ὡς σεινόμενοι βαρυηχέϊ κύματι πόντου,
Ῥίμφα τε κυανέῃσι βαρυνόμενοι νεφέλῃσιν,
Ἠλπόμεθα σκοπέλοισι μαλαινείοισιν ἱκέσθαι
Νῆα θοήν. Παιὰν δ' ἄρ' ἑκηβόλος ἀγχόθεν αἰὲν
Δήλου ἀπὸ κραναῆς ἧκεν βέλος, ἐκ δ' ἀνέφηνε
Μεσσατίων σποράδων· Ἀνάφην δέ ἑ πάντες ὀπίσσω
Νῆσον ἐπικλήσκουσι περικτίονες ἄνθρωποι.
Ἀλλ' οὐ οἱ θέμις ἔσκε διαμπερὲς ἐξ ἁλὸς ἔρξαι
Αἰσονίδην. περὶ γὰρ ῥα λύτρον φέρεν· ἄλτο δ' ὀπίσσω
Μοῖρ' ὀλοή· (κότεεν γὰρ ἐπιφραδέως Ὑπερίων)
Ἀλλ' ὅθ' ὑπ' εἰρεσίης Μαλεώτιδας ἱκόμεθ' ἄκρας,
Κίρκης ἐννεσίῃσιν ἀποῤῥίψεσθαι ἔμελλον

Ἀρὰς

1350. *θεινόμενοι* Pierſ. V. N. 1351. *βαρυνόμενοι* PAI. 1352. Ἐλπόμενα Voſſ. Ἠλπόμενα Eſch. *μελαινεσίοισιν* Aſ. — ησιν Voſſ. V. N. 1353. *ἀγχόθι νηὸς* coni. Ruhnk. Ep. 2 p. 84.

1349. Etiam hic (vt 1306) *οἱ* vel vim habere *τῆς ἑ*, vel inde corruptam eſſe, ſuſpicor. Dixi in Ind. h. v.

1350. Pierſo. Verif. p. 190 multis illuſtrat vſum verbi *θείνειν* et *θείνεσθαι* in tali re. Et habet noſter 496 et 1031. Sed ideo *σεινόμενοι* loco mouere non auſim. Nam anguſtiae ſunt profecto, vbi nauis ad ſcopulos truditur.

1352. Stephanus Byz. in Μαλέα, Καὶ ἀπὸ τοῦ Μάλεα, Μαλεαῖος Ζεύς, καὶ θηλυκὸν Μαλεαῖα ἄκρα. Secundum haec optimum fuerit hic legere Μαλεαίοισι.

1353. Apollo, qui idem Sol eſt, iratus eſt Medeae ob dedecus familiae illatum: idem ſanctus et omniſcius, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.

1355. Κραναὴν δέ ἑ πάντες ὀπίσσω] Ἀνάφην hanc inſulam dictam fuiſſe, non κραναὴν, teſtantur Apollonius lib. IV. Photius et alii. Miror tamen celeberrimum Holſtenium in notis ad Stephanum, voce Ἀνάφη, in partes ſuas trahere Orpheum noſtrum, qui manifeſto ab omnibus aliis diſcrepat. Et profecto tantum diſcrepat, quantum Thea a Sparta et vicinis Spartae inſulis, vel ipſo agnoſcente celeberrimo viro, diſtat. ESCH.

1355. Res ita manifeſta, et ita in clara luce collocata a Ruhnk. Ep. 2, 86 vt non dubitarim ἀνέφηνε male hinc exulantem reſtituere. Viderat, non dubito, etiam Holſt. ad Steph. h. v. qui hoc ipſo loco ad hiſtoriam inſulae vtitur; licet, vt fit in ſcripto poſtumo, non ſatis diſerte hoc explicarit. Κραναὴ huc repetita ex v. 1354, et eſt ipſum quoque proprium nomen inſulae. GESN.

1359. Incluſi parentheſi verba κότεεν — Ὑπερίων, quae proprie non huc pertineant, ſed ad v. 1353 ſq. quo

qui neminem intra portum venire fineret; et vt in angustias redacti a grauiter sonante ponti vnda (1350) et subito nigris obruti nubibus timuimus, ne ad Maleiacos scopulos appelleretur nauis rapida. Ceterum Paean longe iaculans e propinquo semper telum iaculatus est Delo ab aspera, protulitque medias inter Sporadas, quam Anaphen omnes postea (1355) insulam vocant circumhabitantes homines. Sed fas illi non fuit penitus mari excludere Aesonidem, qui expiationem secum ferret: resiluitque retro perniciosa Parca. (Iratus vero non sine causa fuerat Hyperion) Sed vbi remigio ad Maleae litora extrema peruenimus, (1360) Circae suasu auerruncare voluerunt diras Aeëtae et vindicem impie-

1354. Δῆλον Voss. 1355. Κρηναίην omn. V. N. δὲ τ' ἐ Voss. 1359. F. ἐπιζαφελῶς V. N. 1360. μαλειάτ. Holst. ad Steph. Byzant. 1361. ἀπορρύ. P. V. N.

quorum rationem generalem continent. Pro ἐπιφραδέως pulchre Homericum illud ἐπιζαφελῶς reponit Ruhnk. ep. 2, 85 quo ille ad vehementiam irae designandam solemniter pene vtitur. Reciperem, nisi Apollinem sapientiae praesidem decere videretur irasci etiam ἐπιφραδέως, considerate, non sine causa.

1360. Μαλειώτιδας ἱκόμεθ' ἄκρας] A Μαλέα, μαλεᾶτις, non μαλεῶτις descendit, corrige igitur, et scribe μαλεάτιδας. ESCH.

1361. Blanditur Ruhnkeniana emendatio Ep. 2, 86 ἀποῤῥύψεσθαι, quod significat sordes et impuritatem deponere non corporum modo, sed et animorum h. e. peccata. Laudat enim Iamblich. de V. Pyth. p. 61 Ψυχῆς τε ἀποῤῥύψαις καὶ καθαρμάς, et Lysidis apud eundem dictum, ἀποῤῥυπτόμενοι σπίλως, τὰς ἐν τοῖς στάθεσιν ἁμῶν ἐγκεκολαμμένας. Addit Spanh. ad Iulia. p. 259.

Igitur, si de sceleribus Medeae tanquam maculis eluendis sermo sit, cupide amplectar illud ἀποῤῥύπτεσθαι. Verum video de eo agi, vti amoliatur Orpheus ac reiiciat repellatque diras Aeëtae patris, et ipsam scelerum punitricem Furiam, cui rei magis aptum puto ἀποῤῥίψασθαι. Sed neque ἠλιτόποινον in νηλιτέποινον cum laudato Ruhnkenio Ep. 1, p. 57 mutare sustineo, qui Homericum ἤλιτον eiusque Hesychianam interpretationem ἥμαρτεν, ἠδίκησεν, ἠσέβησεν non ignorem, et nostri ἀλιτημοσυνάων v. 1315 non oblitus sim, et ipsum ἀλιτρὸς huius familiae esse intelligam. At hoc non negat Cl. Vir: sed negat τὴν η posse hic vim Alpha priuatiui obtinere. Sed putabant hoc fieri posse Grammatici, vt ille, qui apud Hesychium ἠλίβατον interpretabatur, ἧς ἐστιν ἀλιτῶν βαίνοντα· et qui ἠλεὸς et ἀλεὸς idem esse dixit; et qui ἠλιτήσας vertit ἁμαρτήσας. Quam saepe Grammaticum acumen negle-

Ἀρὰς Αἰήτεω, καὶ ἠλιτόποινον Ἐρινὺν·
Δὴ τότ' ἐγὼ Μινύαισιν ἐφ' ἱερὰ λύτρα καθαρμῶν
Ῥέξα, καὶ ἐλλισάμην γαιήοχον ἐννοσίγαιον
Νόστον ἐπειγομένοις δόμεναι γλυκερούς τε τοκῆας.
Καὶ ῥ' οἱ μὲν πλώοντες ἐϋκτιμένην ἐπ' Ἰωλκὸν
Θῦνον· ἐγὼ δ' ἱκόμην ἐπὶ Ταίναρον ἠνεμόεντα,
Ὄφρα κεν ἔντομα ῥέξω ἀγακλειτοῖς βασιλεῦσιν,
Οἵ τ' ἄρα νερτερίων βερέθρων κληῖδας ἔχουσιν.
Ἔνθεν δ' ὁρμηθεὶς ἐσύθην χιονώδεα Θρῄκην,
Λειβήθρων ἐς χῶρον, ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἄντρον δ' εἰσεπέρησα περικλυτὸν, ἔνθα με μήτηρ
Γείνατο ἐν λέκτροις μεγαλήτορος Οἰάγροιο.

pietatis Erinnyn. Hic ego Minyarum causa sacra feci piacularia, et terras continenti moventique deo *Neptuno* supplicavi, reditum studiose urgentibus concederet, dulcesque parentes. (1365) Atque illi quidem navigantes ad bene cultam Iolcon contendunt: at ego ventosam Taenaron adeo, inferias facturus inclitis regibus, qui inferorum barathrorum claues tenent. Inde profectus celeriter contendi in niuosam Threcen (1370) Libethrorum in regionem, meam in patriam, antrum ingressus nobile, vbi mater me mea in lecto magnanimi Oeagri enixa est.

1362. ἐρινὴν Voss. 1364. ἐνοσίγαιον Voss. 1365. ἐπ — οισι Voss. 1368. ἀγακλυ. Voss. 1370. ἐσσύ. P. 1371. καὶ ἐμὴν Voss. 1372. εἰσοπέ. Esch.

neglexerint aut ignorarint Graecae et Latinae linguae principes, non opus est hic ostendere. Multo minus est illa iusta argumentatio: hoc melius, subtilius, γραμματικώτερον est, ergo hoc restituendum. Non ignorant haec viri eruditissimi; sed φιλοκαλίᾳ quadam et φιλακριβείᾳ deliniti obliuiscuntur muneris sui: non hoc agunt, vt suam scriptori manum restituant, sed ipsum cogunt in ordinem.

ΟΡΦΕΩΣ

ΟΡΦΕΩΣ ΥΜΝΟΙ

ORPHEI
POETAE VETVSTISSIMI
INITIA
SIVE
HYMNI SACRI
AD MVSAEVM
VERSIBVS ANTIQVIS LATINE EXPRESSI
A
IOSEPHO IVSTO SCALIGERO
IVL. CAES. FIL.

Numeri versibus Latinis interpositi ostendunt annotationes in fine subiectas.

ΥΜΝΟΙ

ΥΜΝΟΙ

Καὶ τὸ Δικαιοσύνης τε καὶ Εὐσεβίης μέγ᾽ ὄνειαρ
Κικλήσκω, Νύμφας τε κλυτὰς καὶ Πᾶνα μέγιστον,
Ἥρην τ᾽ αἰγιόχοιο Διὸς θαλερὴν παράκοιτιν·
Μνημοσύνην τ᾽ ἐρατὴν, Μούσας τ᾽ ἐπικέκλομαι ἁγνὰς
Ἐννέα, καὶ Χάριτάς τε καὶ Ὥρας, ἠδ᾽ Ἐνιαυτὸν,
Λητώ τ᾽ εὐπλόκαμον θείην, σεμνήν τε Διώνην,
Κουρῆτάς τ᾽ ἐνόπλους, Κορύβαντάς τ᾽ ἠδὲ Καβείρους,
Καὶ μεγάλους σωτῆρας ὁμοῦ, Διὸς ἄφθιτα τέκνα·
Ἰδαίους τε θεοὺς, ἠδ᾽ ἄγγελον οὐρανιώνων
Ἑρμείαν κήρυκα, Θέμιν θ᾽ ἱεροσκόπον ἀνδρῶν,
Νύκτα τε πρεσβίστην καλέω, καὶ φωσφόρον ἦμαρ,
Πίστιν τ᾽ ἠδὲ Δίκην, καὶ ἀμύμονα θεσμοδότειραν.
Ῥεῖαν τ᾽ ἠδὲ Κρόνον, καὶ Τηθὺν κυανόπεπλον,
Ὠκεανόν τε μέγαν, σύν τ᾽ Ὠκεανοῖο θύγατρας·
Ἄτλαντός τε καὶ Αἰῶνος μέγ᾽ ὑπείροχον ἰσχύν·
Καὶ Χρόνον ἀέναον, καὶ τὸ Στυγὸς ἀγλαὸν ὕδωρ,
Μειλιχίους τε θεοὺς· ἀγαθήν δ᾽ ἐπὶ τοῖσι πρόνοιαν·
Δαίμονά τ᾽ ἠγάθεον καὶ Δαίμονα πήμονα θνητῶν·
Δαίμονας οὐρανίους καὶ ἠερίους καὶ ἐνύδρους,
Καὶ χθονίους καὶ ὑποχθονίους, ἰδὲ πυριφοίτους·
Καὶ Σεμέλην, Βάκχου τε συνευαστῆρας ἅπαντας,
Ἰνώ, Λευκοθέην τε, Παλαίμονά τ᾽ ὀλβιοδώτην.
Νίκην θ᾽ ἡδυέπειαν, ἰδ᾽ Ἀδρήστειαν ἄνασσαν·
Καὶ βασιλῆα μέγαν Ἀσκληπιὸν ἠπιοδώτην.
Παλλάδα τ᾽ ἐγρεμάχην κούρην, ἀνέμους τε πρόπαντας,

Καὶ

14. εὐσεβείης Voss. 16. διὸς θύγατρα πρέσβειραν Thr. 17. ἐπικέκλημαι ἁγνὰς Thr. 20. κορυβαντὰν Ask. 23. ἀνδῶν P. 24. πρεσβύ. Voss. ἦμαρ Voss. 24. et 25. om. Thr. 26. ῥέαν τόνδε Κρόνον καὶ Τηθύν. 27. om. Thr. 28. ἄτλαντ-

18. Quod hic ἐνιαυτὸν et mox v. 28 αἰῶνα Deos facit, apertum est, id quod in vniuersum semper meminisse Orphei studiosum, vel iudicem, oportet, illum nihil aliud voluisse, quam poeticis illis imaginibus ipsam rerum naturam, in quantum diuina est, a Deo pendet, tota vltra nostram potestatem ac directionem est, describere, quod quidem ipsi cum sacris etiam ex Oriente poetis commune esse, mihi liquidum est. Sed hac de re in vniuersum satis disputauimus. Annum et Saeculum Deos esse, quis miretur, qui Saturnum norit?

21. De Castore et Polluce, Dioscuris, hic sermo esse non potest, quam-

Iustitiam augustam, atque augustam Pietatem,
Obtestor, pusasque viras ([10]) et numina Fauni,
Iunonemque sacram Iouis omnipotenti maritam,
Mammuriamque([11]) almam oro, Nouensilesque([13]) Camaenas
Temperiasque Venustatesque, Annique labores,
Latonam Cincinnatam oro, et Murtiam amoenam,
Armigeros Salios, Lucumones Grunduliosque ([16])
Atque potes Diuos, Iouis immortale propagmen.
Idaique Camillos, et sirempse Deorum
Mercurium accensum, et Iuritis cortumionem, ([7])
Et noctem Maiam obtestor, Lucemque diei.
Tum Fidiam, tum Fas et Fastam ([19]) iura datantem.
Saturnumque et Opem, pallaque Veniliam ([19]) amictam.
Oceanumque voco magnum, Oceanique puellas.
Et vires Telamonis, et Aeui saecula fessa.
Tempusque aeternum, atque paludis sagmina Auernae.
Mulciberosque ([20]) Deos, lumenque illustre Monetae. ([21])
Et Manum ([22]) Genium, atque Inuum ([22]) mortalium homo-
Coelestesque Ioues atque Aërios, et Aquantes (num
Terrestres etiam, et Summanos Igniuiosque
Et Semelam, et Bruini ([23]) fauantes rite cohortes
Matutam Albumeam, Portumnumque omnipotentem,
Et Graecam Nemesim ([24]) et numen victoriae Aiae,
Nec non patrinum coelestem Aesclapium amicum
Et perterricrepae arma Mineruae, et flamina bruta
Ful-

ναί τε Thr. 29 -- 37. om. Thr. et ponit hunc δαίμονας ἀγνὰς πυρίφοιτας ἀερίας τε. Etiam reliqua om. 32. καὶ ἐναλίας καὶ Voss. 34. βάκχον τε συνεννυασατῆρας Voss. συνευ-σατ. sphal. Esch. 35. λευκοθέαν Voss. 36 et 37. omitt. Voss.

quamquam et ipsi σωτῆρες· sed de aliis multum antiquioribus, de quibus erudite Hemsterhus. ad Lucia. T. 1 p. 283. a, praesertim ex Diod. Sic. 4, 43.

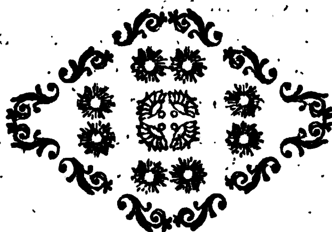
23. Θέμις ἱεροσκόπος, augurium optimum ius et bona causa. Interim etiam fatidicam deam fuisse ac tenuisse oraculum Delphicum constat.

31. Illum δαίμονα signat, a quo εὐδαίμονες et κακοδαίμονες dicuntur.

36. Victrix etiam eloquentia, non modo Adrastea, quam effugere nemo potest.

Καὶ βροντὰς, κόσμε τε μέρη τετρακίονος αὐλῶν·
Μητέρα τ᾽ ἀθανάτων, Ἄττιν καὶ μῆνα κικλήσκω,
Οὐρανίαν τε θεὰν, σὺν δ᾽ ἄμβροτον ἁγνὸν Ἄδωνιν,
Ἀρχήν τ᾽ ἠδὲ πέρας· (τὸ γὰρ ἔπλετο πᾶσι μέγιστον)
Εὐμενέας ἐλθεῖν, κεχαρημένον ἦτορ ἔχοντας,
Τήνδε θυηπολίην ἱερὴν σπονδήν τ᾽ ἐπὶ σεμνήν.
Εἰνοδίαν Ἑκάτην κλήζω, τριοδῖτιν ἐραννὴν,
Οὐρανίαν χθονίαν τε καὶ εἰναλίαν κροκόπεπλον,
Τυμβιδίαν, ψυχαῖς νεκύων μέτα βακχεύεσαν·
Περσίαν σκυλακῖτιν, ἀμαιμάκετον βασίλειαν,
Ταυροπόλον, παντὸς κόσμε κλειδῦχον ἄνασσαν,
Ἡγεμόνην, νύμφην, κεροτρόφον, ἐρεσιφοῖτιν,
Λισσομένοις κέρην τελεταῖς ὁσίαισι παρεῖναι,
Βεκόλῳ εὐμενέεσαν ἀεὶ κεχαρηότι θυμῷ.

39. κύδει coni. Fr. Portus apud Stephan. 40. Ἄτιν Voss. 41. ἀγνὸν P. 44. σπονδὶν Voss. 46. χθονίαν P. 48. Πεσ-

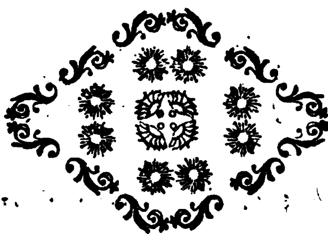
ΟΡΦΕ-

39. Quatuor ventos cardinales puto, imaginatur, vt quatuor magnas columnas, cauas, e quibus illi spirant.

40. Frustra fuerit, qui matrem aliquam Deorum Attin hinc probare vellet, quo illa verborum ordinatio nostro familiaris, et interpunctio omnium librorum inuitare posset. Mater deorum seorsim inuocatur, deinde famulus illius Attin vel Attis, Mensis, s. Menotyrannus, vt in veteribus Inscriptt.

Fulminaque atque arguta quadri modulamina Mundi
Maesium, (25) Casnarem, Diuum Latiamque parentem,
Coelestemque Lubentiam, et indigetem Deum Adonem
Principium et finem, namque ille est omnibus totum,
Hos mitis precor aduentassere numine laeto,
Ad mea Februa, et Inferii Libamina sacri
Obtestor Triuiam Deianam Coeligenamque
Terrigenam, sirempse voco, aequoreamque Paludam (26)
Et vitulantem inter nigros Lemures Libitinam,
Quae loca vasta colit, ceruorum sanguen adulans,
Omnipotens regina, Canaria, Noctua virgo,
Carnea, perpetui mundi Bupetia sancta
Dux, vira, Rumia, Diua vagans per scrupea saxa,
Mitis vti nostris intersit candida votis,
Numine praesenti gratans bona fausta bubulco.

σίαν Voss. ἀμιμ. Voss. Περ. φιλέρημον, ἀγαλλομένην ἐλάφοισι Νυκτερίαν σκυλ. Ask. 50. ὀρεσιφοῖτην Voss. 51. Λισσομέναις Voss.

ORPHEI

scriptt. vocatur. Vid. omnino Reines. Inscr. ad 1, 39 et 40.

48. Περσίαν malim Περσηΐαν, et referam ad illam, e qua Sol Aeëten Medeae patrem genuisse dicitur, hactenus nempe, vt nomen in illa familia non inauditum intelligamus. Σκυλακῖτιν venatricem quod iam exprimit, illud mihi assumentum illud, quod ex Askaeano libro notaui, eo magis suspectum reddit.

52. Βουκόλον, puto, se vocat. vid. Lap. Hyp. 52.

 * Vid.

ΟΡΦΕΩΣ ΥΜΝΟΙ*

1. ΠΡΟΘΥΡΑΙΑΣ** θυμίαμα***, στύρακα.

Κλῦθί μοι ὦ πολύσεμνε θεὰ, πολυώνυμε δαῖμον,
Ὠδίνων ἐπαρωγὲ, λεχῶν ἡδεῖα πρόσοψι·
Θηλειῶν σώτειρα, μόνη φιλόπαις ἀγανόφρον,
Ὠκυλόχεια, παρεῦσα νέαις θνητῶν Προθυραία.
Κλειδοῦχ', εὐάντητε, φιλότροφε, πᾶσι προσηνής.
Ἣ κατέχεις οἴκους πάντων, θαλίαις τε γέγηθας.
Λυσίζων', ἀφανής, ἔργοισι δὲ φαίνῃ ἅπασι,
Συμπάσχεις ὠδῖσι, καὶ εὐτοκίῃσι γέγηθας.
Εἰλείθυια, λύουσα πόνους δειναῖς ἐν ἀνάγκαις.
Μούνην γάρ σε καλοῦσι λεχοὶ, ψυχῆς ἀνάπαυμα.
Ἐν γάρ σοι τοκετῶν λυσιπήμονές εἰσιν ἀνίαι.
Ἄρτεμις Εἰλείθυια, καὶ ἡ σεμνὴ Προθυραία.
Κλῦθι μάκαιρα· δίδου δὲ γονὰς, ἐπαρωγὸς ἐοῦσα·
Καὶ σῶζ', ὥσπερ ἔφυς αἰεὶ σώτειρα προπάντων.

2. NY-

1.* τελεταὶ Thr. 3. ἀγανόφρων Voss. 6. οἴκους τε πάντ Voss.

IN HYMNOS.

* Vid. Scaligeri annotationum, quas huic libello subiecimus, primam. Firmat viri magni sententiam, praeter infinita alia, etiam libri Thryllitiani lectio. Nihil autem notabilius, et ad naturam horum carminum declarandam aptius videtur illis, quae Lap. 18, 83 dicuntur, praesertim 85, Τέρποντα γὰρ ἐπὴν κέ τις ἐν τελετῇσι Μυστικὸν ἀείδησιν ἐπώνυμον ἀρκυνιώνων. Sed totus locus considerandus est, qui dubium nullum de scopo et vsu horum hymnorum relinquit.

** Προθυραίας quod primo loco τελετὴν ponit, videtur simul prooemium operis auspicatum voluisse ponere. Quam autem deam hoc nomine intelligat, clarissime ipse indicauit.

*** Θυμιάματα et ἀρώματα, forte et Lapides f. gemmas in ipsis sacris

ORPHEI
INDIGITAMENTA DEORVM.

1. *Carneae Limentinae Forculae.*

Adſis o Veneranda Deum Maieſta Camilla
Foetarum tutilina, et Lucina dolentum,
Soſpita foeminei ſexi, ſtudioſa propagis
Nummeria, atque nouis nuptis Dea Forcula praeſes
Carnea, perfacilis, Picumna, eadem omnibus mitis,
Quae cunctorum habitas aedes epulasque frequentas
Cinxia et inuiſa, aſt eadem omnibus parens
Partum aegrum miſerans, numero parientibus gaudens
Dia parunda, luens vterorum aegerrima clauſtra,
Te foetae vocitant, ſolamen dulce laborum,
Nam tu foetiparentum vterorum clauſtra reſignas.
O Partuna Diana Palatua Limentina
Suffice prolem almam, titula adſtans parturientum
Et ſerua, omnium vti cluis ſemper ſoſpita Iuno.

2. No-

7. ἄκουσι P.   9. λύουσα PAL.

ſacris obeundis peplo inuoluta, et ibi ritu quodam (forte pilulariorum artibus non abſimili) tractata eſſe, colligere, ſuſpicari certe licet ex Argon. 310, qui locus ex iis eſt, vnde intelligere mihi videor, tria opera Argonauticum, hymnos et de lapidibus eſſe eiusdem diſciplinae vnius auctoris partes, ab vno etiam poeta ſcriptas. Eadem ratio Lap. 18, 102 ſq.

1, 4. Mendoſa putat Graeca Cl. Ruhnk. nec ſententiam inde poſſe effici. Addit, forte legendum, παρεῖσ' ἀνίαις θνητῶν. Sed νέαις proprie adeſt Prothyraea, Nymphis, nuribus, mulierculis ad pariendum aptis et in eo occupatis; quibus ſe praeſtat ὠκυλόχειαν, accelerantem partus. Feſtinaſſe hic virum doctum, paret, quod praeteruidit, hoc ipſo hymno, v. 11 ἀνίαις penultimam producere.

2, 5.

2. ΝΥΚΤΟΣ θυμίαμα, δαλές.

Νύκτα θεῶν γενέτειραν ἀείσομαι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.
Νὺξ γένεσις πάντων, ἣν καὶ Κύπριν καλέσωμεν.
Κλῦθι μάκαιρα θεὰ, κυαναυγὴς, ἀστεροφεγγής·
Ἡσυχίῃ χαίρουσα καὶ ἠρεμίῃ πολυύπνῳ·
Εὐφροσύνη, τερπνὴ, φιλοπάννυχε, μῆτερ ὀνείρων·
Ληθομέριμν' ἀγαθή τε, πόνων ἀνάπαυσιν ἔχουσα·
Ὑπνοδότειρα, φίλη πάντων, ἐλάσιππε, νυχαυγής·
Ἡμιτελὴς, χθονία ἠδ' οὐρανία πάλιν αὐτή·
Ἐγκυκλία, παίκτειρα διώγμασιν ἠεροφοίτοις·
Ἣ φάος ἐκπέμπεις ὑπὸ νέρτερα, καὶ πάλι φεύγεις
Εἰς ἀΐδην. δεινὴ γὰρ ἀνάγκη πάντα κρατύνει.
Νῦν σε μάκαιρα Νὺξ πολύολβιε, πᾶσι ποθεινὴ,
Εὐάντητε, κλύουσα λόγων ἱκετηρίδα φωνὴν,
Ἔλθοις εὐμενέουσα, φόβους δ' ἀπόπεμπε νυχαυγεῖς.

3. ΟΥΡΑΝΟΥ θυμίαμα, λίβανον.*

Οὐρανὲ παγγενέτωρ, κόσμου μέρος αἰὲν ἀτειρές,
Πρεσβυγένεθλ', ἀρχὴ πάντων, πάντων τε τελευτή·
Κόσμε πατὴρ, σφαιρηδὸν ἑλισσόμενος περὶ γαῖαν,
Οἶκε θεῶν μακάρων, ῥόμβου δίνησιν ὁδεύων,
Οὐράνιος χθόνιός τε φύλαξ πάντων περιβληθείς·
Ἐν στέρνοισιν ἔχων φύσεως ἄτλητον ἀνάγκην,
Κυανόχρως, ἀδάμαστε, παναίολε, αἰολόμορφε,
Πανδερκὲς, κρονότεκνε, μάκαρ πανυπέρτατε δαῖμον,
Κλῦθ' ἐπάγων ζωὴν ὁσίαν μύστῃ νεοφάντῃ.

4. ΑΙ-

II, 1. ἀείσ. Voss. 4. ἡσυχίῃ P. 7. ὑμνοδ. al. 9. ἠεροφοίτοις PAlC. 10, ἐκπεμπ. sph. Eschenb. 11. δεινὴ ἀν. Ask.

2, 5 Εὐφροσύνη quod nox vocatur, non tam ad laetitiam, quam ad prudentiam respicit. Vid. Fragm. 10, 1.

2, 6. Elegans Piersoni coniectura Verisi. p. 39, ἀγαθήν τε πόνων ἀνάπαυσιν ἔχουσα.

2, 7. Obsequi me animaduerto Scaligero, et viris doctis compluribus, cum tandem ὑπνοδότειρα, naturale noctis epitheton, alteri ὑμνοδ. substitutum eo. Sunt forte occasiones, vbi etiam ὑμνοδότειραν vocare liceat his, quibus nox, vel somnus

2. Noctis suffimen, Torres.

Te te Diua voco omniparens Diuumque hominumque.
Principium est nox omnium et est nox Murtia nobis,
Audi Diua parens caligans syderiduca,
Quae loca pigra colis somnoque habitanda silenta,
Iucunda et pernox epulonaque somnia gignens,
Curifuga atque optanda quies placidissima rerum
Somnidua omnium amica, et equiria Nocti crepusca
Imperfecta eadem terrestris coelica rursus
Vortens omnimodis Dea Mostellaria ludens,
Quae lucem legas sub Tartara; rursus ad Orcum
Manas: nam cogunt rerum inuictissima iura.
Adsis o veneranda, optabilis, omnibus grata,
Mitis suppliciorum illabere vocibus sanctis,
Adsis diua fugans Inui simulacra crepusci.

3. Coeli suffimen, Tus.

Coele Pater rerum Mundi pars irrequiete (es,
Casce parens, omnium qui principium, exitium omnium
Munde pater voluens am terram anfractibus magnis
Coeligenum domus praecipitans vortiginis orbe
Coelice terrestris, custos cortinaque rerum
Amplectens naturai pollentia iura,
Caerulee indomite et Volturne parens, Vortumne
Omnituens, Saturni satorque superrime Die
Huc ades, atque nouo vitam moderere Camillo.

4. Ignis

14. ἀμπνέσα Voss. H. Stephano vid. leg. νυχαυγᾶς.
III,* λίβανος Ask. 3. Κόσμε Voss.

somnus adeo, distasse dicitur carmina. Νυχαυγὴς notat ea quae aegre quidem et obscure, sed videri tamen per noctem possunt. Sic et v. 14.

2, 8. Nox est dimidia pars diei naturalis. Hoc vocat ἡμιτελής.

3, 5. Mira caeli diuisio in οὐράνιον et χθόνιον. Sed hoc nempe significat, eam partem caeli, quae nunc immineat capiti, post certarum horarum decursum subire terram etc.

5, 1.

4. ΑΙΘΕΡΟΣ θυμίαμα, κρόκον.

Ὦ Διὸς ὑψιμέλαθρον ἔχων κράτος αἰὲν ἀτειρές,
Ἄστρων ἠελίου τε σεληναίης τε μέρισμα,
Πανδαμάτωρ, πυρίπνου, πᾶσιν ζωοῖσιν ἔναυσμα,
Ὑψιφανὴς Αἰθήρ, κόσμου στοιχεῖον ἄριστον·
Ἀγλαὸν ὦ βλάστημα, σελασφόρον, ἀστεροφεγγές,
Κικλήσκων λίτομαί σε, κεκραμένον εὔδιον εἶναι.

5. ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΥ θυμίαμα, σμύρναν.

Πρωτογόνον καλέω διφυῆ, μέγαν, αἰθερόπλαγκτον,
Ὠογενῆ, χρυσέαισιν ἀγαλλόμενον πτερύγεσσιν,
Ταυροβόαν, γένεσιν μακάρων θνητῶν τ' ἀνθρώπων·
Ὅστε πολύμνηστον πολυόργιον, ἠρικαπαῖον,
Ἄῤῥη-

V, 2. περύγεσσιν P. 3. Ταυρόαν Voss.

5, 1. Διφυῆ vocat, in quantum Amor est, v. H. 57, 4 et Argon. 14.

5, 2. Conf. Fr. 32, 3.

5, 3. An ad vim amoris Venerei, quae in taurorum mugitibus animaduertitur, respicit?

5, 4. In h. l. plus forte operae positum est a renatis inde literis, quam res ita tenuis, ita nugatoria mereatur. Cum interea etiam id ipsum intelligere, quid in quaque re pretii sit, philologia h. e. philosophia verborum promittat, non defugi prouinciam aliquanto ob id ipsum difficiliorem, quod plures in eadem versati sunt, vt Leopardus Emendationum 12, 2 Fac. Crit. To. 3 p. 237 sq. quibus poteramus contenti esse: certe nihil melius postea allatum esse puto. Huic Ἠρικαπαῖος iam placuit, quorsum vtitur iis Procli locis, quae sub Fragmentis n. 8 collecta, et quae in Lexico Orphico indicata sunt. Theodor. Canterus Var. Lect. 1, 26 Fac. Crit. To. 3 p. 736 primo laudat Fr. Porti coniecturam, εὔρατο παιᾶν'. Tum ait Iosepho Scaligero, quod ab alio ipse accepisse ait, aliquando placuisse εὐρὺν ἐπ' αἰῶνα. (Equidem dubito Scaligero placere potuisse, εὐρὺν αἰῶνα) Ipse deinde ἠρικαπαῖον s. ἠρικεπαῖον eadem fere qua Leopardus ratione defendit. Wassius ad Thucyd. 1, 61 extr. H. 51, 6 legi velit εὐρεσιπαιά, vt cum h. l. conueniat, in quo illi placet εὕρετο παιᾶν', quod Fr. Porto in mentem venisse vidimus. Tho. Reinesius ad Inscr. 1, 219 p. 211 suadebat, apud Nazianzenum, qui mihi fundus verae lectionis videtur, vt mox dicam, ἠρικαπαῖος mutari in πριαπαῖος, hactenus tamen, dum ille ἠρικαπαῖος ex Orpheo, s. Onomacrito vel alio scriptore vetusto afferatur. Denique ἠρικεπαῖον Bentleius in epist. ad Millium Iohanni Malelae subiecta, et Heringa Obss. 11 p. 90 defendunt. Et est sane ἠρικεπαῖος, credo, vbique apud Proclum, nec non apud Damascium

4. Ignis suffimen, Crocum.

Qui Iouis in tectis dominaris peruigil ignis
Stellarum, Solis, Lunaique omnipotens pars,
Omnidomans, spirans, animantum viuidus ardor;
Caerula celsa regens elementum nobile mundi,
Flos ignite iubar genitabile siderilune
Cum precibus calo te innocuumque et temperium esse.

5. Primigenii suffimen, Murra.

Primigenam obtestor geminum magnum aërimolgum
Indugenam pinnis aureis illustribus aptam;
Taurigenium, Diuum atque hominum genitabile semen
Antidea in terra celebre et memorabile numen

Indu-

4. θύμημα Πουών al. V. N.

nascium de Principiis citatum Bentleio, et plenius Wolfio Anecd. T. 3 p. 253. Sed quid tricamur in litera? Videamus potius, quid Dei aut monstri sit ἠρικεπαῖος. Nempe ipsum hoc facilius forte assequemur, si de scriptura constet. Negat Bentleius, κεπ syllabam esse Graecam, et cum etymis, quae ex Oriente venatur Millius ad Io. Malelam p. 90 plane nihil sibi vult se negotii (p. 4 et 90 epistolae). Me quidem, cum Graecae soleant se antiquiorum Orphicorum appellationes, hoc ipsum excitauit, eo diligentius ad orthographiam eius attenderem. Et puto hac a etiam ad Grammaticam Ericaei significationem posse perueniri. Et res non magni momenti: sed [illegible]anda mihi, et morbi, quo cum [illegible]axime laboro, consolabilis agitatio animi in re, vbi impune errare est. Orphicum adhuc carmen illum prolatum est, in quo diserte suis literis nomen superfit: antiquissimum illius auctorem et velut mystagogum habemus Nazianzenum Gregorium, qui Orat. 3 s. στηλιτευτικῇ in Iulianum priore versus finem (p. 298 extr. Basil. 1550 f. et p. 104, B. Paris) ἠρικεπαῖον deridet ac detestatur. Hunc porro locum ita interpretatur Nonnus in exegesi histor. nr. οη p. 154 extr. (edit. Montacutii Eto. 1600. 4) Ponam enim locum integrum ex libro, quod sciam, raro, Ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς ποιήμασιν εἰσηνέχθη τὰ δύο ταῦτα ὀνόματα μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν· ὧν τὸν Φάνητα ἀσφέρα αἰδοῖον ἔχοντα ὀπίσω περὶ τὴν πυγήν· λέγουσι δὲ αὐτὸν ἔφορον εἶναι τῆς ζωογόνου δυνάμεως· ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἠρικαπαῖον λέγουσιν ἑτέρας ἔφορον εἶναι δυνάμεως. Neque hic neque alias descendere lubet in ipsa mysteria, certe quatenus illa scrutari et explicare vel calumniari adeo voluere tum Platonici recentiores, Proclus, Damascius, etc. tum Christiani ab Iustino inde et Athenagora

Ἄῤῥητον, κρύφιον, ῥοιζήτορα, παμφαὲς ἔρνος·
Ὄσσων ὃς σκοτόεσσαν ἀπημαύρωσας ὁμίχλην,
Πάντη δινήθεις πτερύγων ῥιπαῖς κατὰ κόσμον·
Λαμπρὸν ἄγων φάος ἁγνὸν, ἀφ᾽ ὃ σε Φάνητα κικλήσκω,
Ἠδὲ Πρίηπον ἄνακτα, καὶ ἀνταυγῆ ἑλίκωπον.
Ἀλλὰ μάκαρ πολύμητι, πολύσπορε, βαῖνε γεγηθὼς
Ἐς τελετὴν ἁγίαν πολυποίκιλον ὀργιοφάνταις.

6. ΑΣΤΡΩΝ θυμίαμα, αρωμα.

Ἄστρων οὐρανίων ἱερὸν σέλας ἐκπροκαλοῦμαι,
Εὐϊεραῖς φωναῖσι κικλήσκων δαίμονας ἁγνούς.
Ἀστέρες οὐράνιοι, Νυκτὸς φίλα τέκνα μελαίνης,
Ἐγκυκλίοις δίναισι περιθρόνια κυκλέοντες,
Ἀνταυγεῖς, πυρόεντες, ἀεὶ γενετῆρες ἁπάντων·
Μοιρίδιοι, πάσης μοίρης σημάντορες ὄντες·

Θνητῶν

9. Forte αὐταυγεῖς hic et mox 6, 5. 10. πολυμῆτι. Voss.
VI, 2. Εὐιέροις coniic. Lennep. ad Col. p. 128. ἁγνοὺς Voss. Thr.

nagora et Alex. Clemente, ad Malelam vsque. Hoc modo obseruo, ἠρικαπαῖε testis s. nomenclator antiquissimus est Nazianzenus. Apud Suidam sine varietate vno loco, ἠρικαπαῖος est ὄνομα κύριον· altero eadem fere ponuntur, quae modo ex Nonno de Phanete dedimus, additurque καὶ ὁ ἠρικαπαῖος ἕτερος καταπιὼν (sic leg. f. pro ἕτερον καταπιόντα) πάντας τοὺς θεοὺς, ὡς τὸν Κρόνον. Veniendum tandem est quo volumus. Syllaba igitur κεπ non-Graeca non debet nos impedire, quo minus Graecum nomen putemus ἠρικαπαῖον. Videtur esse καπαῖος pro κηπαῖος correptum a κῆπος, Ericapaeus autem *hortorum vernus* quidam praeses et numen, auctor fertilitatis omnis, fecunditatisque, idem alias Priapus, idem Sol, Bacchus idem, ex ipsa Orphei disciplina, quatenus v. g. fr. 8 proposita est, αὐτὸς δὲ ὁ Διόνυσος, καὶ Φάνης, καὶ Ἠρικεπαῖος συνεχῶς ὀνομάζεται. Quin hic ipse hymnus satis hoc superque ostendit v. 7 et 8. Meminerint lectores, nos non μυσταγωγεῖν hic voluisse, sed φιλολογεῖν. Alioquin omitti non debebat locus Io. Malelae Chronogr. p. 90, vbi inter ipsorum chronographorum se inuicem compilantium et interpolantium nugas, ac librariorum aberrationes, ex Orphicis memoratur τὸ φῶς τὸ ῥῆξαν τὸν αἰθέρα — τὸ ὑπέρτατον πάντων, οὗ ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας, ἐξεῖπε μῆτιν — Φάναι, τὰ ἐρικαπεὺ, ὅπερ ἑρμηνεύεται τῇ κοινῇ γλώσσῃ βουλὴ, φῶς, ζωοδοτὴρ κ. τ. λ. Ad nostrum institutum hoc pertinet, vt obseruemus, posteriorem partem nominis, quod tractamus, eundem locum occupare in V. Παντικαπαῖον, quam nobilis-

Iustitiam augustam, atque augustam Pietatem,
Obtestor, pusasque viras ([10]) et numina Fauni,
Iunonemque sacram Iouis omnipotenti maritam,
Mammuriamque([11]) almam oro, Nouensilesque([13]) Camaenas
Temperiasque Venustatesque, Annique labores,
Latonam Cincinnatam oro, et Murtiam amoenam,
Armigeros Salios, Lucumones Grunduliosque ([16])
Atque potes Diuos, Iouis immortale propagmen.
Idaique Camillos, et sirempsſe Deorum
Mercurium accensum, et Iuritis cortumionem, ([17])
Et noctem Maiam obtestor, Lucemque diei.
Tum Fidiam, tum Fas et Fastam ([19]) iura datantem.
Saturnumque et Opem, pallaque Veniliam ([19]) amictam.
Oceanumque voco magnum, Oceanique puellas.
Et vires Telamonis, et Aeui saecula fessa.
Tempusque aeternum, atque paludis sagmina Auernae.
Mulciberosque ([20]) Deos, lumenque illustre Monetae. ([21])
Et Manum ([22]) Genium, atque Inuum ([22]) mortalium homo-
Coelestesque Ioues atque Aërios, et Aquantes (num
Terrestres etiam, et Summanos Igniuiosque
Et Semelam, et Brumi ([23]) fauantes rite cohortes
Matutam Albumeam, Portumnumque omnipotentem,
Et Graecam Nemesim ([24]) et numen victoriae Aiae,
Nec non patrinum coelestem Aesclapium amicum
Et perterricrepae arma Mineruae, et flamina bruta
Ful-

νύ τε Thr. 29 — 37. om. Thr. et ponit hunc δαίμονας ἁγνὰς πυρφοῖτας ἀερίας τε. Etiam reliqua om. 32. καὶ ἐναλίας καὶ Voss. 34. βάκχον τε συναντασαστῆρας Voss. συναυσατ. sphal. Esch. 35. λευκοθέην Voss. 36 et 37. omitt. Voss.

quamquam et ipsi σωτῆρες· sed de aliis multum antiquioribus, de quibus erudite Hemsterhus. ad Lucia. T. 1 p. 283, a, praesertim ex Diod. Sic. 4, 43.

23. Θέμις ἱεροσκόπος, augurium optimum ius et bona causa. Interim etiam fatidicam deam fuisse ac tenuisse oraculum Delphicum constat.

31. Illum δαίμονα signat, a quo εὐδαίμονες et κακοδαίμονες dicuntur.

36. Victrix etiam eloquentia, non modo Adrastea, quam effugere nemo potest.

Θνητῶν ἀνθρώπων θείαν διέποντες ἀταρπόν·
Ἑπταφαεῖς ζώνας ἐφορώμενοι, ἠερόπλαγκτοι·
Οὐράνιοι, χθόνιοί τε, πυρίδρομοι, αἰὲν ἀτειρεῖς·
Αὐγάζοντες ἀεὶ νυκτὸς ζοφοειδέα πέπλον,
Μαρμαρυγαῖς στίλβοντες, εὔφρονες, ἐννύχιοί τε·
Ἔλθετ᾽ ἐπ᾽ εὐιέρου τελετῆς πολυΐστορας ἄθλους,
Ἐσθλοὶ ἐπ᾽ εὐδόξοις ἔργοις δρόμον ἐκτελέοντες.

7. ΗΛΙΟΥ θυμίαμα, λιβανομάνναν.

Κλῦθι μάκαρ, πανδερκὲς ἔχων αἰώνιον ὄμμα,
Τιτὰν χρυσαυγής, Ὑπερίων, οὐράνιον φῶς.
Αὐτοφυής, ἀκάμα, ζώων ἡδεῖα πρόσοψι·
Δεξιὲ μὲν γενέτωρ ἠοῦς, εὐώνυμε νυκτός·
Κρᾶσιν ἔχων ὡρῶν, τετραβάμοσι ποσσὶ χορεύων.
Εὔδρομε, ῥοιζωτήρ, πυρόεις, φαιδρωπέ, διφρευτά,
Ῥόμβου ἀπειρεσίου δινεύμασιν οἶμον ἐλαύνων·
Εὐσεβέσιν καθοδηγὲ καλῶν, ζαμενὴς ἀσεβοῦσι·
Χρυσολύρη, κόσμου τὸν ἐναρμόνιον δρόμον ἕλκων·
Ἔργων σημάντωρ ἀγαθῶν, ὡροτρόφε κοῦρε.
Κοσμοκράτωρ, συρικτά, πυρίδρομε, κυκλοέλικτε,
Φωσφόρε, αἰολίδικτε, φερέσβιε, κάρπιμε, παιάν·
Αἰθαλὶς, ἀμίαντε, χρόνου πέρας· ἀθάνατε Ζεῦ,
Εὔδιε, παμφαῆ· κόσμου τὸ περίδρομον ὄμμα,
Σβεννύμενον λάμπον τε καλαῖς ἀκτῖσι φαειναῖς·
Δίκτα δικαιοσύνης, φιλονάματε, δέσποτα κόσμου·
Πιστοφύλαξ, αἰεὶ πανυπέρτατε, πᾶσιν ἀρωγέ·
Ὄμμα δικαιοσύνης, ζωῆς φῶς· ὦ ἐλάσιππε,

Μάστι

7. ἀτραπὸν Thr. 8. ἱεροπλαγκτοι Voss. 10. et 11. om. Thr. 11. εὐνύχ. P. 12. εὐιέρον Voss. VII, 2. χρησαυ. Thr. 3. αὐτοφυὲς Thr. ἀκάμαν hic et 11, 9 malit Lennep. ad Coluth. p. 4. προσοψις Voss. 6. om. Thr. ῥοιζήτωρ al. in edit. Plant. Scal.

6, 8. Ἑπταφαεῖς ζώνας satis mihi videor declarasse nuper ad Claudia. 24, 135 et 96, 9. Add. Io. Tzetz. ad Hesiodi Ἐρ. p. 7, a, pr.

7, 1. Solis illam πολυωνυμίαν, et diffusam per deos omnes natu ram explicare, libri opus e Hunc hymnum speciatim illustr Io. Diac. Alleg. ad Θεογον. Hesio p. 268. Cf. quae dicimus ad Fr. 28.1 Est hic hymnus etiam inter illo qu

antes diuinum itiner mortalibus primis
tenuimque tribuni castrorum aëriuolgi.
:lica terrestris gens flammiuaga irrequieta,
?turni creperi obseruantes pallia furua,
nimas scintillantes, laeti peruigilesque,
io vos ad festi sacra conscia cultus
stum allucentes facem ad omnia adorea facta.

7. *Solis suffimen, Libanomanna.*

inceps qui aeternis oculis opera omnia lustras
Titane illustris, praestans Coui omnipotens lux
igena irrequies, speculumque animantium amicum
tume Matutae pater alme, sinistume noctis
nperias moderans, persultans quadrupedantes.
liue et torrens, ignite, venuste, curulis
ficiens itiner, rapida vortigine cursus
ie piis hominum dux fauste, nefantibus hostis,
dicen numerum pinsans modulaminis celsi
faustorum operum genitor bone Temperiarum
diperans, oscen flammans, circaneus ales,
fer, indagator, alebrius, frugifer, alme
is, pure, pater tempestatum, omnipotens Dis
, micans, agilis, mundi stillantis ocelle.
lue, et rediuiue iterum immortalibus flammis.
stor Iustitiai, aquilustrius, atque here mundi,
e, Iouis fidius, supreme atque omnibus praesens,
Cortumio, vitae lux, Trossule equiri.

Qua-

. δυσμαν Ask. Voss. Thr. 11—15. om. Thr. 13. V. leg. ἰεθαλής. cf. 12, 1. χρ. πάτερ Ask. Voss. 14. παμφαῆς Voss. πα-φαὲς susp. Piers. Verif. p. 30. 16. δακτα Voss. Thr. ιλονώμ. Thr.

ollectioni suae inseruit Mait-

Cf. mox v. 19.
De hac caelesti Musica
ii in Comm. Soc. Gott. T. 1
cf. 10, 6, praef. ad 33, 17.

7, 11. Συρικτά, V. Fr. 28, 14.
7, 16. Φιλονάματος possit Sol dici, quatenus aquis et humoribus nutriri putabatur.
7, 18. Ad Solem, tanquam ad oculum Dei videntem omnia, pro-

N 2 uocant

Μάστιγι σὺν λιγυρῇ τετράορον ἅρμα διώκων,
Κλῦθι λόγων, ἡδὺν δὲ βίον μύστῃσι πρόφαινε.

8. ΣΕΛΗΝΗΣ θυμίαμα, ἀρώματα*.

Κλῦθι θεὰ βασίλεια, φαεσφόρε, δῖα σελήνη·
Ταυρόκερως μήνη, νυκτιδρόμε, ἠεροφοῖτι,
Ἐννυχία, δᾳδοῦχε, κόρη εὐάστερε, μήνη·
Αὐξομένη καὶ λειπομένη, θῆλύς τε καὶ ἄρσην·
Αὐγήτειρα, φίλιππε, χρόνου μῆτερ, φερέκαρπε·
Ἠλεκτρὶς, βαρύθυμε, καταυγάστειρα, νυχία·
Πανδερκὴς, φιλάγρυπνε, καλοῖς ἄστροισι βρύουσα·
Ἡσυχίῃ χαίρουσα καὶ εὐφρόνῃ ὀλβιομοίρῳ·
Λαμπετίη, χαριδῶτι, τελεσφόρε, νυκτὸς ἄγαλμα
Ἀστράρχη, τανύπεπλ', ἑλικοδρόμε, πάνσοφε κούρη,
Ἐλθὲ μάκαιρ' εὔφρων, εὐάστερε, φέγγεϊ τῷ σῷ
Λαμπομένη, σώζουσα τοὺς ἱκέτας ἐς λοκούρη.

9. Φ

19. Μάσ. λιγ. Voss. Thr. 20. πρόφαινε etiam Ask. πρωὶ sphalma Esch. VIII, * ἀβώματα Voss. 2. om. Thr. Τα — ος — νυκτιδ — ἡ — φοίτη Voss. 3. Εὐνυχ. Voss. 4. λειπ. μῆτερ τε χρόνοιο Thr. 5. 6. 7. 8. om. Thr. 6. νυ-

vocant iurantes, Ἥλιος, ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις κ. τ. λ.

7, 19. Cf. 16, 5.

8 * In nostro Codice legitur frequenter βρῶμα et βρώματα pro ἄρωμα et ἀρώματα. Has varietates neglexi quasi errores librariorum. In Hesychio nuperrime eundem errorem obseruaui in voce θυλακοφόροι, vbi ἀρώματα male pro βρώματα legunt omnes editores. ASK.

8, 4. Cf. 7, 15. it. 31, 10.

8, 5. Φίλιππε. Certe Noctis currus etiam equis iunctus est. Claudia. 15, 213 *Humentes iam Noct equos* appellat.

8, 6. Vid. de Luna Electra, qu disputamus Comm. Soc. Gott. T. p. 70.

8, 8. Huc referendus est loc Procli in Plato. Polit. p. 353, 6, q cum dixisset, Βένδις esse nome Thracium Dianae, pergit, ὅτω κ τῷ Θρᾳκὸς Θεολόγῳ μετὰ τῶν ἄλ λων τῆς σελήνης ὀνομάτων καὶ τ Βένδιν εἰς τὴν θεὸν ἀναπέμψαντ Πλουτώνη τε [καὶ] Εὐφροσύνη, Βέν τε κραταιά. Sed hic puto lege dum esse non εὐφροσύνη, cuius vl

adriiuga arguto instigans foraca flagello
ed oramus Camillis vitam alluxe beatam.

8. Lunae suffimen, Aromata.

) Regina potens Lucina superrima virgo,
Luna patalis Venus, Noctuuigila, aëriuolga.
rnox taedigerens, stellis comitia Luna,
ia nouella, senescens femina, masculus idem.
na autumna micans, saeclorum mater equestris
ccina Vaeiouis, illustris, dilucula pernox
nnituens, leuisomna cluens stipantibus signis
etitiae locupletis amans, pacisque Vacunae
rcoqui frux, Triuia, Lutetia, Noctis ocelle
trica, praetextata, obstita, Minerua virago,
ic ades ô stellata lubenter splendida, fulgens
ce tua et tu supplicibus, studiosa, faueto.

9. Na-

χαι Voss. 7. ἄστροισι Ask. P. πανδ— ις— ἄστροισι Voss. 8. ἡσυχίη Ask. F. εὐφρόνη V. N. 9. χαροδῶσι Ask. P. χαρι-δῶσι Thr. 10. Αστράχη PAI. 11. εὔφρον Voss. 12. ἱκέτας Φρενόκαρπε Thr. ex v. 5. V. N.

non bene per apostrophum abij... r, sed εὐφρόνη, quod ordina-n pene Noctis nomen ab Hesio-inde est. Vid. VV. DD. ad ych. et nos ad Fr. 10, 5.

, 12. Ἐς λοχάρη delendum. Nam ilus plane versus. Aut enim superiori κάνοσφε χάρη repeti- , aut es locura ab Hispano dam additum, innuere volente, um esse supplere velle locum, tot iam ante seculis mutilus it. SCAL. in edit. Plantin. sum desperatum feliciter, nisi fallor, curauit ingenium doctissimi Ruhnkenii, epist. 2. p. 87 σώζουσ' ἁγίας ἱκέτας σου, κόρη. Non est opus, apud mystas emendationis rationem reddere: modo cogitet mihi aliquis vel mediocriter Graece et Orphice doctus, ita scriptum fuisse ab auctore, ΣΩΖΟΥΣΑΓΙΟΥΣ ΙΚΕΤΑΣΣΕΟΚΟΥΡΗ. Haec nunc assequi recte curata esse, non est difficile. Sed qui primus videt, ita curandum esse locum, huic gratulemur. Certe Hispani hominis elogium, de quo modo Scaliger, hic locum non inuenit.

9. ΦΥΣΕΩΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Ω Φύσι παμμήτειρα θεὰ, πολυμήχανε μῆτερ,
Ἐγρανία, πρέσβειρα, πολύκτιτε δαῖμον ἄνασσ
Πανδαμάτωρ, ἀδάμαστε, κυβερνήτειρα, παναυγὴς,
Παντοκράτειρα, τετιμένα, πανυπέρτατε πᾶσιν·
Ἄφθιτε, πρωτογένεια, παλαίφατε, κυδιάνειρα·
Ἐννυχία, πολύτειρε, σελασφόρε, δεινοκάθεκτε,
Ἄψοφον ἀστραγάλοισι ποδῶν ἴχνος εἱλίσσουσα·
Ἁγνὴ κοσμήτειρα θεῶν, ἀτελής τε τελευτὴ,
Κοινὴ μὲν πάντεσσιν, ἀκοινώνητε δὲ μούνη·
Αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ, ἀρετὴ πολύγηθε μεγίστη·
Εὐάνθεια πλόκη, φιλία, πολύμικτε, δαῖμον·
Ἡγεμόνη, κράντειρα, φερέσβιε, πάντροφε κούρη,
Αὐτάρκεια, δίκη· Χαρίτων πολυώνυμε πειθώ·
Αἰθερία, χθονία, καὶ εἰναλία μεδέουσα·
Πικρὰ μὲν φαύλοισι, γλυκεῖα δὲ πειθομένοισι·
Πάνσοφε, πανδώτειρα, κομίστρια, παμβασίλεια·
Αὐξιτρόφων πίειρα, πεπαινομένων δὲ λύτειρα·
Πάντων μέν σὺ πατὴρ, μήτηρ, τροφὸς ἠδὲ τιθηνό
Ὠκυλόχεια, μάκαιρα, πολύσπορος, ὡριὰς, ὁρμὴ
Παντοτεχνὲς, πλάστειρα, πολύκτιτε, πότνια δαίμο
Ἀϊδία, κινησιφόρε, πολύπειρε, περίφρων·
Ἀενάῳ στροφάλιγγι θοὸν ῥύμα δινεύουσα·

IX, 1. φυσι — πολυμ. κούρη Voss. φύσι PAI. 2. Οὐρανία Ask. F. Εργανία V. N. πολικτ. Voss. 4. τετιμενηα Ask. Voss. 6. ἐννυχύα P. πολύπειρε etiam hic probat. H. Steph. vt v. 21.

9, 2. Οὐρανία placet Fr. Porto ap. H. Steph. Cum solemne epitheton Mineruae fuerit apud Athenienses ἐργάνη· suspicari licet, hic forte poni eodem intellectu, vt sit *operum effectrix, artifex, Daedala.* Ἐγρανία vtrum aliunde quoque illustrari possit, non iam habeo dicere. Πολίκτ. Vossianum non placet, quod vrbes non naturae, sed ingenii humani opus sunt. Verum nec ausim damna cum pluscula sint in hoc hym quae in Mineruam conueniant, cu *inuita Minerua* sit, repugnante n tura: homo πολιτικὸν animal: infra v. 20 recurrit idem verbu Fuit forte vno loco πολύκτιτε, tero πολίκτιτε.

9, 4. Fulcias versum, si p τετιμένα addas καί· sed non e cies, vt non duriusculum sit, ill

9. Naturae suffimen, Aromata.

Natura omniparens doctissima daedala mater,
Caeligena et Maiesta, faber, Regina venusta,
victrix, inuicta, magistra, eadem omnibus lucens
duperans, et honora et praestantissima rerum.
imigena, aeterna, incanaque casca virago,
ictua signitenens, Lucinaque et omnipotens vis,
ollia suspensis pedibus vestigia librans,
natrix augusta Deum, infinitaque finis
ılli communis, communiter officiosa,
lugena, sine patre cluens virtutibus magnis
ora, Venus, Pomona, Volupia, plurima saga,
ıx et sanga potis, Vitunaque Rumia mater
itis, satiasque venustatumque Suada
elica terricola, dans iura potentibus vndis,
nper amara malis, et semper amica piorum,
;a, cata omnidua, eductrix, regina potestas
rilis adolescentum, indidem adulta resoluens.
nium tu pater et mater, nutrix quoque et altrix,
nmeria atque beata, Ceres, vis Temperiarum,
niparens, figula, et multarum persica rerum
erna et motans, sapientipotensque Minerua,
ntum rapidum aeterna vortigine torquens

Iuno

7. ἄγρων. Ask. ἀίδιον Voss. 10. ἀρσῇ πολ. Voss. 13. δίφ-
κη Voss. πολυό. P. 16. κομίτρια Voss. 17. πανωμένη
Ask. 20. πόντια Ask. Voss. 22. ξυμπαθεῖσα Voss.

ıricum corripi. Malim pene
είνε legere. Vid. v. 18.
6 Ἐννυχία forte, quod plera-
in obscuro, non sentientibus
, a natura peraguntur.
9. Ἀκοινώνητος natura: me-
fici quidam edicunt, Essen-
sunt incommunicabiles. Sed
tat pedem ab his retrahere.
11. Non dubium esse ait H.
ıanus, quin pro εὐάνθεα

πλόκη alia verba substituenda sint.
Quid, si πλόκη referas ad ordinem,
seriem, harmoniam, ,ua omnia
sunt inter se deuincta?

9, 13. Χαρίτων πειθὼ est natura:
tanto probabilior orator et poeta, quo
magis naturam sequitur.

9, 19. Ὠκυλόχεια vt H. 1, 4 et
35, 8.

Πάνρυτε, κυκλοτερὴς, ἀλλοτριομορφοδίαιτε·
Εὔθρουε, τιμήεσσα, μόνη τὸ κριθὲν τελέουσα,
Σκηπτοῦχων ἐφύπερθε, βαρυβρεμέτειρα, κρατίστη.
Ἄτρομε, πανδαμάτειρα, πεπρωμένη αἶσα, πυρίπνους
Ἀΐδιος ζωὴ ἠδ' ἀθανάτη τε πρόνοια.
Πάντα σοι εἰσί· τὰ πάντα σὺ γὰρ τάδε μούνη τεύχεις.
Ἀλλὰ θεὰ λίτομαί σε, σὺν εὐόλβοισιν ἐν ὥραις
Εἰρήνην, ὑγίειαν ἄγειν, αὔξησιν ἁπάντων.

10. ΠΑΝΟΣ θυμίαμα, ποικίλα.

Πᾶνα καλῶ κρατερὸν, νόμιον, κόσμοιο τὸ σύμπαν,
Οὐρανὸν, ἠδὲ θάλασσαν, ἰδὲ χθόνα παμβασίλειαν,
Καὶ πῦρ ἀθάνατον· τάδε γὰρ μέλη ἐστὶ τὰ Πανός.
Ἐλθὲ μάκαρ σκιρτητὰ, περίδρομε, σύνθρονε ὥραις,
Αἰγομελὲς, βακχευτὰ, φιλένθεε, ἀστροδίαιτε·
Ἁρμονίαν κόσμοιο κρέκων φιλοπαίγμονι μολπῇ·
Φαντασιῶν ἐπαρωγὲ, φόβων ἔκπαγλε βροτείων·
Αἰγονόμοις χαίρων ἀνὰ πίδακας ἠδέ τε βούταις,
Εὔσκοπε, θηρητὴρ, ἠχοῦς φίλε, σύγχορε νυμφῶν·
Παντοφυὴς, γενέτωρ πάντων, πολυώνυμε δαῖμον·
Κοσμοκράτωρ, αὐξητὰ, φαεσφόρε, κάρπιμε παιάν·
Ἀντροχαρὲς, βαρύμηνις, ἀληθὴς Ζεὺς ὁ κεράστης.
Σοὶ γὰρ ἀπειρέσιον γαίης πέδον ἐστήρικται,
Εἴκει δ' ἀκαμάτου πόντου τὸ βαθύσπορον ὕδωρ,
Ὠκεανός τε πέριξ ἐν ὕδασι γαῖαν ἑλίσσων·

Ἀέριόν

24. μηνιόεσσα Voss. 25. κατίστη As. 29. λίτ. σοι As. 30. αὔξησι Voss. X, 1. σκῆνος inser. Fr. Portus ap. Steph. νόμιον ex Ask.

9, 29. Iungamus σὺν cum ἄγειν. Vid. 10, 21. 31, 16.

10, 1 Herod. 2, 145 Ἐν Ἕλλησι νεώτατοι τῶν θεῶν νομίζονται εἶναι Ἡρακλῆς τε καὶ Διόνυσος, καὶ Πάν. Orphei consilium, receptos publicis religionibus Deos maiestate quadam naturae induere et exornare: naturam admirationi hominum commendare diuinis elogiis. Duobus MSS. fidem habendam putaui in reponenda voce νόμιον, nec tamen sine metu quodam, ne inter magnifica illa epitheta loco non suo νόμιος dicatur, proprio licet alias cognomine, ille Pan s. τὸ Πᾶν. Malim illud stare v. 5.

10, 4. Ὧραι illae mutationes, a quibus pendet terrae fecunditas.

10, 5. Elegans Piersoni coniectura

Veris.

uno Fluonia, Circináque et Vortumni figura
Et maiesta curulis, honoraque iuraque dictans
Semper ouans supra regum caput, indupetatrix
ntrepida, omnidomans, parca, flaminata Tenira
Flos vitae aeternae, immortalis, Mammuriae vis.
Omnia tu sola es, namque omnia tu paris ipsa,
Quare ted oro cum ditibus Temperiabus
Pacemque atque salutem age, et omnifera augumina rerum.

10. *Fauni suffimen, omnigena odoramenta.*

Faune ades Vpilio, mundi substantia totus,
Caelum, salsa maris, terrai daedala sedes,
piritus flammai, namque haec membra omnia Fauni,
'eruage Faune, Sali, collegaque Temperiarum,
Capripes, et fanatice, ouator, sideriuolge.
'ocibus flexanimis mundi concenta figurans.
aruarum Titule. Humanum remeligo tremorum
ropter aquas gaudens pastoribus atque bubulcis,
ollimans velox Aiae ignis sodalis Virarum.
mnigena, omnigenens, rerum celebrata potestas,
Mundiperans, Lucine, Iuturne, Autumne nutritor,
ntricola, irritabilis iure Iouis capricornus.
te nam omnipare terrai stant sola fixa.
eterni et cedunt laetantia marmora Ponti
terram Oceanus lustrans anfractibus salsis

Por-

Voss. V. N. 5. ἀντρόδ. V. N. 6. κομικῇ Voss. 9. εὔοχορε sph. Esch. 12. κεράτης Voss. κεράτος PAIC. 14. ἔκα δ' ἐκαμάτε Voss. V. N.

ris. p. 30 ἀντροδίαιτε, vt H. 31, 3. l hic iam est v. 12 ἀντροχαρής, et vt apparet, Pan etiam ἀντροδίαιτος.

o, 6. Planetae, vt sunt chordae tem in cithara Apollinis, ita toti- n fistulae in Panis Syringe. V. 7, 9.

o, 7. Propter terrores Panicos ὰ πανικά. V. v. vlt.

o, 12. De Pane eodem Ioue κε- η vid. ad Frag. 28, 13.

10, 14. Cl. Lennep. ad Coluth. p. 128 legi vult βαθυῤῥόον. Quid si βαθυπόρον; cuius antepenultima insolentius hic producta critico veteri mutandi occasionem videtur praebuisse.

10, 15. Hic versus inter eos est, cuius sunt quam plurimi similes, vbi ponunt vetustissimi quique, circumflui Terram Oceano. Vid.

 Prael.

Ἀέριόν τε μέρισμα τροφῆς, ζωοῖσιν ἔναυσμα,
Καὶ κορυφῆς ἐφύπερθεν ἐλαφροτάτου πυρὸς ὄμμα.
Βαίνει γὰρ τάδε θεῖα πολύκριτα σαῖσιν ἐφετμαῖς·
Ἀλλάσσεις δὲ φύσεις πάντων ταῖς σαῖσι προνοίαις,
Βόσκων ἀνθρώπων γενεὴν κατ' ἀπείρονα κόσμον.
Ἀλλὰ μάκαρ Βακχευτὰ φιλένθεε, βαῖν' ἐπὶ λοιβαῖς
Εὐιέροις· ἀγαθὴν δ' ὄπασον βιότοιο τελευτήν,
Πανικὸν ἐκπέμπων οἶστρον ἐπὶ τέρματα γαίης.

11. ΗΡΑΚΛΕΟΣ θυμίαμα, λίβανον.

Ἡρακλες ὀβριμόθυμε, μεγασθενὲς, ἄλκιμε Τιτὰν,
Καρτερόχειρ, ἀδάμαστε, βρύων ἄθλοισι κραταιοῖς,
Αἰολόμορφε, χρόνου πάτερ, ἀίδιέ τε, εὔφρων,
Ἄῤῥητ', ἀγριόθυμε, πολύλλιτε, παντοδυνάστα·
Παγκρατὲς ἦτορ ἔχων, κάρτος μετὰ τόξα, καὶ μάντι
Παμφάγε, παγγενέτωρ, πανυπέρτατε, πᾶσιν ἀρωγέ.
Ὃς θνητοῖς κατέπαυσας ἀνήμερα φῦλα διώξας·
Εἰρήνην ποθέων κουροτρόφον, ἀγλαότιμον·
Αὐτοφυὴς, ἀκάμας, γαίης βλάστημα φέριστον.
Πρωτογόνοις στράψας φολίσι, μεγαλώνυμε ναίων,
Ὃς περὶ κρατὶ φορεῖς ἠῶ καὶ νύκτα μέλαιναν·
Δώδεκ' ἀπ' ἀντολιῶν ἄχρι δυσμῶν ἆθλα διέρπων·
Ἀθανάτοις πολύπειρος, ἀπείριτος, ἀστυφέλικτος·
Ἐλθὲ μάκαρ, νούσων θελκτήρια πάντα κομίζων·
Ἐξέλασον δὲ κακὰς ἄτας, κλάδον ἐν χερὶ πάλλων·
Πτηνοῖς τ' ἰοβόλοις κῆρας χαλεπὰς ἐπίπεμπε.

12. ΚΡΟ-

21. φιλένθεε Voss. XI, 3. ἀίδιαι As. 5. οἶτορ Voss. κάρτος μέγα, τοξότα, μάντι. Len. V. N. 6. ἀρογέ P.

Prael. I de nauigationibus extra columnas Herculis §. 1.

11, 1. Τιτὰν est Hercules, quatenus idem per totum fere hunc hymnum Sol est. Sed non ideo illum intelligam Arg. 1055.

11, 5. Quantiuis pretii emendatio Cl. Lennepii ad Coluth. p. 4, quam, laudabo, si quis post me in contextum scriptoris recipiet. Μάντις Hercules neminem offendet, qui cogitarit, eundem esse Solem, Apollinem. Et tamen obseruare etiam potuit Anton. Van Dalen Sortes Buraici Herculis et Tiburtini. Sed non obseruauit Lennepius, iam H. Stephani hanc ad h. l. annotationem esse: Staret h. m. versus παγ-

Portioque aëria, ignipotens alimonia rerum
Et caput ad summum pernicia lumina flammae,
Nam concreta tuo imperio haec aeterna feruntur.
Naturamque tuis mutas pollentibus iussis
Multorum, auctans in terra mortalia saecla.
Ergo pater fanatice, ouator, ad haec tua Liba
Vise et vitaI bene dones exita iusta
Externans Inuos terrores finibus terrae.

11. Herculis Sangi Fidii suffimen, Tus.

Sange pater Titane, Nero, Nerien, vitiate
Vastimanusque inuicte aptus palmaria opima
Volturne auctor, temperis, sempiterne benigne
Indicte agrestis, bene votite, induperator,
Magnanimum cor habens, fera membra, salutifer augur.
Omniuore, omniparens praestane, pater Tutane.
Qui Titulus cluis, debellans incicora monstra,
Semper ouans pacis studiis nutricis honorae,
Nate tuo ingenio, TerraI inuicta propages,
Ignibus primigenis florens ô die cluenti,
Matutam capiti gestans, noctemque crepuscam
Sex bis ad occasum absoluens certamina ab ortu,
Diis experte et inexperte inconcusse lacertos
Adsis morborum auerrunca piamina portans,
Et portenta moue, quatiens sacra februa dextra.
Et mala praepetibus protela obscoena sagittis.

12. Sa-

8. Ἐρήνην P. ἀγλαόθυμον Voss. 9. ἀκάμαν V. ad 7, 3. 10. Φωλεσι — δαῖμον Voss. V. N.

παγκρατὲς ἦτορ ἔχων, καὶ κάρτος τοξότα μάντι. verum addere: sed aliud tamen ad veram lectionem desidero.

11, 10. Etiam hic ingeniosus, nescio an vndiquaque felix, est Lennepius ad Coluth. p. 4 cum ita legere nos iubet Πρωτογόν' ἀστράψας βολίσι (citat. Alb. ad Hesych. V. Βολίδες) — μεγαλώνυμε παιάν, quorsum pertinent θελκτήρια v. 14. Pro παιάν, δαῖμον placuit Piersono etiam Verif. p. 31.

11, 12. Hic aperte XII signa Zodiaci ponuntur: quod ad historiam illius memorabile est.

11, 15. Κλάδον πάλλων, quasi muscae abigendae essent.

12, 7.

12. ΚΡΟΝΟΥ θυμίαμα, στύρακα.

Αἰθαλὴς μακάρων τε θεῶν πάτερ ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
Ποικιλόβουλ', ἀμίαντε, μεγασθενὲς, ἄλκιμε Τιτάν·
Ὃς δαπανᾷς μὲν ἅπαντα καὶ αὔξεις ἔμπαλιν αὐτός·
Δεσμοὺς ἀῤῥήτους ὃς ἔχεις κατ' ἀπείρονα κόσμον·
Αἰῶνος Κρόνε παγγενέτωρ, Κρόνε ποικιλόμυθε·
Γαίης τε βλάστημα καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος·
Γέννα, φυὴ μείωσι, Ῥέας πόσι, σεμνὲ Προμηθεῦ,
Ὃς ναίεις κατὰ πάντα μέρη κόσμοιο, γενάρχα,
Ἀγκυλομῆτα, φέριστε· κλύων ἱκετηρίδα φωνὴν,
Πέμποις εὔολβον βιότου τέλος αἰὲν ἄμεμπτον.

13. ΡΕΑΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Πότνα Ῥέα, θύγατερ πολυμόρφου Πρωτογόνοιο,
Ἥ τ' ἐπὶ ταυροφόρον ἱερότροχον ἅμμα τιταίνεις·
Τυμπανόδουπε, φιλοιστρομανὲς, χαλκόκροτε κούρη,
[* Μῆτερ Ζηνὸς ἄνακτος, ὀλυμπίου, αἰγιόχοιο]
Πάντιμ', ἀγλαόμορφε, Κρόνου σύλλεκτρε μάκαιρα·
Οὔρεσιν ἣ χαίρεις, θνητῶν τ' ὀλολύγμασι φρικτοῖς·
Παμβασίλεια Ῥέα, πολεμόκλονε, ὀβριμόθυμε·
Ψευδομένη σώτειρα, λυτηριὰς, ἀρχιγένεθλε·
Μήτηρ μέν τε θεῶν ἠδὲ θνητῶν ἀνθρώπων.
Ἐκ σοῦ γὰρ καὶ γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ πόντος, πνοιαί τε. φιλόδρομε, ἀερόμορφε,
Ἐλθὲ μάκαιρα θεὰ σωτήριος εὔφρονι βουλῇ,
Εἰρήνην κατάγουσα σὺν εὐόλβοις κτεάτεσσι,
Λύματα καὶ κῆρας πέμπουσ' ἐπὶ τέρματα γαίης.

14. ΔΙΟΣ

XII, 1. F. Αἰεθαλὴς vt 7, 13. 4. ἀρήτους Voss. F. ἀῤῥήκτους Lennep. ad Col. p. 128. 5. Αἰῶνος κόσμου Voss. 7. Γέννας Ar. Voss. PAL. μείοσι Voss. V. N. 10. εὔολπον Voss.

12, 7. Lennep. ad Col. p. 129 Γέννα, φυῆς μαιῶσι, vt conueniat cum v. 3. Scaliger forte legit μαιῶτα, respondet certe *obstetrix*.

13, 2. Cum currus Rheae assignetur leonum potius quam taurorum, Cl. Piers. Verif. p. 32 Ταυροφόνων legi vult h. e. leonum. Firmat ex Sophocl.

12. Saturni ſuffimen, Sturacem.

Coeligenum Diuorum hominumque illuſtris origo
Multiuore et Luſtralis, Nero (*), Nerien, Titane
Qui cuncta abſumis, quique omnia perficis idem,
Vinclis indupedite per orbis vaſta ſilenta,
Saturne aeui progenitor, Saturne doloſe
Terraï proles, et coeli ſignitenentis
Stirps, genus, obſtetrix, Titane endoſtrue, Opis vir,
Qui genitalis obis per mundi ſingula membra
Caluitor, verſtite: fauens orantibus votis
Aequanimum vitae finem mortalibus adfer.

13. Latiae Opis ſuffimen, Aromata.

Ops veneranda, genus Vortumni Primigenaï,
Quaeque agitas etiam voluentia plauſtra Trionum
Tumpaniuerbera, cerita, atque aericrepa virgo,
Mater magna Iouis Latia Ops coeleſtis, paludi
Polcra, et honorata, et Saturni auguſta marita.
Montibus quae gaudes, hominumque vlulatibus ſacris,
Ops Maieſta, parens, bellicrepa, Nerio Dia
Soſpitaque et mendax Picumnaque Libera mater,
Mater coeligenum, mater mortalium homonum.
Ex te etenim Tellus, ſedesque ſuperrima Coelus,
Et mare ſalſum, auraeque errones, aëriformis:
Quare dia adſis huc ſoſpes numine elato
Pacem producens cum rerum copia opima,
Eminus protelans peſtesque piaculaque atra.

14. Io-

XIII, 2. ἄρμα Aſ. ταυροχόρον ἅρματι τάνας Voſſ. ἅματι τόν-νας PAI. V.N. * Hunc verſum inſ. Aſ. et Voſſ. 8. ὕπερθε Voſſ. 11. ευολκον Voſſ.

Sophocl. Philoct. 403 ſq. ſed ibi ταυροκτόνων λεόντων iungitur. Ceterum ἄρμα pro ἅμα primae edit. etiam a manu docta adſcriptum notat Doruillius ad Charit. p. 788.

13, 7. Ψευδομένη σώτειρα Splendide mendax ſeruatrix Iouis certe ſui fuit, quem ſuis mendaciis Saturni faucibus ſubduxit.

14, 1.

14. ΔΙΟΣ θυμίαμα, στύρακα.

Ζεῦ πολύτιμε, Ζεῦ ἄφθιτε, τήνδε τοι ἡμεῖς
Μαρτυρίαν τιθέμεσθα λυτήριον, ἠδὲ πρόσευξιν.
Ὦ βασιλεῦ, διὰ σὴν κεφαλὴν ἐφάνη τάδε ῥεῖα,
Γαῖα θεὰ μήτηρ, ὀρέων θ' ὑψηχέες ὄχθοι,
Καὶ πόντος, καὶ πάνθ', ὁπόσ' οὐρανὸς ἐντὸς ἔταξε.
Ζεῦ κρόνιε, σκηπτοῦχε, καταιβάτα, ὀβριμόθυμε,
Παντογένεθλ', ἀρχὴ πάντων, πάντων τε τελευτή.
Σεισίχθων, αὐξητὰ, καθάρσιε, παντοτινάκτα,
Ἀστραπαῖε, βρονταῖε, κεραύνιε, φυτάλμιε Ζεῦ·
Κλῦθί μου αἰολόμορφε, δίδου δὲ ὑγείαν ἀμεμφῆ,
Εἰρήνην τε θεὰν, καὶ πλούτου δόξαν ἄμεμπτον.

[Pro versu 7 – 11 habet istos Thryll. quorum duo medii sunt H. 18, 20 et 21.

Αὐτοπάτωρ μακάρων τε θεῶν πάτερ ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.
Ἀλλὰ χάριν λοιβαῖσι δίδου, φρεσὶν αἴσιμα πάντα.
Ζωὴν δ' ὀλβιόθυμον. ὁμοῦ δ' ὑγείαν ἄνασσαν
Εἰρήνην τε θεὸν κουροτρόφον ἀγλαότιμον·
Καὶ βίον εὐθύμοισιν ἀεὶ θάλλοντα λογισμοῖς.]

15. ΗΡΑΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κυανέοις κόλποισιν ἐνημμένη, ἀερόμορφε,
Ἥρα παμβασίλεια, Διὸς σύλλεκτρε μάκαιρα,
Ψυχοτρόφους αὔρας θνητοῖς παρέχουσα προσηνεῖς.
Ὄμβρων μὲν μήτηρ, ἀνέμων τροφὲ, παντογένεθλε.
Χωρὶς γὰρ σέθεν οὐδὲν ὅλως ζωῆς φύσιν ἔγνω·
Κοινωνεῖς γὰρ ἅπασιν κεκραμένη ἠέρι σεμνῷ.
Πάντων γὰρ κρατέεις μούνη, πάντεσσί τ' ἀνάσσεις,
Ἠερίοις ῥοίζοισι τιναςσομένη κατὰ χεῦμα.
Ἀλλὰ μάκαιρα θεὰ, πολυώνυμε, παμβασίλεια,
Ἔλθοις εὐμενέουσα καλῷ γήθοντι προσώπῳ.

16. ΠΟ-

14, 1. Versum claudicantem non difficile est stabilire: sed quid poeta dederit, ponere difficile est. Doruill. ad Charit. p. 771. conilciebat Ζεῦ, πολύτιμε Ζεῦ, Ζεῦ ἄφθιτε, vel Ζεῦ πολυτιμότατε, Ζεῦ. Pierso. Verif. p. 33 Ζεῦ πολύτιμε, πάτερ κ. τ. λ. Simplicior ratio, quam posui in Var. Lect.

14, 2. Μαρτυρίαν λυτήριον puto esse

14. *Iouis suffimen, Sturaca.*

O venerande Iouis, Iouis sempiterne, tibi ista
Auerrunca damus nos, adtestataque vota,
O Iouis isthaec cuncta tuo sunt numine creta,
Terra tua est, Terraeque immania culmina montes,
Et mare, quaeque fretu aërio cortina recepta
Induperans, Saturnius, Iuppiter, Elicius, Trux,
Omnigenens, atque omnium principium, exitium omnium
Fulgetrum, tonitru, fulgur, Iouis progenerator,
Audi me Volturne et da vsurpare salutem
Et pacem diam, et bona adorea diuitiarum.

15. *Iunonis suffimen, Aromata.*

Coeruleis innixa sedilibus aëriformis,
O Iuno regina Iouis ditissima coniux,
Quae mortalia corda veges animalibus auris,
Nimborum mater, ventorumque omnigenitrix,
Nam sine te non est vitae spirabilis ardor,
Omnibus participas immissa potentibus auris
Omnia sola tenes, atque omnibus incluta regnas,
Aëris praecipitans stridore fluonia Iuno.
Sed te Diua parens obtestor, adorea, Maia
Huc sodes venias volti ridente lepore.

16. Ne-

XIV, 1. Πολυτίμητε Voss. Thr. V. N. 2. τιθέμεθα Voss. Thr. 3. διὰ σὺν — τάδε πάντα Thr. 4. et 5. om. Thr. F. ὑψαυχένες ex H. 31, 4 Lennep. ad Col. p. 129. 6. Ζεῦ σκηπτ. μέγιστε, κατ. Thr. 9. Φιλτάμιε Voss. Φιταάλμιε Schrad. ad Mus. p. 225. XV, 1. ἐνέμμιστε Voss. ἐνημένη PAI. 4. μερ ἀερ. Ask. μὲν μερῶν PAI. μήτηρ ἀνέμων Voss. ἀνέμων P. 6. πυρὶ coni. Lennep. ad Col. p. 130. ἅπασι — ἦδε Doru. ad Charit. p. 171. 7. Πάντως Voss. 8. ζοίζησι Voss.

sse testimonium publicum, tabelum, qua liberationem a quocunque malo aliquis significat.

15, 4. Nihil videbatur melius, quam cum Voss. eiicere ἀερῶν, et legere Ὄμβρων μὲν μήτηρ.

15, 6. Quomodo elumbi versui consulere voluerint viri docti, indicatum. Videndum, an res ipsa satis

16. ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ θυμίαμα, σμύρναν.

Κλῦθι Ποσείδαον γαιήοχε κυανοχαῖτα,
Ἵππιε, χαλκοτόρευτον ἔχων χείρεσσι τρίαιναν,
Ὃς ναίεις πόντοιο βαθυστέρνοιο θέμεθλα,
Ποντομέδων, ἁλίδουπε, βαρύκτυπε, ἐννοσίγαιε.
Κυμοθαλής, χαριτῶπα, τετράορον ἅρμα διώκων,
Εἰναλίοις ῥοίζοισι τινάσσων ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ὃς τριτάτης ἔλαχες μοίρης βαθὺ χεῦμα θαλάσσης,
Κύμασι τερπόμενος θηρσίν θ' ἅμα, πόντιε δαῖμον.
Ἕδρανα γῆς σώζοις καὶ νηῶν εὔδρομον ὁρμήν,
Εἰρήνην, ὑγίειαν ἄγων, ἰδ' ὄλβον ἀμεμφῆ.

[Εἰς Ποσειδῶ hunc hymnum habet Thryll. n. IV.
Κλῦθι Ποσειδάων, Ζηνὸς παῖ πρεσβυγένεθλε,
Οὐρανίων μακάρων τε θεῶν πάτερ ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.
Ὃς ναίεις κορυφαῖος ἐπ' Οὐλύμποιο καρήνων
Δεύτερος ἐκ Διὸς εἰληχὼς πάντων* ἀνάσσειν.
Ἵππιε, χαλκοτόρευτον ἔχων χείρεσσι τρίαιναν.
Εὐρύμεδον χαριτῶπα, τετράορον ἅρμα διώκων.
Ἄναξ παντοκράτορ, ἱερώτατε, ἀγλαότιμε,
Σεμνοῖς μυσοπόλοις χαίρων ὁσίοις τε σεβασμοῖς,
Ἵλαος εἴης, εὐτυχίην μύσταισι προφαίνων.]

17. ΕΙΣ ΠΛΟΥΤΩΝΑ*.

Ὦ τὸν ὑποχθόνιον ναίων δόμον, ὀβριμόθυμε,
Ταρτάριον λειμῶνα βαθύσκιον ἠδὲ λιπαυγῆ,
Ζεῦ χθόνιε σκηπτοῦχε· τάδ' ἱερὰ δέξο προθύμως·
Πλούτων, ὃς κατέχεις γαίης κληῖδας ἁπάσης,
Πλουτοδοτῶν γενεὴν βροτέην καρποῖς ἐνιαυτῶν,
Ὃς τριτάτης μοίρης ἔλαχες χθόνα παμβασίλειαν,
Ἕδραν ἀθανάτων, θνητῶν στήριγμα κραταιόν·
Ὃς θρόνον ἐστήριξας ὑπὸ ζοφοειδέα χῶρον,
Τηλεπόρον τ' ἀκάμαντα, λιπόπνοον, ἄκριτον ᾅδην,
Κυάνεόν τ' Ἀχέροντα, ὃς ἔχει ῥιζώματα γαίης.

Ὃς

satis conueniat. Ἥρα plane repugnat, nisi mistam Iunonem h. a. aëra aëri velis. Neque vero πυρὶ admiserim, quod suo versum languori

16. Neptuni suffimen, Murra.

ndi Neptune, Ambarualis (4), Salsicapille,
Trossule, fuscinam habens manibus Neptune tridentem
erula concelebrans vasti fundamina Ponti,
nti praetor, aquigrume, crepe, Terricreme acer,
difluens, et raua tuens, agitansque quadrigas,
pergefaciens vegeto vada salsa tremore,
rtia quoi sorti cessit tutela marina,
migerum pecu amans, et aquas salis Caerule Die
te statum terrae, aspirans bona nauibus flabra
emque atque salutem addens, et opum aurea dona.

17. In Vaeiouem, Carmen.

Magnanime induferum peruolgans fulua silenta
Tartarea atque crepusca, oblitera prata tenebris,
llumo Vaeiouis arferio te hoc munere macte
qui cardineus Terrae cluis omniparentis,
cla nimis ditans mortalia frugibus hornis,
rtia quoi sorti tutela obuenit Auerni
elituum solium, firmum stabilimen homonum,
solum habes ad castra obnubila senta tenebris
nginqui, aeterni et inexorabilis Orci
ue Acherunta aurum terraï immane statumen,

Iura

XVI, 4. Ποντομεδον Voss. 7. ἔλαβες As. 8. θηροί As. 9. Ἑδρανγής As. Ἑδρὰν ἄγεις σώζοις Voss. 10. αἰδ' ὄλβον Voss. * F. πάντεσσιν. XVII, * ΤΥΦΩΝΑ As. Voss. PAL. 1. Ὁ τὸν ἱκιχθ. Voss. 3. σκηπτῦχε P. δίζοπρο θύμως PAL. 4. Πλάτωνος ὅς κατ. Voss. 7. Ἕδρανον Valck. ad Eurip. Phoen. v. 1451. κρατεαιῶν Voss.

i relinquit, et ponit, quod nean poeta hic voluerit, aëra semper igni permistum. Quin περικεκραμένη ἠὴρ s. aër est omnibus rebus.

Ὃς κρατέεις θνητῶν θανάτου χάριν, ὦ πολυδαίμον
Εὔβουλ᾽· ἁγνοπόλου Δημήτερος ὅς ποτε παῖδα
Νυμφεύσας λειμῶνος ἀποσπαδάην διὰ πόντου,
Τετρώροις ἵπποισιν ὑπ᾽ Ἀτθίδος ἤγαγες ἄντρον,
Δήμου Ἐλευσῖνος, τόθι περ πύλαι εἰσ᾽ ἀΐδαο.
Μοῦνος ἔφυς ἀφανῶν ἔργων φανερῶν τε βραβευτής.
Ἔνθεε, παντοκράτωρ, ἱερώτατε, ἀγλαότιμε,
Σεμνοῖς μυστοπόλοις χαίρων ὁσίοις τε σεβασμοῖς·
Ἵλαον ἀγκαλέω σε μολεῖν κεχαρηότα μύσταις.

18. ΚΕΡΑΥΝΙΟΥ Διὸς θυμίαμα, στύρακα.

Ζεῦ πάτερ, ὑψίδρομον πυραυγέα κόσμον ἐλαύνων,
Στράπτων αἰθερίου στεροπῆς παννπέρτατον αἴγλη[ν]
Παμμακάρων ἕδρανον θείαις βρονταῖσι τινάσσων,
Νάμασι παννεφέλοις στεροπὴν φλεγέθουσαν ἀναίθων·
Λαίλαπας, ὄμβρους, πρηστῆρας, κρατεροὺς τε κεραυνοὺ[ς]
Βάλλων ἐς ῥοθίους φλογεροὺς, βελέεσσι καλύπτων
Παμφλέκτους, κρατεροὺς, φρικώδεας, ὀβριμοθύμους·
Πτηνὸν ὅπλον δεινὸν, χρονοκάρδιον, ὀρθοέθειρον,
Αἰφνίδιον, βρονταῖον, ἀνίκητον βέλος ἁγνὸν,
Ῥοίζου ἀπειρεσίου δινεύμασι παμφάγον ὁρμῇ,
Ἄῤῥηκτον, βαρύθυμον, ἀμαιμάκετον, πρηστῆρος
Οὐράνιον βέλος ὀξὺ καταιβάτου αἰθαλόεντος.
Ὃν καὶ γαῖα πέφρικε θάλασσά τε παμφανόωσα,
Καὶ θῆρες πτήσσουσιν, ὅταν κτύπος οὔας ἐσέλθῃ·

Μα[

11. ὃ κρ. Esch. Sed ὃς defendit Valk. ad Eurip. Phoen. 1451. κρατεῖς Voss. 12. Εὐκλ᾽ Voss. 13. ἀποσπαστὴν Portus ap. Steph. Malim ἀποσπαδίην. 15. εἰς Af. 17. ἱερότιμε ἀγλαώτατε Voss. 18. μυσοπ. Af. XVIII, 1. ὑψίβρο. Pierf. Verif. p. 33. πυρσαυγέα fufp. Dorv. ad Charit. p. 773. pro-

17, 12. Εὔβουλ᾽. Quam commune fit hoc nomen, oftendit nofter Index, Plutonique quam apte conueniat.

17, 16. Ἀφανῆ ἔργα fimpliciter videntur ἄδης ille vel ἅδης, ftatus et vniuerfitas omnium, quae funt ill[i] quidem, aut effe ponuntur, fe[d] fenfus noftros fugiunt. Multu[m] hac de fignificatione difputaui i[n] Diff. de Ψυχαῖς Hippocratis, qu[ae] habetur in Commentariis Soc. G[ot]ting. T. I.

17, [

ra tenens hominum Mortai munere sancte
onse, Deae Cereris pueram qui victus amore
ramineo raptam prato per coerula ponti
uadriiugo auexisti equitatu ad Atthidis antrum,
entis Eleusinae: vbi sunt spiracula Auerni
nice nota Deus censens ignotaque rerum,
erite induperans sanctissime compos honorum
itibus praestitibus gaudens, et cultibus sanctis
itis ades, rogo te, laetus venerantibus turbis.

18. *Tonantis Iouis suffimen, Sturacem.*

ippiter altisoni torquens loca flammea mundi,
Fulgetrarum animas crispans petulantibus flammis,
elituum sedes conquassans, fulmine sacro
ammigeris stringens streperos torrentibus ignes
ormina, qui nimbos, rubra tela, tonitrua bruta
bras, inuoluens animata rubentibus telis,
immiuoma et perterricrepa, irritata ruinis,
aepes, ouans telum, cordigrumum horricapillum
peratum ardens, victricis missile dextrae
nniuorum insano plangens horrore tumultum,
lomitum, horriferum, candenti flamine praeceps.
eliuagum telum, velox Iouis Elicii arma,
iem tremit omniparens Tellus, quem marmora salsa,
iaque saecla, sonor tergens cum personat aures,
Lumi-

bante Piersono. 2. Σράπτων Voss. 3. Μακάρων Voss. 4. ἀναίων Voss. 5. κεραυνὰς As. 8. Quid si τρομοκαρδ. vel potius κλονοκάρδιον; Hoc etiam susp. H. Steph. ὀρθοκάρηνον Voss. 10. Ραιζον Voss. 11. Αρρητον Voss. 13. παμφανίωσα Voss. 14. πτήσσειν As. πτυσσειν Voss. πτήσσουσιν Esch. αυτυπος Voss.

7, 18. Cl. Lennep. ad Coluth. 30 malit μυστικόλοις, quo alias ir noster. Sed hic statim μύ- appellat: et Plutonem fauere ικόλοις ipse Orpheus fuerat in Eurydice expertus.

i, 8. De duabus coniecturis in V. L. propositis ita mihi placet posterior, vt vix dubitem, esse ab auctore: ita pulchre iungerentur effectus terrifici fulminis ac tonitru, turbare et agitare cor, tum erigere pilos. Praeterea pone dictantem balbum aliquem, ille χρόνον et κλέ-

Μαρμαίρει δὲ πρόσωπ' αὐγαῖς, σμαραγεῖ δὲ κεραυνὸς
Αἰθέρος ἐν γυάλοισι· διαρρήξας δὲ χιτῶνα,
Οὐράνιον προκάλυμμα, βάλλεις ἀργῆτα κεραυνόν.
Ἀλλὰ μάκαρ, θυμὸν ὀβριμον ἔμβαλε κύμασι πόντȣ,
Ἠδ' ὀρέων κορυφαῖσι· τὸ σὸν κράτος ἴσμεν ἅπαντες.
Ἀλλὰ χάριν λοιβαῖσι δίδȣ, φρεσὶν αἴσιμα πάντα,
Ζωήν τ' ὀλβιόθυμον, ὁμȣ̃ θ' ὑγίειαν ἄνασσαν·
[* Εἰρήνην τε Θεὸν κȣροτρόφον, ἀγλαότιμον]
Καὶ βίον εὐθύμοισιν ἀεὶ θάλλοντα λογισμοῖς.

19. ΔΙΟΣ ἀςραπέως* θυμίαμα, λιβανομάνναν.

Κικλήσκω μέγαν, ἁγνὸν, ἐρισμάραγον, περίφαντον,
Ἀέριον, φλογόεντα, πυρίδρομον, ἀεροφεγγῆ,
Ἀςράπτοντα σέλας νεφέων παταγοδρόμῳ αὐδῇ,
Φρικώδη, βαρύμηνιν, ἀνίκητον θεὸν ἁγνὸν,
Ἀςραπέα Δία, παγγενέτην, βασιλῆα μέγιςον,
Εὐμενέοντα φέρειν γλυκερὴν βιότοιο τελευτήν.

20. ΝΕΦΕΛΩΝ* θυμίαμα, σμύρναν.

Ἀέριοι νεφέλαι, καρποτρόφοι, ȣ̓ρανόπλαγκτοι,
Ὀμβροτόκοι, πνοιαῖσιν ἐλαυνόμεναι κατὰ κόσμον·
Βρονταῖαι, πυρόεσσαι, ἐρίβρομοι, ὑδροκέλευθοι·
Ἀέρος ἐν κόλπῳ πάταγον φρικώδη ἔχȣσαι·
Πνεύμασιν ἀντίσπαςοι ἐπιδρομάδην παταγεῦσαι,
Ὑμᾶς νῦν λίτομαι δροσοείμονες εὔπνοοι αὔραις,
Πέμπειν καρποτρόφȣς ὄμβρȣς ἐπὶ μητέρα γαῖαν.

21. ΘΑ-

15. Μαρμοήρει Voss. 17. An βυλᾶς; κεραυνόν As. 19. κράτο οἴσμεν P. 21. ἅπασιν Voss. * Inserunt As. et Voss. nisi quod hic θοον pro θεόν. XIX, * ἀςραπτέα Voss. 1. Κικλήσκειν Voss. 2. πυρίβρ. Piers. Veris. p. 33. 3. πατ--ον

κλόνον vix distinguet, vt H. 28, 13 χλοοκάρποις et χροον.

18, 17. Si pro βάλλεις reponatur aliud verbum, stabit versus. Nisi forte quis maiorem deprauationem huic loco subesse suspicetur, et προθάλυμνα legendum pro προκάλυμμα. H. STEPH.

18, 17. Sed Scaligeranis notis edit. Plant. additum: H. Stephanus hunc versum ita emendandum putat, ἐράνων βάλλεις προκάλυμμ' ἀργῆ-

minibus fulget ſpecies, rubra fulgura ſplendent
ris in caulis, et tenuia tegmina ſcindens,
nupti Coeli candentia fulmina torques
: ô Die effunde iras apud aequora ſalſa,
montana iuga: haud tua robora magne latent nos,
l faueas ſacris et mentibus grata repende
aï bona cara, vigentia regna ſalutis,
pacem Diuum, nutricem ſemper honoram,
victum aequanimis ſemper rationibus aptum.

19. *Iouis Fulgetrii ſuffimen, Libanomanna.*

bteſtor magnum, perterricrepum, manifeſtum
Aërium, flammantem, ignicreperum, aërilunum,
oium, inſtigantem aeſtus ſingultibus brutis,
rrendum, inſanum, indomitum, luſtrabile numen
getrumque Iouem induperatorem, omnigenentem,
idere inoffenſae vitaï terminum amoenum.

20. *Nebularum ſuffimen, Murra.*

ëriae nebulae, aëriuolgae, frugiparentes,
Imbriparae, per mundum agitatae ingentibus auris,
nineae, ignitae, ſtreperae, atque humecta vagantes
s in gremio hortantes inamabile murmur,
ainibus pulſae ſtridentis impete magno.
c vos roſcidulae obteſtor ſpirantibus auris,
cipitare imbres in terram frugiferentes.

21. Di-

κύγη Voſſ. 5. Ἀςραπία etiam Aſ. Voſſ. ἀςραπτία al. XX, *ΝΕΦΩΝ Aſ. Νεῶν P. 2. ὀβριμότοκοι Voſſ. 3. ἐρίβροι Voſſ. 5. ἀντισπάςοις Voſſ. 6. εὔπνοι Voſſ. 7. πέμπειν Eſchenb.

α κεραυνὸν · quod mihi non e fateor. Nam ſic facit κεπροκάλυμμα, cum nubes ſit veſtimentum Dei, quo fulmen proſilit. Sic ſancti noſtri poetae.

18, 18. Cf. H. 35, 16 et Argon. 335.

20, 4. Abreſch in Addend. et corrig. ad Aeſch. p. 648 emendare dicitur: Ἀέρος ἐκ κόλπε πατ. φρικώδεα χεῦσαι.

22, 1.

21. ΘΑΛΑΣΣΗΣ θυμίαμα, λιβανομάνναν.

Ὠκεανοῦ καλέω νύμφην γλαυκώπιδα Τηθὺν,
Κυανόπεπλον ἄνασσαν, εὔτροχα κυμαίνουσαν,
Αὔραις ἡδυπνόοισι πατασσομένην περὶ γαῖαν.
Θραύουσ᾽ αἰγιαλοῖσι πέτρῃσί τε κύματα μακρὰ,
Εὐδεινοῖς ἁπαλοῖσι γαληνιόωσα δρόμοισι,
Ναυσὶν ἀγαλλομένη, θηροτρόφε, ὑγροκέλευθε·
Μήτηρ μὲν Κύπριδος, μήτηρ νεφέων ἐρεβεννῶν,
Καὶ πάσης πηγῆς νυμφῶν νασμοῖσι βρυούσης·
Κλῦθί μου, ὦ πολύσεμνε, καὶ εὐμενέουσ᾽ ἐπαρήγοις,
Εὐθυδρόμοις οὖρον ναυσὶν πέμπουσα μάκαιρα.

22. ΝΗΡΕΩΣ θυμίαμα, σμύρναν.

Ὦ κατέχων πόντου ῥίζας κυαναυγέτιν ἕδρην,
Πεντήκοντα κόραισιν ἀγαλλόμενος κατὰ κῦμα,
Καλλιτέκνοισι χοροῖς, Νηρεῦ μεγαλώνυμε δαῖμον·
Πυθμὴν μὲν πόντου, γαίης πέρας, ἀρχὴ ἁπάντων·
Ὃς κλονέεις Δηοῦς ἱερὸν βάθρον, ἡνίκα πνοιὰς
Ἐν μυχίοις κευθμῶσιν ἐλαυνομένας ἀποκλείοις·
Ἀλλὰ μάκαρ, σεισμοὺς μὲν ἀπότρεπε, πέμπε δὲ μύσται
Ὄλβον ἐπ᾽ εἰρήνην τε, καὶ ὀλβιόχειρον ὑγείην.

23. ΝΗΡΗΙΔΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα.

Νηρέως εἰναλίου νύμφαι καλυκώπιδες ἁγναὶ,
Σφραγίαι, βύθιαι, χοροπαίγμονες, ὑγροκέλευθοι,
Πεντήκοντα κόραι περὶ κύμασι βακχεύουσαι,
Τριτώνων ἐπ᾽ ὄχοισιν ἀγαλλόμεναι περὶ νῶτα,
Θηροτύποις μορφαῖς, ὧν βόσκει σώμαθ᾽ ὁ πόντος·
Ἄλλοι θ᾽ οἳ ναίουσι βυθὸν, τριτώνιον οἶδμα,

Ὑδρο

XXI. 1. τηθὴν Voss. 3. τυρασσομένην Voss. 5. Εὐδίνοις Voss. 8. βρυάσαις Voss. XXII, 3. Νιρεῦ Voss.

22, 2. Vt 23, 3. .
22, 4. Orphica igitur illa Thaletis sententia de ortu omnium e aqua. cf. 24, 2.

21. Diuae Veniliae Salaciae suffimen, Libanomanna.

Oceani inducalo te glauca Venilia (⁹) proles,
Coerulipalla, vagans loca per laetantia Ponti,
Im terrae finis exercita suauibus auris
Murmura puluinis ripae alludentia frangens
Atque exercitiis sudis pellacibus ludens,
Naues exsultans, pecorosa loca humida lustrans.
O Mater Veneris, nebularum mater ouantum
Et fontium omnigenum, liquentum suauibus vndis,
Huc adsis nobis et blanda illabere votis,
Nauibus immittens animarum flamina suda.

22. Terenti Consi suffimen, Murra.

O qui salsa tenes liquidi penetralia mundi,
Quinquaginta vna pusis per coerula gaudens
Coetibus virgineis, genius maris alme Terente,
Fundamen mari, margo terrae principium omnium
Qui moliris statum terrae, cum scilicet arces
In caueis olim indignantes murmure Cauros.
Sed motus terrae auerrunca et mitte ministris
Flaminibus, pacemque et opes, ditemque salutem.

23. Salaciarum Nerienum suffimen, Aromata.

Nullae coeruleae liquidi gens blanda Terenti
Latiae aedilesque penates, ludicraeque fluitantes,
Quinquaginta vago fatuantes marmore pusae
Tritonum currus sectantes pone, inhiantes
Semiferis Geniis, quos vitreus educat humor,
Atque aliis quicunque colunt liquentia castra,

Vndi-

4. Πυθικὴν μὴν Voss. 5. πνοαῖς Voss. 6. Ἐννυχίους -- ἀνα-κλαιης Voss. XXIII, 1. αγνους Voss. ἁγνὰς P. 5. σώματ' Voss.

23. Conf. Argonaut. 334 sqq. Eug. de perenni Philos. 7, 11 em citari video a Steucho p. 434.

Ὑδροδόμοι, σκιρτηταὶ, ἑλισσόμενοι περὶ κῦμα,
Ποντοπλάνοι δελφῖνες, ἁλιῤῥόθιοι, κυαναυγεῖς·
Ὑμᾶς κικλήσκω πέμπειν μύσταις πολὺν ὄλβον·
Ὑμεῖς γὰρ πρῶται τελετὴν ἀνεδείξατε σεμνὴν
Εὐίερυ Βάκχοιο καὶ ἁγνῆς Φερσεφονείης,
Καλλιόπῃ σὺν μητρὶ καὶ Ἀπόλλωνι ἄνακτι.

24. ΠΡΩΤΕΩΣ θυμίαμα, στύρακα.

Πρωτέα κικλήσκω, πόντυ κληῗδας ἔχοντα,
Πρωτογενῆ, πάσης φύσεως ἀρχὰς ὃς ἔφηνεν,
Ὕλην ἀλλάσσων ἱερὴν ἰδέαις πολυμόρφοις,
Πάντιμος, πολύβυλος, ἐπιστάμενος τά τε ὄντα,
Ὅσσα τε πρόσθεν ἔην, ὅσα τ' ἔσσεται ὕστερον αὖτις·
Πάντα γὰρ ἐν Πρωτεῖ πρώτη φύσις ἐγκατέθηκεν.
Ἀλλὰ πάτερ, μόλε μυστιπόλοις ὁσίαισι προνοίαις,
Πέμπων εὐόλβυ βιότυ τέλος ἐσθλὸν ἐπ' ἔργοις.

25. ΓΗΣ θυμίαμα, πᾶν* σπέρμα, πλὴν κυάμων καὶ ἀρωμάτων.

Γαῖα θεὰ, μῆτερ μακάρων θνητῶν τ' ἀνθρώπων,
Πάντροφε, πανδώτειρα, τελεσφόρε, παντολέτειρα,
Αὐξιθαλὴς, φερέκαρπε, καλαῖς ὥραισι βρύυσα·
Ἕδρανον ἀθανάτυ κόσμυ, πολυποίκιλε κύρη,
Ἣ λοχίαις ὠδῖσι κύεις καρπὸν πολυειδῆ·
Ἀϊδία, πολύσεπτε, βαθύστερν', ὀλβιόμοιρε,
Ἡδυπνόοις χαίρυσα χλόαις πολυανθέσι δαῖμον·
Ὀμβροχαρὴς, περὶ ἣν κόσμος πολυδαίδαλος ἄστρων
Εἱλεῖται φύσει ἀενάῳ καὶ ῥεύμασι δεινοῖς.
Ἀλλὰ μάκαιρα θεὰ, καρπὺς αὔξοις πολυγηθεῖς,
Εὐμενὲς ἦτορ ἔχυσα σὺν ὀλβίοισιν ἐν ὥραις.

26. ΜΗ-

7. Ὑδροδρόμοι P. sch. 9. Ὑμᾶς om. Voss. 11. Περσεφ. Voss. Φερσεφόνειαν P. XXIV, 3. ἰδαῖς. As. 4. πουμβυλος Voss. F. πάμβυλος. 6. γὰρ πρωτεῖ Voss. XXV, * πᾶν σπ. πλάνναμον Voss.

24, 2. Eadem fere de Nereo H. 22, 4.

Vndicolae Salii lustrantes agmina aquarum.
Vnd uagi, liquidi Delphini glauca tuentes,
Vos oro magnam copem rem cette Camillis,
Nam vos festa coegistis Comitia primae
Liberi augusti et Liberae augustai,
Lucinia cum matre, et Apollinere induperante.

24. Iani Maii (25) suffimen, sturacem.

Te calo naturae salsae Maium aedituentem,
Primigenam qui naturam egit in ordia prima
Omnimodis mutans sacra foedera material,
Famiger et Consentis, callens omnia quae sunt,
Anteaque fuere, et mox ventura trahentur.
Nam natura prior Maio omnia commendauit,
Quare ô nobis auguriis veracibus adsis,
Dans placidam vitae finem felicis habere.

25. Telluris suffimen, omne semen, praeter fabas et aromata.

Tellus, Ops mater Diuorum et mater homonum
Altrix, percoquifrux, intercidonea, larga
Conflua atque adolescens, polcris frugibus augens,
Aeterni mundi fundamen daedala virgo,
Quae varias edis fruges maturrima partu.
Anna, peranna, augusta, empanda, opulenta, beata,
Suauifero exsultans gemmanti gramine Dia
Imbriprocax circa quam signitenentia castra,
Et coelum aeternis vicibus torrentibus fertur,
Diua parens auge terrae viridantia foeta,
Clara fauente animo, cum Temperiabus opimis.

26. Ma-

2. πυκνὸν. Esch. 7. πολυάνθεμε Piers. Verif. p. 34 vt alias. 9. ἀεννάω Af. PAI. quid si δίνης; 11. ὀλβιόεσσαν Voss. εὐέλβοισιν Lennep. ad Col. p. 131; vt 9, 29. 31, 16.

16. ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ θυμίαμα, σμύρναν.

Κλῦθι Ποσειδάον γαιήοχε κυανοχαῖτα,
Ἵππιε, χαλκοτόρευτον ἔχων χείρεσσι τρίαιναν,
Ὃς ναίεις πόντοιο βαθυστέρνοιο θέμεθλα,
Ποντομέδων, ἁλίδουπε, βαρύκτυπε, ἐννοσίγαιε.
Κυμοθαλὴς, χαριτῶπα, τετράορον ἅρμα διώκων,
Εἰναλίοις ῥοίζοισι τινάσσων ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Ὃς τριτάτης ἔλαχες μοίρης βαθὺ χεῦμα θαλάσσης,
Κύμασι τερπόμενος θηρσίν θ' ἅμα, πόντιε δαῖμον.
Ἕδρανα γῆς σώζοις καὶ νηῶν εὔδρομον ὁρμὴν,
Εἰρήνην, ὑγίειαν ἄγων, ἠδ' ὄλβον ἀμεμφῆ.

[Εἰς Ποσειδῶ hunc hymnum habet Thryll. n. IV.
Κλῦθι Ποσειδάων, Ζηνὸς καὶ πρεσβυγένεθλε,
Οὐρανίων μακάρων τε θεῶν πάτερ ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.
Ὃς ναίεις κορυφαῖος ἐπ' Οὐλύμποιο καρήνων
Δεύτερος ἐκ Διὸς εἰληχὼς πάντων* ἀνάσσειν.
Ἵππιε, χαλκοτόρευτον ἔχων χείρεσσι τρίαιναν.
Εὐρύμεδον χαριτῶπα, τετράορον ἅρμα διώκων.
Ἄναξ παντοκράτορ, ἱερώτατε, ἀγλαότιμε,
Σεμνοῖς μυσοπόλοις χαίρων ὁσίοις τε σεβασμοῖς,
Ἵλαος εἴης, εὐτυχίην μύσταισι προφαίνων.]

17. ΕΙΣ ΠΛΟΥΤΩΝΑ*.

Ὦ τὸν ὑποχθόνιον ναίων δόμον, ὀβριμόθυμε,
Ταρτάρειον λειμῶνα βαθύσκιον ἠδὲ λιπαυγῆ,
Ζεῦ χθόνιε σκηπτοῦχε· τάδ' ἱερὰ δέξο προθύμως·
Πλούτων, ὃς κατέχεις γαίης κληῖδας ἁπάσης,
Πλουτοδοτῶν γενεὴν βροτέην καρποῖς ἐνιαυτῶν,
Ὃς τριτάτης μοίρης ἔλαχες χθόνα παμβασίλειαν,
Ἕδραν ἀθανάτων, θνητῶν στήριγμα κραταιόν·
Ὃς θρόνον ἐστήριξας ὑπὸ ζοφοειδέα χῶρον,
Τηλεπόρον τ' ἀκάμαντα, λιπόπνοον, ἄκριτον ᾅδην,
Κυάνεόν τ' Ἀχέρονθ', ὃς ἔχει ῥιζώματα γαίης.

Ὃς

satis conueniat. Ἥρι plane repugnat, nisi mistam Iunonem h. e. aëra aëri velis. Neque vero κυρὶ admiserim, quod suo versum languori

16. Neptuni suffimen, Murra.

ludi Neptune, Ambarualis (*), Salsicapille,
Trossule, fuscinam habens manibus Neptune tridentem
erula concelebrans vasti fundamina Ponti,
nti praetor, aquigrume, crepe, Terricreme acer,
difluens, et raua tuens, agitansque quadrigas,
pergefaciens vegeto vada salsa tremore,
rtia quoi sorti cessit tutela marina,
migerum pecu amans, et aquas salis Caerule Die
le statum terrae, aspirans bona nauibus flabra
cemque atque salutem addens, et opum aurea dona.

17. In Vaeiouem, Carmen.

Magnanime induferum peruolgans fulua silenta
Tartarea atque crepusca, oblitera prata tenebris,
llumo Vaeiouis arferio te hoc munere macte
qui cardineus Terrae cluis omniparentis,
cla nimis ditans mortalia frugibus hornis,
rtia quoi sorti tutela obuenit Auerni
elituum solium, firmum stabilimen homonum,
solum habes ad castra obnubila senta tenebris
iginqui, aeterni et inexorabilis Orci
ue Acherunta atrum terraï immane statumen,

Iura

XVI, 4. Ποντομεδον Voss. 7. ἔλαβες Ar. 8. Ξηρσί Ar. 9. Ἑδρανυγὴς Ar. Ἑδραὶν ἄγας σώζοις Voss. 10. ἀδ' ὄλβον Voss. * F. πάντεσσιν. XVII, * ΤΥΦΩΝΑ Ar. Voss. PAL. 1. Ὁ τὸν ἐπιχθ. Voss. 3. σκηπτῦκε P. δέξοπρο θύμως PAL. 4. Πλέτωνος ὅς κατ. Voss. 7. Ἕδρανον Valck. ad Eurip. Phoen. v. 1451. κρατασῶν Voss.

relinquit, et ponit, quod ne- | semper igni permistum. Quin κεραννυ-
m poeta hic voluerit, aëra | μένη ἤρη s. aër est omnibus rebus.

29. ΔΙΟΝΥΣΟΥ θυμίαμα, στύρακα.

Κικλήσκω Διόνυσον, ἐρίβρομον, εὐαστῆρα,
Πρωτογόνον, διφυῆ, τρίγονον, Βακχεῖον ἄνακτα,
Ἄγριον, ἄῤῥητον, κρύφιον, δικέρωτα, δίμορφον,
Κισσόβρυον, ταυρωπὸν, ἀρήϊον, εὔιον, ἁγνὸν,
Ὠμάδιον, τριετῆ, βοτρυφόρον, ἐρνεσίπεπλον.
Εὔβουλ', εὐπολύβουλε, Διὸς καὶ Περσεφονείης
Ἀῤῥήτοις λέκτροισι τεκνωθεὶς, ἄμβροτε δαῖμον·
Κλῦθι μάκαρ φωνῆς, ἡδὺς δ' ἐπίνευσον ἐνηὴς,
Εὐμενὲς ἦτορ ἔχων, σὺν εὐζώνοισι τιθήναις.

30. ΥΜΝΟΣ Κουρήτων.

Σκιρτηταὶ Κουρῆτες, ἐνόπλια βήματα θέντες,
Ποσσίκροτοι, ῥομβηταὶ, ὀρέστεροι, εὐαστῆρες,
Κρουσολύραι, παράρυθμοι, ἐπεμβάται ἴχνεσι κούφοις,
Ὁπλοφόροι, φύλακες, κοσμήτορες, ἀγλαόφημοι,
Μητρὸς ὀρειομανοῦς συνοπάονες, ὀργιοφάνται,
Ἔλθοιτ' εὐμενέοντες ἐπ' εὐφήμοισι λόγοισι,
Βουκόλῳ εὐάντητοι ἀεὶ κεχαρηότι θυμῷ.

31. ΥΜΝΟΣ Ἀθηνᾶς.

Παλλὰς μουνογενὴς, μεγάλου Διὸς ἔγγονε σεμνὴ,
Δῖα μάκαιρα θεὰ, πολεμοκλόνε, ὀβριμόθυμε,
Ἄῤῥητ', αὖ ῥητὴ, μεγαλώνυμε, ἀντροδίαιτε·
Ἣ διάγεις ὄχθους ὑψαύχενας ἀκρωρείους,
Ἠδ' ὄρεα σκιόεντα, νάπαισί τε σὴν φρένα τέρπεις.
Ὁπλο-

XXIX, 1. διωνύσσον Thr. 2. πρωτόγονον PAI. 4. Κισσοβρυον Voss. 5. ὠμ. As. ὁρμάδ. Esch. βοτρυοφόρον As. ἐρνεσιπ. Voss. 6. Εὐβουλεῦ, πολύβ. Piers. Veris. p. 35. 8. ἐπί-

29, 2. Τρίγονος Bacchus etiam H. 51, 5, natus ex Proserpina, Semele, femore patris sui.

29, 4. Ἀρήϊον se Bacchus praesertim in bello contra gigantas praestitit. Et quid notius illius in Orientem expeditionibus? quid bellis a Nonno descriptis portentosius?

29, 5. An ὠμάδιος, quod fertur humeris Silenorum et Satyrorum? Ὁρμάδιος forte impetuosus est. Τριετῆ noster declarat H. 52, 4.

29, 8. Pro ἐπίνευσον ἐνηὴς legitur etiam

29. Liberi patris, sturacem.

iberum ego veneror, crepericreperum fatuantem
Primigenam, geminum, Brumalem, terque renatum,
ornigerum, agrestem, obscurum, arcanum duiformem,
inctum ederis, taurifrontem, Mamertium amoenum
aiule, trime pater, vestifrondem auigerentem
onsentis, Consul Iouis, et Proserpinae opacae
ditus arcano nixu purissime Die,
nnue suppliciis, et blando numine sponde,
litem animum spirans, cinctutis proximus assis.

30. Carmen Saliorum.

Amburuatores vestigia ahena prementes
Collini Salii, Salisubsuli et fatuantes,
alsifides, et talipedi, leue persultantes,
rmigeri, vigilesque, magistrique ominisfausti,
latris Lugantinae latrones atque Camilli
ugusti ad sermonis adeste fauentiam amicam,
: semper placata occurrite mente bubulco.

31. Carmen Mineruae captae.

Magnanimi Iouis vnigena stirps Dia Minerua
Dia beata, ferox, bellicrepa, Neriene,
cta indicta, itidem celeberrima, et antricolona:
oncelebrans ruptas scruposa palatia cautes,
eliciasque tuas viridaria montium opaca,

Armi-

κνευσον ἀμενηνὲς Af. ἀμενης Voff. ἀμενηνής P. XXX, 2. Πετίκροτοι Af. 3. ἴχν. κουφιν Voff. κέφοις Valcken. ad Ammo. p. 134. XXXI, 1. ἔκγονε Thr. 2. ὀμβριμ. Voff. 3. 4. 5 om. Thr.

ım ἐκίκνευσον ἀμενηνής, ex qua ione fortasse non male retineıus ἐκίκνευσον. H. STEPH.
;o. Conf. H. 37.
;o, 3. Κέφοις etiam legit Scali.
Et possunt tamen quaedam etum etiam κυφὰ ἴχνια intelli-
gi, cum fine sonitu et tumultu vagari tantum videntur, non audiuntur etc. vt surdi ictus apud Plinium, quibus arbores sine sono caeduntur.

31, 3. 4. 5 aliunde huc translatos suspicatur Cl. Ruhnk. quippe nihil

Ὁπλοχαρὲς, οἰστρῶσα βροτῶν ψυχὰς μανίαισι·
Γυμνάζουσα κάρη, φρικώδη θυμὸν ἔχουσα.
Γοργοφόνε, φυγόλεκτε, τεχνῶν μῆτερ πολύολβε.
Ὁρμάστειρα, φίλοιστρε κακοῖς, ἀγαθοῖς δὲ φρόνησις.
Ἄρσην μὲν καὶ θῆλυς ἔφυς, πολεμάτοκε μῆτι,
Αἰολόμορφε δράκαινα, φιλένθεε, ἀγλαότιμε·
Φλεγραίων ὀλέτειρα γιγάντων, ἱππελάτειρα.
Τριτογένεια, λύτειρα κακῶν, νικηφόρε δαῖμον.
Ἤματα καὶ νύκτας αἰεὶ νεάταισιν ἐν ὥραις,
Κλῦθί μου εὐχομένου, δὸς δ' εἰρήνην πολύολβον,
Καὶ κόρον ἠδ' ὑγίειαν ἐπ' εὐόλβοισιν ἐν ὥραις,
Γλαυκῶφ', εὑρεσίτεχνε, πολύλλιστη βασίλεια.

32. ΝΙΚΗΣ θυμίαμα, μάνναν.

Εὐδύνατον καλέω Νίκην, θνητοῖσι ποθεινήν,
Ἣ μούνη λύει θνητῶν ἐναγώνιον ὁρμήν,
Καὶ στάσιν ἀλγινόεσσαν, ἐπ' ἀντιπάλοισι μάχαισιν,
Ἐν πολέμοις κρίνουσα, τροπαιούχοισιν ἐπ' ἔργοις,
Οἷς ἂν ἐφορμαίνουσα φέροις γλυκερώτατον εὖχος.
Πάντων γὰρ κρατέεις· πάσης δ' ἔριδος κλέος ἐσθλὸν
Νίκῃ ἐπ' εὐδόξῳ κεῖται, θαλίαισι βρυάζον.
Ἀλλὰ μάκαιρ' ἔλθοις πεποθημένω ὄμματι φαιδρῷ,
Αἰεὶ ἐπ' εὐδόξοις κλέος ἔργοις ἐσθλὸν ἄγουσα.

33. ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ θυμίαμα μάνναν.

Ἐλθὲ μάκαρ Παιὰν τιτυοκτόνε Φοῖβε Λυκωρεῦ,
Μεμφῖτ' ἀγλαότιμε, ἰήιε, ὀλβιοδῶτα.

Χρυ-

6. οἰστρῶσα Esch. ψυχαὶ Thr. 7. κάρη, γυμνὸν θυμὸν Voss.
8. φυγόλεκτρε Af. φιλόλεκτε Voss. 8 -- 12 om. Thr.
12. φλεγμαίνων Voss. 16. κόρον η ἐυγιειαν ἐπ' ὄλβ. Voss.

nihil ad Mineruam, fed forte ad Dianam aut Rheam pertinentes. Ac nefcio, an praeter licentiam hac in re auctoris hymnorum aliquid pro tuendo illorum hic loco dici queat. Ceterum ne quis de v. 6 fimilia cogitet. Videtur Pallas Gorgone obiecta furiofum terrorem iniicere. Et vid. v. 9.

31, 7. Κάρη γυμνάζειν licet intelligi queat: tamen, forte mea culpa, mihi non placet. Ponerem potius Κόρη.

31, 8.

mnipotens furiis figens mortalia corda
ruo animorum exercitio Bellona virago
iparens, tedarum expers Gorgonitrucida,
ı Furia infandum, ſapientia ſola bonorum,
ıs et foemina Belliparens, indoſtrua toto,
rtumna atque excetra ferox fanatica, honeſta,
rix Titani Pelegrenſis equiria, volgi
ota, malae noxae Auerrunca Feretria virgo.
ı lucu, noctu ſupremo in tempore quoque
ıue adoranti, et pacem largire beatam,
nporibus fauſtis, ſatiatemque atque ſalutem
ſia et artiparens multum votita Camilla.

32. *Diuae Victoriae ſuffimen, Manna.*

Obſecro te Victoria pos gratiſſima rerum,
Endo procinctu cernentia quae agmina ferro
rixam luis alterutris ex partibus pugnae
bello cernens, vt quis palmarium adeptus
s tu cumque fauens praeſtas dulciſſima vota,
nia nam moderare, et grandis adorea belli
ta ex te pendet, laetis vitulantibus augens.
ire huc ſis venias cupienti, Dia Dearum,
per praeclaro iungens operi agmina laudum.

33. *Apollini ſuffimen, Manna.*

brue te Iuturne precor Tituicida Luperce
O memnita verende, ſalutifer, altor honorum,

O ſi-

16. et 17 om. Thr. 17 Γλαυκῶπ Aſ. Voſſ. XXXII, 1. πο-θεινή Voſſ. 3. ἀλγεινο. Aſ. Voſſ. PAI. 9. ἔργοις κλεος Voſſ.
XXXIII, 1. Ἀλϑε Thr. 2. ἤιε Voſſ.

8. V. Fr. 29. Φυγόλεκτρε pro-tiam H. Steph.
10. Cf. H. 8, 4.
11. De draconis cum ſapien-ognatione, de draconibus in u Mineruae, hic multa dicere, ſi quis commentarios ſcri-bat: Vid. v. g. ad Aeneid. 2, 226. Nos velimus, hos hymnos familiares eſſe hominibus, qui imagines deorum ex monimentis declarant.

31, 16. Iunge ἐκπέδος, vt 9, 29. Cf. etiam 25, 11: et cum toto Hymno Fr. 29.

Χρυσολύρη, σπέρμιε, ἀρότριε, πύθιε, τιτὰν,
Γρύνιε, καὶ Σμινθεῦ, πυθοκτόνε, δελφικὲ μάντι,
Ἄγριε, φωσφόρε, δαῖμον, ἐράσμιε, κύδιμε κῦρε·
Μουσαγέτα, χοροποιὲ, ἑκηβόλε, τοξοβέλεμνε,
Βάκχιε καὶ διδυμεῦ, ἑκάεργε, λοξία, ἁγνὲ·
Δήλι' ἄναξ, πανδερκὲς ἔχων φαεσίμβροτον ὄμμα,
Χρυσοκόμα, καθαρὰς φήμας χρησμούς τ' ἀναφαίνων·
Κλῦθί μου εὐχομένου λαῶν ὕπερ εὔφρονι θυμῷ.
Τόνδε σὺ γὰρ λεύσσεις τὸν ἀπείριτον αἰθέρα πάντα,
Γαῖάν τ' ὀλβιόμοιρον, ὕπερθέ τε καὶ δι' ἀμολγοῦ
Νυκτὸς ἐν ἡσυχίαισιν, ὑπ' ἀστεροόμματον ὄρφνην,
Ῥίζας νέρθε δέδορκας, ἔχεις δέ τε πείρατα κόσμου
Παντός· σοὶ δ' ἀρχή τε τελευτή τ' ἐστὶ μέλουσα,
Παντοθαλής· σὺ δὲ πάντα πόλον κιθάρῃ πολυκρέκτῳ
Ἁρμόζεις, ὁτὲ μὲν νεάτης ἐπὶ τέρματα βαίνων,

Ἀλλ

5. om. Thr. 7. Βράγχιε Thr. λοξίαν Voss. 11. λεύσσεις Aſ. Voſſ. Thr.

33, 7. Non contemnenda lectio Thryllit. Βράγχιε. Eſt enim notius illud Branchi oraculum, quam vt noſtri lectores aliud quam admoneri debeant.

33, 14. Et diſtinctione adiuuit h. l. Cl. Lennep. ad Col. p. 133 quod et a nobis factum: et coniecit pro δέδωκας δέδορκας, quod reponere ex Thryllit. libro eo minus dubitaui. Ceterum illud ῥίζας νέρθε δέδορκας non dubito ad illam reuolutionem planetarum pertinere, de qua vel primus Orpheus docuit.

33, 17. Antiquiſſima eſt muſicorum et aſtronomicorum elementorum comparatio et coniunctio, ab Orpheo et Pythagora ad Platonem deriuata, et ab hoc tractata varie, v. g. de Rep. 7 vbi inter alia p. 487, Aſtronomiam et Muſicam ἀδελφὰς ἀλλήλων ἐπιστήμας appellat. Porro de Hypate, ſ. ſumma, et ima ſ. νεάτῃ, Nete, locus claſſicus eſt Nicomachi Platonici Harm. 1 p. (Ἀπὸ τοῦ Κρονικοῦ (Saturni) κινήματος, ἀνωτάτου ὄντος ἀφ' ἡμῶν, ὁ βαρύτατος ἐν τῇ διαπασῶν φθόγγο ὑπάτη ἐκλήθη· ὕπατον γὰρ τὸ ἀνώτατον. ἀπὸ δὲ τοῦ σεληνιακοῦ, κατωτάτου πάντων, καὶ περιγειοτέρου κειμένου, νεάτη, καὶ γὰρ νέατον τ κατώτατον. Sed antiquior ſin dubio et quaſi archetypa eſt appellatio ſumta ex antiqua triangula Lyra, cuius exemplum eſt etia in Herculanenſibus antiquitatibu ſ. picturis nuper erutis, vbi ſumm chorda, mento canentis proxim longiſſima eſt, atque adeo ſoni gr uiſſimi. Ceterum comparat Nic machus l. c. etiam intermedios i ter Saturnum et Lunam planet cum chordis totidem. Hic ve tres tempeſtates anni ita cum M ſica ratione comparantur, vti H pate hiemem ſignet, aeſtatem Net pro intermediis vero ponatur δι

κοσμ

fidicen, Consiue parens, Titane Segeste,
oriculate pater, Vaticane excetricida,
ucifer, agrestis, rex mustule, nobilis, pubes,
aesul, Casmoenisque sagittifer, arcitenensque,
ume pater, collimatorque, obstite, gemelle
elie rex, qui illustrem aciem huc partiris et illuc,
ricome integra praecepta atque oracula fatans,
o populo orantem me coelitus vise parumper:
m sursum aspicis immoderata haec aequora coeli,
supera terras et noctem subter opacam
octe silente sub vmbrae signitenentibus flammis,
dices statuisti infra tibique extima mundi
tibi principium, tibi soluitur exitus omnis,
nnivirens, fidibus tu coelica templa canoris
moderaris ad imae nunc confinia sedis,

Nunc

13. *ὑπαστέρα ὄμματος αἴθρης* Thr. 14. *δέδορκας* Thr. *δέδωκας* al. V. N. 16. *πολυκρέκω* Thr.

uos δώρεος · quod quale sit, faci-
assequemur, si animaduerte-
us, non eodem semper modo
rigore Geometrarum sumi Mu-
nomina. Vt, quod dicam,
ius intelligatur ab omnibus, qui
a longinquo Musicas Musas sa-
unt, cogitemus nostro nomine
Ton interdum significari certum
gradum, vt C, D, reliquos,
n etiam Graeci et Romani *to-*
appellant: interdum vero
r, legem carminis, notis Mu-
comprehensam et descriptam,
m dicimus, *Dies Lied gehet*
em Tone des Liedes, Allein
in der Höh etc. Ita strophae
hicae omnes possunt cani *eo-*
tono s. *melodia*. Denique to-
(*einen Ton*) nominant, vt
i *τρόπους* s. *modos*, vt cum
nus de *Tono Cubiculi* (*Cam-*
n) quando non consueto modo
tis, sed vno tono integro, vel

etiam Tertia minore remissioribus chordis canunt, in quo ipso etiam illos veterum modos Dorium, Phrygium, Lydium inesse. Iam intelligere spero etiam alios, quid mihi velim, cum aio, in hoc carmine tres anni tempestates comparari cum tribus tonis s. chordis earum effectricibus, quarum *Hypate*, quae grauissimum sonum reddit, cum *Hieme*, tarda nimirum ipsa quoque; *Nete* acutissima cum aestate comparetur; *Dorius* autem *modus*, in quo temperationem et moderationem omnes agnoscunt, (V. G. Plut. de Mus. p. 1136, E, *τὴν δωριστὶ ἁρμονίαν τοῖς πολεμικοῖς ἀνδράσι καὶ σώφροσιν ἁρμόζουσαν* vocat) cum *Vere*, h. e. tempore inter aestatem et hiemem interiecto, qualemcunque similitudinem habeat. Fuerint forte iidem tres toni, de quibus idem Plut. de Mus. p. 1134, A *Τόνων τριῶν ὄντων, κατὰ Πολύμνηστον καὶ*

Ἄλλοτε δ' αὖθ' ὑπάτην, ποτὲ δώριον εἰς διάκοσμον.
Πάντα πόλον κρίνας, κρίνεις βιοθρέμμονα φῦλα,
Ἁρμονίῃ κεράσας παγκόσμιον ἀνδράσι μοῖραν·
Μίξας χειμῶνος θέρεός τ' ἴσον ἀμφοτέροισιν,
Εἰς ὑπάτας χειμῶνα, θέρος νεάταις διακρίνας,
Δώριον εἰς ἔαρος πολυηράτου ὥριον ἄνθος.
Ἔνθεν ἐπωνυμίαις σε βροτοὶ κλήζουσιν ἄνακτα
Πᾶνα, θεὸν δικέρωτ', ἀνέμων συρίγμαθ' ἱέντα·
Οὕνεκα παντὸς ἔχεις κόσμου σφραγῖδα τυπωτήν.
Κλῦθι μάκαρ, σώζων μύστας ἱκετηρίδι φωνῇ.

34. ΛΗΤΟΥΣ θυμίαμα, σμύρναν.

Λητὼ κυανόπεπλε, θεὰ διδυματόκε, σεμνή,
Κοιαντὶς μεγάθυμε, πολυλλίστη βασίλεια,
Εὔτεκνον Ζηνὸς γονίμην ὠδῖνα λαχοῦσα,
Γειναμένη Φοῖβόν τε καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Τὴν μὲν ἐν Ὀρτυγίῃ, τὸν δὲ κραναῇ ἐνὶ Δήλῳ·
Κλῦθι θεὰ δέσποινα, καὶ ἵλαον ἦτορ ἔχουσα
Βαῖν' ἐπὶ πάνθειον τελετήν, τέλος ἡδὺ φέρουσα.

35. ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ θυμίαμα, μάνναν*.

Κλῦθί μου ὦ βασίλεια, Διὸς πολυώνυμε κούρη,
Τιτανίς, βρομία, μεγαλώνυμε, τοξότι σεμνή,
Πασιφαής, δᾳδοῦχε, θεὰ δίκτυννα, λοχεία,

Ὠδι-

19. πολ. κιρνᾷς Thr. V. N. 20. κερ. τὴν παγ. Thr. 22. διέκρινας Thr. 23. ἀέρος Voss. 24. ἐπων — ην σε Thr. 25. om. Thr.

Σαμβύκαν, τοῦ τε δωρίου, καὶ φρυγίου καὶ λυδίου κ. τ. λ. Huic rei (quae tota est in Symbolis et lusibus ingenii) non repugnat, sed potius his, quae de tribus tempestatibus dicta sunt, plane consentit illud, quod de suo Hermete Aegyptii praedicant apud Diod. Sic. 1, 16 Λύραν ποιῆσαι τρίχορδον, μιμησάμενον τὰς κατ' ἐνιαυτὸν ὥρας. Τρεῖς γὰρ αὐτὸν ὑποστήσασθαι φθόγγ[ους] ὀξὺν μὲν ἀπὸ τοῦ θέρους, βαρὺν [δὲ] ἀπὸ τοῦ χειμῶνος, μέσον δὲ ἀπὸ [τοῦ] ἔαρος. Illius diuisionis anni Ae[gyptii] gyptii mentionem etiam fecerat 1, [...] in tres horas, ἐαρινήν, θερινήν, χ[ει]μερινήν· iidemque Τριτογένειαν, M[i]neruam, quae aër est, dictam v[o]lunt ἀπὸ τοῦ μεταβάλλειν αὐτὴν τ[ὴν] φύσιν κατ' ἐνιαυτόν, ἔαρος, καὶ θέ[ρους] κ[αὶ]

unc ad primam iterum, nunc ad modulamina Dorii
oelum omnem varians varias animantia saecla
'emperias hominum moderans, aequalia fata
'antundem miscens, hiemisque atque aestuis iisdem,
iscernens primis hiemem, inferioribus aestus.
t veris grati speciem modulamine Dorii,
nde homines ted indigitant cognomine vero
unum cornigerum, ventorum sibila hiantem,
iod magni omnis habes signacula daedala mundi,
uc adeas here flaminibus pro supplice voto.

34. *Latonae suffimen, Murra.*

) Latona gemellipara, trabeata, verenda
Nerio Caeantis, multum votita modisque
origeris, Iouio partu ditescere dulci
omerita es, Februum Ianamque sagittipotentem
ogenerans, hunc in Delo, eam in Ortygia alta.
go huc adeuntes praesenti numine Diae
ic ades, et sacro sis felix pandiculari.

35. *Deianae* (6) *suffimen, Manna.*

Huc, huc o regina, Iouis celeberrima virgo
Libera; famigera Titana sagittipotensque
natrix, Lucina parens, manifesta Parunda (9)

Partu-

XXIV, 2. πολυλλίτη Voss. 3. λαβῦσα As. Voss. XXXV, *σμύρ-
ιν Voss. 1. βασιλεο Voss. 2. Τιτανης Voss. 2 et 7 om. Thr.

χειμῶνος. Add. 1, 26 et ibi Wess.
Mentio trium tempestatum et-
in Fr. 3, 11. apud Aesch. Prom.
apud Phil. de Cherub. p. 126, E.
ı ex Latinis Martia. Cap. 1 p. 20
e mox pueri renidentis, incessu
'o iuuenis anheli, in fine senis
arebat occidui. Feci consilio,
ıoc loco praeter morem dia-
m scriberem. Expiare volui
negligentiam quandam meam ad-
missam ad Horat. Od. 4, 7, 10.

33, 20. Placet mihi lectio Thryll. κιρνὰς, vt statim κεράσας. Velut in cratere quodam miscet omnia Sol; sed idem discernit et distinguit. Inter argumenta praecipua Orphica sunt κρατῆρες, de quibus Eschenb. Epigene p. 62 sqq.

34, 5. Cf. Spanh. ad Callim. p. 82.

35, 8.

Ὠδίνων ἐπαρωγὲ καὶ ὠδίνων ἀμύντε·
Λυσίζωνε, φίλοιστρε, κυνηγέτι, λυσιμέριμνε,
Εὔδρομε, ἰοχέαιρα, φιλαγρότι, νυκτερόφοιτε,
Κλεισία, εὐάντητε, λυτηρία, ἀρσενόμορφε,
Ὀρθία, ὠκυλόχεια, βροτῶν κουροτρόφε δαῖμον,
Ἀμβροτέρα, χθονία, θηροκτόνε, ὀλβιόμοιρε·
Ἣ κατέχεις ὀρέων δρυμοὺς, ἐλαφηβόλε σεμνή.
Πότνια, παμβασίλεια, καλὸν θάλος αἰὲν ἐοῦσα·
Δρυμονία, σκυλακῖτι, κυδωνιὰς, αἰολόμορφε.
Ἐλθὲ θεὰ σώτειρα, φίλη μύστῃσιν ἅπασιν,
Εὐάντητος, ἄγουσα καλοὺς καρποὺς ἀπὸ γαίης,
Εἰρήνην τ' ἐρατὴν, καλλιπλόκαμόν θ' ὑγίειαν·
Πέμποις δ' εἰς ὀρέων κεφαλὰς νούσους τε καὶ ἄλγη.

36. ΤΙΤΑΝΩΝ θυμίαμα, λίβανον.

Τιτῆνες, γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀγλαὰ τέκνα,
Ἡμετέρων πρόγονοι πατέρων, γαίης ὑπένερθεν
Οἴκοις ταρταρίοισι μυχῷ χθονὸς ἐνναίοντες,
Ἀρχαὶ καὶ πηγαὶ πάντων θνητῶν πολυμόχθων,
Εἰναλίων πτηνῶν τε, καὶ οἳ χθόνα ναιετάουσιν·
Ἐξ ὑμέων γὰρ πᾶσα πέλει γενεὰ κατὰ κόσμον.
Ὑμᾶς κικλήσκω μῆνιν χαλεπὴν ἀποπέμπειν,
Εἴτις ἀπὸ χθονίων προγόνων οἴκοις ἐπελάσθη.

37. ΚΟΥΡΗΤΩΝ θυμίαμα, λίβανον.

Χαλκόκροτοι Κουρῆτες, Ἀρήϊα τεύχε' ἔχοντες,
Οὐράνιοι χθόνιοί τε καὶ εἰνάλιοι, πολύολβοι,
Ζωο-

7. Κλησία Af. Voff. PAI. 8. ὠκυλοχεια Thr. 9. om. Thr.
10. δριμοὺς Voff. δρυμοὺς Thr. 11. ἔχουσα coni. Scriu. 12. Δριμον.

35, 8. Cf. H. 1, 4.

35, 9. Lennep. ad Col. p. 133 putat Scaligerum legiſſe ἀγροτέρα, et probat: ac ſine dubio *ſummana* reſpondet τῇ χθονίᾳ. Sed cum ἀμβροτέρα neque pro aberratione librarii, neque pro correctione emendatoris commode haberi queat, retinendum puto, dictumque pro ἄμβροτος vt θηλυτέρα pro θῆλυς.

35, 16. Poſſit alicui in mentem venire, deprecari auctorem mala omnia

rtubus adiutrix maturis partubus expers,
nxia curisfugax, ceritaque vertagiduca
ɔctuuolga Dea, arcitenens, venatica pernix,
errunca, et Beneuentà, Calendaque masculiformis
orrima, Nummeria (*) atque hominum sanctissima nutrix,
mmana, agrestis, fericida, beata, locuples,
iae lucos habitas, castissima, ceruitrucida,
egina augusta, et viri spectabilis aeuo
idonis, Vortumna, Canaria, fagutalis,
nc venias huc Diua tuis et sospita et alma
aestitibus ducens terraï pignora adulta.
onaque pacis amoenae polcricomamque salutem,
que altos montes protela funera, morbos.

36. *Titanorum suffimen, Tus.*

Titani terrae et coeli illustrissima stirpes,
Nostrorum proaui patrum, intra Tartara regna
edibus horrificis terrae intestina colentes,
incipium et semen cunctis animantibus aegris,
ëris et maris et terraï frugiferaï,
: vobis siquidem generatim est omnis propago,
os veneror iras auerruncassere iniquas
quis ab indufero nostra incubat aede Senatu.

37. *Saliorum suffimen, Tus.*

ericrepi Salii ancilia Martis habentes,
Aëris et terrae et maris indigetes opulenti

Terra-

Voss. 13. μύσουσιν Voss. 16. om. Thr. XXXVI, 6. ὑμετέρων Voss. 7. κικλήσω Voss. 8. Ἤτις Voss.

iia in caput mulorum, qui fa-
centur. Sed incruenta sunt
hica sacrificia. Itaque potius
eram cum H. 18, 19 it. c. 70, 11.
ites inaccessi hominibus exci-
t, vt fulmina, ita mala alia.

37, 1. Cf. H. 30. Ventos maxime hoc nomine celebrari, qui attendere volet, intelliget, tumultuosos illos quidem, verum permiscentes eosdem magnam illam πανσπερμίαν, vt vbique nasci possint omnia.

Ζωογόνοι πνοιαὶ, κόσμου σωτῆρες ἀγαυοὶ,
Οἵτε Σαμοθρᾴκην ἱερὴν χθόνα ναιετάοντες,
Κινδύνους θνητῶν ἀπερύκετε ποντοπλανήτων·
Ὑμεῖς καὶ τελετὴν πρῶτοι μερόπεσσιν ἔθεσθε,
Ἀθάνατοι Κουρῆτες, Ἀρήϊα τεύχε' ἔχοντες·
Νωμᾶτ' Ὠκεανὸν, νωμᾶθ' ἅλα, δένδρεά θ' αὔτως.
Ἐρχόμενοι γαῖαν κοναβίζετε ποσσὶν ἐλαφροῖς,
Μαρμαίροντες ὅπλοις. πτήσσουσι δὲ θῆρες ἅπαντες
Ὁρμώντων, θόρυβος δὲ βοή τ' εἰς οὐρανὸν ἥκει,
Εἰλιγμοῖς τε ποδῶν κονίη νεφέλην ἀφικάνει
Ἐρχομένων· τότε δή ῥα ἄνθεα πάντα τέθηλεν.
Δαίμονες ἀθάνατοι, τροφέες καὶ αὖτ' ὀλετῆρες,
Ἡνίκ' ἂν ὁρμαίνωνται χολούμενοι ἀνθρώποισιν,
Ὀλλύντες βίον καὶ κτήματα, ἠδὲ καὶ αὐτοὺς
Πιμπλάντες· στοναχεῖ δὲ μέγας πόντος βαθυδίνης,
Δένδρη δ' ὑψικάρην' ἐκ ῥιζῶν ἐς χθόνα πίπτει·
Ἠχὼ δ' οὐρανία κελαδεῖ ῥοιζήμασι φύλλων.
Κουρῆτες Κορύβαντες, ἀνάκτορες εὐδύνατοί τε,
Ἐν Σαμοθρᾴκῃ ἄνακτες, ὁμοῦ Ζηνὸς κόροι αὐτοί·
Πνοιαὶ ἀέναοι, ψυχοτρόφοι, ἀεροειδεῖς·
Οἵτε καὶ οὐράνιοι δίδυμοι κλήζεσθ' ἐν ὀλύμπῳ·
Εὔπνοοι, εὔδιοι, σωτήριοι, ἠδὲ προσηνεῖς,
Ὡροτρόφοι, φερέκαρποι, ἐπίπνοιοί τε ἄνακτες.

38. ΚΟ

XXXVII, 3. ἀγανοί Voss. 11. ἥκει Voss. 14. αὐτολ. al. 15. ὁρμαίνονται P. χωλούμενοι Voss. 16. ὀλλοντες Voss.

omnia. Hinc aperte πνοιὰς vocat v. 3. cf. H. 57, 6 πνεύματα παντογένεθλα. Cf. v. 13, praef. 22 vbi ψυχοτρόφοι sunt. In primis huc facit Aristot. de Anim. 1, 5 T. 84 ὃ ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς καλουμένοις ἔπεσι λόγος φησὶ, τὴν ψυχὴν ἐκ τοῦ ὅλου εἰσιέναι ἀναπνεόντων φερομένην ὑπὸ τῶν ἀνέμων.

37, 4. V. ad Arg. 29. Ευχ. 20. Philo Bybl. ap. Euseb. Praep. Eu. 1, 10 p. 34 Διόσκουροι, ἢ Κάβειροι, ἢ Κορύβαντες, ἢ Σαμοθρᾷκες.

37, 14. Vix puto opus esse, vt ratio reddatur mutationis circa signa, quae antiqui non habebant, recentiores temere tractant. Αὐτολετὴς fuerit, qui ipse sibi perniciem adfert.

37, 15. Bentl. ad Callim. H. in Iou. p. 460 legi vult ὁρμαίνητε, quo non modo euitatur αι ante consonantem correptum, sed etiam con-

rrarum tituli, genitalia semina mundi,
iique Samothracen habitacula sacra colentes,
fibus eximitis per coerula velificantes,
ıs primi sacrum mortalibus instituistis
terni Salii ancilia Martis habentes,
eanum quatitis, quatitis mare roboraque alta
rrae insultantes pedibus strepitis rutilantes
stibus arma tremunt animantia saecla ferarum
fragor et fremitus peruolgat coerula coeli,
glomerante pedum sonitu stant puluere nubes,
florum species viridantum verna patescit,
terni genii atque Ioues et Vaeioue quando
orua inimiciter occurrunt mortalibus ira
ıstantes victumque et opes ipsosque nocentes,
de loci magno crebrescunt murmura ponto
rpitus et quercus procumbunt aequore campi,
rmarum flictu coelestis resultat imago.
Salii atque potes Salisubsuli induperantes
digetes, Samothracii, et incluta Diiouis proles
terni flatus, animales, aëriformes,
iique etiam gemini per coeli templa cluetis
irantes, sudi, mitesque salutiferique
emperii, Autumni, Diui, medioxumi, anheli.

38. Di-

19. γύαλον Af. PAI. 21. Διὸς Af. PAI. 22. αἴνυται Af. PAI. 23. κλύζεσθ' ἐνὶ πόντῳ Voff. 25. ἐπίπνευσοι Voff.

ıstructioni consulitur. Vid. ad 58, 15.

37, 17. Πιμπλάντες, credo, hic ıtagionis et infectionis significanem habet, vt apud Thucyd. in tilentiae Atticae descriptione 2, 51 ρος ἀφ' ἑτέρου θεραπείας ἀναπιμπάμενοι. Ventis et salubritatem morborum contagia promoueri, um fuit Thucydidi, Varroni, cet.

37, 21. De Curetum et Corybann Dactylorumque cognatione vid. Strabo 10 p. 326. Noster certe vtroque nomine vnam rem, ventos, hic intelligit. Cf. ad Ευχ. 20.

37, 25. Ὠροτρόφοι] Sic in vulg. edit. sed non dubito quin legendum sit ἐπιπνοίητε, vt modo ἐπίπνευσον in quibusdam edit. haberi dixi pro eo quod aliae habent ἐπίνευσον. Sed et in hymno Vestae vtitur eodem verbo μεταβατικῶς, claudens illum hoc versu: Ὄλβον ἐπιπνείουσα καὶ ἠπιόχειρον ὑγείαν. H. STEPH.

P 5 38, 6.

38. ΚΟΡΥΒΑΝΤΟΣ θυμίαμα, λίβανον.

Κικλήσκω χθονὸς αἰενάου βασιλῆα μέγιστον,
Κύρβαντ᾽ ὀλβιόμοιρον, Ἀρήϊον, ἀπροσόρατον,
Νυκτερινὸν Κούρητα, φόβων ἀποπαύστορα δεινῶν,
Φαντασιῶν ἐπαρωγὸν, ἐρημοπλάναν Κορύβαντα.
Αἰολόμορφον ἄνακτα, θεὸν διφυῆ, πολύμορφον,
Φοίνιον, αἱμαχθέντα κασιγνήτων ὑπὸ δισσῶν·
Δηοῦς ὃς γνώμαισιν ἐνήλλαξας δέμας ἁγνὸν,
Θηροτύπου θέμενος μορφὴν δνοφεροῖο δράκοντος,
Κλῦθι μάκαρ φωνῶν, χαλεπὴν δ᾽ ἀποπέμπεο μῆνιν,
Παύων φαντασίας ψυχὰς ἐκ πήκτου ἀνάγκης.

39. ΔΗΜΗΤΡΟΣ Ἐλευσινίας θυμίαμα, στύρακα.

Δηὼ παμμήτειρα, θεοῖς πολυώνυμε δαῖμον,
Σεμνὴ Δήμητερ, κουροτρόφε, ὀλβιοδῶτι,
Πλουτοδότειρα θεὰ, σταχυοτρόφε, παντοδότειρα.
Εἰρήνῃ χαίρουσα καὶ ἐργασίαις πολυμόχθοις,
Σπερμία, σωρῖτι, ἀλωαία, χλοόκαρπε,
Ἣ ναίεις ἁγνοῖσιν Ἐλευσῖνος γυάλοισιν.
Ἱμερόεσσ᾽, ἐρατὴ, θνητῶν θρέπτειρα προπάντων·
Ἣ πρώτη ζεύξασα βοῶν ἀροτῆρα τένοντα,
Καὶ βίον ἱμερόεντα βροτοῖς πολύολβον ἀνεῖσα·
Αὐξιθαλὴς, Βρομίοισι συνέστιος, ἀγλαότιμος.
Λαμπαδόεσσ᾽, ἁγνὴ, δρεπάνοις χαίρουσα θερείοις.
Σὺ χθονία, σὺ δὲ φαινομένη, σὺ δὲ πᾶσι προσηνής·
Εὔτεκνε, παιδοφίλη, σεμνὴ κουροτρόφε κούρα,

Ἅρμα

XXXVIII, 2. Κίρβαντ. Voss. 3. Νυκτερινῶν Voss. 6. δισῶν Voss. 8. Θηροτύπον Voss. 10. ἔκπληκτον Voss.

38, 6. Hinc colligas Corybantas tres fuisse, quorum vnus duos fratres interfecerit. Quaerere vltra, modo non lubet, quemadmodum nec, quae statim sequuntur, an aliunde quoque declarari possint, nescio. Videant, quibus lubet, an aliquid huc faciat Fr. 8, 8.

38, 10. Aliquoties tractauit hunc versum Salmasius ad Solinum, p. 238, b D. 764, a F. 766, a F. et πηκτὴν ἀνάγκην ad necessitatem et vim magicam

Diui Inui (22) Lucumonis (15) ſuffimen, Tus.

duperatorem magnum telluris adoro
Inuiſumque Inuum, felicemque atque Quirinum
ſturnum Lucumonem, obicem laruatilis vmbrae,
rriculi auxilium: deſertaque concelebrantem.
ıbum, item geminum Volturnum multiuolumque
guineum, atque vtriusque cruentum vulnere fratris,
mine qui Cereris mutaſti corpus amoenum,
rrificae excetrae inſinuans ſerpentia membra,
ta lubens audi creperosque auerte timores,
ens obſcoenas ſpecies crucias animorum.

39. Cereris matris Eleuſinienſis ſuffimen, Sturaca.

lma Ceres mater Diuum, celeberrima Dia
Rumia ſancta Pales, copis largiſſima victi
ınia dans fruges, et opes, Pomona, Segeſta
ntum concelebrans pacem, agricolasque Labores
nona accumula, tritutrix: frugiparensque
ae anguſtae ſacraria Eleuſinis dominaris.
iucunda, benigna, hominum placidiſſima nutrix
ae prior agricolas iuncti ſub plauſtra triones
cebris mitem adulcans mortalibus victum.
ıi adoleſcens Brumorumque ſodalis, honora
cia taedigerens, meſſorum falcibus gaudens,
llumo tu, tuque illuſtris, tuque omnibus ridens,
ıletaria, amans natae, Dea Rumia nutrix

Quae

XXXIX, 3. παχυστροχε πανδώτειρα Voſſ. 5. ἀλωεια Voſſ.
10. βρομίοις Aſ. Voſſ. PAI.

m refert, de qua Romani *de-ndi* verbo vti ſolent. Talis eſt Horatiana *clauis adamantinis ns omnia neceſſitas.*

9, 1. Θεὰ Ἰνολυώ. coniicit Len-. ad Col. p. 134.

39, 3. Apud Diod. Sic. 1, 12 Γῆ μήτηρ πάντων, Δημήτηρ, πλουτοδότειρα.

39, 5. Conf. ad h. v. 33, 3. 28, 13. 57, 65. It. Iuſt. M. Cohort. p. 82: Μῆνιν ἄειδε, Θεὰ, Δημήτερος ἀγλαοκάρπου.

40.

Ἅρμα δρακοντείοισιν ὑποζεύξασα χαλινοῖς,
Ἐγκυκλίοις δίναις περὶ σὸν θρόνον εὐάζουσα.
Μουνογενής, πολύτεκνε θεά, πολυπότνια θνητοῖς,
Ἧς πολλαὶ μορφαί, πολυάνθεμοι, ἱεροθαλλεῖς,
Ἐλθὲ μάκαιρ' ἁγνή, καρποῖς βρίθουσα θερείοις,
Εἰρήνην κατάγουσα καὶ εὐνομίην ἐρατεινήν,
Καὶ πλοῦτον πολύολβον, ὁμοῦ δ' ὑγίειαν ἄνασσαν.

40. ΜΗΤΡΟΣ Ἀνταίας θυμίαμα, ἀρώματα.

Ἀνταία βασίλεια, θεά, πολυώνυμε μῆτερ
Ἀθανάτων τε θεῶν ἠδὲ θνητῶν ἀνθρώπων,
Ἥ ποτε μαστεύουσα πολυπλάγκτῳ ἐν ἀνίῃ,
Νηστείαν κατέπαυσας Ἐλευσῖνος γυάλοισιν,
Ἦλθές τ' εἰς ἀΐδην πρὸς ἀγαυὴν Περσεφόνειαν,
Δύσαγνος παῖδ' ἁγνὸν ὁδηγητῆρα λαχοῦσα,
Μηνυτῆρ' ἁγίων λέκτρων χθονίου Διὸς ἁγνοῦ,
Εὔβουλον τέξασα θεὸν θνητῆς ἀπ' ἀνάγκης.
Ἀλλὰ θεὰ λίτομαί σε πολυλλίστη βασίλεια
Ἐλθεῖν εὐάντητον ἐπ' εὐιέρῳ σέο μύστῃ.

41. ΜΙΣΗΣ θυμίαμα, στύρακα.

Θεσμοφόρον καλέω ναρθηκοφόρον Διόνυσον,
Σπέρμα πολύμνηστον πολυώνυμον Εὐβουλῆος,
Ἁγνὴν εὐίερόν τε Μίσην ἄρρητον ἄνασσαν,
Ἄρσενα καὶ θῆλυν, διφυῆ λύσειον Ἴακχον·

Εἴτ'

18. *βρύουσα* Voss. 19. *ἐρατεινοῖς* Voss. 20. *ἄνασσαν* Voss. XL, 3. Ἣν *ποτε* Voss. *πολυπλάκτῳ* Aſ. PAI. 4. Ἐλ. *ἐν γυάλοισι* Voss. P. 5. *ελθες — αδην —* Voss.

40. *Μητέρα Ἀνταίαν* ſi non ſatis indicaret poeta eſſe Cererem, quae et pro matre deorum ſaepe accipitur, docere poſſet Apollonius Rhodius. Quam enim 1, 1125 *Μητέρα Δινδυμένην* vocauerat, et *ἐνναέτιν Φρυγίας*, et 1139 *Ῥείην*, eam 1141 *Ἀνταίαν δαίμονα* dicit, vbi honorem illius et miracula canit. Schol. *εὐλιτάνευτον* interpretatur et *εὐάντητον*, quod poſterius ipſe hic noſter firmat v. 10. Add. Heſych.

40, 6. *Δύσαγνος* propter luctum, puto.

40, 8. *Εὔβουλον* declaramus in Ind. Hic an Bacchus eſt? Inter

vina

ıae biiuges auriga iugans ad frena colubras
ınfractu circaneo ouas tua an sola sancta
ıigena, et forda, atque hominum augustissima cura,
ıoi sunt omnigena et quoi frugiparentia volta,
go huc spicigerente grauescens munere adesdum,
lducens pacem et legum concordia iura,
rtileque vber opum, et pollentia dona salutis.

40. *Empandae* (5) *matris suffimen*, *Aromata.*

Omnipotens Empanda parens, celeberrima Dia
Mater Coeligenumque Deum, et mortalium homonum,
ıae olim errans desiderio perfixa nitenti
lata es in Eleusinis ieiunia valle
ɾua obiens Proserpinae omnipotentis Auernae,
ːa ducem offendens purum non pura puellum,
ɾrantem inferni connubia Diiouis sancti,
ıae Consum paris icta humani vulnere amoris
: multum votita precor sanctissima mater.
ce tuo aduentare fauentem dia Camillo.

41. *Ambiguae bigeneris suffimen*, *Sturaca.*

Accinctum ferula te legifer incalo Brume
Aeternum magni numen memorabile Consi,
ra sacer, bigener, Regina indicta, virago,
ıs eadem, mulierque bimembris, libera, bruma,

Siue

6. λαβῦσα Al. Voss. 7. Μυητῆρ' Voss. 8. ὑπ' ἀν. Voss. recte! 9. πολυλίση Voss. XLI, 3. αγνην τ' ευ — μεσην Voss.

ı quidem consultare barbarorum , etiam maiorum nostrorum. illud θνητῆς ὑπ' ἀνάγκης indi- humano semine conceptum etc. εὐβαλῆος filium mox H. 41, a t Bacchum. De illa πολυωνυμίᾳ hica semper tenendum, non um inconstantiam poeticarum imaginum et φαντασιῶν esse: sed indicare vnum illud in natura rerum, quod σχέσεσι tantum mutuis et relationibus volebant distingui. De Μίσης nomine nihil habebam, nisi quod somniabam aliquid de illa ἐναντιοτροπῇ Heraclitica, de illo bello omnium patre. Sed poeta

nihil

Εἴτ' ἐν Ἐλευσῖνος τέρπῃ νηῷ θυόεντι,
Εἴτε καὶ ἐν Φρυγίῃ σὺν μητέρι μυστιπολεύεις,
Ἢ Κύπρῳ τέρπῃ σὺν ἐϋστεφάνῳ Κυθερείῃ,
Ἢ καὶ πυροφόροις πεδίοις ἐπαγάλλεαι ἁγνοῖς,
Σὺν σῇ μητρὶ θεᾷ μελανηφόρῳ Ἴσιδι σεμνῇ,
Αἰγύπτου παρὰ χεῦμα, σὺν ἀμφιπόλοισι τιθήναις·
Εὐμενέων ἔλθοις ἀγαθοῖς τελέων ἐπ' ἀέθλοις.

42. ΩΡΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα*.

Ὧραι θυγατέρες Θέμιδος καὶ Ζηνὸς ἄνακτος,
Εὐνομίη τε Δίκη τε καὶ Εἰρήνη πολύολβε,
Εἰαριναὶ, λειμωνιάδες, πολυάνθεμοι, ἁγναὶ,
Παντόχροοι, πολύοδμοι ἐν ἀνθεμοειδέσι πνοιαῖς,
Ὧραι ἀειθαλέες, περικυκλάδες, ἡδυπρόσωποι·
Πέπλους ἑννύμεναι δροσερούς ἀνθῶν πολυθρέπτων,
Περσεφόνης συμπαίκτορες, ἡνίκα Μοῖραι ταύτην
Καὶ Χάριτες κυκλίοισι χοροῖς πρὸς φῶς ἀνάγωσι,
Ζηνὶ χαριζόμεναι καὶ μητέρι καρποδοτείρῃ,
Ἔλθετ' ἐπ' εὐφήμους τελετὰς ὁσίας νεομύστους,
Εὐκάρπους καιρῶν γενέσεις ἐπάγουσαι ἀμεμφῶς.

43. ΣΕΜΕΛΗΣ θυμίαμα, στύρακα.

Κικλήσκω κούρην Καδμηΐδα παμβασίλειαν,
Εὐειδῆ Σεμέλην, ἐρατοπλόκαμον, βαθύκολπον,
Μητέρα θυρσοφόροιο Διωνύσου πολυγηθοῦς,
Ἣ μεγάλας ὠδῖνας ἐλάσσατο πυρφόρῳ αὐγῇ,
Ἀθανάτοιο τεκοῦσα Διὸς βουλαῖς Κρονίοιο·

Τιμὰς

6. μυστηπ. Voss. 9. Σὺν σοὶ As. Voss. PAI. 11. ἐπ' ἔθλος Voss. XLII, * ἀρρώ. Voss. 6. ἐνημέναι Voss. δρο-

nihil tale suggerit: potius Nympham facit hilarem. etc.

41, 11. Etiam hic ἐπιτελέουσα iungam, bonis laboribus finem bonum et perfectionem addens.

42, 2. Eadem nomina Horarum apud Hes. Theog. 902 vbi etiam sunt Themidis filiae, αἵ τ' ἔργ' ὠραίουσι καταθνητοῖσι βροτοῖσιν. Cf. Apollod. 1, 3, 1. Videntur signare illam pulchritudinem, quae est ex matu-

ue in Eleusinis templo laetaris odoro,
ue etiam in Frugia cum matre arcana agis sacra,
ue etiam in Cupro degis cum Murtia amoena,
el si frugiferis persultas pabula campis,
ornigera cum matre tua Deus Iside sancta,
umque assis famulabus ad alma fluenta Melonis
dsis diua fauens ob rerum praemia sancta.

42. Temperiarum suffimen, Aromata.

Temperiae Iouis et Iuritis sancta propages,
Aurea lex et fas et pax ditissima rerum,
ernae gramineae, puraeque et multiuirentes,
mnicolores suauehalantes spiritu amoeno,
emperiae virides vortentes et speciosae
llas indutae sertis pubentibus aptas,
ongerrae Proserpinae vbi eam solemnibus Parcae
iticulis luci reuocant et Gratiae ouantes
iouis imperiis, et Matris opiconsiuae,
ic mites ad sacra pia instaurata venite,
icentes foecunda propagmina tempestatum.

43. Semelae suffimen, Sturacen.

licio pusam prognatam principe Cadmo
Formosam Semelam, cincinnam vestifluamque
matrem Brumi laetabilis, et ferulati.
mine quae sacro foetum exterraneum abegit
ternis Iouis consultis enixa puella.

Quam

σίως Ask. πολυθρέπτων Af. quod mallm. 8. χάριτει P.
XLIII, 3. Διονύσου Voss. PAI. 5. Ἀθανάτου Voss. P.

uritate et tempestiuitate cuius-rei. De Dice add. H. 61.
, 7. Cf. 28, 9. et vid. Apollod.

, 11. Illud ἀμεμφῶς valde pla- excludit μεμφιμοιρίαν rusti-

corum, quod difficile est, *vt quamuis auido colono rura sua pareant.*

43, 4. Ἐλύσατο non passiua simpliciter significatione ponitur. Mulier perterrita et conuulsa ipsa tamen

Τιμὰς τευξαμένη παρ' αὐτῆς Περσεφονείης
Ἐν θνητοῖσι βροτοῖσιν ἀνὰ τριετηρίδας ὥρας,
Ἡνίκα σοῦ Βάκχου γονίμην ὠδῖνα τελῶσιν,
Εὐίερόν τε τράπεζαν ἰδὲ μυστήριά θ' ἁγνά.
Νῦν σε θεὰ λίτομαι, κούρη Καδμηῒς ἄνασσα,
Πρηΰνοον καλέων αἰεὶ μύσταισιν ὑπάρχειν.

44. ΥΜΝΟΣ Διονύσου * βασσαρέως τριετηρικοῦ.

Ἐλθὲ μάκαρ Διόνυσε, πυρίσπορε, ταυρομέτωπε,
Βάσσαρε, καὶ Βακχεῦ, πολυώνυμε, παντοδυνάστα,
Ὃς ξίφεσιν χαίρεις, ἠδ' αἵμασι, μαινάσι θ' ἁγναῖς·
Εὐάζων κατ' ὄλυμπον, ἐρίβρομε, μανικὲ Βάκχε,
Θυρσαχθὴς, βαρύμηνι, τετιμένε πᾶσι θεοῖσι
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν, ὅσοι χθόνα ναιετάουσιν·
Ἐλθὲ μάκαρ σκιρτητὰ, φέρων πολὺ γῆθος ἅπασι.

45. ΛΙΚΝΙΤΟΥ θυμίαμα, μάνναν.

Λικνίτην Διόνυσον ἐπ' εὐχαῖς ταῖσδε κικλήσκω,
Νύσιον, ἀμφιθαλῆ, πεποθημένον, εὔφρονα Βάκχον·
Νυμφῶν ἔρνος ἐραστὸν ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
Ὃς ποτ' ἀνὰ δρυμοὺς κεχορευμένα βήματα πάλλει,
Σὺν νύμφαις, χαρίεσσιν ἐλαυνόμενος μανίῃσι.
Καὶ βουλαῖσι Διὸς πρός τ' αὐτὴν Φερσεφόνειαν

Ἀχθεὶς

9. ἠδὲ Asc. P. XLIV, * Διονύσου Voss. 1. διωνυσε Voss. P. ταυρομέτωπεν P. 3. ξίφεσι Asc. ξίφεσσι Voss. 5. θυρσαχ. Asc. Voss. PAI. XLV, 1. Διόνυσσον Voss. PAI. 2. Νύσσιον Asc. Thr.

tamen cum abigere a se et amoliri malum studuit, partum expulit.

43, 6. Παρ' ἀγαυῆς legendum suspicatur Piersonus Verisim. p. 36 vt H. 40, 5. Et sic etiam 45, 6. Ceterum hoc videtur indicare poeta, Semeiae hunc honorem haberi ab imperiosa alioquin Proserpina, vt illam e regno suo dimittat ad trieterica Bacchi sacra obeunda, in quibus τελοῦσι, h. e. inter cerimonias illas occultas referunt, et vt fabulam quandam ludunt natales Bacchi. Talem τελετὴν pulchre et copiose describit in Alexandro suo Pseudomanti Lucianus.

44, 4. Εὐάζων] Etsi μανικὲ primam debet potius habere correptam, (sicut in proximo sequente hymno — ἐλαυνόμενος μανίῃσιν) infra

n dignata graui est florens Proserpina honore
: mortales trima ad comitia festi
ıdo tui Brumi referunt genitabile germen
abram sacram, et rerum haud arcana profunda.
Dea patritia obtestor sata principe Cadmo
ıinibus leni, et praesenti numine adesse.

44. *Carmen Bassarii patris Brumi (22) triennalis.*

ɔer ted oro sate fulmine, corniger adsis
Bassare, Brume pater, celeber Deus induperator,
n oblectant enses, pilenta, sacraeque ministrae,
ɔelo vitulans, insane crepicrepe Brume,
ıctor furiose, supremis numen honorum,
aïque sacrae mortalibus inducolonis
gaudia laeta ferens, salisubsule Die.

45. *Velabri patris suffimen, Manna.*

labrum veneror votorum hoc munere patrem,
Mustidum et inuestem, florenti pectore Brumum
tae Veneris, numenque illustre virarum
numero lucos virides pede persultanti,
ɔlgas cum vesanis vesanus virabus
et consilio Iouis ad Proserpinam alumnus

Actus

ἔργον Af. ἐρατὸν Thr. 4. πάλαις Thr. 5. χαρίεσσα
hr. μανιωσι Voff.

ıen iterum sic ponitur: vbi
κχε legitur Βάκχευ, primo
ıymni Trieterici, Κικλήσκω
ερ πολυώνυμε μανικὰ βακχεῦ.
H. STEPH.

:. Θυρσαχθὴς graui metuen-
/o etc. Hor. Od. 2, 29.

)e λικνίτα epitheto V. Spanh.
l. in Iou. 48 et Cer. 137
ad Plut. de Iside p. 88 sq.

Verbo est illud λίκνον, vnde λικνίτης Bacchus, *mystica vannus Iacchi*, Virgiliana, purgationis animarum symbolum. Verba Plutarchi, Aἱ Θυιάδες ἐγείρασι τὸν λικνίτην, forte ad hunc Orphicum vel similem Hymnum pertinent.

45, 6. Etiam hic legi vult Piersonus πρὸς ἀγαυὴν Περσεφόνειαν, vt 43, 6. Mirum tamen fuerit, si in epi-

Ἀχθεὶς ἐξετράφης, φόβος ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Εὔφρων ἐλθὲ μάκαρ, κεχαρισμένα δ' ἱερὰ δέξαι.

46. ΒΑΚΧΟΥ περικιονίȣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κικλήσκω Βάκχον περικιόνιον, μεθυδώτην,
Καδμείοισι δόμοις ὃς ἑλισσόμενος περὶ πάντα,
Ἔστησε κρατερῶς βρασμȣ̀ς γαίης ἀποπέμψας·
Ἡνίκα πυρφόρος αὐγὴ ἐνίκησε χθόνα πᾶσαν,
Πρηστῆρος ῥοίζοις· ὁ δ' ἀνέδραμε δεσμὰς ἁπάντων.
Ἐλθὲ μάκαρ βακχευτὰ γεγηθυίαις πραπίδεσσι.

47. ΣΑΒΑΖΙΟΥ* θυμίαμα, ἀρώματα.

Κλῦθι πάτερ Κρόνȣ υἱὲ σαβάζιε, κύδιμε δαῖμον,
Ὃς Βάκχον διόνυσον ἐρίβρομον εἰραφιώτην
Μηρῷ ἐγκατέραψας, ὅπως τετελεσμένος ἔλθῃ
Τμῶλον ἐς ἠγάθεον παρ' Ἵππαν καλλιπάρηον.
Ἀλλὰ μάκαρ Φρυγίης μεδέων, βασιλεύτατε πάντων,
Εὐμενέων ἐπαρωγὸς ἐπέλθοις μυστιπόλοισιν.

48. ΙΠΠΑΣ θυμίαμα, στύρακα.

Ἵππαν κικλήσκω Βάκχȣ τροφὸν, εὐάδα κȣ́ρην,
Μυστιπόλον τελεταῖσιν ἀγαλλομένην Σάβȣ ἁγνȣ̃,
Νυκτε-

7. *φίλος ἀθαν.* Thr. XLVI, * ΒΑΚΧΟΥ om. Af. Voff. PAI. 4. *ἐκλίνησε* Scriuer. ad Scal. 5. *ῥαιζης* Voff.

epitheto ita folemni ter diuerfis locis peccare potuerunt librarii.

45, 7. An *φόβος* hic ieft terror, non DIs iniectus a Baccho, fed quem iniecere DI per Bacchum, *πρόμαχον* fuum, gigantibus, vbi *retorfit Rhoecum leonis Vnguibus horribilique mala* Hor. Od. 2, 19, 23.

46. De *περικιονίȣ* appellatione, ex fabula Bacchi de columnis Cadmeae arcis vite circumdata munitis, vid. Eurip. Phoeniff. 654 ibique V. Schol. et Valcken. Nefcio quam bene Spencerus de LL. Ebrr. p. 667. huc referat idolum כיון Amofi 5, 26.

46, 4. Pro *ἐνίκησεν* cogitabam aliquando forte melius legi *ἐκίνησεν* cum terrae motum hic vel ipfe Hymnus fignare videatur. Sed etiam *νικᾶν*, *fuperare, vincere,* hic commode locum habent.

46, 5.

s creuisti, tremor immortalibus Diuis,
Felix, et macte suas hoc munere sacro.

. Columellae seu Telamonis (3) patris suffimen, Aromata.

cio Brumum Columellam vitisatorem,
Aedibus Cadmaeis qui circum perque vagatus
it onus constanter, terrae incendia placans,
i vaga inundarent flammarum flumina terram,
binibus calidis hic cuncta ruentia fulsit.
adsis mentis ridenti Brume lepore.

47. Sabi patris suffimen, Aromata.

e Sabe omnipotens, audi Saturnia proles,
Qui Brumum strepetum insubulum inseruisti
emore, vt qui postidea maturus adiret
Tmolum sanctum vbi habebat equiria polcra.
e ô Rex Frugias procerum coeli induperator,
adés, antistibus solatia praestans.

48. Diuae Equiriae suffimen, Sturacem.

Brumi assa obtestor Equiria, Dia Camilla
Quae Sangi celebras elementa arcana Sabini, et
Flam-

XLVII, * ΣΑΒΑΣΙΟΥ Ask. 2. διόνυσσον Af. Voss. ἐρι-
ιώτην Voss. 3. ἐγκατέρραψα. 4. καλλιστέφανον Voss. 5. κοί-
ραν Voss. XLVIII, 2. σαβου Voss.

5. Bacchus circumiens ar-
vite a se producta illam de-
et contra incendium ac rui-
nuniit.
1. Bacchi barbarum nomen,
unt Graeci Grammatici. De
Arabiae potest aliquis cogi-
le Sabaoth, cum exercitum
ientem duxerit Bacchus etc.
et Σαβάζειν modo vocis

productione differre credibile est.
Plut. Symp. 4, 5 p. 671, F Σάββοι
καὶ νῦν ἔτι πολλοὶ τοὺς βάκχους κα-
λοῦσι, καὶ ταύτην ἀφιᾶσι τὴν φω-
νὴν, ὅταν ὀργιάζωσι τῷ Θεῷ.
47, 2. De εἰραφιώτῃ appellatione
vid. Hesych. et ibi viri docti. Verbo,
διὰ τὸ ἐρράφθαι ἐν μηρῷ Διὸς,
κ. τ. λ.
48, 1. Vid. Fragm. 43 ex Proclo.
48, 6.

Νυκτερίοισι χοροῖσι, πυριβρεμέτοις ἰάχοισι.
Κλῦθί μευ εὐχομένου, χθονία μήτηρ βασίλεια,
Εἴτε σύ γ᾽ ἐν Φρυγίῃ κατέχεις Ἴδης ὄρος ἁγνὸν,
Ἢ Τμῶλος τέρπει σε, καλὸν Λυδοῖσι θόασμα·
Ἔρχεο πρὸς τελετὰς ἱερῷ γηθοῦσα προσώπῳ.

49. ΛΥΣΙΟΥ ληναίου ὕμνος.

Κλῦθι μάκαρ Διὸς υἷ᾽, ἐπιλήνιε Βάκχε, διμάτωρ,
Σπέρμα πολύμνητον, πολυώνυμε, λύσιε δαῖμον.
Κρυψίγονον μακάρων ἱερὸν θάλος, εὔιε Βάκχε,
Εὐτραφῆ, εὔκαρπε, πολυγηθέα καρπὸν ἀέξων,
Ῥοχθίζων, ληναῖε, μεγασθενὲς, αἰολόμορφε·
Παυσίπονος θνητοῖσι φανεὶς, ἄκος, ἱερὸν ἄνθος,
Χάρμα βροτοῖς φιλάλυπον, ἐπάφιε, καλλιέθειρε,
Λύσιε, θυρσομανῆ, βρόμι᾽, εὔιε, πᾶσιν εὔφρων
Οἷς ἐθέλεις θνητῶν ἠδ᾽ ἀθανάτων ἐπιφαύσκων·
Νῦν σε καλῶ μύσταισι μολεῖν ἡδὺν, φερέκαρπον.

50. ΝΥΜΦΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα.

Νύμφαι, θυγατέρες μεγαλήτορος Ὠκεανοῖο,
Ὑγροπόροις γαίης ὑπὸ κεύθεσιν οἰκί᾽ ἔχουσαι,
Κρυψίδρομοι, Βάκχοιο τροφοὶ, χθόνιαι, πολυγηθεῖς,
Καρποτρόφοι, λειμωνιάδες, σκολιόδρομοι, ἁγναὶ,
Ἀντροχαρεῖς, σπήλυγξι κεχαρμέναι, ἠερόφοιτοι.
Πηγαῖαι, δρομάδες, δροσοείμονες, ἴχνεσι κοῦφαι·
Φαινό-

XLIX, 3. Κλυψιγ. Voss. F. κλεψ. 5. αἰγλαομορφε Voss. 6. ἄκος om. Voss. 8. θυρσομανῆ Voss. 9. ὧς ἔθελε Voss.

48, 6. Possit quidem aliquis θύασμα hic suspicari legendum, et ad sacrificiorum honorem referre. Verum θόασμα ad illos furiosos per montes cursus pertinet, de quibus etiam est apud Plut. de aud. poët. Vid. Hesych. V. θοάζει, et quae ibi VV. DD.

49. Λύσιον vt H. 41, 4 s. λύσιον verius est, videntur dixisse non tantum ex fabula, quod soluit vincula suis Bacchis a Pentheo iniecta, qua de re Eurip. Bacch. 443 sq. et 497 vbi minanti Pentheo, εἱρκταῖσι δ᾽ ἔνδον σῶμα σὸν φυλάξομεν, respondet Bacchus Λύσει μ᾽ ὁ δαίμων αὐτὸς, ὅταν ἐγὼ θέλω κ. τ. λ. An λύσιος etiam physice cum ληναίῳ con-

nmicrepos coetus et ſacra trinoctia Brumi,
eſtor. ted alma parens Summana virago,
ıcelebras ſeu ludorum iuga ſancta Timoli,
eſſis ad ſacra benigno lumine volti.

49. *Liberi Praeliganei carmen.*

uc Iouis ô proles praeclarie Brume bimater,
Sanguen honoratum celebris ſanctiſſime Liber,
ınum germen Diuorum, iubile Brume
ens frugiferentia, adultaque pignora terrae,
cule magnanime atque aſper Vortumne, Liburne
tula mortalis ſaecli, medicina ſacer flos
ı hominum iucunda, Tages, cincinnicapille,
r cerite, omnium amicule, Iubile, Brume,
tu cunque faues hominum appareſue Deorum,
is frugiferum et iucundum te volo adeſſe.

. *Diuarum Virarum* (10) *ſuffimen, Aromata.*

ımina clara Virae, Oceani praeſtantis propago,
Quae liquidas colitis ſub terrae anfractibus aedes,
, furtiuagae, Brumi, laetaeque penates,
iuae, florae, errantes obſtita viarum
colae, ſpecuum ciues, atque aëriuolgae,
anae, errones, rorantes, alipedesque,

Viſae

ↄ. ἤδαν Voſſ. L. 3. Κρυφίδομοι V. N. 5. Ἀνδρεχ. Voſſ.
εχαρι... Voſſ. 6. ἰχνεσσι Aſ.

ctus eſt? nam in λήνῳ, *tor-* ſoluitur et liberatur Bacchus ılis illis ſucci craſſioris et pel-, quae impediunt vim in-di.

5. Ῥοχθίζων ad ebriorum es et *ructus* adeo referendum Videtur in vtroque verbo ὀνο-... quaedam eſſe.

49, 7. Ἐπάφιον vt vocatur etiam 51, 9 declaramus ad Fr. 16 pr.

49, 8. Non eſt probabile θυρσομανῆ ſolum accuſandi caſu tot vocatiuis interpoſitum. Itaque legam potius θυρσομανὲς.

50, 3. Caſaub. de Satyr. L. 1 p. 35 Κρυφίδομοι emendat, cum reſpectu ad antra Nympharum, a quibus

 et

Φαινόμεναι, ἀφανεῖς, αὐλωνιάδες, πολύανθοι·
Σὺν Πανὶ σκιρτῶσαι ἀν᾽ οὔρεα, εὐάστειραι,
Πετρόρυτοι, λιγυραὶ, κορυνίτιδες, ὑλονόμοι τε·
Παρθένοι εὐώδεις, λευχείμονες, εὔπνοοι αὔραις,
Αἰπολικαὶ, νόμιαι, θηρσὶν φίλαι, ἀγλαόκαρποι,
Κρυμοχαρεῖς, ἁπαλαὶ, πολυθρέμμονες· αὐξίτροφοί τε
Κοῦραι ἁμαδρυάδες, φιλοπαίγμονες, ὑγροκέλευθοι,
Νύσιαι, μανικαὶ, παιωνίδες, εἰαροτερπεῖς,
Σὺν Βάκχῳ Δηοῖ τε χάριν θνητοῖσι φέρουσαι·
Ἔλθετ᾽ ἐπ᾽ εὐφήμοις ἱεροῖς κεχαρηότι θυμῷ,
Νᾶμα χέουσ᾽ ὑγιεινὸν ἀεξιτρόφοισιν ἐν ὥραις.

51. ΤΡΙΕΤΗΡΙΚΟΥ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κικλήσκω σε μάκαρ πολυώνυμε μανικὲ, Βακχεῦ,
Ταυρόκερως, ληναῖε, πυρίσπορε, νύσιε, λυσσεῦ,
Μηροτρεφὴς, λικνῖτα, πυριπόλε, καὶ τελετάρχα·
Νυκτέρ᾽, εὐβουλεῦ, μιτρηφόρε, θυρσοτινάκτα·
Ὄργιον ἄρρητον, τριφυὲς, κρύφιον Διὸς ἔρνος·
Πρωτογόν᾽ ἠρικεπαῖε, θεῶν πάτερ ἠδὲ καὶ υἱὲ·
Ὠμάδιε, σκηπτοῦχε, χοροιμανὲς, ἀγέτα κώμων·
Βακχεύων ἁγίας τριετηρίδας ἀμφὶ γαληνάς·
Ῥηξίχθων, πυριφεγγὲς, ἐπάφιε, κοῦρε διμάτωρ,
Οὐρεσιφοῖτα ἔρως, νεβριδοστόλε, ἀμφιέτηρε,
Παιὰν χρυσεγχὴς, ὑποκόλπιε, βοτρυόκοσμε,

Βασ-

9. πετρόῤῥυτοι Aſ. Voſſ. 10. εὔπνοι Voſſ. 11. θηρσὶ Voſſ.
12. Δρυμοχ. V. N. 14. Νύσσιαι Aſ. Voſſ. PAI. παιονίδες PAI.
17. αὐξιτρόφοισιν ὥραις P. LI, 2. πυρίσπολε Voſſ. νύσσιε Aſ.

et ἀντροχαρεῖς et χθόνιαι mox appellantur.

50, 9. Non miror *fustibus* aut *clauis armatas* eſſe nymphas, κορυνίτιδας, cum vt fortes in exercitu Bacchi milites ſe gerere ſoleant.

50, 11. Θηρσὶν poteſt eſſe ab eo, qui verſum per ν ἐφελκυστικὸν fulcire vellet. Sed non erat illo opus in caeſura.

50, 12. Δρυμοχαρεῖς eleganti conjectura ſuſpicatur Heringa Obſſ. c. 11 p. 89. Sed neque vulgatum non rectum eſſe puto; antra, riui, nemora nympharum poſſeſſiones, expetuntur ad captandum frigus.

50, 14. Nomen Νύσιαι, an Νυσαῖαι; a Baccho ſuo trahunt.

51. De τριετηρικῷ vid. ad 52, 3.

51. 5.

ie atque inuisae, sertis Valloniae amictae,
ntibus cum Fauno in summis Saliae fatuantes
reiae, scatebrae, Syluanae flexanimaeque
ulae, odorae, albatae, halantes suauibus auris
iliae, Caprotinaeque volupque ferarum,
cineae, tenerae, nutrices, augmina rerum
ae querquetulae, ludicrae, caeruliuolgae,
eae, fatuae, Meditrinae, Veris amicae,
n Cerere et Brumo mortalibus optimae adeste,
ce dicis causa aduenientes numine amico
ibus temperiis futantes sana fluenta.

51. *Triennalis patris suffimen, Aromata.*

Huc adsis Liber Lucumo celeberrime Die,
Torcule, Taurifrons, sate fulmine, Nysie, Faune,
tris alumne, sacrum pater, igniuome et Velabre,
isentis, nocturne, geriferule, et tutulate
ane atque indicte Iouis stirps Virtrius idem
nigena atque Deum pater et stirps **
ile sceptrigerens Saliorumque histrio praesul
mineo stimulans diuina triennia coetu,
ricrepe atque Tages, Lucetius, pulle bimater,
emnis, cornute lugantine hinuliuestis,
nue, Iuturne, racemifer, atque Quiriti,

Virgi-

Voss. PAI. 3. Μητροφαφὴς coni. Lennep. ad Col. p. 135. ex H. 47, 1. 4. Νυκτέρι Ας. μιτριφ. Voss. 6. V.N. 7. χορομανὲς Voss. 10. κέρως V. N. ἀμφιετεφε Voss. 11. βοτρυοκοσμαι Voss.

, 5. Cur τριφυὴς Bacchus, in-
:um ad 29, 2.

, 6. De Ἠρικεπαίῳ plus satis
m ad H. 5, 4.

, 7. Ὠμάδιος forte, quod thyr-
solet gestare humero, et saepe
ensum inde cantharum.

, 9. Ῥηξίχθων cum de terra
ucit fontes vini, mellis etc.

51, 9. Ἐπάφιον declarauimus ad Fr. 16. pr. Etiam ὑποκόλπιος v. 11 inde declarari potest.

51, 10. Pro ἔρως, κέρως legit Scaliger, vertitque *cornute*. Sed vt est vterque Deus πολύμορφος, ita nihil promouet Bacchum etiam Amoris nomine venire. Post vinum pulchriores quam ante videntur puellae.

Βάσσαρε, κισσοχαρὴς, πολυπάρθενε, καὶ διάκοσμε,
Ἐλθὲ μάκαρ μύσαισι βρύων κεχαρημένος αἰεί.

52. ΑΜΦΙΕΤΟΥΣ θυμίαμα, πάντα πλὴν * λιβάνου.

Ἀμφιετῆ καλέω Βάκχον, χθόνιον Διόνυσον,
Ἐγρόμενον κούραις ἅμα νύμφαις εὐπλοκάμοισιν·
Ὃς παρὰ Περσεφόνης ἱεροῖσι δόμοισιν ἰαύων
Κοιμίζει τριετῆρα χρόνον, Βακχήϊον ἁγνόν.
Αὐτὸς δ᾽ ἡνίκα τὸν τριετῆ πάλι κῶμον ἐγείρῃ,
Εἰς ὕμνον τρέπεται σὺν εὐζώνοισι τιθήναις,
Εὐάζων κινῶν τε χοροὺς ἐνὶ κυκλάσιν ὥραις·
Ἀλλὰ μάκαρ χλοόκαρπε, κερασφόρε, κάρπιμε Βάκχε,
Βαῖν᾽ ἐπὶ πάνθειον τελετὴν γανόωντι προσώπῳ,
Εὐΐεροις καρποῖσι τελεσσιγόνοισι βρυάζων.

53. ΣΙΛΗΝΟΥ, σατύρου, Βακχῶν θυμίαμα, μάνναν.

Κλῦθί μου ὦ πολύσεμνε τροφὲ, Βάκχοιο τιθηνὲ,
Σιληνῶν ὄχ᾽ ἄριστε, τετιμένε πᾶσι θεοῖσι
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ τριετηρίσιν ὥραις,
Ἁγνοτερὴς, γεραιὸς, θιάσου νομίου τελετάρχα·
Εὐαστὴς, φιλάγρυπνε, νεάζων οἷσι Σιληνοῖς·
Ναΐσι καὶ Βάκχοις ἡγούμενε κιττοφόροισιν·
Δεῦρ᾽ ἐπὶ πάνθειον τελετὴν Σατύροις ἅμα πᾶσι

Θηρο-

12. om. Voss. 13. κεχωρισμένον Voss. LII, * πλὴν λιβ. Voss. 1. Διόνυσσον As. Voss. PAI. 2. εὐπλοκάμοις Voss.

52, 5. Quid si trieterica sacra primum instituta, quod tertio anno, quo surculus depositus est, tricesimo mense, videtur perfecta vitis, cuius cultum Orpheus docuit, plenum fructum ostendere. Apud Proserpinam esse est latere, ἐν ᾅδῃ esse, vt dicebat Heraclitus. His trietericis non repugnant ἀμφιετῆ, annua, qualia etiam Lenaea', Dionysia etc. Ceterum ἐγείρῃ ex Vossiano in contextum poetae assumsi, quod manifesto priores septem versus tertia persona Bacchum celebrant.

53. De hac Societate Sileni, Satyri, Baccharum v. Casaub. de Sat. L. 1 p. 78 sq.

53, 4.

ɜini ſtudioſe ederarum Vinule Liber,
ninibus faueas, gratiſſime floribus augens.

52. *Anniuerſarii ſuffimen, omnia praeter tus.*

icio prece te ſolemnis Tellumo (³) Liber
Cum teneris blande ſimul expergite virabus,
numero ſopitus ad atria Liberae Auernae
conſopis auguſta triennia ſacri
ıe idem ſimilacis feſta triennia rurſus
:e cies cum cinctutis nutricibus carmen,
itu vegetans coetus vortentibus annis
ɔ hoc frugiuirens, here, corniger, optime frugi,
liculare ſacrum viſas, ſed lumine laeto
oquibus ſacris, aeternis frugibus mactus.

'3. *Syluani, Incubi, Brumarum ſuffimen, Manna.*

ıdi me Brumi bone nutricator et altor,
Inque ſtatis ſacris non vltima cura Deorum,
naque cura hominum celeberrime Syluanorum,
ipile et ſacrae pompaI praeſul honeſte
igil atque tuis iuueneſcens, iubile, Faunis
ıarum cinctarum ederis, praetorque virarum,
feris ſociis ſimul ad pandicularia ſacra

Huc

I. 5. ἐγέρῃ Voſſ. ἐγείροις al. ... κρος Voſſ. τελετάρχα Voſſ. P.

LIII, 2. τετιμένοι Voſſ. 4. V. N. 6. Νάειαι Voſſ. 7. κατυροις Voſſ.

4. Ἀγνοτελὴς, γεραρὸς inge- Pierſo. Veriſ. p. 42. et puto vere. Ἀγνοτελὴς epithe- ıemidos Arg. 547. Γεραρὸς Voſſ. Sed iam Caſaub. de c. ἁγνοτερὴς quidem plane m putat, et legendum ἁγνο- vel ἁγνοθελὴς, vel ἁγνομε- ·t ἀγομελὴς de Pane 10, 5. Pro γεραυὸς autem γεραρὰς vel γεραρός.

53, 5. Caſaub. l. c. legi vult, νεάζει' οἷσι Σιληνοῖς vt Satyrorum ſit deſcriptio, νεάζοντες Σιληνοὶ, iuuenes Sileni. Sed D' Oruill. Vanno Crit. p. 373 et Pierſ. Veriſ. p. 43 ſubſtitui volunt, σὺν εὐζώνοισι τιθήναις, vt H. 29 extr. et 52, 6.

54.

Θηροτύποις, εὔασμα διδοὺς Βακχεῖον ἄνακτος,
Σὺν Βάκχαις ληναῖα τελεσφόρα σεμνὰ προπέμπων,
Ὄργια νυκτιφαῆ τελεταῖς ἁγίαις ἀναφαίνων,
Εὐάζων, φιλόθυρσε, γαληνιόων θιάσοισιν.

54. ΕΙΣ Ἀφροδίτην ὕμνος.

Οὐρανία πολύυμνε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ποντογενὴς, γενέτειρα θεὰ, φιλοπάννυχε σεμνὴ,
Νυκτερία, ζεύκτειρα, δολοπλόκε, μῆτερ ἀνάγκης·
Πάντα γὰρ ἐκ σέθεν ἐστὶν, ὑπεζεύξαο δὲ κόσμον·
Καὶ κρατέεις τρισσῶν μοιρῶν, γεννᾷς δὲ τὰ πάντα,
Ὅσσα τ᾽ ἐν οὐρανῷ ἐστι καὶ ἐν γαίῃ πολυκάρπῳ,
Ἐν πόντῳ τε, βυθῷ τε· σεμνὴ Βάκχοιο πάρεδρε,
Τερπομένη θαλίαισι, γαμοστόλε, μῆτερ ἐρώτων·
Πειθοῖ λεκτροχαρὴς, κρυφία, χαριδῶτι,*
Φαινομένη τ᾽ ἀφανής, ἐρατοπλόκαμ᾽ εὐπατέρεια,
Νυμφιδία, σὺν δαιτὶ, θεῶν σκηπτοῦχε, λύκαινα·
Γεννοδότειρα, φίλανδρε, ποθεινοτάτη βιοδῶτι·
Ἡ ζεύξασα βροτοὺς ἀχαλινώτοισιν ἀνάγκαις,
Καὶ θηρῶν πολὺ φῦλον ἐρωτομανῶν ἀπὸ φίλτρων·
Ἔρχεο κυπρογενὲς θεῖον γένος· εἴτ᾽ ἐν ὀλύμπῳ
Εἶ σὺ θεὰ βασίλεια καλῷ γήθουσα προσώπῳ,
Εἴτε καὶ εὐλιβάνου Συρίης ἕδος ἀμφιπολεύεις,
Εἴτε σὺ γ᾽ ἐν πεδίοισι σὺν ἅρμασι χρυσεοτεύκτοις
Αἰγύ-

LIV, 1, πολύομνε ſph. Stob. 5. γεννας Voſſ. 9. Φαει-

54. Habetur hic Hymnus ap. Stobaeum Serm. 61 p. 389, 22 vſque ad v. 19 vbi Geſnerus ponit ſignum *etc.* vt oſtendat illum ſe non dare integrum; ſed plane nihil varietatis, praeter manifeſtum ſphalma, obſeruo. Habet etiam Maittair. Miſcella. carm. p. 154, qui et ipſe nihil dedit varietatis. Annotationibus ſuis potius antiquarias Scaligeri voces explicare ſtudet.

54, 5. Τρισσῶν μοιρῶν nomine tres orbis partes intelligit Stobaei interpres C. Geſnerus. Sed fato ipſo potentiorem eſſe Venerem nonnunquam, dicit poeta: ὑπὲρ μόρον, non ſuo fato propter Venerem multa fiunt etc.

54, 9. Lacunam notat etiam Geſnerus. Facile eſt verſum coniectura explere. Sed imitemur veterum editorum modeſtiam. Ob id

:s, expergefaciens vitulamina alumni
ınnabus tuis comitans bene rite patrata,
ɔcturna sacra, allucens comitia sancta
ıyrsigerens coetu florente serescens.

4. Diuae Veneris Volupiae carmen.

;ena, illustris, ridens; arguta Venustas,
ımigena ô genitrix pernoctatrix veneranda,
la et nocturna et vis cata mater amicae;
ıam ex te, tu inuexisti foedera mundi
iura tenes, mortarum cuncta genisque
coeli et terraı frugiferaı
mundi, praeses sanctissima Brumi,
ɔrans epulas, ô pronuba, mater amorum,
stratiuola arcana et salis conciliatrix,
uisa, comas pulcherrima, patrima Dia
conuiua Deum, Maiesta, Luperca,
et vituna, Virosa, Lubentia mater,
arctas homines compagibus illecebrarum,
ı omne animantum aeterno vulnere amoris,
ɔrigenum sanguen, siue atria Coeli
nis, ridens regina micante labello,
e Surias seu lustras templa beata,
aequoribus campi splendentibus bigis

Pro-

sph. Maitt. 10. F. ἀφυνής τε, 11. σύνταχε Voss.
ιερής P.

quod multa hic supple-
le poni possunt, non est
ni, h. e. coniecturae pro-
id auctor dederit, locus.
Non multum tribuo con-
φαγής τε, Potest enim
poeta in ὀξυμώρῳ lusisse,
iam cum est manifestis
ita, delitescere cupit in-
Nesciunt aliquando ho-
amare.

54, 11. Epitheton Veneris facit σύνδαιτι θεῶν, conuictrix, Cl. Her. Obs. x, 11 p. 88. Facilius crederem, si Venus esset secundariis de Dis, vt Aeolus ille, cui dat Iuno epulis accumbere Diuum, vel Hercules etc. Amat generatim conuiuia Venus. Λύκαινα forte honestum et blandum nomen antiquarum meretricularum, a Venere hac ductum.

54, 19.

Αἰγύπτȣ κατέχεις ἱερῆς γονιμώδεα λȣτρά,
Ἢ καὶ κυανέοις ὀχθοις ἐπὶ πόντιον οἶδμα
Τερπομένη χαίρεις θνητῶν κυκλίαισι χορείαις,
Ἢ Νύμφαις τέρπῃ κυανώπισιν ἐν χθονὶ δίᾳ,
Θῖνας ἐπ᾽ αἰγιαλοῖς ψαμμώδεσιν ἅρματι κȣφῳ.
Εἴτ᾽ ἐν Κύπρῳ, ἄνασσα, τροφῷ σέο· ἔνθα καλαί σε
Παρθένοι ἀδμῆται νύμφαι τ᾽ ἀνὰ πάντ᾽ ἐνιαυτὸν
Ὑμνȣ̃σί, σε μάκαιρα, καὶ ἄμβροτον ἁγνὸν Ἄδωνιν.
Ἐλθὲ μάκαιρα θεὰ κάλ᾽ ἐπήρατον εἶδος ἔχȣσα·
Ψυχῇ γάρ σε καλῶ σεμνῇ ἁγίοισι λόγοισιν.

55. ΑΔΩΝΙΔΟΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κλῦθί μȣ εὐχομένȣ πολυώνυμε δαῖμον ἄριστε,
Ἁβροκόμη, φιλέρημε, βρύων ᾠδαῖσι ποθειναῖς,
Εὔβȣλε, πολύμορφε, τροφὴ πάντων ἀρίδηλε.
Κȣ́ρη, καὶ κόρε· σὺ πᾶσιν θάλος αἰὲν Ἄδωνι,
Σβεννύμενε λάμπων τε καλαῖς ἐν κυκλάσιν ὥραις·
Αὐξιθαλὴς, δίκερως, πολυήρατε, δακρυότιμε,
Ἀγλαόμορφε, κυναγεσίοις χαίρων, βαθυχαῖτα·
Ἱμερόνȣς, Κύπριδος γλυκερὸν θάλος, ἔρνος ἔρωτος·
Φερσεφόνης ἐρασιπλοκάμου λέκτροισι λοχευθείς·
Ὃς ποτὲ μὲν ναίεις ὑπὸ τάρταρον ἠερόεντα,
Ἠδὲ πάλιν πρὸς ὄλυμπον ἄγεις δέμας ὡριόκαρπον·
Ἐλθὲ μάκαρ μύσταισι φέρων καρπȣ̀ς ἀπὸ γαίης.

56. ΕΡ-

20. κυανεοις Voss. F. ὀχθεσσ᾽ν. 23. ἅλμασι Voss. Hinc Θίνεσσ᾽ ἐπ᾽ ἀγχιάλοις — ἅλμ. Ruhnk. ep. 2 p. 88. 26. ἄγνος Voss.

54, 19. Aegypti insignis fertilitas, mulierum amabilitas, praeceps maturitas, vis Nilo (cuius sunt λȣτρὰ) tributa fecundandi etiam animantes.

54, 22. Δίᾳ hic proprium antiquum Naxi insulae esse non dubito, in qua cum Baccho oblectari hic dicatur Venerem. Vid. Apoll. 4, 425 vbi Charites, Veneris comites, peplum texuere Baccho. Seruauit ibi Scholiasta Fragm. Callim. n. 163 Bentl.

54, 23. Θῖνας ἐπ᾽} Non dubium mihi est quin θῖνας occupet locum nominis alicuius fluuii in Genitiuo Casu positi, et cum αἰγιαλοῖς iuncti.

H. STEPH.

54, 23. Inter felicissimas ingenii Ruhnkeniani coniecturas refero, quam in Var. Lect. posui. Si modus syllabae secundae pateretur, aut

ter habens augusta Melonis flumina opimi,
si littoribus pullis prope marmora ponti
ituum gaudes Diua exsultantibus turbis,
etiam tremulis pusis in gramine terrae
reos ad puluinos cum praepete curru,
in Cupro, matre tua, vbi rite nouellae
puerae innuptae et nuptae formosa quotannis
celebrant regina atque indigetem Daui Adonem,
adsis compos spectandi, Diua leporis,
pura te mente colo precibusque pudicis.

55. *Adonidis suffimen, Aromata.*

vario obtestor sub nomine Die Camille,
Mollicomans, et vasticola, atque leporibus augens
: Deus Volturne alimentum nobile rerum,
puer; cunctis viridescens semper Adonis,
e et rediuiue statis vortentibus annis,
er adulte bicornis, amabilis, lacrumiculte,
er, venatu gaudens, permissicapille,
e, corculum, amoenae Diuae, germen amoris,
bona polchricomans Proserpina Dia pariuit,
modis qui nunc habitat per tartara furua,
rsum coelo reddens, tempestaque membra,
is flaminibus deducens germina terrae.

56. Mer-

. θεὰ μάλ' Voss. Chiv. LV, 1. πολυώνυμας Voss. πᾶσι Voss. 7. κυναγεσίαις Voss. 9. λοχευτὲς P.

grare illum soleret noster, t, *Θεάνας* vrgens, impel-ymphas: vt currum suum ns Venus eo ipso incitet ad velut verberibus quibusdam as comites. Systoles certe a non molliora laudant atici.

Adonis sub vtroque genere ur, *κόρη καὶ κοῦρος.* Non apud Orphea de sexu vtro-que Deorum disputare, aut de illo Romanorum, *si Deus si Dea es* etc. Vim Lunae hic praesertim designari, plura indicant.

55, 2. Non valde puto opus est emendatione Ruhnken. Ep. 2, p. 88 pro ᾠδαῖσι ὥραισι reponentis. Alia ratio est loci ad quem prouocat H. 25, 3. Ὠδαὶ possunt ad cultum Adonidis referri feminarum illum lugentium etc. Nec tamen non pro-

Νυκτερίοισι χορεῖσι, πυριβρεμέτοις ἰάχοισι.
Κλῦθί μευ εὐχομένου, χθονία μήτηρ βασίλεια,
Εἴτε σύ γ' ἐν Φρυγίῃ κατέχεις Ἴδης ὄρος ἁγνὸν,
Ἢ Τμῶλος τέρπει σε, καλὸν Λυδοῖσι θόασμα·
Ἔρχεο πρὸς τελετὰς ἱερῷ γηθοῦσα προσώπῳ.

49. ΛΥΣΙΟΥ ληναίου ὕμνος.

Κλῦθι μάκαρ Διὸς υἷ', ἐπιλήνιε Βάκχε, διμάτωρ,
Σπέρμα πολύμνητον, πολυώνυμε, λύσιε δαῖμον.
Κρυψίγονον μακάρων ἱερὸν θάλος, εὔιε Βάκχε,
Εὐτραφῆ, εὔκαρπε, πολυγηθέα καρπὸν ἀέξων,
Ῥοχθίζων, ληναῖε, μεγασθενὲς, αἰολόμορφε·
Παυσίπονος θνητοῖσι φανεὶς, ἄκος, ἱερὸν ἄνθος,
Χάρμα βροτοῖς φιλάλυπον, ἐπάφιε, καλλιέθειρε,
Λύσιε, θυρσομανῆ, βρόμι', εὔιε, πᾶσιν εὔφρων
Οἷς ἐθέλεις θνητῶν ἠδ' ἀθανάτων ἐπιφαύσκων·
Νῦν σε καλῶ μύσταισι μολεῖν ἡδὺν, φερέκαρπον.

50. ΝΥΜΦΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα.

Νύμφαι, θυγατέρες μεγαλήτορος Ὠκεανοῖο,
Ὑγροπόροις γαίης ὑπὸ κεύθεσιν οἰκί' ἔχουσαι,
Κρυψίδρομοι, Βάκχοιο τροφοὶ, χθόνιαι, πολυγηθεῖς,
Καρποτρόφοι, λειμωνιάδες, σκολιόδρομοι, ἁγναὶ,
Ἀντροχαρεῖς, σπήλυγξι κεχαρμέναι, ἠερόφοιτοι.
Πηγαῖαι, δρομάδες, δροσοείμονες, ἴχνεσι κοῦφαι·

Φαινό-

XLIX, 3. Κλυψιγ. Voſſ. F. κλεψ. 5. ἀγλαομορφε Voſſ. 6. ἄκος om. Voſſ. 8. θυρσομανῆ Voſſ. 9. ὧς ἔθελε Voſſ.

48, 6. Poſſit quidem aliquis θύασμα hic ſuſpicari legendum, et ad ſacrificiorum honorem referre. Verum θόασμα ad illos furioſos per montes curſus pertinet, de quibus etiam eſt apud Plut. de aud. poët. Vid. Heſych. V. θοάζει, et quae ibi VV. DD.

49. Λύσαιον vt H. 41, 4 ſ. λύσιον verius eſt, videntur dixiſſe non tantum ex fabula, quod ſoluit vincula ſuis Bacchis a Pentheo iniecta, qua de re Eurip. Bacch. 443 ſq. et 497 vbi minanti Pentheo, εἱρκταῖσι δ' ἔνδον σῶμα σὸν φυλάξομεν, reſpondet Bacchus Λύσει μ' ὁ δαίμων αὐτὸς, ὅταν ἐγὼ θέλω κ. τ. λ. An λύσιος etiam phyſice cum ληναίῳ con-

nicrepos coetus et ſacra trinoctia Brumi,
:or . ted alma parens Summana virago,
:lebras ſeu ludorum iuga ſancta Timoli,
is ad ſacra benigno lumine volti.

49. Liberi Praeliganei carmen.

: Iouis ô proles praeclarie Brume bimater,
Sanguen honoratum celebris ſanctiſſime Liber,
ım germen Diuorum, iubile Brume
s frugiferentia, adultaque pignora terrae,
le magnanime atque aſper Vortumne, Liburne
la mortalis ſaecli, medicina ſacer flos
ıominum iucunda, Tages, cincinnicapille,
:erite, omnium amicule, Iubile, Brume,
ı cunque faues hominum appareſue Deorum,
frugiferum et iucundum te volo adeſſe.

Diuarum Virarum (10) ſuffimen, Aromata.

ıina clara Virae, Oceani praeſtantis propago,
Quae liquidas colitis ſub terrae anfractibus aedes,
furtiuagae, Brumi, laetaeque penates,
ae, florae, errantes obſtita viarum
ılae, ſpecuum ciues, atque aëriuolgae,
.ae, errones, rorantes, alipedesque,

Viſae

ἤδαν Voſſ. L. 3. Κρυφίδομοι V. N. 5. Ἀνδρεχ. Voſſ.
αριμμ. Voſſ. 6. ἴχνεσσι Aſ.

ıs eſt? nam in ληνῷ, tor-
ıluitur et liberatur Bacchus
s illis ſucci craſſioris et pel-
quae impediunt vim in-

Ῥοχθίζειν ad ebriorum
et ructus adeo referendum
ıetur in vtroque verbo ὀνο-
ı quaedam eſſe.

49, 7. Ἐπάφιον vt vocatur etiam
51, 9 declaramus ad Fr. 16 pr.

49, 8. Non eſt probabile θυρσο-
μανῆ ſolum accuſandi caſu tot vo-
catiuis interpoſitum. Itaque le-
gam potius θυρσομανεῖς.

50, 3. Caſaub. de Satyr. L. 1 p. 35
Κρυφιδόμοι emendat, cum reſpectu
ad antra Nympharum, a quibus

et

58. ΜΟΙΡΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα.

Μοῖραι ἀπειρέσιοι, νυκτὸς φίλα τέκνα μελαίνης,
Κλῦτέ μευ εὐχομένου πολυώνυμοι, αἵτ' ἐπὶ λίμνης
Οὐρανίας, (ἵνα λευκὸν ὕδωρ νυχίας ὑπὸ θέρμης
Ῥήγνυται ἐν σκιερῷ λιπαρῷ μυχῷ, εὐλίθῳ ἄντρῳ)
Ναίουσαι, πεπότησθε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·
Ἔνθεν ἐπὶ βρότεον δόκιμον γένος ἐλπίδι κοῦφον
Στείχετε, πορφυρέοισι καλυψάμεναι ὀθόνῃσι·
Μορσίμῳ ἐν πεδίῳ, ὅθι πάγγεον ἅρμα διώκει
Δόξα, δίκης παρὰ τέρμα καὶ ἐλπίδος ἠδὲ μεριμνῶν,
Καὶ νόμον ὠγυγίου καὶ ἀπείρονος εὐνόμου ἀρχῆς.
Μοῖρα γὰρ ἐν βιότῳ καθορᾷ μόνον, οὐδέ τις ἄλλος
Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου,
Καὶ Διὸς ὄμμα τέλειον· ἐπεί γ' ὅσα γίγνεται ἡμῖν,
Μοῖρά τε καὶ Διὸς οἶδε νόος διαπαντὸς ἅπαντα.
Ἀλλά μοι νυκτέριοι μαλακόφρονες ἠπιόθυμοι,
Ἄτροπε, καὶ Λάχεσι, Κλωθώ, μόλετ' εὐπατέρειαι,
Ἀέριοι, ἀφανεῖς, ἀμετάτροποι, αἰὲν ἀτειρεῖς.

Παντο-

LVIII, 2. Κλυθι Voss. 3. θερμῆς Ast. νυχιας om. Voss.
8. αρμασιωκα Voss.

Ποιμαίνων κραναΐδεσσιν ἀνόμματον, ὠκὺν ἔρωτα.

58, 3. Videtur Scaliger legisse μυχίας ὑπὸ κρήνης· et μυχίας ipse etiam probat: θέρμης autem retinendum putat. Ego quae sit illa λίμνη οὐρανία, et quae hic de illa praedicantur, non intelligo, somniare tamen aliquid de Galaxia s. via lactea mihi videor. Quid si pluuias nocturnas inde deriuauit? Saxeum antrum ibi collocare poetae difficilius non est, quam totum solum aeneum. Sed neque asseuerare ausim, cur Parcis s. Fatis eandem sedem tribuerit; sedem beatarum mentium ibi constitutam video a Pythagora, vt monui ex Cicerone et Porphyrio in digressione de Insulis beatorum Prael. 2 de nauigatt. extra coll. Herc. §. 1. Animarum cum μοίραις necessitudinem facile esset declarare. Galaxias, nubi similis, euanescit h. e. non videtur, vbi primum turbari caelum incipit.

58, 6. Δόκιμον γένος libenter interpretarer opinabile, ad suscipiendas opiniones etiam vanas de fato et rebus futuris pronum: idem est ἐλπίδι κοῦφον, spe facile attollitur etc.

58, 8. Πάγγεον ἅρμα vniuersum genus humanum signat. Hoc, tamquam vni currui, vni naui impositum, opinio regit etc.

58, 12. Ἀθανάτων] Post Ὀλύμπου ponen-

atque inuisae, sertis Valloniae amictae,
tibus cum Fauno in summis Saliae fatuantes
iae, scatebrae, Syluanae flexanimaeque
lae, odorae, albatae, halantes suauibus auris
iae, Caprotinaeque volupque ferarum,
neae, tenerae, nutrices, augmina rerum
querquetulae, ludicrae, caeruliuolgae,
ıe, fatuae, Meditrinae, Veris amicae,
Cerere et Bruno mortalibus optimae adeste,
e dicis causa aduenientes numine amico
ıus temperiis futantes sana fluenta.

1. *Triennalis patris suffimen, Aromata.*

c adsis Liber Lucumo celeberrime Die,
Torcule, Taurifrons, sate fulmine, Nysie, Faune,
s alumne, sacrum pater, igniuome et Velabre,
entis, nocturne, geriferule, et tutulate
ıe atque indicte Iouis stirps Virtrius idem
gena atque Deum pater et stirps **
sceptrigerens Saliorumque histrio praesul
ineo stimulans diuina triennia coetu,
crepe atque Tages, Lucetius, puile bimater,
ınis, cornute lugantine hinuliuestis,
ıe, Iuturne, racemifer, atque Quiriti,

Virgi-

oss. PAI. 3. Μητρομαφὴς coni. Lennep. ad Col. p. 135. ex . 47, 1. 4. Νυκτέρι Ἀς. μιτριφ. Voss. 6. V. N. 7. χορομα-s Voss. 10. κέρως V. N. ἀμφιεταρε Voss. 11. βοτρυοκοσμαι Voss.

. Cur τριφυὴς Bacchus, in-n ad 29, 2.

. De Ἡρικεπαίῳ plus satis ad H. 5, 4.

. Ὠμάδιος forte, quod thyr-let gestare humero, et saepe um inde cantharum.

). Ῥηξίχθων cum de terra it fontes vini, mellis etc.

51, 9. Ἐπάφιον declarauimus ad Fr. 16. pr. Etiam ὑποκόλπιος v. 11 inde declarari potest.

51, 10. Pro ἔρως, κέρως legit Scaliger, vertitque *cornute*. Sed vt est vterque Deus πολύμορφος, ita nihil promouet Bacchum etiam Amoris nomine venire. Post vinum pulchriores quam ante videntur puellae.

Παντοδότειραι, ἀφαιρέτιδες θνητοῖσιν ἀνάγκη.
Μοῖραι, ἀκούσατ' ἐμῶν ὁσίων λοιβῶν τε καὶ εὐχῶν,
Ἐρχόμεναι μύσταις λυσιπήμονες εὔφρονι βουλῇ·
[Μοιράων τέλος ἔλθ' ἀοιδὴ, ἣν ὕφαν' Ὀρφεύς.]

59. ΧΑΡΙΤΩΝ θυμίαμα, στύρακα.

Κλῦτέ μοι ὦ Χάριτες μεγαλώνυμοι, ἀγλαότιμοι,
Θυγατέρες Ζηνός τε καὶ Εὐνομίης βαθυκόλπου,
Ἀγλαΐη τε, Θάλεια, καὶ Εὐφροσύνη πολύολβε,
Χαρμοσύνης γενέτειραι, ἐράσμιαι, εὔφρόσυν' ἁγναὶ,
Αἰολόμορφοι, ἀειθαλέες, θνητοῖσι ποθειναὶ,
Εὐκταῖαι, κυκλάδες, καλυκώπιδες, ἱμερόεσσαι·
Ἔλθοιτ' ὀλβοδότειραι, ἀεὶ μύσταισι προσηνεῖς.

60. ΝΕΜΕΣΕΩΣ ὕμνος.

Ὦ Νέμεσι, κλήζω σε θεὰ βασίλεια μεγίστη,
Πανδερκὴς, ἐσορῶσα βίον θνητῶν πολυφύλων·
Ἀϊδία, πολύσεμνε, μόνη χαίρουσα δικαίοις,
Ἀλλάσσουσα λόγον πολυποίκιλον, ἄστατον αἰεὶ,
Ἣν πάντες δεδίασι βροτοὶ ζυγὸν αὐχένι θέντες.
Σὴ γὰρ ἀεὶ γνώμη πάντων πέλει, οὐδέ σε λήθει
Ψυχὴ ὑπερφρονέουσα λόγων ἀδιακρίτῳ ὁρμῇ.
Πάντ' ἐσορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις, πάντα βραβεύεις·
Ἐν σοὶ δ' εἰσὶ δίκαι θνητῶν, πανυπέρτατε δαῖμον.

Ἐλθὲ

18. Πανδότειρα Voss. 21. ἔλαβ' AS. ἔλ' ἀοιδὴ Voss. PAL. LIX, 2. εὐρυνόμης V. N. 7. Ἔλθοιτ' AS. ὀλβιοδότειραι

Furiae H. 68, 9: ἀφανεῖς ἐκεξηγητικὸν est. Multa apud poetas etiam Latinos, v. g. Virg. Aen. 1, 415 *Obscuro gradientes aëre sepsit.* Disputaui pluribus in prael. de animab. Hippocr. in Comm. Soc. Gott. T. 1 §. 2 et 8.

58, 21. Versus sine dubio suppofititius, ab homine confictus, qui forte codicem cum haberet mutilum, ea ratione tegere vellet vitium illud, et indicare, hunc cantum, hanc ἀοιδὴν Parcarum, quam texuerit Orpheus, esse vltimum illius Hymnorum. Sed, puto, legi voluit ἔλαβ'. τέλος ἔλαβε, finem, locum vltimum, occupauit. Damn...

item mortalibus quae datis omnia, fertis.
, Mortae, audite lubenter liba precesque,
tergentes mordacibus pectora curis.

Gratiarum seu Venustarum suffimen, Sturacem.

is celebres illustres Gratiae honorae
ogenies Iouis alma, Paludaeque E..rial,
et Flora, et vitula augustissima Virgo
e matres lepidae purae vitulantes
ae semper virideis, mortalibus gratae,
puerae, Vortumnae, Coesiae amoenae
e ventate volentes fausta Camillis.

iuae Nemesis Graecanicae (24) carmen, (Latine) Vortricordia.

ico, te Nemesis Victrix Dea, magna Camilla
nnituens, hominum scrutans mortalia corda,
et veneranda, coleus sola aurea iura,
rios mutas humani pectoris fluctus,
gnoscunt iuste haerentes compagibus omnes:
sti interiora animorum, haud te lateat mens
ns rationis iugum cuppedine iniqua.
tueris, cuncta audis, cuncta admoderaris,
ant mortalia iura, potissima Dia

Adsis

LX, 5. ἀνλάσι conii. Pierf. Verif. p. 44. 8. βρα-
s P.

um carmen Lennep. ad
r.
tiarum hunc hymnum
iferri cum Pausa. Boeot.
inuit Cl. Heringa Obs.
.
.υρυνόμης legendum mo-
.der. ad Mus. p. 188. pro-
inga l. c. ex Pausa. l. c.
id Anthol. p. 55. a.

60, 4. Qui variam rationem mu-
tat, ne amplius sit varia, ille con-
sistere in regula sua cogit.

60, 5. Blanditur coniectura Pier-
soni: sed meminerimus, hanc in-
primis esse magnam praerogatiuam
veri et iusti, quod tandem vincit,
et assentiri sibi etiam reluctantes
cogit.

61, 1.

Ἐλθὲ μάκαιρ᾽ ἁγνὴ μύσαις ἐπιτάῤῥοθος αἰεί·
Δὸς δ᾽ ἀγαθὴν διάνοιαν ἔχειν, παύουσα πανεχθεῖς
Γνώμας, οὐχ ὁσίας, πανυπέρφρονας, ἀλιτροτάτας.

61. ΔΙΚΗΣ θυμίαμα, λίβανον.

Ὄμμα Δίκης μέλπω παλιδερκέος, ἀγλαομόρφου,
Ἣ καὶ Ζηνὸς ἄνακτος ἐπὶ θρόνον ἱερὸν ἵζει,
Οὐρανόθεν καθορῶσα βίον θνητῶν πολυφύλων,
Τοῖς ἀδίκοις τιμωρὸς, ἐπιβρίθουσα δίκαια,
Ἐξ ἰσότητος ἀληθείας συνάγουσ᾽ ἀνομοῖα.
Πάντα γὰρ, ὅσσα κακαῖς γνώμαις θνητοῖσιν ὀχεῖται
Δύσκριτα, βουλομένοις τὸ πλέον βουλαῖς ἀδίκοισι,
Μούνη ἐπεμβαίνουσα δίκην ἀδίκοις ἐπεγείρεις,
Ἐχθρὰ τῶν ἀδίκων, εὔφρων δὲ σύνεσσι δικαίοις.
Ἀλλὰ θεὰ μόλ᾽ ἔπι γνώμαις ἐσθλαῖσι δικαία,
Ὡς ἂν ἀεὶ βιοτῆς τὸ πεπρωμένον ἦμαρ ἐπέλθοι.

62. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ θυμίαμα, λίβανον.

Ὦ θνητοῖσι δικαιοτάτη, πολύολβε, ποθεινὴ,
Ἐξ ἰσότητος ἀεὶ θνητοῖς χαίρουσα δικαίοις,
Πάντιμε, ὀλβιόμοιρε, Δικαιοσύνη μεγαλαυχὴς,
Ἣ καθαραῖς γνώμαις αἰεὶ τὰ δέοντα βραβεύεις,
Ἄθραυστος τὸ συνειδός· ἀεὶ θραύεις γὰρ ἅπαντας,
Ὅσσοι μὴ τὸ σὸν ἦλθον ὑπὸ ζυγὸν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ αὐτοῦ

Πλά-

11. παυουσα Voss. LXI, 1. πανδερκέος Aſ. Voſſ. V. N.
4. ἐπιτριθ. Voſſ. 5. ισοτ. καὶ ἀληθ. Voſſ. συναγουσαν ομοια

61, 1. Δίκην inter Horas retulit H. 42, 2. Valde pulchrum illius epitheton πανδερκὴς, quo vtitur noſter etiam H. 60, 2: et quam facile eſt in literis maiuſculis N mutari in ΛΙ. Itaque merito probauit etiam Pierſo. Veriſ. p. 44. Et tamen παλιδερκὴς etiam habet, qua parte tueri ſe poſſit. Eſt enim hic praecipue ſermo de iuſtitia vltrice ſ. vindicatiua. Haec vel maxime eſt παλιδερκὴς, reſpicit ad ea, quae acta ſunt. Itaque certe non mutaui lectionem omnium editorum, neque damno verſionem Geſneri apud Stobaeum *retro videns*.

61, 2 et 3. Hos duo verſus, tanquam Orphei, laudat Demoſth. contra Ariſtogit. p. 492, A.

61, 4.

praeſtitibus 'puri ſacri auxiliatrix,
acidas rationis opes, cohibens inimica,
ia inſidiantia, iniqua, ſuperba, nefaſta.

61. *Diuae Iuſtitiae ſuffimen, Tus.*

ae obteſtor pulcrae omnituentis ocellum,
Ioui' Dictatori' ſedet quae illuſtre tribunal,
is endotuens mores mortalium hominum,
vltrix plectens humana nefantia facta,
quo veri coniungens diſparile omne.
quaecunque viris ſententia peſſima ſuaſit,
is diris infanda volentibus quaeque
gum imponens iniuſtis iura miniſtris,
rum hoſtis. Sanatum mitis amica,
adſis ſemper fauſto Dea numine iuſta,
veniat finis, quam Morta profata eſt.

62. *Diuae Aequitatis ſuffimen, Tus.*

na cura hominum locuples iuſtiſſima virgo,
emper amans homines aequalia iura colentes,
randa, beata Dia, ô Iuritis ([18]) honora
idiciis diſpenſans optima iura,
entem labefacta, etenim cunctos labefactas
non ſubiere boni iuga, ſed magis ipſa

Indo-

7. τονπλέον Aſ. 8. ἐπὶ ἔργοις Voſſ. 10. Θεὰ
Voſſ. LXII, 6. τὸν Aſ. Voſſ.

'Επιβρίθουσι videtur ima-
bere Dicae bilancem te-
et pondus ac grauitatem
illi lauci, in qua 'ſunt
62, 7.
Antiquiſſima notio iuſti
r, *Aequum*. Cf. H. 62, 2.

Ὀχεῖται q. d. inuehuntur:
πλέον eſt ipſum illud iniu-
ſtitiae genus, quo plus ſibi arrogant
πλεονέκται. V. 62, 10. Δύσκριτα
ſunt, credo, male vel praue iudicata.

61, 11. Poſt mortem redit illa na-
turalis aequalitas et paritas, cuius
memoriam refricari ſubinde ab ipſa
Dice, poeta petit.

62. Habetur hic hymnus totus
apud Stob. 9 p. 100.

62, 5. Cf. v. 12.

 62, 7.

Πλάστιγξι βριαρᾶισι παρεγκλίναντες ἁπλήστως·
Ἀστασίαστε, φίλη πάντων, φιλόκωμ᾽, ἐρατεινή,
Εἰρήνη χαίρουσα, βίον ζηλοῦσα βέβαιον.
Αἰεὶ γὰρ τὸ πλέον στυγέεις, ἰσότητι δὲ χαίρεις.
Ἐν σοὶ γὰρ σοφίης ἀρετῆς τέλος ἐσθλὸν ἱκάνει.
Κλῦθι θεὰ, κακίην θνητῶν θραύουσα δικαίως,
Ὡς ἂν ἰσοῤῥόπίαισιν ἀεὶ βίος ἐσθλὸς ὁδεύοι
Θνητῶν ἀνθρώπων, οἱ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
Καὶ ζώων πάντων, ὁπόσ᾽ ἐν κόλποισι τιθηνεῖ
Γαῖα θεὰ μήτηρ καὶ πόντιος εἰνάλιος Ζεύς.

63. ΥΜΝΟΣ Νόμου.

Ἀθανάτων καλέω καὶ θνητῶν ἁγνὸν ἄνακτα,
Οὐράνιον Νόμον, ἀστροθέτην, σφραγῖδα δικαίαν
Πόντου τ᾽ εἰναλίου καὶ γῆς, φύσεως τὸ βέβαιον·
Ἀκλινῆ, ἀστασίαστον, ἀεὶ τηροῦντα νόμοισιν,
Οἶσιν ἄνωθε φέρων μέγαν οὐρανὸν αὐτὸς ὁδεύει,
Καὶ φθόνον οὐ δίκαιον ῥοίζου τρόπον αὐτὸς ἐλαύνει·
Ὃς καὶ θνητοῖσιν βιοτῆς τέλος ἐσθλὸν ἐγείρει.
Αὐτὸς γὰρ μοῦνος ζώων οἴηκα κρατύνει,
Γνώμαις ὀρθοτάταισι συνὼν, ἀδιάστροφος αἰεί·
Ὠγύγιος, πολύπειρος, ἀβλάπτως πᾶσι συνοικῶν
Τοῖς νομίμοις, ἀνόμοις δὲ φέρων κακότητα βαρεῖαν.
Ἀλλὰ μάκαρ πάντιμε, φερόλβιε, πᾶσι ποθεινὲ,
Εὐμενὲς ἦτορ ἔχων μνήμην σέο πέμπε φέριστε.

64. ΑΡΕΟΣ

7. Μάστιξι Scriu. ad Scalig. παρακλίναντες Voss. 11. ἐσθλὸν V. N. 13. ὁδεύοι Voss. LXIII, 4. τηροῦντα Voss.

62, 7. Πλάστιγγας hic intelligo extrema iugi in curru, quae debent aequabiliter procedere; nec tamen non etiam ad libram respicere potuit poeta, qui plures non nunquam metaphoras miſcet. V. 61, 4.

62, 8. Φιλόκωμος etiam eſt Iuſtitia, locum habet in menſa, in hilari comiſſatione. Quoties δαιτὸς ἐΐσης eſt apud Homerum mentio? quoties cyathis ſibi admetiuntur potum antiqui?

62, 10. Cf. 61, 7.

62, 11.

niti horrifico declinant vbere flagri,
ors omnibus aequa, venusta, dicacula, amica;
a pacis amans, certae cupidissima vitae
plus deteriusque odisti, et diligis aequum,
habet virtus, in te sapientia finem,
Dia hominum frangens audacia facta,
mper iustam aequa ferant vestigia vitam
ium, qui terrae vescuntur munere opimo,
: animantum alium quaeque educat omniparenti
sinu tellus, et quae maris aequoreus Dis.

63. *Legis carmen.*

elligenum atque hominum genium te Diua voco Lex
Coelestem astrificem, rerum commune sigillum,
ii aequorei salis, naturaeque statumen.
ors et constans seruans bene legibus aptum,
tu is componens coeli immortalia iura
iatis subiectam inuidiam vortiginis ritu,
oona das vitae mortalibus munia obire.
etenim moderare animantum cuncta guberna,
liis cernens obseruantissima rectis
experta comes, iustis innoxia semper
osque labefaciens ingentibus noxis.
eneranda opulentifer omnium amoena voluptas,
ı nos memores aspirans nomen amicum.

64. *Ma-*

αὐτα ed. Voss. 8. εἴκασα Al. Voss. PAL 10. συγγ.
λυπν. Voss. 12. παντιμεροβλα Voss.

ı. Pro ὅλα, quod per Di-
ıum excusari potest, vt ὅλ-
.os sit plena perfectio, ἰδλὸν
vult Lennep. ad Coluth.
vt 63, 7. Sed quid si pro
egas ἀρετῇ; Sapientia cum
coniuncta finis et summus
virtutis est.

62, 12. Θραύσεις, vt v. 5.
63, 3. Vide num ita legi pos-
sit, — Φύσεως τὸ βέβαιον Ἀκλινὲς
ἀσάλευτον ἀεὶ τηροῦντα νόμοισι.
H. STEPH.
63, 6. De media in δίκαιον cor-
repta vid. ad Arg. 163.

64. ΑΡΕΟΣ θυμίαμα, λίβανον.

Ἄρρηκτ', ὀβριμόθυμε, μεγασθενές, ἄλκιμε δαῖμον,
Ὁπλοχαρής, ἀδάμαστε, βροτοκτόνε, τειχεσιπλῆτα,
Ἄρες ἄναξ, δολόδουπε, φόνοις πεπαλαγμένος αἰεί,
Αἵματι ἀνδροφόνῳ χαίρων, πολεμόκλονε, φρικτέ,
Ὃς ποθέεις ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσι δῆριν ἄμουσον·
Στῆσον ἔριν λυσσῶσαν, ἄνες πόνον ἀλγεσίθυμον·
Εἰς δὲ πόθον νεῦσον Κύπριδος, κώμους τε λυαίους,
Ἀλλάξας αἰκὴν ὅπλων εἰς ἔργα τὰ Δηοῦς,
Εἰρήνην ποθέων κουροτρόφον, ὀλβιοδῶτιν.

65. ΗΦΑΙΣΤΟΥ θυμίαμα, λιβανομάνναν.

Ἥφαιστ' ὀβριμόθυμε, μεγασθενές, ἀκάματον πῦρ,
Λαμπόμενε φλογίαις αὔραις, φαεσίμβροτε δαῖμον,
Φωσφόρε, καρτερόχειρ, αἰώνιε, τεχνοδίαιτε,
Ἐργαστήρ, κόσμοιο μέρος, στοιχεῖον ἀμεμφές,
Παμφάγε, πανδαμάτωρ, πανυπέρτατε, παντοδίαιτε,
Αἰθήρ, ἥλιος, ἄστρα, σελήνη, φῶς ἀμίαντον·
Ταῦτα γὰρ Ἡφαίστοιο μέλη θνητοῖσι προφαίνει.
Πάντα δὲ οἶκον ἔχεις, πᾶσαν πόλιν, ἔθνεα πάντα·
Σώματά τε θνητῶν οἰκεῖς πολύολβε, κραταιέ·
Κλῦθι μάκαρ, κλήζω πρὸς εὐιέρους ἐπὶ λοιβάς,
Αἰεὶ ὅπως χαίρουσιν ἐπ' ἔργοις ἥμερος ἔλθοις.
Παῦσον λυσσῶσαν μανίαν πυρὸς ἀκαματοιο,
Καῦσιν ἔχων φύσεως ἐν σώμασιν ἡμετέροισιν.

66. ΑΣΚΛΗ-

LXIV, 1. δαιμων Voss. 3. πεπαλαγμενον Voss. 4. Αιματι Voss. 6. λυσῶσαν Voss. 7. Λυαίας coniic. Lennep. ad Col. p. 138. 8. ἀλκην Voss. PAL. LXV, 2. om. Thr. φλο-

64, 3 Pro δολόδουπε malit Pierso. Verisc. p. 45 ὁπλόδουπε, quod quin admodum conueniat Marti, non potest dubitari. Sed quid si δολόδουπος est Mars, quatenus vanis, interdum etiam fallacibus terroribus hosti nocet. Πολεμόκλονος v. 4 idem quod ὁπλόδουπος significat.

65, 2. Pro αὔραις Lennep. ad Col. p. 137 reponit αὐγῆς coniectura probabili et illo ingenio digna. Sed quo

64. *Mauortis suffimen, Tus.*

ıgnanime, impauide, inuicte atque asperrime Mauors,
Indomite, armipotens, parricida, impetimure,
›iter, ô crepericrepe, tabo et sanguine stillans,
ıinis humani sitiens bellicrepe, torue
us atque inamoena colens certamina runis,
duellum, et cordolios requiesce tumultus,
Venustatis diuae, et Brumi otia dia,
unus Cereale duelli confer amorem,
er pacem optans, victum et recope vigentem.

65. *Volcani suffimen, Libanomanna.*

lcane omnipotens, fortissime, flammaque perpes
Ignitis florens auris, Lucetius dius,
ius, Viriate, Nero, aeterne artipotensque
aber, puruinque elementum, portio mundi,
uore, omnidomians superans omnia, omnia lustrans,
t Luna couum, stellae fons purimus ignis,
›ra haec Volcani mortalibus ignea lucent
s induculis gentesque vrbesque domosque,
us insinuans mortalibus, alme, beate,
lix atque haec nostra ad libamina cede,
ıcidus venias operum bonus auxiliator
implacatae extinxis incendia flammae,
is in nobis seruans genitabile lumen.

66. *Aescu-*

ιως Voss. κύγκῶς V. N. 3. κρωτεροχαρε Voss. 5. πανδάτωρ
hr. 10. κλήζω σε πρὸς V. N.

nus mutare aliquid audeam, ım illud Virgilianum *Aura* Aen. 6, 204 me impedit, le haud dubie e Graeco fonit. Στοιχᾶον itaque nostro etiam pro elemento, vno de quatuor dictum videmus.

65, 10. Lennep. ad Col. p. 138 legit κλήζω σε πρὸς κ. τ. λ. Recte sane, προσκλήζω σε ἐπὶ λοιβαῖς.

66. ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ θυμίαμα, μάνναν.

Ἰητὴρ πάντων Ἀσκληπιὲ, δέσποτα Παιὰν,
Θέλγων ἀνθρώπων πολυαλγέα πήματα νούσων,
Ἠπιόδωρε, κραταιὲ, μόλοις κατάγων ὑγίειαν,
Καὶ παύων νούσων χαλεπὰς κῆρας θανάτοιο,
Αὐξιθαλὴς κόρε, ἀπαλεξίκακ', ὀλβιόμοιρε,
Φοίβου Ἀπόλλωνος κρατερὸν θάλος ἀγλαότιμον,
Ἐχθρὲ νόσων, ὑγίειαν ἔχων σύλλεκτρον ἀμεμφῆ,
Ἐλθὲ μάκαρ σωτὴρ, βιοτῆς τέλος ἐσθλὸν ὀπάζων.

67. ΥΓΕΙΑΣ θυμίαμα, μάνναν.

Ἱμερόεσσ', ἐρατὴ, πολυθάλμιε, παμβασίλεια,
Κλῦθι μάκαιρ' ὑγίεια φερόλβιε, μῆτερ ἁπάντων.
Ἐκ σέο γὰρ νοῦσοι μὲν ἀποφθινύθουσι βροτοῖσι,
Πᾶς δὲ δόμος θάλλει πολυγηθὴς εἵνεκα σεῖο,
Καὶ τέχναι βρίθουσι. ποθεῖ δέ σε κόσμος ἄνασσα,
Μοῦνος δὲ στυγέει σ' ἀίδης ψυχοφθόρος αἰεί·
Εὐθαλὴς, εὐκταιοτάτη, θνητῶν ἀνάπαυμα.
Σοῦ γὰρ ἄτερ πάντ' ἐστὶν ἀνωφελῆ ἀνθρώποισιν.
Οὔτε γὰρ ὀλβοδότης Πλοῦτος γλυκερὸς θαλίῃσιν,
Οὔτε γέρων πολύμοχθος ἄτερ σέο γίνεται ἀνήρ.
Πάντων γὰρ κρατέεις μούνη, καὶ πᾶσιν ἀνάσσεις.
Ἀλλὰ θεὰ μόλε μυστιπόλοις ἐπιτάρροθος αἰεὶ,
Ῥυομένη νούσων χαλεπῶν κακόποτμον ἀνίην.

68. ΕΥ-

LXVI, 1. Ῥυτὴρ Voſſ. 5. ἀπαλεξ. Voſſ.

66. Eſt hymnus in Aeſculapium e Caſſellano marmore a nobis editus et explicatus in Comm. Soc. Gott. T. 2 p. 283 ſqq. quam praelectionem forte aliquis non inutiliter cum hoc hymno Orphico contulerit. Habetur etiam in Maittairii Collectan. p. 146.

66, 5. Laborare ſenſum et metrum ait Lennep. ad Coluth. p. 139 et emendat, Αὐξιθ. κ. πᾶσιν ἀλεξ. Facilior medicina fuerit, ſi poſt κόρε inſeras καὶ, quod ſaepe facere noſter ſolet. Ἀπαλεξεῖν depellere eſt Il. Ω, 371 Ἀλλὰ καὶ ἄλλον σεῦ ἀπαλεξήσαιμι. Hoc, puto, pluris

66. *Aesculapii suffimen, Manna.*

ınctorum Aesclapi Iuturne salutifer, alme
Morborum omnigenum mulcens contagia iniqua,
:iber excellens, ades huc comitatus salute
:iferae cohibens incendia pestilitatis,
cipes, Verrunce, rei largitor opimae
ui (7) Apollineris viridans et honora propago,
bi perduellis coniuxque salutis amoenae,
ô sospes ades aeui dans prospera fata.

. *Diuae Saluti Meditrinae suffimen, Manna.*

foecunda salus et amabilis omnibus regnans,
Huc adsis Meditrina opulentifer, omniparensque
litas ex te omnis abit mortalibus aegris,
:ta lepore tuo viridant vitulantia tecta
lalaque ars; te Mundus cupit perculsus tua vi,
tum odit te dis vitai pessima finis
piunda, vegea solamen amabile rerum,
ine nulla seni vsurpanda in fine senectae
a; sola omnes captas, sola omnibus regnas,
:u blanda tuis praesto adsis diua Camillis
tens pestes morborumque agmina amara.

68. Ma-

LXVII, 3. Εκ σεθεν Voss. 7. Αειθαλης Voss. P.

nobis esse debet, quam glossa
:hiana ἀπαλεξίκακον, ἀθερά-
'.
7. Σύλλεκτρον idem hic esse
, quod alias σύνεδρον vel πάρ-
nisi incestus etiam fuit
ılapius.
Etiam Hygeae hymnum Ari-
phronis ex marmore Castellano de-
dimus l. c. qui pluscula habet, quae
videri possunt hinc mutuo sumta.
Dedit et Maittair. p. 146.

67, 1. Πολυθάλμιος aptum prae-
sertim Hygeae epitheton, a θάλπω.
Quot morbi fouendo s. fomentis cu-
rantur?

68. 1.

68. ΕΥΜΕΝΙΔΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κλῦτε θεαὶ πάντιμοι, ἐρίβρομοι, εὐάσειραι,
Τισιφόνη τε καὶ Ἀλληκτὼ, καὶ δῖα Μέγαιρα·
Νυκτέριαι, μύχιαι, ὑπὸ κεύθεσιν οἰκί' ἔχουσαι
Ἄντρῳ ἐν ἠερόεντι, παρὰ Στυγὸς ἱερὸν ὕδωρ·
Οὐχ ὁσίαις βουλαῖσι βροτῶν πεποτημέναι αἰεὶ
Λυσσήρεις, ἀγέρωχοι, ἐπαυάζουσαι ἀνάγκαις,
Θηρόπεπλοι, τιμωροὶ, ἐριθενέες, βαρυαλγεῖς,
Ἀίδεω χθόνιαι φοβεραὶ κόραι αἰολόμορφοι.
Ἠέριαι, ἀφανεῖς, ὠκύδρομοι θ' ὥστε νόημα.
Οὔτε γὰρ ἠελίου ταχιναὶ φλόγες, οὔτε σελήνης,
Καὶ σοφίας ἀρετῆς τε, καὶ ἐργασίμου θρασύτητος,
Εὔχαρι, οὔτε βίου λιπαρᾶς περικαλλέος ἥβης,
Ὑμῶν χωρὶς ἐγείρει ἐϋφροσύνας βιότοιο.
Ἀλλ' αἰεὶ θνητῶν πάντων ἐπ' ἀπείρονα φῦλα
Ὄμμα Δίκης ἐφορᾶτε, δικασπόλοι αἰὲν ἐοῦσαι.
Ἀλλὰ θεαὶ Μοῖραι ὀφιοπλόκαμοι πολύμορφοι,
Πραΰνοον μετάθεσθε βίου μαλακόφρονα δόξαν.
[Ἀλλὰ μάκαιρ' ἁγνὴ μύσταις ἱερὸν φάος αὔξοις]

69. ΕΥΜΕΝΙΔΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κλῦτέ μου Εὐμενίδες μεγαλώνυμοι εὔφρονι βουλῇ,
Ἁγναὶ θυγατέρες μεγάλοιο Διὸς χθονίοιο,
Φερσεφόνης τ' ἐρατῆς κούρης καλλιπλοκάμοιο,
Ἣ πάντων καθορᾶ βίοτον θνητῶν ἀσεβούντων·
Τῶν ἀδίκων τιμωροὶ ἐφεστηκυῖαι ἀνάγκῃ,
Κυανόχρωτοι ἄνασσαι, ἀπαστράπτουσαι ἀπ' ὄσσων

Δεινὴν

LXVIII, 1. Κλῦθι Voſſ. εὐράσ. editi. εὐνας. Voſſ. V. N. 3. μύχειαι Voſſ. 4. ἄντρων Aſ. P. 6. ἀπαυγάζ. Voſſ. An ἐπευάζουσαι

68, 1. Neſcio an aliquis docuerit, quae ſint εὐράστειραι. Docuerat iam Dan. Heinſ. ad Sil. 1, 101 et *euantes Maſſylas*, legendum, εὐάστειραι, cuius exempla et coniugata dabit Index.

68, 5. Non ſimpliciter λυσσήρεις, *rabioſae*, h. e. *furiae*, ſunt Eumenides, ſed conſiliis nefandis etc.

68, 6. Eumenides dicuntur ἐπευάζουσαι ἀνάγκαις, gaudere neceſſitatibus h. e. fatali illa lege, qua peccatis hominum puniendis ipſae quaſi adſtrictae ſunt. V. 69, 8. it. 85, 15.

Poſſis

. *Manarum* (22) *Dirarum Suffimen, Aromata.*

ɔs calo vociferae Diuae, horrendae fatuantes
Alectona et Tisiphona et veneranda Megaera,
iuagae, induferae, summana silenta colentes,
ada sanguinei Amsancti atque obnubila templa
que ventantes humana piacula propter,
ıae atque petulcae, flagrorum agmine ouantes
tiae, vltrices, rigidaeque, atque hispidiuestes,
ibiles, Orci gnatae, Vortumnifigurae,
ıe inuisae, leuiores praepete mente,
neque vel citimi Solis Lunaeque labores,
virtus sapientipotens, nec amoena venustas
icum, aetatis nitidae nec adulta iuuentas,
ıs vobis agitarint gaudia laeta.
ɔer at in terris hominum mortalia saecla
ıa regitis reddentes aurea iura,
Diuae Mortae serpenticomae Volturnae,
placatum animum meliori reddite menti.

ɔ. *Manarum* (22) *Tenirarum* (2) *Suffimen, Aromata.*

nsentes Manae celebrabile numen habentes,
Huc castae indufero prognatae Dıioue pusae,
: Tartareae Iunonis alumna propages,
anae quae censet iniqua piacula gentis,
:es scelerum, excubiis vigiles inhiantes,
ıtes, scintillantes graue fulgur ocellis

Sacros

ϰι H. Steph. 9. Ἤδριαι ὠκυδρομοι ὡς Voss. ὠκύδρομοι ὥς Ass. Voss. ὠκ--τῶσι P. 10. Φρένες Voss. 18. addit Voss.

etiam huc accommodare le- n ἐπαυγάζεσθαι, illucescere, ostendere se, et repraesen-

9. Vid. ad 58, 17. ὠκύδρομοι, ι ϑ' vult Bentl. nempe ne οι ante consonantem corripia-

tur. Et hic quidem fauent illi etiam MSS. Sed vid. tamen disputata ad H. 58, 15.

68, 18. Inculcatus imperite a quocunque versus, aut vndecunque huc translatus.

69, 5. Conf. dicta ad 68, 6.

69, 9.

Δεινὴν, αὐταυγῆ, φάεος σαρκοφθόρον αἴγλην·
Ἀΐδιοι, φοβερῶπες, ἀπόστροφοι, αὐτοκράτειραι,
Λυσιμελεῖς οἴστρῳ βλοσυρονύχιαι, πολύποτμοι,
Νυκτέριαι κοῦραι, ὀφιοπλόκαμοι, φοβερῶπες,
Ὑμᾶς κικλήσκω γνώμαις ὁσίαισι πελάζειν.

70. ΜΗΛΙΝΟΗΣ* θυμίαμα, ἀρώματα.

Μηλινόην καλέω νύμφην χθονίαν κροκόπεπλον,
Ἣν παρὰ Κωκυτοῦ προχοαῖς ἐλοχεύσατο σεμνὴ
Φερσεφόνη, λέκτροις ἱεροῖς Ζηνὸς Κρονίοιο.
Ἧι ψευσθεὶς Πλούτων' ἐμίγη δολίαις ἀπάταισι,
Θυμῷ Φερσεφόνης δὲ δισώματον ἔσπασε χροιήν.
Ἣ θνητοὺς μαίνει φαντάσμασιν ἠερίοισιν,
Ἀλλοκότοις ἰδέαις μορφῆς τύπον ἐκπροφανοῦσα.
Ἄλλοτε μὲν προφανής, ποτὲ δὲ σκοτόεσσα, νυχαυγής,
Ἀνταίαις ἐφόδοισι κατὰ ζοφοειδέα νύκτα.
Ἀλλὰ θεὰ λίτομαί σε, καταχθονίων βασίλεια,
Ψυχῆς ἐκπέμπειν οἶστρον ἐπὶ τέρματα γαίης,
Εὐμενὲς εὐίερον μύσταις φαίνουσα πρόσωπον.

71. ΤΥΧΗΣ θυμίαμα, λίβανον.

Δεῦρο Τύχη, καλέω σ' ἀγαθὴν κράντειραν ἐπ' εὐχαῖς,
Μειλιχίαν ἐνοδῖτιν, ἐπ' εὐόλβοις κτεάτεσσιν,
Ἄρτεμιν ἡγεμόνην, μεγαλώνυμον, Εὐβουλῆος

Αἱμα-

LXIX, 7. ἀνταυγῆ Esch. Vid. N. ad H. 6, 5. 9. πολύποτμον Voss.
LXX, * ΣΗΛΙΝ. Voss. θυμ. ἀρωμ. om. Voss. 1. Σηλ. Voss.
4. Πλούτων editi. ἀπάταις As. απαντες Voss. 7. ἐκπροφαίνου-

69, 9. Melius, credo, est cum Lennepio ad Col. p. 139 legere βλοσυραὶ, μύχιαι. Potest tamen composita dictione hoc significari, τὸ βλοσυρὸν esse ab eo, quod sint eaedem νύχιαι.

70, 4. Πλούτων' h. e. Πλούτωνα legendum necessario. Plutonem mentitus Iupiter cum Proserpina, Patris concubitum refugiente, rem habuit, vnde nata Melinoë, quam hinc intelligo bicolor monstrum fuisse, candidum et nigrum: ἔσπασε χροιὴν colorem traxit duplicem, a Plutone furuum, lucidum a Ioue. Nec hodie a magica vanitate, et spectro-

s carnificisque micantes luminis ignes,
iae aeternae, postuertae, terriculaeque,
ores stimulo fatorum iura tenentes,
ırnae pusae, voltuosae, crinicolubres,
veneror, vo: mente pia aduentassere amicas.

). *Diuae Larundae Mostellariae suffimen, Aromata.*

veneror suminana Lumuria virgo paluda,
Quam prope Auernales fluxus veneranda pariuit
o commista Ioui Proserpina amore,
ii concubuit Dis fraude, cupidinis aestu
us traxitque bimembrem matris colorem.
genus humanum furiat larualibus vmbris
fera specie commutans horrida volta,
clara apparens, nunc fuscans nocte figuram
su horrifero peruolgans noctis opaca,
ıb te placo, Regina nigrantis Auerni,
uagos stimulos protela ad extima terrae,
ıibus facii ostentans placabile numen.

71. *Fortis Fortunae suffimen, Tus.*

fis Fors Fortuna sacris regina voco te
Mansuetam, Triuiam, rei praediuitis ergo,
ianam antistitam opaci sanguine Consi

Pro-

omnes, praet. Voss. LXXI, 1. ἀγαθὸν Voss. 2. Μα-
ζιαν Voss. εὐβόλοις Voss.

ım fabulis abesse solet albi coloris frequens mentio, ioque.
. Nimis carmini repugnat ἔνεκα, nimis conuenit ἐκ- τα Vossianum, vt hoc ex- a contexto carminis non ı.

71, 3. Cf. omnino, quae damus Fr. 34 ex Proclo, Εὑρίσκω Ὀρφέα καὶ τὴν Τύχην Ἄρτεμιν προσαγορεύοντα κ. τ. λ. et add. Io. Diac. ad Hesiodi Θεογ. Alleg. p. 268, a extr. itemque Selden. ad marmora Oxon. p. 129 primae edit. ex Hermete in Carpo Aphor. 78, et Vettio

Αἵματος ἐκγεγαῶσαν· ἀπρόσμαχον εὖχος ἔχουσαν,
Τυμβιδίαν, πολύπλαγκτον, ἀοίδιμον ἀνθρώποισιν.
Ἐν σοὶ γὰρ βίοτος θνητῶν παμποίκιλός ἐστι·
Οἷς μὲν γὰρ τεύχεις κτεάνων πλῆθος πολύολβον,
Οἷς δὲ κακὴν πενίην, θυμῷ χόλον ὁρμαίνουσα.
Ἀλλὰ θεὰ λίτομαί σε μολεῖν βίῳ εὐμενέουσαν,
Ὄλβοισιν πλήθουσαν ἐπ' εὐόλβοις κτεάτεσσιν.

72. ΔΑΙΜΟΝΟΣ θυμίαμα, λίβανον.

Δαίμονα κικλήσκω μεγαλανηγήτορα φρικτὸν,
Μειλίχιον Δία, παγγενέτην, βιοδώτορα θνητῶν,
Ζῆνα μέγαν, πολύπλαγκτον ἀλάστορα, παμβασιλῆα·
Πλουτοδότην, ὁπόταν γε βρυάζων οἶκον ἐσέλθῃ,
Ἔμπαλι δὲ ψύχοντα βίον θνητῶν πολυμόχθων.
Ἐν σοὶ γὰρ λύπης τε χαρᾶς κληῖδες ὀχοῦνται.
Τοιγάρ τοι μάκαρ ἁγνὲ πολύστονα κήδε' ἐλάσσας,
Ὅσσα βιοφθορίην πέμπει κατὰ γαῖαν ἅπασαν,
Ἔνδοξον βιοτῆς γλυκερὸν τέλος ἐσθλὸν ὀπάζοις.

73. ΛΕΥΚΟΘΕΑΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Λευκοθέαν καλέω Καδμηΐδα δαίμονα σεμνὴν,
Εὐδύνατον, θρέπτειραν ἐϋστεφάνου Διονύσου.
Κλῦθι θεὰ πόντοιο βαθυστέρνου μεδέουσα,
Κύμασι τερπομένη, θνητῶν σώτειρα μεγίστη.
Ἐν σοὶ γὰρ νηῶν πελαγοδρόμος ἄστατος ὁρμὴ,
Μούνη δὲ θνητῶν οἰκτρὸν μόρον εἰν ἁλὶ λύεις,
Οἷς ἂν ἐφορμαίνουσα φίλη σωτήριος ἔλθοις.

Ἀλλὰ

6. Ἐστὶ ἐν σοι γαρ Voss. 10. κτεάτεσιν Ask. LXXII, 1. μεγαληγήτορα Voss. V. N. 2. Μαλιχιον Voss. 4. οικον ειδελθῃ

tio Valente, cuius magnum locum profert ex MSS. Id. de DIs Syris 1, 1 p. 86 sq. Macrob. Sat. 1, 19 extr. Luna Τύχη. Nempe Dianam esse et hanc meminerimus. An huc referimus, quod Homerus Dianae telis mortes subitas mulierum, vt virorum Phoebo, assignat? Vid. Ἰλ. Τ, 59 et ibi Eustath. it. Φ, 484 et Ὀδ. Γ, 280.

71, 3. Εὐβουλῆα plerumque Plutonem esse, Index noster docet. Nempe de Diana Stygia, de Fortuna ἐν ᾅδῃ latente, de qua consuluntur Manes, sermo est.

72, 1.

nitam, aeternumque inuicta laude cluentem,
Libentinam, perbitentem omnibus cautam,
la namque in te opulentia constat homonum,
ue aliis copum das rerum pleraque abunde
tatem aliis, irarum percita fastu,
ô Diua domi te obsecro Fauoniam adesse
item re cope, rei praediuitis ergo.

72. *Genii suffimen, Tus.*

gnanimum Genium calo praetorem venerandum
Mansuetumque Iouem, auctorem genitabilis aurae,
m vbique vagantem, et Vaeiouem imperitantem,
giris opes vt inisti tecta cachinnans,
ra humanae exstinguis qui commoda vitae,
e, moeroris Patulcius, Clusius idem es.
Sange pater curarum semina pellens
tia vitae in terra frugiferenti
cor aequanimo vitam concludere fine.

. *Diuae Albuneae suffimen, Aromata.*

neam elicio prognatam principe Cadmo
agnam, quae Brumum ([23]) est obstetricata nefrendem
es ô quae salsa tenes et coerula templa
s exsultans, nautarum sospita Iuno,
respiciunt puppis per coeca pericla,
orantes solaris in aequore volgum,
subueniens ades in discrimine sospes.

Ergo

5. Εμπαλιν Voss. 6. Ενγυρ σοι Voss. LXXIII, 2. Διο- Voss. PAL. 3. βαθυστερνοιο μαιδαια Voss. 5. σελαγόδρ. Voss.

Μεγαλανηγήτορα, credo, probabit vel declarabit. huic loco est coniectura d Col. p. 140 μέγαν ἡδ' Sed neque non dare potuit ἄλον ἡγήτορα. Virorum genium Iouem, Iunonem mulierum esse, esse etiam malum genium, vt niger ille Bruti ap. Plutarchum, nemo ignorat; Orphicum esse commentum, hinc discimus.

73, 2. Leucothea s. Ino amita Bacchi, quidni θρέπτειρα;

74, 1.

Ἀλλὰ θεὰ δέσποινα, μόλοις ἐπαρωγὸς ἐοῦσα
Νηυσὶν ἐπ' εὐσέλμοις σωτήριος εὔφρονι βουλῇ,
Μύσταις ἐν πόντῳ ναυσίδρομον οὖρον ἄγουσα.

74. ΠΑΛΑΙΜΟΝΟΣ θυμίαμα, μανναν.

Σύντροφε Βάκχου χοροῖο Διωνύσου πολυγηθοῦς,
Ὃς ναίεις πόντοιο βυθοὺς βαθυκύμονας ἁγνοὺς,
Κικλήσκω σε Παλαῖμον ἐπ' εὐϊέροις τελεταῖσιν
Ἐλθεῖν εὐμενέοντα, νέῳ γήθοντα προσώπῳ,
Καὶ σώζειν μύστας κατά τε χθόνα καὶ κατὰ πόντον.
Ποντοπλάνοις γὰρ ἀεὶ ναυσὶν χειμῶνος ἐναργὴς
Φαινόμενος σωτὴρ μοῦνος θνητοῖς ἀναφαίνῃ,
Ῥυόμενος μῆνιν χαλεπὴν κατὰ πόντιον οἶδμα.

75. ΜΟΥΣΩΝ θυμίαμα, λίβανον.

Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς ἐριγδούποιο θύγατρες,
Μοῦσαι Πιερίδες μεγαλώνυμοι, ἀγλαόφημοι,
Θνητοῖς οἷς κε παρῆτε, ποθεινόταται, πολύμορφοι,
Πάσης παιδείης ἀρετὴν γεννῶσαι ἄμεμπτον·
Θρέπτειραι ψυχῆς, διανοίας ὀρθοδότειραι,
Καὶ νοῦ εὐδυνάτοιο καθηγήτειραι ἄνασσαι,
Αἳ τελετὰς θνητοῖς ἀνεδείξατε μυστιπολεύτους,
Κλειώ τ', Εὐτέρπη τε, Θάλειά τε, Μελπομένη τε,
Τερψιχόρη τ', Ἐρατώ τε, Πολύμνιά τ', Οὐρανίη τε
Καλλιόπη σὺν μητρὶ καὶ εὐδυνάτῃ θεᾷ ἁγνῇ.
Ἀλλὰ μόλοιτε θεαὶ μύσταις πολυποίκιλοι ἁγναὶ,
Εὔκλειαν ζῆλόν τ' ἐρατὸν πολύυμνον ἄγουσαι.

76. ΜΝΗΜΟΣΥΝΗΣ θυμίαμα, λίβανον.

Μνημοσύνην καλέω, Ζηνὸς σύλλεκτρον, ἄνασσαν,
Ἣ Μούσας τέκνωσ' ἱερὰς, ὁσίας, λιγυφώνους,

Ἐκτὸ

10. εν ποντων ναυσιδ. Voss. LXXIV, 1. χοροῖς Voss. διωνύσου As. Voss. PAI. 7. Μοῦνος φαινομενος σωτηρ μεν θνητοισι

74, 1. Conf. 56, 3. 76. Conf. Fr. 28, 16.

ſalutaris praeſens vrgentibus adſis
s, veliuolas obſeruans candida puppes,
; tuis largire Fauonia flabra miniſtris.

74. *Portumni ſuffimen, Manna.*

ui ſuxiſti vna cum Brumo ([23]) lacte nouellum
Quique colis liquidos et ouantes turbine campos,
rtumne, lubenter ad haec te liba vocamus
e renidentem et ridenti lumine volti
uteinque tuos, terraque marique miniſtros.
ue vagis ratibus ſub tempeſtate ſonora
s ades, et te cupidis mortalibus offers
ens ſaeuas iras per coerula ponti.

5. *Diuarum Camoenarum ſuffimen, Tus.*

mmuriae ([11]) atque Iouis ſtreperi prognata propages,
Illuſtres celebresque Nouenſilesque ([13]) Camoenae,
oiuis quemcunque fouetis amabile volgus
s omnes virtutes progenerantes
ces animi, directae mentis amuſſis,
magiſtrae animi moderantes recta guberna,
ue ſacris homines imbutos inſtituiſtis
, Cluacina, et Vitula, et Caſmena virago,
ique, et Tripuda, et Carmenta ([12]) et diua Venuſtas,
ı flexanima et mater maieſtaque princeps.
Deae huc age praeſtitibus ventate fauentes
cum decus omnipotens et adoream agentes.

6. *Diuae Mammuriae ([11]) ſuffimen, Tus.*

mmuriam elicio Iouis omnipotentis maritam
Quaeque pias eſt dulciloquasque enixa Camoenas,
Peſti-

ωνη Voſſ. LXXV. 1. Θύγατέρες Aſ. 6. Καὶ νῦν Aſ.
ἀνάδ. Voſſ. 9. ἐρανια τε Voſſ.

Ἐντὸς ἐοῦσα κακῆς μνήμης βλαψίφρονος αἰεί,
Πάντα νόον συνέχουσα βροτῶν ψυχαῖσι σύνοικον,
Εὐδύνατον, κρατερὸν, θνητῶν αὔξουσα λογισμὸν,
Ἡδυτάτη, φιλάγρυπνος, ὑπομνήσκουσα δὲ πάντα,
Ὧν ἂν ἕκαστος ἀεὶ στέρνοις γνώμην κατάθηται.
Οὔτι παρεκβαίνουσ᾽, ἐπεγείρουσα φρένα πᾶσιν.
Ἀλλὰ μάκαιρα θεὰ μύσταις μνήμην ἐπέγειρε
Εὐιέρου τελετῆς, λήθην δ᾽ ἀπὸ τῶν ἀπόπεμπε.

77. ΗΟΥΣ θυμίαμα, μάνναν*.

Κλῦθι θεὰ θνητοῖς φαεσίμβροτον ἦμαρ ἄγουσα,
Ἠὼς λαμπροφαὴς, ἐρυθαινομένη κατὰ κόσμον,
Ἀγγελίεια θεοῦ Τιτᾶνος ἁγνοῦ μεγάλοιο,
Ἣ νυκτὸς ζοφερήν τε κελαινοχρῶτα πορείην
Ἀντολίαις ταῖς σαῖς πέμπεις ὑπὸ νέρτερα γαίης·
Ἔργων ἡγήτειρα, βίου πρόπολε θνητοῖσιν·
Ἧι χαίρει θνητῶν μερόπων γένος· οὐδέ τις ἐστὶν,
Ὃς φεύγει τὴν σὴν ὄψιν καθυπέρτερον οὖσαν,
Ἡνίκα τὸν γλυκὺν ὕπνον ἀπὸ βλεφάρων ἀποσείσῃς,
Πᾶς δὲ βροτὸς γήθει, πᾶν ἑρπετὸν, ἄλλά τε φῦλα
Τετραπόδων, πτηνῶν τε καὶ εἰναλίων πολυεθνῶν·
Πάντα γὰρ ἐργάσιμον βίοτον θνητοῖσι πορίζεις.
Ἀλλὰ μάκαιρ᾽ ἁγνὴ μύσταις ἱερὸν φάος αὔξοις.

78. ΘΕΜΙΔΟΣ θυμίαμα, λίβανον.

Οὐρανόπαιδ᾽ ἁγνὴν καλέω Θέμιν εὐπατέρειαν,
Γαίης τὸ βλάστημα νέον, καλυκώπιδα κούρην,
Ἣ πρώτη κατέδειξε βροτοῖς μαντήιον ἁγνὸν
Δελφικῷ ἐν κευθμῶνι, θεμιστεύουσα θεοῖσι,
Πυθίῳ ἐν δαπέδῳ, ὅθι Πυθοῖ ἐμβασίλευεν·
Ἣ καὶ Φοῖβον ἄνακτα θεμισοσύνας ἐδίδαξε.
Πάντιμ᾽, ἀγλαόμορφε, σεβάσμιε, νυκτιπόλευτε·
Πρώτη γὰρ τελετὰς ἁγίας θνητοῖς ἀνέφηνας,
Βακχιακὰς ἀνὰ νύκτας ἐπευάζουσα ἄνακτα·

Ἐκ

LXXVI, 7. ἕκαστο PAI. LXXVII, * λίβανον Ass. 3. ἄγανε Voss. 6. πρόπολε PAI. θνητοι Voss. 13. ἕξοις Voss. LXXVIII, 2. νέην Voss. 4. ἐν

a versata caducae obliuia mentis
uans mentes animarum foedere sacro
e omniparae rationis amica, fouens vim
l, irrequies, memoranter cuncta ministrans,
n quisque simul in pectore ruminat artem,
uid praeteriens instigans lumina mentis,
ibus memores mentes dat dia Moneta
castus pellens obliuia ab illis.

77. *Diuae Matutae suffimen, Manna.*

Dea aurigans candens mortalibus lumen,
lara pudoricolor, mundo Matuta refulgens,
magnanimi Titani nuntia Solis,
rae quae itiner anfractaque noctis opaca
io reuocas initu sub viscera terrae,
erum vitae, mortalibus Dia ministra
hominum gaudent aegerrima saecla, nec vllus
fugisse tuos fas sit polcerrima voltus,
genis exterres otium amabile somni,
audete homines, serpentes cetera saecla
pedum et volucrum et stabulantum in fluctibus salsis,
e omnem excultum donas mortalibus victum
lia antistibus sacrum iubar auge.

78. *Diuae Iuritis suffimen, Tus.*

gena huc Iuritis ([13]) ades patrima virago,
ustea ([14]) progenies telluris, Caesia dia,
s quae prima aperis mortalibus sortes
rum Diis pro cortina oracula fatans
s vbi Puteolis regina cluebas,
uo ([7]) fandi donasti pectus habere
speciosa verendaque noctuvolga.
tenim ritus hominum genus edocuisti
is sacris Brumum fanatica ouando

Ex

ῶνι δημιουευσασα Voss. 6. Ἡ Φοῖβον ἀν. Voss. 7. πάντιμα As.
νεθηκας Voss. 9. Βακχικὰς Voss. ἐπευγαζε Voss.

Ἐκ σέο γὰρ τιμαὶ μακάρων μυστήριά θ᾽ ἁγνά.
Ἀλλὰ μάκαιρ᾽ ἔλθοις κεχαρημένη εὔφρονι βουλῇ
Εὐϊέρους ἐπὶ μυστιπόλους τελετὰς σέο κούρη.

79. ΒΟΡΕΟΥ θυμίαμα, λίβανον.

Χειμερίοις αὔραισι δονῶν βαθὺν ἠέρα κόσμου,
Κρυμοπαγὴς Βορέα, χιονώδεος ἔλθ᾽ ἀπὸ Θρᾴκης
Λῦέ τε παννέφελον στάσιν ἠέρος ὑγροκελεύθου,
Ἰκμάσι ῥιπίζων νοτερὲς ὀμβρηγενὲς ὕδωρ,
Αἴθρια πάντα τιθεὶς, θαλερόμματον αἰθέρα τεύχων.

80. ΖΕΦΥΡΟΥ θυμίαμα, λίβανον.

Αὖραι ποντογενεῖς Ζεφυρίτιδες, ἠεροφοῖται,
Ἡδύπνοοι, ψιθυραὶ, καμάτου ἀνάπαυσιν ἔχουσαι,
Εἰαριναὶ, λειμωνιάδες, πεποθημέναι ὅρμοις,
Σύρουσαι ναυσὶ τρυφερὸν πόρον, ἠέρα κοῦφον,
Ἔλθοιτ᾽ εὐμενέουσαι ἐπιπνείουσαι ἀμεμφεῖς,
Ἠέριαι, ἀφανεῖς, κουφόπτεροι, ἀερόμορφοι.

81. ΝΟΤΟΥ θυμίαμα, λίβανον.

Λαιψηρὸν πήδημα δι᾽ ἠέρος ὑγροπόρευτον,
Ὠκείαις πτερύγεσσι δονούμενον ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἔλθοις σὺν νεφέλαις νοτίαις ὄμβροιο γενάρχα.
Τοῦτο γὰρ ἐκ Διός ἐστι σέθεν γέρας ἠεροφοιτον,
Ὀμβροτόκους νεφέλας ἐξ ἠέρος εἰς χθόνα πέμπειν.
Τοιγάρ τοι λιτόμεσθα, μάκαρ, ἱεροῖς χαρίεντα
Πέμπειν καρποτρόφους ὄμβρους ἐπὶ μητέρα γαῖαν.

82. ΩΚΕΑΝΟΥ θυμίαμα, ἀρώματα.

Ὠκεανὸν καλέω, πατέρ᾽ ἄφθιτον, αἰὲν ἐόντα,
Ἀθανάτων τε θεῶν γένεσιν θνητῶν τ᾽ ἀνθρώπων,
Ὃς περικυμαίνει γαίης περιτέρμονα κύκλον·

Ἐ

11. κεχαρισμένη Voss. LXXIX, 4. Ῥιπ. ικμ. νοτεροῖς ὀμβρογένες Af. Voss. LXXX, 1. ζεφιρ. Voss. 2. Ηδυπνοι Voss. ψιθυραι Voss. 3. Εἰαριναὶ Voss. 5. ευμενεουσαι Voss. 6. αεμορ-

79, 4. Facile dederim Cl. Piersono Verif. p. 45, vt legatur νοτερῶς referaturque ad ἰκμάσιν.

82, 2. Cf. Fr. 18.

82, 3. Antiquissima sententia,

enim castusque Deum cultusque verendi.
lsis, huc Diua fauenti numine blanda
ina tui veneranda silentia sacri.

79. Aquilonis suffimen, Tus.

iferis flabris contorquens aequora coeli
Huc Aquilo glacialis, relinquens ninguida Thracae,
Coui subices nigrantes nubibus totis
e discutiens praegnantes imbribus nubes,
suda ferens, tergens freta vitrea Coeli.

80. Fauonii suffimen, Tus.

iuaga vndigena flabella, Fauoniae aurae,
leuisomne animae solamen mite laborum,
gramineae portuum cupidissima cura
is sternentes itiner molle aëra blandum,
o vos placido spirantes flamine adeste
inuisae, leuipennes, aëriformes.

81. Austri suffimen, Tus.

ipites aurae tranantes aëris caulas
ndique pennipedes, vortigine praepete ouantes,
nimborum matres cum ingentibus nimbis.
ouis has vobis finiuit in aëre partes
is imbriparas nubes permittere ad ima.
ecor inferio hoc mactans libamine Diuae,
matri frugiparentes elicere imbres.

82. Oceani suffimen, Aromata.

veneror pater Oceane immortalis origo
Naturaeque Deum aeterne, et mortalium hominum,
rcunfluis anfracta ambarualia terrae,

Vnde

Voss. LXXXI, 2. ω και Voss. 3. Ελθοις συ·νοτιουs
ελαυς Voss. 5. πεκειν Voss. 6. λιτομεθα Voss. ἱεροῖσι --
ρεντα Voss.

Prael. 1 de nauigationibus
1.

83, 3. Ignis purgat, quae purgari et expiari alia nulla ratione pos-

Ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα,
Καὶ χθόνιοι γαίης πηγόῤῥυτοι ἰκμάδες ἁγναί.
Κλῦθι μάκαρ πολύολβε, θεῶν ἄγνισμα μέγιστον,
Τέρμα φίλον γαίης, ἀρχὴ πόλου, ὑγροκέλευθε·
Ἔλθοις εὐμενέων μύσταις κεχαρισμένος αἰεί.

83. ΕΣΤΙΑΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Ἑστία εὐδυνάτοιο Κρόνου θύγατερ βασίλεια,
Ἣ μέσον οἶκον ἔχεις πυρὸς ἀενάοιο μεγίστου,
Τούσδε σὺ ἐν τελεταῖς ὁσίους μύστας ἀναδείξαις,
Θεῖσα ἀειθαλέας, πολυόλβους, εὔφρονας, ἁγνούς,
Οἶκε θεῶν μακάρων, θνητῶν στήριγμα κραταιόν.
Ἀΐδιε, πολύμορφε, ποθεινοτάτη, χλοόμορφε,
Μειδιόωσα, μάκαιρα, τάδ' ἱερὰ δέξο προθύμως,
Ὄλβον ἐπιπνείουσα καὶ ἠπιόχειρον ὑγείαν.

84. ΥΠΝΟΥ θυμίαμα, μετὰ μήκωνος.

Ὕπνε, ἄναξ μακάρων πάντων θνητῶν τ' ἀνθρώπων,
Καὶ πάντων ζώων, ὁπόσα τρέφει εὐρεῖα χθὼν·
Πάντων γὰρ κρατέεις μοῦνος, καὶ πᾶσι προσέρχῃ,
Σώματα δεσμεύων ἐν ἀχαλκεύτοισι πέδῃσι·
Λυσιμέριμνε, κόπων ἡδεῖαν ἔχων ἀνάπαυσιν,
Καὶ πάσης λύπης ἱερὸν παραμύθιον ἔρδων·
Καὶ θανάτου μελέτην ἐπάγεις, ψυχὰς διασώζων·
Αὐτοκασίγνητος γὰρ ἔφυς Λήθης Θανάτου τε.
Ἀλλὰ μάκαρ λίτομαί σε κεκραμένον ἡδὺν ἱκάνειν,
Σώζοντ' εὐμενέως μύστας θείοισιν ἐπ' ἔργοις.

85. ΟΝΕΙΡΟΥ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κικλήσκω σε μάκαρ τανυσίπτερε οὖλε ὄνειρε,
Ἄγγελε μελλόντων, θνητοῖς χρησμῳδὲ μέγιστε.

Ἡσυ-

LXXXII, 6. πολύορβε Af. θῶν Voff. LXXXIII, 5. Οἶ καὶ omnes. LXXXIV, 4. ἀχαλκευτησι πεδαισι Voff.

poffunt. Notum hoc ex libris etiam noftris. Itaque faces et flammae iactantur etiam ad fpeciem etc.

83, 5. Οἶκε contra libros omnes reponere, res ipfa me coëgit. Vid. D'Oruill. ad Charito. p. 773.

83, 8. Nonne videtur poeta etiam hic ipfam naturam rerum προσ-

ωπο-

genus fluuiorum, vnde et sale marmore halio
aliud in terra scatebrarum ignobile volgus.
ebruum lustrale vocamus Coeligenarum,
elluris, margo amplae fornicis mundi,
lacidus venias sacrae gratissime turbae.

83. *Vestae suffimen, Aromata.*

a Vesta senis Saturni casta propago
ae nimis irrequietis habes meditullia flammae,
tibi puros praestes ad sacra ministros,
tes, dites, castosque et pectore puro.
les ô Diuum constans fulmenta hominumque
otens aeterna et amabilis, atque opiformis,
atque beata faue placidissima sacris
bona inspirans et amoenae dona salutis.

84. *Somni suffimen, cum papauere.*

e pater diuum omnigenum vnicus atque hominum rex
quaecunque fouet tellus animantia saecla,
us vnus enim regnas atque omnibus adstas,
aque insidiator inermi compede vincis,
n domitor, requies praeblanda laborum,
res omnes aegro de pectore tergens
rtis curas abigis animasque reseruas.
re mortis germanus es atque veterni.
te placo miti aduentare fauore
em placidi nos sacrum ritum obeuntes.

85. *Somnii suffimen, Aromata.*

cro te princeps celerem pernicibus alis
uncius incerti, verax Carmentus homonum,
Nam

χων ηδαιν Voss. 9. ἱκανεν Voss. 10. Σωζον

; Terra mater adspirat vapores illos semper sur- aëra quo viuimus, incre- antarum etc.

84. Compara, qui gustare poeticam suauitatem potes, nostrum Argon. 1002, et ex Latinis Sen. Herc. fur. 1065. Ad v. 7 conf. hic 86, 3 sqq. 85, 5.

Ἡσυχίαι γὰρ ὕπνου γλυκεροῦ σιγηλὸς ἐπελθὼν
Προσφωνῶν ψυχαῖς θνητῶν, νόον αὐτὸς ἐγείρεις,
Καὶ γνώμας μακάρων αὐτὸς καθ' ὕπνους ὑποπέμπεις,
Σιγῶν σιγώσαις ψυχαῖς μέλλοντα προφωνῶν,
Οἷσιν ἐπ' εὐσεβίῃσι θεῶν νόος ἐσθλὸς ὁδεύει,
Ὡς ἂν ἀεὶ τὸ καλὸν μᾶλλον γνώμῃσι προληφθὲν,
Τερπωλαῖς ὑπάγῃ βίον ἀνθρώπων προχαρέντων,
Τῶν δὲ κακῶν ἀνάπαυλαν, ὅπως θεὸς αὐτὸς ἐνίσπῃ,
Εὐχωλαῖς θυσίαις τε χόλον λύσωσιν ἀνάκτων.
Εὐσεβέσιν γὰρ ἀεὶ τὸ τέλος γλυκερώτερόν ἐστι,
Τοῖς δὲ κακοῖς οὐδὲν φαίνει μέλλουσαν ἀνάγκην.
Ὄψις ὀνειρήεσσα, κακῶν ἐξάγγελος ἔργων,
Ὄφρα ἂν εὕρωνται λύσιν ἄλγεος ἐρχομένοιο.
Ἀλλὰ μάκαρ λίτομαί σε θεῶν μηνύματα φράζειν,
Ὡς ἂν ἀεὶ γνώμαις ὀρθαῖς κατὰ πάντα πελάζῃς,
Μηδὲν ἐπ' ἀλλοκότοισι κακῶν σημεῖα προφαίνων.

86. ΘΑΝΑΤΟΥ θυμίαμα, μάνναν.

Κλῦθί μευ, ὃς πάντων θνητῶν οἴηκα κρατύνεις,
Πᾶσι διδοὺς χρόνον ἁγνὸν, ὅσων πόῤῥωθεν ὑπάρχεις·
Σὸς γὰρ ὕπνος ψυχὴν θραύει καὶ σώματος ὁλκὸν,
Ἡνίκ' ἂν ἐκλύῃς φύσεως κεκρατημένα δεσμὰ,
Τὸν μακρὸν ζωοῖσι φέρων αἰώνιον ὕπνον.
Κοινὸς μὲν πάντων, ἄδικος δ' ἐνίοισιν ὑπάρχων,
Ἐν ταχυτῆτι βίου παύων νεοήλικας ἀκμάς.
Ἐν σοὶ γὰρ μούνῳ πάντων τὸ κριθὲν τελεῦται·
Οὔτε γὰρ εὐχαῖς σὸν πείθει μένος οὔτε λιταῖσιν.
Ἀλλὰ μάκαρ μακροῖσι χρόνοις ζωῆς γε πελάζειν
Αἰτοῦμαι, θυσίαις καὶ εὐχωλαῖς λιτανεύων,
Ὡς ἂν ἔοι γέρας ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισι τὸ γῆρας.

LXXXV, 3. σιγελλος Voss. 6. πρόσφωνῶν Voss. προφωρῶν PAI. προφαίνων coni. Lennep. ad Col. p. 140. vt hic v. 18 et 7, 20. 8. μέλλον Lennep. l. c. pulchre. γνώμαισι Voss.

85, 5. Hinc Iouis cum Maia h. e. nocte deliberatio. Vid. Fr. 10.

85, 13. De illa ἀνάγκῃ poenaru dictum ad 68, 6. Ceterum hic ἀλλ

repens tacitus per amica silentia somni,
iansque animis hominum cis intima mentis,
ta ad somnos legas decreta deorum
icaris tacitis animabus futura,
quis rite colens diuos in pectore puro,
er vt anticipans spem blandam mente sagaci
ı hominum illecebris prolectes gaudia hiantum,
: homines animum requiescant tristibus curis
iciisque deos et sacro munere placent.
que piis semper stat dulcior excita finis
ım celauit venientia fata nefastos
igena species, certissima nuntia damni,
ia foret noxae venientis cognita finis.
ı sed te sancte precor promonstra Deorum,
icos semperque offendens pectora pura
uam prodigiis acclarans omnia iniqua.

86. *Mortis suffimen, Manna.*

c adsis quae hominum moliris cuncta guberna,
Tantum producens aeui, quantum eminus distas.
que tuo exstinguis corpus animamque sopore,
do perrumpis naturae viuida claustra,
ı hominum signans aeterno lumina somno,
bus communis, aliis iniuria partim
ntes stinguens aetates funere acerbo,
a nam concreta in te sola absoluuntur,
neque suppliciis, neque votis pectora frangis.
: ô sancta veni longo post tempore vitae,
te suppliciis et votis obtestamur
licem habeant homines claramque senectam.

). αὐτὸς Θε ἐν Voss. 14. ἀναροισσα Voss. 16. μανίμα-
α quidam ap. Henr. Stephanum, quod ipse non probat.
XXXVI, 8. τελευταῃ Voss.

ı μηδὲν pro simplici negatione
ım H. Stephano obseruatum.
9. Putabam aliquando, intelligi post καῖθε posse τις· sed magis placet Scaligerana ratio, καῖθε pro καίθῃ· media voce.

IOS. IVSTI SCALIGERI
ANNOTATIONES
IN
INITIA ORPHEI,

quarum numeri sunt versibus ipsius Latinis interpositi.

Hic liber non proprie sunt ὕμνοι, sed τελεταί, nam in Hymnis natalia, gesta et eiusmodi narrantur: hic vero tantum inuocationes Deorum, quibus vtebantur in mysteriis, qui sacris cuiuspiam Dei initiarentur; sunt etiam ad depellenda adiecti. Quae omnia tamen fiunt cognominibus mysticis. Sed Graeci in hoc prorsus sunt. Latine quidem *initia* inscribi potest, vt respondeat Graeco verbo τελεταί; sed quia totum cognominibus Deorum constat, melius inscribitur *Indigitamenta*. Veteres enim Latini, quos Graeci vocant ὕμνους, ipsi nominant *Assamenta*, quae scilicet separatim in aliquem Deum canuntur, in quibus gesta et virtutes eius Dei celebrarunt, vt alibi fusius diximus. At *indigitamenta* vocarunt, in quibus Deorum cognomina varia essent. Eorum Graeci duo genera fecerunt. nam κλητοὺς ὕμνους vocarunt auxiliarium et fauentium Deorum, ἀποτρεπτικοὺς autem nocentium, quae vocat Virgilius *saeua numina*, quorum primum ex vetere lingua Latina *Calatorium carmen*; alterum *auerruncale* vocare possumus. Quare, vt dixi, quia omnia Latine reddere volumus, tametsi titulus Graecae inscriptioni ὕμνοι non respondet, tamen *indigitamenta* inscripsimus; dictum autem *indigitare* pro indicitare, hoc est, vocare. Nam *citatam plebem* dicebant, quae illicitum vocata esset. Sic apud Varronem de lingua Latina, *quod incitatum antiquum oppidum exigebant.* legendum potius, *inducitatum:* quod est non Varronis, sed cuiusdam veteris poetae ἀκροτίλτοτον. Et *citare* notum quid sit in forensibus et iudicialibus caussis, et *citatum instrumentum* nuncupatum. Ergo *indicitare*, quod erat incitare, et *indigitare* idem; vt *subicitare et subagitare* in Casina Plauti: vt *inicere* in Varrone pro inigere. Tanta est cognatio inter C et G. sic *ingens* ex *incens*, quod scilicet censeri non potest nec aestimari. Sic apud Varronem citante Nonio, *quia ad amussim diu gens non erat.* Lege *Duigens*, quod est *Duicensus* apud Festum, vt vetus Glossarium Sancti Germani.

(2) *Tenirae* sunt Deae, quas Festus ait a *Tenuira* ita vocatas. Ita Furias nominauimus. Sed veteres puto dixisse *Tesniras* vt *Cesnas*, et *Pesnas* et pleraque eiusmodi. Itaque *Tesnirae* erunt τεισάνορας, quae homines puniunt.

(3) *Te-*

) *Telamo* seu *Tellumo* idem est. Quos Graeci ἄτλαντας παρὰ αι vocarunt, eos Latini *Telamones*. Sed vt τελαμὼν Graecum n ipsum παρὰ τὸ τλῆν: et *Tellamo* apud Varronem citante Au- quamuis ex Tellure deductum quasi χθόνιος θεὸς, tamen et idem originem habet: Nam et *Tellus* ipsa siue *Tellumo* παρὰ τὸ rel vt vetustissimi Graeci τελάω, vnde *tello* Latinorum, quod dictum *tollo* E in O. vt *Elera*, *olera*: *hemonem*, *homonem*, etc. nata consonante. nam veteres non geminabant consonantes; quin ı Graecorum antiquum τελάω peregrinum est; est enim vt in- ia ex Syriaca Lingua: nam in ea *Tal* est τλῆν; pro ἔρα Syriaco rabes et Hebraei *Erd*, quo nomine omnes pene ita vocant.

) *Ambarualis Neptunus* quod ambiat arua.

) *Empanda* pro Cerere Varro apud Augustinum et Festus.

) *Dis* ex Graeco δεὺς pro ζεύς. vnde patrius casus διός. Vnde apud Varron. postea D periit, vt *Dianus*, *Ianus* vnde Diana αρὰ τὸ δῖον. Nos in *Ioue* vt etiam in multis aliis communem m secuti sumus a *Iuuando*.

) *Februus* est a Graeco φειβάζειν, φοίβειρος. Ita igitur Phoe- timus.

) *Nerienes*, Mauortis cognomen, Sabinum vocabulum παρὰ τὸ aliquando videtur significare Deam comitem Martis. Itaque nihil esse, quam νηράδα vel νεράνη Neriene Galathea.

) *Parunda*. Varro apud Augustinum, Graeci εἰληθυίαν vocant ἔλευσιν, quod facile accedat iuuantibus puerperis, vel quod ım det partui, hoc ad verbum esset Latine *Venilia*, quae est do, vt ait Varro. sed alia est Dea: nos non respicimus pot- orum numinum, sed nomina tantum. Inuocabant et *Nummea- am*, vt ait Varro de liberis educandis, quod *numere* pro τα- ıque τὴν ὠκύτοκον *Nummeriam* vertimus.

) *Virae* sunt nymphae vt alibi ex Festo diximus, quasi χλω- uerquetulae δρυάδες.

) *Mammuria* est μνημοσύνη. Mammurius Veturius, seu Mam- eturia vide Varronem.

) *Carmentus* est vetus Menuria, vt vult Varro.

) *Nouensiles Camoenae*. Dii Nouensiles, vel, Nouensides, sunt ii vna sedentes: a quo nomen habent apud Sabinos. Quinam vide diuersas opiniones, quas ex veteribus scriptoribus ad- ıditissimus auctor Arnobius. Nouensiles Camoenae nihil aliud m ἐννέα μῦσαι.

) *Mustea Venus*. Vide Varronem.

) *Lucumones* apud Festum videntur esse Genii infestantes loca, veniunt, quod proprium est Larium. Sed alibi diximus Lu- nihil aliud esse quam τυχάνας.

) *Grundulii* et *Grundules* Larium cognomentum omnibus im- vide Cassii Hemionis locum apud Diomedem.

(17) *Cor-*

(17) *Cortumio* est visus intimus. Cortumio Iuris dicimus ὀφθαλμός.

(18) Iuritis ἡ θέμις. Gellius, quamquam apud Gellium legi poterat *Quiritis*; id est, λογχῶτις θεά. Lycophroni.

(19) *Fasta Dea.* Θέμις, Fas θέμις. Nam Fasti duae quibus θέμις fieri.

(20) *Mulciberi.* Ita μαλιχίως θεὰς vertimus. Nam mulciber a mulcendo, sed id cognomen praecipue Vulcano attributum, quia igni..... sic quod igni domitum est Homerus vocat μαλισσόμενον; et alibi dicit πυρὶ μαλισσέμεν.

(21) *Moneta* est πρόνοια a monendo dicta.

(22) *Manii* Genii ἀγαθοὶ δαίμονες, *Inui* κακοί, nam Inuus ὁ ἐφιάλτης Seruio.

(23) *Brumus* est βρόμιος, et Brumalia eius festa, et bruma αἱ χειμεριναὶ τροπαί, quia circiter id temporis incidebant Bacchanalia.

(24) *Graeca Nemesis.* Graecam vocamus, quia non habet nomen Latinum, vt ait Plinius, tamen nihil aliud est Nemesis quam Vorticordia. Sed et Venus Vorticordia celebratur Romanis.

(25) *Moesius* et Maius idem, id est, ὁ μείζων ὁ παλαιός. Vide coniectanea nostra in Varronem.

(26) *Paluda* est ἑλκεσίπεπλος.

Corpore Tartarino prognata Paluda virago:

Sed in Probo legitur *palude*: vt intelligatur et Minerua nata ex Palude.

ΟΡΦΕΩΣ

ΡΦΕΩΣ ΛΙΘΙΚΑ

ORPHEI

DE

APIDIBVS

LIBER

INTERPRETATIONEM

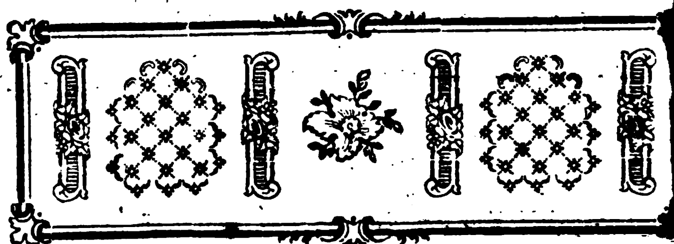
VTCVNQVE

ACCVRAVIT ET EMENDAVIT

MATTH. GESNERVS.

ΛΙΘΟΙ

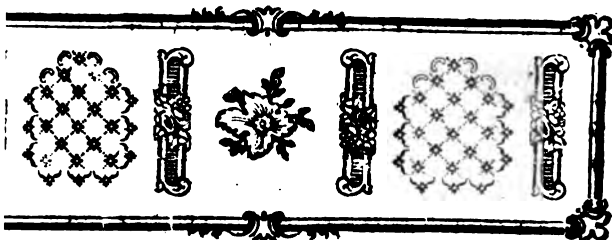
ΕΙΣ ΤΟ ΕΞΗΣ ΠΟΙΗΜΑ ΟΡΦΕΩΣ ΠΕΡΙ (1) ΛΙΘΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΥ. (2)

Θεοδάμαντι τῷ Πριάμȣ συνήντησεν Ὀρφεὺς μετ τῶν ἑταίρων τινῶν πρὸς θυσίαν Ἡλίȣ, ἣν ἐτέλ κατ' ἔτος, εἰς ὄρος ἀνερχόμενος· καὶ αὐτῷ τῆς ν νομ

(1) Λιθικῶν nomine laudant passim Proclus, Stobaeus, Tzetzes. Gemmas porro, Θυμιάματα et ἀρώματα sacrificiis adhibita, fuisse partem mysteriorum, indicauimus ad Arg. 310: itaque non mirum est libellum hunc delituisse ad ea fere tempora, quibus mysteria, a Christianis detecta et vulgata, mysteria esse desierunt. Etiam hoc in limine libelli obseruasse profuerit, vt solis, lunaeque admirabiles effectus et phaenomena dederunt occasionem suspicandi credendique deinde similia de ceteris corporibus caelestibus: sic magnetis, crystalli, forte et electri, qualitates, facilitatem certe praebuerunt persuadendi imperitis illarum quaedam miracula.

(2) Quisquis fuerit hic Demetrius Moschus vel Moschi, Grammaticus, haec, quam dedit, libelli ὑπόθεσις s. argumentum vt le subsidium est intelligendae i lius oeconomiae. Lectores noui hi monendi sunt, vt meminerin Theodamantem enarrare Orphe virtutes gemmarum tum ceteras tum praesertim contra noxam ser pentum, vt subinde respiciat a casum et periculum Orphei iuueni a serpente, quem hac ipsa reme diorum commemoratione confirma re contra metum horum animaliu vellet.

Caeterum ipsum argumentum d gemmis, earum nominibus, col ribus, patriis, vsu, plane non at tingimus, ne quidem quatenus Theophrasto, Plinio et reliquis ho argumentum tractatum Philologia opem expertum est, et forte adhu desiderat. Vt Poetam tractamu scriptorem, sicut nobis videtur, i be

IN SEQVENS POEMA ORPHEI E LAPIDIBVS ARGVMENTVM EMETRII MOSCHI.

heodamanti, Priami filio, obuiam venit Orpheus, cum familiaribus aliquibus ad sacrificium, quod singulis annis Soli peragebat, in montem adscendens

mento vel maxime poenostros iuuenes ad poe- sertim descriptionis, et vee, laudem excitare et iumur. hoc poeticum est in hoc 10d arte quadam intexim de historia, nomina- tim pluscula de familia Laomedontis, et regum Troiae, dissentientia ex aliqua parte ab Homero. Ea ne turbare lectores possint, in tabella Genealogica et subiectis illi annotationibus rem declaraui, ad quam respicere iubeo, si quis in personis illis haereat.

LAOMEDON

N	LAMPVS	BVCOLION	PRIAMVS	HESIONE ex Telamone Aiacis mater
PVS	DOLON	EVPHORBVS (2)		

PRIAMVS

CASSANDRA	PARIS	THEIODAMAS (3)	HELENVS

anippus La. 11, 93 ἀνεψιὸς 1tis : Hectoris et Dolo- , 554. Add. Od. O, 576. Priamo filium dat Melanippum Apollod. 3, 11, 5.

(2) Euphorbus (quem Homerus sem-

νομισμένης ταύτης ἐτησίȣ θυσίας τὴν αἰτίαν ἀφηγεῖτ λέγων ὑπὸ δράκοντος αὐτὸν παῖδα ὄντα ποτὲ ἀναιρεθῆν κινδυνεύοντα, καταφυγεῖν εἰς τὸ ἐκεῖ πȣ πλησίον ἱερὸν τ Ἡλίȣ. ὑφ᾽ ȣ̔ καὶ σωθέντα ὡς ὁ πατὴρ περιεποιήσατ τῆς τȣ̃ παιδὸς σωτηρίας κατ᾽ ἔτος ἦγεν Ἡλίῳ θύματα μεταςάντος δὲ ἐκείνȣ τῶν ἐντεῦθεν, αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀπ τȣ̃ πατρὸς τῆς τοιαύτης θυσίας καθίςαται διάδοχος· ἣ νῦν ἀφοσιȣ́μενος ἄνεισι, συμπαραλαβὼν καὶ Θειοδάμαν τα· ȣ̔́τος δὲ καθ᾽ ὁδὸν τῷ ποιητῇ περὶ δυνάμεώς τε λίθω καὶ χρήσεως διεξέρχεται, αἵτινες αὐτῶν χρήσιμοι πρὸ τῶν θυόντων κρατȣ́μενοι, ὅπως αὐτοῖς τὰ τῶν εὐχῶν ἐξ ανύοιτο, καὶ οἱ πρὸς τὰς ἰοβόλȣς τῶν δήξεων θεραπείας ὅθεν οἶμαι καὶ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος ὕςερον ὁρμηθεὶ συνέγραψε τὰ θηριακά. Ἰςέον δὲ, ὡς δύο τινὰ προοίμι τȣ̃ παρόντος προτίθεται ποιήματος· ἐν μὲν τῷ πρώτ αὐτήν τε τὴν ἀρετὴν καὶ σοφίαν ἅπασαν ἐξυμνῶν, κα τȣ̀ς πάλαι τῶν ἡρώων, κατ᾽ αὐτὴν γενομένȣς ἐνδόξȣς, κα ἰσοθέȣς νομισθέντας, ὧν καὶ μητέρα τὴν ἀρετὴν προσε ρηκεν· ἐν ταυτῷ δὲ καὶ τῶν ἰδιωτῶν καθάπτεται, ο ἐπιφθόνως ἐχόντων πρὸς τȣ̀ς τὴν ἀρετὴν διώκοντα καὶ τȣ́τοις ἀεὶ φιλαπεχθημόνως ἐπικειμένων. ἐν θα τέρῳ δὲ ὁ πρὸς αὐτὸν καὶ Θειοδάμαντα γίνεται δια λογος.

ΟΡΦΕΩ

semper Panthoi et Phrontidis facit filium) Βȣκολίδης nostro est L. 11, 119. Tzetz. 13, 574 Εὔφορβος ὡραιότατος ἦν τις τȣ̃ Τρώων γένȣς Υἱὸς Πάνθȣ καὶ Φροντίδος, (sic scrib. non Φρόντιδος docet paru. schol. ad l. c.) ὡς Ὅμηρός μοι λέγει (Ιλ. Ρ, 4 Ὀρφεὺς δὲ (λέγει) Βȣκολίωνος, τῆς Ἀβαρβαρέης. De eadem idem 1, 228 Ὀρφεὺς δ᾽ Ἀβαρβαρ δὲ καὶ Βȣκολίδην λέγει. Abarbar igitur aut duarum mulierum m

eique instituti annui sacrificii caussam explicat, di-
sibi, cum adhuc puer esset, maximum aliquando
lum imminuisse a dracone quodam, et parum absuisse
b eo interfectus fuerit; se autem confugisse ad haud
inde distantem aram Solis. Cuius ope, cum libe-
se pater intellexisset, singulis annis ob filium ser-
Soli sacra ad illam aram fecit. Cum autem pater
hac vita migrasset, ipse Orpheus patri in peragen-
sacro succedit; quod et nunc soluturus, in montem
t, abducens secum Theodamantem. Hic vero in
de viribus lapidum eorumque vsu sermonem facit,
a quidam sacra facientibus, si illos secum habeant,
nferunt, vt votis fruantur, quidam vero contra ve-
s morsus medelam afferunt. Vnde, arbitror, et
cander Colophonius motus, postea Theriaca com-
Sciendum autem, duo prooemia auctorem prae-
huic poëmati. In primo quidem virtutem ipsam
em sapientiam carmine celebrat, et antiquos He-
opter illam in pretio habitos, Diisque aequales aesti-
fuisse dicit, quorum etiam matrem Virtutem vocat.
mque grauiter inuehit in vulgus, quod inuidia pro-
r eos, qui virtutem sectantur, et hostiliter in eos
n sit. In secundo vero describuntur colloquia, quae
a Theodamante intercesserunt.

ORPHEI

vna eademque Euphorbi
mantis mater etc. Rursus
de Aesepo et Pedaso, ὃς
ἡ Νηὶς Ἀβαρβαρέη τέκ'
κολίωνι, Βουκολίων δ' ἦν
Λαομέδοντος κ. τ. λ.

(3) Theodamas vel Theiodamas
L. 20, 14, Abarbareae F. L. 11, 117.
Frater Hectoris L. 18, 46 et 55: et
Cassandrae L. 29, 7. Dolonem Θε-
ράποντα suum vocat L. 18, 54. De
hoc etiam Ιλ. Κ, 390 sqq.

ΟΡΦΕΩΣ ΠΕΡΙ ΛΙΘΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ*

Δῶρον ἀλεξικάκοιο Διὸς θνητοῖσιν ὀπάσσαι
Κεκλόμενος Μαίης ἐριούνιος ἦλθε κομίζων
Υἱὸς, ὅπως ἂν ἔχωμεν ὀϊζύος ἀτρεκὲς ἄλκαρ.
Γηθόσυνοι δέχνυσθε βροτοί. πινυτοῖσιν ἐνίσπω,
Οἷς ἀγαθὴ κραδίη, καὶ πείθεται ἀθανάτοισιν·
Νηπιτύοισι δ᾽ ὄνειαρ ἀκήρατον οὐ θέμις εὑρεῖν.
Τῷ δ᾽ αὐτῷ καὶ πρόσθεν ἀγαλλόμενος ἐπὶ δώρῳ
Υἱά τε Λητοΐδης ἀκεσίμβροτον ἀθανάτοισιν
Ἷξεν ἄγων ἐς ὄλυμπον ἀγάννιφον, ἠδὲ σαόφρων
Παλλὰς Ἀθηναίη λαοσσόον Ἡρακλῆα·
Ἆλτο δὲ καὶ Κρονίδης τανιὸν ὑπὲρ αἰθέρα Χείρων,
Σευάμενος πρὸς ὄλυμπον, ἐπεὶ μάθεν ἄμβροτα δῶρα.
Ἀλλ᾽ ἤτοι κείνους μὲν ἀμώμητοι Διὸς οἶκοι
Χαίροντας δέξαντο, θεηγενέων ὄχ᾽ ἀρίστους·
Ἡμῖν δ᾽ ἐν γαίῃ κέλεται Χρυσόῤῥαπις ὄλβῳ
Ζώειν τερπομένοισιν, ἀπειρήτοις κακότητος.
Ὃν δέ κεν ἀνθρώπων πεπνυμένον ἦτορ ἀνώγει
Ἐς πολυήρατον ἄντρον ἐπελθέμεν Ἑρμείαο,

Ἐνθ

* Hoc lemma om. Ald. et Iunta.

AD PROOEMIVM.

1. Hic versus citatur a Tzetze ad Lycophr. 219 Ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν λιθικῶν, sed ex memoria, nec sine mutatione et corruptione, Δῶρον ἀλεξικάκοιο Διὸς θνητοῖς ὀπάσαι καὶ κλόμενος μαίης ἐριούνιος ἦλθε κομίζων υἱός. ὅπερ μιν ἔχομεν ὀϊζύος ἄλκαρ αἰνῆς.

10. Λαοσσόος est plerumque aut semper apud Homerum epitheto Mineruae et Martis, in quantum in bella commouent populos. Sed puto huic loco magis conuenire alteram significationem *seruator populorum* etc. Sic etiam mox v. 5

17. Ὃν δέ κεν] Tzetzes hunc versum et quatuor proxime sequen-

te

·PHEI DE LAPIDIBVS

PROOEMIVM

ınum malorum depulſoris Iouis hominibus afferre
Iuſſus Maiae filius valde vtilis aduenit, apportans illud,
Vt haberemus contra aerumnas exploratum auxilium.
c recipite mortales. Prudentes alloquor,
animus eſt integer, et immortalibus obtemperat:
vero auxilium integrum reperiri non poteſt.
em ipſo, et olim delectatus dono,
Latonae filius, homines ſanantem, ad Deos
in Olympum niuoſum, et prudens
nerua populorum ſeruatorem Herculem: (ron,
t vero etiam Saturnius extenſum ſuper Aethera Chi-
ı Olympum, eo quod didicit diuina medendi munera.
eos pulchrae vndique Iouis aedes
s exceperunt, optimam Deorum ſobolem.
ı in terris iubet Mercurius, bonis
ıetos, inexpertes malitiae.
ro hominum prudentem animus impellit
delectabile antrum Mercurii ingredi,

Vbi

3. ἀνέχωμεν editi.

legens ἐσελθέμεν: do- ı poeta hic libros vocari rcurii. H. STEPH. etiam de antro Mer- ionem in ſuas areolas etzes Chil. 2, 859 item- , vtroque loco Orpheo adſcribens: poſteriori Τὰς βίβλους ἄντρον Ἑρ- μοῦ κατονομάζων ἄντρον. Τὰς βίβλους autem Tzetzes vniuerſim pro ſtudiis literarum ac ſapientiae nominare ſolet. Idem hic ἄντρον ἐπήρατον intelligi, de quo eſt Argon. 108, mihi vix dubium eſt: nec illud, hoc eſſe antrum Corycium, a quo Mercurius ipſe eſt Corycius H. 22, 8. v. v. GESN.

28.

Ἔνθ᾽ ὅγε παντοίων ἀγαθῶν κατέθηκεν ὅμιλον,
Αἶψά κεν ἀμφοτέρῃσιν ὀνείατα πολλὰ κομίζων
Οἴκαδ᾽ ἀποστείχοι, προφυγὼν πολύδακρυν ὀϊζύν·
Οὐδέ ἑ νοῦσος ἄκικυς ἐνὶ μεγάροισι δαμάσσει,
Οὐδ᾽ ὅγε δυσμενέων ποθ᾽ ὑποτρέσσας μένος αἰνὸν
Ἂψ ἀναχωρήσει, προλιπὼν ἐριγηθέα νίκην·
Οὐδέ οἱ ἀθλητῆρι κονισσαμένῳ ἐν ἀγῶνι
Ἀντιβίην τινὰ θυμὸς ἐφορμήσει μενεαίνειν,
Οὐδ᾽ εἰ χάλκεα γυῖα καὶ ἄγναμπτον σθένος ἀνὴρ
Ἀντικρὺς στεφάνοιο πόθῳ κομίσας ἐριδαίνοι.
Ναί μιν καὶ θήρεσσιν ὀρεσκῴοισι λέοντα
Δεινόν, καὶ λαοῖσιν ἐοικότα δαίμονι τεύξαι.
Καί οἱ καὶ βασιλεῦσι διοτρεφέεσσιν ὀπάσσω
Ῥεῖα καὶ ἀλλοδαποῖσι μετ᾽ ἀνθρώποισι τίεσθαι.
Τὸν δὲ καὶ ἠΐθεοι τερενόχροες ἱμερτῇσιν
Αἰὲν ἐφορμήσουσι περιπτύσσειν παλάμῃσι·
Καὶ μαλακὴ χρύσειον ἐπὶ λέχος αἰὲν ἐρύσσει
Ἄλληκτον κούρη, ἐπιϊεμένη φιλότητος.
Εὐχομένου τε πρὸς οὖατ᾽ ἀφίξεται αἰὲν ἐόντων
Εὐχή· καὶ πόντοιο κυκωμένου ἐκ ἀλεγίζων,
Βήσετ᾽ ἐπὶ τραφερὴν ἀκυμάντοισι πόδεσσι.
Τὸν καὶ λῃστῆρες ἀνάρσιοι οἶον ἐόντα
Φεύξονται· καὶ δμῶες, ὀϊόμενοι πατέρ᾽ εἶναι,
Τίσουσι, καὶ οἶκον ἑοῦ στέρξουσιν ἄνακτος.
Ἴδμεναι αἴκε θέλησι, δαήσεται, ὅσσά τε φῶτες
Κρυπτάδια σφετέρῃσιν ἐνὶ φρεσὶ μηχανόωνται,
Ὅσσά τε κεκλήγασι μετὰ φρεσὶν ἠεροφοῖται,
Ἀνθρώποις ἄφραστον ἰαυχάζοντες ἀοιδήν,

Οἰωνοὶ,

28. F. κονίσας. 29. Ναὶ μὴν conl. H. Steph. 31. βασιλήεσσι A.

28. Κομίσας non habet casum rei, quam adferat aduersarius. Κονίσας legendum puto eo intellectu, quo modo v. 28 κονισσαμένῳ positum est. Κονίζειν hoc, vt התעפר, sumtum a luctantibus in puluere, puluerem que adeo suo motu excitantibus.

30. Verbo τεύξαι nihil promittit de se aliud, quam se verum dicere, qui sibi obsecutus in antrum Mercurii ingrediatur, eum ista commoda impetraturum. Sic praestandi verbo Romani vtuntur. Eadem ratio τοῦ ὀπάσσω.

45. Ὅσσά τε] Pro μετὰ φρεσὶ Tzetzes habet μετὰ σφίσιν, quod

mag:s

le omnis generis bonorum copiam deposuit;
ambabus manibus innumera reportans munera
m discedat, effugiens lacrimabiles aerumnas.
neque morbus vehemens domi conficiet,
inimicorum metuens grauem impetum
m redibit, exutus laeta victoria.
contra ipsum athletam luctantem in ludis
s quemquam animus stimulabit insurgere.
si aheneorum membrorum et inflexibilis roboris vir
ipsum, coronae desiderio pugnans certet. (esset,
lo ipsum et feris montanis leonem
ıdum, et populis daemoni similem praestabo.
um tam regibus a Ioue educatis,
aliis hominibus facile faciam venerabilem.
etiam iuuenes teneri, cum desiderio
r certabunt amplecti manibus.
ıllis aureum ad lectum sollicitabit
puella, amorem illius desiderans.
ıe preces fuderit, ad aures deferentur immortalium
ota. Et turbulentum pontum despiciens,
t per continentem inoffensis pedibus.
tiam praedones implacabiles, vel solum iter facientem,
ıt, et famuli, tanquam patrem suum
:, domumque sui diligent domini.
i desiderabit, sciet quaecunque homines
a in mentibus suis machinantur,
ecunque clangent non sine ratione aëriuagae,
ıibus occultam resonantes vocem,

Aues,

γραφ. χθόν' ἀπυ. Dorv. ad Chariton. p. 260. 45. σφίσι Tzetz.

lacet; at φρεσὶν ex supe-
ersu pro σφίσιν irrepsisse
H. STEPH.

Ῥοιζῶντας καὶ χαμαὶ ἑρχομ.]
rsum valde deprauatum esse
ıertebam, sed qui emen-
let non videbam; donec
tandem in Tzetzis locum incidi,
qui germanam huius loci lectionem
nobis profert. Est autem huius-
modi, Ῥοῖζον τε σῆσαι χαμαὶ ἑρ-
χομένοιο δράκοντος. Quam certe
lectionem diuinatione assequi, non
minus fortasse Oedipi fuisset.
H. STEPH.

Οἰωνοὶ, μεγάλοιο Διὸς κραιπνοὶ ὑποφῆται.
Ῥαιζόν τε στῆσαι χαμαὶ ἐρχομένοιο δράκοντος
Εἴσεται, ἠδ' ὀφέων ἰὸν σβέσαι ἑρπυστήρων.
Δώσω οἱ καὶ φῶτα ῥοπῇ πίπτοντα σελήνης
Ῥύσασθαι, καὶ νοῦσον ἀταρτηρὴν ἐλέφαντος·
Καὶ ψυχὴν ἐλάσαι τεθνειότος, ὅκεν ἐρεμνοῦ
Ἐξ ἀΐδος προμολοῦσα ποτιχρίμπτοιτο ἑκάστῳ.
Ἄλλαι ἀπειρέσιοι πολυμήτιος Ἑρμείαο
Δωτῖναι κομίσαντος ἐνὶ σπήλυγγι κέονται,
Ἄμβροτοι, ἀτρεκέες, ῥίμφα πρήσσουσαι ἕκαστα·
Τάων ἡμίθεός τε καὶ ὄλβιος ὅστ' ἀφίκηται·
Τὰς ἐμὲ κηρύσσειν λαοσσόος Ἀργειφόντης
Ἀνθρώποισιν ὄρινε, μελιγλώσσοιο κελεύσας
Φθόγγον ἀπὸ στήθεσφιν ἀοιδοῦ γηρύσασθαι.
Ἀλλ' οὐ πάγχυ βροτοῖσι σαοφροσύνης ἀλεγίζειν
Ἵμερος, αἶψα δὲ πρέσβυν δαημοσύνην ἀτίουσιν·
Μητέρα δ' ἡρώων ἀρετὴν ἀπάτερθε κλύοντες
Προτροπάδην φεύγουσιν, ἀοσσητῆρα δὲ μόχθων
Μόχθον ἀοσσητῆρα βίου μάλα πεφρίκασιν.
Οὐδέ σφι κρείων ἐνὶ δώμασιν ὄλβος ὁμιλεῖ,
Οὐδέ τις οἶδε θεοῖς ὀππιζέμεν ἀθανάτοισι·
Ἐκ δ' οἵγε πτολίων τε καὶ ἀνδρῶν ἤλασαν ἐσθλὴν
(Ἃ δειλοὶ) σοφίην, ἐριούνιον ὑβρίζοντες.
[Ὤλετο δὲ προτέροις πεπονημένος ἡμιθέοισιν·
Ἔργον δ' ἀργαλέος καὶ ἀπεχθὴς αὐτίκα πᾶσιν
Δῶκεν,

48. Ῥοιζῶντες· καὶ χα. ante Eſchenb. V. N. 49. ἰῶν Tzetz.

48. Neſcio vnde Eſchenbachius habeat lectionem, quam dedi. Ego auctorem hic ſequor Tzetz. Chil. 2, 861, qui recitat ſine alia varietate hic verſus 43 - 49. et addit; Οὕτως Ὀρφεὺς ἠπίστατο ἅπασαν θεραπείαν. GESN.

51. Eloquentiſſime et poetica pictura horribilem morbum deſcribit Aretaeus Chron. 2, 13.

57. Simpliciſſimum eſt, Τάων ſumere pro τούτων, et intelligere δωτῖναι.

62. Ἵμερος] Hic verſus non ſtat, nec tamen quomodo reſtitui poſſit, perſpicere queo, niſi forte in vnam vocem conflaretur πρεσβυδαημοσύνην; ſed ita ſcripſiſſe poetam, credere durum eſt. H. STEPH.

62. Laborat verſus. Tolerabilior erit, ſi legas, αἶψα πρέσβυν δὲ δαημοσύνην ἀτίουσιν, cum plura prolata ſint talium poſitionum correptarum exempla, quamquam et ipſa exceptione non maiora. Laudat

magni Iouis veloces vates;
mque cohibere humum petentis draconis
t, et serpentum exstinguere venenum reptilium.
ipsi, et hominem momento cadentem lunae
, et pestilentem elephanticum morbum.
nam abigere mortui, si quando nigro
bo egressa, appropinquet cuiquam.
aeterea innumera dona prudentis Mercurii,
ata, in antro iacent,
, certa, et quae propere singula peragunt
ı. Semideus est et beatus, quicunque ad ea perueniet.
t ego annunciem hominibus, sospitator populorum
la incitauit, dulcisoni iubens
is vocem e praecordiis modulari:
nulla prorsus hominibus prudentiam curandi
ido, sed statim venerandam scientiam contemnunt.
ı vero Heroum, Virtutem, vel e longinquo audientes,
cursu fugiunt. Auxiliatoremque laborum,
m auxiliatorem vitae, valde exhorrent.
ipsis meliores domi diuitiae sunt,
quisquam illorum scit Deos respicere immortales.
o tam ex vrbibus quam hominibus, expulerunt bonam
seri) sapientiam, Mercurium contumeliose spernentes.
vero, qui olim cum semideis versatus est.
m vero, difficilis (*ea re*) et exosus, statim omnibus

Com-

Ἄλλαι τ' ἀν. Al. πολυμνήν. Iunt. 60. γηρίο. Al. μόχθον coni. H. Steph. 65. Μόχθων Al.

m, vt hic est, Stob. Ser. 4 : versum vero 63 Tzetz. ad). 49, a. GESN.

ocus difficilis. Loquitur in emio sine dubio Orpheus: a 70-74 fatum illius et tertia persona deploratur. it inculcatos esse carmini uor versus praeter senten- :oris dicemus: aut aucto- ım, ab affectu abreptum, um personam Orphei de- posuisse, sumsisse illam amici et discipuli: aut denique, ne voluisse quidem serio pro Orphei carminibus haberi haec λιθικά, Onomacritum, vel si quis alius auctor est. Orphei nomen non auctorem singulorum verborum, sed hoc indicare, esse hic propositam ipsam disciplinam ac mentem adeo Orphei: quo sumto non ineptum fuerit, hanc querelam s. lamentationem hic interpositam esse. Sed fere est, vt pri-

Δῶκεν, ἐπωνυμίην λαοὶ τεύξουσι μάγοιο.
Καί κεν ὁ μὲν κονίαισιν ὑπ' ἄορι κρατὸς ἀπενθὴς
Λευγαλέῳ θανάτῳ δῖος φῶς ἐκτετάνυσται·]
Οἱ δ' ἴκελοι θήρεσσιν, ἀίδριες, οἱ δ' ἀδίδακτοι,
Χήτει δαιμονίοιο νοήματος, ἔσθ' ὑπ' ἀρωγὴν
Θεσπεσίην φυγέειν φαεσίμβροτον ἐκ κακότητος,
Οὔτε τι θέσκελον ἔργον, ὃ κεν μάλα θαυμάζοιντο,
Ἴσασ'· ἀλλά σφιν νεφέλη πραπίδεσσι κελαινὴ
Ἀμφιπεριπλαθεῖσα, βαδιζέμεν ἀνθεμόεντα
Εἰς ἀρετῆς λειμῶνα πολυστέφανόν τε μεγαίρει.
Ἀλλ' ἐμ' ὑπισχνοῦμαι κειμήλια πειθομένοισι
Ἀφνειοῦ χρυσοῖο πολὺ προφερέστερα δείξειν.
Φῶτα δὲ δίζηται ταλακάρδιον, ὅς κεν ἑκάστου
Ἐμμεμαὼς πειρῷτο μενοινήσει τε κάμοι τε,
Ὅς τε διδάσκηται, καὶ ὃς εἰδότας ἐξερεείνοι.
Οὐ γὰρ ἄτερ καμάτοιο τέλος μύθοισι καὶ ἔργοις
Εὐρύοπα Κρονίδης ἐθέλει δόμεν· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ
Ἐς δύσιν αἰνὰ πονοῦντες ἀν' αἰθέρα λαμπετόωσαν
Ἠέλιον φαέθοντα ἐφ' ἅρματι πῶλοι ἄγουσι.

Η ΥΠΟ-

75. ἠδ' Stob. 77. F. φαεσιμβρότην. 85. μενοινήσοι Stob.

primam opinionem veri similiorem putem. Nam ipsi versus, nisi misere et insanabiliter corrupti sunt, male conciliati, et indigni reliquo carmine sunt; quod pluribus iam persequi non lubet. Interim sententiam illorum videre mihi videor, quae iam qualicunque interpretatione expressa est. Πεποιημένον esse etiam eum, qui multum in aliquo opere, cum certis hominibus, versatus sit, suspicor, non scio. Προτέρους ἡμιθέους potuisse dicere nostrum etiam vna modo aetate, generatione vna se antiquiores, nihil dubito. Orpheum a suis ciuibus Ciconibus esse, nominatim a mulieribus discerptum, caput cum lyra in Hebro natasse, fabula nota est. Magi appellationem apud Graecos mature infamiae aliquid habuisse, contemtos a Philosophis, Socrate, Platone, ceteris, Orphicos suis cum τελεταῖς et mysteriis, satis constat. Sed haec omnia iam ad hanc Parenthesin sanandam explicandamque adhibere, nisi hariolari velim sciens, mihi difficilius. Interea quorundam lectorum caussa monebimus, primum pro Magiae etiam auctore haberi Orphea. Vir Aegyptius apud Pausa. El. 2 c. 6, 20 ad fi. εἶναι καὶ τὸν Θρᾷκα Ὀρφέα μαγεῦσαι δεινόν. Plin. 30 pr. *Orphea putarem e propinquo primum intulisse ad vicina usque* (egerat de Thessalis matribus) *superstitionem et Medicinae profectum, si non expers sedes eius, tota Thraece, Magices fuisset.* Deinde satis antiquam fuisse artis huius infamiam, intelligi ex Diod. Sic. 5, 55 vbi de Tel-

nendauit; cognomen vero homines dabunt ei Magi.
quidem in puluere ense, abscisso capite, nemine lugente,
morte, diuinus vir, extensus iacet:
ro similes feris, ignorantes atque indocti
s indigentia diuinae, neque ad auxilium
ım confugiunt Apollinis, prae malitia,
diuinum aliquod opus, admiratione dignum
it; sed nubes praecordiis ipsorum atra
ue circumposita, progredi floridum
is in pratum sertigerumque inuidet.
o me polliceor thesaurum obtemperantibus
auro longe praestantiorem indicaturum.
rit autem virum laboriosum, qui singula
us experiatur, aveatque laboretque,
docendum se praebeat et a scientibus sciscitetur.
enim absque labore finem dictis et factis
ıans Iupiter dare vult: sed etiam ipsi
casum anhelantes per aethera splendidum
in curru lucentem equi perducunt.

ARGV-

νοιονήσαις coni. H. Steph. F. μενονήσαις. 89. ἀνιάσαντες Stob.

ibus Rhodi incolis, Λέγονται καὶ γόητες γεγενῆσθαι, καὶ ν ὅτε βέλοιντο νέφη τε καὶ — Ταῦτα δὲ καθάπερ καὶ ἔγας τινῶν ἱστορεῖσιν. ἀλλάττ- καὶ τὰς ἰδίας μορφὰς καὶ ΘΟΝΕΡΟΥΣ (malignos, os) in doctrina artium. Add. pol. p. 291 Elmenh. Deni- tamen in honore illud no- ristot. Metaph. 13, 4 p. m. , Φερεκύδης καὶ ἕτεροί τινες τὸ πρῶτον ἄριστον τιθέασι, καὶ οι, καὶ τῶν ὑστέρων σοφῶν, πεδοκλῆς τε καὶ Ἀναξαγό- . λ. Talis ille Gobryas in Platonico c. 19, 20.

1. Habentur apud Stobaeum . 52, 17.

Hic quidem aperte Dualis s pro plurali ponitur, quod ıimis negasse Clarckium ab Homero fieri, pulchre iam monuit Vir Summus Ernestus, qui ad Il. A, 566 et hoc loco Orphico et Homeri ipsius pluribus prolatis ostendit, omnino etiam Duali vsos esse, vbi de pluribus ageretur.

Φαεσιμβρότα puto verum esse, nomen Apollinis perpetuum. Sic mox ὑπ. 39 et 74.

82-86. Sunt apud Stobae. Ser. 3 p. 38, 6. it. Ser. 29 p. 200, 17.

88. Ipse Apollo non sine labore magno suorum equorum diem adducit ac reducit.

89. Ἐν δύσει] In vulg. edit. ἀνιάσαντες. hanc autem restitutionem αἰνὰ πονοῦντες, Fr. Porto debemus, viro nouae quidem Graeciae alumno, sed doctrina vel antiquis Athenis digna praedito.

H. STEPH.

AD

Ἡ ΥΠΟΘΕΣΙΣ*

Μᾶλλον ἐγὼ πινυτοῖο παραίφασιν ἀνέρος εὑρὼν
Τέρψομαι, ἤπερ χρυσὸν ἁπάντων κοίρανον ἀνδρῶν.
Ἠελίῳ γὰρ ἄγων ἱερήϊον ἀντεβόλησα
Ἀγρόθεν ἄστυδ᾽ ἰόντι περίφρονι Θειοδάμαντι·
Καί μιν ἑλὼν χερὶ χεῖρα προσηύδων ὧδ᾽ ἐπέεσσι·
„Ἐς πόλιν (εἰ μὴ πάμπαν ἐπισπέρχουσιν ἀνάγκαι)
„Ῥηϊδίως, ὦ ἑταῖρε, καὶ αὔριον ἔσσεθ᾽ ἱκέσθαι·
„Νῦν δέ σε μοι στείχοντι μετ᾽ εἰλαπίνην θεὸς αὐτὸς
„Ὦρσεν ὑπαντιάσαι· τῷ μοι πρόφρων ὑπόνευσον
„Ἕσπεσθαι. θυσίαι ἱεροπρεπέες τελέθουσιν,
„Ἃς ἀγαθοὶ ῥέζουσι βροτοί· γάνυται δὲ φίλον κῆρ
„Ἀθανάτων, εὖτ᾽ ἂν σφι χορὲς ἀνάγωσιν ἄριστοι.
„Ἄξω δ᾽ οὐ μακρὴν ἐς αταρπιτόν· εἰσοράας γὰρ
„Ἡμετέρων με κιόντα πρὸς ἀγρῶν ἀκρώρειαν.
„Ἔνθα νεογνὸς ἐὼν ἔτλην ποτὲ μῆνος ἀνελθεῖν
„Λαιψηρῷ πέρδικε μεταστόμενος προφυγόντε·
„Οἱ δ᾽ ἤτοι εἴως μὲν ἀκούων οὔνομ᾽ ἕκαστος
„Ἱστάμενος μίμνεσκεν, ὀρεξάμενος δὲ δοκεῦσθαι,
„Πρὶν μάρψαι χείρεσσιν, ἀλυσκάζων προφύγεσκεν.
„Αὐτὰρ ἐγὼ σπουδῇ κεν ἐπὶ στόμα κάππεσον ἐλθών·
„Ἂψ δ᾽ αὖθις γαίηθεν ἀναΐξας ἐδίωκον.
„Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ κορυφήνδε μεταστόμενος κίον ἄκρην,
„Οἱ μὲν ἄρ᾽ ἐξαπίνης ἰαχὴν ὀξεῖαν ὀροῦντες

Αἰγα-

1. παραίφασιν sphal. Esch. 10. Ἕσπεσθε Iunt. 14. ἀγρῶν

AD ΥΠΟΘΕΣΙΝ.

* Ὑπόθεσις non tam argumentum hoc in loco significat, f. summam carminis, quam occasionem, quam breuiter declaratam dedit Demetrius Moſchus.

1 et 2. Sunt etiam apud Stobaeum Ser. 3 p 38, 12. Sed qui subiicitur, tanquam ex eodem Prooemio (ſic certe ibi vocatur) sumtus, Ἀλλὰ θεοί, σοφίης ἐριλαμπέος ἡγεμονῆες, cum non habent hodie libri. Poteſt vitium eſſe in ipſa Stobaei allegatione in margine poſita.

15. Cum non ſit in omnium manibus Tzetzis opus, non ingratum quibusdam lectoribus fecero, ſi hic ponam verſiculos, quibus in compen-

Argumentum.

gis quidem prudentis viri colloquium nactus
Delectarer, quam aurum, omnium rectorem hominum.
nim rem sacram peracturus incidi (tem,
euntem ex agro in vrbem prudentem Theodaman-
m, apprehensa manu, his verbis affatus sum:
em, (nisi grauis vrget necessitas)
, o amice, et cras erit peruenire:
vero te mihi, pergenti ad epulum, Deus ipse
ere mouit: itaque prompte annue
secuturum. Sacrificia diuina peragentur,
oni viri celebrant. Laetitia vero afficitur cor
talium Deorum, quando quidem ipsis choros ducunt
ongam te deducam in viam. Vides enim (boni.
n me in agrorum nostrorum montem;
um iuuenis essem, ausus sum aliquando solus ascendere
in par perdicum persequens, quae mihi aufugerant.
vero vtraque cum audiuisset nomen suum;
, et vocem agnouit; cum vero me extendissem ad ca-
am manu prehendere eam possem, aufugit. (ptandum
o prae studio in os procido,
que e vestigio surgens, illas persequutus sum.
stquam in summum montis verticem perueni,
c improuiso sonum acutum edentes,

Iacu-

Iunt. 18. ὀρεξάμενον δὲ ... Fr. Portus ap. H. Steph.
ἐρῶντες Al. ἐρῶντες Esch.

ille misit longiorem huius narrationem. Sunt au- 4, 279 Ὀρφεὺς ὁ τῆς Με- ς, πατρὸς δὲ τοῦ Οἰάγρου, ν μειράκιον, ὄρνις θηράσαι Ἦλθεν ὡς πρὸς ἀκρώ- ερ ἦν δράκων μέγας. Ὡς ς ἀφώρα μὲν πρὸς θήραν ων, Ὁ δράκων ὁρμᾷ κατ' ιας συχνοὺς ἔλιξεν. Ἐθά- δες πέτρᾳ κύνες δὲ δραμόντες βοῇ τούτου, Καὶ συμβαλόντες τῷ θηρὶ, ἀπόκτεινον ἐκεῖνον, Τὸν δ' Ὀρφέα φύονται σοργῇ τῇ πρὸς ἐκεῖνον· Ὥσπερ αὐτὸς ἐν λιθικοῖς Ὀρφεὺς πως γράφει τοῦτο. Idem Chil. 8, hist. 157 Μένιππον Thamyridis F. appellat, et addit, Ἀλληγοροῦντες δὲ φασι παῖδα τῆς Καλλιόπης. - Refp forte Tzetzes. Videmus obiter,

Meni-

„ Αἰγανέης ἔσσυντο θοώτερον ἠὲ βελέμνου,
„ Ὑψίκομον ποτὶ φηγὸν, ἐπεσσύμενον προϊδόντες
„ Αἰνὸν ὄφιν, πετάσαντα γένυν πλείω θανάτοιο.
„ Τὸν δ' ἐγὼ ἐγχριμφθεὶς ὑπεναντίον ἀΐξαντα
„ Οὐκ ἴδον, ὀφθαλμοὶ δέ μοι ὀρνίθων ἀλάληντο,
„ Πρίν περ ἀναστήσαντος ἀπὸ χθονὸς αὐχένα δεινὴν
„ Ἐφρασάμην, ἤδη τε δέμας μεμαῶτα φυλάξαι.
„ Ἔνθ' ἔτις σπεύδοντα παλίσσυτον εἰσενόησεν,
„ Οὔτε με περδίκεσσιν ἀελλοπόδεσσιν ἔπεσθαι,
„ Οὔτε με νηπιάχοισιν ὀΐσατο ποσσὶ φέρεσθαι.
„ Κέκλετο γάρ μοι δεῖμα τανύπτερον αἰετὸν εἶναι,
„ Καὶ πνοιὴν ἀνέμου. παρὰ γὰρ ποσσὶν κακὸν ἦεν.
„ Πολλάκι δ' ἔμπαιος ἄκρον ἐπιψαύεσκεν ἀκωκαῖς·
„ Καί κεν ὑπὲρ μοῖραν με πελώριος ἀμφέχανεν θὴρ,
„ Εἰ μή μοι νόος ὦρτο θοῶς ἐπὶ βωμὸν ὀρούσαι,
„ Τόν ῥα παλαιότεροι φαεσιμβρότῳ ἱδρύσαντο.
„ Τῷ δ' αὖ ἔπι τρύφος αὖον ἐλαΐνεης ἐλέλειπτο
„ Σχίζης, ἥντε μαρανθὲν ἀδηφάγον ἐξέλιπεν πῦρ·
„ Τὴν ἐγὼ ἁρπάξας ὀλοοῦ κατένωπα δράκοντος
„ Ἐρρέφθην. μαίμησε δ' ὀρεσκῴου μένος αἰνὸν,
„ Μάρνασθαι μεμαῶτα ἰδών. ἔλυτο δὲ πυκνῶς,
„ Γναμπτῶν εὐκύκλως τανααὴν ῥάχιν· αὐτὰρ ἐπ' ἄλλῳ
„ Ἄλλος, ἔπειτα δ' ἐπ' ἄλλος ἑλισσομένου τροχὸς ἦεν.
„ Ἠδ' ἔτι καὶ βωμοῦ ὕπερ αὐχένος ἠέρταζεν,
„ Συρίζων βοόωντος ἐμῆς πολὺ μεῖζον αὐτῆς.
„ Καὶ τύπτων ἄῤῥηκτον ὀρεσκῴοιο κάρηνον,
„ Ἀμφ' αὐτῷ θραύεσκον ὑπέκπυρον ὄζον ἀκμῆν·
„ Οὐ γὰρ μόρσιμος ἦα δαφοινῷ θηρὶ δαμῆναι.
„ Τοὔνεκεν αἰπολίοισιν ἀπόπροθι βοσκομένοισι
„ Ἑσπομένω δύο πατρὸς ἐμοῦ κύνε κεκλήγοντε
„ Γνόντες ἐπεδραμέτην· μάλα γάρ σφισι μείλιχοι ἔσκον.

„ Χώ

30. λαφύξαι coni. Bernar. ad Synes. de Febrib. p. 78.

Menippum hic vocari matrem Orphei. Vnde hoc didicerit Tzetzes, an alia sit memoria, Orpheus alius, hic disputare nihil attinet. Noster Orphe-

citius aut telo euolarunt,
|uandam et frondosam ad fagum, proruentem videntes
dum serpentem, pandentem maxillam plenam mortis.
ego, appropinquans, ex aduerso desilientem
di, oculi enim mei, auibus intenti, errarunt,
am erigentis sese ex humo ceruicem grauem
ssem, et insidiari iam paratum.
i quis me fugientem retro vidisset,
me perdices veloces pedibus sequi,
me puerilibus putasset pedibus ferri.
um me timor velocem aquilam imitari,
n venti. Ante pedes enim pernicies erat.
tiam vestis extremitates lingua attigit,
ter fatum me deuorasset ingens bestia,
animus incitasset, celeriter ad aram confugere,
veteres Phoebo exstruxerunt.
ragmentum aridum oleagini relictum fuerat
, quod deficiens vorax reliquerat ignis.
;o arripiens, fatalem directe me aduersus draconem
i. Accensus vero est montani monstri furor grauis,
n pugnam me meditantem vidit, et in arctum se con-
uoluit,
in multas spiras prolixam spinam: ac super alium
um rursus alius se voluentis circulus erat.
et super aram ceruicem eleuauit,
ilans, clamantis mei vocem longe superauit.
o caput durum montanae bestiae percussi,
pso fregi titionem, ramum infirmum:
m mihi fatale erat, a cruenta fera confici.
ui greges procul inde pascentes
atur, duo patris mei canes, clamantem
ntes, accurrerunt, valde enim ipsis mitis eram.
Et

42. μαίνησε δ' ὀρεσκώον AI. 49. τύκτον AI.

vt nunc illo vtimur, n his carminibus vel ab illo vel de illo traditur, est Oeagri et Calliopae filius.

„Χ' ὣ μὲν ἄρ' ἔσσυτο τοῖϊν, ἐγὼ δ' ἐς γαῖαν ὀρούσας
„Προτροπάδην, ὥς τις τε Διὸς γαμψώνυχα φεύγων
„Αἰετὸν ἐν πυκινοῖσι λάσοι θάμνοισι λαγωὸς,
„Τῷ ἴκελος, μήλοισι μιγεὶς, ὀλοοῦ ὑπὸ θηρὸς
„Ἐκρύφθην, μέσσοισιν ἐνιπτύξας ἐρίφοισι.
„Ὄφρα μὲν οὖν ἀκάκητα πατὴρ ἐμέθεν ζώεσκεν,
„Αἰεὶ μόσχον ἄγεσκεν ἐμὸν πρὸς ἀμύντορα βωμὸν,
„Τίνων Ἠελίῳ ζωάγρια παιδὸς ἑοῖο·
„Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγέληθεν ἐλάσσας πίονα μόσχον
„Εἰαρινὸν, θαλέθοντα νεήνιδος οὔθατι μητρὸς,
„Ἔρχομαι εἰς ἀκρόρειαν ἄγων χορὸν ἡδὺν ἑταίρων·
„Σὺν δέ σφιν καὶ τῶδε δρακοντοφόνω κύνε βήτην
„Αὐτομάτω. γλυκερὴ δὲ πέλει περὶ βωμὸν ἄνακτος
„Τερπωλὴ, χλοερόν τε πέδον, μαλακαί τ' ἔπι ποῖαι,
„Καὶ λασίαι πτελέῃσιν ὑπὸ σκιή. ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῶν
„Ὕδωρ ἀέναον λισσῆς ὑπὸ πυθμένα πέτρης
„Λευκὸν ἀναβλύζον κελαρύζεται εἴκελον ὠδῇ.
„Ἴομεν· ἦτοι δαῖτα θεῶν θέμις ἀρνήσασθαι.
„Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' ὧδε προσηύδα δαιμόνιος φὼς,
„Ἀλλά σε μὲν κρείων φαεσίμβροτος ἐξ ἀλεγεινῆς
„Αἰὲν ἄγοι κακότητος, ἀδακρύτοιό τε πέμποι
„Ὄλβου πρὸς μέγα δῶμα, φιλοφροσύνης ἕνεκα σφῆς.
„Οὐδὲ μὲν οὐδέ σ' ἐγώ περ ἀμοιβῆς αὐτὸς ἀμέρσω·
„Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν ἄξων ἱερήϊον εἰσαναβαίνεις,
„Ὄφρά τοι εὐχομένοιο κλύοι θεὸς, ἐγγυαλίξω.

1. ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΣ.

Κρύσταλλον φαέθοντα διαυγέα λάζεο χερσὶ
Λᾶαν, ἀπόρροιαν περιφεγγέος ἀμβρότου αἴγλης·
Αἰθέρι δ' ἀθανάτων μέγα τέρπεται ἄφθιτον ἦτορ.
Τόν κ' εἴπερ μετὰ χεῖρας ἔχων περὶ νηὸν ἵκηαι,

Οὔτις

57. F. λάθοι. 61. Αἰεὶ Iunt.

79. Nescio cur imperfectum hoc carmen dicat H. Steph.

1. Quod Crystalli commendatio primum in hoc libello locum obtinet, illud forte spectauit auctor, puritatem mentis et candorem at-

que

ipſos draco irruit. Ego vero per campum profugiens
curſu; quemadmodum Iouis vncunguem fugiens
ım, in denſis lateat fruticetis lepus,
imilis, ouibus immixtus, a conſpectu pernicioſae beſtiae
medios inter, membris contractis, hoedos.
diu itaque pater meus incolumis vixit,
ɪr vitulum adduxit ad meam vindicem aram,
ıs Soli praemium pro vita ſeruata filii ſui.
ero a grege pinguem vitulum agens
m, creſcentem ſub iuuencae vbere matris,
in verticem, adducens ſuauem amicorum chorum.
ıis etiam duo canes, draconis iugulatores, aſcendunt
ſua. Dulcis vero circa aram Regis
ıitas, vireſcens campus, et molles adſunt herbae,
ıſa ſub vlmis vmbra, iuxta vero illas
perennis, cauae ad fundum petrae
la ſcaturiens, ſonum fluendo edit ſimilem cantus.
, non fas eſt Deorum conuiuium renuere.
ıutus ſum. Ille vero me ſic alloquutus eſt diuinus vir:
oebus te propitius ex omni moleſto
r liberet malo, ac lacrimis carentium te mittat
rum in magnam domum, humanitatis tuae cauſſa.
que ego te expertem patiar in vicem praemii.
oniam rem ſacram peracturus aſcendis,
orantem audiat Deus, tibi tradam.

1. *Cryſtallus.*

tallum ſplendentem ac pellucidum accipe manibus
apidem, radium lucidi diuini ſplendoris,
there maxime delectatur Deorum immortalium cor.
ſi in manibus geſtans ad fanum acceſſeris,

Nullus

65. ἀκρωρ. AI. 71. ἀναβλύζων Eſch.

titatem, quarum rerum ſymbolum faciunt cryſtallimum eſſe, cuius rationem, qui Deos adeunt, habere debeant.

Οὔτις τοι μακάρων ἀρνήσεται εὐχωλῇσι.
Κέκλυθι δ' ὄφρα μάθοις μένος ἀργεννοῖο λίθοιο·
Εἰ γὰρ ἄτερ κρατεροῖο θέλεις πυρὸς ἐς φλόγας ὄρσαι,
Κέκλομαι αὐαλέων μιν ὑπὲρ δαΐδων καταθεῖναι·
Αὐτὰρ ὅγ' ἠελίοιο καταντίον αὐγάζοντος
Αὐτίχ' ὑπὲρ δαΐδων ὀλίγην ἀκτῖνα τανύσσει.
Ἡ δ' ὅτε καρφαλέης τε θίγῃ καὶ πίονος ὕλης,
Καπνὸν, ἔπειτα δὲ πῦρ ὀλίγον, μετὰ δὲ φλόγα πολλὴν
Ὄρσει· τὴν δ' ἄρα φασὶ παλαιγονίης ἱερὸν πῦρ.
Τάων οὐχ ἑτέρας μᾶλλον φλογὸς ἔλπομ' ἔγωγε
Ἀθανάτοις οὕτω κεχαρισμένα μηρία καίειν.
Πρὸς δ' ἔτι σοι καὶ τοῦτο φίλος μέγα θαῦμα πιφαύσκω·
Αὐτὸν ὅτις πέλεται φλογὸς αἴτιος, αἴκε μάλ' ὦκα
Ἐκ πυρὸς ἁρπάξαις, ψυχρὸς πέλει ἀμφαφάασθαι,
Ἀμφὶ δὲ καὶ νεφροῖσι δεθεὶς κάμνοντα σαώσει.

2. ΓΑΛΑΚΤΙΤΗΣ*.

Δεύτερον εὐχομένῳ τοι ἀρηγόνα λᾶαν ὀπάσσω,
Θεσπεσίοιο γάλακτος ἐνίπλεον, ἠύτε μαζὸν
Πρωτοτόκου νύμφης ἢ μηκάδος οὐθατοέσσης·
Τόν ῥα παλαιγενέες μὲν ἀνακτῖτιν ἀδάμαντα
Κλεῖον, ὅτι γνάμπτει μακάρων νόον, ὄφρα θυηλαῖς
Ἁζόμενοι ἐθέλωσιν ἐπιχθονίους ἐλεαίρειν·
Ἠδ' ἄρα μιν λήθαιον ἐφήμισαν, οὕνεκεν αἰεὶ
Μεμνῆσθαι κακότητος ὀϊζυρῆς ἀπερύκει
Θνητοὺς ἀθανάτους τε· νόον δ' ἐριούνιον εἶναι
Θέλγει, ἐποτρύνων ἀγανὰ φρεσὶ βουλεύεσθαι.

Ἄλλοι

6. *μάθοις γε* AI. 7. F. *ἐξ φλ.* V. N. 8. *ἀβαλέων* AI.
10. *οὐλόγην* AI. 12. *οὐλίγον* AI. 14. F. *Τοίνυν οὐχ.*

1, 7. Mihi videbatur *ἐς* hic locum habere non poſſe: tum in maiuſculis antiquorum literis Σ et Ξ ita vicinae, vt lapſus nimis hic facilis ſit.

1, 13. *Παλαιγονίη*, Dea antiqua, quin Veſta ſit, dubitare non poteſt, cui in mentem veniant *Canae penetralia Veſtae* Aen. 5, 741, cui primum immolare coeperunt, Porphyr. *περὶ ἀποχῆς* 2 p. 125 *ἄρξαντα πρῶτον ἀφ' Ἑςίας τοῖς οὐρανίοις θεοῖς*

; Deorum vota tua renuet.
igitur, vt diſcas vires ſplendentis lapidis:
ſi placet absque viuaci igne flammas excitare,
aridas eum ſuper faces deponere.
vero ille, ſole ab oppoſita parte irradiante,
ſupra faces tenuem radium explicabit:
ium primum ſiccam et pinguem attigerit materiam,
n, deinde ignem exiguum, denique vero flammam magnam
ɔit. Hanc ergo dicunt eſſe Antiquae Deae ſacrum ignem.
non alia magis flamma ſpero ego
talibus tam grata femora vrere.
ea et hoc amicus miraculum magnum tibi narro:
qui flammae cauſa eſt, quum primum
e rapueris, frigidus tactu eſt,
bus appoſitus, dolorem leniet.

2. *Galactites.*

ſecundum praebeo lapidem, qui orantibus prodeſt,
uino lacte plenum, inſtar mammae
ı enixae puellae, vel vaccae vberoſae.
veteres anacteten adamantem
runt, eo quod Deorum animum flectat, vt ſacrificiis
ti, velint mortalium miſereri.
et Letheum nominarunt, quoniam ſemper
ſſe mali aerumnoſi prohibet
s immortalesque, animumque, vt propitius ſit
incitans iucunda animo concipere.

Alii

r. Αὐτὸς. 18. ἁρπάξας AI. II, * ΓΑΛΑΤΙΤΗΣ
2. Θεσωησ. AI. 4. F. ἀνακτήτην V.N.

. Huius exſtinctum caſu litus accendi ſolitum ope . e. ſpeculi concaui, narchius in Romulo p. 66. ιαγκίτην legi vult Salmaſ. 97, a D. et illam ἀνάγκην a carminibus explicat p. 264, a A. it. 768, b, CD. Mihi valde placet legere ἀνακτήτην, *conciliatorem*, ex ea ſignificatione, qua ſuauiſſime Xenophonteus Cyrus 1, 3 ἵνα κἀγὼ ἀνακτήσωμαί σε. Reſpondent pul-

Ἄλλοι δ᾽ ἐσκήψαντο γαλακτίδα φέρτερον εἶναι
Κικλήσκειν πέτρην, ὅθοι τοι τρίψαντι γάλακτος
Ἐκπρορέει λευκοῖο πανείκελος ἔνδοθεν ἰχώρ.
Πεῖρα δέ τοι καὶ τοῦδε παρέσσεται αἴκε θέλῃσθα.
Οὔθατα γὰρ μήλων ὅτε κεν μινύθοντα ἴδηαι,
Πῶς ἔρξεις φίλε τέκνον; ἐπὴν ἐρίφοισι τεοῖσι,
Οὕς ποτε θῆρα πέλωρον ὑπεκπροφυγεῖν ἱκέτευες;
Τοῖσι παραστάιης τετληόσι, οἱ δ᾽ ἐνὶ σηκῷ
Ἀμφί σε λεπταλέοι γοερὸν περιμυκήσονται,
Τῶν μὲν ἀκηχεμένας ἐπιτέλλεο μητέρας αἰὲν
Λοῦειν πηγάων κυανοχετέων ἐν δίνῃσι,
Στήσας δ᾽ ἠελίου κατεναντίον ἀντέλλοντος,
Ἁγνίζειν μὲν πρῶτον ἐποιχόμενος περὶ πάσας,
Ἅλμην δ᾽ ἐν κρητῆρι καὶ ἄλφιτα λεπτὰ λίθοιο
Χευάμενος, διὰ πῶυ καὶ αἰγῶν ἔρχε᾽ ὅμιλον,
Ῥαίνων καρποφόρον λάσιον κάτα νῶτον ἑκάστης
Θαλλῷ· ταὶ δ᾽ ἄρα πᾶσαι ἰαινόμεναι περὶ σηκοὺς,
Ἐξαπίνης μετὰ τέκνα φερεγλαγέες τελέθουσι·
Οἱ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ μαζοῖσι κορεσσάμενοι γαλαθηνοὶ
Σκιρτηθμῶν ἐξαῦτις ἀναμνήσοντ᾽ ἀγέρωχοι.
Σὺν δὲ μελικρήτοιο μετὰ γλυκεροῖο μιγέντα
Ὄρνυε πινέμεναι νύμφην, ἵνα νήπιον υἷα
Μαστοῖσιν μεθύοντα παρ᾽ εὐναίοισι κομίζοι.
Ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ αὐχένι παιδὸς ἀερτάζουσα τιθήνη
Λᾶαν, ἐρητύσει κακομήτιος ὄσσε Μεγαίρης.
Καὶ δέ σε καὶ βασιλῆες ἀμύμονες αἰδέσσονται
Ἐν χερὶ λᾶαν ἔχοντα, καὶ ἄπλετα φῦλ᾽ ἀνθρώπων.
Ἀθάνατοι δὲ μάλιστα νόου καταθύμια σεῖο
Πάντα τελευτήσουσιν, ἐπαράων αἴοντες.

3. ΠΕ-

12. τρίψαντο AI. 13. πανίκ. AI. 25. ἔρχε ὅμ. AI. 29. Εἰ

pulchre, quae iam copiose de hoc lapide praedicat.

2, 16. Suauissime alludit Theodamas ad illam fugam Orphei pueri, Hypoth. 58 sq.

2, 21.

ero praeceperunt, consultius esse Galactidem
lare petram, quod ex eo, si quis conterat,
at lacti similis albo internus succus.
, si velis, experimentum tibi in promtu erit.
enim ouium vbera imminuta videbis,
ages, care puer? quando hoedis tuis,
ɔs, feram vt horrendam effugeres, aliquando supplex
ris laborantibus, illi autem in stabulo (confugisti,
e macilenti gemebundum quid balauerint:
vero illorum aegrotantes iube matres
in fontium fuscos (antiquos) canales habentium vndis,
tuensque e regione solis emergentis,
n singulas ordine accedens lustrabis,
ıginem in cratere cum tenui pulvere galactitae
ıs, per ouium et caprarum transi gregem,
rgens supra dorsum fertile et villosum singulas
Vegetiores omnes in stabulis
foetibus suis lac copiose praebebunt,
o sub mammis lacte satiati
uum statim recordabuntur feroculi.
vero dulci immistum galactiten
ıd bibendum iuuenculae, vt paruulum filium
ıis inebriatum ad cubile ferat.
ıutrix collo pueri appendat
ın, arcebit male cogitantis oculos Megaerae.
tiam te Reges honorati venerabuntur,
ıu gestaueris hunc lapidem, et innumerae gentes.
o maxime, quaecunque accepta erunt animo tuo,
perficient, vota tua exaudientes.

9. Pe-

ὑπερμαζῶσι Bern. ad Synes. de Febrib. pag. 40. F. ὑπὸ
32. κινέμιν AI. 36. ἐν βασιλ. AI.

Sanabilis erit hic versus, ... disciplina metricorum Clar-ckiana etiam correptis Syllabis pronuncies χυτροχτῶν.

 3, 1.

3. ΠΕΤΡΑΚΗΣ.

Χρὴ δὲ καὶ εὐπέταλον πετράκεα λᾶαν ἔχοντας
Ἀρᾶσθαι παρὰ βωμὸν ἐναιρομένης ἑκατόμβης.

4. ΑΧΑΤΗΣ.

* Καὶ δενδροφύτοιο φέροις τρύφος ἐν χερὶ πέτρης,
Μᾶλλον καὶ τέρποιτο θεῶν νόος αἰὲν ἐόντων.
Δένδρεα γὰρ μάλα πολλὰ κατόψεαι, ὡς ἐνὶ κήπῳ
Ἀνθεμόεντι, κλάδοισιν ἐπασσυτέροις κομόωντα,
Τοὔνεκά οἱ καὶ φῶτες ἀχάτῃ δενδρήεντι
Θῆκαν ἐπωνυμίην, ὅτι οἱ τὸ μὲν ἔπλετ' ἀχάτου,
Ἄλλο δ' ἔχει λασίης ὕλης δέμας εἰσοράασθαι.
Τόνδε τεοῖσι βόεσσιν ἀναχλίζουσιν ἄρουραν
Ἀμφὶ κέραα δύω βαλέειν, ἢ καρτερὸν ἀμφὶς
* Ὦμον ἀροτρεύοντος ἀτειρέος ἀγροιώτου·
Καί κεν ἀπ' οὐρανόθεν σταχυοπλόκαμος Δημήτηρ
Μεστὸν ἴοι φερέκαρπον ἐς αὔλακα κόλπον ἔχουσα.

5. ΠΕΡΙ ΚΕΡΑΤΟΣ ΕΛΑΦΟΥ.

Σκέπτεο, καὶ θνητὸν ἔχων ἐλάφοιο πέλαζε
Ἀθανάτοισι κέρας· ποτὶ γὰρ νόος οὐρανιώνων
Μειδιάει, φύσιος πολυδαιδάλου ἔργον ἰδόντων,
Ἐκ κεφαλῆς ἐλάφοιο. φύει γε μὲν οὐ ποτὶ κόρσην
Πέτρη, ἀλλ' ἔμπης πέλεται κρατερή τε γε πέτρη.
Οὐδέ κεν ἂν γνοίης κέρας ἀτρεκὲς ἢ λίθος ἐστὶ,
Πρίν κέ μιν ἀμφαφόων εὕροις νημερτέα λᾶαν.
Αἰεί τοι θήσει λασίην ἐπὶ κράατι λάχνην,
Εἰ καὶ ψεδνοκάρηνος ἔοις. εἰ γάρ μιν ἐλαίῳ
Τριβόμενον τρίβοις κροτάφους πάντ' ἤματα σεῖο,
Αἳ δὲ νέαι περὶ βρέγμα τεὸν τρίχες ἀνθήσουσι.

Πρω-

IV, 1. Αἴκεν, vel Ἦν δέ γε *coni.* Portus ap. Steph.

3, 1. Εὐπέταλον non a virore foliorum dici puto, sed fissilem, qui in πέταλα h. e. laminas facile diuidatur, vnde interdum cultri

3. Petraces.

ırtet laminofum Petracem lapidem habentes,
'recari ad aram, dum caeduntur hecatombae.

4. Achates.

ınu geftaueris fragmentum lapidis Dendrachatis,
orum immortalium valde animus delectabitur.
arbores ınultas confpicies, velut in horto
:e, denfis ramis frondente,
ei homines Achatis arborefcentis
nen impofuerunt, quoniam partim fimilis eft Achati,
vero fpeciem praebet hirtae filuae.
ī bobus tuis profcindentibus terram
emina cornua impofueris, vel circa robuftum
ım arantis duri agricolae,
:oelitus, fpicis coronata Ceres
finum habens in fulcum frugiferum ibit.

5. De cornu cerui.

rte, et cum mirandum habueris cornu cerui,
:cede ad Deos immortales: mens enim coeleftium
ıtur, quum varium naturae opus vident
te cerui. Producit quidem nunquam tempus capitis
fed tamen duro lapidi aliquid fimile.
lignofcere poffis, cornu verum fit, an lapis:
ıs contrectans, inuenias verum effe lapidem.
tibi hirfutam excrefcere faciet in capite lanuginem,
ıus fueris. Si enim cum oleo
:ris, eoque fingulis diebus tempora inunxeris,
ı caluaria tua pili recentes efflorefcent,

Vxo-

ἑψετοι AI. 9. κέρα AI. V, 4. F. ἔκοτε κόρση Πέτρων.

'ificales praefertim, qua- hibetur ἐνσιρομένων ἐκα- τομβῶν. Vid. Plinium 12, 25.

6. T

Πρωτόγαμον δ' αἰζηὸς ἄγων ἐς δέμνια κούρην,
Τερπωλῆς ἐρατῆς ἐπιμάρτυρα τόνδε φέροιτο
Λᾶαν· ὁ δ' ἀῤῥήκτοισιν ὁμοφροσύνῃσιν ἅμ' ἄμφω
Ὕστατον ἐς γῆρας καὶ ἐς ἤματα πάντα καθέξει.

6. ΠΕΡΙ ΒΑΡΒΑΡΟΥ ΛΙΘΟΥ*,
[τῶν ἐν ἀγροῖς αὐλιζομένων]**.

Ποιμένι δ' ἀγραύλων ταύρων, Διὸς αἰγιόχοιο
Υἱεῖ κισσοχίτωνι, λίθον καταθύμιον εἶναι
Βάρβαρον ἀγγέλλω, συριηγενέος κελαδεινοῦ
Ὕδασιν Εὐφρήταο διαινόμενον ζαθέοισι·
Ὅς τοι φυταλιῆς ἕνεκεν ῥέξαντι θυηλὰς,
Κλήμασιν αὐτίκα σεῖο φερεσταφύλοισιν ἀλωὰς
Ἀμφιέσας, πολλόν τοι ἀφύσσασθαι μέθυ δώσει.

7. ΙΑΣΠΙΣ.

Καὶ γλαφυρὸν κομίσας ἐαρόχροον αἴκεν ἴασπιν
Ἱερὰ ῥέζοι τις, μακάρων ἰαίνεται ἦτορ,
Καί οἱ καρφαλέας νεφέλαις κορέσουσιν ἀρούρας,
Ἠδὲ καὶ αὐχμηρῇσιν ἄγοι πολὺν ὄμβρον ἀρούραις,
Αὐχμῆς δ' ἐκ πεδίου ῥοθίων ἀπόεργε χάλαζαν
Ἡμετέρου, καὶ κῆρας, ὅσαι στιχόωσιν ἐπ' ἀγρούς.
Καί σε γὰρ ἀθανάτων φιλέει νόος, ἐκ δ' ἄρα βωμῶν,
Ἤΰτε περ κρύσταλλος, ἄνευ πυρὸς ἐκ φλόγα πέμπεις·
Ἐν δέ σοι ἀντίπαλον κεῖται μένος· ὁππότε δὴ πῦρ

Νηδὺν

VI, * Hoc lemma om. AI. ** V. N. 1. δυὸς Iunt.
VII, 1. κεραόχ. V. N.

6. Τῶν ἐν ἀγροῖς αὐλιζομένων, quod tanquam lemmatis pars carmini praepositum est, glossa est τῶν ἀγραύλων, e margine exteriore in medium spacium improuide assumta.

6, 1. Bacchus Cereris in inuenienda et tradenda agricultura adiutor. V. Spanh. ad H. Cer. v. 71.

7, 1. Salm. ad Soli. p. 143, a B κεραόχροον, firmatque coniecturam ex Dionysii Perieg. v. 724 qui κερόεσσαν vocat. Ipse tamen ἀερόχροον magis probare videtur: quod secutum puto Eschenbachium.

7, 4. Deleri vult hunc versiculum, vt inertem ac ταυτολόγον Ruhnck. Epist. 1 p. 28. Sed multum negotii sibi facessierit, qui ταυτολογίας hoc genus ex antiquissimis

ι iuuenis primum nubentem ducens in lectum puellam,
tionis amatoriae testem hunc secum habeat
n : hic eos indissolubili concordia ambos
remam senectutem perque omnes dies continebit.

6. De barbaro lapide.

ri vero taurorum agrestium, Iouis Aegiochi
io hedera induto, iucundum esse lapidem
m dico, Syri resonantis
is in aquis madefactum diuinis:
vitium caussa rem sacram feceris,
ous vuis abundantibus tuam statim vineam
, efficiet vt multum vini haurire possis.

7. Iaspis.

m politum atque aërini coloris si quis gestauerit,
sacram facturus, Deorum exhilaratur cor,
icca arua nubibus satiabunt.
cet aridae multum imbrem terrae.
ι siccitatem et ruentem impetu grandinem ab agro arce
, et pestium quaecunque inuadunt agros.
immortalium diligit animus, atque in aris
cus ac crystallus, sine igne, flammam emittis.
e contraria vis latet, ac quando ignis

Ven-

ύχνης — χάβαζαν Al. χάβαζαν etiam seruatum a Steph.
lot. 9. μὴ πῦρ Al.

ousque Romanis, Grae-
entalibus expungere velit.
lud κορέσκοι v. 3 ad Deos
ἄγοι v. 4 ad Iaspidem.

on dubito, quin dederit
χμὰς δ' ἐκ πεδίῳ, ῥόθιον
ν χάλαζαν. Poeta, vt so-
rtit se ad gemmam ipsam:
, nihili nomen, festina-
tione tantum praeteruisum et re-
lictum in Stephaniana. Vnde χά-
λαζαν acceperit Eschenbachius, non
dixerim. Sed quid sibi vult inter-
pretatio huius versus ab illo data
vel retenta: *Tu vero et siccitatis et
pluuiosarum grandinum ex agro
auerrunces Nostro*, etc.

7, 8. Vid. 1, 7.

7, 10.

Νηδὺν ἀμφιέσῃ, ἔνιδε πλείοιο λέβητος,
Ψυχρὸν ἐπεργομένοιο προσμίμνει ἔνδοθεν ὕδωρ.
Εἰ δέ τις ἐν ψυχρῇσι λίποι κονίῃσι λέβητα,
Παφλάζει κρατεροῖο κυκωμένȣ ἔνδοθι χαλκȣ͂.

8. ΤΟΠΑΖΟΣ.

Ἐσθλοὶ δ' αὖτ' ἐπὶ τοῖσι καὶ ὑαλοειδέες εἶναι
Κλείονται θνητοῖσι θυηπολίῃσι τόπαζοι.

9. ΟΠΑΛΛΙΟΣ.

Φημὶ δέ τοι τέρπειν καὶ ὀπάλλιον ȣ̓ρανίωνας
Ἀγλαὸν, ἱμερτȣ͂ τέρενα χρόα παιδὸς ἔχοντα·
Καί ἑ καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἀοσσητῆρα τετύχθαι,
Καὶ πίτυος δάκρυσι λιθȣ́μενον ὀψιανοῖο,
Καὶ σμύρνην μίσγειν εὐώδεα, καὶ φολίδεσσιν
Ἀργυφέσιν λεπιδωτὸν, ἀποστίλβοντα κελεύω.
Αὐτίκα γὰρ δώσȣσι θεοπροπίας ἀγαθῶν τε
Ἐσσομένων λυγρῶν τε· καὶ εἴσεαι ἅσσε θέληθα.
Καὶ νεύρων ἀλεγεινὰ πάθη λεπιδωτὸς ἀμύνει.
Δοιὼ δ' ἠελίȣ χρυσότριχε λᾶε πέλονται,
Ἄμφω θεσπεσίω· θάμβος δέ τοι ἔσσετ' ἰδόντι.
Ἀμφοτέροις ἀκτῖνες ἐτήτυμοι ἐμπεφύασιν,

Ὀρθαὶ,

10. Edit. ἐνὶ δὲ V. N. IX, 4. λιθȣ μένος ὑψικόμοιο coni.

7, 10. Quid sibi velit hic ἐνὶ δὲ, nemo temere dixerit. Sine fraude fuerit, nulla mutata litera dedisse ἔνιδε, *ecce!* Quinque locis ab Aemilio Porto in Lexico Dorico adductis ἤνιδε nihil aliud videtur esse quam Imperatiuus verbi ἐνείδω. Decepit Portum, quod ἠνὶ etiam solum, forte apocopatum, est *ecce*.

9. Non de solo Opallio hic agi, sed alias quoque laudari gemmas, apparet. Eadem ratio est 10, 32.

9, 2. Plin. 37, 5 s. 22 *Paederota propter eximiam gratiam vocarunt plerique Opalum*.

9, 4. Πίτυος δάκρυσι λιθȣ́μενον intelligam succinum, et porro ὀψιανὸν illam s. lapidem s. gemmam, de qua est locus Arria. Periplo Maris Erythr. mox ab initio p. 3 Geogr. Huds. de insulis Aethiopiae, et alius ex auctore inedito de lapidibus, quem citat Salmas. ad Soli. p. 64, a F. Ὀψιανὸς λίθος — ὃς καὶ πίσσα καλεῖται διὰ τὸ προστριβόμενον αὐτὸν ὀσμὴν πορεῖν πίσσης. Vterque scri-

ın cingit ecce pleni lébetis,
aqua intus manet, licet vrgeatur igne.
vero vel in frigidis cineribus relinquat lebetem,
obusto aestuante intus aheno.

8. *Topazius.*

etiam ad eadem haec hyalini coloris esse
cuntur mortalibus' sacra facientibus Topazi.

9. *Opallius.*

vero tibi, delectare etiam Opallium coelestes,*
lendidum, amabilis pueri teneram cutem habentem.
e et oculorum medicum esse,
lacrimis lapidescentem Opsiani gemmam,
rham bene olentem misceri, et squamis
ibus resplendescentem Lepidoton iubeo.
vero dabunt oracula bonorumque
um et malorum, et scies quae desideras.
ıeruorum molestos dolores Lepidotus arcet.
ro Solis auricomae gemmae sunt,
diuinae, stupebis vero quando eas videris.
s veri radii insiti sunt

Recti,

ard. ad Tho. Mag. p. 198, b. 6. Ἀργυφέσσιν AI. 7. γάρ
.I. 8. F. ἄσσ' ἐθέληθα.

ex arenis profundis ait tur non emendandus est od placuit Cl. Bernardo ım M. p. 198, b, sed inus vt ostendi.

lin. 37, 5 s. 62 *Squamas* ırias coloribus imitatur.

uid sit *ἄσσε θέληθα* non is dixerit. Ἄσσ' (ἅσσα) st Ιλ. Α, 554.

Sermo est de gemmis sucudinem habentibus: quid stridorem electricum intelligit? Illam exaggerationem poetae facilius ignoscet, qui quorundam virorum doctorum enthusiasmos in electricis Phaenomenis enarrandis non ignorauerit. Quid quidem *ῥοῖζος φωτὸς* v. 19 queat significare aliud, non video. Et quod v. 10 *Solis gemmas* dicit, quod electro proprium, cuius ipsum nomen ab Sole deriuatum (v. Plin. 37, 2) fabulam a Phaethonte duci, notum est. Si h. l. considerassem, cum scriberem praelectionem de ele-

Ὀρθαί, λαμπετόωσαι· ἰδεῖν γε μὲν οἷον ἔθειραι,
Εἶδος δέ σφι λίθων ἄλλο. τὸ μέν τε νοήσεις
Κρύσταλλον κενεήν· ὁ δὲ χρυσολίθῳ δέμας αὐτὴν
Εἴκελος εἰσιδέειν· εἰ δ' οὐκ ἔχεν οὐδ' ὅγ' ἐθείρας,
Χρυσόλιθός κεν ἔην· αὐτὰρ ἐσθλῷ φημὶ τετύχθαι.
Ἐν γάρ σφιν μέγα δή τι φερέσβιος ἔμβαλε πνεῦμα
Ἠέλιος, ῥοῖζον ἐρικυδέος αὐτίκα φωτὸς,
Σεμνοτέρους τ' ἰδέειν· καί τοι σέβας ἔσσεται αὐτῶν.
Αἶψα γὰρ ἡρώων σφὶν ἐπέρχεται εἶδος ἀγαυὸν,
Οἵτε θεοῦ μέγα δῶρον ἐπισταμένως φορέουσι·
Τόλμαι δ' ἀθανάτους καὶ ἐνηέϊ μειλίσσεσθαι.

10. ΜΑΓΝΗΤΙΣ.

Μαγνῆτιν δ' ἔξοχ' ἐφίλησεν θούριος Ἄρης·
Οὕνεκεν, ὁππότε κεν πελάσοι πολιοῖο σιδήρου,
Ἠΰτε παρθενικὴ γλαγόφρονι χερσὶν ἑλοῦσα
Ἠΐθεον στέρνῳ προσπτύσσεται ἱμερόεντι,
Ὣς ἥ γ' ἁρπάζουσα ποτὶ σφέτερον δέμας αἰεὶ,
Καί πάλιν οὐκ ἐθέλει μεθέμεν πολεμιστὰ σίδηρον.
Ἤ τοι μέν μιν φασὶ καὶ ἠελίοιο πέλεσθαι
Ἀμφίπολον κούρης, ὅτε κεν θέλγητρα παλύνοι·
Καί μιν ὑπέρθυμός γε τεκεκτόνος Αἰήταο
Κύδηνεν κούρη πολυμήχανος. αὐτὰρ ἔγωγε
Σῆς ἀλόχου κέλομαί σε δαήμεναι, εἰ ἔθεν ἀγνὸν

Ἀγ-

14. F. λίθων ἴσ'. 16. ἴκελος Al. 17. τετεύχθαι Iunt.

electro in Comm. Soc. Gott. T. 3, maiori de sono illo electrico cum fiducia dicturus eram, et de ipsis scintillis, radiis, capillamentis electricis, nec meram halucinationem adpellassem p. 112.

9, 21. De scalptura facili harum gemmarum intelligo. Videmus hodieque plena beatiorum Musea talibus artificiis. De statua ex electro Augusto posita Olympiae, Pausa. Eliac. pr. f. 5, 12 vid. prael. cit. p. 112.

9, 23. Quid sibi hic versus h. l. velit, non expeditum est docere. Breue et interpreti commodum, accusare corruptionis, absurditatis, suppositionis, quae non assequare. Sed interdum tamen et δύσκολα τὰ καλά. Videamus, an non τὸ ἐνηὲς sit idem quod ἐνήεια Ιλ. Ρ, 67[illegible] vbi paruus Schol. exponit πρᾳότητι. Dein-

ſplendentes, qui velut comae apparent:
vero lapidum diuerſa. Hunc quidem diceres
um cauam, ille vero Chryſolithi ſpeciem
. Et niſi etiam hic haberet crines,
lithus erat. Ambos vero bonos eſſe dico.
im magnum ſpiritum indidit vitae auctor
: ſtridorem ſplendidae lucis
iae maieſtatem, licet ex ſe venerabiles ſint.
r enim heroum ſpecies veneranda illis accedit.
Dei magnum munus ſcienter ferunt.
t Audacia et Placiditate Deos conciliare ſibi verum eſt.

10. Magnes.

ietem vero maxime amat bellicoſus Mars:
uoniam, ſi quando appropinquauerit cano ferro,
cus ac virgo vlnis amplectens, lacteo
i pectori apprimit cupido,
lapis rapit ad ſuum corpus ſemper,
uam rurſus dimittere vult, bellicoſum ferrum.
uidem ferunt fuiſſe Solis
mulum, cum demulcentia medicamina miſceret,
um magnanimi Aeëtae gnata interfectrix liberorum
s habuit puella audax. Aſt ego (ſuorum
n tuam iubeo te explorare, an caſtum

Ab

23. καλλισ. Al. X, 9. F. ὑπερθύμως.

initum μαλλίσσεσθαι im-
odo accipiam, et totum
xplicem, Audendo pa-
cedendo, fiducia atque
I aeque placantur: vt
gemmae durae et ſaxa
eorum et heroum reci-
etiam, et facilius qui-
es.
s h. l. Tzetzes 4, 403
αγνήτιδος) ἐν λιθικοῖς
δυνάμεσι.

10, 1. Μαγνῆτις] Non ſtat hic verſus; ſtaret autem ita legendo, ἔξοχα μαγνῆτιν φίλησεν θέριος ἄρης. neque tamen affirmare auſim ita ſcriptum a poeta fuiſſe.

H. STEPH.

10, 6. Hanc formam accuſatiui in α ſimilibus exemplis probauit Caſaub. Lectt. Theocritt. c. 10. vid. Argon. 1048.

10, 1..

Ἀνδρὸς ἀπ' ἀλλοτρίοιο λέχος καὶ δῶμα φυλάσσοι.
Ἐς γάρ μιν κομίσαις ὑπὸ δέμνια, κάτθεο λάθρῃ,
Χείλεσιν ἀείδων θελξίμβροτον ἀτρέμας ᾠδήν·
Ἡ δὲ κατακνώσσουσα καὶ ἠδέϊ περ μάλ' ἐν ὕπνῳ,
Ἀμφί σε χεῖρ' ὀρέγουσα ποτιπτύσσειν μενεαίνει·
Εἰ δέ ἑ μαχλοσύνῃσιν ἐλαύνει δῖ' Ἀφροδίτη,
Ὑψόθεν ἐς γαῖαν τετανύσσεται ἐκπροπεσοῦσα.
Καὶ δοιὼ μάγνησαν ἀδελφειὼ φορεόντων,
Θυμὸν ἀπειρεσίης φυγέειν ἔριδος ποθέοντε.
Καὶ λαοὺς ἀγορήνδε συναγρομένους ὀπὶ καλῇ
Θέλξεις, ἐν στήθεσσιν ἄγων μελιηδέα πειθώ.
Καί τοι πολλά κεν ἄλλα δυνησόμενος καταλέξαι
Θέσκελα, τοῖο λίθοιο, τί πλέον οὐρανιώνων
Φθέγγομαι, ὧν αἶψα καὶ ὑψόθι περ μάλ' ἐόντων
Ἦτορ ἐπιγνάμπτει καὶ ἐφέλκεται, ὄφρά κε σεῖο
Ὦκα μάλ', ὥστε τοκῆες, ἐέλδωρ ἐκτελέσωσι.
Ἀλλ' ἤτοι τάδε μὲν καὶ ἐπαυτίκα πειρηθῆναι
Πάντα μάλ', ὅσσ' ἀγόρευσα, παρέσσεται, εἴ κ' ἐπὶ βωμὸν
Ἔλθωμεν. καὶ γάρ μοι ἐπισπόμενός μοι ὅγ' ἀνὴρ
Ὤμοισι κρατεροῖσιν ἰὼν φέροι αἰόλον ὕλην.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἀτραπιτοῖο πολὺ πλέον ἄμμι λέλειπται,
Σεῖο δέ τοι κλονέει κραδίην μέγα δέργμα δράκοντος,
Μάνθανε καὶ δολιχῶν ὄφεων μὴ δειέμεν ἰούς.
Τρίψαι γὰρ λεπτὴν ὀφιῆτιδα κέκλεο πέτρην,
Ἥν ποτέ τις κρατεροῖσι πεπαρμένος ἔλθῃ ὀδοῦσι,
Καί μιν ἐφ' ἕλκει πάσσε· καὶ ἀτρεκὲς ἔσσετ' ὄνειαρ.

11. ΟΣΤΡΙ-

12. σῶμα V. N. 13. κάτεθο sph. Esch. 21. ὀπὶ καρῇ Al.

10, 12. Elegans ſine dubio coniectura Pierſoni Veriſ. p. 147. Sed illa optime σῶμα cuſtodiet mulier, quae cupidos iuuenes, ne in δῶμα quidem admittit.

10, 24. Θέσκελα] Poſt θέσκελα non debuit poni interpunctio. Quum autem imperfectus ſit hic verſus, nihil ad illum explendum commodius reperio quam ſi poſt τί addamus καὶ, vt ſit τί καὶ πλέον. Sed non placet φθέγγομαι, idque in futurum φθέγξομαι mutandum eſſe crediderim. Hic enim eſt (ni fallor) totius huius loci ſenſus, *Et quum alia multa lapidis huius miracula recenſere tibi poſſim, quid vltra coeleſtes progrediar? quorum licet altiſſimas ſedes incolentium, hic lapis mentem flectit et allicit, ita vt primo quoque tempore deſiderio tuo ſatisfaciant, non ſecus ac ſi parentes*

ιo viro lectum et corpus seruet:
im lapidem ferens tecum sub stragulis clam depone,
ιs intra labia demulcentem homines cantilenam.
ι suaui licet somno stertens
manus extendens, amplecti conabitur.
vero illam incontinentiis vrget diua Venus,
in terram exporrecta decidet.
ım duo magnetem fratres secum ferant
nensae contentionis effugere cupientes.
am populum ad forum congregatum pulchra ora-
ɔis, in pectore versans mellitam suadam. (tione
tibi alia multa possim recensere
huius lapidis, quid vltra coelestes
uorum celeriter, licet altissimas sedes incolentium,
flectit et allicit, ita vt tuo
num, ac si parentes tui essent, desiderio satisfaciant.
horum quidem statim periculum facere
, quae dixi, poterimus, si ad aram
nus. Etenim vir iste, qui me sequitur,
ι humeris mihi fert variam harum rerum materiam.
, quoniam nobis adhuc multum viae reliquum est,
cor turbat adhuc ingens species draconis,
n prolixorum serpentum non extimescere spicula.
ım Ophiten lapidem in puluerem comminui,
validis serpentis veniat aliquis dentibus punctus,
ι vulnus insperge, et praesens erit remedium.

11. Ostri-

ξω AL. 24. F. τίῃ πλέον. 31. F. φέρε. 33. μέγα δᾶμα V. N.

ent. Sed illa verba
ἐρατεινὴν φθέγξομαι,
verbum non vertere,
ad verbum sonent:
vel vlterius coelesti-
hoc tamen significent,
auero, quanta sit eius
tiam deos autoritas,
eius erga deos robur)
quicquam fuerit?

H. STEPH.

10, 30. Ἔλθωμεν] Pronominis *μοι* geminatio in hoc versu orta est ex alia quapiam deprauatione mihi occulta, cuius nec proxime sequens versus expers esse videtur.

H. STEPH.

10, 33. Ingenio Piersoni Verisi. p. 50 et haec digna coniectura, et est *δᾶμα* cum hac relatione v. 49. Sed eam hic tanto minus admiserim, quod *δᾶμα*, notior vox, non

11. ΟΣΤΡΙΤΗΣ.

Νῦν δὲ καὶ ὀστρίτην οἴνῳ λίθον ἐντρίψαντας,
Ἀκρήτῳ κέλομαι πίνειν, ὀδυνήφατον εἶδος.

ΟΦΙΤΗΣ.

Αὐτοκασιγνήτη πολιῆς καὶ ὁμώνυμ' ἐχίδνης,
Ἤ ῥά ποτ' εἰναετῆ λώβην ἀμενηνὸν ἔθηκας
Ῥίμφα Φιλοκτήταο, Μαχαονίης ὑπὸ τέχνης.
Οὐ μέν πως κείνην Ποιάντιος ἔλπετο θυμῷ
Νοῦσον ὑπεκφεύξεσθαι ἀταρτηρήν, ποθέων περ·
Ἀλλ' ὅγ' ἀλεξικάκοιο μαθὼν παρὰ πατρὸς ἀρωγ
Λᾶαν, ὅτις κε πύθοιτο, βαλὼν ἐπὶ φάρμακα μη
Σεῦεν ἐπὶ Τρώεσσιν Ἀλεξάνδροιο φονῆα·
Τόν ῥα μεθ' ὑσμίνην ἥκειν ποσὶν ἀτρεμέεσσιν,
Πριαμίδης πάρος αὐτὸς ἀποθνήσκων περ ἀπίστει.
Ἔκτανε δ' ἠπεροπῆα Πάριν Ποιάντιος ἥρως,
Κεκλομένου Δαναοῖς Ἑλένου Τροίηνδε κομίσσαι
Λοιγὸν ἀδελφειοῖο μιαιφόνον ἐκ Λήμνοιο.
Τῷ γὰρ Ἀπόλλων Φοῖβος ἔχειν λίθον αὐδήεντα
Δῶκε, σιδηρῖτιν νημερτέα· τόν ῥα βροτοῖσιν
Ἥνδανεν ἄλλοισιν καλέειν ἄψυχον ὀφείτην,
Λυγρὸν, ὑποτρηχὺν, στιβαρὸν, μελανόχροα, πυκνόν
Ἀμ

XI, 2. ἄκρητον edit. 3. Αὐτοκασιγνήτην edit. 4. εἰναετ' ἰλώβην Al.

ita inter imperitos librarios elidi potuit ab rariore δίργμα, quam conuersim. Respicit nempe ad ipsam Hypothesin carminis: Orphea perterritum ab illo dracone, a quo diuinitus liberatus est, firmare vult aduersus similes euentus et pericula.

11. Lemma Ὀστρίτης non pertinet nisi ad v. 1 et 2, in quo ἀκρήτῳ, vino, legendum esse, non potest dubitari. Post v. 2 interposui nouum lemma Ὀφίτης, ipso totidem pene verbis iubente poeta. Quid enim potest aliud velle sibi illud ὁμώνυμα ad ἐχίδνης relatum, si conferas praesertim v. 18 et 119,

vbi totidem literis ὀφίτης nomen et obserues, apud Tzetzem, d gentissimum τῶν λιθικῶν lectore ad Lycophr. 911 haec esse: Φιλοκ της κατὰ μὲν τὸν Ὀρφέα ὑπὸ Μ χάονος ἰᾶται τῇ Ὀφιήτιδι πέτ Ceterum ex hoc ipso carmine di mus planissime, σιδηρῖτιν vel σ ρίτην v. 18. 46. 78 esse eundem Ὀφίτης. Nec eundem esse Ὀ την dubito v. 113, licet illud et suspicari subiret, forte ex scrib tis errore demum Ὀρείτην esse tum. Quam facile confundi e potuere Φ et Ρ. Sed antiq oporteat esse errorem, si recte ha

11. *Oſtrites.*

vero et Oſtriten lapidem in vino contritum
ro iubeo bibi, dolores eum lenire ſciens.

OPHITES.

ane et cognominis lapis candentis viperae,
i aliquando nouenne vulnus innocuum reddidiſti
Philoctetae, Machaonia arte.
im amplius Poeantius ſperabat
perniciosum ſe effugere, licet ex animo optaſſet.
ic a medico patre edoctus auxiliatricem
n, (quod quis vnquam audiat?) applicito femori hoc
it in Troianos Alexandri interfectorem. (remedio
uidem in pugnam veniſſe firmis pedibus,
s, prius ipſe ab illo moriturus, credere non potuit.
vero perfidum Paridem Poeantius heros,
iubente Danais, vt Troiam adducerent
fratris ſui occiſorem ex Lemno.
Phoebus Apollo lapidem vocalem habendum
verum dedit, quem hominibus
cuit vocare anima carentem Ophiten,
, ſubaſperum, durum, nigrum, ſpiſſum.

Circa

…ιατρὸς Ald. 12. παρὰ κίσα Al. 17. Δῶκε σιδη. Al.

[Plin. 37, 10 ſ. 65 *Ori-*
usdam ſideritis vocatur.
m deprecatus ſum ſub-
ium diſputationem, cum
hic non in ipſa natura
in fabulis magicis ver-
r. Nos poetam et na-
am venamur praecipue.
ſi quid vltro ſe offerat,
mur.

…κασιγνήτην] Fortaſſe
erſum et proxime prae-
liquid deeſt. nam cum
ὁμώνυμα videtur le-
…κασιγνήτῃ. H. STEPH.
…ν] Melius fortaſſe lege-
retur ὅ τίς κε πύθοιτο, includendo
etiam parentheſi haec verba.

H. STEPH.

11, 10. Philoctetes interfecit Parin, Apollod. 3, 6 p. 212. Parthen. Erot. c. 4 p. 350.

11, 14. Similia Conon 34 p. 274. Tzetz. ad Lycophr. 911 Ἕλενε - - αὐτομολήσαντος τοῖς Ἕλλησι, καθ' ἅ φησιν Ὀρφεύς τε καὶ Τρυφιόδωρος. Et ad 1048 Ὁ δὲ παλαιὸς Ὀρφεὺς καὶ μετὰ θάνατον Εὐρυπύλε ζῶντα παρεισάγει τὸν Μαχάονα, ἰώμενον τὸν Φιλοκτήτην. Cf. ad v. 45.

11, 17. Credo vtrumque rectum σιδηρίτιν genere feminino, et alte-

 rum

Ἀμφὶ δέ μιν κύκλῳ περί τ' ἀμφί τε πάντοθεν ἶνες
Εἴκελοι ῥυτίδεσσι ἐπιγράβδην τανύονται.
Ἤματα μὲν τρὶς ἐφ' ἑπτὰ βίην Ἑλένοιο πέπυσμαι
Θηλυτέρης τε λέχος φεύγειν καὶ κοινὰ λοετρὰ,
Καὶ σεμνὸν ἀδίαντον ἐδωδῆς ἐμψύχοιο·
Ἀενάῳ δ' ἐπὶ πέτρον ἐχέφρονα πίδακι λέων,
Φάρεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἅτε βρέφος, ἀλδήσσασκε,
Καὶ θεὸν ὡς ἐπ' ἀρῇσιν ἀρεσσάμενος θυέεσσι,
Λᾶαν ὑπερμενέεσσιν ἀοιδαῖς ἔμπνοον ἔρδεν.
Ἐν καθαρῷ δὲ φάος μεγάρῳ λύχνοισιν ἀνάπτων,
Χερσὶν ἑαῖς ἀτίταλλε, θεουδέα πέτρον ἀείρας,
Μητέρι νήπιον υἱὸν ἐοικὼς δὴ κατεχούσῃ.
Καὶ σὺ δ' ἐπὴν ἐθέλῃς ὄπα δαιμονίην ἐπακοῦσαι,
Ὧδ' ἔρδειν, ἵνα θαῦμα μετὰ φρεσὶ σῇσι δαείῃς·
Ὁππότε γάρ μιν πάγχι κάμῃς ἐνὶ χείρεσι πάλλων,
Ἐξαπίνης ὄρσῃ νεογιλοῦ παιδὸς ἀϋτὴν,
Μαίης ἐν κόλπῳ κεκληγότος ἀμφὶ γάλακτι.
Χρὴ δέ σε τετληότι νόῳ αἰνέμεν αἰεὶ,
Μή πως ἠπεδανοῖο λυθεὶς ὑπὸ δείματος ἔξω
Ἐκ χερὸς οὐδάσδε βαλὼν, χόλον αἰνὸν ὀρίνῃ
Ἀθανάτων. τόλμα δὲ θεοπροπίην ἐρεείνειν·
Πάντα γὰρ ἐξερέῃ νημερτέα. καί μιν ἔπειτα
Πλησίον ὀφθαλμῶν, ὅτε κεν λήσῃς γε, πελάσσας,
Δέρκεο· θεσπεσίως γὰρ ἀποψύχοντα νοήσεις.
Ὧδε μὲν Ἀτρείδῃσιν ἁλώσιμον ἔφρασε πάτρην
Λαομεδοντιάδης Φοιβήτορι λᾶϊ πιθήσας.
Σοὶ δ' ἔτι καὶ σθένος ἄλλο σιδηρίταο πιφαύσκω·
Ἑρπετῷ γὰρ δὴ πάμπαν ὑποτρομέοντι ἔοικε.

Σεῖ

21. ἴκελοι AI. 22. F. τρί' 25. πόδασι AI. 26. ἀλδίσ. AI. 34. F. πάγχυ. 35. F. ὄρσαι. 36. Φαίης edit. 37. κηδεσ-

rum σιδηρίτην v. 46 et 75 vt nempe ὁ λίθος et ἡ λίθος. Nam discrimen illud inter τὴν λίθον gemmam, et τὸν λίθον lapidem vulgarem, certe ex hoc ipso libello perpetuum non esse conuincitur, vt ecce in hoc ipso loco, λίθον αὐδήεντα etc.

11, 36. Vnde sit in versio[...] Eschenbachiana *Nutricis in fi*[...] non habeo dicere. Sed nihil d[...] bitaui pro Φαίης reponere Ma[...] Literae initiales versuum prae[...] ceteras corruptioni obnoxiae.

11,

ɔſum vero circulo ab omni parte vndique fibrae
ſimiles, inſculptae extenduntur.
ıpra ſeptem quidem dies Helenum audiui
e lectum refugiſſe et communia balnea,
gioſe purum ab eſu animalium.
vero in fonte lapidem animatum lauans,
; in mollibus, tanquam infantem, fouit,
uam Deum, votis placatum, et
ı praepotentibus tandem hymnis ſpirantem reddidit.
vero domu lumen lychnis accendens,
nibus curauit diuinum lapidem geſtans,
aruulum filium tenenti ſimilis.
quandoquidem vocem Deorum vis audire,
ıs, vt miraculum animo tuo intelligas;
enim valde laboraueris illum manibus iactare et com-
det vocem recens nati infantis, (mouere,
in ſinu plorando lac efflagitantis.
vero te conſtanti animo curare eum ſemper,
e infirmo timore ſolutus,
ıs in terram abiiciens, iram difficilem excites
ılium. Tum aude de vaticiniis eum interrogare.
nim exponet tibi vera. Eumque poſtea
ıd oculos admouens, quando laueris,
diuinitus enim exſpirantem intelliges.
ı Atridis expugnatam fore patriam indicauit
ɔntiades, terribili gemmae fidem habens.
ro et alias vires Sideritis recenſebo:
ille quidem trepido ſimilis eſt,

Tuo

Bern. ad Thomam Mag. pag. 177, a. 39. ἐρίνυς Iunt.
ισησι AI.

ι τετληότι penultima li- ducta ob conſonantem : ſic mox 14, 8 prior ducitur.

aomedontiades Helenus : ille patriae, de quo . 14.

11, 46. Semper in hoc carmine ob oculos illud habendum, a Theodamante agi cum Orpheo occaſione terroris a ſerpente incuſſi.

11, 47. Corripienda inter ſcandendum vox, ἑρπετῷ.

Σεῖο δ' ἔχεν πολὺ μεῖζον ἀκοίμητόν τε νόσοιο
Δεῖμα Φιλοκτήτης, μεμνημένος αἰὲν ἐχίδνης.
Τοὔνεκα Παλαμήδαο σαόφρονος οὔποτε νόσφι
Ἤθελεν εὔχεσθαι, γενόμενος, ὄφρα τιν' εἴποι
Θαλπωρὴν, εἴπερ ποτ' ἐπὶ χθόνα μητέρα θηρῶν
Ἔρχηται, πῶς κεν πολιὸν γένος ἐκπροφύγησι.
Τῷ δ' ὅγε Λητοΐδην ἐπέων ἐπιμάρτυρα Φοῖβον
Κικλήσκων ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν σοι καταλέξω.
Εὖτέ με παῖδ' ἐδίδασκεν Ἀκερσεκόμης ἀγορεύειν
Μαντοσύνας, μέγαν ὅρκον ἐκέκλετο πρῶτον ὀμόσσαι,
Ψευδέα μήποτε μῦθον ἐνισπεῖν ἀνθρώποισι·
Τοὔνεκεν ἀτρεκέως μάλα τοι ἐρέω τὰ ἕκαστα.
Φράζεο νῦν Ἥρως ἑκατηβόλε μῦθον ἐμεῖο.
„Αὐτὴ γαῖα μέλαινα πολυκλαύτοισι βροτοῖσι
„Τίκτει καὶ κακότητα καὶ ἄλγεος ἄλκαρ ἑκάστου·
„Γαῖα μὲν ἑρπετὰ τίκτε, τέκεν δ' ἐπὶ τοῖσιν ἀρωγήν·
„Ἐκ γαίης δὲ λίθων πάντων γένος, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
„Κάρτος ἀπειρέσιον καὶ ποικίλον. ὅσσα δύνανται
„Ῥίζαι, τόσσα λίθοι. μέγα μὲν σθένος ἔπλετο ῥίζης,
„Ἀλλὰ λίθου πολὺ μεῖζον· ἐπεὶ μένος ἄφθιτον αἰεὶ
„Γεινομένῳ μήτηρ καὶ ἀγήραον ἐγγυάλιξεν·
„Ἡ δὲ καταθνήσκει τε, μινυνθάδιον θαλέθουσα,
„Καὶ τόσον αὐτῆς καρπὸς, ἐφ' ὁππόσον ἔμπνοός ἐστιν·
„Ἢν δὲ κ' ἀποπνεύσῃ, τίς ἔτ' ἐλπωρὴ παρὰ νεκρῆς;
„Ἐν μὲν δὴ βοτάναις ἦρι λυγρῶν τε καὶ ἐσθλῶν
„Δήεις, ἐν δὲ λίθοις ἄτην οὐ ῥεῖά κεν εὕροις,
„Ἤτοι ὅσαι βοτάναι, τόσσοι λίθοι." Ἀλλὰ σύ γ' ἥρως,
Λᾶϊ σιδηρίτῃ πεφυλαγμένος, ἑρπετὰ πάντα
Θαρσαλέως, εἰ καί τοι ὁμιλαδὸν ἀντιόωσιν,
Ἔρχεσθαι διὰ μέσσα, κελαινῆς οὐκ ἀλεγίζων

Λώβης.

11, 49. Haec infra v. 107. lucem accipient.

11, 53. Πολλὰς etiam ferri color Lap. 10. 2.

11, 56. Hinc Palamedes loquitur, et v. 60 vt tanto veracior fiat oratio, ipsius Apollinis orationem ὀ- recte refert à 60-74.

11, 66. Ῥίζαι, ῥιζοτομεῖν, ῥιζοτό- μοι a radicibus ad omne genus d parte

o habuit animum longe maiorem et implacabilem
n Philoctetes, memor semper viperae. (mentis
rem etiam sine prudente Palamede nunquam
eces fundere, supplicans, vt aliquod sibi indicaret
m, quo, si quando terram matrem venans
t, canum serpentum genus fugare posset.
ic, Latonae filium Phoebum testem suorum verbo-
dixit ea, quae tibi nunc enarrabo: (rum
rum me adhuc docuit intonsus Phoebus eloqui
, magnum iusiurandum iussit primum iurare,
ı me dicturum falsum sermonem hominibus.
em vere tibi dico singula.
eras quaeso, ô Heros longe iaculans, sermonem
a nigra miseris hominibus (meum.
mala, et simul vniuscuiusque mali remedium:
idem reptilia peperit, peperit vero etiam aduersus ea
vero omne genus lapidum, in quibus (remedia.
um robur et varium insitum est. Quantacunque prae-
stare possunt (bus,
tanta etiam lapides. Magna quidem vis inest radici-
libus multo maior, quandoquidem incorruptas vires
lapidi mater, et nunquam senescentes praebuit:
ro moritur, exiguum admodum in tempus virens,
iu fructus ex ea haberi potest, quamdiu vitam habet.
exspirauerit, quaenam amplius spes a mortua?
uidem herbas alias damnosas, alias vtiles
, in lapidibus vero aegre perniciem aliquam reperies.
quot plantae, tot etiam lapides sunt." Tu vero
lerite armatus, per reptilia omnia (heros,
, quamuis cateruatim tibi occurrant,
nsi, nigram non extimescens.

Mor-

icamentosarum planta-
ur. Ῥιζοτομικὴ vete-
odierna botanice. No-
tiam septentrionalium
omina, quibus medi-
cos et medicinam signant, Artzt,
Artzney, ab iis deriuari solere,
quae radicem significant.

11, 74. Hic, abrupta oratione Phoebi et Palamedis adeo, Theio-

damas

Λώβης. οὐ γὰρ ἔτι σφι θέμις μεμνῆσθαι ὀδόντων,
Οὐδ' εἴ κεν στείχοντες ἐνιχρίμπτοιντο πόδεσσι.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ μένειν περ ἔτι προφανέντα δύνανται,
Ἀλλὰ μετὰ σφίσι θάμβος, ἐλαυνομένοισι δ' ὁμοῖα
Ἔσσυνται. τὰ δὲ καί περ ἐναντίον ἀΐξαντα,
Ἂψ ὀπίσω παλίνορσα μεθερπύζειν μενεαίνει·
Καί σφίσιν ἐξαπίνης ῥόθος ἵσταται, οὐδέ τι πρόσσω
Νήχεται, ἀλλ' ὀρέγονται πέλας περιμήκεα δειρὴν
Γλώσσῃσιν μεμάασι περισσαίνειν, σκύλακες ὥς.
Πολλάκι καὶ κατέδαρθε δαφοινῶν ἄγχι δρακόντων
Ἀμφὶ κυνηγεσίῃσι μένων ἐν τάρφεσιν Ἴδης
Θηρητὴρ Εὔφορβος, ἀρωγῇ τῇδε πεποιθώς.
Δῶκα γὰρ ἀντομένῳ λίθον ἱερόν· οὐδέ ποτ' αὐτῷ
Ἐκ μάλα περ πολλῶν ἐλθεῖν κατεναντίον ἔτλη.
Τέρπετο δ' Εὐφόρβῳ περικαλλέϊ φέρτατος ἀνδρῶν
Αἰχμητῇ Μελάνιππος, ἀνεψιὸς ἐσθλὸς ἐμεῖο,
Εἶδος ἀμώμητος, καὶ εἴδεϊ κάρτος ἀρείων,
Αἰζηοῦ ποθέων, δουρικλυτοῦ, εὐπλοκάμοιο.
Τοὔνεκα καὶ μετὰ θῆρας ἀλώμενος, οὔ ποτε νόσφι
Ἔσθενεν Εὐφόρβοιο φέρειν Ἱκετάονος υἱός·
Ἀλλ' αἰεὶ λασίοισιν ἐν οὔρεσιν ἀντιθέοιο
Καγχαλόων κούροιο μετ' ἴχνια σύν τε κύνεσσιν
Ἕσπετο σύν θ' ἑτάροις, ἔθελέν τε μιν οἶος ἕπεσθαι.
Ἦμεν κέν μιν πολλὰ πατὴρ μενέαινεν ἐρύσσειν,
Ἀσχαλόων ἐὸν υἷα φίλον θήρεσσι μάχεσθαι.
Καὶ Πριάμοιο βίη μιν ἐρήτυεν· οὐδ' ὅγε θυμῷ
Πείθετο. τίς κ' ἐθέλεσκε τότ' Εὐφόρβοιο λιπέσθαι;
Ῥεῖά γε μὴν ἀέκοντα μέλας ἠρύκακεν ὕδρος,
Νέρθεν ὑπὸ κνήμης ὀλεσίμβροτον ἰὸν ἐλάσσας·
Τὸν μὲν ἔτ' ὦ ὀλοΐτερος οὐ λάθεν, οὕνεκ' ἔμελλεν
Αὖθι λελείψεσθαι. τὸ ῥά μιν καὶ μᾶλλον ἔτειρεν.

Οἰκτε-

79. F. στείχοντος. 94. καρπὸς AI.

damas firmare pergit contra serpentium metum Orphea.

II, 79. Multo sane στείχοντα viatorem vel venatorem hic cogitare facilius est, quam serpentem. Taceo leges Grammaticas, contra quas sunt in promtu σοφὰ φάρμακα.

II, 93. Quae hinc de Euphorbo et

. non enim illis fas amplius erit recordari dentium,
vel maxime incedentis implicentur pedibus.
ıe manere amplius poterunt, quando apparuerint:
tremor ea occupabit agitatisque similia
n incitantur. Quaedam licet in te irruere velint,
retro cedere cupient..
n confestim tumultus reprimetur, neque vlterius
:, sed extendentia appropinquando longam ceruicem
parata erunt adulari, haud secus ac catuli.
ormiuit caedis auidos iuxta dracones
ione persistens in densitatibus Idae
Euphorbus, hoc fretus auxilio.
ɔ ei supplicanti lapidem sacrum. Neque vnquam ipsi
ıo numero vel vnus occurrere ausus est.
atur vero Euphorbo formoso pariter ac bellicoso
ous, consobrinus meus bonus, (optimus vir
mendatissimus, et forma valde excellens,
amans, hasta inclutum, et eleganter comatum.
rem etiam cum in venationem erumperet, nun-
o durare Icetaonis filius: (quam sine
per hirsutis in iugis diuino
tans puero, ferarum vestigia cum canibus
bus sequebatur, cupiuitque solus illum sequi.
dem illum pater saepe studuit retrahere,
filium suum dilectum cum feris pugnare:
ıi potentia eum retinuit. Neque vero hic animo
est. Quis enim tunc Euphorbum relinquere potuis-
nen illum inuitum ater retraxit hydrus, (set?
letale spiculum imprimens. (caussam
eo esse perniciosius non ignorauit, quod hanc ob
› Euphorbo esset relinquendus, id quod adhuc magis
eum afflixit. Ego

96. ἀλώμενος. 107. F. ἄν.

ıe dicuntur, ea lucem ac-
abella genealogica, quam
huius libelli posuimus.
Metuebat, ne post no-

uum vulnus immedicabile relinque-
retur a sociis et amicis, vt prius
ob vulnus ex sagitta Herculis desti-
tutus fuerat.

Ἀραί τ' ἀγναμπτοισιν ἐριννύσι πάγχυ μέλουσαι,
Εἴτε μύσος κεύθων οἰκοφθόρον οὐκ ἐνόησεν
Ἀνὴρ, εἴθ' ὅσα λύματ' ἐπὶ σφίσιν ἠδ' ἐπαοιδαῖς
Σχέτλιοι ἀλλήλοισι μεγαίροντες τελέθουσι,
Πάντων ἀντίλυτρον δήεις κρατερώτατον εἶναι.
Κόψας δὲ σπεῖρον ξανθῇ Δημήτερι μίσγων·
Καί τοι λοιγὸν ἅπαντα τεῆς ἀπάνευθεν ἀρούρης,
Αὐχμοὺς τ' ἐξελάσει σταχύων γλάγος ἐκπίνοντας·
Ἀτηρήν τε χάλαζαν, ἀπειρεσίοισι βελέμνοις
Ἀγρῷ τραῦμα φέρουσαν ἀμήχανον, ἐξακέσασθαι.
Βρωτήρων τ' ἐπὶ τοῖσι γένος πάντων ἀλαπάζει,
Εὐλάς τε, κάμπας τε, καὶ αἰθερίην ἐρυσίβην,
Ἥτε κατ' οὐρανόθεν πταμένη ποτὶ καρπὸν ἐρυθρὴ,
Ἀμφὶ περὶ σταχύεσσι περισυνέχουσα κάθηται.
Ἔκ τε μυῶν ἀγέλας, ἐκ τ' ἀκρίδος ἄπλετον ἔθνος
Ῥαίσει. καὶ Κρονίδαο παραΐσσουσι κεραυνοὶ,
Παιδὸς ἐοῦ κλέος οὗτοι ἐτώσιον ἀζομένοιο.
Κεῖνο πολὺ πρώτιστον ἀνερχομένοις περάτηθεν
Κουράλιον θνητοῖσι φέρων πόρεν Ἀργειφόντης.
Τύνη δ' ἀκρήτοιο μετ' οἴνου πινέμεν αἰεὶ
Μέμνεο, πευκεδανοῦ ἕνεκ' ἀσπίδος, ὥσπερ ἔειπον.

16. ΑΧΑΤΗΣ.

Καὶ πολυειδέα πῖνε μετ' ἀκρήτου Βρομίοιο,
Μορφὴν παντοίην ἐπιειμένον, ἐσθλὸν ἀχάτην.
Πολλὰ μὲν οὖν ῥέα γ' ἐστὶν ἀχάτου χρώματ' ἰδέσθαι·
Ἐν γάρ οἱ δήεις ὁρόων ὑάλωπιν ἴασπιν,

Σάρ

80. *μίσος* Al. F. *κεῦθον*. 83. F. *τελέουσι*. 84. *ἀντίλυτον* Al. *δήοις* Al. 89. *τραῦμα* Esch. 91. *ἐθερίην* Al. 92. *κατὰρ.*

15, 81. Nescio an commode dicatur aliquis occultare quod se habere nesciat. Nempe *κεῦθον* passiue sumitur, vt Sophocl. Aiac. Flagell. 641 *ἅδῃ κεύθων* mortuus. V. Schol. ad eum locum. Est etiam in Oedipo Tyr. 977. *θανὼν κεύθει κάτω δὴ γῆς*.

15, 97. Primo legendum pu[…] *ἀνερχόμενος*, vt ad Mercurium re[…] feratur, commeantem semper int[…] superos atque inferos. Fabulae, mo[…] stra, sacra omnia occulta, sunt pa[…] inferorum. Sextus Aeneidos sa[…] hoc docet. Quibus aut vnde *ἀνερ*[…] *χομένοις* Curalium attulerit Merc[…] riu[…]

misertus eius, extendentis manus ad genua mea,
dis huius ipsius contriti
lanuginem inspergere vulneri graui.
reliquit virum vehemens morbus.
rra peperit hominibus auxiliatorem montanum,
ulneratis heroibus remedium affert,
s mulieres parere caros liberos facit.
im mortalibus Deos praestare dico. (ctus,
nodum etiam aliquando a matre mea Abarbarea edo-
depellendis morbis hominum valde erat perita)
Euphorbus, admirabilis dixit Ophitae
non solum aduersus serpentes valere,
culis lumen afferre, grauemque
lorem detrahere. Et certe virum quendam
tardum sanans, reddidit statim
ilis vocis acute audientem.
m virum quendam, ira aureae Veneris
desiderabilia nuptiarum imbecillum,
amoris fecit, sanumque a se dimisit.
si conieceris eum, odorem eius reptilia (latibulis.
et nusquam fere persistere poterunt, nec in ipsis suis

12. Gagates.

etiam (reptilia) Gagatem propter nidorem illius
ntia mortales omnes pestilenti afflatu. (surgentem
gneo, planus, non magnus apparet.
ridae instar flammam diuinam excitat:
res exitiosum virus agit; neque hic viros
, quibus sacrum morbum depellere volueris.
n enim eos incuruabit, praecipites humi trahens.
sua spuma inquinati

Versant

. καθέλκει Al. ἐλέγξαι Salm. ad Soli. p. 178, b E.

hoc versu vid. Salmas. 178, b E. φωρ οἴμοιο hexametrum finire nullo modo potest: nec, puto, sententiam quisquam tolerabilem exsculpserit. Ἀφρὸς, spuma, proprium

Στρωφῶντ' ἔνθα καὶ ἔνθα κυλινδόμενοι κατὰ γαῖαν.
Τοῖσι δὲ χωομένη φρένα τέρπεται, ὁππότ' ἴδησι
Πήματα πάσχοντας κεραὴ πόδας ὠκέα Μήνη.
Θηλυτέρη δ' εἴ κεν πολυφάρμακον ἀμφιβεβῶσα
Καπνὸν, ὑπὸ σπλάγχνοισιν ἀΐσσοντα δέχηται,
Ἀθρόος ἔνδοθεν ὦκα μέλας καταλείβεται ἰχώρ,
Ὥστε γυναικείῃ νεάτῃ μίμνων ἐνὶ γαστρὶ
Κέκλεισται. τότε δ' αὐτὸν ὑπὸ πνοιῇσι λίθοιο
Δερκόμενοι γάννυνται, ἄφαρ θολὸν ἐκβλύζοντα
Νηδύος. ἐκ γὰρ νοῦσον ἀπειρεσίην ἀλεείνει.
Ἄλλά τε πόλλ' ἐπὶ τοῖσι γαγάτην θέσκελα ῥέζειν
Οἶδα· σὲ δὲ κνίσσῃσιν ἐλαύνων ἑρπετὰ τέρψει.

13. ΣΚΟΡΠΙΟΣ.

Σκορπίε, σεῖο δὲ λᾶαν ὁμώνυμον ἔμμεναι ἥρως
Ἀγλαὸς Ὠρίων οὐκ ἔκλυεν· ἦ γὰρ ὀΐω
Πικρῇσιν τότε γυῖα πεπαρμένος ἀμφ' ὀδύνῃσι,
Μᾶλλον σφωϊτέρων κεν ἐκεῖνα θελεσκέμεν ἄστρων.

14. ΚΟΡΥΦΩΔΗΣ.*

Οὐδ' ὅγε κορσιόεντα λίθον κλύεν, οὕνεκα μιχθεὶς
Δριμέος ἐν σκορόδοιο καρήατι, τοξευτῆρα
Ἠπεδανῶν ὤκιστα βελέμνων σκορπίον εἴργει.
Τὸν μὲν ἐγὼ κόρσῃ μάλ' ἐοικότα φημὶ βροτείῃ
5 Παύειν, ὀξυτάτῳ τετριμμένον ἄμμιγα βάκχῳ,
Ἀμφι-

16. Κέκλησται Al. 17. θολὸν ed. V. N. XIII, 3. F. πεπαρμένου.

prium Epilepticorum symptoma et signum etc. Verbo venia dignus esse mihi videor, cum lectionem librorum omnium h. e. paucorum immutaui.

12, 10. Malefica hic Diana, venatrix, sagittatrix, gaudet suppliciis a se immissis. Epilepticorum paroxysmi a Luna h. e. Diana pendere, olim existimati.

12, 12. Illud ἀμφιβεβῶσα pulchre declaratur ex Ιλ. Α, 37 vbi ἀμφιβέβηκας est ex gestu v. g. patris sumtum, qui puerum vti tutum praestet, inter diuaricata genua recipit.

12, 17. Emendatio pulchra et vera

ſe hinc et inde volutantes in terra.
», irata, animo delectatur, quando videt
›atientes, cornuta, pedibus celeris luna.
vero, ſi quando medicum eius excipiens
ſub viſceribus exſurgentem receperit,
n ex internis partibus nigra ſanies deſtillabit,
infimo ventre mulierum reſtans
r. Tunc vero illam ab afflatu lapidis
ile impuri feces ventris ebullire adſpicientes,
, infinitum enim ſimul morbum effugit mulier.
aec alia multa gagatem miracula efficere
: vero fumo reptilia fugáns, delectabit.

13. *Scorpius.*

, cognominem tibi lapidem eſſe, heros
›ris Orion non audiuerat. Certe enim arbitror
ı amaris membra doloribus correptus eſſet, (fuiſſe,
ius, quam ſua aſtra, appetiturum illa (*munera tua*)

14. *Coryphodes.*

hic de crinito lapide quidquam audiuit, mixtum
s allii capite iaculatorem
m telorum ſcorpium celerrime arcere.
dem ego capiti humano admodum ſimilem dico.
e, acerrimo tritum cum vino,

Mini-

ΚΟΡΙΦΩΔΗ ΑΙ. 3. Πευκεδανῶν Bernard. ad Pallad.
rib. p. 70. pulchre!

ita a Bernardo V. C. ad Febrib. p. 127. Docere ana Hippocratis Φεcο-θολὸν eſſe proprie atra-›iae, θολερὰ autem dici imi ventris humoribus turbidis, nigricantibus. ›λερὰ ἐπιμήνια ſunt apud n. Res mihi videbatur manifeſta adeo, vt recipere in contextum Orphei eam, ſiue coniectura eſt, ſiue e MS. emendatio, non dubitarim.

14, 3. Certa emendatio Cl. Bernardi. Verbum vtrumque Homericum. Sed ἠπεδανὸς imbecillis, quod hic plane contrarium, πευκεδανὸς mortifer.

14, 8.

Ἀμφίπολον θανάτοιο κελαινῆς ἀσπίδος ἰόν.
Μέτρῳ δ᾽ ὅς κεν μίξειεν ῥοδόεντι ἐλαίῳ,
Βάψας ἐκ πυρὸς ὀπὸν, ἐναυχενίαις ὀδύναισι
Ἄλκαρ ἄγει. μέλιτος δὲ μετὰ γλυκεροῖο κερασθεὶς,
Ὕδατος ἀτηρὴν ὀλέκει κατὰ γαστέρος ὕλην,
Ἥ τε καταΐγδην ὑπὸ νέρτερα νηδύος ἀνδρῶν
Δευομένη, φέρει ὄγκον ἀεικέα βουβώνεσσι.

15. ΚΟΥΡΑΛΙΟΝ.

Ἴσθι δ᾽ ἀμαλδύνειν σκορπήϊα κέντρα δύνασθαι
Καὶ Περσηΐδαο μένος μέγα κουραλίοιο,
Ἠδὲ παλαμναίην ἀνεμώλιον ἀσπίδα θεῖναι.
Τοῦδε δέ μοι πάντων περιώσιον, ὅσσα φύονται,
Φοῖβος ἀκειρεκόμης φύσιν ἔμμεναι, ἐξ ἑτέροιο
Μυθεῖτ᾽ εἰς ἕτερον στρωφώμενος εἶδος· ὅ τις τοι
Ψεῦδός κεν φαίη, τόδ᾽ ἐτήτυμον αἶψα τετύχθαι.
Χλωρὴ γὰρ βοτάνη πρῶτον φύει· οὐδ᾽ ἐνὶ γαίῃ,
(Ἥν γε φυτῶν ἴσμεν στερεὴν τροφὸν) ἀλλ᾽ ἐνὶ πόντῳ
Ἀτρυγέτῳ, ἵνα φύκι᾽, ἵνα βρύα γίνετ᾽ ἐλαφρά.
Αὐτὰρ ἐπεί κ᾽ ἔλθῃσι μαραινομένη ποτὶ γῆρας,
Ἤτοι μέν οἱ φύλλα περιφθινύθουσιν ἀφ᾽ ἅλμης·
Αὐτὴ δ᾽ ἐν βένθεσσιν ὑποφλοίσβοιο θαλάσσης
Νήχεται, ὄφρα κύματ᾽ ἀποπτύσοι αἰγιαλόνδε.
Ἔνθα δ᾽ ἄρ᾽ ἐξαπίνης μιν ἀναπνεύσασαν ὑπ᾽ αἴθρην,
Βάζουσ᾽, οἵπερ ἴδοντο, κρατυνομένην ὁράασθαι.
Δηρὸν δ᾽ οὐ μετέπειτα πάγῳ περιπαχνωθεῖσα
Πετροῦται, καὶ χερσὶν ἐνιχριμφθέντα τεῇσι
Ἀμφαφάεις λίθον, ὃ πρὶν ἔχων ὑγρὸν δέμας ἦεν.

Σχῆ-

8. Κάψας AI. XV, 2. Καίπερ σπίδαι AI. 6. F. στρωφωμένη. στροφώμενον coni. Steph. 7. ἄρα τετ. AI.

14, 8. In ὀπὸν primam produci propter asperitatem consonantis, iam dictum ad 11, 37. Sed quid sibi vult Βάψας ἐκ, vel ἐκβάπτων? An ὀπὸς ἐκ πυρὸς est succus feruens, vt est de igne vel ex igni ablatus? Sed forte melior est altera lectio κάψας, sumens, glutiens. Mihi N. L. cum nec quis ὀπὸς hic ex lapide paretur, videam.

15, 2. Cur Περσηΐδαο nomen habeat, facile ex fabula intelligitur, quam

ım nigrae mortis aſpidis ſpiculum.
vero ſi quis | miſcuerit roſaceo oleo,
ıs ſe feruente hoc ſucco, colli doloribus
um affert. Et immixtus dulci melli,
ıociuam materiam per ventrem diſſipat,
ım impetu ad inferiora ventris virûm
tumorem affert indecentem inguinibus.

15. *Coralium.*

vero aculeos ſcorpiorum obtundere poſſe
m Perſeidis magnam vim Coralii,
nortiferam aſpidem vanam reddere.
aim, ex omnibus quae naſcuntur, nobiliſſimam
ı eſſe, Phoebus intonſus, dum ex alia
commutetur ſpeciem, mihi dixit, quod quidem quis
dixerit, ſed tamen verum eſſe.
enim herba primum naſcitur; neque vero in terra,
uidem plantarum nouimus firmam eſſe nutricem) ſed
vbi algae, vbi muſci leues. (in ponto
lquam marceſcens peruenerit ad ſenectutem,
uidem folia eius corrumpuntur a mari;
ɔ in profunditatibus fluctuantis maris
donec fluctus eam exſpuant in littus.
ɔente eam, ſpirantem ab aethere,
qui viderunt, induratam apparere.
ulto vero poſt, velut glacie ſuperinducta
it, et manibus admotum tuis
as, lapidem, qui antea molle habebat corpus.

Figu-

. ὄφρα ἐπνύμ. 16. ὥσπερ Iunt. 17. – – – ϑῆτα AI.
σκριϑέντα AI. 19. F. ἧες.

hice noſter narrat v. 31 ſq. eceſſarium videtur lege- ᾳέντα, ſi qua eſt poetae mmatica neceſſitas.
Audaci metaphora loqui- alio iam e marinis vadis emergente, tanquam de animali, quod eo ipſo quo naſcitur momento, irruente in nares ac pulmones aëre, reſpirare incipit.

15, 19. Ὁ πρὶν ἔχων ἧες h. e. ἦχες. Videtur illa Paraphraſis con-

Σχῆμα μὲν ἂν βοτάνης ἔτι οἱ μένει, οἷον ἔην περ,
Οἵ τε κλάδοι, ὅσα τέ σφιν ἀκρόδρυα προσπεφύασι,
Ἥ τέ οἱ ἐβλάστησε καὶ ἐτράφη εἰν ἁλὶ ῥίζα·
Φλοιός θ' ὅσπερ ἔην, φλοιός κεν λάϊνός ἐστι.
Τερπωλὴ δ' ἰδίᾳ θεωμένου ἐς φρένας σεῖο
Βήσετ'· ἐγὼ δ' οὐκ οἶδ' ὅ, τι μοι θελγήτερον ἰδόντι
Αἰὲν ἐπὶ πραπίδας καταλείβεται· οὐδὲ δύνανται
Ὅσσε κορεσθῆναι θεωμένου, ἀλλά γε θάμβος
Σεύετ' ἐνὶ στέρνοισιν ὀϊομένου τέρας εἶναι·
Καί οἱ πιστεύων περ, ἔολπά μιν εἶναι ἄπιστον.
Ἀλλά τε Γοργείην μὲν ἐτώσιον ἀνθρώποισι
Σμερδαλέην κεφαλὴν φάτις ἔμμεναι· οὐδ' ἄρα Περσεὺς
Ὠκυπέτης πέλεται ψευδὲς τέρας ἡγήσασθαι.
Γοργόνα γὰρ Περσίδα δρακοντοέθειραν ἀκούεις
Ἄτλαντος νεάτοισιν ὑπὸ κρημνοῖσι δαμῆναι,
Παρθένον ἀργαλέην ἐρεβώπιδα, κῆρα μέλαιναν
Ἀνθρώπων, οἷσιν κεν ἐπ' ἀνδροφόνω βάλεν ὄσσε·
Οἵ μιν δεῖμα πέλωρον ἀνάσχετον ἀθρήσαντες
Αἴσῃ λαΐνεοι τεθνειότες ἑστήκασιν.
Τὴν δ' οὔτ' εὐρύστερνος ἐναντίον Ἀτρυτώνη
Δέρκεσθαι μενέαινεν, ἀδείμαντός περ ἐοῦσα,
Χρυσαόρῳ Περσῆϊ φονευομένην περ ἰδέσθαι,
Οὔτε κασιγνήτῳ κέκλετο κρατερόφρονι φωτί·
Ἀλλὰ δόλῳ θήρειον ἀφάρπασεν αὐχένα κούρης,
Ἦκα μάλ' ἐξόπιθεν γαμψώνυχον οὐ προϊδούσης
Ἀμφιβαλὼν ἅρπην κυλληνίδα λευκανίῃσι.
Τῆς δ' ἄρα καὶ φθιμένης περ ὀλέθριος ἔσκεν ὀπωπή,
Καὶ στυγεροῦ Κρονίδαο μολεῖν ὑπὸ δῶμα κελαινὸν
Πολλοῖς αἴσιμον ἔπλετ' ἐναιρομένης ὑπὸ νεκρῆς.
Ἀλλὰ τότ' αἰγιαλόνδε φόνῳ πεπαλαγμένος ἥρως
Ἐλθὼν, εἰσάκις λύθρον ἀπεπλύνειε θαλάσσης,

Θερ-

22. Ἢ οὔτ' Al. 24. ἰδίδια Al. F. ἠδέα. 25. Βήσεται, ἐγὼ Al.
27. ὅσσαι Iunt. F. θηομένου. 31. οὐδ' ἄρρα Iunt. 37. ἀάσχετον

continuationem aliquam notare, *diu habebas.*

15, 32. Πέλεται ἡγήσασθαι, *pu-tandum est.* Necessitatem etiam quandam significat v. 67.

15, 41 et 42. Transponendos cen-set,

juidem herbae permanet ipſi, quae ante fuit,
am rami, et quicunque ipſi adnati fuerant fructus,
illi germinauit et nutrita eſt in mari radix,
ue qualis erat, talis etiam eſt cortex lapideus.
io vero pertentans animum tuum videntis
it. Ego vero neſcio quae illecebrae, quoties adſpicio,
in pectus meum deſcendant. Neque poſſunt
tiari ſpectantis; ſed tamen ſtupor
ientem arbitrantis portentum quoddam eſſe.
pſi credam, tamen fidem habere dubito.
i quidem vanum (mendax) hominibus
e adſpectu caput fuiſſe fama eſt: aſt minime Perſeus
latu, falſum monſtrum putandus eſt.
m enim Perſidem, draconibus crinitam, audis
extremis ſub praecipitiis interfectam fuiſſe,
ſuperatu difficilem et infernalis adſpectus, Fatum ni-
us, in quoscunque truculentos iecit oculos, (grum
vt portentum monſtroſum et inſupportabile adſp-
dei mortui conſtiterant. (cientes,
o neque robuſta Minerua coram
auſa eſt, impauida licet,
i Perſeo, aurato enſe inſigni, interfectam vt adſpice-
, iniunxit, magnanimo viro: (ret,
ſerpentinam abſtulit ceruicem puellae,
a tergo incuruam non aduertentis
falcem mercurialem faucibus.
m, quamuis mortuae, adſpectus pernicioſus erat,
lis Plutonis nigram in domum deſcendere
ale fuit, ab occiſa et mortua.
ad littus, caede pollutus heros
donec piaculum in mari abluiſſet,

Cali-

. ad Syneſ. de Febr. p. 164. ἀϑρέσ. AI. 38. λάϊνοι AI.
ειδε AI. 46. ἐλέϑροις ſph. Eſch. 47. μολῆν AI.

ponendum ante 41, ſunt plura in his carminibus im-
p. 151. Et fuerit ſic peditiora, quae ipſe auctor non
ructionis ratio. Sed reſugit.

Θερμὴν ἐξ ὁμάδου κεφαλὴν ἔτι καὶ τρομέουσαν
Γοργείην κατέθηκεν ἐπὶ χλοεραῖς βοτάναισι.
Ὄφρα δ' ὅγ' ἐν δίνῃσιν ἀνεψύχεσκε θαλάσσης,
Στείχων ἔκ τ' ὀλοοῖο πόνου δολιχῆς τε κελεύθου,
Τόφρα δὲ πορφυρέοιο διαινόμενοι κορέσαντο
Αἵματος, οἵ ῥα κέχυντο χαμαὶ ὑπὸ κράατι θάμνοι.
Ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν αἶψα θοαὶ πόντοιο θύγατρες
Λύθρον ἐπεσσύμεναι θάμνοις περιπήγνυον Ὧραι·
Πήγνυον ὥστέ σε πάγχυ λίθον στερεὴν οἴσασθαι·
Οὐδέ τ' ἔην οἴσασθαι, ἐπεὶ στερεὴ λίθος ἦεν.
Ἐκ δ' ὄλεσεν βοτάνης ὑγρὸν δέμας· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Οὐλομένης πάμπαν βοτάνης οὐκ ὤλεσεν εἶδος.
Τὴν μὲν ἄρα χρονίην ἐξ αἵματος ἔσχεν ἐρυθρήν.
Ἀμφασίη δ' ἥρωα λάβε θρασὺν, ὡς ἐνόησε
Ἐξαπίνης μέγα θαῦμα· τὸ καὶ πέλας αἶψα κιοῦσα
Διογενὴς πολύμητις ἐθαύμασεν Ὀβριμοπάτρη.
Θῆκε δ' ἀδελφειοῦ κλέος ἄφθιτον, ὥς κε πέλοιτο
Αἰεὶ κουραλίου προτέρην φύσιν ἀλλάσσεσθαι.
Ἐν δὲ βίην οἱ δῶκεν ἀπειρεσίην Ἀγελείη,
Φῦλα φυλασσέμεναι κρυερὴν εἰς φῦσιν ἰόντα.
Ἣν δολιχὴν ἕρπων ἐς ἀταρπιτὸν εἴ μιν ἔχοι τις,
Ἢ περάᾳ ἅλα δῖαν ἐϋσσέλμῳ ἐνὶ νηΐ.
Καὶ γὰρ Ἐνυαλίοιο θοὸν δόρυ μαινομένοιο,
Καὶ χόλον ἀνδροφόνον φεύγειν ἀπὸ ληϊστήρων,
Καὶ πολιὸν Νηρῆα κυκώμενον ἐξυπαλύξαι
Ἐσθλὴ κουραλίοιο βίη θνητοῖσιν ὀπάσσαι.
Γλαυκὴν δ' ἐγρεκύδοιμον ἀταρβέα Τριτογένειαν
Σφωϊτέρων καμάτων ἐπαμύντορα κικλήσκουσιν.
Φάρμακα δ' ὅσσα πέλονται ἀτάσθαλα, καὶ καταδεσμ
Ἀρα

52. χλορ. sph. Esch. 59. παγχυλίθον A. 63. F. χροιήν. 64. λάβεθρα

15, 70. Etiam de h. l. bene meritus Cl. Bernardus ad Synes. de Febrib. p. 95. Φύξιν hic solum locum habere; φύσιν esse nihili, vel sine libro potest ex contexto orationis intelligi.

15, 77. Nunc rationem redd virium, quae tribuuntur curali Inuocant, qui hoc lapide vtunt Mineruam, quae illum monime tum suae de Gorgone victoriae es voluit. Tale etiam est quod v. d

adhuc ex tumultu caput et tremens
um deposuit super virides herbas.
:o in gurgitibus maris se refrigerat,
ex periculoso labore et longa via:
ɔurpureo humectati saturabantur
, qui substrati iacebant capiti, frutices.
'o eas, confestim celeres ponti filiae
:currentes, cruorem firmiter compegerunt,
npegerunt, vt solidum lapidem existimares.
ro opus erat existimare, siquidem solidus lapis erat,
ero ex planta viridem colorem. Sed nihilominus
ɔereuntis plantae non perdidit speciem. (tamen,
quidem ex sanguine habuit rubrum.
ro heroëm cepit intrepidum, postquam conspexit
ıiso magnum miraculum, quod etiam statim accur-
nata, prudens admirata est Minerua, (rens
:mque fratris gloriam fecit, vt necesse sit
semper priorem naturam mutare.
ıque ipsi indidit immensam praedatrix Minerua
seruandi, miseram fugam ingredientes,
gam ingressus viam, si illud secum habuerit,
sus sit mare diuum bene compacta in naui.
lartis celerem hastam furentis,
dialem iram effugere praedonum,
Nerea turbulentum euitare,
'oralii vis hominibus dare potest.
ero, turbas excitantem, intrepidam Tritogeniam
borum adiutricem inuocant.
'o quotquot reperiuntur perniciosa et defixiones,
Dirae-

αλ. Esch. 69. ἀγεθλ. Al. 70. φύξιν V. N. 77. Γλυκὺν Al.

ıe filium suum Per-
,

τοί δεσμοὶ nescio qui,
us impediti homines
:l maritalibus officiis

fungi, (das Nestel-Knüpfen) vel quo velint pergere, nec hodie in obliuionem superstitiosorum venere. *Defixiones*, credo, commode hic reddi possunt. Contrarium est *soluere*.

Ἀραί τ' ἀγναμπτοισιν ἐριννύσι πάγχυ μέλουσαι,
Εἴτε μύσος κεύθων οἰκοφθόρον οὐκ ἐνόησεν
Ἀνὴρ, εἴθ' ὅσα λύματ' ἐπὶ σφίσιν ἠδ' ἐπαοιδαῖς
Σχέτλιοι ἀλλήλοισι μεγαίροντες τελέθουσι,
Πάντων ἀντίλυτρον δήεις κρατερώτατον εἶναι.
Κόψας δὲ σπεῖρον ξανθῇ Δημήτερι μίσγων·
Καί τοι λοιγὸν ἅπαντα τεῆς ἀπάνερθεν ἀρούρης,
Αὐχμούς τ' ἐξελάσει σταχύων γλάγος ἐκπίνοντας·
Ἀτηρήν τε χάλαζαν, ἀπειρεσίοισι βελέμνοις
Ἀγρῷ τραῦμα φέρουσαν ἀμήχανον, ἐξαποσκέδασθαι.
Βρωτήρων τ' ἐπὶ τοῖσι γένος πάντων ἀλαπάζει,
Εὐλάς τε, κάμπας τε, καὶ αἰθερίην ἐρυσίβην,
Ἥτε κατ' οὐρανόθεν πταμένη ποτὶ καρπὸν ἐρυθρῇ,
Ἀμφὶ περὶ σταχύεσσι περισυνέχουσα κάθηται.
Ἔκ τε μυῶν ἀγέλας, ἔκ τ' ἀκρίδος ἄπλετον ἔθνος
Ῥαίσει. καὶ Κρονίδαο παραΐσσουσι κεραυνοὶ,
Παιδὸς ἑοῦ κλέος οὔτοι ἐτώσιον ἀζομένοιο.
Κεῖνο πολὺ πρώτιστον ἀνερχομένοις περάτηθεν
Κουράλιον θνητοῖσι φέρων πόρεν Ἀργειφόντης.
Τύνη δ' ἀκηρήτοιο μετ' οἴνου πινέμεν αἰεὶ
Μέμνεο, πευκεδανοῦ ἕνεκ' ἀσπίδος, ὥσπερ ἔειπον.

16. ΑΧΑΤΗΣ.

Καὶ πολυειδέα πῖνε μετ' ἀκρήτου Βρομίοιο,
Μορφὴν παντοίην ἐπιειμένον, ἐσθλὸν ἀχάτην.
Πολλὰ μὲν οὖν ῥέα γ' ἐστὶν ἀχάτου χρώματ' ἰδέσθαι·
Ἐν γάρ οἱ δήεις ὀρόων ὑάλωπιν ἴασπιν,

Σάρ-

80. μίσος Al. F. κεῦθον. 83. F. τελέουσι. 84. ἀντίλυτον Al- δήοις Al. 89. τραῦμα Esch. 91. ἐθερίην Al. 92. κατερ.

15, 81. Nescio an commode dicatur aliquis occultare quod se habere nesciat. Nempe κεῦθον passiue sumitur, vt Sophocl. Aiac. Flagell. 641 ἤδη κεύθων mortuus. V. Schol. ad eum locum. Est etiam in Oedipo Tyr. 977. θανὼν κεύθει κάτω δὴ γῆς.

15, 97. Primo legendum puto ἀνερχόμενος, vt ad Mercurium referatur, commeantem semper inter superos atque inferos. Fabulae, monstra, sacra omnia occulta, sunt pars inferorum. Sextus Aeneidos satis hoc docet. Quibus aut vnde ἀνερχομένοις Curalium attulerit Mercurius,

:, quae inflexibilibus furiis penitus curae sunt,
ıculum occultum, domus perniciem, non nouit
quascunque noxas in se mutuo et incantationes
i homines, sibi inuicem inuidentes, peragunt:
horum remedium praesentissimum esse inuenies,
ɔtum fere flauae Cereri miscens.
ın tibi pestem ex aruis tuis
que expellet, spicarum succum exhaurientes,
ue grandinem, infinitis telis
nus inferentem insanabile.
insuper bestiarum omnium genus dissipat,
ɪrucasque: et aethere am robiginem,
litus delapsa, ad fructus, rubra,
aque circa spicas augens illas sedet.
ıe agmina, locustarumque innumeram gentem
:. Et Iouis praeteribunt fulmina,
ʒloriam non inanem honorantis.
e excellentissimum, rediens ab inferis
s coralium attulit Argicida.
cum mero bibere semper
, contra perniciosos serpentes, vt iam dixi.

16. Achates.

formem bibe cum mero vino
formas induentem pulchrum Achatem.
ı perquam multi colores in eo apparent.
ı inuenies adspiciens vitreae perspicuitatis Iaspidem,

: Eschenb. 97. F. ἀνερχόμενος. XVI, 1. ἀκρή-
τοιο AI.

ıere aliquis docuerit. ᾽εν ad traiectum flu-ıalium pertinet: vel ːtitudine ad illa spa-ɜm et ᾅδην, conditio-ɭuae in sensus nostros quae latent, distin-*insulas* mortui inhabitant: de quibus est in Praelectione nostra secunda dictum.

16, 4. Pro δῄας malim vbique δῄους legere: illud tamen ita frequens esse video, vt tanto minus aliquid audeam.

Σάρδιά θ' αἱματόεντα, καὶ αἰγλήεντα μάραγδον.
Ἐν δ' ὅγε μιλτοπάρῃος· αὐτὰρ καὶ χαλκὸν ἐν αὐτῷ
Δήεις, καὶ χροιὴν ἐαροτρεφέος μήλοιο.
Ἀλλ' οἷος πάντων προφερέστατος, εἴκε μιν εὕροις
Εἶδος ἔχοντα δαφοινὸν ἀμαιμακέτοιο λέοντος·
Τῷ καί μιν προτέροισι λεοντοσέρην ὀνομῆναι
Ἥνδανεν ἡμιθέοισι. κατάστικτος σπιλάδεσσι
Πυρσαῖσιν, λευκαῖς τε, μελαινομέναις, χλοεραῖς τε.
Τὸν δ', εἰ σκορπίην ὀλοφυρόμενός τις ἀκωκὴν
Ἔλθοι, ἀεργάζειν περὶ ἕλκεϊ κέκλεο λυγρῷ,
Ἦ μιν ἐπιπάσσειν· ἀπὸ γὰρ μινύθουσιν ἀνίαι.
Ἱμερτόν τε γυναιξὶ δυνήσεται ἀνέρα θεῖναι.
Καὶ θέλξεις μύθοισι βροτοὺς· καὶ πάντα κομίζων,
Ἅσσα κεν αἰτήσειας, ἀφίξεαι οἴκαδε χαίρων.
Καὶ νούσῳ κάμνοντα σαωθῆναι θέμις ἐστὶν,
Ὅς μιν ἐνὶ σφετέρῃσι λαβὼν χείρεσσι κατάσχοι·
Δίζεσθ' ἔτοι τόν γε βιωσέμεν ἀρνήσοιτο.
Ἀλλὰ νοεῖς σὺ τεῇσιν ἐνὶ φρεσὶν, οὕνεκεν αὐτῷ
Ῥῆξε λίνον Κλωθὼ, τῷδ' ἔρχεται ὕστατον ἦμαρ.

17. ΕΤΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΧΑΤΟΥ.

Οὐδὲ πυριφλεγέθων ἑτερήμερος ἄνδρα θαμίζων
Ἢ κρυερὸς μάρπτων πυρετὸς παρ' ἄδην θείῃσι,
Ἠὲ τεταρταίης πῆμα βραδὺ, μήποτε λήγειν
Βουλομένης, ἀλλ' αἰὲν, ὅπῃ πελάσῃσι, μενούσης.
Τὸν σύ γ' ἰήσασθαι δι' ἀμύμονος αὐτίκ' ἀχάτου.
Οὔτις γὰρ προτέρων πολὺ φέρτερος. αἶψα δὲ σῆμα
Ἕξει

6. F. Ἔνθ' ὅγε. 8. Ἀλλ' ἶτος V. N. 9. ἀμαιμακ. AI. δράκοντος V. N. 13. ἀσκορπίην AI. 22. F. ἡνίκα.

16, 6. De eo vix dubito, a poeta esse Ἔνθ' ὅγε, hoc loco, hac sui parte etc.

16, 7. Χροιὴν μήλοιο ἐαροτρεφέος pallide rubentem intelligit: vnde Salmas. ad Soli. p. 102, b B μήλινον χρῶμα recte videtur a malis maturis pallide rubentibus deriuare.

16, 8: Salmas. ad Soli. p. 85 a D vtitur lectione, quam in V. L. posui, non indicato auctore, ne facta quidem alterius lectionis mentione, ac deinde ostendit, pugnare hoc cum Plin. 7, 10 s. 54 *Leoninae pelli similes Achatae habere potentiam*

ue sanguinei coloris, et fulgentem smaragdum.
miniatus, sed etiam aes in eo
, et verni pomi colorem.
ium vtilissimus est, si quidem repereris,
habentem fuluum indomiti leonis.
llum Leontoserem appellare, antiquis
:mideis. Distinctus punctis
ilbisque, nigrescentibus, viridibusque.
'o, si scorpii dolens quis aculeum
alligari iube vulneri exitioso,
rgi. Minuuntur enim dolores.
ilem mulieribus poterit virum reddere.
homines demulcebis, et omnia auferens,
ue petes, hilaris domum redibis.
› laborantem seruari fas est,
manibus suis tenebit:
negabit *Achates* operam dare, vt ille viuat.
in animo tuo nosti, quando ipsi
uperit Clotho, tunc vltimam ei venisse diem.

17. *De eodem.*

aestuans alternis diebus rediens
enda febris virum correptum ad inferos mittet,
nae exitium molestum, nunquam cessare
ed semper, quocunque ieris, tecum permanentis.
anabis statim optimo Achate. (signum
n inter priores multo est melior. Confestim vero
Dicam,

1. Εἰ δὲ conj. Steph. Θαμιζῶν Ald. 4. ἀλλὰ ἐν

serpentes dicuntur, sit, disputare meum id modo monendum videri penes Salma- a nostris diuersum. n Salm. p. 95, a F ad nominis λεοντοσέρης obseruat, in V. Gl. σαρὶς, σαρὰ.

18. Praescriptio illa, quae adhuc obtinuit, vix ad primum versum potest accommodari. Agit manifesto carmen de Haematite, cuius nec nomen abest v. 21. Ergo mutaui lemma.

Ἐξερέω, τά περ ἄλλα βίην δείκνυσι λίθοιο·
Ἐν γάρ μιν κρεάεσσι βαλὼν μέσον ἑψομένοισι,
Τυτθὸν ἀναχέεσθαι, τὰ δὲ τήκεται ἔνδοθι, πάντα.

18. ΑΙΜΑΤΙΤΗΣ.*

Οὐ μέν τοι καὶ τόνδε γε ἑρπετὰ φημὶ δύνασθαι·
Ἀλλ' ἕτερον δώσω χατέοντί τοι ἰητῆρα
Οὐρανόθεν γεγαῶτα· σὺ δ' ἐν φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
Εὖτε γὰρ αἰγλῆεν σφέτερον δέμας εὐρύστερνος
Οὐρανὸς, ὠμηστῆρος ὑπαὶ παλάμῃσι Κρόνοιο
Δῃωθεὶς, εἴλυσσεν ἀπειρεσίην ἐπὶ γαῖαν,
Αἰθέρος ἐκ δίνης πεσέειν οὐδάσδε μενοινῶν,
Ὄφρα κε πάντ' αἴδηλα, πολύτριχον ἀμφιπετάσσας
Νῶτον ἑὸν, τεύξῃ, θὴν δ' Οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Θυμὸν ἀνιήσας Κρόνος οὐρανὸν εἰσέτι ναίῃ·
Δὴ τότε ἀμβροσίοιο κατειβόμεναι φορέοντο
Αἵματος ὠτειλῆθεν ἐπὶ τραφερὴν ῥαθάμιγγες,
Τὰς οὐ μόρσιμον ἦεν ἀπ' ἀθανάτοιο κιούσας
Σώματος ὄλλυσθαι· μενέμεν δ' ἐριβώλακι μοῖραι
Ἐν γαίῃ προγόνοιο θεῶν σόον αἷμα κέλοντο.
Μεῖνε μὲν οὖν, αὖον δὲ περίγληνοι θέσαν ἵπποι
Ἠελίου. καί κεν τις ἐπιψαύων, ἐρίσειε
Λᾶαν ἔχειν ἐνὶ χερσὶν, ἔχει δέ μιν αἷμα πεπηγός.
Ἐν γὰρ δὴ χρὼς αὐτὸς ἐτήτυμος αἵματός ἐστιν,
Ἐν δὲ καὶ ὕδατι ῥεῖα δαμασθεὶς ἀτρεκὲς αἷμα
Γίνεται· αἱματόεις δὲ καὶ οὔνομα λᾶας ἔτ' ἀνδρῶν
Ἐκ προτέρων κέκληται. ἀκήρατα δ', ὡς ἐπέοικε,
Φάρμακ' ἔχει· νημερτὲς ἀπόρροιάν μιν ἀοιδοὶ
Οὐρανίην καλέουσιν ἐς ἀνθρώπους ἀφικέσθαι.

Οὐ

8. μέτωπ AI. XVIII, * ΕΤΙ ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΥ. Ed. 1. F. πρὸς

18, 7. Copiosius narrat Diod. Sic, 1, 77.

18, 8. Πολύτριχον νῶτον Caeli intelligam ad verbum *tergus pilosum*, h. e. inuolucrum nigrum, quo inuoluere omnia Caelus voluerit Τρίχινον esse nigrum, obseruat Schol.

Dicam, quod statim vim indicabit lapidis:
Si enim eum in carnes, dum coquuntur, inieceris,
Paululum exspecta, omnes intus carnes dissoluentur.

18. *Haematites.*

Hunc quidem non aio aduersus reptilia aliquid posse,
Sed alium tibi indigenti medicum dabo
Coelitus genitum. Tu vero animum aduerte.
Quum enim splendens suum corpus, latus
Coelus, manibus crudelis Saturni
Laceratus, deuolueret in immensam terram,
E vorticibus aetheris in solum terrae decidere cupiens,
Vt omnia tenebricosa, circumiecto nigro
Suo tergo, redderet, diu vero stellati Coeli
Animum cum cruciasset Saturnus, caelum rursus habitaret
Tunc ambrosii destillantes ferebantur (*Coelus*:
Sanguinis ex cicatrice in terram guttae,
Quas non fatale erat ab immortali profectas
Corpore, perire. Permanere vero in glebosa (cae.
Terra progenitoris Deorum saluum sanguinem iusserunt Par-
Permansit igitur. Aridum vero fecerunt eum lucidi equi
Solis. Et si quis manibus attrectet, contendat
Lapidem se habere in manibus: habet vero illum (*pro illo*)
sanguinem concretum.
In eo enim color ipse verus sanguinis est,
Atque in aqua facillime subactus, verus sanguis
Fit. Et sanguineus lapis iam inde a maioribus
Hodienum nomine appellatur. Potentissima vero, vt conuenit,
Remedia in se continet. Vere riuulum illum vates
Coelestem dicunt ad homines delatum esse.

Non

ἑρπετά. ἐφ' ἑρπ. coni. Steph. 6. ἕλυξεν Al. 9. μὴν Ald. F. δὴν.

Schol. Eurip. Phoeniss. v. 329 τρίχινα ἐνδύματα, δυσόρφναια, σκότια, μέλανα. Sed ibi de lectione poetae ambigitur, vt docet doctiss. Valckenaerius. Vtamur potius loco Apocalypseos nostrae 6,12 καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας, ὡς σάκκος τρίχινος,

Οὐ γάρ ὅγ' οὔτε νέην ἐθέλει θνητοῖσιν ὀϊζὺν
Ἔρχεσθαι προτὶ ὄσσε, παλαιοτέρην τ' ἀπερύκει,
Μιγνύμενος λευκοῖο μετὰ γλάγεος· κεράσας τε
Ἰχῶρι σφετέρῳ, γλυκερῷ μέλιτι δὲ διάνας,
Ἐκ βλεφάρων ἀπὸ πᾶσαν ἄγει νόσον. ἀχαλέα γὰρ
Εἴργεσθαι θνητοὺς ὁράαν ἐρατεινὰ πρόσωπα
Πρεσβυτάτου μακάρων στροβιλοβλεφάρου βασιλῆος.
Καὶ γλήναισι τεῇσιν, ὁμιλήσας κυλίκεσσιν,
Ἀνδρός τ' αἰδοίων ἄκος ἔσσεται, ὅς κε πίῃσι.
Καί μιν ἐγὼν Αἴαντι δαΐφρονι πόλλ' ἐπέτελλον,
Ἔντεσι δηρινθῆναι ἀμύμονος ἀμφ' Ἀχιλῆος
Ἐσσυμένῳ, νίκης ἐπαρηγόνα χερσὶ κομίζειν.
Καί κεν Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἀντίον, αὐτῷ
Κῦδος Ἀθηναίη περσέπτολις ἐγγυάλιξεν·
Ἀλλ' οὐ οἱ μοῖρ' ἔσκε παραιφαμένοιο πιθέσθαι.
Τοὔνεκα θεσπέσιόν μοι ἀθέριξεν ὄνειαρ,
Λάζετο δ' οὐλοὸν ἄορ. ἀτὰρ σύ γε τοῖο μὲν αἶσαν
Ἄζεο, πρὸς δὲ μέλαιναν ὀλισθηροῖο γενέθλην
Ἑρπετοῦ αἱματόεντα δαεὶς λίθον, αἰὲν ἑταίρους
Πινέμεναι νύμφαις ἐνὶ νηϊάδεσσι κέλευε.
Καὶ μὲν ἐγὼ λαιψηρὸν ἐμὸν θεράποντα Δόλωνα
Αὐτοκασιγνήτῳ μεμαὼς φίλον Ἕκτορι θεῖναι,
Πρόφρων ὤπασα λᾶαν ὀλύμπιον αἰτήσαντι·
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαπίνης Τρώων προπάροιθεν ἁπάντων
Ἕκτορι πατρί τ' ἐμῷ κεχαρισμένος ἔπλεθ' ἑταῖρος.
Τοῖο δ' ἕκητί μ' ἐκεῖνος ἀμοιβαδὸν ἀρέσσασθαι

Ἱεμε-

37. γλαίνεσι AI. 39. F. παραιφαμένοισι Steph.

18, 27. Participia *κεράσας*, et statim *διάνας*, tum v. 32 *ὁμιλήσας* videntur media quadam significatione dici, *admiscens se*, idque eo facilius in mentem venire poetae potuit, quo solemnius ipsi est vitam et actionem suis lapillis tribuere.

18, 31. Quid pulchri sit in *στροβίλοις βλεφάροις*, pineae nucis similitudinem habentibus, equidem non intelligo: nisi quod forte decent antiquissimum deorum, et male a filio habitum, adductissimum, non in arcum modo, sed in acutam hyperbolam, supercilium. Non magis pulchritudinem temere aliquis laudet in turbidis et velut procellosis superciliis. Sed talia tamen sunt in antiquis personis, quas Terentianis fabulis adpictas vide

suae

Non enim ille neque nouos permittit dolores
In oculos hominum irruere, veteresque depellit.
Immixtus albo lacti, et confusus
Cum sero illius, dulci vero melle dilutus
Ex palpebris omnem pellit morbum. Moleste enim fert
Arceri homines a conspectu amabilium vultuum
Maximi natu immortalium, palpebras distortas habentis Regis.
Et pupillis tuis, poculis immixtus,
Viriliumque medicina erit, si quis eum biberit.
Illumque ego Aiaci bellicoso multum commendaui,
Ad armis contendendum cum pulchro Achille
Conanti, victoriae adiutorem manibus vt secum ferret.
Ac tolerantem contra Vlyssem ipsi
Gloriam bellicosa Minerua dederat;
Sed fata eius non concedebant vt admonentem audiret,
Ideoque diuinum meum spreuit auxilium,
Et ensem perniciosum arripuit. Tu vero tuam sortem
Melius venerare, contraque nigram sobolem lubrici
Serpentis, sanguineum edoctus lapidem, semper amicos
Bibere tuos cum Nymphis Naiadibus (aqua) iube,
Atqui ego velocem meum seruum Dolonem
Fratri meo Hectori conciliare cogitans,
Lubens donaui lapidem coelestem petenti.
Ille vero derepente prae omnibus Troianis
Hectoris et Patris gratiosus factus est sodalis.
Huius caussa mihi ille vicissim gratificari,

Deside-

40. F, θεσ. πέρ μα ἀθ. τόδε μα vel τόδ᾽ ἐμᾶ coni. Steph.

suae editioni intexuit Daceria, et de quibus peculiarem librum dedit Bergerus. Certe Simonis, Chremetis, Sannionis, personas intuens videor mihi στροβιλοβλέφαρον Orphei Caelum videre et ridere posse. Tales sunt etiam personae Bacchicae in Marmor. Taurinenss. P. I. p. 83.

18, 34. Meminerimus Theodamanta esse, qui loquens introducitur.

18, 40. Non difficile est versum claudicantem, vt posui in V. L. vel alio modo, reponere. Sed, quid dederit poeta quaerimus, non quid potuerit, debueritne adeo.

18, 45. Inspice, qui dubitas, tabellam genealogicam; ad princ. huius libelli.

18, 89.

Ἱέμενος, λιπαρῶν ἐπίκλησιν παρὰ πατρὸς
Ὤπασεν ἀφνειοῖο λαβὼν λίθον, ὅν ποτ' ἄρ' αὐτὸς
Ἐλθὼν Ἰλιόθεν κρατερὸν μετὰ Μέμνονα κῆρυξ,
Σήματ' ἐμεῖο παρόντος ἄνευρον, Ἀσσυρίηθεν
Χρυσοῦ τιμήεντος ἀρείονα δεῦρο κόμισσε,
Μυρία κεῖθι μάγοισι πορὼν πολυΐδμοσι δῶρα.
Εἰ δ' ἄγε δέχνυσο μῦθον· ἐγὼ δ' ἐδάην τά κε λέξω.
Πρῶτα μὲν οὖν σπεύδοντας ἀναιμάκτων ἐπὶ βωμῶν,
(Οὐ γὰρ ἄγειν θέμις ἐςὶ θυηλὴν ἐμψύχοιο)
Ἥλιον εὐρύοπα κλήζειν ὕμνοισιν ἄνωγα,
Καὶ χθόνα πίειραν, πάντων τροφὸν ἐθατόεσσαν.
Δεύτερον αὖτ' αἴθωνος ὑπὲρ λίθον Ἡφαίςοιο
Τήκειν τόνγ' ἰδίῃ ταναοὺς θέλγοντα δράκοντας
Ὀδμῇ, τὴν ἄρα κεῖνοι ἀνερχομένην ἐσορῶντες,
Σπερχόμενοι ποτὶ βωμὸν, ἀολλέες ἐκπρομολόντες
Χηραμόθεν, ὁρόωνται ἐφερπύζοντες ἀϋτμήν.
Αὐτὰρ ἔπειτα λίνοιο νεόπλυτα φάρεα κοῦροι
Ἑσσάμενοι τρεῖς (ὀξὺ φέρων ἄμφηκες ἕκαςος
Ἄορ) ἀναρπάζειν ὄφιν αἰόλον, ὅς κε μάλιςα
Κνίσσης ἱμείρων πυρὸς ἐγγύθι δινεύεσκε.
Τοῦ δὲ διαμελεϊςὶ δαΐζειν ἐννέα μοίρας·
Τρεῖς μὲν κικλήσκειν πανδερκέος ἠελίοιο,
Τρεῖς δ' ἑτέρας γαίης ἐριβώλου λαοβοτείρης,
Τρεῖς δὲ θεοπροπίης, πολυΐδμονος, ἀψαύςοιο·
Τὰς δὲ λέβης κεράμοιο τετυγμένος αἱματοέσσας
Δεξάσθω, καὶ δῶρον ἐλάϊνον Ἀτρυτώνης.
Ἠδὲ μέθυ βρομίοιο καλεσσιχόρου καταχεύειν,
Ἐν δ' ἅλας ἀργεννοὺς βαλέειν θεράποντας ἐδωδῆς·
Ἐν δέ σφιν καὶ δριμὺν ἐπήλυδα κόκκον ἄνωγα
Μῖξαι χρυσοχίτωνα, μελαγχροίην, ἐρίτιμον·
Ἐν δὲ καὶ ὅσσά περ ἄλλα μετ' ἀλλήλοισι μιγέντα
Ἵμερον ἐσπέμπουσιν ἐδητύος ἀνθρώποισι.
Ὄφρα δ' ἐπὶ τρίποδος κρέα γαςέρι δάμνατ' ἐόντα,
Τόφρα δὲ κικλήσκειν μακάρων ἄῤῥητον ἕκαςον

Οὔνο-

55. κόμισσε Al. Esch. 60. κληΐζειν Al. 63. Τήκειν, ἠδείῃ Al.

18, 80. An haec sit descriptio malogranati, viderint consulti.

Desiderans Liparaeum nomine, a patre
Diuite acceptum mihi donauit, quem quidem ille
Ilio profectus fortem ad Memnonem legatus
Virtutes eius, me praesente, expertus, ex Assyria,
Pretioso auro meliorem, huc secum attulit,
Infinita illic Magis doctis elargiens dona.
Sed accipe rem omnem. Expertus loquor.
Primum quidem accelerantes ad aras incruentas
(Non enim fas est victimam immolare animalem)
Solem late splendentem celebrare carminibus iussi
Et terram latam, omnium nutricem mammatam.
Tum vero aestuantem in Vulcanum lapidem hunc
Coniicere et liquefacere, proprio extensos demulcentem
Odore. Hunc illi adspicientes adscendentem (dracones
Festinantes ad aram, confertim erumpentes
Ex suis latibulis, adreptantes adspectant vaporem.
Sed postea pueri, nouis vestibus lineis
Amicti tres (acutum ferentes singuli ancipitem
Ensem) capiunt serpentem variegatum, qui maxime
Odore delectatus, proxime ad ignem se circumagebat.
Hunc vero membratim in nouem partes diuidebant:
Tres quidem assignabant Soli omnia videnti,
Tres alias terrae glebosae nutrici,
Tres vero vatidicae, multisciae, intactae (*virginis Mineruae*)
Has vero lebes e testa fabricatus cruentas
Recipiat, cum munere Tritoniae oliua.
Tum vinum Bacchi ad choreas concitantis infunde,
Candidosque sales iniicere ministros cibi,
Iisdemque acrem et peregrinum coccum, iubeo
Misceri auro tunicatum, nigricantem, pretiosum:
Et quaecunque alia, inter se permixta,
Appetitum excitant cibi hominibus.
Postquam vero in ventre tripodis carnes coquuntur,
Tunc vero inuocare arcana singula Deorum

Nomi-

73. ἐριβόλα Al. 83. Ὄφρ' ἤδ' ἐπὶ Ald. Iunt. τρίσ. σφέα Iunt.

Οὔνομα. τέρπονται γὰρ, ἐπὴν κέ τις ἐν τελετῇσι
Μυστικὸν ἀείδῃσιν ἐπώνυμον οὐρανιώνων.
Ἀρᾶσθαι δὲ Μέγαιραν ἀπόπροθι παφλάζοντος
Σευέμεναι τρίποδος κακομήχανον· ἐς δ' ἄρα τοὺς γε
Πνεῦμα διϊπετὲς ἔνδον ἄγειν ἱερὰς ἐπὶ μοίρας.
Ὁππότε δ' ἑψομένοισιν ἐπὶ κρεάτεσσιν ἵκωνται,
Δαίνυσθαι τότ' ἔπειτα κορέννυσθαί τε μεμαῶτας
Αὐτόθεν ἐκ τρίποδος· (τὰ δὲ λείψανα γαῖα καλύπτοι)
Καί σφιν ἐπισπεῖσαι λευκὸν γάλα, καὶ μέθυ ἡδὺ,
Καὶ λίπα τ', ἠδ' ἐρατόν τε μελίσσης ἄνθιμον εἶδαρ.
Καὶ στέψαι πλέξαντας ἀκρόδρυα καρποφόροιο
Παρθενικῆς ἀφελόντας ἐλαίης. μηδὲ κορέσσῃς
Σφωϊτέροις πέπλοις ἐλέειν οἴκονδε κιόντας·
Μηδὲ μεταστρωφᾶσθαι, ἐπεί κ' ἀπὸ νόσφι τράπηθε·
Ἀλλ' αἰεὶ προτέρην εἰς ἀτραπὸν ὄσσε φέροντες,
Ἔρχεσθ' ἐς μέγαρον. μηδὲ προτιμυθήσασθαι,
Εἴ καί τις ξύμβληται ὁδίτης, ἔστ' ἂν ἵκεσθαι
Ἐς δόμον. ἔνθα δ' ἔπειτα θυηλὰς ἀθανάτοισιν
Ἐξαῦτις ῥέζοντας, ἀρώματα ποικίλα καίειν.
Ταῦτ' ἐγὼ ἐκτελέσας, ὅσα τ' ἔσσεται, ὅσσά τι κοῦφοι
Ὄρνιθες κλάζουσιν, ἐπίσταμαι· ὅσσά τε θῆρες
Ὠμησταὶ τετράπεζοι ἐνὶ σφίσιν ὠρύονται.

19. ΝΕΥΡΙΤΙΣ.

Ἔνθεν ἐγὼν ἐδάην καὶ βακχικὰ νευρίταο
Δῶρα λίθου, Βρομίῳ κεχαρισμένα· τόν περ ἔχοντες
Ἄνθρωποι θυέων τε καὶ ἀράων αἴουσιν
Οὐρανίδαι. γυμνῷ δὲ ῥάχιν ποδὶ πευκεδανοῖο
Εἴ κέν τις θλίψας ὄφιος, διὰ σάρκας ἀκάνθῃ
Δηώσει

89. ἄγα AI. 94. λίπατ' ἐρατὸν AI. 96. F. κορέσσῃς. 100. F. κο-

18, 85. Docet rationem Hymnorum f. τελετῶν, quas nihil prope aliud habere, nisi nominum enarrationem, videmus.

18, 96. Quid sibi κορέσσῃς hic velit, non intelligo. Iam dixerat v. 92, τὰ δὲ λείψανα γαῖα καλύπτοι' nihil debet de hoc sacro auferre domum

Nomina. Delectantur enim quando quis in sacrificiis
Mysticum cecinerit cognomen coelestium.
Et precari iubeo vt Megaeram, a feruente
Tripode, malorum machinatricem depellant: in eosque
Diuinum spiritum immittant super sacras carnes.
Quando vero super carnes coctas venerint,
Epulari tunc satiarique cupide
Illic ex ipso tripode, (reliquias vero terra occultet)
Ad haec libare iubeo Diis album lac et merum dulce,
Et pinguedinem, et amabiles apium odoratas dapes.
Et coronare corollis ex ramis frugiferae
Oleae Mineruae sacrae decerptis, nexis. Neque vero impertiar
Vestimentis suis eos inuoluere quidquam domum redeuntes,
Sed nec respiciatis, licet a via deflectatis:
Sed semper in viam, quae ante vos est, oculos coniicientes,
Pergite domum. Neque alloquimini,
Si quis viator occurrat, donec perueniatis
Domum. Ibi tunc postea sacra Diis
Rursus facientes, aromata varia vrite.
Haec ego postquam ita perfeci, quaecunque futura sunt, et quaecunque leues
Aues clamant, intelligo. Et quaecunque ferae
Crudeles quadrupedes inter se rugiunt.

19. Neuritis.

Inde noui ego etiam Bacchica neuritis
Dona lapidis, Bromio grata. Quem habentis
Hominis et sacrificia et preces exaudiunt
Coelestes. Nudo vero pede, dorsum letalis
Si quis presserit serpentis, et ille carnes eius aculeo
Laese-

τιμυθῆς. XIX, 1. βακχίδα AI. 3. θύοιτε AI. 4. ῥάχιν AI.

domum portari, seruari in alterum diem. Verbo, legendum puto, μηδὲ πορέσσῃς, *Ne impertias* cuiquam domum ferendum quidquam.

Totus apparatus hoc loquitur, ab hoc sacrificio nihil esse quasi eliminandum.

19, 8.

Δηώσοι σφετέρας, ὀδυνήφατος ἔσσεται αὐτῷ
Νευρῖτις. ἔρδει δ' ἀλόχῳ πόσιν ἱμερόεντα·
Ἔνθεν καὶ κατένωπα κελαινῆς ἀσπίδος ἔγνων
Καρτερὰ φάρμακα σεῖο βροτοσσόε θέσκελα πέτρη,
Τῆς ὄνομα χροιή τε πέλει χλοεροῖο πράσοιο.

20. ΧΑΒΑΖΙΟΣ.

Ἔνθεν καὶ σέο δῖε χαβάζιε πειρηθῆναι
Ἐν θυμῷ βαλόμην, καὶ σεῦ μένος εὗρον ἄριστον.
Ἄμφω γὰρ, καὶ νοῦσον ἀναψύχεις πυρόεσσαν,
Καί μοι σκορπιόθεν βεβολημένῳ ἦρα κομίζεις.
Λητοΐδη, σέο μέχρις ἐμοῦ Ποιάντιος ἥρως
Ἐσσύμενος τάδε πάντα ἀμήχανα φησὶ πιφάσκειν.
Αὐτοκασιγνήτην κεχολωμένος Ἀργυρότοξος
Κασσάνδρην ἐκέλευσεν ἀκουόντεσσιν ἄπαντα
Θεσπίζειν Τρώεσσιν, ἐτήτυμά περ φρονέουσαν.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ πρόσθεν ἀπώμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Ψευδέα μήποτε μῦθον ἐνισπεῖν ἀνθρώποισι·
Καὶ νῦν ἀτρεκέως μάλα τοι λέξαντος ἕκαστα,
Ἡμετέροις Ἥρως ἑκατηβόλε πείθεο μύθοις.
Ὣς ἄρ' ἔφη Πριάμοιο διοτρεφέος φίλος υἱὸς,
Ἀτρέος θεράποντι φέρων χάριν Ἡρακλῆος.
Νῶϊ δὲ ποιήεσσαν ἐς ἀκρώρειαν ἰοῦσι
Τρηχεῖαν μάλα μῦθοι ἀταρπιτὸν ἐπρήϋναν.

7. πόσιν Sph. Esch. XX, 8. ἄπιστα Iac. Mewick. ad Tryphiod.

19, 8. Ἔνθεν καὶ κατένωπα] Fortasse haec de alio lapide dicuntur, et imperfecta sunt. Sic paulo ante, ΕΝΘΕΝ ἐγὼν, et statim post ΕΝΘΕΝ καὶ σέο &c. H. STEPH.

19, 10. De gemma χρυσοπράσῳ certe ita loqui potuit poeta.

20, 4. Ἦρα φέρειν Homerica formula (vt Ιλ. Ξ, 132 est χαρίζεσθαι). Quis autem bono medico est χαριέστερος;

20, 5. Hic quasi peroratio est opusculi, qua fidem dictis studet facere ex Theodamantis persona poeta. Philoctetes, ait, fero tandem ad credendum his viribus lapidum a me inductus est. Cassa-

‚aeſerit, dolores eius mitigabit
Ɩeuritis. Facitque coniugi maritum deſiderabilem.
nde etiam contra nigram aſpidem, noui,
'alida eſſe remedia, homines ſeruans diuine lapis,
;ui nomén colorque eſt viridis porri.

20. *Chabazius.*

[nde etiam te, diuine Chabazie, tentare
In animum induxi, tuamque vim expertus ſum optimam.
'ariter enim et morbum refrigeras igneum,
;t mihi a Scorpio icto, remedium affers.
‚atonae Fili, haec tua omnia ad me vsque
'oeantius heros audacter ait ſe impoſſibilia dixiſſe.
ıorori meae iratus Apollo
;aſſandrae, iuſſit eam audientibus incredibilia
'aticinari Troianis, vera licet ſcientem.
ıſt et ego prius iuraui magnum iusiurandum,
'alſum numquam me verbum dicturum hominibus:
gitur poſtquam ſingula admodum vere enarraui,
Ɩoſtris, Heros longe iaculans, verbis placatus eſto!
;t ita loquutus eſt Priami diuini carus filius,
;ratiam referens intrepidi Herculis famulo,
Ɩobis vero herboſum ad verticem euntibus,
ıſperam admodum viam fabulae leniuerunt.

v. 408 p. 63 apud Bernard. ad Syneſ. de Febrib. p. 120. Ipſe vult ἄφαντα. 9. Θεσπίζων AI.

rae vaticinia ipſe irrita Apollo fe-it, et ἄπιστα· at ego iuratus ve-ım dixi. Et nunc noſtris ſermo-ibus (ambigue, μύθοις) tu idem ‚pollo obſecutus, vires quas ego raedicaui, praeſta lapidibus, mihi ıatem fidem concilia.

20, 14. Nunc Orpheus ſermonem Theiodamantis et argumentum li-belli finitum, more aliorum dialo-gorum declarat.

20, 15. Perſonam veluti facit aram, famulam Herculis (qui idem Sol eſt) vt Lap. ὑπ. 61 ἀμύντορα βωμὸν dixerat. Sic Lap. 18, 78 ἅλες θεράποντες ἐδωδῆς.

ΟΡΦΕΩΣ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ

ORPHEI
FRAGMENTA
POETICA

POST HENR. STEPHANVM VNDIQVE
COLLECTA ET ILLVSTRATA
A
IO. MATTHIA GESNERO.

ΟΡΦΕΩΣ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ

I.

Iustinus Martyr in παραινετικῷ λόγῳ· Ὀρφεύς, ὁ τῆς πολυθεότητος ὑμῶν, ὡς ἂν εἴποι τις, πρῶτος διδάσκαλος γεγονὼς, οἷα πρὸς τὸν υἱὸν Μουσαῖον, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀκροατὰς ὕστερον περὶ τοῦ μόνου Θεοῦ κηρύττει λέγων, ἀναγκαῖον ὑπομνῆσαι ὑμᾶς. Ἔφη δὲ οὕτως.

Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστί· θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις
Πᾶσιν ὁμοῦ· σὺ δ' ἄκουε, φαεσφόρου ἔγγονε μήνης·
Μουσαῖ'· ἐξερέω γὰρ ἀληθέα, μηδέ σε τὰ πρὶν
Ἐν στήθεσσι φανέντα φίλης αἰῶνος ἀμέρσῃ.
Εἰς δὲ λόγον θεῖον βλέψας τούτῳ προσέδρευε,
Ἰθύνων κραδίης νοερὸν κύτος, εὖ τ' ἐπίβαινε
Ἀτραπιτοῦ, μοῦνον δ' ἐσόρα κόσμοιο ἄνακτα.
Εἷς ἔστ', αὐτογενής, ἑνὸς ἔκγονα πάντα τέτυκται·
Ἐν δ' αὐτοῖς αὐτὸς περιγίγνεται· οὐδέ τις αὐτὸν
Εἰσοράα θνητῶν· αὐτὸς δέ γε πάντας ὁρᾶται.
Οὗτος δ' ἐξ ἀγαθοῖο κακὸν θνητοῖσι δίδωσι,
Καὶ πόλεμον κρυόεντα, καὶ ἄλγεα δακρυόεντα.
Οὐδέ τις ἔσθ' ἕτερος χωρὶς μεγάλου βασιλῆος.

Αὐτὸν δ' ἐχ ὁρόω· περὶ γὰρ νέφος ἐςήρικται.
Πᾶσιν γὰρ θνητοῖς θνηταὶ κόραι εἰσὶν ἐν ὄσσοι
Ἀθενέες δ' ἰδέειν Δία τὸν πάντων μεδέοντα.
Οὗτος γὰρ χάλκειον ἐς ὐρανὸν ἐςήρικται
Χρυσέῳ εἰνὶ θρόνῳ, γαίης δ' ἔπι ποσσὶ βέβηκε,
Χεῖρά τε δεξιτερὴν ἐπὶ τέρματος ὠκεανοῖο
Πάντοθεν ἐκτέτακεν· περὶ γὰρ τρέμει οὔρεα μακρ
Καὶ ποταμοὶ, πολιῆς τε βάθος χαροποῖο θα-
λάσσης.

Sumſimus hunc locum ex Iuſtini Martyris Cohortat. edit. Ro. St phani p. 18, Hutchini p. 77, et contulimus cum libro de Monarchi Steph. p. 166, et Hutchini p. 156, vbi a verſu inde tertio repetitur : t cum Clem. Alex. Cohort. p. 63 Pott. cum Euſebio Praep. 13, 12 R Steph. p. 389 : cum Cyrillo contra Iul. p. 26 et aliis, quatenus aliq horum verſuum habent. Et Euſebii quidem locum certa ratione tot mox exhibebimus, et ſub hoc exemplo oſtendemus, quomodo verſ ſint veteres ſcriptores in Orphei dictis referendis. Vid. ad Fr. 6, Hic illud monemus, etiam Clementi hanc velut παλινῳδίαν πολυθεΐ τος videri, p. 64 pr. Χρόνῳ τέ ποτε συνῆκε πεπλανημένος. Ἀλλ' μὴ μέλλων, βροτὲ ποικιλόμητι, βράδυνε· Ἀλλὰ παλίμπλαγκ ςρέψας, θεὸν ἱλάσκοιο. Similia Theophilus Antioch. 3, 2. M narchiam diuinam et πολυθεότητα Orphicam atque Platonicam, non repugnare, neſcio, an quis hodie dubitet.

1. Βέβηλοι Πάντες Steph. et plerique. Sed βεβήλοις quidam MS apud Clementem, it. apud Tatianum Or. ad Graecos p. 34 ed. Oxon. Theodorit. Ser. 1 p. 19, 31. Et ſenſus ipſe βεβήλοις poſtulat. Ἐπιτίθεν θύρας, valuis obiectis ſibi arcanum procurant, profanos excludunt, q intra opertum Dei ſunt, non ipſi profani. Ceterum illud πάντες i vel ὁμῶς ſponte conſecutum eſt, cum ſemel admiſſum eſſet βέβηλ Βέβηλοι etiam legit haud dubie, quisquis inculcauit verſum, et tot locum conſtituit vt eſt apud Euſebium.

2. Ἔκγονε hic dedit Ro. Stephanus, et illius exemplo reliqui. S idem in Euſebio ἔγγονε· et eſt perpetua fere vtriusque appellationis, d ſeruata viris doctis, confuſio. Ceterum hic placuit ἔγγονε propter locu Platonis de rep. 2 p. 424. D vbi poſt mentionem Μουσαίου καὶ Ὀρφ addit, σελήνης τε καὶ μουσῶν ἐγγόνων, ὥς φασιν. Sic omnes. De L nae filiis nuper pluſcula dedi ad Claudia. 24, 288.

3. Hinc omnia vsque ad verſ. 21 dedit Iuſtinus etiam de Monar Ro. Steph. p. 166 et Hutchin. p. 156 ſine mutatione.

4. Heſiodea imitatio Scuto Herc. 331 Εὖτ' ἂν δὴ Κύκνον γλυκ αἰῶνος ἀμέρσῃς. Sed γλυκερὴ αἰὼν vita naturalis eſt, φίλη αἰὼν car nis Orphici vita beata myſtarum.

5. Refert hunc verſum cum duobus ſequentibus Clem. Strom. p. 723 ita vt noui verſus initium adiungat Ἀθάνατον.

6 F

6. Pro Ἰθύναν, Εὐθύναν Clem. et Eusebius.

7. Κόσμοιο τυπωτὴν Ἀθάνατον· παλαιὸς δὲ λόγος περὶ τοῦδε φαείνει, et reliqua, quae mox damus, adiungit hic Eusebius.

8. Clemens Alex. Strom. 5 p. 692 extr. Ὀρφεὺς ὁ θεολόγος — εἰπών, Εἷς ἔστ' αὐτοτελής, ἑνὸς ἔκγονα πάντα τέτυκται, ἢ πέφυκεν· (γράφεται γὰρ καὶ οὕτως) ἐπιφέρει· Οὐδέ τις αὐτὸν Εἰσοράᾳ θνητῶν, αὐτὸς δέ γε πάντας ὁρᾶται· σαφέστερον δ' ἐπιλέγει· Αὐτὸν δ' οὐχ ὁρόω, et quae sequuntur v. 14 et 15, pro nostro autem v. 16 habet hunc, Μικραί, ἐπεὶ πάρχεις καὶ ὄντα ἐμπεφύασιν. Pro αὐτογενής, αὐτοτελής etiam Eusebius v. 10. Sed Theodor. Ser. 2 p. 25 ext. Εἷς ἔστ' αὐτογενής· αὐτοῦ δ' ὕπο πάντα τελεῖται.

9. Pro περιγίγνεται, περινίσσεται obit, circuit, Clemens, Eusebius, Theodoritus.

10. Ὁρᾶται, videt, vt Od. O, 61 Ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντο, h. e. ἐθεῶντο vt ait Schol. Sed Eusebius v. 12 Εἰσ. ψυχῶν θνητῶν, νῷ δ' εἰσοράαται, *mente videtur.* Haec et alia plura non a scribarum errore sunt, sed ab his, qui emendare vellent.

11. Pro δίδωσι, φυτεύει Clemens Stro. 5 p. 723. Ἐξ ἀγαθοῖο vel hoc indicare potest, ea quae bona videntur hominibus, aliorsum verti a Deo: vel post felicitatem incommoda diuinitus immitti. Ceterum mutata plane sententia Euseb. 13 Αὐτὸς δ' ἐξ ἀγαθῶν θνητοῖς κακὸν ἐκ ἐπιτέλλει, de quo statim videbimus.

13. Χωρὶς μεγάλοιο ἄνακτος est in Iustini libro de Monarchia.

14-16. Vid. dicta ad v. 8.

17. Clem. Strom. 5 p. 723 et Theodor. Ser. 2, 26 Αὐτὸς δ' αὖ μέγαν αὖθις ἐπ' οὐρανὸν ἐστήρικται. Euseb. 29 Αὐτὸς δὴ κ. τ. λ.

18. Γαίη δ' ὑπὸ ποσσὶ βέβηκεν Clem. Eus. Theod. quod significaret, *sub pedibus* Iouis *terra progreditur:* sententia, a qua non alienum fuisse Orphea, aliunde probabile est. Sed Iustini lectio conuenit forte melius ad nostrorum librorum mentem, qui scamillum Dei terram faciunt, qui adeo *pedibus terrae inscendit*, in terra ponit vestigia. Et tamen Clemens ait, propositum fuisse Orpheo παραφράζειν illud Esaiae dictum de terra ὑποποδίῳ Iehouae.

19. Clemens bis citat hunc versum Strom. 5. Nempe p. 725, 13 sic, Χεῖρα τε δεξ. περὶ τέρμασιν ὠκεανοῖο Ἐκτέτακεν, ὀρέων δὲ τρέμει βάσις ἔνδοθι θυμῷ (Theod. θυμῷ). Sed paulo post p. 727, 14 X. δεξ. ἐπὶ τέρματος ὠκ. Πάντοθεν ἐκτ. γαίη δ' ὑπὸ (MS. ἐπὶ) ποσσὶ βέβηκεν. Videtur Clemens duplex exemplum Orphici carminis habuisse: memoria nunc vnius, nunc alterius lectionem illi subiecisse. Cf. ad fr. 2, 32.

II.

Eusebius Praepar. 13, 12 ponit ista ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου βασιλεῖ Πτολεμαίῳ προσπεφωνημένων.

„Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστί, θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι (1)

Φεύγοντες δικαίων θεσμοὺς θείοιο τεθέντος

 „Πᾶ-

„Πᾶσι νόμου. σὺ δ' ἄκουε Φαεσφόρου ἔγγονε μήνης (1)
„Μουσαῖε· ἐξερέω γὰρ ἀληθέα, μηδέ σε τὰ πρὶν
„Ἐν στήθεσσι φανέντα, φίλης αἰῶνος ἀμέρσῃ,
„Εἰς δὲ λόγον θεῖον βλέψας, τούτῳ προσέδρευε,
„Ἰθύνων κραδίης νοερὸν κύτος· εὖ δ' ἐπίβαινε
„Ἀτραπιτοῦ, μοῦνον δ' ἐσόρα κόσμοιο τυπωτὴν
Ἀθάνατον. παλαιὸς δὲ λόγος περὶ τοῦδε φαείνει.
„Εἷς ἔστ' αὐτοτελὴς, αὐτοῦ δ' ὕπο πάντα τελεῖται, (8)
„Ἐν δ' αὐτοῖς αὐτὸς περινίσσεται· οὐδέ τις αὐτὸν
„Εἰσοράᾳ ψυχῶν θνητῶν, νῷ δ' εἰσοράαται.
„Αὐτὸς δ' ἐξ ἀγαθῶν θνητοῖς κακὸν οὐκ ἐπιτέλλει (11)
Ἀνθρώποις· αὐτῷ δὲ χάρις καὶ μῖσος ὀπηδεῖ,
Καὶ πόλεμος καὶ λοιμὸς, ἰδ' ἄλγεα δακρυόεντα. (12)
Οὐδέ τις ἔσθ' ἕτερος. σὺ δέ κεν ῥέα πάντ' ἐσορήσαις,
Αἴ κεν ἴδῃς αὐτόν· πρὶν δή ποτε δεῦρ' ἐπὶ γαῖαν,
Τέκνον ἐμὸν, δείξω σοι, ὁπηνίκα δέρκομαι αὐτοῦ
Ἴχνια, καὶ χεῖρα στιβαρὴν κρατεροῖο θεοῖο.
„Αὐτὸν δ' οὐχ ὁρόω· περὶ γὰρ νέφος ἐστήρικται (14)
Λοιπὸν ἐμοὶ, στᾶσιν δὲ δέκα πτυχαὶ ἀνθρώποισιν.
Οὐ γάρ κέν τις ἴδοι θνητῶν μερόπων κραίνοντα,
Εἰ μὴ μουνογενής τις ἀπορρὼξ φύλου ἄνωθεν
Χαλδαίων· ἴδρις γὰρ ἔην ἄστροιο πορείης,
Καὶ σφαίρης κίνημ' ἀμφὶ χθόνα ὡς περιτέλλει
Κυκλοτερές γ' ἐν ἴσῳ κατὰ σφέτερον κνώδακα.
Πνεύματα δ' ἡνιοχεῖ περί τ' ἠέρα καὶ περὶ χεῦμα
Νάματος· ἐκφαίνει δὲ πυρὸς σέλας ἰφιγενήτου.
„Αὐτὸς δὴ μέγαν αὖθις ἐπ' οὐρανὸν ἐστήρικται (17)
„Χρυσέῳ εἰνὶ θρόνῳ. γαίη δ' ὑπὸ ποσσὶ βέβηκε.
„Χεῖρα δὲ δεξιτερὴν ἐπὶ τέρμασιν ὠκεανοῖο
„Ἐκτέτακεν. ὀρέων δὲ τρέμει βάσις ἔνδοθι θυμῷ.
Οὐδὲ φέρειν δύναται κρατερὸν μένος. Ἔστι δὲ πάντως

Αὐτὸς

Αὐτὸς ἐπουράνιος, καὶ ἐπὶ χθονὶ πάντα τελευτᾷ,
Ἀρχὴν αὐτὸς ἔχων καὶ μέσσον ἠδὲ τελευτήν,
Ὡς λόγος ἀρχαίων, ὡς ὑλογενὴς διέταξεν,
Ἐκ θεόθεν γνώμαισι λαβὼν κατὰ δίπλακα θεσμόν.
Ἄλλως ȣ̓ θεμιτὸν δὲ λέγειν· τρομέω δέ γε γυῖα
Ἐν νόῳ. ἐξ ὑπάτȣ κραίνει περὶ πάντ' ἐνὶ τάξει.
Ὦ τέκνον, σὺ δὲ τοῖσι νόοισι πελάζεο, γλώσσης
Εὖ μάλ' ἐπικρατέων, στέρνοισι δὲ ἔνθεο φήμην.

De Aristobulo illo non habeo quod addam obseruatis a Fabric. B. G. 3, 11 in Catalogo Peripateticorum, et Wolfio B. Ebr. h. v. T. T. 1 p. 215. Dubitabam, an non ipsius quoque Eusebii fraus hic intercesserit, nec dum plane illum liberare ausim. Sed illud tamen ex annotatione nostra quoque apparebit, Clementi iam Alexandrino laudata esse ea, quae maxime suspecta sunt, vt v. 23 sq. Illud quidem conferenti vtrumque locum apparebit, quae Iustinus protulit, ea facilius ad antiqua Orphicorum carmina referri posse. Studiosorum causa versibus huius carminis apposui numeros praecedentis, vt conferri leuiore opera possint.

2. Hic versus, si quis alius, inculcatus mihi videtur vel a Iudaeo vel a Christiano homine. Pro δικαίων, magis placet δικέων h. e. δικῶν, quod dedit H. Stephanus in Poësi philos. p. 78. Sed tanto minus aliquid muto, quod hic scriptor etiam v. 9 in παλαιὸς penultimam corripit. V. ad Arg. 163. Grammatice verba sic ordinanda, βέβηλοι φεύγοντες θεσμὸς δικῶν θεία νόμȣ πᾶσι τεθέντος. Πᾶσιν ὁμȣ̃ dederat primus auctor versuum: interpolator ad suam rem accommodauit voces diuisas aliter.

11. Περινίσσεται hic ea significatione ponitur vt alias διήκειν a Philosophis de omnipraesentia diuina, quam vocant Theologi.

13. Ἐπιτέλλει, credo, cum respectu ad sidera dici, quae mala et bona dum denunciant et ostendunt, videntur inferre. Sed quid Auctor sibi velit, cum quod hoc versu negare videtur, affirmat proximo, non dixerim, nisi quod sublata erit cum se ipso et cum Iustini carmine pugna, si omisso ȣ̓κ legamus, θνητοῖσι κακὸν ἐπιτέλλει· posteriorem syllabam in κακὸν producente vel caesura, vel liquida litera.

18. Ὁππηνίκα non modo temporis conditionem hic videtur indicare, sed etiam modum et causam adeo, *quandoquidem*.

20. Videtur comparare se cum aliis ita, Nubes mihi circa Deum firmata est, quo minus illum videre possim: sed vulgo hominum decem inuolucra obstant. Quod στᾶσιν pro ἱστᾶσιν intransitiua significatione ponitur, in hoc genere non valde requirendum. Nec durum esset mutare in στᾶσαν h. e. ἔστησαν, aoristo secundo.

23. Μȣνογενὴς hic praerogatiuam Abrahami significare, credo, debuit: Vid. Fabric. Cod. Apocr. V. T. T. 1 p. 368. vbi et de Astrologia Abrahami omnia. Forte fictori huius versus simul obuersatus est ὁ μονογενὴς

νογενὴς de ſinu patris, qui ſolus vidit Deum et hominibus manifeſtauit. Caeterum hos verſus a 23 ad 27 habet etiam Clem. Stro. 5 p. 723.

24. Aſtrum hic intelligi primarium, Solem, vix eſt dubium. Sed conſtructio verſus proximi aliquantum impedita, ita puto ordinanda, *ἴδρις ἔην, ὡς τὸ τῆς σφαίρης κίνημα, ἐν ἴσῳ κυκλοτερὲς, περιτέλλει ἀμφὶ τὴν χθόνα.*

27. Illud ipſum *κίνημα*, ille motus caeli circa terram etiam ventos regit, et ignem caeleſtem fulgurum profert, quem *ἰφιγένητον* forte Orphica iam ſapientia appellauit, vi quadam excuſſum nubibus, lignis attritis, ſilicibus.

32. *Θυμὸν*, et iram diuinam, poëſis Orientis, et ipſa pene natura, niſi edocta a philoſophia melius, tribuit motibus procelloſis in aëre. Cf. Fr. 3, 5. Ceterum *θυμῷ* Roberti Stephani et Theodor. Ser. 2 p. 26, 10 malui, quam *θυμοῦ* Clementis et H. Stephani.

35. Facile eſt fulcire verſum, ſi pro *μέσσον* legas *μέσσατον*· et ſic eſt apud Clementem: ſed Theod. *μέσσην*. Apud Euſebium, qui haec repetit p. 401 Ro. Steph. ad fi. ita, *ἄρχα καὶ μέσον ἠδὲ τελευτήν.*

36. Acui particulam *ὥς*, aperta de cauſa. *Τὸν ὑλογενῆ* eſſe Adamum, ex informi gleba formatum, diceres: niſi legis duarum tabularum mentio nimis aperte ſignaret Moſen, qui in *ὕλῃ* illa ſ. ſilua papyri ſtirpium, in eo, quod *ἕλος* alias vocatur, expoſitus fuerat, de quo Sibyll. 3 p. 366 *ὃν παρ' ἕλους βασίλισσ' εὑροῦσ' ἐκόμιζε.* *Δίπλακα* Homericam vocem Ιλ. Γ, 126 et Ψ, 253 pulchre huc non tam transtulit, quam in domicilium ſuum reuocauit, quisquis verſiculi auctor eſt.

38. Euſebius, vbi haec repetit p. 401 extr. *Ἀλλ' οὐ μὲν θεμιτόν σε λέγειν.* *Ἄλλως οὐ θεμιτόν σε λ.* eſt apud Clementem. Illa ſilentii commendatio Orphica eſt. In vniuerſum illud ſentire mihi videor, etiam quae hic inculcata et aſſuta ſuſpicio eſt, eſſe tamen, quantum res patiebatur, verbis Orphicorum antiquorum conſarcinata et contexta. Male quidem cohaerere mihi v. 38 et 39 videntur.

III.

Clem. Alex. Strom. 5 p. 724, 11 ex quo repetit Euſeb. Praep. 13, 13. Ro. Steph. p. 401 ſq.

Αἰθέρος ἠδ' ἀΐδου πόντου γαίης τε τύραννε,
Ὃς βρονταῖς σείεις βριαρὸν δόμον οὐλύμποιο·
Δαίμονες ὃν φρίσσουσι, θεῶν δὲ δέδοικεν ὅμιλος·
Ὧι μοῖραι πείθονται, ἀμείλικτοί περ ἐοῦσαι.
Ἄφθιτε μητροπάτωρ, οὗ θυμῷ πάντα δονεῖται·
Ὃς κινεῖς ἀνέμους, νεφέλῃσι δὲ πάντα καλύπτεις,
Πρηστῆρσι σχίζων πλατὺν αἰθέρα. σὴ μὲν ἐν ἄστροις
Τάξις ἀναλλάκτοισιν ἐφημοσύναισι τρέχουσα·

Σῷ

Σῷ δὲ θρόνῳ πυρόεντι παρεςᾶσιν πολύμοχθοι
Ἄγγελοι. οἷσι μέμηλε. βροτοῖς ὡς πάντα τελεῖται.
Σὸν μὲν ἔαρ λάμπει νέον ἄνθεσι πορφυρέοισι,
Σὸς χειμὼν ψυχροῖσιν ἐπερχόμενος νεφέλαισιν,
Σάς ποτε βακχευτὴς βρόμιος διένειμεν ὀπώρας.

Εἶτα ἐπιφέρει ῥητῶς παντοκράτορα ὀνομάζων τὸν θεὸν

Ἄφθιτον, ἀθάνατον, ῥητὸν μόνον ἀθανάτοισιν.
Ἐλθὲ μέγιςε θεῶν πάντων κρατερῇ σὺν ἀνάγκῃ,
Φρικτὸς, ἀήττητος, μέγας, ἄφθιτος, ὃν ςέφει αἰθήρ.

1. Τύραννος Clem. ed. Potteri. Sed malui ſequi Euſebium Steph. quia videtur Hymnus eſſe, quo alloqui ſolent Deum.

2. Etiam hic malui ſequi Euſebium, quam quod eſt apud Clem. *Βροντᾶις δὲ σέεαι*.

5. De *θυμῷ* dictum ad Fr. 2, 32.

8. *Τρεχέεσσι* MS. apud Clem. male.

11. Tres modo tempeſtates enumerat, recte: vid. ad H. 33, 17. Sed in hoc diſcedit ab aliis, quod omiſſa aeſtate autumnum ponit, quem alii inter aeſtatem et hiemem ſolent diuidere. V. quae diſputata ſunt ad H. l. c.

13. Ἄς, quod hic legebatur, in Σάς mutare non dubitaui. Quanta ſit ſpiritus aſperi cum ſibilo affinitas, docent, vt alia taceam, ἕξ, ἑπτὰ, ὑπὲρ, *ſex*, *ſeptem*, *ſuper*. Vidit, et rationem reddidit ad Euſebium Vigerius. *Βακχευτὰς* quoque et *Βρομίας*, quae ſunt apud Clementem, ex Euſebio mutaui. *Διένειμεν*, Aoriſtus, vim ſui nominis hic exſerit, *diſtribuere ſolet*.

14. Non eſt neceſſe, vt hoc Iudaicum putemus, et ad *ἀνεκφώνητον* nomen referamus. Nota eſt lingua Deorum Homerica. Munus *τῶν προφητῶν* et *θεολόγων* Orphei vel maxime, nomina a DIS accepta tradere hominibus.

IV.

Macrob. Satur. 1, 18.

Solem Liberum eſſe manifeſte pronunciauit Orpheus hoc verſu.

Ἥλιος, ὃν Διόνυσον ἐπίκλησιν καλέουσιν.

Et

Et is quidem versus absolutior: ille vero eiusdem vatis operosior,

Εἷς Ζεὺς, εἷς Ἀΐδης, εἷς Ἥλιος, εἷς Διόνυσος.

Hunc laudans Iustinus M. addit et istum Coh. p. 78, 1 Hutchini,

Εἷς θεὸς ἐν πάντεσσι, τί σοι δίχα ταῦτ' ἀγορεύω.

Plura de hoc vel Orphico versu vel oraculo congessit nuper Pe. Burmanus Secundus V. C. Anthol. To. 1 p. 629, repetiitque inter alia gemmae Basilidianae inscriptionem, ΕΙС. ΖΕΥС. САРАПІС. ΑΓΙΟΝΟΝΟΜΑ. CΑΒΑѠ. ΦѠC. ΑΝΑΤΟΛΗ. ΧΘѠΝ.

V.

Ὅρκοι Orphici

Iusti. M. Coh. p. 78, 23 et Cyrill. contra Iulia. 1 p. 23.

Οὐρανὸν ὁρκίζω σε, θεοῦ μεγάλου σοφοῦ ἔργον,
Αὐδὴν ὁρκίζω σε πατρὸς, τὴν φθέγξατο πρῶτον,
Ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἑαῖς στηρίξατο βουλαῖς.

Hanc *αὐδὴν* Iustinus interpretatur *λόγον*. *Ἐνταῦθα*, ait, *τὸν λόγον αὐδὴν διὰ τὸ ποιητικὸν ὀνομάζει μέτρον· ὅτι δὲ τοῦθ' οὕτως ἔχει, δῆλον ἀπὸ τοῦ μικρῷ πρόσθεν, τοῦ μέτρου συγχωροῦντος αὐτῷ, λόγον αὐτὸν ὀνομάζειν· ἔφη γὰρ*

Εἰς δὲ λόγον θεῖον βλέψας, τούτῳ προσέδρευε.

Vid. fr. 2, 6.

Theo Smyrnaeus *περὶ τῶν κατὰ μαθηματικοὺς χρησίμων εἰς τὴν τοῦ Πλάτωνος ἀνάγνωσιν* p. 164. (edit. Petau. 1644, 4) refert *Ὀρφικοὺς ὅρκους* hosce:

Ναὶ μὴν ἀθανάτων γεννήτορας αἰὲν ἐόντας,
Πῦρ καὶ ὕδωρ, γαῖαν τε καὶ οὐρανὸν ἠδὲ σελήνην·
Ἠέλιόν τε, Φάνητα μέγαν, καὶ νύκτα μέλαιναν·

et confert relatam ab Euandro *ἐν Αἰγυπτιακῇ στήλῃ γραφήν*.

ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΡΕΑΣ ΠΡΕΣΒΥΤΑΤΟΣ ΠΑΝΤΩΝ ΟΣΙΡΙΣ ΘΕΟΙΣ ΑΘΑΝΑΤΟΙΣ. ΠΝΕΥΜΑΤΙ ΚΑΙ ΟΥΡΑΝΩ. ΗΛΙΩ ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗ. ΚΑΙ ΓΗ. ΚΑΙ ΝΥΚΤΙ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑ. ΚΑΙ ΠΑΤΡΙ ΤΩΝ ΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΣΟΜΕΝΩΝ. ΕΡΩ ΤΕ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΑΡΕΤΗΣ ΒΙΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

Hermeti Trismegisto hunc ὅρκον, vel adiurationem et preces, tribuit Io. Malela Chronogr. p. 30: sed solutis pene versibus: Ὀρκίζω σε, ὐρανὲ, Θεῦ μεγάλυ σοφὸν ἔργον, ἵλαος ἔσο. ὁρκίζω σε, φωνὴ πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἐστηρίξατο βυλῇ. Quae Orpheo rescribenda, et ita restituenda censet Bentleius, Οὐρανὸν ὁρκίζω σε, θεῦ μεγάλυ σοφὸν ἔργον. Ὁρκίζω σ' αὐδὴν πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρῶτον, Ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἑῇ στηρίξατο βυλῇ.

VI.

Proclus in Platonis Timaeum 2 p. 95, 34.

Ταῦτα πατὴρ ποίησε κατὰ σπέος ἠεροειδές.

Deinde v. 42 ὁ Ὀρφεὺς καὶ ὄνομα αὐτῷ προσήνεγκεν — ὁ γὰρ παρ' αὐτῷ Ζεὺς, ὁ πρὸ τῶν τριῶν Κρονιδῶν, ὗτός ἐστιν ὁ τῶν ὅλων δημιυργός. Μετὰ γῦν τὴν κατάποσιν τῦ Φάνητος αἱ ἰδέαι τῶν πάντων ἐν αὐτῷ πεφήνασιν, ὥς φησιν ὁ θεολόγος,

Τὔνεκα σὺν τῷ παντὶ Διὸς πάλιν ἐντὸς ἐτύχθη
Αἰθέρος εὐρείης ἠδ' ὐρανῦ ἀγλαὸν ὕψος,
Πόντυ δ' ἀτρυγέτυ, γαίης δ' ἐρικυδέος εὐρη,
Ὠκεανός τε μέγας, καὶ νείατα τάρταρα γαίης,
Καὶ ποταμοὶ, καὶ πόντος ἀπείριτος, ἄλλα τε πάντα·
Πάντες δ' ἀθάνατοι μάκαρες θεοὶ ἠδὲ θέαιναι,
Ὅσσα δ' ἔην γεγαῶτα, καὶ ὕστερον ὁππόσ' ἔμελλεν,
Ἐγγένετο. Ζηνὸς δ' ἐνὶ γαστέρι σύῤῥα πεφύκει.

Pergit Proclus v. 49 Τῶν δὲ ἰδεῶν πλήρης ὢν, διὰ τύτων ἐν ἑαυτῷ τὰ ὅλα περιείληφε, ὡς καὶ τῦτο ἐνδεικνύμενος ὁ θεολόγος ἐπήγαγε.

Ζεὺς

Ζεὺς πρῶτος γένετο, Ζεὺς ὕστατος ἀρχικέραυνος,
Ζεὺς κεφαλή, Ζεὺς μέσσα· Διὸς δ' ἐκ πάντα τέτυκται.
Ζεὺς ἄρσην γένετο, Ζεὺς ἄμβροτος ἔπλετο νύμφη.
Ζεὺς πυθμὴν γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος·
Ζεὺς πνοιὴ πάντων, Ζεὺς ἀκαμάτου πυρὸς ὁρμή.
Ζεὺς πόντου ῥίζα, Ζεὺς ἥλιος ἠδὲ σελήνη·
Ζεὺς βασιλεύς, Ζεὺς αὐτὸς ἁπάντων ἀρχιγένεθλος.
Ἓν κράτος, εἷς δαίμων γένετο, μέγας ἀρχὸς ἁπάντων.
Ἓν δὲ δέμας βασίλειον, ἐν ᾧ τάδε πάντα κυκλεῖται
Πῦρ, καὶ ὕδωρ, καὶ γαῖα, καὶ αἰθὴρ νύξ τε καὶ ἦμαρ.
Καὶ Μῆτις, πρῶτος γενέτωρ, καὶ Ἔρως πολυτερπής·
Πάντα γὰρ ἐν Ζηνὸς μεγάλῳ τάδε σώματι κεῖται.
Τοῦ δή τοι κεφαλὴν μὲν ἰδεῖν, καὶ καλὰ πρόσωπα,
Οὐρανὸς αἰγλήεις, ὃν χρύσεαι ἀμφὶς ἔθειραι
Ἄστρων μαρμαρέων περικαλλέες ἠερέθονται,
Ταύρεα δ' ἀμφοτέρωθε δύο χρύσεια κέρατα
Ἀντολίη τε δύσις τε, θεῶν ὁδοὶ οὐρανιώνων.
Ὄμματα δ' ἠέλιός τε καὶ ἀντιόωσα σελήνη.
Νοῦς δέ οἱ ἀψευδής, βασιλήιος, ἄφθιτος αἰθήρ·
Ὧι δὴ πάντα κλύει καὶ φράζεται, οὐδέ τις ἐστὶν
Αὐδὴ οὐδ' ἐνοπή, οὐδ' αὖ κτύπος, οὐδὲ μὲν ὄσσα,
Ἣ λήθει Διὸς οὖας ὑπερμενέος Κρονίωνος.
Ὧδε μὲν ἀθανάτην κεφαλὴν ἔχεν ἠδὲ νόημα·
Σῶμα δέ οἱ περιφεγγές, ἀπείριτον, ἀστυφέλικτον,
Ἄτρομον, ὀβριμόγυιον, ὑπερμενές, ὧδε τέτυκτο.
Ὦμοι μὲν καὶ στέρνα, καὶ εὐρέα νῶτα θεοῖο
Ἀὴρ εὐρυβίης· πτέρυγες δέ οἱ ἐξεφύοντο
Τῇς ἐπὶ πάντα ποτᾶτ'· ἱερὴ δέ οἱ ἔπλετο νηδὺς

Γαῖά τε παμμήτωρ, ὀρέων τ' αἰπεινὰ κάρηνα,
Μέσση δὲ ζώνη βαρυηχέος οἶδμα θαλάσσης
Καὶ πόντου· πυμάτη δὲ βάσις χθονὸς ἔνδοθι ῥίζαι,
Τάρταρα δ' εὐρώεντα καὶ ἔσχατα πείρατα γαίης.
Πάντα δ' ἀποκρύψας, αὖθις φάος ἐς πολυγηθὲς
Μέλλεν ἀπὸ κραδίης προφέρειν πάλι, θέσκελα ῥέζων.

In hunc locum contulimus, non tantum quae Proclus habet, quem velut fundum posuimus: sed etiam attexuimus, ex Eusebio, et Alexandrino Clemente, quae ad eundem locum pertinere indicauit etiam Henr. Steph. Poes. philos. p. 81, atque Eschenbachius Epig. p. 68 sqq. Vtrum hic sint, quae Christianorum ingeniis debeantur, haud dixerim. Ad rem quidem suam illos verba Orphicorum, inuitis illis, traxisse apparet: quale quid nempe Proclum etiam facere, mihi non est dubium. Sed illud modo mihi pensum sumsi, vt, quantum possim, vel Orphei vel Orphicorum carmina colligam, et quam sententiam habeant, sine studio partium declarem. Ceterum non male ita coniunxisse H. Stephanum Eschenbachiumque haec carmina, non inde modo colligo, quod mihi etiam nondum consultis illis sic videbatur: sed maxime ob hanc caussam, quod Io. Stobaeus eadem fere ratione vsus est, cuius locum e MS. publicatum in Miscellaneis Britannorum et Belgar. Obseruatt. Vol. 7 p. 190 emendatiorem dedit doctissimus Heringa Obss. c. 11 p. 95 sq. Indicabitur autem hic, vnde quidque sumtum sit eorum, quae Proclo adiecta sunt, et si quae alia varietas non nimis minuta, ac nullius plane momenti, incidet. In principio mutaui interpunctionem, et ἠεροειδὲς dedi, vt ad σπέος conueniat, pro ἠεροειδής. Porro Phaneta illum Orphicum, omnium rerum principia, certe notiones, continentem, deuorauit ille, quem δημιουργὸν, opificem et architectum vniuersi, itemque Ζῆνα, Δία, Iouem, appellat, atque hinc ideas omnium rerum intra se habuit.

7. Ὅπως ἔμελλεν in ὁππόσ' recte mutauit H. Stephanus. Eschenbachius, qui non Proclum typis expressum habuit, sed MS. Augustanum, pro ὅπως dedit ὅσσα ἔμελλεν Γίγνεσθαι κ. τ. λ.

8. Hunc versum ita scribit Steuchus de perenni Philos. 7, 10 et illum, vt suspicor, secutus Eschenbachius Epig. p. 70, Γίγνεσθαι· Ζηνὸς δ' ἐνὶ γαστέρι σαρὰ πεφύκει. Ac primum verbum forte ita fuit in Codice Steuchi et Augustano: editum enim a Grynaeo Ἐγένετο, quod nos mutare ausi sumus, suadente sententia, et postulante metro, in Ἐγγίνετο. Alterum σαρὰ ex ingenio substituit Eschenbachius pro συῤῥαπεφύκει, quod in Augustano inuenerat: et σαρὰ dederat etiam Steuchus, cuius versione Eschenbachius vsus est. In edito est σύῤῥαπ πεφύκει. Etiam hic veram lectionem vidit siue libro adiutus, siue suo στοχασμῷ, Stephanus: siue vidit locum alterum Procli, quem damus ad v. 20. Sed quid sibi vult vox monstrosa? Nihil vero habet monstri, verum tmesin Homericam praepositionis interposita ῥα enclitica. Emendemus, nisi iam occupatum est, Hesychium, Σύῤῥα, ὤμοσεν εἰς τὸ αὐτό. Legendum vel ex hoc ipso

ipso loco, ὁμόσε. Nam σύῤῥα πεφύκε est συμπεφύκε vel συνεπεφύκε h. e. concreuit, ὁμόσε vel εἰς τὸ αὐτὸ ἐπεφύκει.

9. Hic quidem locus sine dubio antiquus est, et Orphicus. Ab 9-15 laudatur tot verbis, nisi quod 11 et 12 transpositi sunt, ab Aristotele, antiquo certe auctore libelli de Mundo ad finem, cum pulchre declarasset illam propositionem Εἷς δὲ ὢν πολυώνυμός ἐστιν, addit, διὸ καὶ ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς ὁ κακῶς λέγεται, Ζεὺς πρῶτος γένετο κ. τ. λ. Et 6 versibus subiicit statim duo, qui nobis hic sunt 41 et 42. Qui autem Latini versus his respondentes leguntur in libello Apuleii de Mundo, hos non ab Apuleio esse, sed a recentiori editore, docetur apud Cl. Burm. ad Anthol. 1, 5 p. 2. Memorabilis praesertim est locus Plutarchi de Orac. def. p. 436, D Δύο πάσης γενέσεως αἰτίας ἐχούσης, οἱ μὲν σφόδρα παλαιοὶ θεολόγοι καὶ ποιηταὶ (horum pater sine dubio Orpheus) τῇ κρείττονι μόνῃ τὸν νοῦν προσέχειν εἵλοντο, τοῦτο δὴ τὸ κοινὸν ἐπιφθεγγόμενοι πᾶσι πράγμασι, Ζεὺς ἀρχὴ Ζεὺς μέσσα, Διὸς δ' ἐκ πάντα πέλονται· ταῖς δὲ ἀναγκαίαις καὶ φυσικαῖς οὐκ ἔτι προσήεσαν αἰτίαις· οἱ δὲ νεώτεροι τούτων καὶ φυσικοὶ προσαγορευόμενοι τοὐναντίον ἐκείνοις τῆς καλῆς καὶ θείας ἀποπλανηθέντες ἀρχῆς, ἐν σώμασι καὶ πάθεσι σωμάτων κ. τ. λ. Totus ille locus consideratu dignissimus: sed nos eatenus tantum illo vtimur, vt ostendamus, Physicis illis a Thalete et Pherecyde antiquis vetustiores Plutarcho iudice, qui hic falli non potuit, esse versus, quos tractamus Orphicos; quos τὰ Ὀρφέως vocat Eusebius Praep. 3, 9 et refert a 9-42. Versum 9 et 10 etiam simpliciter Orpheo tribuit Tzetz. prolegom. Lycophr. vbi ἀργικέραυνος scribitur non minus quam apud Eusebium, et Proclum. Cumque variari videam etiam apud Aristotelem, pene est vt ἀργικέραυνον praeferam, quo *candor* ille et lux fulminis designatur; et quis non nouit ἀργῆτα κεραυνὸν Ιλ. Θ, 133?

10. Hic versus paullo aliter laudatur a Plutarcho, vt modo vidimus: apud Proclum vero Theol. Plat. 6, 8 p. 363 med. Ζεὺς ἀρχὴ, Ζεὺς μέσσα, Διὸς δ' ἐκ πάντα τέτυκται. Nec mirum, in his carminibus multum varietatis inesse, quae a tam remotis inde temporibus in ore potius quam in scriptis hominum essent.

11. Ob duplicem sexum διφυεῖς vocari Deos, monui ad Argon. 14. Pro ἄμβροτος, ἄφθιτος est apud Eusebium. Ceterum hic versus, itemque 13 et 14 absunt apud hunc pariter et Proclum, atque in solidum debentur libro de mundo et Stobaeo MS.

15. Pro ἀρχιγένεθλος apud Aristotelem ἀρχικέραυνος ex v. 9 repetitum temere.

16. Apud Clem. Alex. Strom. 5 p. 726, 14 est μέγας κρανὸς αἴθων, Ἐν δὲ τὰ πάντα τέτυκται, ἐν ᾧ τ. π. κ. Procl. in Tim. 3 p. 174, 1 Δαίμων καὶ ὁ Δημιουργὸς ὀνόμασται παρ' Ὀρφεῖ, ἐν οἷς φησιν, Ἓν κράτος, εἷς δαίμων ἐγένετο μέγας ἀρχὸς ἀπὸ πάντων, quae emendare licet, μέγας ἀρχὸς ἐγένετ' ἀπὸ πάντων.

17 et 18. Etiam tanquam Orphei citantur a Stobaeo Ecl. Phys. 1, 13 pr. p. 25 nisi quod vitiose editum Ἓν δαίμας.

19. Quae hinc sequuntur, sunt ex Eusebio Praep. 3, 9, nisi quod hunc versum habet etiam Proclus in Tim. 2 p. 102, 40 et lib. 3 p. 156, 2: Videtur autem masculino genere posuisse Μῆτιν, quae alias Dea est, non modo Platoni, qui Pori matrem facit eius, qui ex Penia Amorem pro-

progenerauit, Sympos. p. 328, A; sed, quod magis huc pertinet, Hesiodo, qui primam Iouis vxorem facit, quam ex se grauidam Minerua coniux deuorauit etc. Vid. Theog. 886; atque ipsis adeo Orphicis, Minerua, Ἀθηνᾶ, eadem, si credimus Eschenbachio Epig. p. 49. Mihi quidem non contigit in testem antiquum huius rei incidere. Nam Hesychiana συνωνυμία, σύνεσις, βελή, τέχνη, γνώμη, δόλος, ἀπάτη, καὶ ἡ θεός, potest ad Hesiodeam Platonicamque Metin referri. Sed Μῆτιν non minus quam Φάνητα et Ἠρικαπαῖον esse masculina Dei nomina apud Orphicos, ex MSS. Damascii et Procli locis apparet, quos laudauit Bentleius in epistola ad Millium de Ioanne Malela p. 2 sq. vbi inter alia felici emendatione restituit versum, Μῆτιν σπέρμα φέροντα θεῶν κλυτὸν Ἠρικεπαῖον. Et p. 4 ex Procli MS. Ἁβρὸς Ἔρως, καὶ Μῆτις ἀτάσθαλος. Cf. Fr. 8, 1. Locum e Proclo in Timaeum, citatum Eschenbachio Epig. p. 55 Μῆτις τε κέλομαι καὶ κέρδεσι, nondum obseruaui.

20. Procl. in Tim. 2 p. 94, 16 Orpheo tribuit hunc versum Πάντα γὰρ ἐν Ζηνὸς μεγάλε τάδε δώματι κεῖται, καὶ, Ζηνὸς δ' ἐνὶ γαστέρι σύῤῥα πεφύκα. Leg. μεγάλῳ σώματι. De altero vid. hic v. 8.

21. Eodem pertinet Procl. in Tim. 1 p. 50, 2 Ὀρφεὺς τῶν δυνάμεων τάξιν ἐνδεικνύμενος, Τῦδ' ἤτοι κεφαλὴ μὲν, φησὶν, Οὐρανὸς αἰγλήεις, Ὄμματα δ' ἠέλιός τε καὶ ἀντιόωσα σελήνη. Itaque hic rescribam, τῦ δή τοι κεφαλὴ μὲν, ἰδὲ, κ. κ. π. vel sola interpunctione mutata, κεφαλὴ μὲν, ἰδεῖν καὶ κ. π. et *pulchri adspectu vultus*. Vigerius ad Eusebium coniicit ἰδοις· sed sic sequi deberet Οὐρανὸν etc. Ceterum similis plane Orphico Ioui est Sarapis, qui de se apud Macrob. Sat. 1, 20 ita respondit Nicocreonti,

Εἰμὶ θεὸς τοῖος δε μαθεῖν, οἷον κ' ἐγὼ εἴπω·
Οὐράνιος κόσμος κεφαλὴ, γαστὴρ δὲ θάλασσα,
Γαῖα δέ μοι πόδες εἰσὶ, τὰ δ' οὔατ' ἐν αἰθέρι κεῖται,
Ὄμμα τε τηλαυγὲς λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.

26. Ἀντιόωσα Lunae epitheton respectu Solis: quam non videmus, nisi quatenus Soli opposita et velut obuia, radios illius ad nos reflectit, vt aiunt philosophi, refert, reiicit. Nescio vnde sit apud Cl. Heringam ἀνταυγῦσα, nam Stobaei locus refert ἀντιόωσα.

27. Νῦς — ἀψευδὴς apud Proclum in Tim. 3 p. 164, 29 tùm Eusebium et Stobaeum ll. cc. legitur sine varietate. Interea non sine veri similitudine Heringa dedit Οὖς ἀψευδὲς, βασιλήϊον quod suadere videtur v. 30, et laudatum ad v. 21 Sarapidis oraculum, τὰ δ' οὔατ' ἐν αἰθέρι κεῖται. Mutare tamen nolui tres voces, in quibus libri consentiunt: cum etiam νῦς huc pulchre conuenire, quin vnice conuenire videatur h. e. intelligendi facultas. Etenim ὁ νῦς etiam audit, videt: solus νῦς est, non ὖς, qui φράζεται, intelligit, cogitat. Νῦς vocari potest βασιλήϊος, qui etiam in homine sit τὸ ἡγεμονικόν. Illa deinde tam verbose inculcata αὐδὴ, ἐνοπὴ, κτύπος, ὄσσα ad ὦας referuntur. His versibus poterat vti Clarckius ad naturam spatii sui declarandam, quatenus illud sensorium quoddam Dei dici posse putauit. Qui hic νῦς est, ille v. 31 νόημα vocatur.

28. Pro κλύει, κυκλεῖ est apud Eusebium.

29. Οὔτ' ἐνοπὴ, ὔτε κτύπος, ὔτε μὲν ὄσσα, Euseb. Αὐδὴ, ὔτ' ἐνοπὴ, ὔτε κτύπος ἐδὲν, Οὐ μόνος λήθει Stobaeus MS. Vnde fecit Heringa,

ἀλλ' κτύπος, ὃ μένος ἐλθ, Ὁ λῆθα. Scilicet non adhibuit Vir doctr locum Procli.

30. Ἡ λῆθα legendum, pro Ἠλύθα, quod est apud Proclum, iam viderat H. Stephanus. Pro ἴσας apud Eusebium legitur υἷας. Vigeriu suspicabatur ὦτα. Nempe sententiam vidit: ἴσας praeferat Criticus, et iam si absque Proclo et Stobaeo esset.

31. Ἔχει Heringa. Bene, puto: sed nec alterum damnem. Sto baeus MS. pro ἠδὲ νόημα habet ἡ δ' ἔνι σημα Σῆμα δέ οἱ κ. τ. λ. Vnde effinxit Heringa, ἠδ' ἐπίσημον. Σῶμα δέ οἱ. Scilicet Eusebium non contulit Vir eruditus, solo vsus praestanti ingenio.

32. Partem horum versuum ita refert Proclus in Tim. 3 p. 153, 1 Ταῦτα οὖν ὁ θεολόγος αὐδᾷ (elementa omnium rerum πρώτως, et per caussam suam esse in opifice mundi) περὶ τοῦ δημιουργοῦ φησι, Σῶμα δέ οἱ περιφεγγὲς (sic ille pro Eusebiano περιφ. recte, puto) ἀπείριτον, ἀστυφέλικτον, et statim, Ὦμοι μὲν — εὐρυβίης. Et ceteris omissis Μέσση δὲ ζώνη βαθυηχέος (sic pro meliori βαρυηχ.) οἶδμα θαλάσσης. Πυμάτη δὲ βάσις χθονὸς ἔνδοθι ῥίζαι.

33. Dedi lectionem H. Stephani, nisi quod ille habet ὀμβριμόγυιον. Apud Eusebium est Ὄβριμον pro Ἄτρομον. Sed Stob. MS. Ἄτρομον ὀμβρόγυιον, vnde ὀμβριμόγυιον fecit Cl. Heringa. Sed illud μ ante β semibarbaris librariis deberi, non dubito, in voce Homero Hesiodoque frequentata. Vid. Eustath. ad Od. A, 101 de Minerua ὀβριμοπάτρῃ, p. 26, 21.

36. Πετᾶται et mox παμμήτορα editum negligentius apud Eusebium, παμμήτωρ Stob. MS. παμμήτηρ lectionem H. Steph. tuetur Δημήτηρ. Sed παμμήτειρα est in Hymno Homerico 29, 1.

39. Πυμάτη — γαίης habet Proclus etiam in Tim. 3 p. 211, 2 et inde conficit in Demiurgo προϋπάρχειν τὰ αὐτὰ.

42. Hos duo versus habet Proclus in Tim. 2 p. 99, 14 ita, Πάντα τάδε κρύψας, αὖθις πολυγηθέα ῥέζων. Vltimum sic Procl. in Tim. 2 p. 64, 3 ἔμελλεν ἀπὸ κραδίης προφέρειν πάλι θέσκελα ἔργα. Πάλι pro πάλιν est etiam H. 2, 10. Apud Aristotelem l. c. ad v. 9 ita eduntur Πάντας γὰρ κρύψας αὖτις φ. α. κ. Ἐξ ἱερῆς κραδίης ἀνενέγκατο μέρμερα ῥέζων. Eodem modo Clem. Alex. Stro. 5 p. 722, 23 nisi quod hic est κ' αὖθις. Rō. Stephanus in Eusebio sic vt dedimus, nisi quod πολυθέσκελα, vna voce scriptum. In Stobaeo MS. Πάντα δα . . . κρύψας αὖθις φάος ἐυπολύγηθε Μέλλει ἀπὸ κραδίης πάλαι θέσκελας ῥέζων. vnde Heringa, Πάντα δ' ἀποκρύψας, αὖθις φάος ἐς πολυγηθὲς Μέλλει ἀπὸ κραδίης ἀνενέγκαι θέσκελα ῥέζων. Cogitet lector hic etiam, quod de magna illa varietate ad v. 9 monuimus.

VII.

Ex Macrobio Sat. 1, 18
De Phanete h. e. Sole ac Dionyso.

Τήκων αἰθέρα δῖον, ἀκίνητόν περ ἐόντα,
Ἐξανέφηνε θεοῖς ὥραν κάλλιστον ἰδέσθαι,

Ὁ

Ὃν δὴ νῦν καλέουσι Φάνητά τε καὶ Διόνυσον,
Εὐβουλῆα τ' ἄνακτα, καὶ Ἀνταύγην ἀρίδηλον·
Ἄλλοι δ' ἄλλο καλοῦσιν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων.
Πρῶτος δ' ἐς φάος ἦλθε, Διώνυσος δ' ἐπεκλήθη,
Οὕνεκα δινεῖται κατ' ἀπείρονα μακρὸν Ὄλυμπον·
Ἀλλαχθεὶς δ' ὄνομ' ἔσχε, προσωνυμίας τε ἕκαστον
Παντοδαπὰς κατὰ καιρὸν, ἀμειβομένοιο χρόνοιο.

Et quibusdam interiectis,

Orpheus Liberum atque Solem vnum esse Deum eundemque demonstrans, de ornatu vestituque eius in sacris Liberalibus ita scribit:

Ταῦτά γε πάντα τελεῖν ἱερᾷ σκευῇ πυκάσαντα,
Σῶμα θεοῦ πλάττειν ἐριαυγοῦς Ἠελίοιο.
Πρῶτα μὲν ἀργυφέαις ἐναλίγκιον ἀκτίνεσσιν
Πέπλον φοινίκεον πυρὶ εἴκελον ἀμφιβαλέσθαι.
Αὐτὰρ ὕπερθε νεβροῖο παναιόλου εὐρὺ καθάψαι
Δέρμα πολύστικτον θηρὸς, κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Ἄστρων δαιδαλέων μίμημ' ἱεροῦ τε πόλοιο.
Εἶτα δ' ὕπερθε νεβρῆς χρύσεον ζωστῆρα βαλέσθαι,
Παμφανόωντα, πέριξ στέρνων φορέειν. μέγα σῆμα.
Εὐθὺς ὅτ' ἐκ περάτων γαίης Φαέθων ἀνορούσων
Χρυσείαις ἀκτῖσι βάλη ῥόον ὠκεανοῖο,
Αὐγὴ δ' ἄσπετος ἦ, ἀνὰ δὲ δρόσῳ ἀμφιμιγεῖσα
Μαρμαίρη δίνησιν ἑλισσομένη κατὰ κύκλον
Πρόσθε θεοῦ, ζώνη δ' ἄρ' ὑπὸ στέρνων ἀμετρήτων
Φαίνετ' ἄρ' ὠκεανοῦ κύκλος, μέγα θαῦμ' ἐσιδέσθαι.

Et 1, 23

Solem esse omnia et Orpheus testatur, his versibus:

Κέκλυθι τηλεπόρου δίνης ἑλικαυγέα κύκλον
Οὐρανίαις στροφάλιγξι περίδρομον αἰὲν ἑλίσσων,
Ἀγλαὲ Ζεῦ, Διόνυσε, πάτερ πόντου, πάτερ αἴης,

Proclus in Tim. 3 p. 137, 11.

Ὁ θεολόγος μόνον παράγει* τὸν Φάνητα,

Σπέρμα φέροντα θεοῦ κλυτόν. —

Οὐρανὸς μὲν γὰρ μετὰ τῆς γῆς πρόεισιν,

Ἡ δὲ πάλιν γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔτικτε —

Κατὰ τὴν τρίτην γονὴν ἡ γῆ προήγαγεν (conf. v. 21)

Ἑπτὰ μὲν εὐειδεῖς κούρας, ἑλικώπιδας, ἁγνάς,
Ἑπτὰ δὲ παῖδας ἄνακτας ἐγείνατο λαχνήεντας.

— Ὁ δέ γε Φάνης μόνος τε πρόεισιν, καὶ ὁ αὐτὸς ἀνυμνεῖται θῆλυς καὶ γενέτωρ —

Αὐτὸς ἑῆς γὰρ παιδὸς ἀφείλετο κούριμον ἄνθος

Et ibid. p. 137, 26.

Τὰ λόγια τὸν μέγιστον τοῦτον θεὸν (Φάνητα) πηγὴν πηγῶν προσαγορεύει, καὶ μόνον ἀπογεννῆσαι τὰ πάντα φησίν.

Ἔνθεν ἄδην θρώσκει γένεσις πολυποικίλου ὕλης,
Ἔνθεν συρόμενος πρηστὴρ, ἀμυδροῦ πυρὸς ἄνθος,
Κόσμων ἐνθρώσκων κοιλώμασι. Πάντα γὰρ ἔνθεν
Ἄρχεται εἰς τὸ κάτω τείνειν ἀκτῖνας ἀγητάς.

Et L. 5 p. 295, 30 conferenda cum v. 14 sq.

Τίκτει ἡ γῆ λαθοῦσα τὸν οὐρανὸν, ὥς φησιν ὁ θεολόγος,

Ἑπτὰ μὲν εὐειδεῖς κούρας, ἑπτὰ δὲ παῖδας ἄνακτας.
Θυγατέρας μὲν, Θέμιν καὶ εὔφρονα Τηθὺν,
Μνημοσύνην τε βαθυπλόκαμον, Θείαν τε μάκαιραν
Ἡ δὲ Διώνην τίκτεν, ἀριπρεπὲς εἶδος ἔχουσαν,
Φοίβην τε Ῥείην τε, Διὸς γενέτειραν ἄνακτος·

Παῖδας δὲ ἄλλους τοσούτους,

Κοῖόν τε Κροῖόν τε μέγαν, Φόρκυν τε κραταιὸν,
Καὶ Κρόνον, Ὠκεανόν θ' Ὑπερίονά τ' Ἰαπετόν τε.

Deinde, in fine paginae, de Caelo s. Vrano,

Ὡς

Ὡς ἐνόησ' αὐτὲς ἀμείλιχον ἦτορ ἔχοντας,
Καὶ φύσιν ἐκνομίην·
Ῥίπτε βαθὺν γαίης ἐς τάρταρον·

Et statim p. 296, 1.

Τῶν ἄλλων Τιτάνων εἰς τὴν κατὰ τῦ πατρὸς ἐπιβυλὴν ἱεμένων, ὁ Ὠκεανὸς ἀπαγορεύει τε πρὸς τὰς τῆς μητρὸς ἐπιτάξεις, καὶ ἐνδοιάζει περὶ τῆς τάξεως.

Ἔνθ' ἔν Ὠκεανὸς μὲν ἐνὶ μεγάροισιν ἔμιμνεν,
Ὁρμαίνων, ποτέρωσε νόον τράποι, ἠὲ πατέρα
Ὃν γνώσῃ τε βίης, καὶ ἀτάσθαλα λωβήσαιτο
Σὺν Κρόνῳ ἠδ' ἄλλοισιν ἀδελφοῖς, οἳ πεπίθοντο
Μητρὶ φίλῃ, ἢ τὲς γε λιπὼν μένοι ἔνδον ἔκηλος.
Πολλὰ δὲ πορφύρων, μένεν ἥμενος ἐν μεγάροισι,
Σκυζόμενος τῇ μητρὶ κασιγνήτοισι δὲ μᾶλλον.

Idem in Tim. 1 p. 57 extr. de Titanibus, victos esse ab Olympiis,

Καὶ κρατεροί περ ἐόντες ἀμείνονος ἀντιάσαντες,
Ὕβριος ἀντ' ὀλοῆς καὶ ἀτασθαλίης ὑπερόπλε.

Athenag. apol. p. 66.

Κέρες δ' ἐρανίωνας ἐγείνατο πότνια γαῖα,
Οὓς δὴ καὶ Τιτῆνας ἐπίκλησιν καλέεσιν,
Οὕνεκα τισάσθην μέγαν ἐρανὸν ἀστερόεντα.

Procl. in Tim. 2 p. 100, 3

Οἳ Ζηνὶ βροντήν τε πόρον, τεῦξάν τε κεραυνόν.
Πρῶτοι τεκτονόχειρες, οἳ Ἥφαιστον καὶ Ἀθήνην
Δαίδαλα πάντ' ἐδίδαξαν, ὅσ' ἐρανὸς ἐντὸς ἐέργει.

Procl. in Tim. L. 3 p. 184, 47

Ἑπτὰ δὲ πάντα μέρη κέρε (Bacchi) διεμοιρήσαντο,

φησὶν ὁ θεολόγος περὶ τῶν Τιτάνων.

Id. L. 1 — apud Eſchenb. Epig. p. 55

Τιτῆνες κακομῆται, ὑπέρβιον ἦτορ ἔχοντες.

Contulimus huc Stephani exemplo pluſcula de Phanete ac Titanibus: non quo cohaerere ea putemus, aut vllo modo in vnum velut corpuſculum coire poſſe: qua in re fruſtra laborarunt Chryſippus, Proclus, Eſchenbachius: ſed vt hoc ipſum, ſi cui lubeat, eo facilius queat inquirere et cognoſcere.

3. De famoſo hoc Orphicorum Ericapaeo vid. ad Hym. 5, 4. Nempe pro ἤρικε παῖον, reſcripſi Ἠρικεπαῖε.

6. Eſt hoc initium eius fragmenti, quod dedimus n. 6. Vnde etiam hic poſuimus σὺν τῷ παντὶ, pro inepto σὺν τῷ παρά.

8. De hac ἐχίδνῃ ſ. dracone plura Athenag. p. 65.

* Orpheus *inducit* in carmine ſuo Phaneta ſolum ſine coniuge generantem omnia. Sed mox Οὐρανὸς μετὰ γῆς πρόεισιν, *procedit* ad generandum: rurſus ἡ γῆ προήγαγεν, Terra *produxit*, genuit, filias. Et v. 16 ὁ Φάνης μόνος πρόεισιν.

17. Ἄδην θρώσκει legendum, i. copioſe, affatim proſilit, pro ἀδηθρώσκει quod hic eſt, aut ἄρδην θρώσκει vt habetur in eod. verſu apud Procl. in Tim. 2 p. 118, 22. Bentleius in epiſtola ad Mill. ſub Io. Malela p. 5 ex Damaſcio MS. dedit Ἔνθεν ἀποθρώσκει γένεσις πολυπιδάκου ὕλης. Πολυποίκιλον ὕλην habet ter Proclus.

21. Εὐώδεις eſt in Proclo. Sed ſine dubio praeferendum quod ex eodem dedimus v. 17. Non puto voluiſſe virum hic etiam verſus ipſos Orphei referre, quos reconcinnare facile alioquin fuerit: ſed verba, omiſſis quibusdam, poſuiſſe e memoria. Caeterum in hac genealogia Heſiodus quaedam mutauit Theog. 134 ſq. Nec per omnia conuenit Apollod. Bibl. 1, 1, 3, qui tamen easdem ſeptem Titanidas habet. Qui hic eſt Κροῖος, apud Heſiodum Κρῖος, et apud Apollodorum Κρῖος ſcribitur.

26. Κραταιὸν repoſui verſus cauſa pro κρατερόν.

32 et 33. Corrupti videntur duo verſus: reſtituantur, ſi legere placeat, ἠδὲ πατέρ᾽ ὃν Γυμνώσῃ. Sic τέρ᾽ produci poſſit propter literam aſperam et aſperum, qui ſtatim ſequitur, ſpiritum. Γυμνοῦν βίης eſt viribus, tanquam armis, nudare.

34. Oceanum etiam ab illa coniuratione liberat Apollod. 1, 1, 3.

IX.

Procl. in Tim. 4 p. 83, 11

Luna ἀντίχθων

Μήσατο δ᾽ ἄλλην γαῖαν ἀπείρατον, ἥντε σελήνην
Ἀθάνατοι κλήζουσιν, ἐπιχθόνιοι δέ τε μήνην·
Ἣ πόλλ᾽ οὔρε᾽ ἔχει, πόλλ᾽ ἄστεα, πολλὰ μέλαθρα.

Addit

Addit Eſchenb. Epig. p. 164 ex eod. libro

"Οφρ' ἐν μηνὶ τρέπῃ ὅπερ ἥλιος εἰς ἐνιαυτόν.

X.

Procl. in Tim. 2 p. 63, 49 Dei Opificis cum Nocte deliberatio.

Ὁ τοῦ παντὸς ποιητὴς — πρὸς τὴν Νύκτα τῷ Θεολόγῳ πεποίηται λέγων

Μαῖα, θεῶν ὑπάτη, Νὺξ ἄμβροτε, πῶς τάδε, φράζε,
Πῶς δεῖ μ' ἀθανάτων ἀρχὴν κρατερόφρονα θέσθαι;

καὶ ἀκούει παρ' αὐτῆς,

Αἰθέρι πάντα πέριξ ἀφάτῳ λάβε, τῷδ' ἐνὶ μέσσῳ
Οὐρανῷ ——

καὶ περὶ πάσης ἑξῆς ἀναδιδάσκεται τῆς κοσμοποιΐας.

Πρὸς δὲ τὸν Κρόνον πάλιν, μετὰ τοὺς δεσμοὺς †, μόνον οὐκ εὐχόμενος, φησίν·

"Ορθου δ' ἡμετέρην γενεὴν, ἀριδείκετε δαῖμον.

Similis dialogiſmus eſt apud eundem in Tim. 2 p. 96, 2

Πῶς δέ μοι ἕν τι τὰ πάντ' ἔσται, καὶ χωρὶς ἕκαστον;
Αἰθέρι πάντα πέριξ ἀφάτῳ λαβέ· τῷ δ' ἐνὶ μέσσῳ
Οὐρανὸν, ἐν δέ τε γαῖαν ἀπείριτον, ἐν δὲ θάλασσαν,
Ἐν δέ τε τείρεα πάντα, τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωτο.

Καὶ δὴ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὑποθεμένη δημιουργημάτων, ἐπήνεγκεν,

Αὐτὰρ ἐπεὶ δεσμὸν κρατερὸν ἐπὶ πᾶσι τανύσῃς,
* Σειρὴν χρυσείην ἐξ αἰθέρος ἀρτήσαντα.

1. Apud eundem Proclum in Tim. 4 p. 294, 16 hic verſus ita finitur, Πῶς τάδε φράζεις; Ceterum quod Μαῖα hic vocatur Nox, videri poteſt, eam velut obſtetricem intelligi rerum omnium genitarum, vt in H. 2 pr. θεῶν γενέτειρα καὶ ἀνδρῶν, et v. 2 γένεσις πάντων appellatur.

3. Etiam haec paullo aliter referri alias, mox videbimus v. 7.

†) Postquam in vincula Saturnum coniecerat Iupiter, qui hic Demiurgus s. Opifex mundi est, ipsius consilium, quasi suppliciter precans, sibi expetit.

5. Apparet, etiam hic consuli a Demiurgo *Noctem*, quam forte ex hac ipsa fabula *consilii matrem* fecere iuniores; nisi potius hoc ipsum quoque hac fabula innuere voluit Orpheus, noctis silentium consiliis agitandis accommodatum esse. V. ad H. 8, 8.

6. Secundum haec Aether extremum continens omnium rerum: intra hunc Caelum: in hoc denique Terra, Mare, Sidera. Vid. ad 19, 4

10. Hunc versum adieci ex Proclo in Tim. 3 p. 146, 43. Huc etiam pertinet Procl. in Tim. L. 3 p. 173, 52 Κρατερὸς μὲν γὰρ καὶ ὁ δεσμὸς ὁ ἀπὸ νῦ καὶ ψυχῆς, ὡς καὶ Ὀρφεύς φησιν, ἀλλὰ μείζων ἡ τῆς χρυσῆς σειρᾶς ἕνωσις, καὶ μειζόνων τοῖς πᾶσιν ἀγαθῶν αἰτία. Aurea talis catena Homero quoque placuit Ἰλ. Θ, 19 quam irridere solet Lucianus.

XI.

Stobaeus Serm. 77 p. 455, 28.

Iustitia Dei.

Ζεὺς δ' ἐνορᾷ γονέων ὁπόσοι τίεσι θέμισας,
Ἠδ' ὅσοι ἐκ ἀλέγεσιν, ἀναιδέα θυμὸν ἔχοντες·
Καὶ τοῖς μὲν πρόφρων καὶ ἤπιος ἐσθλὰ δίδωσι,
Τοῖς δὲ κακὰ φρονέων νεμεσίζεται Εὐμενίδεσσι.
Δειναὶ γὰρ κατὰ γαῖαν Ἐρινύες εἰσὶ τοκήων.

4. Duriusculus hic versus. Εὐμενίδεσσιν (vid. H. 68 et 69) debet esse Datiuus instrumenti vel modi adeo, hac sententia, Iupiter malis irascitur per Furias h. e. Furiis immittendis eos punit. Iupiter poëtarum ethicus iniurios in parentes liberos vlciscitur, physicus ipse patrem deiicit etc.

XII.

Sextus Empir. contra Math. 2, 31 et 9, 15.

Vita ante leges.

Ἦν χρόνος, ἡνίκα φῶτες ἀπ' ἀλλήλων βίον εἶχον
Σαρκοδακῆ· κρείσσων δὲ τὸν ἥττονα φῶτα δάϊζε.

Dixit, quae debent et possunt dici, ad vtrumque locum Fabricius.

XIII.

Plato Philebo extr. p. 94, H. et Plutarch. p. 391, C.

Ἕκτῃ δ' ἐν γενεᾷ (φησὶν Ὀρφεὺς) καταπαύσατε
κόσμον* ἀοιδῆς.

Prouerbii instar vtroque in loco poni videtur, vt post quinque gera vel gradus adeo, nihil superesse sextum indicetur. Sed an eadem ıtentia posuerit auctor, non dixerim. Seuerior Neander in Theognim p. 292 med. Operis aurei, putat Orphea hunc versum posuisse, de bilibus illis VI millenorum annorum aetatibus, de quibus multa daei et ex his Christiani. Vid. Fabric. Cod. Pseudepigr. V. T. 1079 sq.

* Plut, θυμόν.

XIV.

Plato Cratylo p. 265, A vbi Orphicam et Heracliticam Philosophiam comparat.

Λέγει δέ που καὶ Ὀρφεὺς, ὅτι

Ὠκεανὸς πρῶτος καλλίρροος ἦρξε γάμοιο,
Ὅς ῥα κασιγνήτην ὁμομήτορα Τηθὺν ὄπυιεν.

Io. Stobaeus Ecl. Phys. 1, 13 p. 25 repetit emendatius, vt videtur,

Ὠκ. πρώτιστα καλίρρόος κ. τ. λ. et addit,

Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγείνατο ἶσον ἑαυτῇ
Οὐρανὸν ἀστερόενθ', ἵνα μιν περὶ πάντα καλύπτοι,
Ὅς ῥ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς ἕδος ἀσφαλὲς αἰεί.

Sequuntur apud Stobaeum aliquot Iambici, quos his subnexuit et pro Orphicis dedit Eschenbachius: quos nos quoque referemus, non pro Orphicis quidem: videntur enim Tragici antiqui potius esse: sed quod omniscientiam diuinam, licet formulis incommodis et parum exquisitis, describunt, et quod paullo emendatiores qui legantur, digni sunt a puto autem sic:

Ὃν οὐδὲ εἷς λέληθεν, οὐδὲ ἓν ποιῶν,
Οὐδ' ἂν ποιήσων, οὐδὲ πεποιηκὼς πάλαι,
Οὔτε θεὸς, οὐδ' ἄνθρωπος, οὗτός εἰμ' ἐγώ,
Ἀέρ' ὃν ἄν τις ὀνομάσαι, καὶ Δία,

Ἐγώ,

Ἐγὼ, ὃ θεοῦ 'στιν ἔργον, εἰμὶ πανταχοῦ,
Ἐνταῦθ' ἐν Ἀθήναις, ἐν Πάτραις, ἐν Σικελίᾳ,
Ἐν ταῖς πόλεσσι πάσαις, ἐν ταῖς οἰκίαις
Πάσαις, ἐν ὑμῖν πᾶσιν· οὐκ ἔστι τόπος,
Οὗ μὴ 'στιν ἀήρ· ὁ δὲ παρὸν ἁπανταχοῦ
Πάντ' ἐξ ἀνάγκης οἶδε πανταχοῦ παρών.

XV.

Dio Chrysost. Corinth. p. 458.

Ἐγένετο δὲ καὶ τῶν νεῶν ἅμιλλα· καὶ Ἀργὼ ἐνίκα καὶ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔπλευσεν, ἀλλ' αὐτὴν ἀνέθηκεν ὁ Ἰάσων ἐνταῦθα (Corinthi) τῷ Ποσειδῶνι, καὶ τὸ ἐπίγραμμα ἐπέγραψεν, ὃ λέγουσι Ὀρφέως εἶναι·

Ἀργὼ τὸ σκάφος εἰμὶ, θεῷ δ' ἀνέθηκεν Ἰάσων,
Ἴσθμια, καὶ Νεμέοις στεψάμενον πίτυσιν.

Vltimum actum fabulae Argonauticae, et Medeae furores Corinthum vulgo referri a Tragicis, notum. Noster Orpheus Argon. 13 Iolcum reducit Iasonem et Argo. Consentit alter Sophista Aristides, qui in Isthmiaca, To. 1 p. 24 Iebb. tribuit Corintho aedificationem Argus causam coniecturae interserens, ὁ γοῦν ἡγεμὼν αὐτῆς — φαίνεται δεῦρό τε καταγόμενος αὐτὴν, καὶ δεῦρο ὁρμισάμενος· ponit vt certum, appulisse Iasonem Corinthi, et nauem ibi subduxisse.

2. Στεψάμενον media voce et ad σκάφος relatum hoc indicare videtur, nauem a se ipsa, h. e. a suis vectoribus, coronatam esse: et solet sic Pindarus de sacrorum certaminum victoribus.

XVI.

Clemens Alex. Cohort. p. 17 extr. et hinc Euseb. Praepar. 2, 3

Baubo Cererem exhilarat.

Παραθήσομαι δέ σοι αὐτὰ τοῦ Ὀρφέως τὰ ἔπη, ἵν' ἔχῃς μάρτυρα τῆς ἀναισχυντίας τὸν μυσταγωγόν.

Ὣς εἰποῦσα πέπλους ἀνεσύρατο, δεῖξέ τε πάντα
Σώματος οὐδὲ πρέποντα τύπον· παῖς δ' ἦεν Ἴακχος,
Χεῖρά θ' ἑὴν ῥίπτεσκε γελῶν Βαυβοῦς ὑπὸ κόλποις·
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν εἴδησε θεὰ, μείδησ' ἐνὶ θυμῷ,
Δέξατο δ' αἰόλον ἄγγος, ἐν ᾧ κυκεὼν ἐνέκειτο.

Arnobius aduersus gentes L. 5 p. 175.

Ipsos in medio ponemus versus, quos Calliopes filius ore edidit Graeco, et cantando per saecula generi publicauit humano.

Sic effata, sinu vestem contraxit ab imo,
Obiecitque oculis formatas inguinibus res:
Quas caua succutiens Bacchi manu': nam puerilis
Olli vultus erat, plaudit, contrectat amice.
Tum Dea defigens augusti luminis orbes,
Tristitias animi paullum mollita reponit:
Inde manu poclum sumit, risuque sequenti
Perducit totum cyceonis laeta liquorem.

Orpheo tribuunt sine dubitatione hos versus Clemens et Arnobius, t Eleusiniorum sacrorum, quorum ille Mystagogus, partem faciunt. uantumuis leues sunt et turpiculi, multum tamen et forte plus satis laborarunt viri docti in illorum vel lectione vel sententia constituenda, aulus Leopardus emendatt. 6, 25, Da. Heinsius ad Clementem, Salmas. d Soli. p. 527 sq. et Io. Corn. de Pauw ad Anacr. p. 181: quem suo iore et iure hic exagitauit Doruillius Vanni Crit. p. 397 sqq. quae pot-st, cui volupe est, excutere. Nobis Orphica ista ex Orphicis expli-are visum est iam nuper ad Claudia. 33, 16: sed paucis, et quantum ufficiat *τοῖς μεμυημένοις*. Ex Hymno 41 constat, λύσιον (Lyaeo cogna-am nomen) et Θεσμοφόρον Διόνυσον Eleusine coli: et H. 49, 7 it. 51, 9 ion λύσιον ληναῖον modo dici; sed, quod vnice huc pertinet, *πανσί-λυπον, φιλάπονον*, et statim *ἰκάφιον*, a verbo *ἐφάπτομαι*· *Tagen* tangendo feliciter reddidit Scaliger: simplicior aliquis vocaret *con-trectatorem*. In his versibus, vt illos proposui, Iacchus s. Bacchus, per d ipsum quod *ἰκάφιος* est, fit *πανσίλυπος* et *φιλάπονος*. Potuit in illa nfantia et nuditate corporum ac verborum generis humani tam absur-lum, vt nobis nunc videtur merito, commentum probari, potuit reli-iosas in cerimonias irrepere, non minus quam *φαλλοφορίαι* illae anti-uorum et ritus alii, quos nemo non rideret vel despueret, nisi reli-ione et vsu saeculorum consecrati essent.

1. Greg. Naz. in Iulia. 1 s. Orat. 3 p. 104, 6 sic dedit *Ὡς εἰποῦσα θεὰ δοιὰς ἀνεσύρατο μηρὰς.* Sed aperte iniquus est et calumniator, cum Deae tribuit factum Baubûs, et cum addit, fecisse hoc Deam, *ἵνα τε-λέσῃ τὰς ἱερατὰς* etc.

3. *Χερί τε μιν ῥίπτασκε* legunt apud Clementem et Eusebium viri docti, et interpretantur puerum Iacchum a sua matre in sinum et complexum Baubûs missum: de qua re tamen nihil Arnobius: et quid sibi vult *γελῶν*, masculini generis Participium, quod verbo iungendum esse nemo, puto, dubitat. Hic audaciorem me fuisse fateor, quod co-gitabam, a librario Iotacista eam mutationem inter dictandum fuisse inductam.

4. Μά-

4. Μάδησε bis in hoc versu vulgatum est. Sed sic nihil in G cis respondet versui, *Tum Dea defigens augusti luminis orbes*, et sibi vult ignaua repetitio verbi μάδησε; Et iam Salmasius in Soli. p. a A ἄδησε reposuit.

7. *Formatas inguinibus res* videtur interpres Latinus, siue est Arnobius, siue antiquior, dixisse vt exprimeret nomen τύπον.

8. Heinsius coniiciebat, *Quas caua succutiens Baubûs manus.*

9. *Olli* legebatur apud Arnobium olim, quod ex MS. in *Ollis* tauit Heraldus. *Baubo* et *Bacchi* tenuissimo discrimine distare, tum. Casum mutauit, qui *Baubus* hic nomen esse debere, sumserat.

XVII.

Clemens Alex. Cohort. p. 15, 8.

Symbola quaedam mysteriorum Bacchi s. Dionysi.

Ὁ τῆς τελετῆς ποιητὴς Ὀρφεύς φησιν ὁ Θρᾴκιος

Κῶνος καὶ ῥόμβος καὶ παίγνια καμπεσίγυια,
Μῆλά τε χρύσεα καλὰ παρ' Ἑσπερίδων λιγ
φώνων.

Arnobius adu. Gentes L. 5 p. 169.

— vt occupatus puerilibus ludicris distractus ab T tanibus Liber sit — Cuius rei testimonium suis prodidit in carmininibus vates Thracius, *Tal speculum, turbines, volubiles rotulas, et tere pilas, et virginibus aurea sumta ab Hesperidib mala.*

Non voluit, puto, Arnobius versus Orphicos interpretari: sed fu isse videtur hanc rerum ludicrarum enumerationem ex Alexandrino C mente, qui statim post versus, quos damus, ita pergit, Καὶ τὰ ὑμῖν τῆς τελετῆς τὰ ἀχρεῖα σύμβολα οὐκ ἀχρεῖον εἰς κατάγνωσιν παραθ ἀστράγαλος, σφαῖρα, στρόβιλος, μῆλα, ῥόμβος, ἔσοπτρον, πόκος. Q sibi singula illa symbola voluerint, quaerere hodie, credo, serum e

XVIII.

Clemens Alex. Strom. L. 6 p. 738, 10.

Orphei versus ab Homero vsurpati.

Ὀρφέως ποιήσαντος,

Ὡς οὐ κύντερον ἦν καὶ ῥίγιον ἄλλο γυναικός·

Ὅμηρος ἄντικρυς λέγει (Οδ. Λ, 426)

Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός.

Et p. 751, 22

Εὕροις δ' ἂν καὶ Ὅμηρον, τὸν μέγαν ποιητὴν, ἐκεῖνα τὰ ἔπη,

Οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς ἐλαίης, (Ιλ. Ρ, 53) καὶ τὰ ἑξῆς, κατὰ λέξιν μετενηνοχότα παρ' Ὀρφέως ἐκ τοῦ Διονύσου ἀφανισμοῦ· ἔν τε τῇ θεογονίᾳ ἐπὶ τοῦ Κρόνου Ὀρφεῖ πεποίηται

Κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, καδδέ μιν
Ἥιρει πανδαμάτωρ. (ὕπνος

Ταῦτα δὲ Ὅμηρος (Οδ. Ι, 372) ἐπὶ τοῦ Κύκλωπος μετέθηκεν.

Athenag. Legat. c. 15 p. 64 Dechair.

Ὁμήρου μὲν λέγοντος (Ιλ. Ξ, 201 et 302)

Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν.

Ὀρφέως δὲ, — ᾧ καὶ Ὅμηρος τὰ πολλὰ, καὶ περὶ θεῶν μάλιστα ἕπεται, —

Ὠκεανὸς, ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται.

Iusti. M. Cohortat. c. 16 p. 81 extr. Hutchini.

Τοῦ Ὀρφέως

5 Μῆνιν ἄειδε Θεὰ Δημήτερος ἀγλαοκάρπου

ἐν ἀρχῇ τῆς ποιήσεως εἰρηκότος, αὐτὸς

Μῆνιν ἄειδε Θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος

γέγραφεν.

Clem. Alex. Strom. L. 5 p. 718, 30

Υἱὲ Διὸς μεγάλοιο, Πάτερ Διὸς αἰγιόχοιο.

5. Quam μῆνιν Δήμητρος cecinerit Orpheus, colligitur ex locis Clementis Alex. et Arnobii, quae damus ad Argon. 17.

7. Locus Clementis corruptus, aut truncatus, aut perturba videtur, quod hic perſequi non licet. Sed hoc apparet, voluiſſe ef cere, in Deo eſſe Patrem et Filium etiam de Orphei et Home ſententia.

XIX.

Phyſica quaedam et Geographumena.

Proclus in Timaeum L. I p. 29, 29.

Καὶ φύσεως κλυτὰ ἔργα μένει, καὶ ἀπείριτος αἰὼ

Clemens Alex. Strom. L. 6 p. 746, 11

Ὀρφέως ποιήσαντος

Ἔστιν ὕδωρ ψυχῇ, θάνατος δ' ὑδάτεσσιν ἀμοιβὴ
Ἐκ δ' ὕδατος γαίη, τὸ δ' ἐκ γαίης πάλιν ὕδωρ.
Ἐκ τοῦ δὲ ψυχὴ, ὅλον αἰθέρα ἀλλάσσουσα.

Ἡράκλειτος ἐκ τούτων συνιστάμενος τοὺς λόγους, ὧδέ πως γράφει, ψυχῇσι θάνατος, ὕδωρ γενέσθαι· ὕδατι δὲ θάνατος, γῆν γενέσθαι· ἐκ γῆς δὲ ὕδωρ γίνεται, ἐξ ὕδατος δὲ ψυχή.

Idem Strom. 5 p. 672 extr. e Dionyſio Thrace Grammatico mentionem facit ſymboli τῶν θαλλῶν (ramorum) τῶν διδομένων τοῖς προσκυνοῦσιν, additque,

φησὶ γὰρ Ὀρφεὺς ὁ Θρᾴκιος,

Θαλλῶν δ' ὅσσα βροτοῖσιν ἐπὶ χθονὸς ἔργα μέμηλεν.
Οὐδὲν ἔχει μίαν αἶσαν ἐπὶ φρεσὶν, ἀλλὰ κυκλεῖται
Πάντα πέριξ· στῆναι δὲ καθ' ἓν μέρος οὐ θέμις ἐστίν.
Ἀλλ' ἔχει, ὡς ἤρξαντο, δρόμου μέρος ἶσον ἕκαστος.

οἱ θαλλοὶ ἤτοι τῆς πρώτης τροφῆς σύμβολον ὑπάρχουσι κ. τ. λ.

Ibid. p. 673, 25

Βέδυ τοὺς Φρύγας τὸ ὕδωρ φησὶ καλεῖν, καθὸ καὶ Ὀρφεύς,

Καὶ

Καὶ βέδυ νυμφάων καταλείβεται ἀγλαὸν ὕδωρ.

Procl Tim. 1 p. 38, 7 Οὐ μόνοι οἱ Μαθηματικοὶ λέγουσι περὶ τοῦ μὴ πᾶν κλίμα πρὸς ἀνθρώπων οἴκησιν σύμμετρον, ἀλλὰ καὶ Ὀρφεὺς οὑτωσὶ διορίζων. Διώρισε δ' ἀνθρώποις

Χωρὶς ἀπ' ἀθανάτων ναίειν ἕδος, ἣ μέσος ἄξων
Ἠελίου τρέπεται ποτινεύμενος· οὔτε τι λίην
Ψυχρὸς ὑπὲρ κεφαλῆς, οὔτ' ἔμπυρος, ἀλλὰ μεσηγύς.

Ad hos versus alludere videtur Sextus Emp. Pyrrh. 3, 30 Ὀνομάκριτος ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆν principia rerum omnium dixit. Repetit adu. Math. 9, 361.

2. Abrupta breuitas obscurum reddit versum. Sed quod Heracliticum dogma continere dicitur, facile est illum supplere, adhibita praesertim illa etiam obseruatione, in quam frequentissime incidimus de vna voce duas velut personas sustinente, h. e. semel posita, bis intelligenda, nunc eodem intellectu, nunc diuerso. Nempe hoc dicit Orphicus versus, *Aqua mors est animae* h. e. aëri, dum in illam densatur, sed *mors* etiam *aquis* sunt *vices*, dum illae rursus in aëra extenuantur. Non immoramur hic in Heraclitico dogmate illustrando: sed monemus, his versibus firmari, quae de illo disputauimus in Comm. Acad. Scientt. Gotting. T. I. vbi de animabus Hippocratis h. e. Heracliti.

3. Versum vacillantem fulcias, si pro τὲ legas τότε.

4. Ψυχὴ ὅλον αἰθέρα ἀλλάσσει significare videtur, aër omne spacium circumfusum telluri (hic enim est aether) mutat in suam naturam, vt pro aqua, vaporibus, nubibus nihil nisi aër esse videatur. Iam 10, 6 αἰθὴρ videtur ita poni, vt non tam elementum fluidum, quam spatium, quo continentur omnia, notet.

5. Aenigmatis instar hic locus habet. Vniuersim quidem inconstantiam illam et illum fluxum omnium rerum Heracliticum, explicari his versiculis, videtur. Sed quid proprie sibi voluerit Symbolum θαλλοῦ, siue *rami*, neque Grammaticus Dionysius, neque Clemens satis docent; multo minus quae sint ἔργα θαλλῶν. Si interpretari verbotenus locum velis, ita fuerint verba ordinanda, Ὅσα ἔργα θαλλῶν βροτοῖσιν ἐπὶ χθονὸς μέμηλεν, ἐκείνων (hoc enim pronomen supplendum est) Οὐδὲν ἔχει μίαν αἶσαν ἐπὶ φρεσίν. Aut nihil dicit, aut θαλλὰς intelligit ipsos homines, quatenus virent, vigent, procedunt, sed etiam arescunt, abscinduntur subito. Secundum haec fuerit talis sententia: Quaecunque curant agitantue homines, illorum nihil ne in animis quidem illorum vnam constantemque sortem vel rationem habet etc. Caeterum inter antiquissimos Orphicorum ritus fuisse θαλλοφορίαν, Dionyso propriam, credibile est; cuius ritus imitationem etiam Iudaeis placuisse, putat Spencerus de Legib. Ebrr. ritual. 4, 5 et Lakemacherus Obseruatt. 1, a de ritibus quibusdam Bacchicis. Dionysius et Clemens tamen, cum

διδομένας τοῖς προσκυνοῦσι θαλλὰς memorant, ſpeciatim ramos illos oli[...] ſupplicantium geſtamen, intellexiſſe videntur.

9. De voce Βέδυ, aquam notante, plura ſunt ex Didymo Gra[m]matico apud Clem. l. c.

XX.

Proclus in Platonis Theol. 6, 8 p. 363, 20
Dice ſ. Iuſtitia.

Ὁ Ὀρφεὺς — ἤδη βασιλεύοντι [τῷ ὅλων δημιουργ[ῷ] καὶ διακοσμεῖν ἀρχομένῳ τὸ πᾶν ἕπεσθαί φη[σι] τὴν ὅλην Δίκην

Τῷ δὲ Δίκη πολύποινος ἐφείπετο πᾶσιν ἀρωγός.

Hunc verſum ſic reſtituit Aem. Portus, cum eſſet πολύποινος ἐφίπετ[ο] quomodo etiam legitur in Tim. 5 p. 310, 32 Ἔστι γὰρ ὀπαδὸς τοῦ Διὸς κ. τ. λ. Ceterum hoc, puto, voluit auctor carminis, operibus diuinis omnibu[s] adiutricem adfuiſſe Δίκην, Iuſtitiam, aequis omnia ponderibus libra[n]tem, eandem quae poenas exercet etc.

XXI.

Scholia ad Apollo. Argon. 3, 1
Muſae.

Ὅτι θαλιῶν εἰσι προστάτιδες αἱ Μοῦσαι, ἐν τοῖς Ὀρ[]φικοῖς δεδήλωται.

Οὐδέ τι λήγονται Μουσῶν βροτοὶ, αἳ γὰρ ἔασι
Κοίρανοι, αἷσι μέμηλε χορὸς, θαλίαι τ' ἐρατειναί

Et mox, Ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς εὑρέτις ὀρχήσεως ἡ Ἐρα[]τὼ παραδίδοται.

XXII.

Schol. Apollo. 3, 26

Ἐν τοῖς εἰς Ὀρφέα (in his quae ad Orpheum aucto[]rem referuntur) Κρόνου [παῖς ὁ Ἔρως] γενεαλογεῖτ[αι].

Αὐτὰρ Ἔρωτα Κρόνος καὶ πνεύματα πάντ' ἐτέ[]κνωσε.

vid. Arg. 14.

Πω'

Πνεύματα poni in praedicamento ſubſtantiae, *ὡς χολαστικὸν ἔχεις αἰτιῶν*, et ſubolem ea aſſignare Saturno, mirabor ſi ſit Orphicum.

XXIII.

Procl. in Plato. Polit. p. 380, 6
Species quibus ſe videndos praebent Dii.

Οἱ θεοὶ πολλὰς ἑαυτῶν προτείνουσι μορφὰς, πολλὰ δὲ σχήματα ἐξαλλάττοντες φαίνονται — Καὶ ταῦτα καὶ ἡ θεοπαράδοτος μυσταγωγία παραδίδωσι. Ταῦτα γάρ φησιν ἐπιφωνήσασα,*

Πῦρ ἴκελον σκιρτηδὸν ἐπ' ἠέρος οἶδμα τιταῖνον,
Ἢ καὶ πῦρ ἀτύπωτον, ὅθεν φάνην προθέεσαν,
Ἢ φῶς πλησίον ἀμφιγύην ῥοιζαῖον ἑλιχθέν.
Ἀλλὰ καὶ ἵππον ἰδεῖν φωτὸς πλέον ἀστράπτοντα,
Ἢ καὶ παῖδα θοοῖς νώτοις ἐποχούμενον ἵππου,
Ἔμπυρον, ἢ χρυσῷ πεπυκασμένον, ἢ πάλι γυμνὸν,
Ἢ καὶ τοξεύοντα καὶ ἑστηῶτ' ἐπὶ νώτοις,

καὶ ὅσα τούτοις ἐφεξῆς τὰ λόγια προστίθησιν, οὔτε ἀλλοίωσιν, οὔτε ποικιλίαν, ἀλλὰ τὰς μεθέξεις αὐτοῦ (int. Θεοῦ) *διαφόρους ἐπιδεικνύονται.*

* Mihi non eſt dubium, quin eam intelligat Proclus, quam Theol. Plat. 6, 8 p. 363 med. *τὴν Ὀρφικὴν μυσταγωγίαν* appellat, ac de qua in Tim. 2 p. 97, 6 *οἱ ἐκ τῆς θεοπαραδότου θεολογίας ὁρμώμενοι·* et p. 124, 35 *ἡ θεοπαράδοτος Θεολογία·* quam mox *τὰ λόγια* vocat, quae *λόγια*, qualiacunque ſint, ex eadem certe officina cum antiquis illis Orphicis videntur prodiiſſe. Sententiam illorum vtcunque expreſſi h. m.

Qualem ignem ſubſultim per fluctus aëris ſe extendentem,
Aut etiam ignem informem, indeque ſplendorem procurrentem,
Aut lucem prope claudum illum ſtreperum volutam,
Sed etiam equum adſpectu luce plenum, fulgentem,
Aut etiam puerum velocibus tergis inuehentem equi,
Igneum, vel auro tectum, vel rurſus nudum,
Vel etiam ſagittantem, et inſiſtentem in tergis.

2. *Φάνης ἐλλάμψεις* interpretatur Heſychius. Euripides appoſite ad hanc rem Rheſo v. 943 *Μυστηρίων δὲ τῶν ἀπορρήτων φάνας Ἔδειξεν Ὀρφεύς.*

3. *Πλέσιον*, quod, quid ſibi vellet, non comminiſcebar, mutaui in *πλησίον·* et *ῥιζαῖον* ſimili cauſa in *ῥοιζαῖον*. Puto autem intelligi ignem, qualis circa Vulcanum cum ſtridore voluitur.

5. Θοοῖς νώτοις melius intelligebam, quam θεοῖς, et
6. Ἔμπυρον quam Ἔλπυρον. Itaque sic interea mutaui: quod in tali re sine fraude esse debere arbitror. Sic πάλι γυμνὸν diuisis vocibus dedi, et
7. Ἑστηῶτ' pro ἑστιῶντ'. Sententiam huius loci, quem Proclus tractat, concinne expressit Eusťath. Prooem. in Iliada p. 1, 31. vbi de fabulis poëticis ἐννοιῶν εὐγενῶν σκιαί εἰσι καὶ περιπετάσματα.

XXIV.

Proclus in Timaeum L. 2 p. 124, 33
Deus pater animarum.

— Γλυκερὸν δὲ τέκος Διὸς ἐξεκαλεῖτο.

Et mox, cum prouocasset ad τὴν θεοπαράδοτον θεολογίαν,

Λέγοι γοῦν ἡ ψυχὴ περὶ τοῦ Διὸς — τοῦ δημιουργήσαντος τὸ πᾶν,

— — — Μετὰ δὲ πατρικὰς διανοίας
Ψυχὴ ἐγὼ ναίω, θρεπτὰ ψυχῶσα τὰ πάντα.

Κατέθετο γὰρ

Νοῦν μὲν ἐνὶ ψυχῇ, ψυχὴν δ' ἐνὶ σώματι ἀργῷ,
Ἡμᾶς ἐγκατέθηκε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

1. Illud ἐξεκαλεῖτο forte aliquis comparet cum illa nostrorum formula, vbi Deus καλεῖν, καλεῖν ἐξ οὐκ ὄντων dicitur, quae iubet exsistere.
3. Est apud Proclum ita: θερψήχωσα τὰ πάντα, vacillante versu, et verbo mihi ignorabili. Verba κατέθετο γὰρ sunt Procli ad lucem sententiae addita: quorum vis est etiam in vltimo versu, in quo Animae plurium numero loquuntur. Secundum hanc philosophiam ψυχὴ, Anima est, qua viuunt, spirant, aluntur τὰ ἔμψυχα· Νοῦς, Mens est diuinius quiddam, quibusdam animabus superadditum, siue inditum adeo. Sed aliter id Procl. in Tim. 3 p. 208, 29 de Anima, Ψυχὴ, Μίμνουσα κατὰ τὸ θειότατον αὐτῆς, καὶ ὥς φησιν Ὀρφεὺς, τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν ἐνιδρύσασα τῷ νῷ, πρόεισιν ἐντεῦθεν.

XXV.

Procl. in Tim. L. 1 p. 4, 32.
De natura, φύσει, loquens ait,

Τοιαύτη δὲ οὖσα προελήλυθεν ἀπὸ τῆς ζωογόνου θεᾶς.

Νώτοις

Νώτοις δ' ἀμφὶ θεᾶς φύσις ἄπλετος αἰώρηται. —
Ἄρχει δ' αὖ φύσις ἀκαμάτη κόσμων τε καὶ ἔργων,
φησὶ τὸ λόγιον,
Οὐρανὸς ὄφρα θέῃ δρόμον ἀΐδιον κατασύρων.

Hunc verſum habet etiam, et τοῖς λογίοις tribuit in Tim. 5 p. 323, 17. Et ibid. p. 308 extr. de Sole

Τοῦτον γὰρ ἐπέστησε τοῖς ὅλοις ὁ Δημιουργὸς,
Καὶ φύλακ' αὐτὸν ἔτευξε, κέλευσέ τε πᾶσιν ἀνάσσειν,
ὥς φησιν Ὀρφεύς.

Orphica haec eſſe, non dubito. Sed quae eſſet illa ζωογόνος θεά, mater naturae, quaerere diſtuli. Niſi fallor, Μῆτις eſt, de qua, vel quo, ad Fr. 6, 19 dictum.

XXVI.

Proclus in Tim. L. 5 p. 336, 7

Εἶπε περὶ τῆς μονάδος τῶν νέων θεῶν ὁ Ὀρφεύς,
Κραῖνε μὲν ἓν Ζεὺς πάντα πατὴρ, Βάκχος δ' ἐπέκραινε.

Et mox, φησὶ δὲ καὶ τὸ λόγιον,
Ταῦτα πατὴρ ἐνόησε, βροτὸς δέ οἱ ἐψύχωτο.

Ex Proclo etiam adfert H. Steph. p. 107 hos duo:
Τῷ πυρὶ γὰρ βροτὸς ἐμπελάσας θεόθεν φάος ἕξει.
Et
Δηθύνοντι βροτῷ κραιπνοὶ μάκαρες τελέθουσι.

XXVII.

Procl. Theol. Plat. 4, 16. p. 206.
Adraſtea.

Παρ' Ὀρφεῖ φρουρεῖν λέγεται (Ἀδραστεία) τὸν ὅλων * δημιουργὸν, καὶ

Χάλκεα ῥόπτρα λαβοῦσα, καὶ τύμπανα αἰγείηκες **

οὕτως ἠχεῖν, ὥστε πάντας ἐπιστρέφειν εἰς αὐτὴν τοὺς Θεοὺ

Id. in Tim. 5 p. 323, 24.

Καὶ γὰρ ὁ Δημιουργὸς, ὡς ὁ Ὀρφεύς φησι, τρέφεται μὲν ἀπὸ τῆς Ἀδραστείης, σύνεστι δὲ τῇ ἀνάγκῃ, γεννᾷ δὲ τὴν εἱμαρμένην.

* Sic leg. pro ὅλον.

** Αἴγηκες editum est, quod neque versum explet, neque explicari a me quidem potest. In mentem venit, si sit forte epitheton tympani de αἰγέη h. e. pelle caprina, in quo duae syllabae posteriores eam vim habeant, quam in illo Homerico gladii epitheto τανύηκες, similem productioni ηνεκης in nominibus διηνεκὴς, δουρηνεκὴς, κεντρηνεκὴς, ποδηνεκὴς. In quibus omnibus extensionem quandam et productionem notare videtur. Sed est etiam alia coniectura, αἰγεηχὲς, vt significetur tympanum ab intenta αἰγέη sonorum: vt ἁλιηχὲς est quod in mari sonat, ὑψηχὲς altisonum.

XXVIII.

Io. Diac. Allegor. in Hesiod. p. 305, a

Nomenclaturae Deorum.

Μαρτυρεῖ καὶ ἐν τῷ μικροτέρῳ κρατῆρι Ὀρφεὺς, τάδε λέγων·

ΕΡΜΗΣ δ' ἑρμηνεὺς τῶν πάντων ἄγγελός ἐστιν·
ΝΥΜΦΑΙ ὕδωρ· πῦρ ΗΦΑΙΣΤΟΣ· σῖτος ΔΗΜΗΤΗΡ·
Ἡ δὲ θάλασσα ΠΟΣΕΙΔΑΩΝ μέγας, ἠδ' Ἐνοσίχθων·
Καὶ πόλεμος μὲν ΑΡΗΣ, εἰρήνη δ' ἐστ' ΑΦΡΟΔΙΤΗ·
Οἶνος, τὸν φιλέουσι θεοὶ, θνητοί τ' ἄνθρωποι,
Ὅντε βροτοῖς εὗρεν λυπῶν κηλήτορα πασῶν
Ταυρογενὴς ΔΙΟΝΥΣΟΣ, εὐφροσύνην πόρε θνητοῖς
Ἡδίστην, πάσῃσι τ' ἐπ' εἰλαπίνῃσι πάρεστι.

Καὶ

Καὶ ΘΕΜΙΣ, ἥπερ ἅπασι θεμιςεύει τὰ δίκαια,
Ἥλιος, ὃν καλέουσιν ΑΠΟΛΛΩΝΑ κλυτότοξον,
ΦΟΙΒΟΝ ἑκηβελέτην, μάντιν πάντων ἑκάεργον,
Ἰητῆρα νόσων, ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ· ἐνθάδε πάντα.

Ὅτι δὲ ἐκ τῆς Μνημοσύνης αἱ Μοῦσαι γεννῶνται, καὶ ὅτι ὁ Ζεὺς καὶ Αἰθὴρ λέγεται, ἄκουε τοῦ εἰρημένου Ὀρφέως·

ΖΕΥΣ δέ τε πάντων ἐςὶ θεὸς, πάντων τε κεραςὴς,
Πνεύμασι συρίζων, φωναῖσί τε ἀερομίκτοις.

Ἢ γὰρ οὐ δῆλος ἐςι τὸν αἰθέρα καλῶν οὕτως;

Ταυτὸ καὶ ἁρμονίαι Μουσῶν, τάτε ὄργανα πάντων
Μνημοσύνη πάντων πρῶτον πόρεν, οὔτ᾽ ἀνεφάνθη.
Ἀλλὰ χρόνον λήθη κατεχρήσατο καὶ κατέκρυψε.
Νῦν δὲ τέχναι τε, λόγοι τε, νόμοι θ᾽, ὅσα τ᾽ ἔργα τέτυκται,
Πάντα διὰ μνήμην διασώζεται ἀνθρώποισιν.

10. Conf. Procl. in Platonis Theol. 6, 12 p. 376, 24 Καὶ αὐτὸς, ὥσπερ Ὀρφεὺς, τὸν ἥλιον εἰς ταυτότητα ἄγει τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν πρεσβεύει (alloquitur tanquam coniunctos) τούτων τῶν θεῶν. Ἐκεῖνος (Orpheus) μὲν γὰρ διαῤῥήδην λέγει, καὶ διὰ πάσης ὡς εἰπεῖν ποιήσεως. Caeterum fimiles Deorum nomenclaturas et Synonymias damus Fr. 34. De Sole Apolline fpeciatim v. 10.

13. Non dubito, quin haec fit Iouis, quem et Pana vocabant (τὸ πᾶν) defcriptio. Vid. H. 10, 12 vbi Pan eft ἀληθὴς Ζεὺς ὁ κεραςής. Nomen illud, cum deriuarent a κεράννυμι mifceo, tempero, et κρατῆρα quendam fingerent naturae, deinde fymbolo *cornuum*, quae Pani dedere (κεράτων, vnde κεραΐζειν) occultarunt.

14. Eodem pertinet illud συρίζειν, fibilo vocare: quorfum data Pani σύριγξ fua, qua concordem illam rerum difcordiam, illam pugnantis fecum naturae harmoniam pingunt. Nec tamen Proclus non ingeniofe vtrumque hoc, τὸ κεραῖσαι et τὸ συρίζειν ad aethera refert et ventos, qui πανσπερμίαν illam, illum thefaurum feminum omnium mifcent, et quocunque verfus transferunt. Difficile interdum eft non μυθολογεῖν et ἀλληγορεῖν· fed infinitum, et fluctuans nimis, et ab inftituto noftro alienum.

15. Pro πάντων vid. leg. πασῶν· refertur enim ad Μουσῶν.

17. Λήθη editum in Heinfiana, quod turbat fententiam. Λήθη aliquamdiu oppreffit et occultauit Muficam f. eruditionem.

XXIX.

Procl. in Tim. L. 1 p. 41, 17 de Minerua.

Ἠδε γὰρ ἀθανάτων προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασῶ[n]
Ἰσὸν ἐποίχεσθαι, φησὶν Ὀρφεύς.

Id. in Tim. L. 1 p. 51, 34 Mineruam e capite Io[uis]
nascentem facit

Ὅπλοις λαμπομένην χαλκήιον ἄνθος ἰδέσθαι.

Ibid. p. 52 pluscula de eadem, et v. 17 Λέγει ὅτι
Θεολόγος, ὅτι παρήγαγεν αὐτὴν ὁ Πατὴρ,

Ὄφρ' αὐτῷ μεγάλων ἔργων κράντειρα γένοιτο.

Et v. 34 de eadem Minerua, ἀρετῆς δ' ὄνομα ἐσθλ[όν]
κλήζεται, φησὶν Ὀρφεύς.

De ead. in Plato. Polit. p. 377, 30.

5 Δεινὴ γὰρ Κρονίδαο νόου κράντειρα τέτυκται.

Et p. 387 extr. Καὶ γὰρ οἱ πρώτιστοι Κουρῆτες τάγ[ματα]
ἄλλα τῇ τάξει τῆς Ἀθηνᾶς ἀνεῖνται*, καὶ πε-
ριεστέφθαι λέγονται τῷ θαλλῷ τῆς ἐλαίας, ὥς
φησιν Ὀρφεύς.

Io. Stobaeus Ecl. Phys. Ser. 3 p. 38, 13 ex Prooemio
de Gemmis laudat versum, quem ibi non inuenio:

Ἀλλὰ Θεοὶ σοφίης ἐριλαμπέος ἡγεμονῆες
Κέκλυτε.

In his Mineruam esse, non est dubium.

Cf. cum his fragmentis H. 31.
* Ἀνῆνται, et mox περιεστῶσθαι editum erat.

XXX.

Falso adscripta Orpheo.

Gregor. Nazianz. in Iulia. s. Or. 3 p. 104, A.

Ὀρφεὺς παρίτω μετὰ τῆς κιθάρας, καὶ τῆς πάν-
τα ἑλκούσης ᾠδῆς, ἐπιβρεμέτω Διῒ τὰ μεγάλα

καὶ

καὶ ὑπερφυῆ τῆς θεολογίας ῥήματα καὶ νοήματα·

Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε Θεῶν, εἰλυμμένε κόπρῳ,

ὅση τὲ μηλείη, ὅση τὲ ἵππων, ὅση τὲ ἡμιόνων· ἵν' ἐντεῦθεν οἶμαι δεχθῇ τὸ ζωογόνον τοῦ θεοῦ καὶ φερέσβιον.

Sed verius forte, certe emendatius Philostratus Heroic. 2, 19 p. 693 pr. vbi Homerum praefert Orpheo, Musaeo, Pampho, Καὶ μὴν καὶ Παμφῶ σοφῶς μὲν ἐνθυμηθέντος, ὅτι Ζεὺς εἴη τὸ ζωογονοῦν, δι' οὗ ἀνίσταται ἐκ τῆς γῆς πάντα, εὐηθέστερον δὲ χρησαμένου τῷ λόγῳ, καὶ καταβεβλημένα ἔπη ἐς τὸν Δία ᾄσαντος· ἔστι γὰρ τὰ τοῦ Παμφῶ ἔπη,

Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε Θεῶν, εἰλυμένε κόπρῳ
Μηλείῃ τε καὶ ἱππείῃ, καὶ ἡμιονείῃ· κ. τ. λ.

Sic Geoponic. 2, 35 ex Didymo, Φέρεται καὶ Ὀρφέως ταῦτα ἔπη,

Δειλοὶ, πάνδειλοι, κυάμων ἄπο χεῖρας ἔχεσθε,

καὶ

5 Ἶσόν τοι κυάμους τε φαγεῖν κεφαλάς τε τοκήων.

Quos versiculos ad Empedoclem auctorem refert Gell. 4, 11.

XXXI.

Io. Tzetzes ad Hesiodi Ep. 504 p. 125, a

Τὰ δὲ ἔπη ἐκ τῶν Ὀρφέως μετεβλήθη· φησὶ γὰρ Ὀρφεύς·

Πολλαὶ δ' οὐρανόθεν καὶ ἐπαρτέες ἐκ νεφελάων
Τῆμος ἐπόρνυνται φηγοῖς καὶ δένδρεσιν ἄλλοις,
Οὔρεσί τε, σκοπέλοις τε, καὶ ἀνθρώποις ἐριθύμοις
Πηγυλίδες, καὶ ἔσονται ἀμειδέες· αἱ δὲ γὰρ ὄντως

Τρύεσιν καὶ θῆρας ἐν ὄρεσιν, ὀδέ τις ἀνδρῶν
Προβλώσκειν μεγάρων δύναται κατὰ γυῖα ἀ-
μαθεὶς
Ψύχει λευγαλέῳ· πάχνῃ δ' ὑπὸ γυῖα μέμυκε.

4. Editum ἀμαβέες. Sed ἀμαθέες legi voluerunt Heinsius et Gra-
uius. Hesych. ἀμαθὲς, ἀγέλαστον

XXXII.

Io. Malela Chronographiae p. 88
(ed. Oxon. 1691. 8)

ex Θεογονίᾳ Orphei has illius preces refert,

Ὦ ἄνα, Λητοῦς υἱὲ, ἑκατηβόλε, Φοῖβε, κραταιὲ
Πανδερκὲς, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσων
Ἠέλιε χρυσέαισιν ἀειρόμενε πτερύγεσσιν,
Δωδεκάτην δὴ τήνδε παραὶ σεο ἔκλυον ὀμφὴν,
Σεῦ φαμένου, σὲ δέ γ' αὐτὸν, ἑκηβόλε, μάρτυρα
θείην.

Idem p. 91 de conditione hominum, qui brutis ani-
malibus non ſint meliores, iſtos de pluribus ver-
ſus ponit:

Θῆρές τ' οἰωνοί τε, βροτῶν δ' ἀλιτήρια φῦλα,
Ἄχθεα γῆς, εἴδωλα τετυγμένα, μηδαμὰ μηδὲν
Εἰδότες, οὔτε κακοῖο προσερχομένοιο νοῆσαι
Φράδμονες, οὔτ' ἄποθε μάλ' ἀποστρέψαι κα-
κότητος,
Οὔτ' ἀγαθοῦ παρεόντος ἐπιστρέψαι τε καὶ ἔρξαι
Ἴδριες, ἀλλὰ μάτην ἀδαήμονες, ἀπρονόητοι.

Habetur vtrumque hoc fragmentum etiam apud Ge. Cedrenum, qui ſe debere illud ait Timotheo Chronographo, quo Malela quoque vſus eſt. Hunc porro ſequi placuit, tum quod Cedreno antiquior eſt, tum quod commodius ſic adhibere licebat Bentleianas obſeruationes, quas ille ſuae ad Io. Millium epiſtolae, Chilmeadianae editioni adiectae, intexuit. Dedi igitur vtrumque fragmentum, vt a Bentleio reſtitutum eſt. Locum Cedreni totum poſuit Eſchenbach. in Epig. p. 87 ſqq.

3. Conf.

3. Conf. Hy. 5, 4.
6. Ἀλιτείσιαι editum erat.
7. Μήτε τι. ἐσθλόν.
9. Ἐπιών.

XXXIII.

Procl. ad Euclid. Elem. 2 p. 43 poſt med. dum ſuo more θεολογεῖ de circulo, citat haec Orphei,

— — — Τὸ δ' ἀπειρέσιον κατὰ κύκλον
Ἀτρύτως ἐφορεῖτο.

Citat etiam Eſchenb. Epigene p. 78 ex Procli in Platonis Parmenidem ſeptimo, MS.

XXXIV.

Nomenclaturae quaedam et Synonymiae Deorum (cf. Fr. 28) Io. Diac. allegor. ad Heſiodi Theog. p. 268 med.

Εὑρίσκω, τὸν Ὀρφέα καὶ τὴν ΤΥΧΗΝ ΑΡΤΕΜΙΝ προσαγορεύοντα (Hymno 71, 3) ἀλλὰ καὶ τὴν ΣΕΛΗΝΗΝ ΕΚΑΤΗΝ

Εἰνοδίην Ἑκάτην κλήζω, τριοδῖτιν ἐραννήν.

Procl. Theol. Plato. 5, 11 p. 267, 43 Κατ' Ὀρφέα τῷ μὲν Κρόνῳ συνοῦσα — ΡΕΑ καλεῖται· τὸν δὲ Δία παράγουσα, καὶ μετὰ Διὸς ἐμφαίνουσα τοὺς τε ὅλους καὶ τοὺς μερικοὺς διακόσμους τῶν Θεῶν, ΔΗΜΗΤΗΡ.

Franc. Patric. Diſcuſſ. Peripatt. 3, 5 p. 326 neſcio vnde.

ΡΕΙΗ τοι νοερῶν μακάρων πηγή τε ῥοή τε.
Πάντων γὰρ πρώτη δυνάμει κόλποισιν ἀφράστοις
Δεξαμένη γενεὴν ἐπὶ πᾶν προχέει τροχάουσαν.

Procl. in Tim. 2 extr. p. 139, 9

Καὶ γὰρ ὁ Θεολόγος τὴν κόρην ΜΟΥΝΟΓΕΝΕΙΑΝ εἴωθε προσαγορεύειν. Sic certe H. 28, 2.

1. Pro ἀφανὴν, quod nihili esse putarem, posui ἐρεμνὴν, epitheta quod si minus Hecatae, certe Lunae ac Triuiae conuenire, nemo ti mere negauerit. Sed totus versus sic, vt coniecceram, legitur in Εὐχ v. 45.

XXXV.

Procl. in Tim. L. 1 p. 53, 29

Οἱ θεολόγοι — φασὶ — τὸν Ἄτλαντα ἐν τοῖς προ Ἑσπέραν τόποις ἱδρύσθαι, ἀνέχοντα τὸν ἐρανὸν

Ἄτλας δ' ἐρανὸν εὐρὺν ἔχει κρατερῆς ὑπ' Ἀνάγκης
Πείρασιν ἐν γαίης.

Idem in Parmenidem Platonis L. 4, vt dedit e MS Eschenbach. Epig. p. 78.

Αὕτη δὲ, Ζηνὸς καὶ ἐν ὄμματι, πατρὸς ἄνακτος,
Ναίεσ' ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοί τ' ἄνθρωποι,
Ὅσσα τε ἦν γεγαῶτα, καὶ ὕςερον ὅσσα ἔμελλεν.

XXXVI.

Voces quaedam Orphicae.

Tzetz. ad Lycophron. 83

Δρύκαρπα πᾶσαν ὀπώραν, ὥς πε φησὶν ἐν ταῖς δωδεκαετηρίσιν Ὀρφεὺς

Βάλλειν ἔρνεα πάντα, τὰ δὲ ΔΡΥΟΣ ΑΚΡΑ λέγεσθαι.

Ibid. ad 523 Δείκνυσι δὲ καὶ Ὀρφεὺς τὴν τέτων διαφορὰν, ἑτωσὶ λέγων ἐν ταῖς δωδεκαετηρίσιν,

Ἔςαι δ' αὖτις ἀνὴρ ἢ ΚΟΙΡΑΝΟΣ, ἠὲ ΤΥΡΑΝΝΟΣ,
Ἢ ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ἃς τῆμος ἐς ἐρανὸν ἵξεται αἰπύν.

Procl. in Tim. L. 5 p. 293, 21 Τὴν ἕνωσιν καὶ συμπλοκὴν τῶν δυνάμεων ἀδιαίρετον — εἰώθασι ΓΑΜΟΝ οἱ θεολόγοι προσαγορεύειν — καθ' ἃ

φησιν

φησιν ὁ θεολόγος. ΠΡΩΤΗΝ γὰρ ΝΥΜΦΗΝ ἀποκαλεῖ τὴν γῆν, καὶ ΠΡΩΤΙΣΤΟΝ ΓΑΜΟΝ τὴν ἕνωσιν αὐτῆς πρὸς τὸν οὐρανόν κ.τ.λ.

Id. ibid. L. 1. p. 35, 27 Οἱ θεολόγοι τὴν ἡλιακὴν πρόνοιαν καὶ εἰς τὰ θνητὰ διὰ τῶν ΔΑΚΡΥΩΝ (allegoriam fabulae Phaethontis persequitur) σημαίνουσι·

ΔΑΚΡΥΑ μὲν σέθεν ἐστὶ πολυτλήτων γένος ἀνδρῶν.

In libro Θεολογούμενα ἀριθμητικὰ p. 37 fi.

Τὴν ΕΞΑΔΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΝ προσηγόρευον οἱ Πυθαγορικοὶ κατακολουθοῦντες Ὀρφεῖ.

Procl. ad Hesiodi Dies p. 168, b fi.

Ὁ μὴν ἐν αὐτῇ (τῇ ἀρχῇ primus dies mensis) παρ᾽ Ὀρφεῖ προσαγορεύεται ΜΟΝΟΚΕΡΩΣ ΜΟΣΧΟΣ. Ἁπλῶς μὲν γὰρ ὁ ΜΗΝ λέγεται ΒΟΥΣ κ. τ. λ. et add. si tanti est Io. Protospath. ibid. p. 182, b med.

Pollux 2, 39 de cranio,

Τὸ ἔγκοιλον αὐτοῦ κορυφή, ὃ καὶ ΜΕΣΟΚΡΑΝΟΝ ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς ὀνομάζεται μέτροις.

1. Hic versus habetur etiam in carmine Maximi, quod dedit Fabricius B. Gr. To. 8, vbi est 490. Idque, vt cetera in illo carmine, obseruauit Wesselingius Probab. c. 17 p. 136. Sed ibi legitur λέγονται. Verum λέγεσθαι apud Tzetzen rectum est, et conuenit cum βάλλειν. Quod ibi legitur ἔργα τε, et λέγεται, manifestae aberrationes sunt. Non ausim antiquo illum Orpheo tribuere, sed inuenisse tamen illum puto sub hoc nomine Tzetzen, et Maximum, qui illum cum aliis suo carmini intexuerit. Caeterum hoc versu non tam δρύκαρπα nomen, quam ἀκρόδρυα declarari, attendentibus apertum est.

XXXVII.

Tzetz. Chiliad. 12, 150 probaturus, Orphea fuisse Astrologum, ad libros illius prouocat.

Καὶ τῶν μὲν ἐφημερίδων Ὀρφέως ἀρχὴ τόδε·

Πάντ᾽ ἐδάης Μουσαῖε θεόφραδες, εἰ δέ σ᾽ ἀνώγει
Θυμὸς,

Θυμὸς, ἐπωνυμίας μήνης κατὰ μοῖραν ἀεῖσαι,
Ῥεῖά τοι ἐξερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.

Τῶν δωδεκαετηρίδων δὲ ἡ καταρχὴ τοιάδε.

Δεῦρό νυν ἕατά μοι καθαρὰς ἀκοάς τε πετάσσας
Κέκλυθι τάξιν ἅπασαν, ὅσην τεκμήρατο δαίμων
Ἐκ δὲ μιᾶς νυκτὸς, ἠδ' ἐξ ἑνὸς ἤματος αὔτως.

XXXVIII.

Procl. in Tim. 3 p. 155, 48 ex iis, quae vocat *λόγια*.

Ἔργα νοήσας γὰρ πατρικὸς νόος αὐτογένεθλος
Πᾶσιν ἐνέσπειρεν δεσμὸν περιβριθῆ ἔρωτος,

καὶ τὴν αἰτίαν προσέθηκεν,

Ὄφρα τὰ πάντα μένει χρόνου εἰς ἀπέραντον ἐρῶντα,
Μηδὲ πέσῃ τὰ Πατρὸς νοερῶς ὑφασμένα φέγγει

διὰ γὰρ τοῦτον τὸν ἔρωτα πάντα ἥρμοσται ἀλλήλοις

Ὡς ἐν ἔρωτι μένῃ κόσμου στοιχεῖα θέοντα.

XXXIX.

Ioannes Diac. Allegor. ad Hesiodi Theog. p. 278, b med.

Ἔστιν δὴ πάντων ἀρχὴ Ζεύς· Ζεὺς γὰρ ἔδωκε,
Ζῶά τ' ἐγέννησεν· καὶ ΖΗΝ' αὐτὸν καλέουσι,
Καὶ ΔΙΑ τ' ἠδ', ὅτι δὴ διὰ τοῦτον ἅπαντα τέτυκται.
Εἷς δὲ πατὴρ οὗτος πάντων, θηρῶν τε βροτῶν τε.

a. Apparet etymon indicare voluisse auctorem nominis *Ζὴν* vel *Ζὰν*, *ἀπὸ τοῦ ζῆν*· itemque *Δία* dictum, quia *διὰ* *propter* illum, sint omnia. *Propter* posui eo sensu, quo Ciceroniana descriptio parentis est, *propter* quem viuit filius. Quam antiquum sit, alludere in nominibus propriis, Plato, et Moses adeo, testantur.

XL.

Plutar. Sympos. 8, 4 p. 723, E

Ὁ φοίνιξ μακρόβιόν ἐστιν ἐν τοῖς μάλιστα τῶν φυτῶν, ὥς πȣ καὶ τὰ Ὀρφικὰ ταῦτα μεμαρτύρηκε

— — Ζῶον δ' ἴσον ἀκροκόμοισι
Φοινίκων ἔρνεσσι.

Reisk. Animaduerss. p. 455 suspicatur ἀβροκόμοισι, vel ἶσα μακροκόμοισι.

Longaeuitatem aureae aetatis, vel Macrobiorum Orphicorum ita celebratam esse, non dubito.

XLI.

Ἀστρολογȣ́μενα quaedam.*

Io. Tzetzes ad Hes. Ἔργα καὶ ἡμ. p. 170, b reprehendens Hesiodum, ait illum scripsisse δεινῶς καὶ συγκεχυμένως, ἔτι δὲ ψευδῶς· καὶ ȣ̓χ ὥσπερ ὁ μέγας Ὀρφεὺς διδασκαλικῶς τε καὶ τεταγμένως πρὸς εὐκρίνειαν, καὶ τὸ πλέον τεχνικωτέρως, καὶ ἀληθῶς. Ἐκεῖνος μὲν ȣ̓́τω φησί·

Πρῶτον μὲν πρώτῳ ἐνὶ ἤματι φαίνεται Ἄρης.
Μήνη δ' εἰς τ' Ἄρην ἐπιτέλλεται. ἴσχεο δ' ἔργων,
Τὴν δὲ γὰρ ἐξανύσασα φύσις δικέρων ἀναφαίνει.
Αὐτὰρ ἐπὴν τρίτον ἦμαρ ἀπόπροθεν ἠελίοιο,
Πᾶσιν ἐπιχθονίοισι φυτοσπόρȣ αἰτίη ἀλκῆς.
Τετράδι δ' αὐξομένη πολυφεγγέα λαμπάδα τείνει,

καὶ καθεξῆς πέντε, ἓξ, μέχρι τῆς λ κ.τ.λ.

Id. ibid. p. 175, a. Ὀρφεὺς δὲ ἐκεῖνος ὁ Θρᾴκιος ἐν τῇ περὶ γεωργίας ȣ̓ τὴν ἁπλῶς ἡμέραν τῆς σελήνης τὴν τοιάνδε λέγει λυσιτελεῖν, ἢ καὶ ἀνόνητον· ἀλλ' ὅταν τοιῶσδε σχηματισθῇ καὶ συντρέχῃ ζῳδίοις τε καὶ τοῖς ἀστράσιν.

Et

Et p. 178, b Εἰ δὲ, ὡς φησιν Ὀρφεὺς, τῇ αὐτῇ ἀνε... ἡ ἑπτακαιδεκάτη, καὶ διὰ τοῦτο τῇ τε τομῇ τ... ὕλης ἐστὶν οἰκεία, καὶ τῇ τοῦ καρποῦ γυμνώσει τ... περικαρπίων.

Id. ad Ἐργ. p. 130, b Ὀρφεὺς μαθηματικῶς πά... τα παρακελεύεται δρᾷν· οἷον σελήνης τρεχ... περὶ παρθένον, πάντα φυτεύειν πλὴν μόνων ἀ... πέλων· μισεῖ γὰρ ἡ παρθένος τὸν ἄμπελον, δι... τὸν πατέρα Ἰκάριον. Διὸς ὑδροχόου (f. ὑδροχ... περιπολεύοντος, μὴ πλεύσῃς· χαλεπὴ γὰρ τ... λίαν ἐστὶν ἡ θάλασσα. Τοῦ αὐτοῦ Διὸς ἐν ἰχ... σιν ὄντος, καλὸν γάμους ποιεῖν, καὶ τὰ λοιπ... ὁμοίως.

* Locus hic eo memorabilior, quod illa dierum electio hodie ad... calendarios nostros foedat: licet forte nemo de ratione illa veteri et O... phica cogitet.

1. An, et cur primus vniuscuiusque mensis dies Marti assignetu... nec recordor, nec quaerere volupe vel otium est. Hoc video, secu... dum mensis diem tribui hic Lunae, quae in Martem, primi domin... illucescat. Eadem vocatur δίκερως bicornis, vt prima μονόκερως (v... ad Fr. 36)

4. Ἀπόκροθεν ad digressum Lunae a Sole pertinet etc.

XLII.

De Saturno quaedam.

Procl. ad Hesiodi Ἐρ. p. 44, b post pr. ὁ Ὀρφεὺς τ... ἀργυροῦ γένους βασιλεύειν φησὶ τὸν Κρόνον.

Ibid. p. 39, a fi. Τὸν Κρόνον ἀεὶ μελαίνας ἔχειν τὰ... ἐπὶ τοῦ γενείου τρίχας, φησὶν Ὀρφεύς.

Et in Plato. Theol. 5, 10 pr. Καὶ ὁ τῶν Ἑλλήνων θε... λόγος Ὀρφεὺς — ἀεὶ μελαίνας τὰς τοῦ Κρο... προσώπου τρίχας μυστικῶς λέγει, καὶ μηδαμ... γίγνεσθαι πολιάς. Deinde refert versus i... truncatos, de hominibus saeculi Iouis (argent... vt modo)

— — — — ὑπὸ Ζηνὶ Κρονίωνι
Ἀθάνατον αἰῶνα καμεῖν, καθαρεῖο γενεία

— δὲ

— — — διερὰς χαίτας εὐώδεας, ἠδὲ
[f. Γήραος] ἠπεδανοῖο μιγήμεναι ἄνθεϊ λευκῷ.
Ἀλλ' — — — ἐριθηλέα λάχνην.

XLIII.

Hippa

Procl. in Tim. 2 p. 124, 25.

Ἡ μὲν γὰρ Ἵππα τοῦ παντὸς οὖσα ψυχὴ, καὶ οὕτω κεκλημένη παρὰ τῷ θεολόγῳ — λίκνον* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς θεμένη, καὶ δράκοντι αὐτὸ περιστρέψασα τὸ κραδιαῖον, ὑποδέχεται Διόνυσον, — ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ μηροῦ τοῦ Διὸς πρόεισιν εἰς αὐτήν. — διὸ καὶ συλλαμβάνεσθαι καὶ Ἵππα λέγεται τίκτοντι τῷ Διΐ. Vid. Hym. 48, 1

* Quid? si λίκνον conueniat cum Latino, aut sit ipsum Latinum *licium*, panniculus fronti atque capiti, coronae instar vel diadematis circumpositus, et serpente pro taenia alligatus: idem κραδιαῖον, e ficulneis foliis plexum.

XLIV.

Eustath. ad Dionys. Perieg. 1

Καθὰ καὶ Ὀρφεὺς ἐν τῷ περὶ Διὸς καὶ Ἥρας φησὶ λέγων,

Κύκλον ἀκαμάτου καλλιρρόου ὠκεανοῖο,
Ὃς γαῖαν δίνῃσι πέριξ ἔχει ἀμφιελίξας.

ὡς τοῦ ὠκεανοῦ περιειληφότος τὴν γῆν. (cf. p. 411. l. 7.)

XLV.

Procl. in Tim. 5 p. 330, 17 de vita beata agens,

Ἧς καὶ οἱ παρ' Ὀρφεῖ τῷ Διονύσῳ καὶ τῇ Κόρῃ τελούμενοι τυχεῖν εὔχονται

— — Κύκλου δ' ἂν [vid. leg. αὖ] καὶ ἀναπνεῦσαι κακότητος.

XLVI.

Tzetz. ad Lycophr. 275, vbi Poeta memorat Λειβ θρίην δ' ὕπερθε Πιμπλείας σκοπήν' citat versu Orphei

Νῦν δ' ἄγε μοι κέρη Πιμπληϊὰς ἔννεπε Μȣσα.

Et in fine Scholii addit, Ἐπείπερ Ὀρφεὺς, ἀρχ καὶ πατὴρ ὑπάρχων τῶν ποιητῶν, κατώκει πε τὸν Ἑλικῶνα καὶ τὸ Λειβήθριον, ἐμυθολογήθ ὡς αἱ Μȣσαι περὶ τȣς ἐκεῖσε τόπȣς οἰκȣσι.

Idem ad vs. 410 repetit versum: et pro Πιμπληϊα habet Λειβηθριάς. Sed Chil. 7, 949 Λειβηθρι Rursus Πιμπληϊὰς est in carmine Maximi v. 14 de quo Wesseling. Probab. c. 17 p. 135. Vid. ad F 36, 1 et Argon. 50.

XLVII.

Lactant. 1, 13, 11 Orpheus — aperte Saturnum i terra et apud homines regnasse commemorat.

Πρώτιςος μὲν ἄναξ ἐκ ἐπιχθονίων Κρόνος ἀνδρῶ
Ἐκ δὲ Κρόνȣ γένετ' αὐτὸς ἄναξ μέγας εὐρυόπ
Ζεύς.

XLVIII.

Franc. Patric. Discuss. Peripatt. 3, 5 p. 326.

Τύνη δ' ἐσσὶ πατὴρ, καὶ μητέρος ἀγλαὸν εἶδος
Καὶ τεκέων τέρεν ἄνθος, ἐν εἴδεσιν εἶδος ὑπάρχω
Καὶ ψυχὴ, καὶ πνεῦμα, καὶ ἁρμονίη, καὶ ἀριθμός

XLIX.

Porphyr. de antro Nymphar. p. 118 Barnes.

Οὕτω παρὰ τῷ Ὀρφεῖ ἡ Κόρη, ἥπερ ἐςὶ παντὸς τ σπειρομένȣ ἔφορος, ἱςȣργȣσα παραδίδοται. —

Πα

Παρὰ τῷ Ὀρφεῖ ὁ Κρόνος μέλιτι ὑπὸ Διὸς ἐνεδρεύεται. πλησθεὶς γὰρ μέλιτος μεθύει καὶ σκοτοῦται, ὡς ἀπὸ οἴνου, καὶ ὑπνοῖ — οὔπω γὰρ οἶνος ἦν. Φησὶ γὰρ παρ' Ὀρφεῖ ἡ Νὺξ τῷ Διῒ ὑποτιθεμένη (vt confiliaria V. Fr. 10) τὸν διὰ μέλιτος δόλον,

Εὖτ' ἂν δή μιν ἴδηαι ὑπὸ δρυσὶν ὑψικόμοισιν
Ἔργοισιν μεθύοντα μελισσάων ἐριβόμβων,
Αὐτίκα μιν δῆσον.

Ὃ καὶ πάσχει ὁ Κρόνος, καὶ δεθεὶς ἐκτέμνεται, ὡς Οὐρανός.

L.

Etymol. M. Voc. Γίγας ex octauo τοῦ ἱεροῦ λόγου.

Οὓς καλέουσι γίγαντας ἐπώνυμον ἐν μακάρεσσιν,
Οὕνεκα γῆς ἐγένοντο καὶ αἵματος οὐρανίοιο.

Monadici verfus, quorum de contexto dicere operae pretium vifum non eft.

Procl. Tim. 2 p. 121 pr.

1 Ἔς' ἂν Ῥείη τέκοι παῖδα Κρόνῳ ἐν φιλότητι.

Verfus effet, fi liceret Ῥείας legere: quod bonum auctorem an habeat, dubito.

Procl. in Tim. 1 - - ap. Efchenb. Epig. p. 99

2 Ἡ δὲ πάλιν γαῖάν τε καὶ Οὐρανὸν εὐρὺν ἔτικτε.

Athenag. Legat. p. 79, 26

3 Ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἑαῖς ςηρίξατο βουλαῖς.

In fragm. Esch. p. 245, 1.

4 Καὶ τὸ δικαιοσύνης τε καὶ εὐσεβίης μέγ' ὄνειαρ

Ibid. ex Iustino M.

5 Πᾶσιν γὰρ θνητοῖς θνηταὶ κόραι εἰσὶν ἐν ὄσσοις.

Ex Apollo. Schol. ad 3 - - Eschenb. Epig. p. 105.

6 Καὶ τότε δὴ Ἑκάτην Δηὼ τέκεν εὐπατέρειαν.

Ex Procl. Tim. 1 - - Esch. Epig. p. 55.

7 Μῆτις τε κέλομαι, καὶ κέρδεσι.

8 Οἷσιν ἐπεμβεβαὼς δαίμων μέγας αἰὲν ἐπ' ἴχνι
ex Proclo MS. Bentl. ad Mill. p. 4 pr. (cf. Frag. inc. p. 408. l. 2.)

9 Κρίας, ταυρείες, ὄφιος, χαροπῦ τε λέοντ
[κεφαλὰς] fert Φάνης Orphicus Procli ap. Eschenb. Epig. p. 77.

10 Τῷ λαμπρῷ βλέπομεν, τοῖς δ' ὄμμασιν ὐδὲν ὁρῶμεν
Stob. Ecl. Phys. 1 p. 121 pr.

11 Τὸ γὰρ Ὡρμήθη δ' ἀνὰ κύκλον ἀθέσφατο
περὶ ταύτης εἴρηται τῷ Θεολόγῳ τῆς θεότητ
Procl. in Tim. 3 p. 160, 40 de figura mundi sphaerica agens.

12 Ἡδ' ὕλην πρῶτις' αἰσχρῶν δώτειραν ἁπάντων
pro Orphico laudat Fr. Patric. Discuss. Peripatt. 2. p. 238.

ORPHE

ORPHEI
FRAGMENTA INEDITA

Hermias Commentario MS. in Platonis Phaedrum.

Οὐδένα γὰρ ἐνθουσιασμὸν ἄνευ τῆς ἐρωτικῆς ἐπιπνοίας συμβαίνει γίνεσθαι. Ὁρᾷς πῶς ὁ Ὀρφεὺς πάσας ἐπιτηδεύσας φαίνεται, ὡς δεομένας καὶ ἐχομένας ἀλλήλων; τελεστικώτατον μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ μαντικώτατον παρειλήφαμεν, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κινούμενον, ἔτι ποιητικώτατον, ὅν γε δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ Καλλιόπης υἱὸν γενέσθαι φασίν. Ἐρωτικώτατός τε ἐστὶν, ὡς αὐτὸς λέγων φαίνεται πρὸς τὸν Μουσαῖον καὶ προτείνων αὐτῷ τὰ θεῖα ἀγαθὰ, καὶ τελειῶν αὐτόν.

Ibid.

Καὶ τρεῖς δὲ λέγονται Ὀρφεῖς παρὰ Θρᾳξὶ γενέσθαι.

Ibid.

Οὐ πρῶτος δὲ ὁ Πλάτων ἡνίοχον καὶ ἵππους παρέλαβεν, ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ οἱ ἔνθεοι τῶν ποιητῶν, Ὅμηρος, Ὀρφεὺς, Παρμενίδης.

Ibid.

Αὐτῷ δὲ τούτῳ πρώτῳ τῷ δεσπότῃ Φάνητι καὶ πτέρυγας δίδωσι· Χρυσέαις πτερύγεσσι φορεύμενος ἔνθα καὶ ἔνθα.

Ibid.

Τετρὰς δὲ ὁ Φάνης, ὡς Ὀρφεὺς φησὶ, Τέτρασιν ὀφθαλμοῖσιν ὁρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα.

Ibid.

Ὁ γάρ τοι Ὀρφεὺς περὶ τῆς νυκτὸς λέγων, Θεῶ γὰρ ἔχει φησὶ (sic), καί μαντοσύνην δέ οἱ δῶκεν ἔχει ἀψευδέα πάντη. Pro πάντη alio loco legitur πάντων.

Ibid.

Ἔξω γὰρ προῆλθον πρῶτοι ἀπὸ Φάνητος ὀρανὸς καὶ γῆ δεῖξαι τ' ἐξ ἀφανῶν φανερὰς οἵτ' εἰσὶ γενέθλη. καὶ πρῶτος καταλάμπεται ὁ ὀρανὸς ὑπὸ τοῦ θείου φωτὸς τοῦ Φάνητος. τὴν γὰρ νύκτα ἠνῶσθαι αὐτῷ φησι πρωτόγονόν γέ μεν ὅστις ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν, εἰ μὴ νὺξ ἱερὴ μούνη, οἱ δ' ἄλλοι ἐθαύμαζον καθορῶντες ἐν αἰθέρι φέγγος ἄληπτον· τοῖον ἀπέστραπτεν χροὸς ἀθανάτοιο Φάνητος. Binos posteriores versus, paulo aliter scriptos, citat Bentleius Epist. ad Millium p. 3.

Ibid.

Τριῶν γὰρ παραδεδομένων νυκτῶν παρ' Ὀρφεῖ, τῆς μὲν ἐν αὐτῷ μενούσης τῆς πρώτης, τῆς δὲ τρίτης ἔξω προελθούσης τῆς μέσης τούτων, τὴν μὲν πρώτην μαντείαν φησίν, ὅ ἐστι τῆς ἐπιστήμης, τὴν δὲ μέσην αἰδοίην καλεῖ, ὅ ἐστι τῆς σωφροσύνης. τὴν δὲ τρίτην ἀποτίκτειν φησὶ τὴν δικαιοσύνην.

Ibid.

Ἀδράστεια κεκλημένη, διὰ τὸ τὰ ὑπ' αὐτῆς τεθέντα καὶ νομοθετηθέντα ἀναπόδραστα εἶναι. διὸ καὶ πρὸ τοῦ ἄντρου τῆς νυκτὸς ἠχεῖν λέγεται· παλάμῃσι δὲ χάλκεα ῥόπτρα Δῶκεν Ἀδραστείῃ. ἐν τοῖς προθύροις γὰρ τοῦ ἄντρου τῆς νυκτὸς κάθηται ὁ Φάνης· ἐν μέσῳ δὲ ἡ νὺξ, μαντεύουσα τοῖς θεοῖς θεσμούς. (cf. Fr. 27.)

Proclus Commentario in Platonis Parmenidem.

Αὐτὸν τὸν Δία καὶ τὸν Διόνυσον παῖδας καὶ νέους ἡ θεολογία καλεῖ· καίπερ ὄντε νέω, φησὶν ὁ Ὀρφεύς

Ibid.

Ibid.

Ὁ μὲν γὰρ Ὀρφεὺς μετὰ τὴν κατάποσιν τοῦ Φάνητος ν τῷ Διὶ τὰ πάντα γεγονέναι φησί. ἐπειδὴ πρώτως μὲν καὶ ἡνωμένως ἐν ἐκείνῳ, δευτέρως δὲ καὶ διακεκριμένως ἐν τῷ δημιουργῷ τὰ πάντων ἀνεφάνη τῶν ἐγκοσμίων αἴτια. κεῖ γὰρ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὸς, καὶ τὰ στοιχεῖα, καὶ ὁ ἔρως ὁ ἐνοποιὸς· καὶ πάντα ἁπλῶς ν γεγονότα. Ζηνωνὸς (sic) δ' ἐνὶ γαστέρι σύῤῥα πέφυκε. '. Bentl. Ep. ad Mill. p. 3. (cf. Fr. 6, 8.)

Ibid.

Οὐκ ἂν θαυμασώμεθα τῶν Ὀρφέως ἀκούοντες ἐπῶν, ν οἷς φησιν ὁ θεολόγος·

Αὕτη δὲ Ζηνὸς κ ἐν ὄκμασι (*sic*) πατρὸς ἄνακτος
Ναίουσ' ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοί τ' ἄνθρωποι,
Ὅσα τε ἦν γεγαῶτα, καὶ ὕστερον ὅπως ἔμελλε.

Scr. ὁππόσ' *vel sic leg.* vt ante ὅσσα. (cf. Fr. 6, 7. et Fr. 35.)

Ibid.

Χρόνος δὲ ὑπὸ Ὀρφέως ὀνομάζεται, κατὰ δή τινα θαυμαστὴν ἀναλογίαν. γενέσεις γὰρ ὁ θεολόγος τῶν ἀγεννήτων μυστικὰς παραδοὺς, καὶ τὸ αἴτιον τῆς ἐκφάνσεως τῶν θείων χρόνων συμβολικῶς ὠνόμασεν. ὅπου γὰρ γένεσις, κεῖ καὶ χρόνος.

Proclus Comm. in Alcibiadem I.

Ὁ θεολόγος ὁ παρ' Ἕλλησιν, ἀνόμματον ἀποκαλεῖ τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον· Ποιμαίνων πραπίδεσσιν ἀνόμματον ὠκὺν ἔρωτα.

Ibid.

Καί μοι δοκεῖ καὶ ὁ Πλάτων, εὑρὼν παρ' Ὀρφεῖ τὸν αὐτὸν τοῦτον θεὸν καὶ ἔρωτα καὶ δαίμονα μέγαν ἀποκαλούμενον. ἀγαπήσειαι καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ ἔρωτος τὸν τοιοῦτον ὕμνον. περὶ μὲν γὰρ τοῦ νοητοῦ νοῦ λέγων ὁ θεολόγος,

ἁβρὸς ἔρως φησὶ, καὶ μῆτις ἀτάσθαλος, καὶ πάλ
ἅσιν ἐπεμβεβαὼς δαίμων, μέγας αἰὲν ἐπίχνη· (sic d
MSS. cf. p. 404, 8.) περὶ δὲ τȣ͂ νοερȣ͂ νȣ͂ καὶ ἀμεθέκτȣ, κ
μῆτις πρῶτος γενέτωρ, καὶ ἔρως πολυτερπής (cf. Fr
8. 2.). καὶ πάλιν, ἓν κράτος, εἷς δαίμων γένετο μέγα
ἀρχὸς ἁπάντων. v. Bentl. Ep. ad Mill. p. 3. 4.

Ibid.

Παρὰ τῷ Ὀρφεῖ λέγει πȣ πρὸς τὸν ἑαυτȣ͂ πατέρα τ
Κρόνον ὁ Ζεύς· Ὄρθȣ δ' ἡμετέρην γενεὴν ἀριδείκετ
δαίμων. (cf. Fr. 10, 4.)

Ibid.

Καί μοι δοκεῖ, καθάπερ Ὀρφεὺς ἐφίςησι τῷ βασιλ
Διονύσῳ τὴν μονάδα τὴν Ἀπολλωνιακὴν ἀποτρέπȣσαν αὐ
τὸν τῆς εἰς τὸ Τιτανικὸν πλῆθος προόδȣ, καὶ τῆς ἐξανα
ςάσεως τȣ͂ βασιλείȣ θρόνȣ, καὶ φρȣρȣ͂σαν αὐτὸν ἄχραν
τον ἐν τῇ ἑνώσει, τοιαῦτα δὴ καὶ ὁ Σωκράτȣς δαίμων πε
ριάγειν μὲν αὐτὸν εἰς τὴν νοερὰν περιωπὴν, ἐπέχειν δὲ τῶ
πρὸς τȣ̀ς πολλȣ̀ς συνȣσιῶν.

Ibid.

Πάρεδρος ὁ νόμος τȣ͂ Διὸς, ὥς φησιν ὁ Ὀρφεύς.

Olympiodorus Comm. in Alcibiadem I.

Ἀλλὰ μὴν καὶ ὑλῶοι λέγονται, οἱ τήνδε τὴν ὕλην ἐξ
άπτοντες τῆς τῶν ȣ̓ρανίων, καὶ διὰ τȣ́τȣ φρȣρȣ͂ντες αὐ
τὴν, καὶ μὴ συγχωρȣ͂ντες ῥευςὴν ȣ̓͂σαν, πάντῃ φθείρε
σθαι. φησὶ γὰρ καὶ ὁ Ὀρφεύς· Ὕλης ȣ̓ρανίης καὶ ἀςε
ρίης καὶ ἀβύσσȣ.

Olympiodorus Comm. in Phaedonem.

Καὶ ἔςι τὸ μυθικὸν ἐπιχείρημα τοιȣ͂τον παρὰ τῷ Ὀρ
φεῖ. τέσσαρες βασιλεῖαι παραδίδονται. πρώτη μὲν,

τȢ Οὐρανȣ̃, ἣν ὁ Κρόνος διεδέξατο, ἐκτεμὼν τὰ αἰδοῖα τȣ̃ πατρός. μετὰ δὲ τὸν Κρόνον, ὁ Ζεὺς ἐβασίλευσεν καταταρταρώσας τὸν πατέρα. εἶτα τὸν Δία διεδέξατο ὁ Διόνυσος, ὅν φασι κατ' ἐπιβȣλὴν τῆς Ἥρας τȣ̀ς περὶ αὐτὸν Τιτᾶνας σπαράττειν, καὶ τῶν σαρκῶν αὐτȣ̃ ἀπογεύεσθαι. καὶ τȣ́τȣς ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσε, καὶ ἐκ τῆς αἰθάλης τῶν ἀτμῶν τῶν ἀναδοθέντων ἐξ αὐτῶν, ὕλης γενομένης γενέσθαι τȣ̀ς ἀνθρώπȣς.

Ibid.

Διόπερ καὶ παρῳδεῖ ἔπος Ὀρφικὸν τὸ λέγον, ὅτι ὅϛις δ' ἡμῶν ἀτέλεϛος, ὥσπερ ἐν βορβόρῳ κείσεται ἐν ᾅδȣ.

Ibid.

Καὶ ὅτι τὸ ζῶν καὶ τὸ τεθνεὸς ἐξ ἀλλήλων, κατασκευάζει ἡ λέξις, ἐκ τῆς μαρτυρίας τῶν παλαιῶν ποιητῶν, ἀπὸ Ὀρφέως φημὶ λέγοντος· Οἱ δ' αὐτοὶ πατέρες καὶ υἱέες ἐν μεγάροισιν ἠδ' ἄλοχοι σεμναὶ κεδναί τε θύγατρες. πανταχȣ̃ γὰρ ὁ Πλάτων παρῳδεῖ τὰ Ὀρφέως.

Ibid.

Ὁ Διόνυσος λύσεώς ἐϛιν αἴτιος. διὸ καὶ λυσεὺς ὁ θεός. καὶ Ὀρφεύς φησιν·

— Ἄνθρωποι δὲ τελήεσσας ἑκατόμβας
Πέμψȣσιν πάσῃσιν ἐν ὥραις ἀμφιέτῃσιν*
Ὄργια ἐκτελέσȣσι, λύσιν προγόνων ἀθεμίϛων
Μαιόμενοι. σὺ δὲ τοῖσιν ἔχων κράτος, ȣ̈ς κ' ἐθέληϛθα
Λύσεις ἔκ τε πόνων χαλεπῶν καὶ ἀπείρονος οἴϛρȣ

* — σιοντ alter MS.

Ibid.

Ὅτι παλαιὸς ὁ λόγος, Ὀρφικός τε γὰρ καὶ Πυθαγόρειος, ὁ πάλιν ἄγων τὰς ψυχὰς εἰς τὸ σῶμα, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ σώματος ἀνάγων, καὶ τοῦτο κύκλῳ πολλάκις.

Ibid.

Ὅτι οἱ παραδιδόμενοι τέσσαρες ποταμοὶ κατὰ τὴν Ὀρφέως παράδοσιν, τοῖς ὑπογείοις ἀναλογοῦσι δ. στοιχείοις τε καὶ κέντροις, κατὰ δύο ἀντιθέσεις. ὁ μὲν γὰρ Πυριφλεγέθων, τῷ πυρὶ καὶ τῇ ἀνατολῇ, ὁ δὲ Κωκυτὸς, τῇ γῇ καὶ τῇ δύσει, ο δὲ Ἀχέρων, αέρι τε καὶ μεσημβρίᾳ. τούτους μὲν Ὀρφεὺς οὕτω διέταξεν, αὐτὸς δὲ τὸν Ὠκεανὸν, τῷ ὕδατι καὶ τῇ ἄρκτῳ προσοικειοῖ.

Olympiodorus Comm. in Philebum.

— ἐν δέ γε τῷ φανερῷ ὁ νοῦς βασιλεύει· διὸ καὶ Ὀρφεὺς φησί· νοῦς δὲ ἅια ψευδὴς βασιλήιος.

Ibid.

— εἴτε (μνήμη) ἡ θεὸς αὐτὴ, ἀφ' ἧς πᾶσα ἡ ἰδιότης ἐπιγίνεται, εἴτε ἡ παρὰ τῷ Ὀρφεῖ Μνημὼ, εἴτε καὶ ἄλλη τις οὖσα τυγχάνει.

Ibid.

Καὶ μὴν ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς ἐν τῷ μυθευομένῳ ᾠῷ, τὰς τρεῖς ἐκφανῆναι μονάδας φησίν.

Orion Thebanus περὶ ἐτυμολογιῶν, MS. in Bibl. Reg.

Χεῖρες ἀπὸ τῆς χρήσεως, ὡσανεὶ χρήσιες οὖσαι, ἢ χρεῖαι. οὐδεμία γὰρ τέχνη προκόπτει δίχα χειρῶν. Ὀρφεύς· Χειρῶν ὀλλυμένων ἔρρεν πολυεργὸς Ἀθήνη.

Etymo-

Etymologicum MS. Bibl. Regiae:

Μίνθη, ἣν τινες ἡδύοσμον καλοῦσιν. ἔστι δὲ καλάμινάγριον ἡδύοσμον, ὅπερ λυπουμένη ἡ Δημήτηρ ἰδοῦσα ἐμὶ καὶ ἄκαρπον ἐποίησε. Ὀρφεύς· Τὸ πρίνιον μέγαρον ἐπὶ χθονὶ καὶ Φερέκαρπον. Locus est mutilus.

Scholiastes MS. in Dionysium Periegef. vs. 1.

Καὶ Ὀρφεὺς ἐν τῷ περὶ Διὸς καὶ Κόρης φησίν· Κύκλον ἔναον καλλιρρόου ὠκεανοῖο, γαῖαν δίνησι περί μιν ἔχει Διέλισσε. Hoc fragmentum aliter legitur apud Eu iium l. c. (cf. Fr. 44.)

Scholiastes MS. in Aphthonii Progymnasmata.

Ὀρφεὺς ὁ παῖς Οἰάγρου πυ φησὶν ἐν λόγοις·

Ἐν θήρεσσι λέοντες ὀρειλεχέες χαμαιεῦναι
Γίνονται, δάφναι δ᾽ ἐν δένδρεσιν ἠϋκόμοισι.

Orphe

Orphei Argonautica collata cum Cod. Regio 2763.

vf. 13 ὃς ἔλοχ.) ὡς ἔλοχ.
16 καλέουσι) κικλήσκουσι
24 Μήχου καὶ) Μήλου τε καὶ
43 ἴσον) ὅσ' ἐν
61 περιώσια) In margine hoc Scholium: πλέον, περισσῶς τῶν ἄλλων. παράληπται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ μάτην, ὡς Ὅμηρος· Οὔτε σε νεικείω περιώσιον οὔτε κελεύω. καὶ ἄλλη· Λερναίων ἀδύτων περιώσιος ἀργιοφάντης. v. Anthol. IV. p. 509. ed. Brod. vnde sumtus hic versus. Sed vtroque loco legendum ὀργιοφάντης.
68 ἤνυσσε) ἤνυσε
74 πολυήρατον) glossa interlinear. πολύευκτον
96 ἐπιήρανος) glossa interlin. σύνοδος
121 Θεσπεσιέων) Θεσπιέων
Ibid. Τελμισσοῖο) Τελμισοῖο
133 Ἔρυτον) Εὔρυτον
Ibid. Ἐχίονα) Ἐγχίονα
134 Μερετοῖο) Μενέτοιο
137 ἀντεπόρησε) gloss. interlin. ἦλθεν.
162 Παρεσίην) Ταρεσίην
164 Βοιβηΐδα) Φοιβηΐδα
184 Αἴγιν') Αἴγην'
Ibid. ἁλιστρεφέος) ἁλιστεφέος
187 Φερίτιας) Φερήτιας
191 Σύγχορτος) glossa interlin. γειτνιάζων.
193 Αἰσήποιο) Ἀσωποῖο
202 ἄικελον) ἴκελον
204 θεράπνας) glossa interlin. αἰγιαλοὺς
213 Καὶ μὴν) Ναὶ μὴν
223 ἐλάσσαι) ἐλάσαι.
226 Ἀογεννῆς ἐρύθηνε παρῆιδας Sic MS.

vf. 266 ἀνηέρθη δὲ) δὲ abest a MS.
271 φρέν') φρένας
273 ἐπάρτια) ἐπ' ἄρτια
286 μοῦνον) μοῦνοι
294 ἤδη) ἦδα
296 ἐπεσσομένοισιν) ἐπ' ἐσσομένοισιν
318 βύρσῃ καὶ) βύρσῃ τε
338 χρυσεατάρσαις) χρυσεοτάρσοις
445 φρέν') φρένας
458 Πισσαίῃ) Πασσαίῃ
465 ἄῤῥητα δὲ βροτοῖσιν Sic MS.
468 ἑκάστοις) ἕκαστος
475 ἵμερον) ἤμερον
481 μόχθῳ) μόχθοις
485 Ἀβαρνιάδας) Ἀβορνιάδας
531 προῆκε) οἱ ἧκε
548 ἔκτεινε) ἔκτανε
567 πλακίεσσιν) πλατέεσσι
570 κατεκαίαθον) κατεκίαθον
635 κναμός) κνάμος
641 ἐξήκετο) ἐξίκετο
653 καλέσσαι) καλέσοι
656 ἐκεράσσαμεν) ἐπεράσσαμεν
696 δινήθη) δινεῦντο
734 ἀλὺς) ἀλυός
739 Τιβάρηνα) Στυβάρηνα
759 ἰκρίον) ἰκρίων
778 συνθῆναι) συθῆναι
785 ἅλκετο) ἅλετο
789 μέγα) μέγα
791 θυώδεος) θηώδεος
834 ἐδὲ τοι) ἐδέ τι
843 ἀποφθῖσαν) ἀποφθίσαι
861 νώτῳ) νώτοιν
893 ὀργεῶν) ὀργυιῶν
902 τελετὰς) τελεταῖς
904 Κυτηϊάσιν) Τηΐασιν
908 ἐπιπνείουσα) ἐπιπλείουσα
909 πυμάτων) πυμάτῳ
914 κύπειρον) κύπαιρον
935 ἡμῖν) ἢ μὲν

2 ἤνυσα) ἤνησα
4 μιὲξ δ' ὠμαὶς) δ' αὖ μίξας
5 ῥήξασαι) ῥῆξαι
6 Ἀληκτῷ) Ἀλληκτῷ
7 ἔφυ) ἔφη
0 χέλους) χέλυος
1 πέμπων) πέμπον
4 Κυτηΐδα) Κυτηάδα
5 κῶας) κῶα
0 σκαπερὴ) σκοτερὴ
8 Ποιάνθη) Ποιανθῆ
1 ἔνθα δὲ) ἐνθάδε
0 Σαράγγας) Σαράγγης
2 ἐλεονόμα) ἐλαονόμα
8 πρῶτ' ἐσαφικάνομεν) πρώτας ἀφικάνομεν
0 καὶ Γυμναίας) τε καὶ Γυμναίας
3 ἐπισκιάζουσα) ἐπισκιάουσα
9 χρυσορόας) χρυσοῤῥόας
0 ὕδος προρέων) ἆδος προῤῥέων

vs. 1132 τε καρπὸς) Abest τε
1159 Οὔκεν) Ἦ καὶ
1163 ἀργεννῆς) ἀργεννῆς
1167 ἵξεσθ') ἵξεσθ'
1173 αἰνολεχῆ) αἰνολέχων
1180 θύελλα) θύελλαι
1184 ὅπποθ') ἦ πόθ'
1196 τέρημνα) τέρεμνα
1202 ἀνέτρεχε) ἀνέτρεψε
1224 τίνα σοι) τί νύ σοι
1225 ἵκεσθε) ἱκνεῖσθε
1233 λύγρῳ) λύθρῳ
1239 λυσάμενοι) λυσσάμενοι
1242 Διωνύσοιο) Διωνύσσοιο
1244 δ' ἀντολίουσα) γὰρ πολίουσιν
1247 ἱκόμεθ') ἵξομεθ'
1248 Λιλύβαιον) Λιλύβαιον
1260 ἐκδῦτο) ἔκδυτο
1267 ἀκκὰς) ἀκκᾶ
1361 ἀποῤῥίψεσθαι) ἀποῤῥύψεσθαι

rphei Hymni collati cum Codd. Reg. 2763 et 2765.

(Paginae ſunt ex edit. Eſchenbachii.)

MS. A. τῦ αὐτῦ πρὸς Μουσαῖον. εὐτυχῶς χρῶ ἑταῖρε.
l. 9 συνευνατῆρας) συνευναστῆρας A.
l. 20 κλήζω) κλήζω A.
l. 23 Περσίαν φιλέρημον ἀγαλλομένην ἐλάφοισιν,
Νυκτερίαν σκυλακῖτιν etc. Sic MS. A.
0 l. 1 ὑμνοδότειρα) ὑπνοδότειρα A.
l. 8 νικαυγὲς) νυχαυγὲς A.
l. 18 μύστη) μύστι A.
2 l. 8 κατακόσμιον) κατὰ κόσμον A.
l. 17 κυκλέοντες) κλέοντες A.
l. 18 πυράντες) πυρόεντες A.
04 l. 9 καλῶν) καλῶς B.
Ib. ζαμενὴς) δυσμενὴς A. B.
l. 13 αἰολίδωντε) αἰολόδωντε A.

p. 104 l. 14 χρόνε πέρας) χρόνε πάτερ A. χρόνε περῶν B.
— l. 20 σὺν) Abeſt ab A. B.
106 l. 1 ἄστροισι) ἄστρασι A.
— l. 3 χαροδῶτι) χαροδῖτε A.
— l. 9 Ἐγρανία) Οὐράνια A. B.
— l. 11 τετιμένα) τετιμένη A.
— l. 14 ἄψοφον) ἄψορον A.
— l. 27 πολύκτιστε, πότνια) πολύκτιστε ποντία A. B.
108 l. 10 * κόσμοιο) νόμου, κόσμοιο A. B.
— l. 16 ἔκπαγλε) ἔκπαγλε A.
— l. 18 σύσχορε) σύγχορε A.
110 l. vlt. γέννα) γέννας A.
112 l. 6 ἅμμα) ἅρμα B.
— l. 7 MSS. A et B interferunt hunc verſum: Μῆτερ Ζηνὸς ἄνακτος, ὀλυμπία, αἰγιόχοιο.

p. 114

p. 114 l. 3 ἐνημμένη) ἐνημένη A.
— l. 6 μὲν διερῶν) μὲν μᾶτερ A. μὲν μερῶν B.
— l. 24 Πλάτωνα) Τυφῶνα A.
116 l. 8 ὃ κρατίας) ὃς κρατίας A.
118 l. 2 κτήσασιν) κτήσεασιν A.
— l. 9 MSS A et B interserunt: Εἰρήνην τε θεὸν κουρότροφον, ἀγλαότιμον.
— l. 17 ἀστραπτῖα) ἀστραπεῖα A.
— l. 19 νεφελῶν) νεφῶν A.
120 l. 25 Τριτώνων) Τριτώων A.
122 l. 1 ὑδροδρόμοι) ὑδροδόμοι A.
— l. 13 ἐν) Abest ab A.
124 l. 10 Ἱστία) Ἑστία A.
— l. 24 Καρυκιῶτα) Schol. marginal. ἀπὸ τῆ Καρυκίη ἄντρη ἐν Παρνασῷ ἐν ᾧ αἱ Μοῦσαι ἐτιμῶντο.
126 l. 13 πνοιῇσι) πνοῇσι A. B.
— l. 17 Περσεφόνεια) Περσεφόνη A.
— l. penult. Ὀρμάδιον) Ὠμάδιον A.
— Ibid. βοτρυφόρον) βοτρυοφόρον
128 l. 1 ἀῤῥήτοις) ἀῤῥήκτοις B.
— l. 2 ἐπίνευσον ἐνηής) ἐπίπνευσον ἀμενηνής A. ἐπίνευσον ἀμενής B.
— l. 18 οἰστρῶσα) οἰστρῶσα A.
— l. 20 φυγόλεκτε) φυγόλεκτρε A.
132 l. 15 λαχοῦσα) λαβοῦσα A. B.
— l. penult. Κλεισία) Κλησία A.
136 l. 5 ὁρμαίνωνται) ὁρμαίνονται A.
— l. 9 φύλλων) γύλλων A.
— l. 11 Ζηνὸς) Διὸς A.
— l. ult. ἐκ πήκτα) ἐκπλήκτα A. B.
138 l. 20 βρίθουσα) βρύουσα A.
— l. penult. γυάλοισιν) ἐν γυάλοισιν
140 l. 1 λαχοῦσα) λαβοῦσα A. B.
— l. 3 θνητῆς) θνητοῖς A.
— l. 15 σὺν σῇ) σὺν σοι A.
— l. 24 δροσερὰς) δροσίας A.

p. 140 l. 24 πολυθρέπτων) πολυθ- πτων A. B.
142 l. 21 θυρσαχθὴς) θυ- χθης A.
— l. penult. Νύσιον) Νύσσιον
144 l. 6 βάκχε) Abest a MS. A
— l. 14 σαβαζίε) σαβάζιε A.
146 l. 22 κορυνίτιδες) κρουνιτ- A. B.
— l. penult. Νύσιαι) Νύσσιαι A
148 l. 2 ἀεξιτρόφοισιν) αὐξιτρό- φοισιν A.
150 l. 6. γεραρὸς) γεραρὸς A. B.
— l. 18 ἐπεζεύξατο) ὑπεζεύξατο A
152 l. 14 καλ' ἐπήρ.) μάλ' ἐπ- A. B.
154 l. 2 ἀντιστρόφον) ἀντιστρό- φον A.
— l. 9 ὑποδῦντιδι) ὑποδεταίρα A
156 l. 9 μοιρείμῳ) μοιρίμου A
— l. 22 ἔλθ') ἔλλαβ' A. B.
158 l. 12 πάντα) καὶ πάντα A
— l. 18 παλιδερκέος) πανδερκέος A
160 l. 8 τὸ σόν) τὸν σὸν A.
— l. penult. εἴηκα) οἴακα A.
162 l. 2 νομίμοις) νομίοις A.
— l. 13 αἰκὴν) ἀλκὴν A.
— l. 25 ἐπὶ λοιβαῖς) ἐπιλοιβαῖς A
— l. 26 ὅπας) ὅπως A.
164 l. 4 ὑγίειαν) καὶ ὑγείαν A.
— l. 17 εὐθαλής) ἀειθαλής A.
— l. penult. εὐρύστεροι) εὐάστεροι A.
166 l. 1 ἔχουσαι) ἔχοντες
— l. 7 ἀκυδρομοί θ') θ' abest a MS. A.
172 l. 22 In MS. A. desunt ἀρχαῖσι σύνοικον ἐδύνατο, κρατερὸν; θνητῶν.
174 l. 6 ἁγνοῦ) ἀγανοῦ A.
176 l. 8 MS. A sic: Ῥαντίζων ἰκμάσι νοτεροῖς ὀμβρίτιον ὕδωρ.
176 l. penult. ἱεροῖς χαρίεντα) ἱεροῖσι χαρίεντα. A. B.
180 l. 23 πάντων) πάντως B.
— l. 26 ἐκλύης) ἐκλύεις A.

Orpheus de Lapidibus collatus cum MS. Reg. 2764.

(Paginae sunt ex edit. Eschenbachii.)

186 l. 10 γράφεται) γίνεται
— l. 14 Scholion MS. ἦλθε κομίζων ὁ τῆς Μαίης υἱὸς Ἑρμῆς δῶρον τοῦ ἀλεξικάκου Διὸς κελεύων μοι τοῦτο δοῦναι τοῖς ἀνθρώποις, ὅπως ἔχωμεν. ὤφελε δὲ ἔχωσιν εἰπεῖν βοήθεια ἐν τοῖς ἐπιγινομένοις ἡμῖν χαλεποῖς ἀσφαλῆ.
188 l. penult. τραφερὴν) A prima manu, πόα φερὴν
190 l. 8 ῥοιζόν τε εἶσαι) ῥοιζῶντες καὶ χαμαὶ
— l. 12 Schol. κοῦτα δαιμόνια διώκειν, ἅ τινι πλησιάζουσι. ταῦτα δὲ ψυχὰς τῶν ἀποθανόντων εἶπεν.
— l. 22 πρέσβυν) πρέσβαν
— l. vlt. πεπονημένος) πεπονημένον
192 l. 2 Schol. Τούτῳ δὲ οἱ λαοὶ τῶν ἰδιωτῶν ὀνόματα μάγου ἀποδιδόασι, ὡς μάγον αὐτὸν ἀποτρεπόμενοι.
— l. 4 Schol. ὃ ἐστι πολλάκις τοὺς τοιούτους οἱ ἰδιῶται ὑπ' ἀγνοίας καὶ φθόνου ἀποκτείνουσι.
— l. 12 ἔα) ἐμέθεν
— l. 14 δίζηται) δέξηται
— l. 19 αἰνὰ πονοῦντες) ἀναπνοῦντες
— l. vlt. στέχοντι) στέχοντα
— Ibid. Schol. Τοιοῦτο καὶ τὸ Δημοσθένους ἐν Ὀλυνθιακοῖς προοίμιον. ἀντὶ πολλῶν ἂν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι χρημάτων ὑμᾶς ἑλέσθαι νομίζω εἰ φανερὸν γένοιτο, τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. σύγκρισις γὰρ ἀγαθῆς βουλῆς καὶ χρημάτων κἀνταῦθα κακοῦ.
194 l. 10 δοκεῦσθαι) δοκεῦσαι
— l. 14 κίον) ἴον

p. 194 l. 26 Schol. ὁ γὰρ φόβος με ἠνάγκαζε καὶ αὐτὸν καὶ πνοὴν ἀνέμου γίνεσθαι, πατέρι, ταχύτατον.
196 l. 8 Schol. πολλοὺς κύκλους καὶ πλοκὰς περιστρεφόμενος ἐποίει.
198 l. vlt. πιφαύσκω) πιφάσκω
200 l. 20 Schol. Καὶ ὁ ποιητὴς ἐν Ὀδυσσείᾳ· δῶρον τοι καὶ ἐγὼ τέκνον φίλε τοῦτο δίδωμι.
202 l. 2 θαλλῶ ταί) θάλλονται
— l. 14 πετράκης) Abest a MS.
— l. 20 κατέψεαι) κατόψεται
204 l. 13 Schol. Τρίψας αὐτὸν μίσγε σὺν ἐλαίῳ, καὶ τούτῳ τὸ βρέγμα ἀλειφόμενος τρίχας ἐπαναφύσεις.
— l. 15 Schol. Νέος δὲ παρθένον εἰς γυναῖκα ἄγων, τοῦτον εἰ φέροιτο πρῶτον αὐτῇ συγγενόμενος, αἴτιος αὐτοῖς ὁμονοίας ἔσται.
— l. 21 Schol. Τῷ Διονύσῳ κισσοχίτωνι ἦγεν κισσοφόρῳ τοῦ Διὸς υἱῷ, τοῦ αἰγιόχου ἀγγέλλει ἤτοι προλέγει τὸν λίθον εὐάρεστον εἶναι. βάρβαρον δὲ ὅτι ἐν Συρίᾳ παρὰ τὰ ῥεύματα τοῦ ποταμοῦ εὑρίσκεται. διὸ καὶ φησὶ τοῖς ζαθέοις αὐτὸν ὕδασι βρεχόμενον.
206 l. 6 Schol. ῥόθιον κυρίως τὸ κῦμα.
— l. 10 δὴ πῦρ) μὴ πῦρ
— l. 17 θυηπολίῃσι) θυηπολίαισι
— l. 22 πίτυς) πίτυος
— l. 23 μίσγειν) σμίσγειν
— l. 24 ἀποστίλβοντα) ἀποστάζοντα
— l. 25 γὰρ δύσασι) γάρ τοι δύσασι.

p. 208 l. 24 Schol. ἢ τὰ τέκνα φονεύσασα τὰ ἑαυτῆς.
210 l. 9 καταλέξαι) καταλέξαι
214 l. 4 ὀρίνῃ) ὀρίνης
— l. 7 λύσῃς γε) λύσησι
216 l. 14 σάχοντες) σάχοντες
218 l. 10 μὴν) μὲν
— l. 14 οἰκτείρων) οἰκτείρω
— l. 27 ἕλκεν) ἕλκει
220 l. 11 Λήσεται ὧν κ' ἐθέλοις) Λίσσονθ' ὧν κ' ἐθέλοις
— l. 20 γυναικείη) γυναικείης
— l. 21 κέκλεσαι) κέκληται
222 l. 4 Schol. κἀδὲ ὁ αὐτὸς Ὠρίων περὶ τῦ λίθυ ἤκυσεν ὡς ὠφελεῖ τὰς σκορπιοδήκτες.
— l. 10 Schol. ὁ αὐτὸς τὰς ἐν αὐχένι ὀδύνας παύει μιχθὰς ῥοδελαίῳ καὶ ὀπῷ.
— l. 11 βάψας) κάψας
— l. 23 αὖψα) ἄρα
224 l. 6 ἐνιχριμφθέντα) ἐνσκριφθέντα
— l. 12 δ' ἰδία) δήδια
— l. 16 σείετ' ἐνὶ) σεύηται
— l. 16 οἰομένου) οἰομένῳ
— l. 21 Περσίδα) Περσηΐδα
226 l. 4 ὀλέθρεις) ὀλέθριος
— l. 11 ὅγ' ἐν δίνησιν) ὅ γε δίνησιν
— l. vlt. περαία) περάαν
228 l. 17 ταῦμα) τραῦμα
— l. 21. περισυνέχυσα) περισμύχυσα

p. 230 l. 2 ἀκρήτε βρομίοιο) ἀκρήτοιο βρόμοιο
— l. 23 Schol. Τῦτο δηλονότι καὶ σεαυτῦ νοεῖς εἰπεῖ, πρὸτον αὐτῷ θανεῖν πάνται ... θανεῖται. (Sic)
232 l. 5 μέσον) μέσω
— l. 13 ἄλυσσεν) ἔλιξεν
— l. 16 τεύξῃ, θὴν δ') τεύξῃ μηδ'
— l. 17 ναίῃ) ναίει
234 l. 3 Schol. Οὔτε νέαν οὔ... ἤγεν παλαιπωρίαν καὶ ἀ... σίαν ἀφίησι τοῖς ἀνθρώποις ἐπελθεῖν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τὴν παλαιὰν ἀποκαλύ... ὁ τοιῦτος λίθος.
— l. 6 ἰχῶρι. τῷ οἷον ἀφρῷ. ... μαι δὲ ἀντὶ τῦ πτυέλυ λαμβάνεσθαι.
— l. 22 Γινέμεναι) Πινέμεναι
236 l. 8 κλήζεν ὕμνοισα) κλήζεν ὑμνῦσι
— l. 11 τήκεν τόν γ' ἰδίῃ) τήκεν ἠδέῃ, omiſſo τόν γ'
— l. 20 κικλήσκεν) ἐπικικλήσκ...
238 l. 2 ἄῤῥητον) ἄῤῥηκτον
— l. 7 ἄγειν) ἄγε
— l. 9 τε) Abeſt a MS.
— l. 12 ἠδ' ἐρατόν τε) ἐρατὸν αὖτε
— l. 25 βακχικὰ) βακχίδα
— l. penult. θύειν τε) θύεσι.

IO. MATTHI. GESNERVS

DE PHOENICVM NAVIGATIONIBVS EXTRA COLVMNAS HERCVLIS.

IO. MATTH. GESNERI
DE
PHOENICVM EXTRA COLVMNAS HERCVLIS NAVIGATIONIBVS
PRAELECTIO I
HABITA V. DEC. CIↃIↃCCLV.*

Cum de electro apud vos commentarer, Sodales, meministis, in illam me disputationem incidere, qui factum sit, vt res notae Homero rodotoque, electrum et κασσίτερον s. stannum, earum patriae, posteriori se aetate velut subducerent, et in iuionem venirent? eiusque rei causam coniectam esse in imitatem Phoenicum, nominatim Sidoniorum, qui extra Herculis columnas dextro flexu nauigare ausi, non um ad Cassiteridas insulas Britannorum, sed ad Aesthio quoque Glessariam s. Electrida peruenerint: atque vt illud vectigal, reditum illum, haberent, diligenter, m monstrosis forte mendaciis, itineris rationem texe. Quare non mirum fuisse, quod cum interitu illius ublicae, etiam nauigationis istius memoria interciderit, ota manserit mercium patria; donec nouum suum velut

 saecu-

*) Vid. Comment. Soc. Scientt. Getting. To. III p. 67 sqq.

saeculum, nouam sortem s. μοῖραν vtraque res nacta, ex suo ᾅδῃ denuo emersit. Ab illo inde tempore AA. saepius quam alias et studiosius tum de fide Herodoti, quando illa ab iunioribus destituitur, tum praesertim de nauigationibus Phoenicum, Argonautarumque extra columnas Herculis et cogitaui et quaesiui: praeter cetera illud, *An simpliciter fabulosum sit, e Ponto Euxino vel Maeotide paludi adeo peruenisse Argonautas in Oceanum Germanicum? circumnauigatam a Phoenicibus Africam?* Quid maxime mihi probabile videatur, sine ambage vlteriori declarabo. Neque vereor, vt apud vos AA. aut si alii ista cognoscent viri eruditi, fraudi mihi sit haec disputatio, obiiciaturque illud, quod in euagantem nimis libere commentationem dicitur (Aristid. Aegypt. T. 2 p. 354 pr.) Ἔξω στηλῶν καὶ Γαδείρων ὁ νοῦς. Hic neque vobis iniucundum, spero, fuerit, extra columnas dextrorsum pariter et sinistrorsum mecum euagari.

§ 1

Antiquissimi scriptores ambiri terram omnem Oceano tradidere.

Iam primum illud satis constat inter eos, qui antiquos scriptores paullo norunt familiarius, esse illam communem his, qui rerum originibus fuere propiores, sententiam, vt dicant, terras omnes ambiri Oceano. Tractauit hunc locum Bochartus (Canaan 1, 36 p. 707) quo minus opus est, nos ei hic immorari. Vnum modo alterumque ab illo praetermissum iuuat adiicere, vt illud, quod Strabo, demonstraturus in ipso operis ingressu ἀρχηγέτην εἶναι τῆς γεωγραφικῆς ἐμπειρίας, ducem et auctorem primum esse Geographicae peritiae, Homerum, pluribus poetae locis conficit, dictam ipsi fuisse tellurem, vti re uera sit, Oceano circumfluam (ὠκεανῷ περίκλυστον, ὥσπερ ἐστί). In Orphicis Hymnis, quorum certe materia priscam illam et primam, de qua nobis constet, aetatem re-

fert.

ert, (10, 15) vocatur Ὠκεανός τε πέριξ ἐν ὕδασι γαῖαν λίσσων, quod pulchre Scaliger fecit *Et terram Oceanus estrans anfractibus salsis.* Porro Oceanus (82, 3) celebratur, Ὃς περικυμαίνει γαίης περιτέρμονα κύκλον, qui fluctibus circuit circa agitat orbem finum terrae finitorem. ic enim paullo disertius explicies hunc versum, quam ctum est Scaligeri carmine; *Qui circumfluis anfracta mbitualia terrae.*) Istam poetarum doctrinam fictam simliciter esse, nec fundamentum habere et quasi solum in sa rerum natura, quia tum nota erat, historia, vix potst in mentem venire, nisi ei, qui parum illos primos raecorum doctores, parum historiam antiquissimam noerit. Et Pomponius Mela non sine causa (3, 5 fin.) hysicos et Homerum iungit, *qui vniuersum orbem mari rcumfusum esse* dixerint. Quid apertius loco Aristotelis, el quisquis auctor est libri de mundo (c. 3), vbi dicit, vulus distribuisse orbem nostrum in continentes et insulas, um ignoret totam habitabilem vnam esse insulam, ὅτι καὶ σύμπασα μία νῆσός ἐστι, ὥστε τῆς Ἀτλαντικῆς καλουμένης θαλάσσης περιῤῥεομένη. Cum de Africae extremis raesertim quaeratur, ponamus hic statim Herodoti locum, uo deinde etiam vtemur (4, 42) Λιβύη μὲν, inquit, δηλοῖ ωὐτὴν ἐοῦσα περίῤῥυτος, πλὴν ὅσον αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀσίαν ρίζει, indicat Africa et manifesto de se declarat, se esse rcumfluam, praeterquam qua parte Asiae contermina t. Loquitur vt de re, quae sensu ipso et experientia adeo ognita sit, cognosci ab vnoquoque possit. Quantum sit uic dicto patris historiarum tribuendum, vt pateat, viamus, AA. quomodo de simili re, sed de qua minus ipsi nstabat, paullo post loquatur (c. 45). Ἡ δὲ Εὐρώπη πρὸς ἀμῶν φανερή ἐστι γινωσκομένη, οὔτε τὰ πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα, οὔτε τὰ πρὸς βορέην, εἰ περίῤῥυτός ἐστι. Net a quoquam manifesto exploratum esse, vtrum Europa l ad orientem vel ad septentriones circumflua sit. Quanta Herodoti modestia, quam circumspecta fides, apparet, si quis animaduertat, quam contra asseuerate posteri

de re non magis comperta, sed sibi forte minus qu priscis illis cognita, pronunciauerint. Aristides, vt eu adpellemus, qui post peragratum victoriis Graecis et Ro manis orbem terrarum, Antoninorum aeuo scripsit, du quatuor illos sinus commemorat, quibus Oceanus in me dias terras irrumpere tum adhuc putabatur, de Caspio i Hyrcano mari non aliter, quam de mediterraneo mar Ar bicoque et Persico sinibus loquitur (Aegypt. T. 2 p. 35 Iebb.) Nempe Strabonis fiducia, qui non minus asseue rate ea de re narrat (l. 2 p. 83, 25). Redimus ad Herodo tum. Simili ille modestia de eadem re, de extremis Eu ropae ad septentriones et ad orientem solem, vnde tame stannum et electrum venire nouerat, loquitur (3, 115) Οὔτε δὲ ȣ̓δενὸς αὐτόπτεω γενομένȣ δύναμαι ἀκȣ̃σαι, τȣ̃το μελετῶν, ὅκως θάλασσά ἐςι τὰ ἐπέκεινα Εὐρώπης. ἐξ ἐσχάτης δ' ὦν ὁ κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ, καὶ τὸ ἤλεκτρον. Negat ex oculato teste se, licet hoc agentem, audire posse, quomodo mare sit vltra Europam, ex qua vltima et stan num nobis veniat et electrum. Haec, nisi egregie fallor, indicant, quae asseuerate adeo de Africa extrema dicit, ea certa fide illum habuisse cognita, non tantum ex illa ge nerali poetarum opinione collecta. Ipse, Strabo, cuius tempore, vt videbimus, pene interciderat circumnauigatae Africae memoria, tamen (lib. 2 p. 89, 22) Indiae termi nos assignat τήν τε ἑῴαν θάλατταν, τήν τε νοτίαν, τῆς Ἀτλαντικῆς, mare eoum s. orientale, et australe, par tem maris Atlantici. Nempe ellipticam puto dictionem Strabonis, ita supplendam, τήν τε νοτίαν (θάλατταν, μέρος ȣ̓σαν) τῆς Ἀτλαντικῆς. Ne miremur, Atlantici maris partem vocari illud mare, quod Indiam terminat, cogitemus contra, Pindarum (Pyth. 4, 447) Argonautas et iam in Rubro mari fuisse dicere. Nempe aeque late pa tebant haec nomina: vtroque interdum signabant totum Oceanum a meridie et ab occidente complexum terras. Ita que synonyma, vt solet, iungit Pindarus, ἔν τ' ὠκεανȣ̃ πελάγεσσι, πόντῳ δ' ἐρυθρῷ. Si Atlantici maris pars

esset

illud, quod meridionalia Indiae litora alluit, peninsu-
m esse Africam oportet. De continentia enim altera
l orientem sola hic sermonem esse ne putemus, illud
ήν τε geminatum prohibet. Hoc ergo primum esto, no-
im fuit antiquissimis, ambiri totum illud, quod terrarum
bem vocamus, Oceano. Sapienter Strabo (lib. 1 p. 4, 11)
ontra fictos et mendaces quorundam Periplos disputans,
egat eos, qui a tentata illa Africae circumnauigatione re
fecta redierint, a continente quodam sibi obiecto repul-
is; sed ob deserti litoris inopiam cursum, transmittente
cet illos mari, relegisse. Οὔτε γὰρ περιπλεῖν ἐπιχειρή-
κντες, εἶτα ἀναστρέψαντες, οὐχ ὑπὸ ἠπείρου τινὸς ἀντι-
ιπτούσης, τὸν ἐπέκεινα πλοῦν, ἀνακρουσθῆναι φασὶν,
λλὰ ὑπὸ ἀπορίας καὶ ἐρημίας οὐδὲν ἧττον τῆς θαλάττης
ζούσης τὸν πόρον. Disertiora etiam deinde dabimus.

§ 2

*rimi, de quibus constat, inter primos quidem nauiga-
int Phoenices: soli forte, quamdiu floruerunt, extra
columnas Herculis, idque primo dextrorsum, ut
dextra haberent litora Hispaniae.*

De Phoenicibus ita Herodotus, Diodorus Siculus,
teri, narrant, vt illos metallorum, mercaturae, na-
um, coloniarum in insulas et remota litora deductarum,
m literarum ac rationum auctores monstratoresque fa-
int [a]). Hoc cum dubitet, quod sciam, nemo hodie,
ost Bocharti vastae eruditionis copias huic rei impensas,
stimoniis probari, nihil attinet: cum ille enumeratione
loniarum instituta rem in clara luce collocauerit. Quod
tem disputat vir summus contra Herodoteam in ipso

 operis

a. Non aduersatur his locus Stra-
bonis (l. 1 p. 33, 12) vbi Bacchum,
Herculem, Thesea, Perithoum,
Dioscuros, magnis terra marique
ceptis expeditionibus locum fa-
bulis fecisse ait, Minoisque θα-
λαττοκρατίαν eodem refert: cum
Cadmus Bacchi auus e Phoenice
venerit in Graeciam etc.

operis principio narrationem, quam ille Perſarum fide p[...] ponit, Phoenicum maiores a mari inde Rubro veniſſe [...] mediterraneum mare, vt quae narrationi Moſaicae r[...] gnet, quae αὐτόχθονας Palaeſtinae faciat: illa forte pu[...] componi poteſt. Vere dixit Moſes, quae de Canaane [...] poſteris illius commemorauit. Forte ab his etiam Iſra[...] ticae migrationis tempore coloni ad meridionalia Aſiae [...] tora venerint. Sed haec nihil impediunt, quo minus [...] uigationis illi auctores Phoenices, illi Sidonis conditor[...] a Rubro mari venerint. Plane vt Moſi credimus, prim[...] colonos ex Aſia accepiſſe Graeciam; neque tamen fid[...] negamus Graecis ſcriptoribus, qui propriae Graeciae h. [...] Europaeae colonos eſſe Graecos in Aſia, vno ore teſta[...] tur. Quid ſi non nugacem auctorem ſecutus Stephanu[...] Byzantinus, de Azoto ſcripſit, ταύτην ἔκτισεν εἷς τῶ[ν] ἐπανελθόντων ἀπ' ἐρυθρᾶς θαλάσσης φυγάδων; Ἐπανελ[...] θεῖν quidem proprie dicuntur, qui redeunt in locum, vnd[e] venerant. Orientalem fuiſſe hominem, illa etymologi[a] indicat, qua nomen vrbis ab Ἄζα deducit, ἄζαν autem [...] capram interpretatur. Schol. min. ad Οδ. Δ, 81 Sidonios, quos poeta medio loco inter Aethiopas et Erambos me[-]morat, interpretantur, τοὺς παρὰ τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, ὅθεν μετῴκισαν οἱ Φοίνικες. Haec forte ex eodem font[e] ſunt, vnde apud Heſychium eſt Σιδόνοι Φοίνικες καὶ οἱ τὴ[ν] ἐρυθρὰν οἰκοῦντες θάλασσαν. Sequitur in laudatis ſcholiis Ἐρεμβοὺς, τοὺς τρωγλοδύτας — οἱ δὲ τοὺς Ἰνδοὺς κ. τ. λ. De Sidoniis ad mare rubrum h. e. Indicum vid. Reland. Diſſ de mari Rubro p. 100. Phoenices nomine ſuo ſe fatentu[r] eſſe πυῤῥοὺς, rufos, ruſſeos: rubri maris accolas, ab Eſauo, Edomo, Rufo illo dictos, licet Bocharto diſplicent, pro[-]babile eſt, nec poenitet hoc fateri, cum videam ſic arbi[-]trari etiam Fourmontium (Reflexions critiques 2, 5 p. 139) non poenitendum remotiſſimae antiquitatis arbitrum, e[t] Newtonum Chronol. ad A. 1048 p. 12 coll. A. 1045 p. 13 Quid ſi ipſum Sidonis vel Sindonis nomen patriam illorum notat Sind, quod nomen eſſe, quo fluuium ſuum, Indum hodi[e]

hodie vocant Indi, credendum est Relando p. 78. Σίνδοι Hesychio ἔθνος Ἰνδικόν. Quod litera ν excidit, non mirantur, qui Sindonem Graecorum et Latinorum, cum סדין conuenire, et ad Indos forte et ipsam referendam esse, cogitant. Cum Iacobus testamentum illud suum Propheticum faceret, iam nobilem nauigationibus fuisse Europaeam Sidonem, constat ex Gen. 49, 13. Nec impedit, aut conuellit illam coniecturam diuersitas primae literae. Norunt, qui ista tractant, quam facilis sit sibilantium permutatio, et orientis non aliam literam Graecos quam Σ frequentius permutare. Caeterum Tyriorum et Sidoniorum originem a Phoenicibus longe a mediterraneo mari remotis arcessit etiam Iustinus ex Trogo (18, 3) *Tyriorum gens condita Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati relicto patriae solo Assyrium stagnum primo* (lacum Tiberiadis?) *mox mari proximum litus incoluerunt, condita ibi urbe, quam piscium vbertate Sidona appellarunt. Post multos deinde annos Tyron condiderunt.* Fidem itaque habeo non Herodoto modo, (in ipso exordio historiarum) sed et doctis Persarum viris, qui Herodoto percunctanti dixerunt, Phoenices a Rubro inde mari ad hoc Graecorum et mediterraneum mare delatos, regionem, quam prodente Herodoto tenebant, habitationibus occupasse, statimque longis nauigationibus dare coepisse operam, cum Assyriorum Aegyptiorumque merces ad alias regiones transferrent. Fidei causa ponamus Graeca, Περσέων οἱ λόγιοι Φοίνικάς φασι — ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης ἀπικομένες ἐπὶ τήνδε τὴν θάλασσαν, καὶ οἰκήσαντας τοῦτον τὸν χῶρον, τὸν καὶ νῦν οἰκέουσιν, αὐτίκα ναυτιλίῃσι μακρῇσιν ἐπιθέσθαι, ἀπαγινέοντας δὲ φορτία Αἰγύπτιά τε καὶ Ἀσσύρια, τῇ ἄλλῃ χώρᾳ ἐσαπικνέεσθαι. Antiquos quidem Phoenicas mari Rubro nauigasse, adiunctis etiam Salomonis ciuibus, tanto facilius libris nostris credere par est: et illud simul cogitare, quod, cum nec ante ignotum esset, plane peculiari dissertatione (inter Miscellaneas secunda) probatum dedit Hadr. Relandus, Rubri s. Erythraei maris appellationem non esse

ad Sinus Arabici angustias adstringendam; sed adeo illa late patere, vt vniuersum Meridionalem oceanum (qu Atlanticum adeo) complectatur. Tanta profecto vis e coloniarum Phoeniciarum, vt eas omnes ex illa Palaestin lacinia, quae peculiariter Phoenice vocatur, egressas, cen colonos omnes ibi natos alitosque esse pene vltra fidei fit. Nec scio, an soli circa Tyrum et Sidonem Phoeni ces intelligendi sint, cum Persarum regis copias naual Phoenicibus vel constitisse solis, vel certe eos maximum i his momentum habuisse, narret Herodotus (3. 19). Hi enim bellum gerere contra suos colonos Carthaginiense recusantibus, οἱ λοιποὶ ἐκ ἀξιόμαχοι ἐγίνοντο, reliqui Cam bysis socii nauales non digni erant, quibus bellum tale com mitteretur. Addit caussam, Καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἤρτητ στρατός. Hoc non significat, quod est in Gronouiana in terpretatione, *ex illis nauticus omnis constabat exercitus*, ve rum, *ex illis pendebat omnis exercitus*. Adiuncta demum Phoenicia classe, satis firmus censeri poterat exercitus Cam bysae; quem huius classis opera traiecturus erat scilicet. Cum ergo summa nanalis rei penes illos esset, ausi sunt egredi maris interni ad Occidentem terminos, et vltra co lumnas illas Herculis enauigare, et vrbes condere, quod Strabo (l. 1 p. 33 med.) paullo post Troicas res factum me morat. Ponamus et hic verba, Θρύλληται, (f. τεθρύλ ληται) ἡ Φοινίκων ναυτιλία, οἳ καὶ τὰ ἔξω τῶν Ἡρακλείων στηλῶν ἐπῆλθον, καὶ πόλεις ἔκτισαν κακεῖ, καὶ περὶ τὰ μέσα τῆς Λιβύας παραλίας, μικρὸν τῶν Τρωικῶν ὕστερα. Illam porro extra columnas nauigationem licet in duas par tes distinguere, eam, quae anfractu dextro in Septentrio nem tendens, et alteram, quae sinistrorsum Africae ora persequebatur. Ac de hac quidem deinde. Phoenicum expeditiones et collocatas in litore Hispaniae colonias asse uerate memorat Strabo (3 p. 103 seq.) et persecutus est, ne alios commemoremus, post Bernardum Adretum (in opere eruditissimo *Varias Antiguedades de Espanna, Africa y otras prouincias* Antu. 1614. 4) summus Bochartus, qui

alteram

eram Geographiae S. partem, Canaanis nomine appella-
n impendit Phoenicibus; priorem autem illius librum
orum coloniis, et nuper Floresius in Hispania sacra
spanna sagrada) quo minus nos hic in ea re immorari
us est. Sed vltra progressos ad extrema Hispaniae, flexo-
e ad orientem cursu stannum petiisse ex Britannorum
ulis, electrum autem s. succinum a Borussiae hodiernae
oribus, in nostra de electro veterum commentatione
.8) satis, puto, probabili ratione (inuictas enim demon-
ationes nemo, puto, in tali re quaerit) ostensum est.

§ 3

Argonautarum reditus, in Orphico carmine hinc explicatur.

Iam iuuat eandem rem ex reditu Argonautarum, vt ille Orphico carmine descriptus est, confirmare, eademque us carminis auctorem, quisquis est, in isto reditu non pliciter ac monstrose mendacem fuisse; sed quae fieri rerum, quia tum cognitae erant, naturam potuerint, e ex traditione antiqua facta sint, venusto carmine et ltum probabilitatis habente, admixtis tamen fabulis s. this, exposuisse. Statim in rem praesentem veniamus, e. ipsum carmen consideremus, quatenus reditum Argo-autarum ex Ponto post Maeotidem quoque paludem lustra-ı describit. Primum vero hoc obseruemus, Phoenicum um partes in hac fabula esse. Vidit hoc olim Bochartus han. 2, 11 p. 820) et cum vestigia linguae persecutus est, n illud non neglexit monere, quod maxime ad rem lram pertinet, Ancaeum illum, qui post Tiphyn Argo im gubernauit, Phoenicis, quem Agenoris filium fa-nt, nepotem memorari. (Vid. Catalogus Argonauta-n Burmannianus) Nempe credibilior sit nauigatio, si ernatorem habeat ex ea gente, penes quam fere solam, te praeter ceteras omnes, erat illius artis gloria. Et nen ne hunc quidem facit tam portentosi conatus au-

ctorem:

ctorem: sed ira Deorum et nemesi ob interfectum Me[dea] scelere Absyrtum, iactari fingit illos (v. 1033 seq.) per [li]tora Ponti Euxini et paludis Maeotidos. Tot autem p[o]pulos nominat, suisque epithetis distinguit, vt appar[et,] quod etiam Herodotum legentes obseruant, longe pl[us] antiquissimis Graecorum innotuisse de populis ad occid[en]tem et septentrionem Ponti et Maeoticae paludis, qui tu[m] fere Scytharum nomine comprehendebantur, quantum[uis] genere et moribus diuersi, nunc vero Russorum imp[erio] paris sunt, eosque populos tum cultiores habitos lon[ge] quam postea, siue quod re ipsa ita esset, siue quod a[lii] populi cum his comparati non meliores aut quibusdam m[ori]bus etiam magis feri viderentur. Vt quod Maeotas ἁβ[ρο]χίτωνας appellat (v. 1038) molliter et delicate tunicato[s.] Persequi vero Argonautarum omnem velle illum errore[m] aut populis, qui memorantur, sedes assignare suas, pl[ane] fuerit hominis intemperanter abutentis ingenio, liter[ario] otio [2]), in tanta rerum obscuritate et interrupta per mi[gra]grationes populorum, linguarumque mutationes tam long[o] temporis interuallo, mutationibusque vel hominum ma[nu] vel per eluuiones et terrae motus illatis historia, in li[n]guarum, quibus forte illi populi vsi sunt, ignorantia, [in] defectu monimentorum aliorum, in corruptione deniqu[e] carmi[nis]

2. Transferas huc merito illud lepidum Eratosthenis apud Strabonem 1 p. 16, 40 Τότ' ἂν εὑρεῖν τινα, πῇ Ὀδυσσεὺς πεπλάνηται, ὅτ' ἂν εὕροι τὸν σκυτέα τὸν συῤῥάψαντα τὸν τῶν ἀνέμων ἀσκόν.

3. Si enim Onomacrito et Pisistrati temporibus etiam attribuamus hoc carmen, tamen intercesserint sexcenti minimum anni oportet inter Argonautarum expeditionem et hoc poema.

4. De praecipuo consilio carminis, Orphicam totam scenam, τελετάς, mysteria, commendandi, alias agimus.

5. Valde probabilem memor[at] Diodorus Siculus 4, 56, sensisse [il]los, occupata esse nauibus Colch[i]cis Ponti ostia.

6. V, 1036. Οὔτι κατελθεῖν Πό[ν]τον ἐπ' ἰχθυόεντα, διὰ στόμα Φά[σι]δος εὐρὺ Ἱέμεθ', ἀμπλακίῃ δ' ἐφ[ε]ρεύμεθα πολλὸν ὀπίσσω Ἀίδι συ[μ]πλέοντες. Illud ὀπίσσω et ἐμ[]πλέοντες significat, non versus Pro[]pontidem et meridiem, sed vers[us] Septentriones et Maeotin Argona[u]tas partim in litore, partim in flu[]minibus in Pontum se exonerantibus nauigasse. Hoc de fluminibus indicat illud v. 1042 Μαιώτιν [...]

inis ipsius Orphici, quod locis quibusdam aperte vi-
n est atque insanabiliter. Ipse, nisi fallor ego, poeta (4)
habuit notitiam locorum eam, qua nixus posset pro-
e ab omni parte iter Argonautis assignare: sed cum
teneret, nempe quosdam ex Ponto vel palude adeo
ptide versus aestiuum occidentem progressos, tandem in
num delatos, atque inde per Herculis columnas atque
num mare redisse in Graeciam, vnde fuerant profecti.
: deinde velut fundum narrationis exornauit intextis
nibus historiisque, seu fabulis malis, gentium et loco-
, de quibus vndecunque aliquid acceperat: adscito
um ministerio et miraculo nauis, cuius carina loquax
tidica illos moneret, quae interdum animalis in-
motus ederet αὐτομάτως, vel quibus opus esset,
uibus ad perdendos vectores suos videretur rue-
(vt v. 1077. 1164) ab his omni opera impedien-
. Ceterum in his tenebris et turbis hoc tamen mihi
nter attendenti liquido apparebat, et spero sic visum
am caeteris, reditus Argonautarum rationem ab au-
Orphici carminis hanc describi. Cum a Phasido
proxima in Graeciam via per litora Colchidos, Ponti,
agoniae, Bithyniae ad Propontida duceret, illi qua-
e de causa [5]) dextro flexu septentrionem [6]) versus na-
uigarunt

An ipso quoque Phaside ad-
Sic quidem videtur. Non
ontinentem plane Maeotidi
eptentrionalem Oceanum,
ostea persuasio obtinuit non
quam de mari Caspio. Vid.
67 et 6, 13. Sed iungit po-
asidi Sarangen, partem
ipsum Araxis illius, quem
hodierno respondere, pul-
endit amicus, dum viueret,
he. Sigefr. Bayerus Com-
cad. Petrop. Tom. 1 p. 394.
ien Tanais est potius, cu-
tio hic omitti non debuit.
continentes faciebant ma-
gnos in ea regione fluuios antiqui,
quod laudatus modo Bayerus osten-
dit. Non habebat ille ad manum,
cum ista scriberet, haec Argonautica
Orphica: alioquin quod volebat, fa-
cile confecturus erat verbis illis
v. 747.

Ἔνθ᾽ ἄρ᾽ Ἀράξεω ῥεῦμα μεγαβρε-
μέτα ποταμοῖο,
Ἐξ οὗ Θερμώδων, Φᾶσις, Τάναΐς
τε ῥέουσιν.

Apparet, illum Thermodoonta, Phasin et Tanain facere brachia s. ostia vnius Araxis. Phasidis fluenta a septentrionibus deducit etiam Vitruuius 8, 2 p. 155.

uigarunt ad oras, quas habitant Cercetae (v. 1044) et populi Caucaso [7]) vicini, sicque venerunt (v. 1057) ad Maeotas, Gelonos, Sauromatas, Arimaspos: et per infandos errores, in quibus etiam Bosporum [8]) Cimmerium videre et Scythas sagittiferos, et Tauros homicidas, (v. 1073) qui tristia sacra h. e. humanas victimas offerunt Munychiae f. Dianae, et Nomadas, Caspiosque et Macrobiorum (v. 1109) gentem beatam ac portentose longaeuam, aliasque gentes quas ordinare hodie non licet, perueniunt tandem (v. 1079) ad Oceanum, quem Cronion Pontum vocant, Hyperboreum item et mortuum mare, homines. In hac via et errore interdum exeunt naui (v. 1093) et funibus deligatam prora ipsi currentes in litore trahunt. Ponamus ipsos versus:

Πρύμνης ἐξ ὑπάτης δολιχὴν μήρινθα βαλόντας,
Ἄργος τ' Ἀγκαῖός τε, καὶ ἀρχὰς δῶκαν ἑλέσθαι
Ἡρώων (vid. leg. Ἥρωσιν) τοὶ δ' αἶψα δι' αἰγιαλοῖο θέοντες
Σῦρον ἐπειγόμενοι, σὺν δ' ἕσπετο ποντοπόρος νηῦς.

Add...

7) V. 1046. Καυκάσιον παρὰ πρῶνα, πρηὸν f. πρὼν non simpliciter verticem montis notat; sed extremum, quod procurrit et quasi promuntorium. Sic etiam Hesiod. Scut. Herculis v. 437 positum esse hoc nomen, attendenti apparebit.

8) De hoc ponemus quaedam verba carminis a v. inde 1054 aliquanto emendatius et explicatius, quam factum in Eschenbachianis exemplaribus: Λισσοῖς δ' ἐν τριμόροισι βοὸς πόρον ἱξικόμεσθα, Λίμνης ὄντι (sic leg. pro ὄν τε) μεσηγύ, βοόκλοπος ἧ (sic leg. pro ἢ) ποτε Τιτὰν Ταύρῳ ἐφεζόμενος βριαρῷ πορὼν ἔσχισε λίμνης. Primo fateor, illud me τριμόροισι, quid sibi velit, non intelligere, nisi quod aut temporis nomen in eo latere suspicor, aut manus synonymum, vt sit similis ῥησις illi, quae habetur v. 1085 Ἡ δ' ἔθορεν δισσαῖσι βιησαμένη καλάμῃσι, Prosiliit nauis vtrisque manibus nostris ac remigio viam sibi faciens. Itaque sic locum interpretari licet: Vtriusque vero manus remigio ad bouis traiectus (Bosporum) peruenimus, qui est inter Paludem (Maeotin et Pontum) boum abactor vbi olim Titan, tauro insidens robusto, traiectum fidit Paludis. Apparet, rationem reddi nominis Bospori: Titan fidit, f. fisso isthmo interiecto aperuit transitum Paludi, vt defluere in Pontum posset. Sed quis est hic Titan, βοόκλοπος. Possit aliquis cogitare Herculem, qui Titan vocatur a scriptore Orphica Hymno in ipsum p. 110, 1, qui idem fretum Gaditanum aperuisse praedicatur, qui Geryoni boues abduxit ex Erythia. Quid si Erythia et illa et haec quae hic memoratur, v. 1046, colonia Phoenicia est, idque etiam nomine suo (vid. ante § a dicta) indicat? Hic fere

d. v. 117. 126. De portata humeris Argonautarum naui x (§ 4) aliquid dicetur. Ceterum non licet, vt fassus do sum, ordinare viam, nomina reddere gentibus, iis, lacubus, quae nec peruenerunt forte vera ad poe-, et si etiam vera aliquando fuerunt, situm forte et tinentiam olim aetas aboleuit. Expertus hoc est in thicis laudatus ante Bayerus, et tentare potest, cui vo- est, in omni fere parte Geographiae. Fabulas se re, satis indicat poeta, cum praeter Macrobios illos, nstrose felices, in via ista memorat etiam (v. 1140) ἤνητες ἀίδαο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων, *Conuelli ne- inferorum portas et populum somniorum.* Ex fabu- illis versus septentrionem regionibus (in quibus Scan- nia 9) debet fuisse, si ita nauigatum est) paludibusque em vtcunque emersi, praeteruehuntur Hiberniam 1179: Πὰρ δ᾽ ἄρα νῆσον ἄμειβεν ἱερνίδα 10). Hinc a ella correpti iactantur, neque quisquam illorum per XII dies

non male: sed Herculem in- re Τιτᾶνα βουλόποτον vix li- cum ipse inter Argonautas uerit (vid. v. 116) Itaque bilius est, Titana hic memo- esse Apollinem. Hunc Ti- ndigitat Hymnus Orphicus , 3. Hic, id est, sol siue as βουλόκοος dictus in sacris iacis apud Porphyr. de antro iar. p. 119 Barnes. et abactor a Firmico de err. prosa. re- 413 Gron. ad quem desen- m contra Barthii accusatio- d Stat. Theb. 1 extr. prola- adhibere poterat hunc Or- criptoris locum Phil. a Turre n. vlt. Antii p. 165. Est enim anifeste Τιτὰν βουλόποος in multum antiquiore. Mer- βουλόποον excellentia qua- sse constat, et Titanem h o genere licet facere: sed ii tamen Titani nomen ma- prium.

9) Sed nauigatio illa multo po- tuit esse facilior, quam nunc est, si fidem habeamus, h. e. si argumen- tis moueamur, quae afferunt viri docti, nominatim Cl. Dalinus Hi- stor. Suec. c. 1. praesertim § 5 pro decrementis marium illius regio- nis: vnde efficitur, Argonautarum tempore non fuisse tot ibi scopulos, freta, lacunas; sed perpetuum ma- ris et continentem Oceanum, et portuosa forte litora. Cf. Andr. Celsii *Anmerk. von Verminderung des Wassers in der Ostsee im 5 Th. der Abhandlungen der Schw. Acad. der W. n. 5.* Hic inter alia § 30 p. 36, ante bis mille annos, cum Pytheas Massiliensis haec loca in- uiseret, aquam XLV vlnis altiorem in Suecia fuisse.

10) Hanc esse Hiberniam et soni affinitas suadet, et situs atque fa- bulosae licet nauigationis ratio. Hanc Aristid. Aegyptia. T. 2 p. 355 post

dies vbi essent intelligit, donec Lynceus e longinquo Cereris insulam conspicit, vnde rapta est olim a Plutone flores legens Proserpina. (v. 1190) Haec extra columnas Herculis est, (longe diuersa a Sicilia, cuius deinde fit mentio) Atlanticae forte Platonis pars, quae certe hic ab illo collocata est, Ptolemaei ἀπρόσιτος inter Fortunatas prima, nubibus inuoluta, inaccessa, importuosa, quo nulla nauis appellere humana potest. Itaque hinc auertit nauem Ancaeus, (v. 1205) ad Circes domum et Lycaeam terram, insulam, (v. 1226) ibi exscendunt, nec inhumaniter tractantur a Circe; sed mox discedere iubentur, et a vento atque fluctu ad ostium Ternesi (v. 1240) veniunt, appelluntque ad columnas Herculis, ἀνὰ ϛόμα Τερνησοῖο ἱκόμεθα ϛήλας δ' ἐκέλσαμεν Ἡρακλῆος.

Ternesus ille, siue *Tartessus* [11]) forte fuit in antiquis libris, si non tota illa ora priscam faciem penitus perdidit, Baetis debet esse, a cuius deinde ostio facilis ad Herculis columnas appulsus est. Pernoctant ad Bacchi promuntorium [12]), Ἄκρας ἀμφ' ἱεραῖσι Διωνύσοιο ἄνακτος: veniunt deinde in Sardoum mare, ad sinus Latinorum, insulasque Ausonias, Tyrrhenaque litora, Trinacriam, Aetnam, Charybdin, Sirenum Insulam, Corcyram, sinum Ambracium, Cretam, Maleam etc. vt appareat, auctorem carminis in his, quae vulgo nota tum erant, ordinem seruasse, vnde colligas, in aliis etiam eandem legem secutum, vt, quae tum exstarent notitiae, earum rationem haberet. Summa haec est: Argonautae, a Phoenicibus edocti, vel ducibus illis vsi, ex Ponto, qua Bosporum contingit et paludem Maeotida, fluminibus primo aduersis, deinde secundis (vt sit aduerso Borysthene tractam nauim transferent in Vistulam) perueniunt ad septentrionale mare: hinc post longos variosque labores et difficultates lectis Hiberniae

post med. τὴν μεγάλην νῆσον τὴν ἀντιπέραν Ἰβήρων vocat: in eamque sua aetate nauigatum quotidie a Gadibus, narrat.

11) Quam fluctuent nomina Geographica huius etiam terrarum anguli antiqua, notum est. Vid. Cellar. p. 124.

12)

litoribus, ad Hispaniae oram occidentalem et columnas culis. Nec solum personatum Orphea fuisse huius na- itionis auctorem, docet illustris locus Diodori Siculi, m adscribere totum non poenitet de libro 4, 56 p. 300 pr. καταλειπόμενα τῆς περὶ τῶν Ἀργοναυτῶν ἱστορίας θήσομεν. Οὐκ ὀλίγοι γὰρ τῶν τε ἀρχαίων συγγρα- ν, καὶ τῶν μεταγενεστέρων (ὧν ἐστι καὶ Τίμαιος) φασὶ, Ἀργοναύτας, μετὰ τὴν τοῦ δέρατος ἁρπαγὴν, πυθο- ς, ὑπ᾽ Αἰήτου προκατειλῆφθαι ναυσὶ τὸ στόμα τοῦ πόν- πρᾶξιν ἐπιτελέσασθαι παράδοξον καὶ μνήμης ἀξίαν. πλεύσαντας γὰρ αὐτοὺς διὰ τοῦ Τανάϊδος ποταμοῦ ἐπὶ πηγὰς, καὶ κατά τόπον τινὰ τὴν ναῦν διελκύσαντας, ἑτέρου πάλιν ποταμοῦ, τὴν ῥύσιν ἔχοντος εἰς τὸν ινὸν, καταπλεῦσαι πρὸς τὴν θάλασσαν· ἀπὸ δὲ τῶν των ἐπὶ τὴν δύσιν κομισθῆναι, τὴν γῆν ἔχοντας ἐξ ύμων, καὶ πλησίον γενομένους Γαδείρων, εἰς τὴν καθ᾽ ; θάλασσαν εἰσπλεῦσαι. Addit deinde ἀποδείξεις, onstrationes, quas ferant, harum rerum plures, a no- im quorundam similitudine et traditionibus antiquis. ; refert et in medio relinquit: certe nullo verbo re- . Scymnum antiquum historicum eadem tradidisse, videbimus. Illud quidem videre mihi videor, an- orem esse sententiam illam, quae per Herculis co- nas reducit Argonautas, ideo, quia verior, et eo tem- tradita, cum Phoenicum nauigationes et fabulae essent itiores.

§ 4

Apollonius breuiore via domum reducit Argonautas.

At Apollonius moderatior videri vult, et cum magis sque obsoleuisset illa memoria, elegit viam ille qui- dem

Vtrum hoc sit promuntorium, qui nunc legunt litora Hispaniae, *sacrum* simpliciter vocatur, eos prius ad illud, quam ad Bae- ixerim: sed illud apparet, tis ostia venire.

dem mirificam et ipse, sed multo tamen breuiorem, vti tum res erat probabiliorem. Ponamus etiam ha non quod valde ad rem nostram pertineat, sed vt hoc telligatur certe, ex antiquissima traditione Argonautas qua via venerant in Colchida, sed per ignoratas ante diem vias atque ambages in Ionium mare rediisse. E fugam ex Colchide reditumque in patriam parantibus A gonautis recordantibusque praedictum sibi a Phineo (2, 4 diuersa via reditum, Argus, Tiphys successor (4, 2 aliam dicit esse nauigationem, quam Aegyptii sacerdo ostenderint: illos enim dicere (272) aliquem regum rum obiisse armis omnem Asiam et Europam, et super monimenta (280 γραπτὺς κύρβιας scriptas vel pictas lumellas) in quibus omnes vel viae vel termini notati maris et continentis, — esse porro fluuium, suprem cornu Oceani, nauigabilem, Istrum nomine — qui (2 Thracum et Scytharum ingressus fines bifariam scinda et alias aquas huc (in Ponto Euxino res agitur) versus m Ionium (h. e. Graecum, Hellespontum, deinde Aegeu mittat; alias autem per profundum sinum Siculo mari minentem (mare Adriaticum) qui Graecorum terrae iaceat, vbi Achelous exit. Hunc ergo Istrum petunt Ap loniani Argonautae: hac via perueniunt in sinum Adr ticum, qui Κρονίη ἅλς *Saturnium mare* hic (v. 327) catur, quod alluat Italiam, regna Saturno quondam reg ta, quod pulchre etiam in veteribus scholiis [13]) adnotatum Praeueniunt illos eodem, per aliud in Ponto ostium Ist ingressi persequentes Medeam Colchi. Ibi in Adria mum interficitur dolo Absyrtus. Sed reliqua ad nostr disputationem non pertinent, neque tota adeo Apollo narratio, nisi ad hoc, vt intelligamus, partem hanc fui narrationis de Argonautis, vt ita dicamus, essentialem quae ad ipsum velut corpus illius pertineret, illos non p

He

13) Κρονίαν ἅλα τὸν Ἀδρίαν φησί, ἐνταῦθα γὰρ τὸν Κρόνον κατῳκηκέναι. Longe diuersus est Κρόνιος ille oceanus, qui item Hyp reus et mortuus, de quo p ante vidimus ex Orph. 1079.

14) E

lespontum et Aegeum mare, sed per admirabiles amba-
in Thessaliam suam rediisse. Placet ad hoc ostenden-
ı adscribere, licet paullo longior sit, locum antiqui
rpretis Apollonii ad 4, 283 Οὐδεὶς δὲ ἱςορεῖ διὰ τȣ̃τȣ
Istro sermo est) τȣ̀ς Ἀργοναύτας εἰσπεπλευκέναι εἰς
ἡμετέραν θάλασσαν, ἔξω Τιμαγήτȣ, ᾧ ἠκολȣ́θησεν
ολλώνιος· ὁ μὲν γὰρ Σκύμνος αὐτȣ̀ς διὰ Τανάϊδος πε-
υκέναι εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν, ἐκεῖθεν δὲ εἰς τὴν
τέραν ἐληλυθέναι· καὶ παρεκβολεύεται, ὡς ἄρα ἐλ-
'ες ἐπὶ τὴν ἤπειρον οἱ Ἀργοναῦται ἐπὶ σαυρωτήρων ἐκό-
ιν τὴν Ἀργὼ, μέχρι ȣ̓ ἐπὶ θάλασσαν παρεγένοντο.
όδος δὲ φησι διὰ Φάσιδος αὐτȣ̀ς πεπλευκέναι. Ἑκα-
ς δὲ ἐλέγχων αὐτὸν ἱςορεῖ, μὴ ἐκδιδόναι εἰς τὴν θά-
σαν τὸν Φάσιν, ȣ̓δ' ὡς διὰ Τανάϊδος ἔπλευσαν, ἀλλὰ
ὲ τὸν αὐτὸν πλεῖν, καθ' ὃν καὶ πρότερον· ὡς Σοφοκλῆς
ιύθαις ἱςορεῖ, καὶ Καλλίμαχος, ὅθεν καὶ τῶν Σκυ-
τȣ̀ς μὲν εἰς τὸν Ἀδρίαν πεπλευκότας μὴ εὑρεῖν τȣ̀ς
οναύτας κ. τ. λ. Secundum haec igitur in via Argo-
s, quam descripsimus, assignanda Timageten secutus
pollonius. Scymnus per Tanain in Oceanum illos de-
, et hinc in mediterraneum, (quae Orphica etiam
or fuerit nauigatio) et illud per excursum memorauit,
in continentem delatos hastis s. vectibus impositam
n portasse, donec ad aquam peruenissent: Hesiodus
'hasin nauigasse illos ait: Hecataeus illum refellens
ıit in mare (septentrionale) exonerari Phasin, ac de
i quoque negauit, sed rediisse, qua via venerant, idem-
ophocles et Callimachus dixere [14]), inde esse, quod
:ytharum, qui in Adriam nauigarint, Argonautas non
erint. Itaque secundum hos tamen Scythae (quo
ne hic Colchos etiam venire apparet) per Istrum ve-
in Adriam. Nauigationem porro illam Argonauta-
:x Ponto per Istrum in Adriam non simpliciter da-

 mna-

Eandem fuisse Homeri sen-
ı caue colligas ex Od. M, 70,
reditu ab Aeete petras pe-
lenas transisse dicitur Argo: nam illae Homeri πλαγκταὶ non sunt Ponticae Symplegades, verum inter Italiam Siciliamque.

mnare audet ipſe Strabo (1 p. 31 extr.) τὰ δὲ ὐκ ἀπιθά ὐδ' ἀπίςως λέγοντες. Quamquam deinde (p. 39, communem antiquorum errorem vocat, qui putarint cognominem Iſtro fluuium, et ab illo velut ſciſſum, in Adriam influat, a quo Iſtrorum gens (hod. Hiſtria) men acceperit, per quem Iaſon e Colchis redierit. Di dorus Siculus, qui illum Orphicum reditum, vt modo dimus, non refellit, bene rationem, de qua nunc agitur ὐκ ἀνεξελέγκτον (ſine refutatione) praetermittendam ait, et oſtendit, Iſtri illius Adriatici fontes non vltra ſtadia a mari abeſſe. Ceterum nauis Argonautarum meris portatae mentio etiam apud Pindarum Pyth. 4, 44 perſona Medeae Δώδεκα δὲ πρότερον ἁμέρας ἐξ ὠκεα (de mediterraneo mari) φέρομεν νώτων ὕπερ γαίας μων εἰνάλιον δόρυ. Quod ita explicat ſcholion vetus ad v Εἰς τὴν Σύρτιν ἐμπεσόντες οἱ Ἀργοναῦται ἔφερον διὰ βύης ἐπ' ὤμων τὴν Ἀργώ, εἶτα καθῆκαν εἰς τὴν θάλα σαν. Sed late enarrat et exornat Apollo. 4, 1375 ſeq. non minus, quam Orphicorum auctor v. 1344 Syrticas las difficultates refert ad reditum, cum procella reiicere tur e ſinu Ambracio. Sed Herodotus 4, 179 illud con giſſe ait, antequam ſoluerent verſus Colchida, cum Iaſo oraculi Delphici conſulendi cauſa circa Maleam veheret Illud vndique apparet, de fabulis Argonautarum forte ip non ſatis inter ſe conſentientibus, vno fortius mentie aliis, diuerſa arripuiſſe ſcriptores diuerſos, manente ta tum illa velut ſubſtantia, vel eſſentia, in qua conſentiu vniuerſi. Sic diuerſa eſt fabula Piſandri apud Zoſimum 5, 29, vbi aduerſo Iſtri oſtio euectam quousque potuit, deinde machinis impoſitam Argo dicuntur via quadringe torum ſtadiorum ex Iſtro in mare ad Theſſalorum lito traduxiſſe. Illud quidem videtur ipſum quoque in fun

15) Hoc nomen Homericum Ιλ. K, 153 varie interpretantur. Conf. viri docti ad Thucyd. 2, 4, p. 100, 76 Duk. de συρακίῳ. Hic eſſe haſtilia, perticas, veſtes, quarum ope f tari onus poſſit, apparet.

16) Hic diuerſus memor Diodorus Sic. 4, 41 quinqu

fabulae Argonauticae fuisse, portatam interdum hume-
machinisue promotam nauim. Ac sane antiquos mo-
reputanti non plane absurdum debet videri, promotam
chinis, vel quod ex Scymno repetentem Apollonii
liastem modo vidimus, portatam ἐπὶ σαυρωτήρων [15])
o nauim. Quantum ad alia exempla antiquorum Grae-
m, Thucydide non vtor sciens. Quas enim ille me-
at (3, 15. 3, 81 et 4, 8) translatas per Isthmum naues,
is ὁλκοὶ, machinae forte operosae, et aliae praeter
ores manus adhibitae: quamquam quis coegerit poe-
illas memorare, si forte etiam Argonautae sint vsi?
potius tamen, et ad rem nostram accommodatius est,
rabonem audiamus (2 p. 341 extr. seq.) Memorat ille
cinia Maeotidos paludis ac Bospori Achaeos et Henio-
: hos pro Argonautarum posteris haberi narrat: tum
illis esse refert leues, viginti ad triginta hominum
es, quas καμάρας vocent. Harum nunc classes fa-
, vt pergit, quibus vel naues aliorum vel litora infe-
nunc ἀναθέμενοι τοῖς ὤμοις τὰς καμάρας ἀναφέ-
ἐπὶ τοὺς δρυμοὺς. — καταφέρουσι δὲ πάλιν, ὅταν ᾖ
τοῦ πλεῖν. τὸ δὲ αὐτὸ ποιοῦσι καὶ ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ
λ. Habemus posteros Argonautarum, qui, prout
est, suam nauim humeris portant et deducunt. Si
At hae sunt nauiculae (non dissimiles forte eorum
m, quibus vtuntur tali ratione Americani hodie) vi-
summum triginta hominum capaces; Argonautae
. At ego non magis numerum [16]) Argonautarum,
am modo nauim [17]) defendo, quam loquacem cari-
et portenta caetera. Illud modo quaeritur, Sitne
absurdum, homines aliquot Graecos, a Phoenici-
structos, per varias aerumnas ex palude Maeotide,
o Borysthene translata humeris an plaustris, cylindris,

 rotis,

efert, quem numerum ha-
m Val. Flaccus: in Or-
sunt LII, apud Apollo-
IV.

17) Eustath. Parecb. ad Dionys. 687 ἱστορεῖ Χάραξ τοὺς Ἀργοναύτας οὐ μιᾷ νηῒ, ἀλλὰ πολλοῖς πλοίοις ἀποπλεῦσαι τὸν Εὔξεινον κ. τ. λ.

roti-, naui vna, aut pluribus peruenisse tandem ad flum cuius secundo agmine in Oceanum, quem hodie Orient l m vocamus, in litora Germaniae septentrionalia del sint. Nam historicum quiddam, et veluti corpus subd Argonauticis non minus quam Troianis fabulis, sapie tissimi homines senserunt, qua de re deinde aliquid dicem

§ 5

Sinistra circa Africam nauigatio, vel illi contraria Erythraeo mari ad columnas nec ipsa improbabilis est.

Ista quidem satis expedita forte videbuntur. Sed m maioris operae est, alteram circa extremum australe p muntorium nauigationem, et fidem ea de re Herodo defendere. Otium hic nobis praestiturus erat Pe. Dan Huetius, si in publicam lucem prolatum esset opus, qu a se scriptum ait in Commentario de rebus suis (p. 14 de nauigationibus Salomonis: inceptum modo fatetur al loco (Hist. du Commerce et de la Nauigation pr.) sed c tra dubitationem ibi a se constitutum ait, Caput Bon Spei Salomonis aetate cognitum esse, saepeque frequen tum et superatum ab eo inde tempore et aliquamdiu p a Phoenicibus. Suspicari aliquis posset, νεανικὸν fuisse p missum, quod forte Bocharti praeceptoris et amici area pluteis confisus dederit: sed senex, non tentatum a tale opus, sed perfectum, scripsit. Porro non ausus e ipse Bochartus, circumnauigatam esse Africam, defe dere: nihil, quod mihi constet, de hoc argumento scr tum reliquit Huetius. Nos quosdam per gradus inced mus, et quantum eius fieri poterit caute, ne vel tem fingamus, credamusue, quod nusquam est, vel fidem b nis viris, optimo certe viro Herodoto, sine causa idon negemus. Ac primo illud est ab laudato nobis aliquot qui nunquam satis laudari potest, Bocharto productis neis ex antiquitate testibus extra dubitationem positum, a

et litus occidentale Africae a freto inde, bonam par-
n, coloniis Phoenicum fuisse occupatum, quas hic re-
ısere nihil attinet. Satis potest esse hic laudasse Strabo-
m (l. 1 p. 33, 23 it. l. 3 p. 103 seq.) Deinde hic me-
inerimus eorum, quae in ipso ingressu huius disputatio-
dicta sunt de toto orbe terrarum ex antiquissimorum
ıtentia circumfluo. Addamus hic de Africa ipsa primo
ɔmeri, Geographorum etiam principis, sententiam. Hic
)d. A, 23) Aethiopas (homines ad austrum remotos a
aecis eosdemque Atlantici maris accolas) ita describit ex-
mos hominum, qui bifariam diuisi sunt, alii versus oc-
lentem solem habitantes, alii versus orientem: Οἱ διχθὰ
δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν, Οἱ μὲν δυσσομένε ὑπερίονος, οἱ
ἀνιόντος. Grammaticorum de hoc loco disputationes,
Strabone (lib. 1 p. 21) memoratae nihil habent melius,
ım notum fuisse Homero latus vtrumque Africae, et-
ı qua valde in meridiem vergit. Addit Strabo (p. 22, 33)
od vehementer ad totam disputationem nostram perti-
, Πάντες οἱ παραπλεύσαντες τῷ ὠκεανῷ τὴν Λιβύην,
ε ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς καὶ οἱ ἀπὸ τῶν στηλῶν, μέχρι ποσδ
ɔελθόντες, εἶτα ἀνέστρεψαν, ὑπὸ πολλῶν ἀτοπιῶν κω-
μενοι· ὥστε καὶ πίστιν κατέλιπον τοῖς πολλοῖς, ὡς τὸ με-
ξὺ διείργοιτο ἰσθμῷ. Καὶ μὴν σύῤῥες ἡ πᾶσα Ἀτλαν-
ὴ θάλασσα, καὶ μάλιστα ἡ κατὰ μεσημβρίαν. ἅπαν-
δὲ ἕτοι τὰ τελευταῖα χωρία, ἐφ' ἃ πλέοντες ἦλθον,
θιοπικὰ προσηγόρευσαν κ. τ. λ. Qui litora Africae in
eano legerunt tum a rubro mari, tum a columnis inde
ıfecti, ii aliquousque prouecti cum essent, incommodis
ribus impediti cursum relegerunt: itaque fidem fece-
t vulgo, isthmum inter vtrumque litus intercedere (qui
ɔediat, quo minus circumnauigari Africa, et ab orien-
eius litore transiri ad occidentale possit, vel contra)
ui confluit et continuum est mare omne Atlanticum,
maxime quod est ad meridiem. Ceterum hi omnes,
vtramque ad oram nauigarunt, extremas regiones, ad
s peruenere, Aethiopias dixerunt: ea nempe ratione,

qua Celtas et Scythas et Indos vocabant, qui ad occ tem et septentrionem et orientem, incogniti sibi po habitarent. Recte igitur secundum haec Aethiopas riam habitare dixerit Homerus ad orientem et ad occi tem. Haec Strabo. Est et alius locus Homeri (Od. Δ de Menelai erroribus, ad quem explicandum adhi Grammatici apud eundem Strabonem (l. 1 p. 16 pr.) περίπλουν τὸν διὰ Γαδείρων μέχρι τῆς Ἰνδικῆς, nau tionem ex Nilo per mediterraneum et Gades sinistro vsque ad Indiam, cui octo annos assignet Poeta: et ne Strabo illum περίπλουν esse ἀδύνατον, quamquam nec op illo putat ad defendendum poetam. Antiquos auctores le cutus, credo, Aristides (in Aegyptia. To. 2 p. 354 post med. Ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα, inquit, Λιβύην καὶ Αἴγυπτ χερρόνησον ποιεῖ. Ad ipsas historias, et quae facta ell ab historicis dicuntur, veniendum est. Hic antiquitatis c fidei caussa, humanae etiam, qua historiarum continetu veritas, primae debentur libris Hebraeorum sacris. Po tuerunt certe Salomonis et Tyriorum naues (de quibu 1 Reg. 10 v. 22 et 2 Par. 9, 21) intra tres annos commod vel soluere e Rubri maris portu, et superata Africa Tyrum adire, vel cursum retro legentes e Tyro nauigare in por tum Idumeae. Repetiit non pari successu nauigationem Iosaphatus, de quo ipsa verba ponemus (2 Par. 20, 36 Societatem iniit cum Achazia Iosaphatus אניות שוח ללכת תרשיש ויעשו אניות בעציון גבר. Si תרשיש el Tartessus, de quo non valde dubitant post Bochartum ho mines eruditi, et tu securos nos facis, Michaelis, Vi Clarissime; si Etziongeber est in intimo sinu Arabico: qui planius est sententia huius loci, paratam a duobus regib classem

18) De Hannone breuiter Plin. 2, 67 *Hanno, Carthaginis potentia florente, circumuectus a Gadibus ad finem Arabiae, nauigationem eam prodidit scripto*. Derisus passim Hannonis periplus propter τερατολογίας, vid. Dodwelli Diss. § 10. Sed nescio, an hoc ipsu circumnauigatam Africam, qu quam riserit. Qui hodie exstat P riplus, quemque verum et an quiorem ipso Homero iudicat Vossius ad Melam 3, 9 p. 594 illum conuenit, quod Mela dic *Han*

ſſem, quae Tarteſſum iret: naues eas porro aedifica- in portu Etziongeber? Ex quo illud conſequens eſt, vt claſſis vel per Neronis foſſam intrare Nilum, et per ac mare internum debuerit (qua de re magna dubitandi negandi potius cauſa eſt Herod. 2, 158) vel circumna- are Africam. Supereſt, vt aliquis tui ſimilis, ſed eſt tui ſimilis? relinquitur ergo, vt tu, qui nuper ſuis latibulis produxiſti Troglodytas, et Ophiram vindicaſti ici Arabiae, Idumeae ſuae Phoenices, ſcrupulum re- ueas, e loco 1 Reg. 22, 49 exorientem, qui parallelus, in quo verſamur, videtur, vbi paraſſe dicitur Ioſa- itus אניות תרשיש ללכת אפירה, naues Tharſis ituras hiram. An dicemus, illas obiter in itu, vel in reditu, n litora legunt Arabiae, Ophiram adiiſſe? Haec tu, Vir ſi videtur, conſtitues. Proxime memorandi erant Han- nis illius antiqui et Scylacis commentarii, ſi, qui hodie ant ſub his nominibus libelli, illorum hominum eſſent, rum mentionem faciunt antiqui; certe eam nauigatio- n deſcriberent, de qua nobis ſermo eſt[18]. Verum cum omnia Dodwellianae diſputationes, quin perfunctoria que ipſorum opuſculorum inſpectio doceat: videndum ecquid fidei hic mereatur Herodotus, et quos ille au- res habuit[19].

§ 6.

Herodoti narratio proponitur et examinatur.

Ante vero quam ipſius narrationem audiamus, illud itandum eſt, qui aequi iudices volunt eſſe, quod vulgo ilarum non minus quam hiſtoriae pater audit, hoc non eſſe

no Carthaginienſis exploratum is a ſuis, cum per Oceani m exiſſet, magnam partem circumuectus, non ſe mare, ſed eatum defeciſſe memorata re- at. Meminerimus etiam hic, a etiam detecta ſint hac na- uigatione, intereſſe ſua putaſſe Poenos, ne in vulgus ea exirent.

19) Nondum videre mihi conti- git librum, *Antiguedad maritima de la Republica de Cartago con el Periplo de ſu General Hannon, tra-*

esse a vanitate quadam ipsius viri, sed potius ab exacta hi-storicae rationis, quam ille veram putabat, quamque ne-mo iure reprehendat, obseruatione. Propositum viro fuit, non modo, quae gentes tum orbem terrarum habebant, inspicere coram, et quid cognouisset in notitiam suorum ciuium et posterorum perferre, sed praeterea cum fide me-morare, quid vnaquaeque gens, hoc est, quid viri sapien-tes, sacerdotes praesertim vniuscuiusque gentis, suis de originibus et rebus sibi retulissent: qua in re diligenter sibi cauere solet, ne pro compertis tradere videatur, quae alie-na fide refert, ne ipse credere, quae sint incredibilia. Qua quidem cautione illud perfecit, vti, si quid cum asseuera-tione dicat, fides ei tanto minus negari debeat temere. Sed passim defenditur et merito suo Herodotus hodie. Narrationem ipsam videamus, et vtrum aliquid indignum fide habeat? In breui totius terrarum orbis descriptione, et comparatione magnarum trium illius partium, Africae, Asiae, Europae (4, 42) ponit illud, quod supra iam cita-uimus (§ 1) et quam vim habeat, declarauimus; *Λιβύη δη-λοῖ ἑωϋτὴν ἐοῦσα περίῤῥυτος.* Addit, hanc illius conditio-nem primum, quos ipse norit, demonstrasse Neconem Aegypti regem. Diserte, asseuerate ait, *Νεκῶ τοῦ Αἰγύ-πτου βασιλέως πρώτου τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, καταδέξαντος.* Subiiciamus etiam quae sequuntur, cum valde ad rem no-stram pertineant. *ὃς ἐπεί τε τὴν διώρυχα ἐπαύσατο ὀρύσ-σων, τὴν ἐκ τοῦ Νείλου ἔχουσαν ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον, ἀπέπεμψε Φοίνικας ἄνδρας πλοίοισι, ἐντειλάμενος ἐς τὸ ὀπίσω δι' Ἡρακλείων στηλέων ἐκπλέειν* [20]) *ἕως ἐς τὴν βορηίην θάλασσαν καὶ οὕτω ἐς Αἴγυπτον ἀπικνέεσθαι.* Relicta fossa, (conf. Herod. 2, 158) quam a Nilo ad Arabicum si-num ducere coeperat, misit homines (piscium instar, quos magna in veneratione habent, mari adsuetos, nautas velut a natura, verbo) Phoenices nauibus, (emensuros scilicet sinum

traducido del Griego è illustrado por de Pedro Rodriguez Campomanes etc. Madrid 1756, 8. pag. 300, de quo refertur *Mem.* de Trev. Aout 1757 p. 403 seq.

20) Displicebat aliquando hoc ver-

num Arabicum, quantus est, dextrum litus legentes Afri-
ae) iubens, retro (non qua venerant, per sinum Ara-
icum sed circumnauigata scilicet tota Africa) per columnas
Ierculeas enauigare ad mare vsque boreale (h. e. mediter-
aneum qua a septentrione Aegyptum alluit) et sic in Ae-
yptum reuerti. Quid igitur Phoenices? Faciunt scilicet,
uod rex iubet, cuius tum in ditione erant: soluentes e
ubro mari proprie dicto, nauigant oceanum meridiona-
em. Cum auctumnus incideret, appulsis nauibus semen-
em faciunt iis locis Libyae, vbi cum maxime versarentur,
t ibi exspectant messem, qua facta, cum frumentis naui-
arunt. Transactis ita duobus annis, tertio anno flexu
irca Herculeas columnas facto in Aegyptum redeunt. Hoc
nim volunt Graeca: Ὁρμηθέντες ὦν οἱ Φοίνικες ἐκ τῆς
ρυθρῆς θαλάσσης, ἔπλεον τὴν νοτίην θάλασσαν. ὅκως
ὲ γένοιτο φθινόπωρον, προσχόντες ἂν σπείρεσκον τὴν γῆν,
α ἑκάστοτε τῆς Λιβύης πλέοντες γενοίατο, καὶ μένεσκον
ὸν ἀμητόν. θερίσαντες δ' ἂν τὸν σῖτον ἔπλεον· ὥστε δύο
τέων διεξελθόντων, τρίτῳ ἔτεϊ κάμψαντες Ἡρακλητίας
ήλας ἀπίκοντο ἐς Αἴγυπτον. Sequitur nunc apud Hero-
otum illud, quod eo magis ad fidem illi conciliandam
acit, quo minus ipsi sphaericae doctrinae, quam vocamus,
ationes fuisse cognitas, apparet, quibus illud, quod refe-
ebant Phoenices, plane congruit. Sic nempe pergit Pa-
er historiae Graecae, Καὶ ἔλεγον ἐμοὶ μὲν ὢ πιστὰ, ἄλλῳ
ὲ δή τέῳ, ὡς περιπλώοντες τὴν Λιβύην, τὸν ἥλιον ἔσχον
ς τὰ δεξιά. Dixerunt, inquit, illi nautae, quae mihi
redibilia non videntur; sed forte alii cuiquam videantur,
e in ipso anfractu Libyae solem habuisse dextrum. Si im-
utus fuisset elementis Sphaericae Herodotus, hoc ipsum
abiturus erat argumentum verae narrationis, cum in zona
emperata australi occidentem respicientibus sol necessario
exter esse debeat, vt nobis necessario sinister est. Haec
fingi

erbum, quod habent libri omnes, um ἑσπέρην requirere, sententia deretur. Sed forte Herodotus iam a columnis nauigationum vt nouae expeditionis initium cogita- uit, quod illo verbo commode ex- primitur.

ſingi profecto tum non poterant. Facilius erat terrae mo tum diurnum pariter atque annuum circa ſolem coniectu adſequi, quam diuinare, imum Africae promuntorium e- ſe vltra zonam torridam. Quae de Periſciis, Heteroſciis, Amphiſciis, Aſciis denique diſputarunt Geographi, nec Herodoto cognita erant, nedum his, a quibus de illa Phoenicum nauigatione cognouerat. Poterat ille in Elephantine vrbe, quo ſe progreſſum memorat (2, 29) ipſo ſolſtitii die ſolem dextrum h. e. vmbram verſus meridiem proiectam aliquantum videre. Sed vitandi forte aeſtus cauſa brumae tempus ad eam excurſionem delegerat. Nec de illo Syenae miraculo, vmbra carentis et habentis puteum vndique illuſtratum, ſolſtitii confecti die, (de quo Strabo l. 17 p. 562, 20 et Plin. 2, 73) obſeruatum erat prodente Herodoto, quod ille memorare nunquam erat intermiſſurus, qui nempe nec Thaletis, viri genere[21]) Phoenicis inuentorum quidquam inaudiſſet, praeter illam praedictam ab ipſo eclipſin[22]). Sic eſt, AA. olim fuit coelum, et tota rerum natura: ſed certis modo temporibus atque locis exſiſtunt curioſi obſeruatores et ratiocinatores boni cauſarum atque effectuum. Maneat hoc, quod fidem Phoenicum ſuſpectam facit Herodoto, illud ipſum nobis eam confirmat. Neque illa vel dubitatio vel ſuſpicio mouit Herodotum, vt totam rem in dubium vocaret. Sic enim aſſeuerate claudit illam narrationem, Οὕτω μὲν αὕτη (Λιβύη) ἐγνώσθη πρῶτον.

Plane confirmat haec altera narratio, quam a Carthaginienſibus acceptam repetit (1, 43) quamque in pauciora verba contractam hic referemus: Setaſpes de Achaemenidarum gente poenae cauſa iuſſus fuerat a Xerxe contraria illi,

21) Sic Herod. 1, 170 τὸ ἀνέκαθεν γένος ἐόντος Φοίνικος. in quo fruſtra illum malignitatis poſtulat malignus ipſe in Herodotum Plutarchus.

22) Plura forte ſciremus hodie de hoc genere obſeruationum, ſi ad nos peruenisſet liber Polybii περὶ τῆς περὶ τὸν ἰσημερινὸν οἰκήσεως, de quo Fabr. B. G. 3, 30, 8 p. 763. In hoc libro illud fuiſſe videtur, quod reprehendit Poſidonius apud Strabor.

lli, quam modo vidimus, nauigatione, ex Aegyptio por-
ti maris mediterranei circumuectus omnem Africam, in
Arabicum sinum redire. Ille euectus vltra columnas et
Soloëntis promuntorium, difficultatibus deinde deterritus
retroegit cursum, redit ad Xerxem, mentitur nauim non
vltra progredi potuisse, τὸ πλοῖον τὸ πρόσω ἐ δυνατὸν ἔτι
εἶναι προβαίνειν. Xerxes, qui intelligeret, illum non di-
cere vera, in crucem agit hominem, veteremque ab illo
poenam exigit. Sic interpretor verba, ἐ οἱ συγγινώσκων
λέγειν ἀληθέα, obscuriuscula ob negantis particulae trans-
positionem; quae ita cohaerent, συγγινώσκων οἱ, ἐ λέγειν
ἀληθέα. Mitis alioquin ingenii rex non videtur saeuitu-
s fuisse in amitae suae filium, cui illius rogatu sub ma-
gni et memorabilis facinoris conditione, poenam stupra-
e per vim virginis nobilissimae, remiserat. Sed nempe
gnouerat Xerxes de illo Phoenicum sub Necone Periplo;
nauum hominem, qui plus auderet in libidine, quam in
facinore honesto et memorabili, poenae iustae reddendum
decreuit. Sapientiae antiquae pars, magna potentium
hominum peccata expiare difficilibus ausis, sed vtilibus et
honestis. Nos iam hoc agamus. Sciebat Xerxes, circum-
nauigari posse Africam anfractu e columnis Herculis fini-
s, quia circumnauigata erat flexu dextro e rubro mari,
que ideo sibi imponi a Setaspe non patitur.

§ 7

Refelluntur obiectiones.

Sed imponit nobis Herodotus: parum aberat, quin ita
arem; deceptum quidem certe virum credebam, qui
vide-

l. 2 p. 67, 10 τὴν ὑπὸ τῷ ἰσημερινῷ οἴκησιν ὑψηλοτάτην. Quid e iam obseruauit, quod ratione egit de figura telluris Newtonus, firmarunt terrarum coelique sores nuperi. Fidem in talibus Polybii augent, quae de suis ipse peregrinationibus refert l. 3 p. 251, D vbi memorat suam πλάνην τὴν κατὰ Λιβύην καὶ κατ᾽ Ἰβηρίαν, ἔτι δὲ Γαλατίαν καὶ τὴν ἔξωθεν ταύταις ταῖς χώραις συγκύρουσαν θάλατταν.

viderem, tam constanter a Strabone praeser im magna parte libri secundi refelli Eudoxi Cyziceni et Ephori, et Pytheae adeo atque Euemeri Bergaei Periplos, et de rebus illis narrationes: idemque fieri passim ab aliis: atque cum explicari nihil viderem a Geographis vltra Atlantem, summum vltra illud Hesperion ceras, quod cum capite h. e. promuntorio viridi comparant: Igitur nec mouebant valde, quae Plinius tradit (2, 67) praeter illud, quod de Hannone paullo ante retulimus, *In Arabico sinu res gerente C. Caesare Augusti filio, signa nauium ex Hispaniensibus naufragiis feruntur agnita. — Praeterea Nepos Cornelius auctor est, Eudoxum quendam sua aetate, cum Lathurum regem fugeret, Arabico sinu egressum Gades vsque peruectum: multoque ante eum Caelius Antipater, vidisse se qui nauigasset ex Hispania in Aethiopiam* commercii gratia. Illud de Eudoxo copiose narrat Strabo l. 2 p. 67 ex Posidonio. Eadem aut similia Mela habet (3, 9) in quem dum obseruationes scribit Vossius, simpliciter fabulis adnumerat, quidquid de circumnauigato Capite Bonae Spei apud antiquos legitur. Et meministi, Hollmanne, Vir Clarissime, cum vno aut altero abhinc anno in hoc ipso loco in illam quaestionem incideremus, te adferre Herodotum, me Strabone et omni Geographorum choro laudato, in dubium vocare fidem non Herodoti quidem, sed quos ille auctores habuisset. Verum enim vero, cum, quod in ingressu huius commentarii dicebam, illa de Electro disputatio hoc me docuisset aperte, nauigationes Phoenicum in septentrionem Homericis temporibus frequentes, postea vero intermissas fuisse: ea ipsa re admonitus cogitare coepi, hoc forte totum de nauigationibus veterum patere latius, et posse tum Argonautarum fabulam, hoc est, illius quasi fundum, tum Herodoteas de circumnauigata Africa narrationes, aliquid et lucis et firmamenti ex eadem obseruatione accipere. Quo igitur argumento constat falsam esse Herodoteam narrationem? Tria fere esse video, quae obiiciantur: certe, quae ego, non diu est, cum illi solebam

iam opponere, posteriorum historicorum et fide dignorum de ea re silentium, rei ipsius difficultatem, vanitatem et mentiendi libidinem Phoenicibus praeter ceteros obiectam. Primo igitur non est, aiunt, vero simile, intermissam esse nauigationem, si coepta esset; perisse notitiam rei, non adhibitam esse a Geographis, ne rationem quidem eius in tabulis habitam. Legit Herodotum Strabo non minus quam nos hodie: sesqui mille annis Herodoto et rebus ab eo narratis fuit quam nos, propior. Ergo et de scriptore, et de rebus melius iudicare, quam nos hodie, potuit. Sed quid iudicauit? nihil, quod meminerim contra fidem Herodoti. Verum, cum suo tempore et diu ante, nemo illas Africae partes fide dignus homo aspexisset, descripsisset; non putauit hanc esse operis sui materiam: tacuit, ignota esse, silentio indicauit: probaturus et defensurus fidem Herodoti haud cunctanter, si experimenta post facta illi innotuissent, nedum, si nunc videret reduces quotidie ab illo Periplo gentium plurium nautas. Si iam idonea possit ratio reddi intermissae nauigationis, abolitaeque pene illius memoriae, quid est, cur fidem negemus viro alias veraci, cui debemus, quae scimus de antiquis factis, pene omnia? cuius haec ipsa narratio cum rerum natura, et his quae manibus hodie tenentur, plane conuenit. Eam vero rationem iam tertio abhinc anno (1753. 3 Febr. Comm. To. 3 p. 89) cum de electro apud vos AA. disputarem, reddidisse mihi videor. Iidem, breuiter repetam, Phoenices, de quibus hic nobis sermo est, a septentrionibus attulere κασσίτερον s. stannum et electrum, res qua aetate ipsi florebant, notas, post, cum nauigare illi desiissent, paullatim ex vsu et memoria adeo hominum abolitas, donec Romanorum expeditionibus paullatim reuocarentur. Nauigatio illa, de qua nunc agimus, Neconis iussu suscepta est sub ipsum finem florentis Phoenicum conditionis, nec frequentata forte, quod non responderet lucrum impensae temporis atque laborum: post interitum deinde potentiae illius, et regna exorta mercatoriae

toriae reipublicae inimica, omnino atque penitus intermissa est: vt magis mirandum sit, seruatam illam veterem et vnicam forte ab Herodoto rei memoriam, quam alias illius mentionem omnem intercidisse. Quod est de difficultate talis nauigationis, non ego illam negauerim. Agnouit Xerxes, esse illam tantam, vt non iniuste ea extremum supplicium, crux, redimatur: Setaspes tantam putauit, vt redire cum periculo capitis sui domum mallet, quam illam conari absoluere. Fecit, vt modo dicebam, ipsa difficultas, vt experimentum sub Necone factum non vellent lucri sui causa Phoenices repetere: homines, qui per maria omnia, periculaque quaerere diuitias non dubitabant. Sed quidquam eam nauigationem habere, quod rerum naturae repugnet, atque ideo credi non possit, nemo, qui pensi quid dicat, habeat, affirmauerit. Illi inter litus legendum quotidiani appulsus et exscensiones, illa tempora itineri impensa, illa durities hominum, illa in victu simplicitas, illi labores remigandi, quos nemo neque dux neque socius recusaret, illa nugarum h. e. otiosorum corporum absentia, et quidquid in tali re considerandum est; in eo conueniunt omnia, vt absurdum aut repugnans quidquam non facilius hic, quam in scirpo nodum inuenias. Itaque Strabonem audiuimus nihil hic ἀδύνατον, nihil quod fieri non possit, inuenientem. Obiectam Phoenicibus mentiendi libidinem, non est, quod negemus: Φοινικικὸν ψεῦσμα in prouerbio fuisse, Aristidae (Aegyptia To. 2 p. 356 pr.) facile credimus. Inuitantur peregrinatores ad strenue mentiendum a studio vulgi paradoxa audire cupientis. Aristoteles (apud Athenaeum 1, 6) memorat, qui δημηγοροῦντες ἐν τοῖς ὄχλοις κατατρίβουσιν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν τοῖς θαύμασι, καὶ πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ Φάσιδος ἢ Βορυσθένους καταπλέοντας, qui fabularum audiendarum studio totos dies in populo versentur, audiendorum portentorum causa ab his, qui a Phaside vel Borysthene redeunt. Habuisse Phoenices causas mentiendi eaque ipsa ratione arcendi suis a praesepibus aemulos, vltro agnoscimus.

18. Itaque facile credimus Straboni 3, p. 117 vulgatam dio a Phoenicibus famam de columnis Herculis sui s. vrii et fine terrarum, vltra quem nihil sit, διαβοηθῆναι ιρεσκευάσαι, ὡς τοῦτ' εἶναι καὶ γῆς καὶ θαλάττης τὸ ρας. Nec valde mihi dubium est, illam de Atlantica atonis (in Timaeo p. 525, c. it. Critia p. 559, d) fabulam Phoenicibus primum excogitatam, qui ita vellent a nagationibus extra columnas absterrere alios. Submersae nt, aiebant, felices, de quibus audissis, terrae, lutum adidum et palus immeabilis est extra columnas etc. Νῦν τορον, καὶ ἀδιερεύνητον γέγονε τοὐκεῖ πέλαγος, πηλοῦ ταβραχέος (malim καταβρεχέος) ἐμποδὼν ὄντος. Non bitat Appianus Ibericor. s. rerum Hispanicarum principio, equentes fuisse Phoenicum in occidentalia ac borealia eriae litora nauigationes, colonias in iis constitutas plu-; cum idem neget Romanos aut parentes Romanis polos illum oceanum nauigasse aut nauigare, nisi quod lu maris adiuuante in Britanniam (e Gallia) traiiciant. dimus ad nautarum, qui iidem mercatores, mendacia. iis hodie μυστηριοκρυψίας mercatorum non valde antis de rebus, quae inter nos iam vulgares sunt, de sperte ceti, de coccinella, de sego, de Thea ipsa ne din, ignorat? Mentiantur igitur Phoenices: an ideo niplane veri ab vllo Phoenice potuit exspectari? An gyptii etiam et Persae, a quibus res Phoenicum accepit rodotus, nihil veri potuere dicere? An ideo, quod in ndeuillii et aliis id genus itinerariis monstrosa quaedam rantur, quod antiqui Graeculi, quorum commenta ret Plinius, multa de portentosis populorum quorundam mis mentiti sunt, fidem omnem iis abnegamus eorum im, quae fieri posse, quae ita se habere, hodie plena e nouimus? Quod de dissensionibus historicorum sapienmonet Strabo, quo libenter in hac disputatione vtimur, d vel maxime ad fabulas historiis admixtas transferenn est (lib. 1 p. 13 extr.) Οὔτ' εἰ μὴ συμφωνοῦσιν οἱ τὴν ρίαν τῶν τόπων διαδιδόντες, εὐθὺς ἐκβάλλειν δεῖ τὴν

 συμπα-

σύμπασαν ἱστορίαν, ἀλλ᾽ ἔσθ᾽ ὅτε καὶ πιστεῦσθαι τὸ καθ
μᾶλλόν ἐστιν κ. τ. λ. Non, si parum consentiunt, si fa
quaedam admiscent, qui notitiam locorum tradidere, i
tim eiicere omnem historiam oportet: sed est, vbi tam
magis firmare fidem vniuersae rei licet. Quantae l
dissensiones in relationibus de mari Caspio, et illius
lineationibus? quantae de continentia vel Oceani vel te
rarum circa axem borealem? An ideo omnis fabulosa pe
egrinatorum ac nautarum historia?

§ 8

Fabula de Argonautis fundum tamen habet historicum.

Quin licet hoc ipsum per vestram A A. sapientiam
que animi aequitatem ad fabulas quoque poetarum appl
care, ad res Troicas, et quod proxime ad hanc ipsam d
sputationem pertinet, ad Argonautas. Nisi fundum h
buisset historicum Ilias, nunquam gentes non nimis
aetate Homeri remotae illum arbitrum suarum de finibu
controuersiarum, testem sui generis, cognitorem iuris iu
adsciuissent. Argonautarum expeditionem non totam e
confictam, vel vestigia historica apud Strabonem (lib.
p. 31) ne de Apollonio Rhodio dicam, qui venari hoc ge
nus obseruationes historicas videtur, satis declarant. E
quam ipsa Argonautici carminis, quod Orphei nomen ha
bet, et librorum Apollonii dissensio comparationem ad hi
storiam et Geographiam habeat; paullo ante indicatu
est. Neque vero illud in iudicio antiquissimae historiae e
geographiae mythicae non diligenter tenendum est, qu
ipsum quoque praeclare animaduersum ab eodem Strabo
(l. 1, p. 41, 21) melius non nunquam esse causam con
cere in mutationes locorum, quam in ignorantiam scr
ptorum vel mendacia, βέλτιον αἰτιᾶσθαι μεταβολήν,
ἄγνοιαν ἢ κατάψευσιν τῶν τόπων κατὰ τὸ μυθῶδες. C
praecepto fidem faciunt tot mutationes insignes orbis h
bitabilis, quae ibi commemorantur, et quarum plures a

inde tempore similes accidisse partim nouimus, partim
us necessariis colligimus, partim signis quibusdam su-
:amur merito. Verissimum historia teste, quod pulchre
eruat Aristot. Meteorol. 1, 14, 1 Οὐκ ἀεὶ δ' οἱ αὐτοὶ τόποι
γῆς οὔτ' ἔνυγροί εἰσιν, οὔτε ξηροὶ, ἀλλὰ μεταβάλ-
ι κατὰ τὰς τῶν ποταμῶν γενέσεις, καὶ τὰς ἀπο-
ψεις, διὸ καὶ τὰ περὶ τὴν ἤπειρον μεταβάλλει καὶ τὴν
λατταν. καὶ οὐκ ἀεὶ τὰ μὲν γῆ τὰ δὲ θάλαττα διατ-
εῖ πάντα τὸν χρόνον· ἀλλὰ γίνεται θάλαττα μὲν ὑπὸ
τος, ἔνθα δὲ νῦν θάλαττα, πάλιν ἐνταῦθα γῆ κ. τ. λ.
non vestrum A A. hic in mentem veniunt illa, quae
e a Cl. Dalino disputantur de sua Suecia, cuius bonam
:m multo, quam alii ciues sui, recentiorem facit, aquis-
paulatim decrescentibus emersam, vt non diu ante
sti nati aetatem habitari coepisse videatur. Illud qui-
videtur confectum, ancoras et nauium fragmenta
ı longissime a mari inuenta indicare, quondam ibi
;atum esse. Videtis A A. quam late hic locus pateat:
ı altera admonitio quanti momenti sit, quam Polybii
s efferemus, non quo magis vera sit sententia, quam
:omes atque amicus Scipionis Africani dixit, sed vt
r sapientiam viri videamus, et quantum ita circum-
ɔ historico tribuendum sit? Dicit autem (3, 58 p. m.
xtr.) difficilem esse locorum et regionum externarum
am διὰ τὸ τοὺς μὲν ἐκβαρβαρῶσθαι, τοὺς δὲ ἐρήμους
τόπους. Ergo Polybio prodente regiones erant cultae
humanitate et literis, tum prolapsae vel relapsae in
:iem, erant regiones copiosae olim, nunc suis ab in-
desertae. Hoc quale sit, facile intelligit, si quis nunc
m Graeciam, vel Africam et Aegyptum, vel Palae-
ı adeo, comparet cum his, quae in libris de anti-
larum conditione habemus. Sed quid, si etiam lo-
ı hominumque, quos Phoenices adiere vel Argonau-
diuersa longe fuit conditio ab ea, quae fuit florente
Graecia? Quis hodiernam Alexandream agnoscit in
rabonis (l. 2 p. 81, 7) Τῶν ἐξ Ἀλεξανδρείας ἐμπόρων

ϛόλος ἤδη πλεόντων διὰ τȣ̃ Νείλȣ καὶ τȣ̃ Ἀραβίȣ κόλ[πȣ] μέχρι τῆς Ἰνδικῆς. Classem dicit nauium mercatoria[rum] ex Alexandrea per Nilum et sinum Arabicum comme[are] in Indiam: tum addit, se comperisse praesentem cum Ae[lio] Gallo Aegypti Praeside, centum et viginti naues e My[os] hormo s. portu Muris in sinu Arabico, soluere in Ind[iam] cum prius Ptolemaeorum aetate nauigare et merce In[dica] implere naues pauci auderent. Sic Plinius 2, 67, *A Ga[dibus]*, inquit, *columnisque Herculis, Hispaniae et Ga[llia]rum circuitu totus hodie nauigatur occidens.* At App[ia]nus, qui vix saeculo serius scripsit, idem, vt paullo a[nte] iam indicauimus, negat in principio Ibericor. (p. 423 Τὸ[ν] τὸν ἑσπέριον καὶ τὸν βόρειον ὠκεανὸν ȣ̓ περῶσιν. Et in[fra] ȣ̓́τε Ῥωμαῖοι ȣ̓́τε τὰ ἔθνη τὰ ὑπὸ Ῥωμαίοις περῶνται τὰ τȣ̃ ὠκεανȣ̃. Ista forte Traiano imperante scripta. A[n]tonini Philosophi tempore Aristides (Aegypt. T. 2 p. 35[?] quotidie nauigari ait extra columnas: nominatim men[tio]nem facit τῶν εἰς τὴν μεγάλην νῆσον περαιȣμένων τὴν [ἀν]τιπέρας Ἰβήρων, quam Hiberniam esse apparet, addit[que] ϛρατεύματά τε εἰς αὐτὴν ἑκάϛοτε παντοῖα διαβαίνει κ[αὶ] ἀναχωρεῖ τοῖς καθήκȣσι χρόνοις, καὶ ἄρχοντες καὶ ἰδι[ῶ]ται μύριοι διαβαίνȣσιν ἑκάϛοτε. Exercitus hominum, a[c] in illam variorum transire et redire statis temporibus, m[a]gistratus et priuatos innumerabiles (sic μύριοι hic videnti[ur] intelligi) semper traiicere. De temporibus quisque [su]o vera loqui potuerunt Plinius, Appianus, Aristides. Sum[]ma esto et finis, suscipi peragique potuerunt a Phoeni[ci]bus, ab Argonautis, quae saeculis interiectis, mutatis [lo]cis atque hominibus fieri potuisse difficile creditu est.

D E

VETERVM NAVIGATIONIBVS

EXTRA

COLVMNAS HERCVLIS

PRAELECTIO II

HABITA VII MAI. CIↃIↃCCLVII.

Videmur A A. ſatis apud aequos quidem et intelligentes iudices, quales nobis in hoc coetu contigiſſe gaudemus, quod nobis propoſitum erat, confeciſſe, nauigata eſſe olim oceani litora, a rubro inde mari ad Germaniam extremam naues ambulaſſe. Hoc vero dum agebamus, ſubinde incidimus in quaedam argumenta ita coniuncta huic noſtro, vt ad illud vel confirmandum vel illuſtrandum certe vim habere nonnullam viderentur. Atque alia quidem ſuperiori praelectioni intexuimus. Alia corollaria quaedam diſputationis noſtrae placuit nunc proponere, cum praeſertim per ſe ipſa aliquid non iniucundae conſiderationis habeant, quae detinere vti me, ſic forte alios etiam cum aliqua voluptate poſſit. Non ſunt noua, quae adferam, ex libris deſumta illis, qui omnibus patent; ſed hoc neſcio, an ſit animaduerſum, quam ea vim ad noſtram diſputationem habeant. Tria autem velut corollaria dabimus, quibus firmari videtur poſſe fides illarum nauigationum de quibus diximus: primo in veteri *de beatorum inſulis* fabula eſſe aliquid, quod ad illas nauigationes referatur, oſtendemus, deinde adhibebimus eodem conſilio *Hyperboreos*. Volebam etiam peculiare caput conſtituere de fide Pytheae Maſſilienſis praeſertim, tum aliorum, qui in hoc argumento vel laudantur teſtes, vel re-

pelluntur a posterioribus. Sed video id longius esse, velim progredi qua licet, quam vt pars huius fieri dispu- tionis possit. Et de Pythea prouocare forte licebit simpli- citer ad eruditam Bougainvillei *) dissertationem, qui fidem illius; credo, expediuit; credo, inquam; diligentius enim ponderare omnia nondum licuit. Hoc ergo argumento vel omisso vel dilato, in praesens ab *historia praedonum Francorum*, aliquid praesidii his quae nuper disputata sunt arcessemus.

*) V. Memoires de literat. de l'Acad. des Inscriptt. To. 19 p. 143. Hic modo breuiter rationem reddam, cur nondum audeam simpliciter et velut compromisso ad V. C. prouocare. Argumentum, quo is vtitur p. 148 ad constituendam Pytheae aetatem, eiusmodi est. Pytheas primus obseruauit, habitari adhuc terram circa gradum latitudinis LXVII. Iam vero Aristoteles (Meteorol. 2, 5) ait esse gentes, quibus nunquam occidat corona Ariadnes; at hi debent esse constituti in hoc gradu. Ergo prodidit ante Aristotelem Pytheas. Nihil dicam aliud, (neque enim hic longe digrediendi locus est) nisi hoc vnum; Non dicit Aristoteles, quod dicere illum vult vir doctus. Loquitur de terminis zonae tempera- tae, his ipsis verbis, quae sola co- ronae mentionem habent: Φέρετα δὲ καὶ ὁ στέφανος κατὰ τοῦτον τὸ τόπον. Φαίνεται γὰρ ὑπὲρ κεφαλῆ γινόμενος ἡμῖν, ὅταν ᾖ κατὰ τὸ μεσημβρινόν. Citra tropicum can- cri, intra zonam temperatam est coronae borealis sidus, consta- iam vero hoc sidus vertici nostro cum in meridiano est, imminere constat ipsum quoque: ergo qui- bus hoc euenit, illi sunt adhuc in zona temperata. Conferant haec vel potius totum locum Aristotelis quibus videtur, cum oratione vir docti. Equidem argumenta, qui- bus fides Pytheae defenditur, cla- riora esse opto ac certiora. Agi- mus ergo, quod proposuimus.

I. De

I De Insulis beatorum 1).

De perenni animorum humanorum natura, producta certe vltra haec viuendi spatia duratione, et diuersa bonorum malorumque sorte, tantus est populorum omnium consensus, vt illam opinionem vel inter eas, quas κοινὰς ἐννοίας vocare solemus, referendam, vel ab antiquissima traditione generis nostri auctoribus impertita, deriuandam esse credas 2).

§ 1

Sed cum in hac velut summa conueniant, Superfunt corpori animae, et eo quidem loco et conditione, vt bonis bene sit, male malis: de cetero sunt tot fere sententiarum diuortia, quot enarrare non minimi laboris fuerit. Aegyptiorum antiquissima doctrina, respicientibusque illam ritibus et loquendi formulis, cum trans flumina et maria transuehi mortuos, quos id meruisse iudicatum sit, feliciorem vitam docerent, egit vir magnus, quem ego saeculo nostro vniuersim, peculiariter vero mihi Collegam in professorio muniere, et in Societate Regia sodalem gratulari vehementer soleo, Io. David. Michaelis in Epimetro ad praeclarum Lowthi opus De poesi sacra Hebraeorum T. I p. 194 sqq.) ita vt originem totius de Insulis Beatorum fabulae ex illis velut incunabulis eruat. Quod si non potuit plane ad liquidum perducere, (quid enim in talibus plane liquidum est?) hoc tamen perfecit, quod maius est, vt aliquot poëtarum sacrorum locis lucem ex isto

1) De hoc pariter capite et quae de Hyperboreis deinde disputabuntur, illud in vniuersum semper commune aequos lectores optamus, est apud Diod. Siculum (4, 44) Καθόλε τὰς παλαιὰς μύθες ... πλῆν ἔτι συμπεφωνημένην ἱστορίαν ἔχειν συμβέβηκεν. Voluerunt illi, sub inuolucris quibusdam latere vt philosophiam, sic historiam: quam recte voluerint, ad nostram rem iam nihil attinet: voluerunt certe, eaque in re ingenio quisque suo indulserunt.

2) Sententiam ea de re dixi in Memoria Axelii Wilh. Comitis Wachtmeister A. S. LV hic mortui.

Aegyptiorum more et persuasione insignem intulerit. Orphicis carminibus neque Elysii, neque Insularum torum nomen inueniri puto. Sed Μακρόβιοι (Ar 1106 sqq.) ita describuntur, vt facile credam, illam i ginem ad conditionem beatorum manium pertinere. pularis Romanorum sententia, ab antiquissimis, vt vid longa traditione accepta, beatas animas in coelo collo et nominatim in lacteo illo circulo s. galaxia, vbi Afri num suo cum patre et auo loquentem ponit Cicer Hausta videtur a Pythagoricis antiquis magnae Graeciae co lonis. Ipse Pythagoras (ap. Porphyr. de antro Nymph p. 121 Barnes.) συνάγεσθαι, inquit, τὰς ψυχὰς εἰς τὸν γα λαξίαν κ. τ. λ. Plutarchi Syllas a Saturni sacerdotibu edoctus, (in libello de facie in orbe Lunae ad finem vtrorumque et bonorum et malorum animis locum in Lu na assignat: Homerus et Virgilius inferos quosdam su terra comminiscuntur, discretas bonorum malorumque se des. Ceterum ita inter se differunt et dissentiunt, q supra terram vel eminentem e mari regionem certam assi gnant beatis, vt appareat, voluisse quosdam certe illorum γεωγραφεῖν, et felicem aliquam telluris partem, remotam alias a cognitione hominum, ita describere. Vid. Tzetz. ad Lycophr. 1204, et Eustath. ad Odyss. Δ, 563. Non est huius loci, totum hoc persequi, et ostendere, qui in Aegypto (praeter ea, quae iam dicta sunt, Dio. Chrys. Troic. p. 188, C.) qui vltra Aegyptum ad Oasin (Herodot. 3, 26) qui Thebis Boeoticis (Lycophr. 1204 add. Tzetz. ad 1194) qui in Messenia (vide Lakemach. Obs. P. II, 3) posue rint sedes illas et insulas beatorum, qui Cretam (vid. Meurs. Creta 1, 5) hoc nomine laudarint, quique locaue rint ad Indos (Dio Chrysost. Or. 35 p. 434 seq.) Fabulas similes, de insula quadam beata dabit Diod. Sic. 2, 55 sq. alias idem 3, 127. Talis est Meropis Aeliani V. H. 3, 18, vbi vid. Perizo. no. 7. Cur illa *ante Borysthenem Achillea* s. Leuce dicta, sit etiam Macaron insula, vid. Plin. 4, 13 s. 27 conf. Eustath. ad Dionys. 545. Nos in praesens de hi

is modo videamus, qui iis posuere locis, de quibus co-
tare non poterant, nisi notitia, fama certe, earum na-
gationum, de quibus hic agimus, ad eos peruenisset.

§ 2

Hic egressis cogitatione Herculis columnas statim qui-
em occurrit Atlantica illa Platonis, de qua ante diceba-
us (Prael. I § 7) sed quam ille beatorum sedem non
cit. Verum reliquiae illius videri possunt illae Fortuna-
e Insulae, quas *τῶν μακάρων νήσους* appellat Strabo
p. 2, 20) quasque ab Homero ait respici Odyss. Δ, 563.
epetit et disertius explicat alias (l. 3 p. 104 pr.) vbi me-
orat poetas *μακάρων τινὰς νήσους κατονομάζοντας, ἃς
ᾗ νῦν δεικνυμένας ἴσμεν, οὐ πολὺ ἄποθεν τῶν ἄκρων
ῆς Μαυρουσίας, τῶν ἀντικειμένων τοῖς Γαδείροις. Τοὺς δὲ
οίνικας λέγω μηνυτάς. καὶ τῆς Ἰβηρίας καὶ τῆς Λιβύης
ὴν ἀρίστην οὗτοι κατέχον πρὸ τῆς ἡλικίας τῆς Ὁμήρου κ. τ. λ.*
on multum remotas ait ab extremis Mauritaniae partibus,
ae Gadibus ex aduerso iacent: earumque Homero Phoe-
cas fuisse indices, qui Hispaniae pariter atque Africae
ptimam partem ante Homeri aetatem obtinuerint. Re-
qua harum insularum vel *μυθολογούμενα* vel *γεωγραφού-
μενα* nihil ad hanc disputationem. Videant, quorum in-
est, Vossium ad Melam (3, 10, 12). Illud apparet, ante
omerum et Graecos nauigatum esse mare Atlanticum.

Eiusdem generis est, et eandem vim habet illa Diodori
culi insula, nauigatione aliquot dierum versus occiden-
m a Libya remota, fertilissima, pulcherrima, a Phoe-
cibus tempestate eo delatis detecta, quam sibi Carthagi-
enses seruauerint perfugium rebus suis forte perditis, ideo-
ue excluserint colonos alios. Cum illius narratione (L. 5,
et 20) confert merito Cl. Wesselingius similem fabu-
m ex mirabilibus auditionibus, quae Aristoteli tribuuntur.
. m. 1157, B.)

Atlanticas insulas duas decies mille stadiis ab Africa distantes describit Plutarchus Sertorio (p. m. 571 sq.) in quas rebus afflictis conferre se voluerit Sertorius, quae ob felicitatem soli et coeli Beatorum appellarentur, addit ὥστε μέχρι τῶν βαρβάρων διῖχθαι πίστιν ἰσχυρὰν, αὐτόθι τὸ Ἠλύσιον εἶναι πεδίον, καὶ τὴν τῶν εὐδαιμόνων οἴκησιν, ἣν Ὅμηρος ὕμνησεν, ad barbaros vsque penetrasse firmam fidem, esse ibi Elysium campum, cantatamque Homero beatorum habitationem. Ac ne putemus, Graeculam recentiorum fabulam esse, refert ex Sallustio eadem Acro ad Horat. Epod. 16, 41, qui mirum est, nisi ad hoc ipsum Sertorii consilium ibi respexit. Philostratus de vita Apollo. 5, 3, cum ait, φασὶ δὲ καὶ τὰς τῶν μακάρων νήσους ὁρίζεσθαι τῷ Λιβυκῷ τέρματι, indicat, sibi nihil certi constare, qui tamen Oceanum Gallicum a se visum, paulo ante (c. 2) affirmet.

§ 3

Quae protulimus adhuc, ea ad egressum e columnis Herculis cum aliquo ad sinistram flexu pertinent. Sed dextrum etiam anfractum ad occidentale litus Hispaniae non ignotum fuisse priscis illis, simili ratione intelligitur. Promittit Proteus Homericus (Od. Δ, 563) Menelao:

Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψουσιν —
Τῇ μὲν ῥηΐστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
Οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, οὔτε ποτ' ὄμβρος,
Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντος ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους.

Elysium campum, quo mittent Menelaum propter Helenam vxorem D.I, ponit ad *extremos fines terrae:* hic facilli-

3) Placet hic sequi Ioannis Tzetzae narrationem sumtam, vt videtur, e Procopii Gothic. 4, 20. altera Isaacii nomen praeferens hic obscura certe, si non corrupta est, quod hic quaerere non lubet: vt nec illud, quod Ioannes ad v. 173 dicit, auctore, quem vage modo per

limus victus hominibus est: hic rarae niues, nunquam alta hiems, aut imber; sed *semper* emittit *Oceanus* ar-tos *Zephyri* flatus recreandis hominibus. De hoc loco Strabo 3 p. 103, 44 Ὁ ποιητὴς τὰς τοσαύτας στρατιὰς e Phoenicum in Hispaniae litora occidentalia expeditio-bus dixerat) ἐπὶ τὰ ἔσχατα τῆς Ἰβηρίας ἱστορηκὼς, πυν-θανόμενός τε καὶ πλοῦτον καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς, (οἱ γὰρ ινικες ἐδήλουν τοῦτο) ἐνταῦθα τὸν τῶν εὐσεβῶν ἔπλασε ῶρον, καὶ τὸ Ἠλύσιον πεδίον. Didicisse ait Homerum is Phoenicum expeditiones, audisse diuitias et virtutes gionis ipsis narrantibus, et hinc fingendi occasionem nsisse. Persequitur ista scriptor, si quis alius diligens et iosus, et addit inter alia (p. 1104, 14) suspicari fas esse, igaeuitatem illis hominibus, regibus certe, et in his ganthonio Tartessi tributam esse ob felicitatem: ὑπο-βοι τις ἂν, ἐκ τῆς πολλῆς εὐδαιμονίας καὶ μακραίωνας μασθῆναι τοὺς ἐνθάδε ἀνθρώπους. Inueniemus, nisi egie fallor, in his locis deinde etiam Hyperboreos. n lubet Elysios campos, ac beatorum insulas vltra per-ui, non quo valde ad rem nostram pertineant, quae ersunt; sed ne quid curiositati vestrae A A aut lectorum ididisse videamur. Nempe Isaacus Tzetzes (ad Lycophr. 4) et Ioannes Tzetzes ad Hesiodum (ἔργων 171) quo oque loco beatorum insulae simpliciter memorantur, ic ipsum Homeri locum, de quo Strabonis sententiam uimus, ad Britanniam pertinere volunt, et firmandae us sententiae causa miram referunt aliunde historiam [3]) piscatoribus quibusdam, in litore Oceani Britanniae op-ito habitantibus, qui tributi loco munus habeant traii-di animas defunctorum in Britanniam. Vtitur hac nar-one, et aliis argumentis ad vindicandam Britanniae suae riam Ios. Barnesius (ad Euripidis Helenam v. 1692) ea-dem

τες designat, Caesarem, cum trinemi Euro flante eo traiecis-delectatum pulchritudine regio-ἀγασθέντα τῷ λίαν περικαλλε-στάτῳ τῆς χώρας, ibi voluisse sedem ponere, κατοικῆσαι: inuitum vero expulsum esse ab incolis.

dem nempe ratione, vt (ad Odyſſ. Ω, 11) Homeri λευκάδα πέτραν, et ἠελίοιο πύλας, et δῆμον ὀνείρων in patria ſua inuenit. Illud, credo, veri ex diſſidentibus inter ſe narrationibus relinquitur, diu ante Homerum nauigatum eſſe Oceanum, cum fabulae id genus fundum certe aliquem, quo nitantur, hiſtoricum ſoleant habere. Similem eſſe fabulae de Hyperboreis rationem, iam demonſtrabimus.

II *De Hyperboreis.*

Volebam initio paucis defungi, ac de Hyperboreis, Pindari praecipue, illa modo huc adferre, quae ſi fidem non faciant, ſuſpicionem certe moueant non leuem, quaedam illorum non ſimpliciter conficta, ſed e nautarum, qui Oceani litora, Hiſpaniae oram occidentalem praecingentia, nauigarant, ſermonibus primum accepta. Sed cum quaerendi ſubiret voluntas, ſi plura forte deprehenderem, quam quae ſe vltro obtulerant, eius rei veſtigia: factum eſt, vt qui vrceus inſtitui coepiſſet, exiret amphora, vt omnia pene, quae de Hyperboreis relata ſunt, dum conſiderarem, luberet eadem ita diſponere, vt iuſtae de nomine et populo tam peruagato diſputationis locum tueri poſſet, quae vel plura haberet, vel ordinatiora, vel certiora, h. e. magis idoneis auctoribus probata, illis, quae adhuc a ſummo Viro Ez. Spanhemio, ad Callim. H. in Del. 281 p. 489 ſq. tum a Gedoino in Commentt. Acad. Inſcriptt. To. X. p. 176 ſqq. et Banerio ibid. p. 198 ſqq. more cuiusque ſuo collecta et prolata ſunt.

§ 1

Nominis conſideratio.

Iam vt inde incipiamus, nomen ipſum conſideratione dignum eſt. Quid ſibi vult illa Hyperboreorum appellatio, quae iam Herodoto admirabilis, h. e. abſurda, niſi

isi fallor, visa est. Is enim (4, 32) prooemium suae de lyperboreis, primitias nescio quas in Delon mittentibus, arrationi hoc facit, Ὑπερβορέων δὲ πέρι ἀνθρώπων ὅτε ι Σκύθαι λέγουσι, ὅτε τινες ἄλλοι τῶν ταύτῃ οἰκημένων, μὴ ἄρα Ἰσσηδόνες. ὡς δ' ἐγὼ δοκέω, οὐδ' οὗτοι λέγουσι δέν. Hoc, puto, dicit de hominibus Hyperboreis (qui men secundum Deliam illam fabulam Scytharum vicini, er hos versus Graeciam legatos illos sacros Delon mittunt) eque Scythae quidquam dicunt, neque alii hic habitan- ım praeter Issedonas verum, vt ego puto, ne hi quidem uidquam (intellige, vt solet, *probabile* aut fide dignum uidquam) dicunt: deinde longiusculam de illa legatione el θεωρίας relationem claudit, vt neget se quidquam, de baride Hyperboreo, cum sagitta sua terrarum orbem ob- ınte, velle dicere, et, εἰ δέ εἰσί τινες Ὑπερβόρεοι ἄν- ρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλλοι. Illudit, credo, toti ımmento: negat magis probabile esse, habitare quosdam tra boream, arcton, cardinem septentrionalem, quam tra alterum mundi cardinem notum. In quo illud non dignum obseruatu est, fuisse, si non prius, certe septin- ntis amplius annis post, qui ὑπερνοτίου appellatione, quam let Herodotus, serio vteretur. Dionysius quidem Perie- tes (v. 151) duo promuntoria Ponti Euxini inter se oppo- a describens, ὑπερνοτίην Carambin facit, βορειότερον iumetopon. Scilicet putauit Dionysius, illud ὑπὲρ non se vrgendum hoc modo, vt aliquid esset ipso borea ma- s septentrionale, magis adeo frigidum, aut magis noto eridionale, calidiusque: sed simpliciter notare relatio- m illam ad plagam. Ac sane septentrionem illis fre- enter assignari, mox videbimus: et quam vim τῇ ὑπὲρ buerit nominatim Pindarus, deinde declarabimus (§ 8). iodorus Siculus (2, 47) nomen deriuat ἀπὸ τοῦ ποῤῥωτέ- ω κεῖσθαι τῆς βορέου πνοῆς. Pausaniae (Eliac. 1 l. 5, 7) cuntur οἱ ὑπὲρ τὸν ἄνεμον οἰκοῦσι τὸν βορέαν.

§ 2

§ 2

Non fuit certae et definitae gentis vnum et constans nomen.

Nunc illud monemus, quod considerandis conferendisque inter se locis omnibus, quae adhuc nobis oblata sunt, videmur plane intelligere: non fuisse gentem aliquam certam atque vnam, quae hoc nomine suo, vt Getae, vt Colchi, vt Thraces, ab aliis distinguerentur. Fatetur Herodotus, cuius modo locum protulimus, sibi ignotam esse, diligenter requirenti, eam gentem: historia de huius gentis rebus gestis nusquam vlla memoratur. Strabo (7 p. 204, 16) Διὰ τὴν ἄγνοιαν, inquit, τῶν τόπων τέτων (de Getis agit) οἱ τὰ Ῥιπαῖα ὄρη καὶ τὲς Ὑπερβορέες μυθοποιᾶντες, λόγε ἠξίωνται. Propter ignorantiam locorum homines, ait, dignatos esse fabulas de Ripaeis montibus et Hyperboreis, quarum rationem haberent. Non habet hoc nomen pater geographiae et historiae, Homerus. Nam quod ex Hymno in Bacchum mox laudabimus, argumentum potius praebet, non esse illum Hymnum Homeri. Herodoti locum ponemus totum, (4, 32) Ἡσιόδῳ μέν ἐςι περὶ Ὑπερβορέων εἰρημένα. De his nihil hodie superest: ἔςι δὲ καὶ Ὁμήρῳ ἐν Ἐπιγόνοισι, εἰ δὴ τῷ ὄντι γε Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε. Dubium ergo, an Homero aliquid de Hyperboreis innotuerit: siquidem in his, quae haud dubie illius sunt, nullum eorum vestigium est, vbi autem id nomen habetur, ea dubia fide patri poeseos assignantur. Quid fuerit ab Hesiodo proditum, nescimus. Fabula ipsa, quatenus per ceteros poetas, historicos, geographos sparsa superest, tam multa habet, vel cohaerentia male, vel plane pugnantia, vt nihil in ea vel locis, vel temporibus, vel alio charactere ita con-

4) Imaginabantur quidam specum, polo vicinam, e qua erumperet aquilo. Sic certe Plin. 7, 2 s. 2. *Iuxta eos, qui sunt ad septentrionem versi, haud procul ab ipso aquilonis exortu, specuque eius dicto, quem locum Gesclithron* (γῆς κλεῖθρον, terrae claustrum) *appellant*, pro-

nstans ac definitum sit, vt illam tanquam substantiam ali-
iam et fundum quasi reliquorum attributorum assumere
ssis, cui reliqua adstructa vel adficta videantur. Quod
iim de Hecataeo memorat Schol. Apollon. 2, 677 Ἑκα-
ῖος μέχρι τοῦ αὐτοῦ χρόνου εἶναι φησὶ τὸ τῶν ὑπερβορέων
ἔνος, ἔστι δὲ βιβλία αὐτῷ ἐπιγραφόμενα περὶ τῶν ὑπερ-
ρέων, hoc parum valet ad fidem historiae in tanta ma-
iis nominibus vel libros, vel librorum titulos, vel locos
biiciendi licentia. Erit vero deinde § 5 de Hecataei Hy-
rboreis videndi opportunitas. Aliam igitur viam huius
putationis placuit ingredi, et enarrare ordine quodam,
ibus aliis narrationibus velut adhaerescant et admisceant-
: Hyperborei, dum eo perueniamus, vt illud ipsum ex-
cetur, quod in ea videatur esse maxime historicum.

§ 3

Hyperborei cum Argonautis exstitisse videntur.

Antiquissimum Graecorum facinus, in quo celebran-
elaborarunt posteri, Argonautarum illa expeditio, aut
erisse videtur Hyperboreos, aut certe vulgasse. Apud
dorum Siculum (4, 51 p. 294, 16 it. 46) Medea dissi-
lata forma sua, Peliam deceptura, fingit se adesse ἐξ
ερβορέων. Hyperboreos in sua expeditione adierunt Ar-
iautae; sed eos iam duplici in genere: alios versus ex-
num septentrionem, et vltra origines[4]) velut boreae
iti, habitantes vel vagantes. Hos memorant Orphica
Argonautica v. 1075 et 1080. Nempe in illo carmine
vetustiore traditione (vid. Diss. 1) veniunt Argo-
itae per extremum, qui notus erat, septentrionem in
rmanicum Oceanum. Sed Apollonius breuiori via (Diss.
4) illos Istro aduerso ad sinum Adriaticum et Eridani
ostia

luntur Arimaspi, quos Hyper-
orum sodales mox videbimus.
a Plin. 4, 12 f. 26 *Gelida aqui-
conceptacula* cum Ripaeis
montibus coniunxerat, et *pone eos
montes vltraque Aquilonem* locaue-
rat gentem felicem Hyperboreos.

ostia deducit. Itaque consequens erat, vt in hac via poneret Hyperboreos, quos abesse sua a fabula nollet. Manifesto autem illos ad Eridani ripas collocat, et de electro post narratam Heliadum Phaëthonta fratrem lugentium fabulam, addit, aliam quoque esse narrationem accolarum, quos Celtas appellat. 4, 611

— Κελτοὶ δ' ἐπὶ βάξιν ἔθεντο,
Ὡς ἄρ' Ἀπόλλωνος τάδε δάκρυα Λητοΐδαο
Ἐμφέρεται δίναις, ἅτε μύρια χεῦε πάροιθεν
Ἧμος Ὑπερβορέων ἱερὸν γένος εἰσαφίκανεν,
Οὐρανὸν αἰγλήεντα λιπὼν κ. τ. λ.

Apollinem cum coelo relicto ad sacram Hyperboreorum gentem venisset: hic multa millia lacrimarum (Aesculapii a Ioue fulminati causa) fudisse. Nec illud alias inauditum. Memorat Scholiastes Apollonii (ad 2, 677) Posidonio auctore, Hyperboreos οἰκεῖν περὶ τὰς Ἄλπεις τῆς Ἰταλίας, habitare ad Italiae Alpes. Quin illos Romae victores Gallos Heraclides Ponticus non multum ab illis temporibus remotus, si Plutarcho fides (in Camillo p. 140 A) Hyperboreos dixit. Non mirum est, incertas esse Hyperboreorum sedes, cum nec certas ipse Boreas habeat. Thrax est ille raptor Orithyiae Boreas, e Thrace spirat Aegei maris et Graeciae tyrannus. Hymnus Orphicus (79) in Boream. Κρυμοπαγὴς Βορέα, χιονώδεος ἔλθ' ἀπὸ Θρῄκης, *Hu: Aquilo glaciali' relinquens ninguida Thrace*, vt conuertit Scaliger. Hic rapta Athenis Orithyia (apud Ouid. Met. 6, 709)

Non prius aërii cursus suppressit habenas,
Quam Ciconum tenuit populos, sua moenia, raptor.

Cicones Thraciae populum, vrbem illorum Ismarum, docent Geographi. Si ergo Boreae domus est in Thracia, Hyperborei qui esse possint Eridani Italici accolae, apparet. Sed nec dissimulandum est, non deesse, qui Orithyiam multo abreptam longius diceret. Sophocles (apud Strabo. 7 p. 204, 13) latam esse canit

Ὑπερ

Ὑπέρ τε πόντον πάντ' ἐπ' ἔσχατα χθονὸς,
Νυκτός τε πηγὰς, ὀρανῦ τ' ἀναπτυχὰς,
Φοίβυ τε παλαιὸν κῆπον.

er mare vniuerſum, ad vltima terrae, ad fontes no-
, ad coeli aperturas, et *veterem Phoebi hortum*, cum
ſione quadam, credo, ad illam Phoebi cum Hyperbo-
ſocietatem, de qua deinde dicemus (§ 7). Hic illud
ciemus, ne Thraciae quidem nomen non fluctuare,
Strabo (L. 7 p. 204, 30) Getas pro Thracibus a Grae-
habitos, memorat.

§ 4

Quam vagum eſſet Hyperboreorum nomen.

Quo minus mirandum, tam licenter vagatum Hy-
ɔoreorum nomen eſſe. Quo potius teſte vtamur quam
em Strabone? Hic igitur (L. 11 p. 349, 50) poſt men-
ıem veterum Graecorum (*οἱ παλαιοὶ*, dixerat, *τῶν* Ἑλλή-
) *οἱ δὲ ἔτι παλαιότεροι*, inquit, *τὲς ὑπὲρ τῦ* Εὐξείνυ
Ἴςρυ καὶ Ἀδρίυ *κατοικῦντας* Ὑπερβορέυς *ἔλεγον*, *καὶ*
ιρομάτας, *καὶ* Ἀριμασπύς. Promiſcue vſos vult Hy-
ɔoreorum et Sauromatarum et Arimaſporum nomini-
in his, qui ſupra Euxinum, Iſtrumque et Adriam ha-
rent. Auctor Hymni in Bacchum (inter Homericos
9) Tyrrhenum praedonem Baccho minantem ita in-
lucit:

Ἦ Αἴγυπτον ἀφίξεται, ἢ ὅγε Κύπρον,
Ἦ ἐς Ὑπερβορέυς, ἢ ἑκαςέρω —

yptum et Cyprum ad Auſtrum terminos ſuae nauiga-
is indicat, ad ſeptentrionem vero vel Hyperboreos, vel
ı hos. Eſt ergo aliquid in rerum natura etiam vltra
ɔerboreos. Eadem ratione Pindarus (Iſthm. 6, 34)
ı ait, Καὶ πέραν Νείλοιο παγᾶν, vltra Nili fontes,
δι' Ὑπερβορέυς, lineam ab intimo meridie ad ipſum

extremum septentrionem duxisse videtur. Sic quatuo plagas signat Callimachus (in Delum 280): Choros enim ducunt Apollini vrbes,

> Αἵτε πρὸς ἠοίην, αἵ δ' ἑσπερον, αἵτ' ἀνὰ μέσσην
> Κλήρους ἐστήσαντο, καὶ αἳ καθύπερθε Βορείης
> Οἰκία θινὸς ἔχουσι —

Vltimos nominat, qui super boreum litus, ad Hyperboreum ergo mare, domus habent, de quorum in Delum legationibus deinde pergit canere. Eadem ratione Hyperboreum Oceanum Geographus Marcianus appellat (p. 56 pr. et 57 fin. Hudson.). Sic Hyperboreos et Indos sibi opponit tanquam extremos Lucianus (Hermot. c. 27 To. I p. 767, 48). Haec res forte mouit Theophilum Sigefridum Bayerum, vt (in Comm. Acad. Petrop. T. 3 p. 345 it. T. 1 p. 401) Hyperboreos coniiceret esse colonias Graecorum in ora Ponti septentrionali, et hoc praesertim referret ad eos, quorum in Delon legationes commemorantur, assentiente Cl. Wesselingio (ad Diod. Sic. 2, 47. n. 14): quae vt ingeniosa est sententia, et aliquid forte veri habet, ita illam cum reliquis, quae in hac ipsa disputatione vera puto, conciliare nondum possum. Viderit lector.

§ 5

Hyperborei tamen populus ob clima suum beatus.

Geographi Latini, vno pene ore hoc nomen ipsi velut cardini septentrionum adscribunt, (vt Mela, 3, 5 pr. vt Plin. 4, 12 s. 26, et 6, 13 s. 14, vt Soli. 16) iidem tamen felicitatis etiam alicuius, et felicitatis ab eo climate non exspectandae, ac pendentis inde longaeuitatis portentosae, velut charactera adiiciunt. Res est nota: ne hic plane absit, ponamus modo verba antiquioris, *Melae, Hyperborei super aquilonem Rhipaeosque montes sub ipso siderum cardine iacent: vbi sol non quotidie*

, vt nobis, sed primum verno aequinoctio exortus, au-
mnali demum occidit, et ideo sex mensibus dies, et toti-
i aliis nox vsque continua est. Terra augusta, aprica,
se fertilis. Cultores iustissimi, et diutius quam vlli
talium et beatius viuunt. Quippe festo semper otio
i, non bella mouere, non iurgia: sacris operati maxi-
Apollinis, de quibus deinde videbimus. *Habitant lucos*
isque, et vbi eos viuendi satietas magis quam taedium
t, hilares, redimiti sertis se ipsi in pelagus ex certa ru-
raecipites dant. Id eis funus eximium est. Sunt in hac
riptione, a qua non multum aliae Plinii et Solini ab-
ent, γεωγραφέμενα quaedam s. γεωμετρέμενα ex
othesi illa, habitare homines sub polo: alia, vt vide-
a mercatoribus et nautis conficta, qui mercium sua-
commendandarum causa talia mentirentur. Ceterum
illam longaeuae felicitatis fabulam pertinet, quod
Strabonem (p. 15, 489 post med.) Onesicritus ait,
suos etiam Indis Hyperboreos, Περὶ τῶν χιλιε-
Ὑπερβορέων τὰ αὐτὰ λέγειν Σιμωνίδῃ καὶ Πινδά-
καὶ ἄλλοις μυθολόγοις. Quin simpliciter felicitatis
en esse videtur Aeschylo (Choëphor. 371) Κρείσσονα
ὃ Μεγάλης τε τύχης καὶ ὑπερβορέε Μείζονα.
ptentrionales illos pertinet, quod est apud Alexandri-
Clementem (Strom. 1 p. 359, 28 Pott.) Τὲς Ὑπερβο-
Ἑλλάνικος ὑπὲρ τὰ Ῥιπαῖα ὄρη οἰκεῖν ἱςορεῖ. διδάσκε-
ἐ αὐτὲς δικαιοσύνην, μὴ κρεωφαγεῖν, ἀλλ᾽ ἀκροδρύοις
ένες. Τὲς ἑξηκονταετεῖς ἔτοι ἔξω πυλῶν ἄγοντες
ίζεσιν. Obseruemus tamen iungi ea, quae ad bar-
ı, qua vulgo notus erat, septentrionem vix perti-
abstinere carnibus, solis *arborum fructibus* vesci:
autem sexagenarios educere extra portas dicuntur et
cere, an alias de Hyperboreis illis iustis et felicibus
oretur, non memini. Differt quibusdam partibus a re-
Diodori Siculi (2, 47) narratio, quam ille se ab He-
dicit sumsisse, sed in hoc tamen conuenit, quod τὰ

περὶ τῶν Ὑπερβορέων μυθολογούμενα vocat, et Hecatae suum in numero τῶν τὰς ἀρχαίας μυθολογίας ἀναγραφότων ponit. Insulam porro illis habitandam assig rat Sicilia non minorem Hecataeus, ἐν τοῖς ἀντιπέραν Κελτικῆς τόποις κατὰ τὸν ὠκεανόν: Britanniam signari p tes: sed non respondent cetera. Esse illam ait εὔγ καὶ πάμφορον, ἔτι δὲ εὐκρασίᾳ διαφέρουσαν, duplices anno ferentem fructus: quod cum illa certe facie Brit niae, quae fuit, cum Graecis Romanisque innotuisse e constat, et cum climatis portione non conuenit. Sed qu tenus Celtas etiam Hispaniae tribuunt veteres, illa Ma ritaniae extrema, vbi Hesperidum horti sunt et Atlas, i appellatione possunt signari: aut, si vrgeas insulae app lationem, vna alteraue earum, quae peculiariter Fortuna vocantur. Haec de sede Hyperboreorum vaga illa quide et valde incerta. Iam de illorum cum Apolline necessi dine dicamus.

§ 6

Hyperborei Apollinis peculium.

Quae passim de Apolline ab Hyperboreis culto fa apud Poetas, iam statim ordinanda, eorum vel prima originem, vel physiologiam adeo quandam, vberiore certe, quam alias inuenias, declarationem habet ex He taeo et aliis Diodorus Siculus (2, 47): Μυθολογοῦσι, quit, ἐν αὐτῇ (in descripta modo insula) τὴν Λητὼ γονέναι. διὸ καὶ τὸν Ἀπόλλω μάλιστα τῶν ἄλλων θε παρ' αὐτοῖς τιμᾶσθαι. Esse illos quosdam velut sacerdo Apollinis, eo quod hunc Deum quotidie perpetuo ca celebrent. Esse in insula sacrum Apollinis τέμενος μεγ λοπρεπές, et aedem, ναὸν ἀξιόλογον, donariis multis o natam, forma rotunda, σφαιροειδῆ τῷ σχήματι. Vrbe esse sacram huius Dei, eiusque incolarum plerosque c tharistas, perpetuo psallere, hymnosque cantare Deo,

actiones illius ornent. Habere suam sibi propriam
ndam dialectum Hyperboreos: Graecis in primis an-
ta necessitudine quadam coniunctos esse, πρὸς τὲς Ἕλ-
ας οἰκειότατα διακεῖσθαι, maxime autem Athenien-
is atque Deliis. Fabulantur Graecorum quosdam ad
perboreos peruenisse, donariaque reliquisse magni pre-
Graecis inscripta literis. Deinde de Abaride. Aiunt
ro (vt intelligamus μῦθον narrari), Lunam ex hac in-
conspici omnino parum a tellure distantem, et in qua
eni quidam colles manifeste appareant. Dicitur vero
m, sic pergit Diodorus, Deum interiectis vndeuicenis
is venire in insulam, δι' ἐτῶν ἐννεακαίδεκα καταντᾷν
τὴν νῆσον. Cui hic non statim illa Graecorum a Me-
: et Phaino Enneadecaëteris in mentem veniat? non
st fieri profecto, vt non, qui primus huius partis fa-
ie auctor est, eam in mente habuerit. Res dubio omni
bit, si pergamus ad reliqua. De his enim nouende-
annis addit, ἐν οἷς καὶ αἱ τῶν ἄστρων ἀποκαταστάσεις
τέλος ἄγονται. καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐννεακαιδεκαέτη
νον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων μέγαν ἐνιαυτὸν ὀνομάζεσθαι. Iam,
sum Diodorum (12, 36) sequamur, ille nouendecim
orum cyclus, Enneadecaëteris illa a Metone producta
Apseude Archonte, Olymp. 86, circa tempora adeo
rema Herodoti, de qua Diodorus, pro vulgi nempe
none et vsu Graecorum ciuili, dicit, intra eam astra
andem comparationem redire: ἀποκατάστασιν etiam
vocat, et magnum s. Metonis annum. Ergo haec pars
lae aut recentior est Metone et Herodoto, aut, quod
est vt malim, diu ante Metonem obseruatum est, Lu-
solisque cursum intra illos XIX annos ad idem velut
cipium commune redire. Tanto hoc est probabilius,
ille annus non sit ita longus, vt obseruationem fugere
potuerit. Et animaduersum iam a Theophrasto, (de
is aquarum et ventorum principio) a Phaino accepisse
n annum Metonem. Cum igitur manifesto hic Astro-
ii sunt Hyperborei et sic cognati Apollini, astrorum

principi; quidni eodem referamus templi rotunditate sphaericae figurae coeli et terrae symbolum, et obseru... Lunae montes, quam ἀντίχθονα et habitabilem esse, (... phicum Pythagoricumque dogma est. Superest illud ap... Diodorum, quod non tantum citharis suorum Hyperb... reorum colitur, sed etiam, κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ταύτη... in illo anfractu enneadecaëteridum, qua venit ad Hyper... boreos, *praesens* ipse *Deus* sua felicitate laetus psallit, ... θαρίζει, et saltat pernox, χορεύει συνεχῶς τὰς νύκτα... ἀπὸ ἰσημερίας ἐαρινῆς ἕως πλειάδος ἀνατολῆς, a vern... aequinoctio ad Pleiadis ortum, quod Hesiodus (ἔργ. 38... messis initium facit, messem autem illius climatis in no... strum Maium incidere, constat. Si quis cogitet cael... stem Musicam Pythagoreorum, et magnum illud Apo... nis heptachordum [5]), si quis illam Pythagorae cum Abari... Hyperboreo amicitiam, facile videbit, etiam in hac par... fabulae esse aliquod φιλοσοφέμενον. Sed quod etiam pe... noctes saltat, illud forte eo pertinet, quod apud Hype... boreos, in quantum polo subiecti sunt, sol ab aequinoct... inde verno non occidit. Puto autem, A A. esse apud Dio... dorum hic aliquid vel ipsius festinatione et attentionis re... missione peccatum, (quod fit in vocabulis contrariis etiam facilius) vel a librario, recurrentibus iisdem vocibus, omis... sum. Quisquis est fabulae auctor, hoc voluit, saltare noctibus Apollinem ab aequinoctio verno ad auctumnale sive ab ortu Pleiadum vsque ad occasum, quod παχυλῶ... et poetice loquentibus idem esse apparet ex Virg. Ge. 4. 232. cf. Seruius hic et 4, 100, et ad vtrumque locum la Cerda. Sic doctissimus Pontedera in tabula antiquissima anni so... laris Graeci (Antiquitt. Latinarum Graecarumque enarrat. Tab. XII. p. 247) Vergiliarum ortum matutinum ponit No... nis Maiis, et occasum matutinum IV Id. Nou. Haec po... sui non immemor eorum, quae de illo interuallo XL a... quo...

5) Macrob. Sat. 1, 19 *Lyra Apollinis chordarum septem tot caelestium sphaerarum motus praestat intelligi, quibus solem moderatorem natura constituit.*

ot dierum inter ortum et occasum Pleiadum habentur
id Hesiodum Op. 283 et Varr. R. R. 1, 28, 2 et quae ad
umque locum disputantur. Neque vero hoc negaue-
ı, si cui id magis placeat, ipsum Diodorum de illo
siodeo interuallo cogitasse, et illud male huc transtu-
e. Antiquam valde hanc de commeatu illo Apollinis
ulam esse, apparet ex Apollo. Rhodio, (2, 677), vbi ver-
ribus in meridiano Ponti Euxini litore Argonautis
τὸς υἱὸς ἀνερχόμενος Λυκίηθεν Τῆλ' ἐπ' ἀπείρονα δῆ-
ὑπερβορέων ἀνθρώπων Ἐξεφάνη, in reditu e Lycia
ad Hyperboreos illis apparuit Apollo. Porro Hyper-
eorum regionem *veterem Apollinis hortum* appellari a
hocle, vidimus (§. 3).

§ 7

Origo huius necessitudinis.

Origo mythistorica vel genealogica adeo necessitudi-
Hyperboreorum cum Apolline videtur indicata a Phe-
co Heracleote. Hic scriptor non valde notus cum sit,
um, quae de illo adhuc obseruauimus, ad hoc argu-
ntum apprime conueniant, ea hic breuiter subiiciemus.
Scholiastes igitur Pindari (ad Ol. Γ, 28) τοὺς Ὑπερβο-
τοῦ Τιτανικοῦ γένους Φερένικος φησὶν εἶναι, γράφων
ς,

ἀμφὶ δ' Ὑπερβορέων, οἵτ' ἔσχατα ναιετάουσι
ναῷ ὑπ' Ἀπόλλωνος, ἀπείρητοι πολέμοιο,
οὓς μὲν ἄρα προτέρων ἐξ αἵματος ὑμνήσουσι

(non dubito quin legendum sit ὑμνέουσι)

Τιτήνων βλαστόντας ὑπὸ δρόμον (leg. δόμον) αἰθερήεντα
νάσσασθαι Βορέαο γέαν (sic leg. pro γῆν) Ἀριμασπὸν
ἄνακτα.

nitur poeta de Hyperboreis, qui extrema orbis terra-
habitant ad templum Apollinis, bellorum expertes,

 quos

quos canunt ex veterum ſanguine Titanum germin ſub ſerena domo Boreae terram inhabitare: Arimaſpu lis fuiſſe regem. Primos duo verſus laudat etiam Tzetzes (Chili. 7, 144 v. 677) ſimpliciter Pherenicum pellans: ab Athenaeo (Deipnoſ. 3, 5 p. 78, B.) dic Φερένικος ὁ ἐποποιὸς, Ἡρακλεώτης τὸ γένος, in quo l ipſo quoque Titanum mentio eſt, vt forte opus ſuum T τανικὰ inſcripſerit. Iam vero Titanis nomine etiam A linem venire, ſuperiore diſſertatione oſtenſum §. 3 ſ. Argon. 1055, quod in hac re tanto minus dubitationis h bet, cum in Titanibus etiam proprie dictis Hyperion h. Sol, Phoebus Apollo, fuerit. Apud Tzetzem l. c. etia hoc video, citari ibi ex Simmiae Apolline, h. e. libro i lius nominis, hos verſus:

Τηλυγετῶν δ' ἱκάφνειὸν ὑπερβορέων ἀνὰ δῆμον,
Τοῖς δὴ καὶ τότ' ἄναξ ἥρως παρεδαίσατο Περσεύς·

per diuitem longinquorum Hyperboreorum populum, apu quos etiam Perſeus Heros epulatus eſt. Ad hanc Apol nis et Hyperboreorum ſocietatem pertinet etiam locus Ci de N. D. (3 c. 23) vbi Apollo *tertius* memoratur *Ioue ter tio natus et Latona, quem ex Hyperboreis Delphos feru aduenisse.* Pauſanias in Phocicis (ſ. 10, 5) laudat Boeone indigenam mulierem, h. e. Delphicam. Haec Βοιὼ ἐπι χωρία γυνὴ ποιήσασα ὕμνον Δελφοῖς, ἔφη, κατασκευ σασθαι τὸ μαντεῖον τῷ Θεῷ τοὺς ἀφικομένους ἐξ Ὑπερβορέω τούς τε ἄλλους καὶ Ὠλῆνα. Olenem conditorem oracu Delphici facit Boeo, et alios Hyperboreos, quorum etiam nomina plura fuiſſe in illo Hymno refert Pauſanias, V. G παῖδες Ὑπερβορέων Παγασος καὶ δῖος Ἀγυιεύς. Graec haec ſunt nomina, alterum etiam Apollinis in vicis (ἀγυιαῖ culti epitheton. Etiam Ilithyia ex Hyperboreis venit, Pauſaniam audimus (Att. ſ. 1, 18), qui poſt mentione templi Ilithyiae ſ. Lucinae addit: ἣν ἐλθοῦσαν ἐξ Ὑπερ ρέων ἐς Δῆλον γενέσθαι βοηθὸν ταῖς Λητοῦς ὠδῖσι. Τοὺς ἄλλους παρ' αὐτῶν φασὶ τῇ Εἰλειθυίᾳ Δήλιοι, καὶ ὑμν

ἰων Ὠλῆνος, Venisse ait Ilithyiam ad partum Latonae
uandum in Delo: diuersam ergo ponit a Diana, quae
m Apolline tum nata est: diuersam etiam a Iunone, cu-
; tum iris vexabatur Latona, nomen Ilithyiae ab Hyper-
reis allatum etc. hic enim modo Hyperboreorum cum
olline necessitudinem persequimur. Ad hanc etiam illud
rtinet, quod apud Diodorum (3, 59 p. 228, 86) aiunt
dam, Τὸν Ἀπόλλωνα τῆς Κυβέλης ἐρασθέντα συμπλα-
ῆναι ταύτῃ μέχρι τῶν Ὑπερβορέων, Cybelen dum amo-
llius captus sequitur, cum illa ad Hyperboreos vsque
rrasse. Addamus et hoc, ipsum carum Apollini caput
posse Orphea, sacrorum Eleusiniorum conditorem Hy-
oreum, Thracem nempe, et ita praeterea Pythago-
Apollini inter homines ἐπιδημοῦντι, et Pythagoreis
unctum, vt his passim Orphica adscribantur. Haec
sunt τὰ ἐκ τῶν Ὑπερβορέων, quae ab Atheniensibus
ta memorat Chrysostomus (in Epist. ad Tit. hom. 3
. XI opp. p. 744, E. Montfaucon.). Sed non lubet
ri longius. Abaridem quidem, amicum Pythagorae,
raetermittere non licet, quem Scytham fere vocant,
ius mentionem faciunt, sed nempe Scythae etiam sunt
rborei, quod vel ex eo patet, quod Alexandrinus Cle-
(Protrept. p. 25 Pott.) ὀνειροφαγίας illas, de quibus
licetur, illis tribuit: Hyperboreum quidem diserte
at Plato in Charmide (p. 237, E), Scythen vero ex
boreis, Apollinis, qui ibi colitur (τοῦ ἐκεῖ Ἀπόλ-
) sacerdotem Iamblichus (c. 19 s. 90 sq.). Hic ἀπὸ
λλάδος ἀποστρέφων (malim ἀναστρέφων) εἰς τὰ ἴδια,
ν ἀγερθέντα χρυσὸν τῷ θεῷ ἀποθῆναι εἰς τὸ ἐν
βορέοις ἱερὸν, rediens domum e Graecia, vt corroga-
rum in templum Dei apud Hyperboreos reponeret,
in Italia cum esset, videretque Pythagoram, illum
t suum esse Apollinem. Poenitet fabulosi huius
e Herodotum (4, 36), cuius verbis videtur vox vna
addita, quam hic inclusi: Τὸν περὶ Ἀβάριος λόγον
ομένου εἶναι Ὑπερβορέω, οὐ λέγω, [λέγων] ὡς τὸν οἰ-

 στὸν

ϛὸν περιέφερε κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ὐδὲν σιτεόμενος. Sed quid Apollini Delo sua carius? vbi vero frequentius Hyperboreorum nomen eodem Herodoto teste (qui frustra illos apud Scythas requisiuerat) auditum, quam apud Delios? Parcimus illam annuam Hyperboreorum in Delum legationem ex Herodoto (4, 33-35) et Callimacho praesertim (H. in Delum 283-306) aliisque persequi, de qua πάντα περὶ πάντων dedit ad Callimachum Spanhemius, et per eam occasionem, quidquid fere vsquam est de Hyperboreis relatum, congessit. Ad consilium nostrum modo pertinet iter, quod huic sacrae legationi adsignatur, Callimacho consentiente, ab Herodoto. Sed hinc capiemus disputationis, propter quam omnem, nec illum perfunctorium de Hyperboreis quaerendi laborem sustinuimus, exordium.

§ 8

Hyperborei in Hispaniae Libyaeue litore occidentali.

Cum dixisset Herodotus (4, 32) nihil Scythas eorumque vicinos memorare de Hyperboreis: addit, eo plura de iis narrare Delios, dicentes: ἱερὰ (Graece enim ponemus, quae maxime ad rem pertinent) ἐξ Ὑπερβορέων φερόμενα ἀπικνέεσθαι ἐς Σκύθας, ἀπὸ δὲ Σκυθέων ἤδη δεκομένους αἰεὶ τοὺς πλησιοχώρους ἑκάστους κομίζειν αὐτὰ τὸ πρὸς ἑσπέρης ἑκαστάτω ἐπὶ τὸν Ἀδρίην. ἐνθεῦτεν δὴ πρὸς μεσαμβρίην προπεμπόμενα πρώτους Ἑλλήνων Δωδωναίους δέκεσθαι. ἀπὸ τούτων δὲ καταβαίνειν ἐπὶ τὸν Μηλιέα κόλπον, καὶ διαπορεύεσθαι ἐς Εὔβοιαν κ. τ. λ. Dicebant igitur Herodoti aetate Delii sacra illa, quaecunque fuerint, ab Hyperboreis ad Scythas peruenire, ab his accepta vicinos quosque portare longissime versus occidentem ad Adriam, s. sinum Adria-

6) Προπεμπόμενα significat comitatum aliquem et publicam deductionem, qualis in Germania superest, praesertim in insignibus imperii ad locum coronandi Imperatoris Francofurto et Aquisgrano deduceo-

Adriaticum; hinc versus meridiem deducta [e]) primos Graecorum excipere Dodonaeos, ab his ea ad Maliacum sinum descendere, traiici in Euboeam, perque vrbes illius ad extremam illarum versus Orientem Carystum, a Carystiis in Tenum insulam deferri, ab his denique in Delum. Haec via, ita designata accurate, ostendit, nisi fallor, Hyperboreos illos Delios et Apollinares, non venisse, certe directo itinere non venisse a septentrionibus Graeciae, e Scythia. Vidisse videntur hanc repugnantiam illi Prasienses (Atticae populus est, ne quis de Prasiensibus ad Argolicum sinum cogitet) apud Pausaniam (Att. s. 1, 31), qui ea de causa aliud iter illi pompae s. legationi assignarunt. Secundum hos enim ab Hyperboreis per Arimaspos et Issedonas, ad Scythas perueniebant, ab his Sinopen, et hinc per Graecos in Prasiense templum Apollinis, vnde Athenienses in Delum deferebant. Antiquior est et fontibus suis propior Herodotea Callimachoque consentiens narratio, quae in Adriam ducit Hyperboreos, per quem redisse Argonautas canit Apollonius. Recordemur hic A A. quod modo de Abaride obseruauimus, illum e Graecia cum rediret in patriam suam, obiter Italiam inuisisse et Pythagoram. Cogitemus et illud, quod apud Halicarnassensem Dionysium (L. 1 p. m. 34 sq.) narratur, Latinum suscepisse Herculem ex Hyperborea puella, quam obsidem a patre acceptam secum duceret, ἐκ τινος Ὑπερβορίδος κόρης, ἣν πατρὸς εἰς ὁμηρείαν δόντος ἐπήγετο. Reliqua de hac puella, Palantho, qui desideret, adire poterit Salmasio ad Solinum (p. 10, b F) disputata ex Scaligero ad Festum (V. Palatium). Nunc seriem modo obseruemus fabulae apud Dionysium. Graeciam suam Hercules repetiturus et Argos, cum Hyperborea sua venit in Italiam, grauidam ex se facit, nuptum dat Fauno, apud quem illa conceptum

e:

ducendis, et praesidio tuto atque honorifico *conducendis*: hoc enim, puto, verbo vtuntur, cum nostrum *Geleit* vel *Gleit* exprimere volunt: sicut etiam *saluum conductum* vocant, qui forte iustius, monente etiam Cl. Wachtero nostro, *discessus saluus* diceretur.

ex Hercule Latinum peperit. Qui ista vel excogitarunt vel retulerunt sacrorum ad Delium Apollinem legatorum, Abaridis, Herculis, itinera, illi non expertes sensus communis nugatores fuere; sed qui locorum certe et regionum peritiam haberent eam, vt scirent, qui a Ponto Euxino Delum peterent, vel e Graecia ad Scythas iter pararent, his non esse Italia neque Adriatico mari opus. Quid igitur? Sunt Hyperborei, nisi me fallit animus, etiam in Oceani s. externi maris litore Occidentali: hoc volo, adeo late patuit, adeo fluctuauit nomen Hyperboreorum, cum homines longe remotos, felices tamen eosdem et DIs caros, regionis non satis notae incolas signaret, vt etiam de illis, quos Occidentalis Oceanus alluit, vel Africanis vel Iberis adhiberetur. Hoc ita se habere, iam Pindari vno alteroque loco demonstrabimus. Incipiamus a fabula antiquiore. Tractans (Pyth. I, 46 sqq.) locum de felicitate hominum suis circumscripta terminis, quos egredi ac transire nemini liceat, Ναυσί τ' ὄυτε πεζὸς ἰὼν ἂν εὕροις ἐς Ὑπερβορέων ἀγῶνα θαυμαστὰν ὁδόν. Ponit Hyperboreos vltra finem orbis terrarum, qui tum cognitus esset, vltra columnas Herculis, Neque nauibus, inquit, neque pedibus incedens admirabilem illam ad Hyperboreorum illos ludos (ad perpetuam quae apud illos celebratur festiuamque hilaritatem) viam inuenias. Deinde arripit occasionem ornandi oden suam descriptione gentis et actorum Persei: Παρ' οἷς ποτε Περσεὺς ἐδαίσατο λαγέτας, δώματ' εἰσελθὼν, κλειτὰς ὄνων ἑκατόμβας ἐπιτόσσαις θεῷ ῥέζοντας. Apud Hyperboreos olim Perseus epulatus est, cum illos inueniret solemnes asinorum Hecatombas facientes Apollini. De his asinorum hecatombis non repetam alio tempore in hac Societate a me prolata (Comm. To. 2 p. 33 sq.). Vnum addam locum, in quem postea incidi, Antonini Liberalis, qui (c. 20) Boeo et Simmia (eodem puto, cuius paullo ante e Tzetze locum dedimus) auctoribus narrat fabulam Clinis cuiusdam Babylonii, qui cum in templo Hyperborei Apollinis vidisset ἱερουργουμένας illi θυσίας τῶν

ὄνων,

γων, voluit ipse in vrbe sua, Babylone, eadem ratione sacrificare Deo, statuitque asinorum hecatomben ad altare: sed cum interminatus esset illi Apollo, ne faceret, dicens, sacrificium asinorum sibi illud solum placere, quod apud Hyperboreos fieret, destitit: persistentibus autem in conatu filiis, asini ab Apolline in furorem concitati etc. longior enim est, et nihil huc pertinet, fabula reliqua. Iam illud cogitemus, magno consensu negare cum Herodoto (4, 28 et 129) Aristotelem, et ceteros, (quos videre licet ap. Plin. 8, 43 f. 68) esse asinum septentrionalium regionum, Scythiae et vltra incolam, quod etiam hodie ita se habere Sueci confirmant: non solent autem ita mentiri boni poëtae, qualis Pindarus, Callimachus, et quos illi auctores habent, Delphinum vt siluis appingant, fluctibus aprum. Quam ferax vero nobilium asinorum sit extremus Africae et Hispaniae Occidens, notum est. Memorat, vt vno exemplo vtar, Plinius (8, 43 f. 68) *asinas in Celtiberia singulas quadringentena millia nummûm enixas.* Columella meus, Gaditanus qui esset, vidit, quae scribit (7, 1, 2): *Huius animalis tam exiguae tutelae plurima et necessaria opera supra portionem respondent, cum et facilem terram, qualis in Baetica totaque Libye sit, leuibus aratris proscindat, et non nimio pondere vehicula trahat.* Sed non soli asini apud Hyperboreos Persei Pindaricos sunt, quos ad septentrionem frustra quaeras, verum dat illis poëta etiam laureas coronas (v. 61 Δάφνᾳ χρυσέᾳ κόμας ἀναδήσαντες) quae nusquam pulchriores quam in illis partibus: et cum hac apud beatam gentem commoratione proxime (v. 72) coniungit Gorgonum et Medusae capitis abscissi fabulam, cuius theatrum esse ad Atlantem et Libyam et Oceanum Atlanticum, Apollodorus (Bibl. 2, 4, 2 p. 85) et alii docent: nominatim, quos laudat scholiastes ad hunc ipsum locum (v. 72) ἐπὶ τῶν περάτων τῆς Λιβύης ἅ ἐστι πρὸς δύσιν. Nec lauros tantum habent Pindarici Hyperborei; oleas ita habent, vt ea arbor inde in Graeciam et

Pisas

Pisas translata sit 7). Pindarus in Originibus Olympiorum solemnium describendis (Ol. Γ, 55) oleam, de qua coronabantur ea tempestate victores, allatam dicit ab Hercule ex Hyperboreis. Sed propius considerandus est totus ille locus, non tantum propter hanc caussam, in qua versamur, sed quod saepius in hoc poëta fieri obseruo, vt primum intuenti vel nihil dicere, vel alia omnia dicere, et plane nugari videatur, quam rem strenue adiuuant quidam interpretes; accuratius vero consideratus vel acutos, vel verос certe sensus, et constantis hominis phantasias habeat. Age, quas hic offerat, videamus. Oleam, ait (v. 25) Ἴστρου ἀπὸ σκιερᾶν παγᾶν ἔνεικεν, ab vmbrosis Istri fontibus attulit, idque vt sibi liceret, persuasit Hyperboreorum populo, famulo cultorique Apollinis. Haec qui obiter legunt, qui cogitant exeuntia Istria in Pontum Euxinum ostia, possunt hic septentrionales cogitare Hyperboreos: oleam quidem ad totum, quam longus est, Istri decursum sua sponte non nasci, satis constat: quae res euertere videtur argumentum nostrum, quo mitiori Hispaniae Africaeque, vbi vicinae sunt, atque occidentem spectant, plagae transcribere Hyperboreos conamur. Sed illis tantum videri potest, qui non meminerunt veteris de Istro opinionis, quam satis fuerit ex Herodoto (2, 33) apponere. Diserte ille Ἴστρος τε γὰρ ποταμὸς ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν καὶ Πυρρήνης πόλεως, ῥέει μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Οἱ δὲ Κελτοὶ εἰσὶ ἔξω τῶν ἡρακλήϊων στηλέων, ὁμουρέουσι δὲ Κυνησίοισι, οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικημένων. Istri origines ponit apud Celtas (vtrum nomen propriorum Celtarum h. e. Gallorum, vt fit, extendit? an de illorum coloniis inaudiit?) et Pyrrhenae ciuitatem (Pyrenaeis hanc montibus cognatam et affinem, soni suadere similitudo videtur)

7) Possis ad totam hanc disputationem contra Hyperboreos soli septentrioni assignatos accommodare illos Tzetzis versiculos (Chil. 7, 144 v. 710):

Τιμ-

tur) porro Istrum flumine suo totam secare dicit Eupam. Celtas illos ponit extra columnas Herculis, nfines illis dat Cynesios, qui omnium Europae inlarum extremi ad Occidentem habitant. Constat sibi ter historiae, cum (4, 49) repetit, Ῥέει γὰρ, inquit, ὶ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἴστρος, ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἳ ͵ατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας (iidem sine bio, quod Stephano Byzantino etiam sic videtur, qui νήσιοι) οἰκέουσιν ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Meminerimus hic am illius opinionis, qua brachium Istri exonerari puoant veteres in Adriam, (Prael. 1, 4) et eo facilius lebimus, Pindaricos Hyperboreos non esse ad frigim septentrionem quaerendos. Sed videamus cetera ıëtae. Impulit (v. 45) Herculem animus, vt in *Istriam terram* (quam nunc Hispaniam intelligimus) cum Eurithei imperio insignem aureis cornibus ceruam perqueretur: in quo venatu Appollodoro teste (Bibl. 2, 3) ıi cursu solo vincere et viuam capere vellet, annum egrum consumsit. Hanc igitur persequens (v. 55) ἰν μεθέπων, ἴδε κἀκείναν χθόνα πνοιᾶς ὄπιθεν Βορέα ψυχροῦ, vidit illam terram post boream, vbi nil amplius licet boreae: quo videtur interpretari illud ·ὲρ, vt sit regio Hyperboreorum, *supra* vltraque vim morum nocentium elata ac remota, eo situ, vt adm pertinere boreas non possit. Τόθι δένδρεα θαύμανε σταθείς, τῶν νιν γλυκὺς ἵμερος ἔσχεν κ. τ. λ. Hic quam consistens admiratus est arbores, quas cupiit Olympiaco stadio suo serere ad vmbram et honorem rtantium. Per has poeticas ambages cecinit Thebanus tes, quod paucis verbis indicat Pausanias (Eliac. 1, c. 5, 7 tr.) λέγουσιν Ἠλείων οἱ τὰ ἀρχαιότατα μνημονεύοντες — μισθῆναι ἐκ τῆς Ὑπερβορέων γῆς τὸν κότινον ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέος

Ὑπερβορέοις τόποις δὲ καὶ τοῖς ψυχροῖς ὁ Τζέτζης
Μεγάλως ἰσχυρίζεται μὴ γίνεσθαι τοιαῦτα·

Ἐν γῇ τῇ Αἰθιόπων δὲ, Ἰνδίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ
Καὶ χοῦς ὁμοιοθέρμοις δὲ, φύσας φησὶ τοιαύτας.

πλέος εἰς Ἕλληνας. Antiquiſſima igitur apud Eleos memoria cum Herodoti narratione hactenus conſentit, apportatam ab Hercule ex Hyperboreis oleam, ex iisdem, niſi fallor, regionibus, vnde etiam Heſperides attulit ſ. citrea, qua de re videre licet Salmaſium ad Solinum p. 760, b. Reuocemus, ſi videtur, huc etiam, quae ſupra (§ 5) de Hecataei regionibus Celticae oppoſitis dicta ſunt. Commeatum aliquem inter extremam Hiſpaniam et loca vltra Pontum olim credidiſſe oportet, qui mentionem faciunt apud Strabonem (8 p. 42, 13) Ἰβήρων τῶν ἑσπερίων εἰς τοὺς ὑπὲρ τὸν Πόντον καὶ τῆς Κολχίδος τόπους μετῳκισμένων. Tractauit hunc locum Iac. Perizonius (Aegypt. Origg. c. 24 p. 470 ſqq.) et probabili admodum ratione oſtendit, traductam a Nebucadnezare coloniam Iberorum Hiſpanicorum ab Herculis inde columnis in Aſiam. Fuit quidem poſterior aliquot ſaeculis Nebucadnezar Herculis et Argonautarum temporibus. At ea temporis intercapedo argumentationem noſtram non infirmat: nam illud cere relinquitur, quod vnum hic ſpectamus, non debere ἀδύνατον putari talem commeatum, ne improbabilem quidem videri, ſi quis diuerſam adeo ab hodierna et orbis terrarum faciem, et gentium viuendi agendique rationem in conſilio habeat. Ceterum in tantis Geographiae antiquiſſimae tenebris, quas ſtudioſe aliis obieciſſe videntur, qui ſoli fere nauigabant mercatores Phoenicii, eo minus mirandum eſt, fluctuare fabulas. Illud quidem manet, extra columnas Herculis in extremo Occidente vel Libyae vel Iberiae, vel vtriusque adeo, nauigatum Oceanum [8]), allatos inde in Graeciam, ne de aliis dicamus, fructus mitiores: Hyperboreos autem dictos notione obſcura et parum definita regionum remotiſſimarum et felicium incolas, a quorum praedica-

8) Hunc ipſum Occidentalem Oceanum, hoc ipſum Atlanticum mare intellexiſſe videtur doctiſſimus poeta Claudianus (3 Conſ. Honorii 7, 54) de Theodoſio comite Imperatoris Theodoſii patre canens

Ille leues Mauros, nec falſo nomine Pictos

Ed-

atione ſuas merces commendarunt mercatores, religio-
n ſuis ſacris quaererent ſacerdotes Delii et Olympii, au-
ritatem portentis ſuis quidam Pythagorei.

III *De praedonibus Francis.*

Imperator Probus inter alias barbaras Germaniae na-
ıes Francos iam ante imperium deuicerat, Francici in-
cognomen meritus (Zoſim. 1, 68. Vopiſcus c. 11). Ho-
n quidam ſedes ab illo petierant atque impetrauerant in
racia et locis Ponto Euxino vicinis. Reliqua iam ipſis
ſimi verbis dicemus in fine libri primi, *Καὶ Φράγκων
βασιλεῖ προσελθόντων, καὶ τυχόντων οἰκήσεως, μοῖ-
τις ἀποστᾶσα, πλοίων εὐπορήσασα τὴν Ἑλλάδα συνε-
ραξεν ἅπασαν. καὶ Σικελίᾳ προσχοῦσα καὶ τῇ Συρακο-
ν προσμίξασα πολὺν κατὰ ταύτην εἰργάσατο φόνον.
δὲ καὶ Λιβύῃ προσορμισθεῖσα, καὶ ἀποκρουσθεῖσα, δυ-
μεως ἐκ Καρχηδόνος ἐπενεχθείσης οἵα τε γέγονεν ἀπα-
ς ἐπανελθεῖν οἴκαδε.* Iam eandem hiſtoriam referat
menius (Paneg. Conſtantii ſ. 4, 18, 3) *Recurſabat in ani-
s illa ſub Diuo Probo et paucorum ex Francis captiuo-
n* (h. e. in ſedes alias victoris arbitrio translatorum, vt
laei fuiſſe dicuntur in captiuitate Babylonica) *incredibi-
audacia, qui a Ponto vſque, correptis nauibus, Grae-
m Aſiamque populati, neque impune* (ſine poena ac da-
no eorum quos inuaderent) *ipſas poſtremo naualibus no-
es ceperant Syracuſas, et immenſo itinere peruecti Ocea-
m, qua terras irrupit, intrauerant.* Qui nihil vellem
ıetermittere, quod ad memorabilem hiſtoriam pertine-
, inſpexi etiam Vopiſci Probum. Ille rem ipſam, ſed
e nomine Francorum, breuiter indicare videtur c. 18:
Facta

*Edomuit, Scotumque vago mu-
crone ſecutus
Fregit* Hyperboreas *remis au-
dacibus vndas.*

Ex Mauritania claſſe ſi petiit Bri-
tanniam, praeternauigat illos Hi-
ſpaniae Hyperboreos.

Facta pace cum Persis ad Thracias rediit, et C millia B- starnarum in solo Romano constituit. qui omnes fidem s- uauerunt. Sed cum et ex aliis gentibus plerosque parit- transtulisset, id est, ex Gepidis, Gautunnis, et Vandal- (vtrum in his Franci etiam comprehendi potuerint, qua- rere modo non possum) *illi omnes fidem fregerunt, et o- cupato bellis tyrannicis Probo, per totum pene orbem p- dibus et nauigando vagati sunt, nec parum molestiae R- manae gloriae intulerunt. Quos quidem ille diuersis vic- bus variisque victoriis oppressit, paucis cum gloria dom- redeuntibus, quod Probi euasissent manus.* His inter l- collatis, apparet, Francos illos de Ponto post traiectum to- tum quam longum est internum mare, dextro flexu, le- ctis Hispaniae Galliaeque, tum Belgicae litoribus, in p- triam suam Germaniam maritimam (*qua Oceanus terr- irrupit*) rediisse, quam illis Leibnitius inter Rhenum et Al- bim assignauit. Hanc vero antiquam illorum patriam in- telligendam esse, vel hoc satis indicat, quod reditus i- Pontum ipsos Probi potestati non exemisset, sed subiecisse. Habemus nauigationem valde similem Argonauticae ii- tumultuarie illam quidem et temerario ausu susceptam, ex- tu tamen pro tam longo per Oceanum cursu insperato. Neque enim praesidiorum plus habuere Franci, quam il- Minyae, quin aliquanto forte minus, intermissis diu illis mercatoriis antiquorum nauigationibus. Breuissima fort- responsio quibusdam videbitur, etiam hoc de Francis co- fictum vel nimis auctum esse. Sed eadem omnem lice- bit historiam vna plaga euertere, spongia vna delere. Hoc vero tanto fuerit audacius, importuniusque, quod haec non prima fuit Germanorum maritima expeditio. Iam sub Gallieno, si Eutropio credimus (9, 6), *Germani vsque in Hispanias penetrauerunt et Tarraconem ciuitatem no- bilem expugnarunt.* Orosio (7, 22) teste, *Germani vlte- riores* (ab Italia remotiores quam Rhaeti et Alamanni) *abrasa potiuntur Hispania.* Eodem respiciens (7, 41) *Ir- rupta*

tae sunt Hispaniae — sustinuere a barbaris — quod m sub Gallieno Imperatore per annos prope duodecim rmanis euertentibus excepere. Ne dubitemus Francos se hos Germanos, facit Nazarius (Paneg. 9, 17). *Francpsi*, inquit, *praeter ceteros truces, quorum vis cum ad a efferuesceret, vltra ipsum Oceanum* (suum in mare ernum per columnas Herculis) *aestu furoris euecta, spaniarum etiam oras armis infestas habebat.* Nempe ıis inde Germanici maris litoribus totam Belgicam Galmque oram, totam deinde Hispaniam a tribus oris cirnuecti Tarraconem venere. Quo minus muto, quod ıdo dicebam, Francos praedones in antiquam patriam m, quae tum erat maritima Germaniae inferioris, redis- postquam vidi Io. Riuium in historia nauali media). 2 p. 94) illum locum aliter accepisse: *Columnis egressi*, uit, *omnia in auerso Africae et Hispaniae litore foedum modum depraedabantur, spoliisque onusti nemine interlante in Pontum ad suos redierunt.* Estne vero probae, eos vel tuto relegere cursum priorem per totum ernum mare potuisse, vel praeteruectos post Hispaniam lliamque ostia Rheni et Albis, interiectamque inter ea riam suam, per antiquas Argonautarum ambages in renem, cui poenae causa, aut certe, vt obseruari custoique possent, assignati fuerant, redisse? Vt fit, primus error peperit longe maiorem. Post verba, quae mo- dedimus, addit statim Riuius: *Cum his Carausius tot li regionibus disiunctis societatem et foedus iniit. Itae Franci (horum enim iam, non Getarum aut Scytham nomen in ore hominum esse coeperat) ne foederato suo essent, cum pari qua prius classe egressi* (ex Ponto scilit, superatoque quam longum est interno mari) *ad frem Gaditanum veniunt, id vnum agentes, vt Carausio gerenter.* Mirificam deinde historiam narrat, et Conntium cum Francis, quibus in Oceano *extra fretum Gaanum occurrit, classe facit congredi, eosque internecino*

 praelio

praelio sic deleri, nunquam et deinceps Francorum non in regione Pontica, vnde tum veniebant, auditum fuit. Bene est, quod mox interfecit illos Ponticos Francos or terrarum graues bonus Riuius, sed poterat illos non n ducere in Pontum, quod breuius erat, et fidei eorum, q proximi his temporibus fuere, Eumenii, Aur. Victori Eutropii et aliorum conuenientius. Non inauditum ne insolitum adeo fuisse saeculo quarto exeunte, e Germania fluuiis Rheno praesertim soluentes praeter Belgicam, Ga liam, Hispaniam, superatis columnis Herculis legere hin Hispaniae litora, hinc Africae, apparet etiam ex loco Cla diani B. Gildon. 372: *Germania cuncta feratur Nauibu et socia comitentur classe Sicambri: Pallida translatum in sentiat Africa Rhenum.*

INDE

INDEX

A

ἄκρη-

ἀλιτρο-

ἀνα-

ἀνταυ-

ἀπε-

Idm[...]

γενέ-

δικα-

E

ἐθελ

βρύεσι

γενε-

δικα-

E

ἐθελ

 pro-

E

Ἐθελ

ἐκπροφύ-

 pro-

ἐπο-

ἐτυμη-

εὐσσέλ-

θέμι

I

ἰχὼ

κερα-

κλάγ-

κυκλεῖται

Λ

δή

 μέσσα

Μιν

N

νήσχυ-

λεύ

Ξ

O

Π

πελά-

T

Υ

Φ

Φαεσίμ-

φθιμέ-

Φολόη

X

Χείρω...

χρυσεο-

FRAGMENTORVM INDEX

Pag. 367. lin. 1. leg. κωμάζοντας

